



ม.๑

คู่มือครูและแผนการเรียนรู้ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา
ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ภาคเรียนที่ ๑



มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
โดยความร่วมมือของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

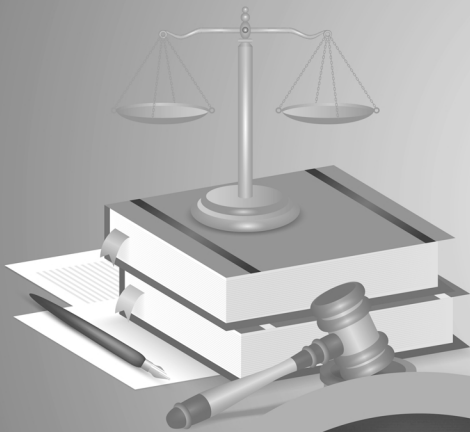


ม.๑

คู่มือครูและแผนการเรียนรู้ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา
ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ภาคเรียนที่ ๑



มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
โดยความร่วมมือของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำนำ

ด้วยพระบรมราโชบายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐ ทรงมุ่งหมายให้การศึกษาบ่มเพาะสมรรถนะให้แก่ผู้เรียน เพื่อสร้างคุณลักษณะสำคัญ ๔ ประการให้กับคนไทย อันได้แก่ ๑) มีทัศนคติที่ดีและถูกต้อง ๒) มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคงเข้มแข็ง ๓) มีอาชีพ มีงานทำ ๔) เป็นพลเมืองดี มีระเบียบวินัย และพระราชปณิธานในการสืบสาน รักษา พัฒนาต่อยอด โครงการในพระราชดำริของพระราชบิดา จึงทรงพัฒนาการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม หรือ NEW DLTV ในทุกด้านอาทิ ระบบออกอากาศ อุปกรณ์เทคโนโลยี บุคลากรและกระบวนการจัดการศึกษา เพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนครูในโรงเรียนขนาดเล็ก สร้างโอกาสการเข้าถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิตของประชาชน ทุกเพศ ทุกวัย ผ่านการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมจำนวน ๑๕ ช่องสัญญาณ ไปยังโรงเรียนต่าง ๆ และผู้สนใจทั่วประเทศ เพื่อให้ประเทศไทยเป็นสังคมแห่งปัญญา มีจิตอาสาในการสร้างสรรค์และพัฒนาประเทศให้มั่นคง

การสอนออกอากาศทางไกลผ่านดาวเทียม ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๒ นี้ เป็นการสอนออกอากาศในแนวใหม่ บันทึกเทปการสอนจากห้องเรียนต้นทางของโรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์ ครูปลายทางสามารถดูเทปการสอนผ่านทางเว็บไซต์ www.dltv.ac.th และ Application on mobile DLTV ของมูลนิธิ และมีคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมงครบทั้ง ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ซึ่งครูปลายทางสามารถปรับกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับชุมชน ท้องถิ่น วัฒนธรรมและบริบทของแต่ละโรงเรียน

การจัดทำคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๒ ได้รับความร่วมมือจากคณะทำงาน ประกอบด้วย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงศึกษาธิการ คณาจารย์จากมหาวิทยาลัยศึกษานิเทศก์ และครูผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ซึ่งครูปลายทางใช้ในการเตรียมการสอนล่วงหน้า รวมทั้งจัดเตรียมเอกสารเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ ได้แก่ ใบงาน ใบความรู้ แบบฝึกหัด ให้ผู้เรียนเป็นรายบุคคล เกิดประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในห้องเรียน เพื่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสและโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กต่อไป

นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้ ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมุ่งมั่นพัฒนายกระดับคุณภาพการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม เพื่อพัฒนาสังคมไทยและยกระดับคุณภาพของคนไทยให้เข้มแข็ง สมดัง พระราชปณิธาน “...การศึกษาคือความมั่นคงของประเทศ...” ขอพระองค์ทรงพระเจริญ

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

บทนำ

การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม เป็นการจัดการศึกษาเพื่อแก้ปัญหาโรงเรียนขนาดเล็ก ครูสอนไม่ครบชั้น โดยจัดการเรียนการสอนของครูห้องเรียนต้นทางจากโรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์ ไปยังห้องเรียนปลายทางในโรงเรียนพื้นที่ต่างๆ ได้แก่ พื้นที่สูง ชายแดน เกาะแก่งและเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจ จังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นการลดความเหลื่อมล้ำในการจัดการศึกษาให้ทั่วถึง เท่าเทียมและมีคุณภาพ

คู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.๑ – ๓) ประจำปีภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๒ ประกอบด้วยเอกสาร ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ คือ ๑) ภาษาไทย ๒) คณิตศาสตร์ ๓) วิทยาศาสตร์ ๔) สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ๕) สุขศึกษาและพลศึกษา ๖) ศิลปะ ๗) การงานอาชีพ ๘) ภาษาต่างประเทศ แต่ละระดับชั้นมีเอกสารรวม ๘ เล่ม แต่ละเล่มมีรายละเอียด คำชี้แจงการจัดกระบวนการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ สื่อ/ใบงาน/แบบฝึก แบบประเมิน ที่ตรงกับมาตรฐาน ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้แกนกลาง (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๐) ของแต่ละสาระการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

การจัดทำคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.๑ – ๓) เป็นการทำงานร่วมกันของหลายหน่วยงาน มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญแต่ละสาขาวิชา คณาจารย์ จากมหาวิทยาลัย คณะศึกษานิเทศก์ คณะครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และโรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์ และผู้มีส่วนร่วมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ที่ช่วยให้คู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีความสมบูรณ์และเหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอนเพื่อเยาวชนไทยทั่วประเทศ

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ หวังว่าคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร ศึกษาานิเทศก์ คณะครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ในการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม ในโรงเรียนขนาดเล็กและขยายโอกาสในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนให้สูงขึ้นต่อไป

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
บทนำ	ข
สารบัญ	ข - ขม
คำชี้แจงการรับชมรายการสอนออกอากาศ	ง - จ
คำชี้แจงคำชี้แจงประกอบการใช้แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รหัสวิชา ส ๒๑๑๐๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑	ฉ - ช
คำอธิบายรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	ซ
รหัสวิชา ส ๒๑๑๐๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑	
มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด	ฅ - ญ
โครงสร้างรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	ฎ - ต
รหัสวิชา ส ๒๑๑๐๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑	
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ชื่อหน่วย	๑
ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนาที่มีต่อสังคมไทย	
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การปฐมนิเทศและการสังคายนา	๔
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง คุณค่าและความสำคัญของการสังคายนา	๘
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทย	๑๒
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง พระพุทธศาสนาในดินแดนไทย	๑๘
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ความสำคัญของพุทธศาสนาต่อสังคมไทย	๒๔
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง พระพุทธศาสนาในฐานะสถาบันหลักของชาติ	๒๘
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ชื่อหน่วย พุทธประวัติและศาสนิกชนตัวอย่าง	๓๔
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง การคำนวณแรงพุง	๓๗
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง พุทธประวัติ	๔๑
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ประวัติพุทธสาวก พุทธสาวิกา	๔๕
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง คุณธรรมประจำใจ	๔๙
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง ศาสนิกชนตัวอย่าง	๕๓
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง ศาสนิกชนสัมพันธ์	๕๗
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง อัมพชาดกและตัตติรชาดก	๖๒
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง คุณธรรมจากชาดกและการนำไปใช้	๖๖
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ ชื่อหน่วย พระรัตนตรัย	๗๐
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง พระรัตนตรัย	๗๒

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง ความสำคัญของพระรัตนตรัย	๗๘
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง สาเหตุแห่งทุกข์	๘๓
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง หนทางแห่งการดับทุกข์	๘๙
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง อริยสัจ ๔ แก้ปัญหาชีวิต	๙๕
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง พุทธศาสนสุภาษิตสอนใจ	๑๐๑
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๑ เรื่อง ใคร่ครวญก่อนจึงทำ	๑๐๗
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๒ เรื่อง ข้อคิดจากพุทธศาสนสุภาษิต	๑๑๓
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ ชื่อหน่วย หน้าที่และมารยาทชาวพุทธ	๑๒๑
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๓ เรื่อง เรียนรู้วิถีชีวิตของพระภิกษุ	๑๒๔
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๔ เรื่อง การบำเพ็ญประโยชน์ต่อศาสนสถาน	๑๓๑
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๕ เรื่อง การปฏิบัติตนต่อพระภิกษุ	๑๓๕
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๖ เรื่อง หลักธรรมสำหรับการปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อเพื่อน ตามหลักพระพุทธศาสนา	๑๓๙
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๗ เรื่อง การแสดงความเคารพ	๑๔๕
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ ชื่อหน่วย ศาสนพิธีและวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา	๑๕๑
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๘ เรื่อง ประวัติวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา	๑๕๔
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๙ เรื่อง พิธีกรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา	๑๖๗
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๐ เรื่อง เรียนรู้เรื่องวันสำคัญ	๑๗๔
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๑ เรื่อง ศาสนพิธี	๑๘๐
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๒ เรื่อง อานาปานสติ	๑๘๙
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๓ เรื่อง บทสวดมนต์พัฒนาสมาธิ	๑๙๖
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๔ เรื่อง การเจริญปัญญา	๒๐๓
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๕ เรื่อง โยนิโสมนสิการ	๒๑๐
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๖ เรื่อง พุทธศาสนากับความพอเพียง	๒๑๕
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ ชื่อหน่วย ศาสนาสำคัญ	๒๒๑
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๗ เรื่อง หลักศาสนาสำคัญ	๒๒๓
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๘ เรื่อง การปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อบุคคลต่างศาสนา	๒๒๗
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ ชื่อหน่วย รัฐธรรมนูญกฎหมายของเรา	๒๓๒
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๙ เรื่อง ประเทศของเรา	๒๓๕
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๐ เรื่อง รู้จักกับรัฐธรรมนูญ	๒๔๐
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๑ เรื่อง รัฐธรรมนูญของเรา	๒๔๖
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๒ เรื่อง สาระ...รัฐธรรมนูญ	๒๖๐
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๓ เรื่อง อำนาจอธิปไตย (๑)	๒๖๖
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๔ เรื่อง อำนาจอธิปไตย (๒)	๒๗๒

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๕ เรื่อง อำนาจอธิปไตย (๓)	๒๗๗
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ ชื่อหน่วย สิทธิหน้าที่ของเรา	๒๘๓
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๖ เรื่อง สิทธิขั้นพื้นฐานของพลเมืองไทย	๒๘๖
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๗ เรื่อง สิทธิมนุษยชน	๒๙๒
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๘ เรื่อง กฎหมายคุ้มครองเด็ก	๒๙๗
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๙ เรื่อง กฎหมายการศึกษา	๓๐๓
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๐ เรื่อง กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค	๓๑๐
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๑ เรื่อง กฎหมายลิขสิทธิ์	๓๑๕
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๒ เรื่อง กฎหมายการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์	๓๒๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ วิถีไทยและประเทศเพื่อนบ้าน	๓๑๘
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๓ เรื่อง ความหมายของวัฒนธรรม	๓๓๑
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๔ เรื่อง ที่มาของวัฒนธรรม	๓๓๖
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๕ เรื่อง ลักษณะทางวัฒนธรรมของประเทศเพื่อนบ้าน	๓๔๓
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๖ เรื่อง ความเหมือนและความต่างของวัฒนธรรมไทยและวัฒนธรรมของประเทศเพื่อนบ้าน	๓๔๙
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๗ เรื่อง การสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างกันในเชิงวัฒนธรรม	๓๕๓
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๘ เรื่อง การสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างกันในเชิงวัฒนธรรม (๒)	๓๖๕
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๙ เรื่อง ประสาณมิตรเพื่อนบ้านเรา	๓๗๓
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖๐ เรื่อง บทบาทและหน้าที่ของเยาวชนไทยต่อสังคม	๓๗๙
บรรณานุกรม	๓๘๕
รายวิชาประวัติศาสตร์	๓๙๐
คำชี้แจงรายวิชาประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๑๑๐๒	๓๙๑
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑	
คำอธิบายรายวิชาประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๑๑๐๒	๓๙๓
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑	
มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	๓๙๔
โครงสร้างรายวิชาประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๑๑๐๒	๓๙๕
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑	
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ชื่อหน่วย เวลาและช่วงเวลาทางประวัติศาสตร์	๓๙๖
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ความสัมพันธ์ของเวลา	๔๐๐
กับประวัติศาสตร์	
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ระบบศักราช	๔๑๒
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การเปรียบเทียบศักราช (๒)	๔๒๒
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง หลักฐานทางประวัติศาสตร์ไทย	๔๓๐

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง วิธีการทางประวัติศาสตร์	๔๔๓
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ชื่อหน่วย พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	๔๕๑
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง ที่ตั้งและลักษณะทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	๔๕๕
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง อิทธิพลของอารยธรรมจีนในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	๔๖๔
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง อิทธิพลของอารยธรรมอินเดียในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	๔๗๒
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง อิทธิพลของชาติตะวันตกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (๑)	๔๘๐
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง อิทธิพลของชาติตะวันตกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (๒)	๔๙๑
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง พัฒนาการในสมัยโบราณของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	๕๐๓
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง พัฒนาการในสมัยใหม่ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	๕๐๘
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง พัฒนาการในสมัยปัจจุบันของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	๕๑๒
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	๕๑๗
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ความร่วมมือและการรวมกลุ่มของประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	๕๒๔
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง ความร่วมมือสามเสาหลักของประชาคมอาเซียน	๕๓๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ ชื่อหน่วย แหล่งอารยธรรมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	๕๔๔
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง ที่ตั้งและความสำคัญของแหล่งอารยธรรมในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	๕๔๘
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง แหล่งมรดกโลกภาคพื้นทวีป ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	๕๕๓
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง แหล่งมรดกโลกบนกลุ่มเกาะ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	๕๖๒
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง อิทธิพลของอารยธรรมโบราณที่มีผลต่อพัฒนาการของไทย	๕๖๙
บรรณานุกรม	๕๗๕
คณะจัดทำคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	๕๗๙
เพื่อการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)	
มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์	
คณะจัดทำคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้	๕๗๙
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ภาคเรียนที่ ๑	
คณะปรับปรุงคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้	๕๘๐
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ภาคเรียนที่ ๑	
คณะตรวจปรับปรุงและจัดทำรูปแบบคู่มือครู และแผนการจัดการเรียนรู้	๕๘๒
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ภาคเรียนที่ ๑	

การรับชมรายการ การเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ ให้บริการการจัดการเรียนการสอน จากสถานีวิทยุโทรทัศน์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม จำนวน ๑๕ ช่องรายการ ทั้งรายการสด (Live) และรายการย้อนหลัง (On demand) สามารถรับชมผ่าน

www.dltv.ac.th

Application on mobile DLTV

- Android เข้าที่ Play Store/Google Play พิมพ์คำว่า DLTV
- iOS เข้าที่ App Store พิมพ์คำว่า DLTV

การเรียกหมายเลขช่องออกอากาศสถานีวิทยุโทรทัศน์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ๑๕ ช่องรายการ

เวลาเรียน / นอกเวลาเรียน

DLTV ๑	(ช่อง ๑๘๖)	รายการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ / สถาบันพระมหากษัตริย์
DLTV ๒	(ช่อง ๑๘๗)	รายการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ / ความรู้รอบตัว
DLTV ๓	(ช่อง ๑๘๘)	รายการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ / วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
DLTV ๔	(ช่อง ๑๘๙)	รายการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ / ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
DLTV ๕	(ช่อง ๑๙๐)	รายการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ / ศิลปวัฒนธรรมไทย
DLTV ๖	(ช่อง ๑๙๑)	รายการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ / หน้าที่พลเมือง
DLTV ๗	(ช่อง ๑๙๒)	รายการสอนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ / ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
DLTV ๘	(ช่อง ๑๙๓)	รายการสอนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ / ภาษาต่างประเทศ
DLTV ๙	(ช่อง ๑๙๔)	รายการสอนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ / การเกษตร
DLTV ๑๐	(ช่อง ๑๙๕)	รายการสอนชั้นอนุบาลปีที่ ๑ / รายการสำหรับเด็ก-การเลี้ยงดูลูก
DLTV ๑๑	(ช่อง ๑๙๖)	รายการสอนชั้นอนุบาลปีที่ ๒ / สุขภาพ การแพทย์
DLTV ๑๒	(ช่อง ๑๙๗)	รายการสอนชั้นอนุบาลปีที่ ๓ / รายการสำหรับผู้สูงวัย
DLTV ๑๓	(ช่อง ๑๙๘)	รายการของการอาชีพวังไกลกังวล และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
DLTV ๑๔	(ช่อง ๑๙๙)	รายการของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
DLTV ๑๕	(ช่อง ๒๐๐)	รายการพัฒนาวิชาชีพครู

การติดต่อรับข้อมูลข่าวสาร

๑. มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เลขที่ ๒๑๔ ถนนนครสวรรค์ แขวงวัดโสมนัส เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร ๑๐๑๐๐

โทร ๐ ๒๒๘๒ ๖๗๓๔

โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๖๗๓๕

๒. สถานีวิทยุโทรทัศน์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

ซอยหัวหิน ๓๕ ถนนเพชรเกษม ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ๗๗๑๑๐

โทร. ๐๓๒ ๕๑๕๕๕๗ - ๘

โทรสาร ๐๓๒ ๕๑๕๕๕๑

web@dltv.ac.th (ติดต่อเรื่องเว็บไซต์)

dltv@dltv.ac.th (ติดต่อเรื่องทั่วไป)

๓. โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์

อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ๗๗๑๑๐

โทร ๐๓๒ ๕๒๒ ๓๔๗ , ๐๓๒ ๕๒๐ ๔๗๘ โทรสาร ๐๓๒ ๕๒๐ ๔๗๘

Facebook : โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์

Website : <http://www.kkws.ac.th>



๔. ช่องทางการติดตามข่าวสาร

Facebook : ครูตู้ DLTV



Website : <http://www.dltv.ac.th>



คำชี้แจง

ประกอบการใช้แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ร่วมกับมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมได้ดำเนินการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ และสื่อการเรียนการสอนเพื่อการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สำหรับโรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์ เพื่อเผยแพร่เป็นสื่อทางไกลแก่ครูผู้สอนทั่วประเทศ โดยมีเป้าหมายในการยกระดับคุณภาพการศึกษา และลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

คณะทำงานกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ได้จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ และสื่อการเรียนการสอนเพื่อการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ภาคเรียนที่ ๒ ดังนี้

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

- รายวิชา ส ๒๑๑๐๑ สังคมศึกษา จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต เวลา ๖๐ ชั่วโมง

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

- รายวิชา ส ๒๒๑๐๑ สังคมศึกษา จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต เวลา ๖๐ ชั่วโมง

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

- รายวิชา ส ๒๓๑๐๑ สังคมศึกษา จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต เวลา ๖๐ ชั่วโมง

การนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้

การนำแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาสังคมศึกษา ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ไปใช้ให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสูงสุดได้นั้น ผู้สอนจำเป็นต้องคำนึงถึงบริบทและเงื่อนไขบางประการตามประเด็นต่อไปนี้

๑. ศึกษามาตรฐาน ตัวชี้วัด และคำอธิบายรายวิชา เพื่อเป็นการทำความเข้าใจเป้าประสงค์ของหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมและสาระการเรียนรู้โดยภาพรวมของรายวิชาสังคมศึกษาในแต่ละระดับชั้น

๒. ศึกษาโครงสร้างรายวิชา เพื่อให้เข้าใจถึงมโนทัศน์และแนวคิดสำคัญในแต่ละองค์ประกอบของรายวิชา อันจะเป็นการสนับสนุนให้ผู้สอนได้เห็นถึงกรอบโครงสร้างที่สะท้อนธรรมชาติของรายวิชาสังคมศึกษา

๓. ศึกษากำหนดการสอนรายชั่วโมงเพื่อให้เห็นถึงกลยุทธ์และแนวทางการจัดการเรียนรู้โดยภาพรวมในแต่ละชั่วโมงเรียน

๔. ศึกษาและทำความเข้าใจรายละเอียดในแต่ละองค์ประกอบของแผนการสอนรายชั่วโมง เพื่อให้เห็นถึงองค์ประกอบเกี่ยวกับตัวชี้วัด ขอบเขตเนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ทั้ง ๓ ด้าน กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ แหล่งเรียนรู้ ภาระงาน/ชิ้นงาน การวัดการประเมินผลและบันทึกผลหลังการสอน ที่มีความสัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบ

๕. ศึกษาแนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอนและแหล่งการเรียนรู้ในแต่ละชั่วโมง อันจะเป็นประโยชน์ต่อการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนและจัดเตรียมสื่อและแหล่งการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับแผนการจัดการเรียนรู้ ทั้งนี้กิจกรรมการเรียนรู้ที่ประกอบไปด้วยกระบวนการเรียนการสอน ๓ ขั้นตอนหลัก ได้แก่ ๑) ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๒) ขั้นสร้างองค์ความรู้ และ ๓) ขั้นสรุปความคิดรวบยอด อาจมีการปรับเปลี่ยนในบางแผนการจัดการเรียนรู้ ที่มีการนำขั้นตอนการเรียนการสอนที่ยึดจากรูปแบบการสอน กระบวนการเรียนการสอน วิธีสอน และเทคนิคการสอน เพื่อให้เหมาะสมต่อสาระการเรียนรู้ในวิชาสังคมศึกษา ทั้งนี้ผู้สอนสามารถปรับแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สัมพันธ์กับบริบทของผู้เรียน สถานศึกษาและชุมชน เพื่อประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

คำอธิบายรายวิชา

ชื่อรายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑
 จำนวนหน่วยกิต ๑.๕ หน่วยกิต เวลา ๖๐ ชั่วโมง

ศึกษาการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทย ความสำคัญของพระพุทธศาสนาต่อสังคมไทย พุทธประวัติพุทธสาวก พุทธสาวิกา ชาดก พุทธคุณ หลักธรรมสำคัญในกรอบอริยสัจสี่ พุทธศาสนาสู่ภาคชีวิต วิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการ การสวดมนต์แผ่เมตตา การบริหารจัดการและเจริญปัญญา ด้วยอานาปานสติ ศาสนาต่าง ๆ ในประเทศไทย บุคคลสำคัญที่เป็นแบบอย่างด้านศาสนาสัมพันธ์ รวมถึงการบำเพ็ญประโยชน์ต่อศาสนา สถานของศาสนาที่ตนนับถือ จริยวัตรของสาวก จัดพิธีกรรมตามศาสนาพิธีที่ตนนับถืออย่างถูกต้องในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนาอื่น ๆ บทบาทหน้าที่ของเยาวชนที่มีต่อสังคมและประเทศชาติ เคารพสิทธิเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น หลักการ เจตนารมณ์ โครงสร้างสาระสำคัญของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบันโดยสังเขป บทบาทการถ่วงดุลของอำนาจอริปไตยจากรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน ความคล้ายคลึงและความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมไทยกับวัฒนธรรมของประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และวัฒนธรรมที่เป็นปัจจัยในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีหรืออาจนำไปสู่ความเข้าใจผิดต่อกัน

โดยใช้กระบวนการการระจางค่านิยม กระบวนการพัฒนาจิตพิสัย กระบวนการสืบค้นข้อมูล กระบวนการทางสังคม กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการกลุ่ม กระบวนการเผชิญสถานการณ์และแก้ปัญหา

เพื่อให้ตระหนักถึงความสำคัญของพระพุทธศาสนาที่มีต่อการพัฒนาตนเอง ครอบครัว สังคมและประเทศชาติ การปฏิบัติตนตามขนบธรรมเนียมประเพณีและกฎหมายคุ้มครองเด็ก กฎหมายการศึกษา กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค กฎหมายลิขสิทธิ์ กฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับตนเอง มีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างสันติและปฏิบัติตนเป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ

รหัสตัวชี้วัด

มาตรฐาน ส ๑.๑ ม.๑/๑, ม.๑/๒, ม.๑/๓, ม.๑/๔, ม.๑/๕, ม.๑/๖, ม.๑/๗, ม.๑/๘, ม.๑/๙, ม.๑/๑๐, ม.๑/๑๑

มาตรฐาน ส ๑.๒ ม.๑/๑, ม.๑/๒, ม.๑/๓, ม.๑/๔, ม.๑/๕

มาตรฐาน ส ๒.๑ ม.๑/๑, ม.๑/๒, ม.๑/๓, ม.๑/๔

มาตรฐาน ส ๒.๒ ม.๑/๑, ม.๑/๒, ม.๑/๓

รวม ๒๓ ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

รหัสวิชา ส ๒๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑
ปีการศึกษา ๒๕๖๒ รวมเวลา ๖๐ ชั่วโมง จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส ๑.๑ รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนา
ที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่นและปฏิบัติตามหลักธรรมเพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด

๑. ม.๑/๑ อธิบายการเผยแผ่พระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือสู่ประเทศไทย
๒. ม.๑/๒ วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ที่มีต่อสภาพแวดล้อม
ในสังคมไทย รวมทั้งการพัฒนาตนและครอบครัว
๓. ม.๑/๓ วิเคราะห์พุทธประวัติตั้งแต่ประสูติจนถึงบำเพ็ญทุกรกิริยา หรือประวัติศาสดาที่ตนนับถือ
ตามที่กำหนด
๔. ม.๑/๔ วิเคราะห์และประพจน์ตนตามแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก/
เรื่องเล่า และศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด
๕. ม.๑/๕ อธิบายพุทธคุณ และข้อธรรมสำคัญในกรอบอริยสัจ ๔ หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ
ตามที่กำหนด เห็นคุณค่าและนำไปพัฒนาแก้ปัญหาของตนเองและครอบครัว
๖. ม.๑/๖ เห็นคุณค่าของการพัฒนาจิต เพื่อการเรียนรู้และการดำเนินชีวิต ด้วยวิธีคิดแบบโยนิโส
มนสิการคือวิธีคิดแบบคุณค่าแท้ – คุณค่าเทียม และวิธีคิดแบบคุณ – โทษ และทางออก หรือการพัฒนาจิต
ตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ
๗. ม.๑/๗ สวดมนต์ แผ่เมตตา บริหารจิตและเจริญปัญญาด้วยอานาปานสติหรือตามแนวทางของ
ศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด
๘. ม.๑/๘ วิเคราะห์และปฏิบัติตนตามหลักธรรมทางศาสนาที่ตนนับถือ ในการดำรงชีวิตแบบพอเพียง
และดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมเพื่อการอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข
๙. ม.๑/๙ วิเคราะห์เหตุผลความจำเป็นที่ทุกคนต้องศึกษาเรียนรู้ศาสนาอื่น ๆ
๑๐. ม.๑/๑๐ ปฏิบัติตนต่อศาสนิกชนอื่นในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม
๑๑. ม.๑/๑๑ วิเคราะห์การกระทำของบุคคลที่เป็นแบบอย่างด้านศาสนสัมพันธ์ และนำเสนอแนว
ทางการปฏิบัติของตนเอง

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส ๑.๒ เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดีและธำรงรักษาพระพุทธศาสนาหรือ
ศาสนาที่ตนนับถือ

ตัวชี้วัด

๑. ม.๑/๑ บำเพ็ญประโยชน์ต่อศาสนสถานของศาสนาที่ตนนับถือ
๒. ม.๑/๒ อธิบายจริยวัตรของสาวกเพื่อเป็นแบบอย่างในการประพฤติปฏิบัติ และปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อสาวกของศาสนาที่ตนนับถือ
๓. ม.๑/๓ ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อบุคคลต่าง ๆ ตามหลักศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด
๔. ม.๑/๔ จัดพิธีกรรม และปฏิบัติตนใน ศาสนพิธี พิธีกรรมได้ถูกต้อง
๕. ม.๑/๕ อธิบายประวัติ ความสำคัญ และปฏิบัติตนในวันสำคัญทางศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนดได้ถูกต้อง

สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส ๒.๑ เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงามและธำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด

๑. ม.๑/๑ ปฏิบัติตามกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิของบุคคล
๒. ม.๑/๒ ระบุความสามารถของตนเองในการทำประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ
๓. ม.๑/๓ อภิปรายเกี่ยวกับคุณค่าทางวัฒนธรรมที่เป็นปัจจัยในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีหรืออาจนำไปสู่ความเข้าใจผิดต่อกัน
๔. ม.๑/๔ แสดงออกถึงการเคารพในสิทธิของตนเองและผู้อื่น

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส ๒.๒ เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่น ศรัทธาและธำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ตัวชี้วัด

๑. ม.๑/๑ อธิบายหลักการ เจตนารมณ์ โครงสร้าง และสาระสำคัญของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบันโดยสังเขป
๒. ม.๑/๒ วิเคราะห์บทบาทการถ่วงดุลของอำนาจอติปไตยในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบัน
๓. ม.๑/๓ ปฏิบัติตนตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับตนเอง

โครงสร้างรายวิชา

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑
ปีการศึกษา ๒๕๖๒ เวลา ๖๐ ชั่วโมง จำนวนหน่วยกิต ๑.๕ หน่วยกิต

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วยการ เรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๑	ชื่อหน่วยการ เรียนรู้ ประวัติและ ความสำคัญของ พระพุทธศาสนา ที่มีต่อสังคมไทย	ส ๑.๑ รู้และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของ พระพุทธศาสนาหรือ ศาสนาที่ตนนับถือและ ศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติ ตามหลักธรรม เพื่ออยู่ ร่วมกันอย่างสันติสุข ม.๑/๑ อธิบาย การเผยแผ่พระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือสู่ ประเทศไทย ม.๑/๒ วิเคราะห์ ความสำคัญของ พระพุทธศาสนาหรือ ศาสนาที่ตนนับถือที่มีต่อ สภาพแวดล้อมใน สังคมไทย รวมทั้ง การพัฒนาตนและครอบครัว	การสังคายนา พระไตรปิฎกพระพุทธศาสนา ได้เผยแผ่เข้าสู่ประเทศไทย ทำให้พระพุทธศาสนา เป็นสถาบันหลักของสังคมไทย และมีผลต่อสภาพแวดล้อม ในสังคมไทย รวมทั้งการพัฒนา ตนและครอบครัว	๖	๕
๒	ชื่อหน่วยการ เรียนรู้ พุทธประวัติ และศาสนิกชน ตัวอย่าง	ส ๑.๑ รู้และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของ พระพุทธศาสนาหรือ ศาสนาที่ตนนับถือและ ศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติ ตาม หลักธรรม เพื่ออยู่ ร่วมกันอย่างสันติสุข	พุทธประวัติตั้งแต่ ประสูติจนถึงบำเพ็ญทุกรกิริยา ประวัติสาวก ชาดก เรื่องเล่า ศาสนิกชนตัวอย่าง ย่อมทำให้ได้ข้อคิดสำคัญ เกี่ยวกับการประพจน์ตนและ คุณธรรมอันเป็นแบบอย่าง ของท่าน ซึ่งทุกคนควรนำไป ปฏิบัติในการดำเนินชีวิต	๘	๕

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วยการ เรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
		ม.๑/๓ วิเคราะห์พุทธประวัติตั้งแต่ประสูติจนถึงบำเพ็ญทุกรกิริยาหรือประวัติศาสตร์ที่ตนนับถือตามที่กำหนด ม.๑/๔ วิเคราะห์และประพจน์ตามแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวกชาดกเรื่องเล่ากำหนดและศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด			
๓	ชื่อหน่วยการ เรียนรู้ วิถีธรรม	ส ๑.๑ รู้และเข้าใจประวัติความสำคัญ ศาสดาหลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตาม หลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข ม.๑/๕ อธิบายพุทธคุณและข้อธรรมสำคัญในกรอบอริยสัจ ๔ หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนดเห็นคุณค่าและนำไปพัฒนาแก้ปัญหาของตนเองและครอบครัว	ข้อธรรมสำคัญในกรอบอริยสัจ ๔ เป็นหลักสำคัญในการดำเนินชีวิตที่นำไปสู่ความพ้นทุกข์ชาวพุทธทุกคนควรมีจิตสำนึกในพุทธคุณ และปฏิบัติตนตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในการพัฒนาแก้ปัญหาของตนเองและครอบครัวรวมถึงพุทธศาสนสุภาษิต เป็นข้อธรรมสำคัญที่มีข้อคิดเตือนใจบุคคลให้นำไปเป็นหลักในการปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมในการดำเนินชีวิต	๘	๖

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วยการ เรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๔	ชื่อหน่วยการ เรียนรู้ หน้าที่และ มารยาทชาว พุทธ	ส ๑.๒ เข้าใจ ตระหนักและ ปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ ดี และธำรงรักษา พระพุทธศาสนาหรือ ศาสนาที่ตนนับถือ ม.๑/๑ บำเพ็ญ ประโยชน์ต่อศาสนสถาน ของศาสนาที่ตนนับถือ ม.๑/๒ อธิบายจริยวัตร ของสาวกเพื่อเป็น แบบอย่างในการประพฤติ ปฏิบัติและปฏิบัติตนอย่าง เหมาะสมต่อสาวกของ ศาสนาที่ตนนับถือ ม.๑/๓ ปฏิบัติตน อย่างเหมาะสมต่อบุคคล ต่าง ๆ ตามหลักศาสนาที่ ตนนับถือตามที่กำหนด	ชาวพุทธทุกคนควร บำเพ็ญประโยชน์ต่อ ศาสนสถานของพระพุทธศาสนา ปฏิบัติตนต่อสาวกของ พระพุทธศาสนาและบุคคล ต่าง ๆ ตามหลัก พระพุทธศาสนาอย่าง เหมาะสม โดยยึดถือพระจริย- วัตรของพระสงฆ์สาวกเป็น แบบอย่าง	๕	๖
๕	ชื่อหน่วยการ เรียนรู้ ศาสนพิธีและวัน สำคัญทาง พระพุทธศาสนา	ส ๑.๑ รู้และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของ พระพุทธศาสนาหรือ ศาสนาที่ตนนับถือและ ศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติ ตาม หลักธรรม เพื่ออยู่ ร่วมกันอย่างสันติสุข ม.๑/๖ เห็นคุณค่าของ การพัฒนาจิต เพื่อการ เรียนรู้และการดำเนินชีวิต ด้วยวิธีคิดแบบโยนิโส -	วันสำคัญทาง พระพุทธศาสนา มีความสำคัญต่อศาสนิกชน ทุกคน ซึ่งชาวพุทธจะต้องกล่าว คำอาราธนาต่าง ๆ เข้าร่วม พิธีกรรม และปฏิบัติตนใน ศาสนาพิธี และพิธีกรรมของ พระพุทธศาสนาได้อย่าง ถูกต้อง	๙	๗

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วยการ เรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
		มนสิการคือวิธีคิดแบบ คุณค่าแท้ คุณค่าเทียมและ วิธีคิดแบบคุณ-โทษและ ทางออกหรือการพัฒนาจิต ตามแนวทางของศาสนาที่ ตนนับถือ ม.๑/๗ สวดมนต์ แผ่เมตตาบริหารจิตและ เจริญปัญญาด้วยอานาปานสติ หรือตามแนวทางของ ศาสนาที่ตนนับถือตามที่ กำหนด ส ๑.๒ เข้าใจ ตระหนักและ ปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ ดี และดำรงรักษา พระพุทธศาสนาหรือ ศาสนาที่ตนนับถือ ม.๑/๔ จัดพิธีกรรม และปฏิบัติตนในศาสนพิธี พิธีกรรมได้ถูกต้อง ม.๑/๕ อธิบายประวัติ ความสำคัญและปฏิบัติตน ในวันสำคัญทางศาสนาที่ ตนนับถือตามที่กำหนดได้ ถูกต้อง			
๖	ศาสนาสำคัญ	ส ๑.๑ รู้และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของ พระพุทธศาสนาหรือ ศาสนาที่ตนนับถือและ ศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติ ตาม หลักธรรม เพื่ออยู่	ในสังคมประกอบไป ด้วยศาสนาต่าง ๆ หลากหลาย จึงควรที่จะต้อง ทำความเข้าใจถึงการประพฤติ ปฏิบัติตน วิธีชีวิตของศาสนิก ชนต่างศาสนา และหลักธรรม คำสอนเพื่อให้เกิดความเข้าใจ ที่ตรงกันและอยู่ร่วมกันอย่าง สันติสุข	๒	๓

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วยการ เรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
		ร่วมกันอย่างสันติสุข ม.๑/๙ วิเคราะห์ เหตุผลความจำเป็นที่ทุก คนต้องศึกษาเรียนศาสนา อื่น ๆ ม.๑/๑๐ ปฏิบัติตน ต่อศาสนิกชนอื่น ๆ ในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม ม.๑/๑๑ วิเคราะห์ การกระทำของบุคคลที่เป็น แบบอย่างด้านศาสน สัมพันธ์และนำเสนอแนว ทางการปฏิบัติของตนเอง			
สอบกลางภาค				๑	๒๐

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วยการ เรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๗	รัฐธรรมนูญ... กฎหมายของเรา	ส ๒.๒ เข้าใจระบบการเมือง การปกครองในสังคม ปัจจุบัน ยึดมั่น ศรัทธา และ ธำรงรักษาไว้ซึ่ง การปกครองระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระ มหากษัตริย์ทรงเป็น ประมุข ม.๑/๑ อธิบาย หลักการเจตนารมณ์ โครงสร้างและสาระสำคัญ ของรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทยฉบับ ปัจจุบันโดยสังเขป ม.๑/๒ วิเคราะห์ บทบาทการถ่วงดุลอำนาจ อธิปไตยในรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปัจจุบัน ม.๑/๓ การปฏิบัติตน ตามบทบัญญัติของ รัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทยฉบับ ปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับ ตนเอง	การปฏิบัติตนเป็น พลเมืองที่ดีตามรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย ต้อง เรียนรู้หลักการ เจตนารมณ์ โครงสร้าง และสาระสำคัญ ของรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทยฉบับ ปัจจุบันเพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้อง ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร ไทยฉบับปัจจุบันได้บัญญัติ สิทธิ เสรีภาพ และหน้าที่ของ ปวงชนชาวไทยไว้เพื่อเป็น แนวทางในการปฏิบัติตนได้ อย่างถูกต้อง อีกทั้ง รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร ไทยฉบับปัจจุบันได้กำหนด บทบาทการใช้อำนาจอธิปไตย ไว้ ๓ ฝ่าย คือนิติบัญญัติ บริหาร ตุลาการ การวิเคราะห์ บทบาทการถ่วงดุลอำนาจ อธิปไตยก่อให้เกิดประโยชน์ สูงสุดแก่ประชาชนตาม บทบัญญัติ	๗	๖

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วยการ เรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๘	สิทธิหน้าที่ของเรา	ส ๒.๑ เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และ อารงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทย และ สังคมโลกอย่างสันติสุข ม.๑/๑ อธิบายหลักการเจตนารมณ์ โครงสร้างและสาระสำคัญของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบันโดยสังเขป ม.๑/๒ ระบุความสามารถของตนเองในการทำประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ ม.๑/๔ แสดงออกถึงการเคารพในสิทธิเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น	การทำประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ เป็นบทบาทหน้าที่ตามความสามารถของเยาวชนที่ควรปฏิบัติต่อสังคมและประเทศ การเข้าใจระดับความสามารถของตนเองจะทำให้เกิดการมีส่วนร่วมและรับผิดชอบในกิจกรรมทางสังคม และการอยู่ร่วมกันในสังคมไทย ต้องแสดงออกถึงการเคารพในสิทธิเสรีภาพของตนเองและผู้อื่นส่งผลให้สังคมเป็นสุข โดยมีกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิของบุคคล เป็นกฎหมายที่ทุกคนต้องเรียนรู้และปฏิบัติตามกฎหมายผู้ปฏิบัติย่อมได้รับประโยชน์และการคุ้มครองตามสิทธิที่พึงมี	๗	๖

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วยการ เรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๙	วิถีไทยและ ประเทศเพื่อน บ้าน	ส ๒.๑ เข้าใจและปฏิบัติตน ตามหน้าที่ของการเป็น พลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษาประเพณี และวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันใน สังคมไทย และ สังคมโลก อย่างสันติสุข ม.๑/๓ การปฏิบัติตน ตามบทบัญญัติของ รัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทยฉบับ ปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับ ตนเอง	การเรียนรู้ความ คล้ายคลึงและความแตกต่าง ระหว่างวัฒนธรรมไทยกับ วัฒนธรรมของประเทศใน ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียง ใต้จะเป็นปัจจัยในการสร้าง ความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันและ ป้องกันการนำไปสู่ความเข้าใจ ผิดต่อกัน	๘	๖
สอบปลายภาค				๑	๓๐
รวมตลอดภาคเรียน				๖๐	๑๐๐

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนาที่มีต่อสังคมไทย

รหัสวิชา ส๒๑๐๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๒ เวลา ๖ ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระ ศาสนาศีลธรรม และจริยธรรม

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๑.๑ รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข
ตัวชี้วัด

ส ๑.๑ ม.๑/๑ อธิบายการเผยแผ่พระพุทธศาสนา หรือ ศาสนาที่ตนนับถือสู่ประเทศไทย

ส ๑.๑ ม.๑/๒ วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือที่มีต่อสภาพแวดล้อมในสังคมไทย รวมทั้งการพัฒนาตนและครอบครัว

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การสังคายนาพระไตรปิฎก พระพุทธศาสนาได้เผยแผ่เข้าสู่ประเทศไทย ทำให้พระพุทธศาสนาเป็นสถาบันหลักของสังคมไทย และมีผลต่อสภาพแวดล้อมในสังคมไทย รวมทั้งการพัฒนาตนและครอบครัว

๓. สาระการเรียนรู้

ความรู้

- ๑) อธิบายความหมายของการสังคายนาได้อย่างถูกต้อง
- ๒) อธิบายวิธีการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทยในแต่ละยุคได้ถูกต้องตามลำดับเวลา
- ๓) อธิบายผลที่เกิดขึ้นจากการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ดินแดนไทย
- ๔) อธิบายความสำคัญของพระพุทธศาสนาในฐานะสถาบันหลักของชาติได้อย่างถูกต้อง

ทักษะ/กระบวนการ

- ๕) วิเคราะห์สาเหตุของการสังคายนาแต่ละครั้งได้อย่างมีเหตุผล
- ๖) วิเคราะห์อิทธิพลของศาสนาพุทธที่มีต่อประเทศไทยได้อย่างมีเหตุผล
- ๗) ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์สาเหตุที่พระพุทธศาสนามีความสำคัญต่อสังคมไทยในฐานะต่าง ๆ ได้อย่างสมเหตุสมผล
- ๘) บอกความสำคัญของพระพุทธศาสนาที่มีผลต่อสังคมไทยได้ถูกต้อง
- ๙) วิเคราะห์เกี่ยวกับหน้าที่ของพระพุทธศาสนาในฐานะสถาบันหลักของชาติได้อย่างมีเหตุผล

เจตคติ

- ๗) บอกคุณค่าของการสังคายนาที่มีต่อพุทธศาสนาได้สมเหตุสมผล
- ๘) บอกความสำคัญของการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทยได้อย่างถูกต้อง
- ๙) อภิปรายความสำคัญของการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทยได้อย่างมีเหตุผล
- ๑๐) ผู้เรียนสามารถประเมินคุณค่าของพระพุทธศาสนาที่มีต่อสังคมไทย ตนเอง และครอบครัวได้อย่างมีเหตุผล

๔. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- ๑) ความสามารถในการสื่อสาร
- ๒) ความสามารถในการคิด
- ๓) ความสามารถในการแก้ปัญหา

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- ๑) มีวินัย
- ๒) ใฝ่เรียนรู้
- ๓) มุ่งมั่นในการทำงาน

๖. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

- ๑) แผนผังความคิดวิเคราะห์คุณค่าและความสำคัญของการสังคายนาพระไตรปิฎกที่มีต่อพระพุทธศาสนา

เกณฑ์การประเมินผลชิ้นงานหรือภาระงาน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. การวิเคราะห์คุณค่าและความสำคัญของการสังคายนา	วิเคราะห์คุณค่าและความสำคัญของการสังคายนาได้ ๓ - ๕ ประเด็น	วิเคราะห์คุณค่าและความสำคัญของการสังคายนาได้ ๓ ประเด็น	วิเคราะห์คุณค่าและความสำคัญของการสังคายนาได้ ๒ ประเด็น	วิเคราะห์คุณค่าและความสำคัญของการสังคายนาได้ ๑ ประเด็น
๒. การอธิบายความสำคัญของการสังคายนา	อธิบายความสำคัญของการสังคายนาได้ครบถ้วนทุกหัวข้อ	อธิบายความสำคัญของการสังคายนาได้ ๓ หัวข้อ	อธิบายความสำคัญของการสังคายนาได้ ๒ หัวข้อ	อธิบายความสำคัญของการสังคายนาได้ ๑ หัวข้อ
๓. ความเรียบร้อยของผลงาน	ผลงานเป็นระเบียบสวยงาม ไม่มีคำผิด	ผลงานเป็นระเบียบสวยงาม มีคำผิดเล็กน้อย	ผลงานเป็นระเบียบแต่ยังไม่สวยงาม ไม่มีคำผิด	ผลงานไม่เป็นระเบียบ มีคำเขียนผิดมาก

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๑๒ - ๑๐ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๙ - ๗ หมายถึง ดี

คะแนน ๖ - ๔ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๓ - ๑ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ ดี

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การปฐมนิเทศและการสังคายนา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนาที่มีต่อสังคมไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชา สังคมศึกษา	กิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ ๕ ขั้นตอนสร้างความรู้ ๑. ครูชี้แจงสาระการเรียนรู้ มาตรฐาน ตัวชี้วัด ที่นักเรียนต้องเรียนในภาคเรียนนี้จากสไลด์เรื่องการปฐมนิเทศ ๒. ให้นักเรียนพิจารณาภาพพระไตรปิฎก จากสื่อนำเสนอ PowerPoint เรื่องปฐมนิเทศและการสังคายนา  ที่มา http://my.hajjai.com/article/faith/๒๐๑๕๐๙๒๔_faith_๑.jpg ครูตั้งคำถามต่อไปนี้ “จากภาพนักเรียนคิดว่าเป็นภาพอะไร และเกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนาในเรื่องใด” (แนวคำตอบ : ภาพพระไตรปิฎก เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนาในเรื่องพระรัตนตรัยคือพระธรรม) ครูสรุปคำตอบและอธิบายเชื่อมโยงให้เห็นว่า พระไตรปิฎกเกิดขึ้นจากการสังคายนาพระธรรมวินัย	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. สื่อนำเสนอ PowerPoint เรื่องคุณค่าและความสำคัญของสังคายนา ๒. หนังสือเรียนพระพุทธศาสนา ภาระงาน/ชิ้นงาน ๑. แผนผังความคิดวิเคราะห์การสังคายนาพระไตรปิฎกทั้ง ๕ ครั้ง
ตัวชี้วัด ส ๑.๑ ม.๑/๑ อธิบายการเผยแผ่พระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือสู่ประเทศไทย สาระสำคัญ การตรวจสอบและจัดหมวดหมู่หลักคำสอนของศาสนา ทำให้มีความเข้าใจที่ถูกต้อง มีแนวทางการปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกันอันจะทำให้ศาสนามั่นคง และ ดำรงอยู่ในสังคมได้ ขอบเขตเนื้อหา ๑. ความหมายของการสังคายนาพระไตรปิฎก ๒. สาเหตุของการสังคายนาพระไตรปิฎก ๓. ผลที่เกิดขึ้นภายหลังการสังคายนาพระไตรปิฎก จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. อธิบายความหมายของการสังคายนาได้อย่างถูกต้อง ด้านทักษะและกระบวนการ ๒. วิเคราะห์สาเหตุของการสังคายนาแต่ละครั้งได้อย่างมีเหตุผล		

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การปฐมนิเทศและการสังคายนา			เวลา ๑ ชั่วโมง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติและความสำคัญของพระพุทธรูปที่มีต่อสังคมไทย	กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	รายวิชา สังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ด้านคุณลักษณะ ๓. อภิปรายคุณค่าของการสังคายนาพระไตรปิฎกที่มีผลต่อพุทธศาสนาได้อย่างมีเหตุผล	ขั้นสำรวจและค้นหา ๓. ให้นักเรียนค้นหาคำหมายของคำว่า การสังคายนาในหนังสือเรียน โดยใช้เวลา ๒ นาที ให้นักเรียนร่วมกันตอบคำถาม จากนั้นครูเฉลยคำตอบ ๔. ครูอธิบายความหมายของการสังคายนาจากสื่อนำเสนอ PowerPoint เรื่องปฐมนิเทศน์และการสังคายนา ๕. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น ๕ กลุ่มกลุ่มละ ๖-๗ คน โดยกลุ่มที่ ๑ ศึกษาการสังคายนาครั้งที่ ๑ กลุ่มที่ ๒ ศึกษาการสังคายนาครั้งที่ ๑ กลุ่มที่ ๓ ศึกษาการสังคายนาครั้งที่ ๑ กลุ่มที่ ๔ ศึกษาการสังคายนาครั้งที่ ๑ กลุ่มที่ ๕ ศึกษาการสังคายนาครั้งที่ ๑ จากนั้นสื่อแบบเรียนสังคมศึกษามัธยมศึกษาปีที่ ๑ จากนั้นให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มทำแผนผังความคิด โดยต้องมีการประเด็นสำคัญดังนี้ ๑) การทำสังคายนาครั้งนี้เกิดขึ้นในช่วงเวลาใด ๒) เหตุหรือวัตถุประสงค์ของการสังคายนา ๓) ผลที่เกิดขึ้นจากการสังคายนาครั้งนี้ ๔) คุณค่าและความสำคัญของการสังคายนา พระไตรปิฎกที่มีต่อพระพุทธศาสนา		

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. อธิบายความหมายของการสังคายนา	- ประเมินงานกลุ่ม	- แบบประเมินงานกลุ่ม	ดี : อธิบายความหมายของการสังคายนาได้อย่างถูกต้อง พอใช้ : อธิบายความหมายของการสังคายนาได้อย่างถูกต้องแต่ไม่ครบประเด็น ปรับปรุง : ไม่สามารถอธิบายความหมายของการสังคายนาได้
ด้านทักษะ/กระบวนการ ๒. วิเคราะห์สาเหตุและความสำคัญของการสังคายนาแต่ละครั้ง	- ประเมินงานกลุ่ม	- แบบประเมินงานกลุ่ม	ดี : วิเคราะห์สาเหตุและความสำคัญของการสังคายนาได้อย่างมีเหตุผล พอใช้ : วิเคราะห์สาเหตุและความสำคัญของการสังคายนาได้แต่ขาดเหตุผลประกอบ ปรับปรุง : ไม่สามารถวิเคราะห์สาเหตุและความสำคัญของการสังคายนา
ด้านคุณลักษณะ ๓. อภิปรายความสำคัญของการสังคายนาที่มีต่อพุทธศาสนา	- ครูตั้งคำถาม	- คำถามเกี่ยวกับคุณค่าของการสังคายนา	ดี : อภิปรายคุณค่าของการสังคายนาต่อศาสนาพุทธได้อย่างมีเหตุผล พอใช้ : อภิปรายคุณค่าของการสังคายนาต่อศาสนาพุทธได้แต่ขาดเหตุผลประกอบ ปรับปรุง : ไม่สามารถอภิปรายคุณค่าของการสังคายนาต่อศาสนาพุทธได้

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง คุณค่าและความสำคัญของการสังคายนา หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนาที่มีต่อสังคมไทย เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชา สังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
ตัวชี้วัด ส.๑.๑ ม.๑/๑ อธิบายการเผยแผ่พระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือสู่ประเทศไทย สาระสำคัญ การตรวจสอบและจัดหมวดหมู่หลักคำสอนของศาสนา ทำให้มีความเข้าใจที่ถูกต้อง มีแนวทางการปฏิบัติเป็นทิศทางเดียวกันอันจะทำให้ศาสนามั่นคง และ ดำรงอยู่ในสังคมได้ ขอบเขตเนื้อหา คุณค่าและประโยชน์ของการสังคายนา พระไตรปิฎกที่มีต่อพระรัตนตรัยและพุทธศาสนิกชน จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. อธิบายความสำคัญของการสังคายนาได้อย่างถูกต้อง ด้านทักษะและกระบวนการ ๒. วิเคราะห์ความสำคัญของการสังคายนาแต่ละครั้งได้อย่างมีเหตุผล	กิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ ๕ ขั้น ขั้นสร้างความสนใจ ๑. ครูทบทวนความรู้เดิมของนักเรียนโดยให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายคำถามดังนี้ “การสังคายนาหมายถึงอะไร” (แนวคำตอบ : หมายถึง การประชุมสงฆ์เพื่อความเข้าใจให้ตรงกันเกี่ยวกับหลักคำสอน ให้มีแนวทางปฏิบัติเป็นไปในแนวเดียวกัน และเพื่อความมั่นคงตั้งอยู่นานของพระพุทธศาสนา) จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเตรียมตัวนำเสนอแผนผังความคิดของกลุ่มตน ขั้นอธิบายความรู้ ๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอแผนผังความคิดของกลุ่มตนที่ได้ทำในคาบที่แล้ว โดยใช้เวลากลุ่มละ ๕-๖ นาที จากนั้นครูเปิดโอกาสให้นักเรียนตั้งคำถามและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกลุ่ม ๓. ครูบรรยายเพื่อสรุปเรื่องการสังคายนา โดยใช้สื่อสื่อนำเสนอ PowerPoint เรื่องคุณค่าและความสำคัญของการสังคายนา ขั้นขยายความเข้าใจ ๔. จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายคุณค่าของการสังคายนาที่มีต่อพระพุทธศาสนาตามความเข้าใจของนักเรียน (แนวคำตอบ : ทำให้พระธรรมวินัยมีความชัดเจนมากขึ้น , ทำให้พระสงฆ์ไม่เกิดความแตกแยก , ทำให้มีหลักการปฏิบัติของพระสงฆ์ที่เป็นแนวทางเดียวกัน , ทำให้พุทธศาสนิกชนสามารถศึกษาพระไตรปิฎกได้	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. สื่อนำเสนอ PowerPoint เรื่องคุณค่าและความสำคัญของการสังคายนา ๒. หนังสือเรียนพระพุทธศาสนา ภาระงาน/ชิ้นงาน ๑. แผนผังความคิดวิเคราะห์การสังคายนาพระไตรปิฎก ๕ ครั้ง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง คุณค่าและความสำคัญของการสังคายนา		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติและความสำคัญของการพระพุทธศาสนาที่มีต่อสังคมไทย		
เวลา ๑ ชั่วโมง		
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม		
รายวิชา สังคมศึกษา		
ด้านคุณลักษณะ	ขั้นสรุปผล	
๓. บอกคุณค่าของการสังคายนาที่มีต่อพุทธศาสนาได้ สมเหตุสมผล	๕. ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายตามแนวคำถามต่อไปนี้ - การสังคายนาครั้งแรกเกิดขึ้นเพราะอะไร (แนวคำตอบ : พระภิกษุที่ถือสุกัณหะกล่าวจาบ้วงพระธรรมวินัยหลังพระพุทธเจ้าปรินิพพาน) - การสังคายนาครั้งที่๓ได้มีการจารึกพระไตรปิฎกเป็นลายลักษณ์อักษร (ครั้งที่ ๕) - การสังคายนาพระไตรปิฎกมีความสำคัญต่อพระพุทธศาสนาอย่างไร (แนวคำตอบ : ทำให้พระธรรมวินัยมีความชัดเจนมากขึ้น , ทำให้พระสงฆ์ไม่เกิดความแตกแยก , ทำให้มีหลักการปฏิบัติของพระสงฆ์ที่เป็นแนวทางเดียวกัน , ทำให้พุทธศาสนิกชนสามารถศึกษาพระไตรปิฎก) - การสังคายนาพระไตรปิฎกมีความสำคัญและคุณค่าของต่อพระรัตนตรัยและพุทธศาสนิกชนอย่างไร (แนวคำตอบ : ต่อพระรัตนตรัย เช่น พระธรรมวินัยมีความชัดเจนมากขึ้น ,พระธรรมวินัยไม่สูญหายไป ,พระสงฆ์มีแนวปฏิบัติที่ตรงกัน เป็นต้น ต่อพุทธศาสนิกชน เช่น ทำให้พุทธศาสนิกชนมีโอกาสศึกษาพระไตรปิฎก ,กลุ่มชาวพุทธมีแนวปฏิบัติเมื่อบรรพชาหรืออุปสมบท)	

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. อธิบายความสำคัญของการสังคายนา	- ประเมินแผนผังมโนทัศน์	- แบบประเมินแผนผังมโนทัศน์	ดี : อธิบายความสำคัญของการสังคายนาได้อย่างถูกต้อง พอใช้ : อธิบายความสำคัญของการสังคายนาได้อย่างถูกต้องแต่ไม่ครบประเด็น ปรับปรุง : ไม่สามารถอธิบายความสำคัญของการสังคายนาได้
ด้านทักษะ/กระบวนการ ๒. วิเคราะห์ความสำคัญของการสังคายนาแต่ละครั้ง	- ประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	- แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ดี : วิเคราะห์สาเหตุและความสำคัญของการสังคายนาได้อย่างมีเหตุผล พอใช้ : วิเคราะห์สาเหตุและความสำคัญของการสังคายนาได้แต่ขาดเหตุผลประกอบ ปรับปรุง : ไม่สามารถวิเคราะห์สาเหตุและความสำคัญของการสังคายนา
ด้านคุณลักษณะ ๓. บอกคุณค่าของการสังคายนาที่มีต่อพุทธศาสนาได้สมเหตุสมผล	- การตั้งประเด็นคำถามจากครู	- คำถามเรื่องการสังคายนา	ดี : อภิปรายคุณค่าของการสังคายนาต่อศาสนาพุทธได้อย่างมีเหตุผล พอใช้ : อภิปรายคุณค่าของการสังคายนาต่อศาสนาพุทธได้แต่ขาดเหตุผลประกอบ ปรับปรุง : ไม่สามารถอภิปรายคุณค่าของการสังคายนาต่อศาสนาพุทธได้

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

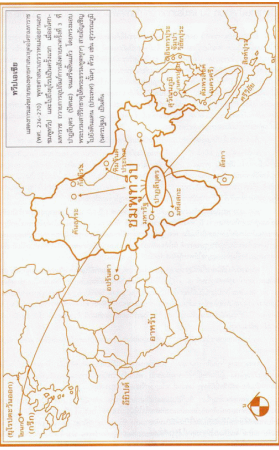
.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การเผยแพร่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทย			
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนาที่มีต่อสังคมไทย		เวลา ๑ ชั่วโมง	
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	
กิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ ๕ ขั้นตอน		สื่อ/แหล่งเรียนรู้	
ขั้นสร้างความสนใจ ๑. ให้นักเรียนพิจารณาภาพ ดังนี้ ๑) ภาพพระพุทธชินราช วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ จังหวัดพิษณุโลก ๒) ภาพวัดพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี ๓) ภาพวัดพระศรีรัตนศาสดาราม กรุงเทพมหานคร ให้นักเรียนตอบว่าสถานที่เหล่านี้ชื่ออะไร และตั้งอยู่จังหวัดใด ๒. ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายตามแนวคำถามต่อไปนี้ “จากรูปภาพนักเรียนคิดว่าวัดสามารถใช้ประกอบกิจกรรมทางพุทธศาสนาได้บ้าง” (แนวคำตอบ : เช่น เป็นสถานที่เวียนเทียนในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา เป็นสถานที่บรรพชาอุปสมบทพระภิกษุสามเณร หรือเป็นสถานที่ปฏิบัติธรรม เป็นต้น) “นักเรียนคิดว่าสังคายนาพระธรรมวินัยควรประกอบพิธีอยู่ที่บริเวณใดของวัด” (แนวคำตอบ : ในพระอุโบสถหรือวิหาร) “ทั้ง ๓ วัดแสดงให้เห็นถึงความสำคัญที่เป็นสถานที่ของการมีพระพุทธศาสนาในประเทศไทยอย่างไร” (แนวคำตอบ : พระพุทธศาสนามีมาอย่างยาวนาน ก่อให้เกิดการสร้างสรรัศศาสนสถาน ศาสนวัตถุและประเพณีทางพระพุทธศาสนา) ครูอธิบายเชื่อมโยงให้นักเรียนเห็นว่า ประเทศไทยมีพระพุทธศาสนาเนื่องจากการสังคายนาพระธรรมวินัยครั้งที่ ๓		๑. สื่อนำเสนอ PowerPoint เรื่องการเผยแพร่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทย ๒. หนังสือเรียนพระพุทธศาสนา ภาระงาน/ชิ้นงาน ๑. วิเคราะห์อิทธิพลของศาสนาพุทธที่มีต่อประเทศไทย	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การเผยแพร่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทย			เวลา ๑ ชั่วโมง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติและความสำคัญของการพระพุทธศาสนาที่มีต่อสังคมไทย	รายวิชา สังคมศึกษา		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ด้านทักษะและกระบวนการ ๒. วิเคราะห์หาค่าเหตุผลของศาสนาพุทธที่มีต่อประเทศไทยได้อย่างมีเหตุผล ด้านคุณลักษณะ ๓. บอกความสำคัญของพระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทยได้อย่างถูกต้อง	ทำให้พระเจ้าอโศกมหาราชส่งสมณทูต ๙ สายไปเผยแผ่พระพุทธศาสนาไปยังดินแดนต่างๆ หนึ่งในนั้นคือดินแดนสุวรรณภูมิหรือเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ขั้นสำรวจและค้นหาคำตอบ ๓. นักเรียนศึกษาการเผยแพร่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทยจากการบรรยายของครูโดยใช้สื่อนำเสนอ PowerPoint เรื่อง การเผยแพร่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทย ขั้นอธิบายความรู้ ๔. ครูนำแผนที่การเผยแพร่พระพุทธศาสนาในสมัยพระเจ้าอโศกมหาราชให้นักเรียนพิจารณา แล้วร่วมกันระบุเส้นทางการเผยแพร่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทยตามลำดับเวลา 		
	ที่มา : http://www.madchima.net/images/๑๑๔_image๐๐๒.gif		

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การเผยแพร่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทย หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนาที่มีต่อสังคมไทย เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชา สังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	
๕. ให้ตัวแทนนักเรียนออกมาระบุเส้นทางการเผยแพร่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทยในสมัยต่าง ๆ ตามที่นักเรียนเข้าใจโดยใช้แผนที่การเผยแพร่พระพุทธศาสนาในสมัยพระเจ้าอโศกมหาราช ขั้นขยายความเข้าใจ ๖. ครูตั้งคำถามกับนักเรียนในประเด็นดังนี้ “พระสมณทูตสายใดที่เดินทางมาเผยแพร่พระพุทธศาสนา และพระสมณทูตมีนามว่าอย่างไร” (แนวคำตอบ : สายที่ ๘ พระสมณทูตมีนามว่าพระโสณะและพระอุตตระ) “การเผยแพร่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทยส่งผลต่อสังคมไทยในเรื่องใดบ้าง” (แนวคำตอบ เช่น ทำให้เกิดประเพณีทางพุทธศาสนา ศาสนาพุทธกลายมาเป็นศาสนาหลักที่คนไทยนับถือ ทำให้เกิดศาสนสถานและศิลปวัตถุทางพุทธศาสนาที่สวยงาม เป็นต้น) ขั้นสรุปผล ๗. ครูให้นักเรียนพิจารณาภาพพระพุทธรูปราชวัดพระศรีรัตนศาสดาราม จันทิพย์นิโลภ ภาพพระไตรปิฎกฉบับสยามรัฐ และภาพมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จากสื่อนำเสนอ PowerPoint เรื่องการเผยแพร่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทย	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การเผยแพร่พุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทย หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนาที่มีต่อสังคมไทย เวลา ๑ ชั่วโมง			ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	รายวิชา สังคมศึกษา		
	จากนี้ให้นักเรียนช่วยกันตอบว่าสถานที่หรือสิ่งที่อยู่ในภาพตรงกับพระพุทธศาสนาในสมัยใดและมีความสำคัญอย่างไร (แนวคำตอบ : ภาพพระพุทธชินราชวัดพระศรีรัตนมหาธาตุ จังหวัดพิษณุโลก เป็นพระพุทธรูปที่สร้างขึ้นในสมัยพญาลิไทย กษัตริย์สุโขทัย ได้รับการยกย่องว่าเป็นพระพุทธรูปที่มีพุทธลักษณะงดงามที่สุด ภาพพระไตรปิฎกฉบับสยามรัฐ ได้รับการตีพิมพ์ขึ้นในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๗ เป็นพระไตรปิฎกที่ทรงพระราชทานไปยังประเทศต่าง ๆ ภาพมหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เป็นมหาวิทยาลัยสงฆ์แห่งแรกของไทย เดิมเรียกว่า “มหาธาตุวิทยาลัย” ได้รับการพระราชทานนามใหม่จากพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๕ ว่า “มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย” เป็นสถานที่ศึกษาพระปริยัติธรรมของพระสงฆ์ที่สำคัญแห่งหนึ่งของไทย)		

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. อธิบายวิธีการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทยในแต่ละยุคตามลำดับเวลา	- การตั้งประเด็นคำถาม	- คำถามวิธีการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทยในแต่ละยุคสมัย	ดี : อธิบายวิธีการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทยในแต่ละยุคและลำดับเวลาได้อย่างถูกต้อง พอใช้ : อธิบายวิธีการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทยในแต่ละยุคได้ถูกต้องแต่ไม่สามารถลำดับเวลาได้ลำดับเวลา ปรับปรุง : ไม่สามารถอธิบายวิธีการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทยในแต่ละยุคตามลำดับเวลา
ด้านทักษะ/กระบวนการ ๒. วิเคราะห์อิทธิพลของศาสนาพุทธที่มีต่อประเทศไทย	- การตั้งประเด็นคำถาม	- คำถามเกี่ยวกับอิทธิพลของศาสนาพุทธที่มีต่อประเทศไทย	ดี : วิเคราะห์อิทธิพลของศาสนาพุทธที่มีต่อประเทศไทยได้อย่างมีเหตุผล พอใช้ : วิเคราะห์อิทธิพลของศาสนาพุทธที่มีต่อประเทศไทยได้อย่างมีเหตุผลแต่ยังไม่ครบถ้วนทุกประเด็น ปรับปรุง : ไม่สามารถวิเคราะห์อิทธิพลของศาสนาพุทธที่มีต่อประเทศไทยได้
ด้านคุณลักษณะ ๓. อธิบายความสำคัญของการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทย	- ครูตั้งคำถาม	- คำถามเกี่ยวกับความสำคัญของการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทย	ดี : อธิบายความสำคัญของการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทยได้อย่างถูกต้อง มากกว่า ๓ ข้อขึ้นไป

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
			พอใช้ อธิบายความสำคัญของการเผยแพร่ พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทย ปรับปรุง ไม่สามารถบอกประเทศไทยได้อย่างถูกต้องน้อยกว่า ๓ ข้อ ความสำคัญของการเผยแพร่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทย

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน
(.....)

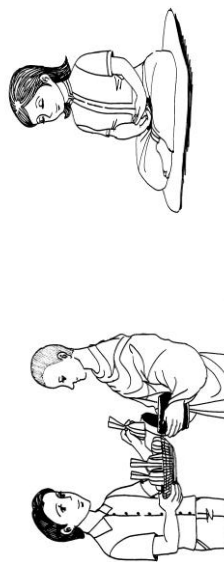
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ
(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง พระพุทธศาสนาในดินแดนไทย			
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนาที่มีต่อสังคมไทย		เวลา ๑ ชั่วโมง	
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม		รายวิชา สังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ตัวชี้วัด ส๑.๑ ม.๑/๒ วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนาหรือนับถือที่มีต่อสภาพแวดล้อมในสังคมไทย รวมทั้งการพัฒนาตนและครอบครัว	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ๑. ครูให้นักเรียนพิจารณาภาพการทำบุญตักบาตร ภาพคนนั่งสมาธิและการถวายเทียนในวันสำคัญทางพุทธศาสนา		สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. สื่อนำเสนอ PowerPoint เรื่อง ปฐมนิเทศและการสังคายนา ๒. หนังสือเรียนพระพุทธศาสนา
สาระสำคัญ ศาสนาเป็นบ่อเกิด ของขนบธรรมเนียมประเพณี ค่านิยม ตลอดจนการดำเนินชีวิตของคนในสังคม เพราะศาสนามีหลักคำสอนและข้อปฏิบัติที่ส่งเสริมให้ศาสนิกชนของตนเข้าใจชีวิต ดำเนินชีวิตอย่างสงบสุข สามารถนำพาชีวิตตนไปสู่เป้าหมายที่ตั้งใจได้ รวมทั้งช่วยทำให้สังคมดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคง	พินิจ : เมธิณี สมมิตร(๒๕๖๑) ๒. นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพ ว่าภาพเหล่านั้นนักเรียนเคยพบในชีวิตประจำวันหรือได้ปฏิบัติหรือไม่ อย่างไร และบอกถึงความสำคัญของพระพุทธศาสนาในชีวิตของคนไทยอย่างไร (แนวคำตอบ : เราสามารถพบเห็นหรือเคยปฏิบัติได้ในชีวิตประจำวัน มีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของคนไทยเพราะพระพุทธศาสนาสอนให้คนไทยรู้จักการให้ทาน การรักษาศีล มีหลักธรรมคำสอนเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ และเกิดประเพณีทางพระพุทธศาสนาที่ดีงาม)		
ขอบเขตเนื้อหา ๑. ความสำคัญของการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทย ๒. ผลที่เกิดขึ้นจากการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทย			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง พระพุทธศาสนาในดินแดนไทย หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติและความสำคัญศาสนาที่มีต่อสังคมไทย เวลา ๑ ชั่วโมง		
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชา สังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. อธิบายผลที่เกิดขึ้นจากการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ดินแดนไทย ด้านทักษะและกระบวนการ ๒. วิเคราะห์ผลที่เกิดขึ้นจากการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทยได้อย่างมีเหตุผล ด้านคุณลักษณะ ๓. อภิปรายความสำคัญของการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทยได้อย่างมีเหตุผล	ขั้นสอน ๓. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๕ คน ศึกษาความรู้จากหนังสือเรียนพระพุทธศาสนา ในหัวข้อ ความสำคัญของพระพุทธศาสนาต่อสังคมไทย โดยใช้เวลา ๑๐ นาที ๔. จากนั้นให้นักเรียนในกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์ความสำคัญของการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทยและผลที่เกิดขึ้นหลังจากการเข้ามาของพระพุทธศาสนาในประเทศไทยลงในกระดานข่าว โดยสรุปเป็นแผนผัง-ความคิดตามความเข้าใจของนักเรียนในกลุ่มภายในเวลา ๒๐ - ๒๕ นาที ในหัวข้อดังนี้ - ความสำคัญของพระพุทธศาสนาต่อนักเรียน - ความสำคัญของพระพุทธศาสนาต่อสังคมไทย - ผลที่เกิดขึ้นจากการเผยแผ่พระพุทธศาสนาสู่ประเทศไทย (หมายเหตุ : ตัวอย่างแผนผังความคิดแนบท้ายแผนฯนี้) ๕. ให้นักเรียนนำเสนอผลงานกลุ่มแต่ละกลุ่มใช้เวลาไม่เกิน ๓ นาที แล้วให้ทุกกลุ่มตั้งคำถามเกี่ยวกับความสำคัญและผลที่เกิดขึ้นจากการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทยกลุ่มละ ๑ คำถาม	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง พระพุทธศาสนาในดินแดนไทย หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนาที่มีต่อสังคมไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม			
เรื่อง พระพุทธศาสนาในดินแดนไทย เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		รายวิชา สังคมศึกษา	
	ชั้นสรุป ๖. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มถกเถียงคำถามที่กลุ่มตนเองเลือกไว้ กลุ่มอื่นๆ ที่สามารถตอบคำถามได้ให้ตัวแทนกลุ่มยกมือขึ้นเพื่อขอสิทธิ์ตอบคำถามนั้น แต่ละกลุ่มได้สิทธิ์ตอบคำถามกลุ่มละ ๑ ครั้ง กลุ่มที่เป็นเจ้าของคำถามเฉลยคำตอบ กลุ่มที่ตอบคำถามได้ถูกต้องมากที่สุดครูอาจให้รางวัลหรือคะแนนพิเศษแก่กลุ่มนั้น ๗. ครูและนักเรียนทบทวนคำถามและคำตอบเพื่อสรุปความรู้ โดยครูอธิบายความรู้เพิ่มเติมจากคำถามของนักเรียนแต่ละกลุ่ม		

เกณฑ์การประเมิน

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. อธิบายผลที่เกิดขึ้นจากการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ดินแดนไทย	- ประเมินจากการทำงานกลุ่ม	- แบบประเมินงานกลุ่ม	ดี : อธิบายผลที่เกิดขึ้นจากการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ดินแดนไทยได้อย่างถูกต้อง พอใช้ : อธิบายผลที่เกิดขึ้นจากการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ดินแดนไทยได้อย่างถูกต้องแต่ไม่ครบทุกประเด็น ปรับปรุง : ไม่สามารถอธิบายผลที่เกิดขึ้นจากการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ดินแดนไทย
ด้านทักษะ/กระบวนการ ๒. วิเคราะห์ผลที่เกิดขึ้นจากการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทย	- ประเมินจากการทำงานกลุ่ม	- แบบประเมินงานกลุ่ม	ดี : วิเคราะห์ผลที่เกิดขึ้นจากการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทยได้อย่างมีเหตุผล พอใช้ : วิเคราะห์ผลที่เกิดขึ้นจากการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทยได้อย่างมีเหตุผลแต่ยังไม่ครบทุกด้าน ปรับปรุง : ไม่สามารถวิเคราะห์ผลที่เกิดขึ้นจากการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทย
ด้านคุณลักษณะ ๓. อธิบายความสำคัญของการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทย	- ครูตั้งคำถาม	- คำถามเกี่ยวกับความสำคัญของการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทย	ดี : อธิบายความสำคัญของการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทยได้อย่างถูกต้อง

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
		ประเทศไทย	มากกว่า ๓ ข้อขึ้นไป พอใช้ : อธิบายความสำคัญของการเผยแพร่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทยได้อย่างถูกต้องน้อยกว่า ๓ ข้อ ปรับปรุง : ไม่สามารถบอกความสำคัญของการเผยแพร่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทย

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

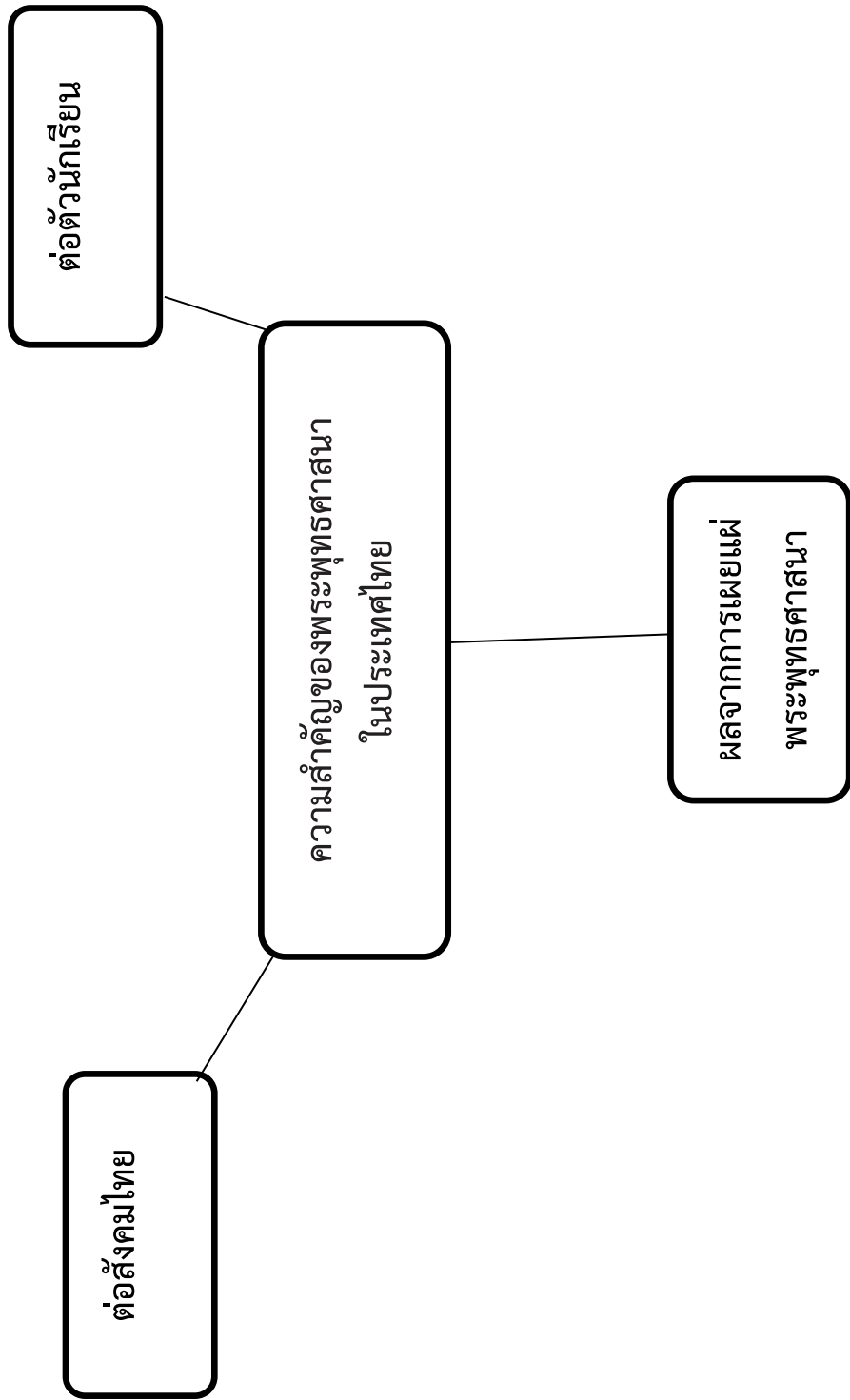
๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.



แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ความสำคัญของพุทธศาสนาต่อสังคมไทย หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนาที่มีต่อสังคมไทย เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชา สังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑			
ตัวชี้วัด ส๑.๑ ม.๑/๒ วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือที่มีต่อสภาพแวดล้อมในสังคมไทย รวมทั้งการพัฒนาตนและครอบครัว สาระสำคัญ ศาสนาเป็นบ่อเกิด ของขนบธรรมเนียม ประเพณี ค่านิยม ตลอดจนการดำเนินชีวิตของคนในสังคม เพราะศาสนามีหลักคำสอนและข้อปฏิบัติที่ส่งเสริมให้ศาสนิกชนของตนเข้าใจชีวิต ดำเนินชีวิตอย่างสงบสุข สามารถนำพาชีวิตตนไปสู่เป้าหมายที่ดีงามได้ รวมทั้งช่วยให้สังคมดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคง ขอบเขตเนื้อหา ๑. ความสำคัญของพระพุทธศาสนาต่อสังคมไทยในฐานะเป็นศาสนาประจำชาติ ๒. ความสำคัญของพระพุทธศาสนาต่อสังคมไทยในฐานะสถาบันหลักของสังคมไทย ๓. ความสำคัญของพระพุทธศาสนาต่อสังคมไทยในฐานะสภาพแวดล้อมที่กว้างขวาง และครอบคลุมสังคมไทย	กิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการสอนแบบอภิปราย ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที) ๑. นักเรียนร่วมกันพิจารณาภาพสังคมไทยที่มีความเกี่ยวข้องกับศาสนาพุทธ และร่วมกันอภิปรายเพื่อนำเข้าสู่บทเรียนตามแนวคำถามดังต่อไปนี้ “ศาสนาพุทธเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของนักเรียนอย่างไรบ้าง” (พิจารณาตามแนวคำตอบของนักเรียน) “ศาสนาพุทธมีความสำคัญอย่างไรในสังคมไทย” (พิจารณาตามแนวคำตอบของนักเรียน) ขั้นสอน ๒. ครูแจกกระดาษให้นักเรียนทุกคนให้ผู้เรียนร่วมกันอภิปรายคำถาม “ศาสนาพุทธมีความสำคัญอย่างไรต่อสังคมไทย” ให้เขียนคำตอบของตนลง ๑ ข้อ จากนั้นให้นักเรียนนำคำตอบของตนไปติดตามหัวข้อบนกระดานดังนี้ ๑) ความสำคัญของพระพุทธศาสนาในฐานะที่คนไทยส่วนใหญ่นับถือ ๒) ความสำคัญของพระพุทธศาสนาในฐานะเป็นสถาบันหลักของสังคมไทย ๓) ความสำคัญของพระพุทธศาสนาในฐานะเป็นสภาพแวดล้อมที่กว้างขวางและครอบคลุมสังคมไทย ๔) ความสำคัญของพระพุทธศาสนาในฐานะเป็นสิ่งที่ช่วยให้บุคคลพัฒนาตนและครอบครัว ๓. ครูบรรยายเรื่อง “ความสำคัญของพระพุทธศาสนาต่อสังคมไทย” โดยใช้	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. สื่อนำเสนอ PowerPoint เรื่องความสำคัญของพุทธศาสนาต่อสังคมไทย ภาระงาน/ชิ้นงาน ๑. แบบบันทึกกิจกรรม	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ความสำคัญของพุทธศาสนาต่อสังคมไทย		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนาที่มีต่อสังคมไทย		
เวลา ๑ ชั่วโมง		
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	รายวิชา สังคมศึกษา	
๔. ความสำคัญของพระพุทธศาสนาต่อสังคมไทย ฐานการพัฒนาตนเองและครอบครัว จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. บอกความสำคัญของพระพุทธศาสนาที่มีผลต่อสังคมไทยได้ถูกต้อง ด้านทักษะและกระบวนการ ๒. ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์สาเหตุที่พระพุทธศาสนามีความสำคัญต่อสังคมไทยในฐานะต่าง ๆ ได้อย่างสมเหตุสมผล ด้านคุณลักษณะ ๓. ผู้เรียนสามารถประเมินคุณค่าของพระพุทธศาสนาที่มีต่อสังคมไทย ตนเอง และครอบครัวได้อย่างมีเหตุผล	นำเสนอ PowerPoint เรื่องความสำคัญของพุทธศาสนาต่อสังคมไทย จากนั้นครูให้นักเรียนพิจารณาคำถาม“ศาสนาพุทธมีความสำคัญอย่างไรต่อสังคมไทย” อีกครั้งและสามารถถ่ายทอดของตนเองไปยังหัวข้ออื่นได้ ครูสุ่มคำตอบที่นักเรียนได้จัดไว้และสอบถามเหตุผล ๔. ครูให้นักเรียนร่วมกันหาข้อสรุปที่ได้จากคำตอบของนักเรียนในแต่ละด้าน แล้วจัดบันทึกลงสมุด ขั้นสรุป ๔. ผู้เรียนร่วมกันอภิปรายเพื่อสรุปความคิดรวบยอดตามแนวคำถามต่อไปนี้ “ศาสนามีความสำคัญอย่างไรต่อมนุษย์” (แนวคำตอบ : ศาสนาเป็นบ่อเกิด ของขนบธรรมเนียม ประเพณี ค่านิยม ตลอดจนการดำเนินชีวิตของคนในสังคม เพราะศาสนามีหลักคำสอนและข้อปฏิบัติที่ส่งเสริมให้ศาสนิกชนของตนเข้าใจชีวิต ดำเนินชีวิตอย่างสงบสุข สามารถนำพาชีวิตตนไปสู่เป้าหมายที่ตั้งใจได้ รวมทั้งช่วยให้สังคมดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคง)	

เกณฑ์การประเมิน

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. บอกความสำคัญของพระพุทธศาสนาที่มีผลต่อสังคมไทยได้ถูกต้อง	ครูตั้งคำถาม	- คำถามเกี่ยวกับความสำคัญของพระพุทธศาสนาที่มีผลต่อสังคมไทย	ดี บอกความสำคัญของพระพุทธศาสนาที่มีผลต่อสังคมไทยได้ถูกต้องและมีเหตุผล พอใช้ บอกความสำคัญของพระพุทธศาสนาที่มีผลต่อสังคมไทยได้ถูกต้องแต่ขาดเหตุผลประกอบ ปรับปรุง ไม่สามารถบอกความสำคัญของพระพุทธศาสนาที่มีผลต่อสังคมไทยได้
ด้านทักษะและกระบวนการ ๒. วิเคราะห์สาเหตุที่พระพุทธศาสนามีความสำคัญต่อสังคมไทยในฐานะต่าง ๆ	การอภิปรายกลุ่ม	- อภิปรายในชั้นเรียนในหัวข้อ “ความสำคัญต่อสังคมไทยในฐานะต่าง ๆ”	ดี วิเคราะห์สาเหตุที่พระพุทธศาสนามีความสำคัญต่อสังคมไทยในฐานะต่าง ๆ ได้อย่างสมเหตุสมผล พอใช้ วิเคราะห์สาเหตุที่พระพุทธศาสนามีความสำคัญต่อสังคมไทยในฐานะต่าง ๆ ได้ แต่ขาดเหตุผลประกอบ ปรับปรุง ไม่สามารถวิเคราะห์สาเหตุที่พระพุทธศาสนามีความสำคัญต่อสังคมไทยในฐานะต่าง ๆ ได้
ด้านคุณลักษณะ ๓. ประเมินคุณค่าของพระพุทธศาสนาที่มีต่อสังคมไทย ตนเอง และครอบครัว	บอกแนวทางการนำความรู้	- คำถามเกี่ยวกับการนำความรู้ทางพระพุทธศาสนามาปรับใช้	ดี ประเมินคุณค่าของพระพุทธศาสนาที่มีต่อสังคมไทย ตนเอง และครอบครัวได้อย่างมีเหตุผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
			พอใช้ ประเมินคุณค่าของพระพุทธศาสนาที่มีต่อสังคมไทย ตนเอง และครอบครัวได้แต่ขาดเหตุผลประกอบ ปรับปรุง ไม่สามารถประเมินคุณค่าของพระพุทธศาสนาที่มีต่อสังคมไทย ตนเอง และครอบครัวได้

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

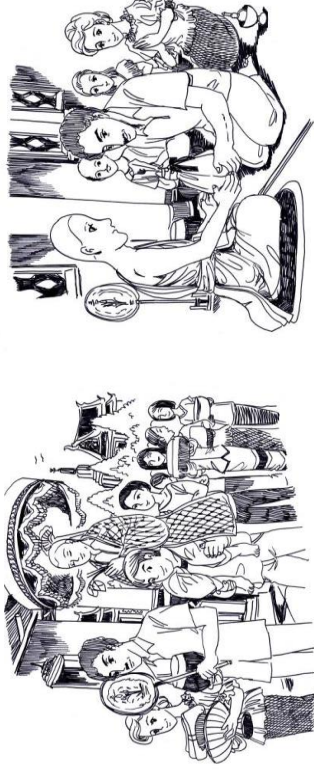
๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง พระพุทธศาสนาในฐานะสถาบันหลักของชาติ			
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนาที่มีต่อสังคมไทย		เวลา ๑ ชั่วโมง	
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม		รายวิชา สังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ตัวชี้วัด ส๑.๑ ม.๑/๒ วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือที่มีต่อสภาพแวดล้อมในสังคมไทย รวมทั้งการพัฒนาตนและครอบครัว สาระสำคัญ ศาสนาเป็นบ่อเกิด ของขนบธรรมเนียม ประเพณี ค่านิยม ตลอดจนการดำเนินชีวิตของคนในสังคม เพราะศาสนามีหลักคำสอนและข้อปฏิบัติที่ส่งเสริมให้ศาสนิกชนของตนเข้าใจชีวิต ดำเนินชีวิตอย่างสงบสุข สามารถนำพาชีวิตตนไปสู่เป้าหมายที่ตั้งใจได้ รวมทั้งช่วยทำให้สังคมดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคง ขอบเขตเนื้อหา ๑. ความสำคัญของพระพุทธศาสนาต่อสังคมไทยในฐานะเป็นศาสนาประจำชาติ ๒. ความสำคัญของพระพุทธศาสนาต่อสังคมไทยในฐานะสถาบันหลักของสังคมไทย ๓. ความสำคัญของพระพุทธศาสนาต่อสังคมไทยในฐานะสภาพแวดล้อมที่กว้างขวาง และครอบคลุม	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ๑. ครูให้นักเรียนพิจารณาภาพการบรรพชาอุปสมบทจากสื่อนำเสนอ PowerPoint เรื่องพระพุทธศาสนาในฐานะสถาบันหลักของชาติ  ที่มา : เมธิณี สมมิตร(๒๕๖๑) แล้วให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพว่า การบรรพชาอุปสมบทของชาวไทย มีความสำคัญอย่างไร ให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็น (แนวคำตอบ : การบรรพชาอุปสมบทเป็นพระภิกษุมิมีความสำคัญต่อการสืบต่อพระพุทธศาสนา เมื่อบวชแล้วจะได้ศึกษาพระธรรมวินัยและนำมาหลักธรรมนั้นสั่งสอนโปรดเหล่าอุบาสกอุบาสิกา พระสงฆ์ยังทำหน้าที่เป็นผู้นำทำพิธีกรรมทาง	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. สื่อนำเสนอ PowerPoint เรื่องพระพุทธศาสนาในฐานะสถาบันหลักของชาติ ภาระงาน/ชิ้นงาน ๑. วิเคราะห์หน้าที่และประโยชน์ของพระพุทธศาสนาในฐานะสถาบันหลักของชาติ	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พระพุทธศาสนาในฐานะสถาบันหลักของชาติ		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนาที่มีต่อสังคมไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง	
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	รายวิชา สังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
สังคมไทย ๔. ความสำคัญของพระพุทธศาสนาต่อสังคมไทยในฐานะการพัฒนาตนและครอบครัว จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. อธิบายความสำคัญของพระพุทธศาสนาในฐานะสถาบันหลักของชาติได้อย่างถูกต้อง ด้านทักษะและกระบวนการ ๒. วิเคราะห์เกี่ยวกับหน้าที่ของพระพุทธศาสนาในฐานะสถาบันหลักของชาติได้อย่างมีเหตุผล ด้านคุณลักษณะ ๓. บอกประโยชน์ของพระพุทธศาสนาในฐานะสถาบันหลักของชาติได้อย่างมีเหตุผล	พระพุทธศาสนา การบรรพชาอุปสมบทจึงเป็นประเพณีสำคัญที่ทำให้พระพุทธศาสนายังคงอยู่ต่อไป) ชั้นสอน ๒. ครูนำภาพพระแก้วมรกตและภาพพระสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ ทรงผนวชให้นักเรียนพิจารณาจากนั้นใช้คำถามดังนี้ จากนั้นครูผู้สอนอธิบายและเชื่อมโยงถึงความสำคัญของพระพุทธศาสนาในฐานะที่เป็นหนึ่งในสถาบันหลักของชาติ (แนวการอธิบาย : พระแก้วมรกตประดิษฐานอยู่ในพระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ภายในพระบรมมหาราชวัง กรุงเทพมหานคร เป็นพระพุทธรูปที่มีความสำคัญยิ่ง ได้รับการยกย่องให้เป็นพระพุทธรูปคู่บ้านคู่เมืองของไทย และการที่พระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงผนวช เป็นการสืบทอดประเพณีการบรรพชาอุปสมบทที่พระมหากษัตริย์ไทยทรงปฏิบัติสืบทอดมาตั้งแต่สมัยสุโขทัย เป็นการยืนยันถึงความสำคัญของพระพุทธศาสนาในประเทศไทยว่า พระมหากษัตริย์ทรงเป็นพุทธมามกะและทรงอุปถัมภ์พระพุทธศาสนาโดยตลอด จนกลายมาเป็นหนึ่งในสามของสถาบันหลักของชาติไทยคือ สถาบันชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์ มาจนถึงปัจจุบัน) ๓. นักเรียนจับคู่กับเพื่อนในชั้นเรียน ครูแจกกระดาษ A4 คู่ละ ๑ แผ่น เพื่อร่วมกันวิเคราะห์หน้าที่และประโยชน์ของพระพุทธศาสนาในฐานะสถาบันหลักของชาติตามหัวข้อดังนี้ - หน้าที่ของพระพุทธศาสนาในฐานะสถาบันหลักของชาติ - ประโยชน์ของพระพุทธศาสนาในฐานะสถาบันหลักของชาติ	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พระพุทธศาสนาในฐานะสถาบันหลักของชาติ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติและความสำคัญพระพุทธศาสนาที่มีต่อสังคมไทย เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชา สังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	
โดยศึกษาจากหนังสือเรียนพระพุทธศาสนาในกระดาด A๔ ให้เวลาในการทำงานประมาณ ๒๕ นาที ๔. ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยคำตอบ ครูเขียนคำตอบของนักเรียนลงบนกระดานหน้าชั้นเรียน ขั้นสรุป ๕. ครูนำพระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ เกี่ยวกับพระพุทธศาสนา ที่ทรงพระราชทานเพื่อเชิญไปอ่านในการเปิดประชุมใหญ่ สมามคมพุทธศาสนาทั่วราชอาณาจักร วันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๑๒ ความว่า “...พระพุทธศาสนา บริบูรณ์ด้วยสัจธรรมที่เป็นสาระ และเป็นประโยชน์ในทุกระดับ แต่จะต้องศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจ และปฏิบัติให้เหมาะสมแก่ภาวะปัจจุบัน ด้วยศรัทธาและปัญญาที่ถูกต้อง จึงจะเกิดเป็นประโยชน์ขึ้นได้...” (ที่มา : www.thaihealth.or.th) จากนั้นนักเรียนวิเคราะห์ความหมายของพระราชดำรัสตามความเข้าใจของนักเรียน (แนวคำตอบ : พระพุทธศาสนานี้มีหลักคำสอนที่เป็นความจริงที่มีประโยชน์แก่คนทุกระดับชั้น แต่การจะนำหลักธรรมมาปฏิบัติเราจะต้องศึกษาให้เข้าใจและต้องใจให้เหมาะสมตามเหตุการณ์ในปัจจุบันจึงจะเกิดประโยชน์สูงสุด) ๖. ให้นักเรียนร่วมกันเสนอแนวทางการสืบทอดและบำรุงรักษาพระพุทธศาสนาตามแนวคิดของนักเรียนมาให้ได้มากที่สุด (แนวคำตอบ : เช่น การร่วมกิจกรรมกับวัด การร่วมกิจกรรมบรรพชาสามเณรของนักเรียนชาย การนำหลักธรรมคำสอนที่ได้ไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันโดยศึกษา	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง พระพุทธศาสนาในฐานะสถาบันหลักของชาติ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนาที่มีต่อสังคมไทย เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชา สังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑			
		หลักการสอนให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ เป็นต้น)	

เกณฑ์การประเมิน

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. อธิบายความสำคัญของพระพุทธศาสนาในฐานะสถาบันหลักของชาติ	- ครูตั้งคำถาม	- คำถามเกี่ยวกับความสำคัญของพระพุทธศาสนา	ดี : อธิบายความสำคัญของพระพุทธศาสนาในฐานะสถาบันหลักของชาติได้อย่างถูกต้อง พอใช้ : อธิบายความสำคัญของพระพุทธศาสนาในฐานะสถาบันหลักของชาติแต่ไม่ครบทุกประเด็น ปรับปรุง : ไม่สามารถอธิบายความสำคัญของพระพุทธศาสนาในฐานะสถาบันหลักของชาติ
ด้านทักษะและกระบวนการ ๒. วิเคราะห์เกี่ยวกับหน้าที่ของพระพุทธศาสนาในฐานะสถาบันหลักของชาติ	- ประเมินงานกลุ่ม	- แบบประเมินงานกลุ่ม	ดี : วิเคราะห์เกี่ยวกับหน้าที่ของพระพุทธศาสนาในฐานะสถาบันหลักของชาติได้อย่างมีเหตุ พอใช้ : วิเคราะห์เกี่ยวกับหน้าที่ของพระพุทธศาสนาในฐานะสถาบันหลักของชาติแต่ไม่ครบทุกประเด็น ปรับปรุง : ไม่สามารถวิเคราะห์เกี่ยวกับหน้าที่ของพระพุทธศาสนาในฐานะสถาบันหลักของชาติ
ด้านคุณลักษณะ ๓. บอกประโยชน์ของพระพุทธศาสนาในฐานะสถาบันหลักของชาติ	- ประเมินงานกลุ่ม	- แบบประเมินงานกลุ่ม	ดี : บอกประโยชน์ของพระพุทธศาสนาในฐานะสถาบันหลักของชาติ ได้อย่างถูกต้องมากกว่า ๓ ข้อขึ้นไป พอใช้ : บอกประโยชน์ของพระพุทธศาสนาในฐานะสถาบันหลักของชาติ ได้อย่างถูกต้องน้อยกว่า ๓ ข้อ ปรับปรุง : ไม่สามารถบอกประโยชน์ของพระพุทธศาสนาในฐานะสถาบันหลักของชาติ

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พุทธประวัติและศาสนิกชนตัวอย่าง

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๒ เวลา ๘ ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระ ศาสนา ศีลธรรมและจริยธรรม

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๑.๑ รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด

ส ๑.๑ ม.๑/๑ อธิบายการเผยแผ่พระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือสู่ประเทศไทย

ส. ๑.๑ ม.๑/๒ วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือที่มีต่อสภาพแวดล้อมในสังคมไทย รวมทั้งการพัฒนาตนและครอบครัว

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

พระพุทธเจ้าตั้งแต่ประสูติ จนถึงบำเพ็ญทุกรกิริยา ประวัติสาวก ชาดก เรื่องเล่า ศาสนิกชนตัวอย่าง ย่อมทำให้ได้ข้อคิดสำคัญเกี่ยวกับการประพฤติดนและคุณธรรมอันเป็นแบบอย่างของท่าน ซึ่งทุกคนควรนำไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิต

๓. สาระการเรียนรู้

ความรู้

- ๑) อธิบายพุทธประวัติตั้งแต่ประสูติ เสด็จออกผนวช และบำเพ็ญทุกรกิริยาได้อย่างถูกต้อง
- ๒) อธิบายข้อคิดที่ได้จากการศึกษาพุทธสาวกและพุทธสาวิกา
- ๓) วิเคราะห์แนวทางการปฏิบัติตนตามคุณธรรมที่ได้จากศาสนิกชนตัวอย่าง

ทักษะ/กระบวนการ

- ๔) อธิบายเหตุการณ์พุทธประวัติได้อย่างถูกต้อง คลอบคลุมสาระสำคัญของเหตุการณ์
- ๕) ตั้งคำถามในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับพุทธประวัติได้อย่างน่าสนใจและมีวิจารณ์ญาณ
- ๖) อธิบายประวัติของพุทธสาวก พุทธสาวิกาได้ครบและถูกต้อง
- ๗) อภิปรายแนวทางการประยุกต์ใช้ข้อคิดที่ได้ อย่างมีความเข้าใจถูกต้องเหมาะสมและ

สร้างสรรค์

๘) ระบุและอธิบายเกี่ยวกับข้อคิดและคุณธรรมที่ได้รับจากการศึกษาเรื่องศาสนิกชนตัวอย่างได้อย่างเหมาะสม

๙) วิเคราะห์ข้อคิดจากเรื่องราวของอัมพชาดกและตติรชาดกได้อย่างมีความเข้าใจถูกต้องและมีเหตุผล

เจตคติ

- ๑๐) อภิปรายคุณค่าและความสำคัญของการศึกษาพุทธประวัติ
- ๑๑) ประยุกต์ใช้ข้อคิดที่ได้จากการศึกษาพุทธประวัติกับชีวิตได้
- ๑๒) อภิปรายคุณค่าของการยึดถือ ปฏิบัติตนตามแนวทางของศาสนาได้
- ๑๓) ประเมินค่าค่าของการยึดถือ ปฏิบัติตนตามแนวทางของศาสนาได้
- ๑๔) อภิปรายคุณค่าของข้อคิดและคุณธรรมที่ได้จากการศึกษาเรื่อง อัมพชาดก และ

ตัตติรชาดก ได้อย่างมีเหตุผล

๔. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- ความสามารถในการสื่อสาร
- ความสามารถในการคิด
- ความสามารถในการแก้ปัญหา

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- มีวินัย
- ใฝ่เรียนรู้
- มุ่งมั่นในการทำงาน

๖. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

- การเขียนเรียงความเรื่อง “การประยุกต์ใช้แนวทางปฏิบัติตนของพระพุทธเจ้า พุทธสาวก พุทธสาวิกาและศาสนิกชนตัวอย่าง ในการดำเนินชีวิตประจำวัน”

เกณฑ์การประเมินผลชิ้นงานหรือภาระงาน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
การประยุกต์ใช้แนวทางปฏิบัติตนของพระพุทธเจ้า พุทธสาวก พุทธสาวิกา และศาสนิกชนตัวอย่างในการดำเนินชีวิตประจำวัน	ระบุคุณธรรมที่ควรยึดถือเป็นแบบอย่างของพระพุทธเจ้า พุทธสาวก พุทธสาวิกาและศาสนิกชนตัวอย่างได้ถูกต้อง เชื่อมโยงการนำไปปฏิบัติตาม ในชีวิตประจำวันได้อย่างสมเหตุสมผล และมีการแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์	ระบุคุณธรรมที่ควรยึดถือเป็นแบบอย่างของพระพุทธเจ้า พุทธสาวก พุทธสาวิกาและศาสนิกชนตัวอย่างได้ถูกต้อง เชื่อมโยงการนำไปปฏิบัติตาม ในชีวิตประจำวันได้อย่างสร้างสรรค์	ระบุคุณธรรมที่ควรยึดถือเป็นแบบอย่างของพระพุทธเจ้า พุทธสาวก พุทธสาวิกาและศาสนิกชนตัวอย่างได้	ไม่สามารถระบุคุณธรรมที่ควรยึดถือเป็นแบบอย่างของพระพุทธเจ้า พุทธสาวก พุทธสาวิกาและศาสนิกชนตัวอย่างได้

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๑๒ - ๑๐ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๙ - ๗ หมายถึง ดี

คะแนน ๖ - ๔ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๓ - ๑ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ ดี

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง เหตุการณ์สำคัญในพุทธประวัติ			
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พุทธประวัติและศาสนิกชนตัวอย่าง		เวลา ๑ ชั่วโมง	
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม		รายวิชา สังคมศึกษา	
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	
ตัวชี้วัด ส๑.๒ ม.๑/๓ วิเคราะห์พุทธประวัติตั้งแต่ประสูติจนถึงบำเพ็ญทุกรกิริยา หรือ ประวัติศาสตร์ที่ตนนับถือตามที่กำหนด สาระสำคัญ จริยวัตรและการประพฤติปฏิบัติตนของผู้นำทางศาสนาเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิตและพัฒนาตนเองของ ศาสนิกชน ขอบเขตเนื้อหา พุทธประวัติตั้งแต่ประสูติ จนถึงบำเพ็ญทุกรกิริยา ประวัติสาวก ชาตก เรื่องเล่า ศาสนิกชนตัวอย่าง ย่อมทำให้ได้ข้อคิดสำคัญเกี่ยวกับการประพฤติตน และคุณธรรมอันเป็นแบบอย่างของท่าน ซึ่งทุกคนควรนำไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิต จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. อธิบายเหตุการณ์สำคัญในพุทธประวัติได้ ด้านทักษะและกระบวนการ ๒. วิเคราะห์ข้อคิดที่ได้จากการศึกษาเหตุการณ์ในพุทธประวัติได้	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ๑. ครูผู้สอนให้นักเรียนให้ออกมาเล่าเรื่องเกี่ยวกับเหตุการณ์ในพุทธประวัติที่นักเรียนเคยได้ยินหรือเคยศึกษามาหน้าชั้นเรียน ๒. ครูเปิดภาพเหตุการณ์สำคัญในพุทธประวัติโดยใช้สื่อโปรแกรม Power Point แล้วให้นักเรียนร่วมกันระดมว่าแต่ละภาพคือเหตุการณ์ใด ขั้นสอน ๓. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น ๕ กลุ่ม สมาชิกในกลุ่มจำนวนเท่า ๆ กัน หลังจากนั้นครูแจกใบความรู้ชุดเหตุการณ์ในพุทธประวัติให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม โดยแต่ละกลุ่มจะได้รับใบความรู้ดังต่อไปนี้ - กลุ่มที่ ๑ ใบความรู้เหตุการณ์ช่วงประสูติ - กลุ่มที่ ๒ ใบความรู้เหตุการณ์ช่วงพบพญามุติทั้ง ๔ - กลุ่มที่ ๓ ใบความรู้เหตุการณ์ช่วงเสด็จออกผนวช - กลุ่มที่ ๔ ใบความรู้เหตุการณ์ช่วงบำเพ็ญทุกรกิริยา - กลุ่มที่ ๕ ใบความรู้เหตุการณ์ตรัสรู้ ๔. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาข้อมูลจากใบความรู้ที่ได้รับในประเด็น ลำดับเวลาที่เกิดเหตุการณ์ สถานที่ที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์และบุคคลที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ ๕. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาสรุปเหตุการณ์สำคัญในพุทธประวัติตามที่กลุ่มตนเองได้รับ พร้อมทั้งนำเสนอข้อคิดที่ได้รับจากการศึกษาเหตุการณ์สำคัญในพุทธประวัติซึ่งดังกล่าวหน้าชั้นเรียน	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. หนังสือเรียนพระพุทธศาสนา ๒. สื่อโปรแกรม Power Point เรื่อง พุทธประวัติ ๓. ใบความรู้ชุด เหตุการณ์ พุทธประวัติ ภาระงาน/ชิ้นงาน ๑) อธิบายเหตุการณ์พุทธประวัติได้อย่างถูกต้อง ครอบคลุมสาระสำคัญของเหตุการณ์	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง เหตุการณ์สำคัญในพุทธประวัติ		เวลา ๑ ชั่วโมง	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พุทธประวัติและศาสนิกชนตัวอย่าง			
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม		รายวิชา สังคมศึกษา	
ด้านคุณลักษณะ	ขั้นสรุป		
๓. อภิปรายคุณค่าและความสำคัญของการศึกษาพุทธประวัติ	๖. ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายในประเด็น “เพราะเหตุใดเราต้องศึกษาเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของบุคคลสำคัญหรือผู้นำทางศาสนา” (แนวคำตอบ : จริยวัตรและการประพฤติปฏิบัติตนของผู้ผู้นำทางศาสนาเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิตและพัฒนาตนเองของ ศาสนิกชน)		

เกณฑ์การประเมิน

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. อธิบายเหตุการณ์สำคัญในพุทธประวัติได้	- การถาม/ตอบ	- แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน	ดี : อธิบายเหตุการณ์พุทธประวัติได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วนสาระสำคัญของเหตุการณ์ พอใช้ : อธิบายเหตุการณ์พุทธประวัติได้บางเหตุการณ์ที่สำคัญ ปรับปรุง : ไม่สามารถอธิบายเหตุการณ์ในพุทธประวัติได้
ด้านทักษะ/กระบวนการ ๒. วิเคราะห์ข้อคิดที่ได้จากการศึกษาเหตุการณ์ในพุทธประวัติได้	- ประเมินผลงานนักเรียน	- แบบประเมินผลงานนักเรียน	ดี : วิเคราะห์ข้อคิดที่ได้จากการศึกษาเหตุการณ์พุทธประวัติได้อย่างเข้าใจ มีเหตุผลและคิดได้อย่างหลากหลาย พอใช้ : ระบุและข้อคิดที่ได้อย่างเข้าใจ ปรับปรุง : ไม่สามารถบอกข้อคิดได้
ด้านคุณลักษณะ ๓. อภิปรายคุณค่าและความสำคัญของการศึกษาพุทธประวัติ	- สังเกตพฤติกรรมนักเรียน	- แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน	ดี : อภิปรายคุณค่าและความสำคัญในการศึกษาพุทธประวัติอย่างมีเหตุผลและคิดได้อย่างหลากหลาย พอใช้ : บอกความสำคัญของเรื่องที่เรียนได้ ปรับปรุง : อภิปรายคุณค่าและความสำคัญได้

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน..... พ.ศ.

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง พุทธประวัติ			เวลา ๑ ชั่วโมง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พุทธประวัติและศาสนิกชนตัวอย่าง		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม		รายวิชา สังคมศึกษา	
ตัวชี้วัด ส๑.๒ ม.๑/๓ วิเคราะห์พุทธประวัติ ตั้งแต่ประสูติจนถึงบำเพ็ญทุกรกิริยา หรือ ประวัติศาสตร์ที่ตนนับถือตามที่กำหนด สาระสำคัญ จริยวัตรและการประพฤติปฏิบัติตน ของผู้นำทางศาสนาเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิตและพัฒนาตนเองของ ศาสนิกชน	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ๑. ครูให้นักเรียนดูชุดภาพพุทธประวัติตามลำดับ ตั้งแต่ประสูติ แสดงออกผนวช บำเพ็ญทุกรกิริยา และตรัสรู้โดยใช้สื่อโปรแกรม Power Point เรื่องพุทธประวัติ แล้วตั้งประเด็นคำถามเกี่ยวกับภาพ ชุดดังกล่าวนี้มีความเกี่ยวข้องกับพระพุทธเจ้าอย่างไร ขั้นสอน ๒. ครูให้นักเรียนสืบค้นประวัติที่ตนเรื่องพุทธประวัติขบย้อน แล้วให้นักเรียนทุกคนคิดประเด็นที่ตนสงสัยหรือสนใจคนละหนึ่งประเด็น หลังจากวิพากษ์จนจบ ๓. ครูแจกกระดาษ post-it ขนาด ๓ คูณ ๓ นิ้ว ให้นักเรียนทุกคน เพื่อเขียนประเด็นคำถามที่ตนเองคิดภายหลังจากศึกษาวิทัศน์เรื่อง พุทธประวัติลงในกระดาษที่ครูแจกให้ ๔. ครูจัดกลุ่มนักเรียนตามประเด็นคำถามที่นักเรียนเขียนลงใน Post-it โดยแบ่งกลุ่มตามความเกี่ยวข้องระหว่างคำถามและลำดับเหตุการณ์ในพุทธประวัติแต่ละช่วงดังต่อไปนี้ - กลุ่มที่ ๑ คำถามเกี่ยวกับเหตุการณ์ช่วงประสูติ - กลุ่มที่ ๒ คำถามเกี่ยวกับเวทพุด ทั้ง ๔ - กลุ่มที่ ๓ คำถามเกี่ยวกับเหตุการณ์ช่วงบำเพ็ญทุกรกิริยา	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. หนังสือเรียนพระพุทธศาสนา ๒. สื่อโปรแกรม Power Point เรื่อง พุทธประวัติ ภาระงาน/ชิ้นงาน ๑) ตั้งคำถามในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับพุทธประวัติได้อย่างน่าสนใจและมีวิจารณ์	
ขอบเขตเนื้อหา พุทธประวัติตั้งแต่ประสูติ จนถึง บำเพ็ญทุกรกิริยา ประวัติสาวก ชาตก เรื่องเล่า ศาสนิกชนตัวอย่าง ย่อมทำให้ได้ข้อคิดสำคัญเกี่ยวกับการประพฤติตนและคุณธรรมอันเป็นแบบอย่างของท่าน ซึ่งทุกคนควรนำไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิต			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง พุทธประวัติ			เวลา ๑ ชั่วโมง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พุทธประวัติและศาสนิกชนตัวอย่าง	กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	รายวิชา สังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. อธิบายเหตุการณ์สำคัญในพุทธประวัติได้ ด้านทักษะและกระบวนการ ๒. วิเคราะห์ ตีความ เหตุการณ์ในพุทธประวัติได้ ด้านคุณลักษณะ ๓. ประยุกต์ใช้ข้อคิดที่ได้จากการศึกษาพุทธประวัติกับชีวิตได้	- กลุ่มที่ ๔ คำถามอื่นๆ ที่น่าสนใจ ๕. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันเลือกประเด็นคำถามที่น่าสนใจของสมาชิกภายในกลุ่มแล้วร่วมกันอภิปราย และวิเคราะห์ในประเด็นคำถามที่เลือก ๖. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอประเด็นคำถามที่กลุ่มของตนเลือกแล้วนำเสนอข้อสรุปจากการอภิปรายภายในกลุ่มย่อยให้นักเรียนกลุ่มอื่นฟัง โดยครูเขียนข้อสรุปที่น่าสนใจลงบนกระดานภายหลังจากการนำเสนอของนักเรียนแต่ละกลุ่ม ขั้นสรุป ๗. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปในประเด็นข้อคิดที่ได้จากการศึกษาพุทธประวัติ (แนวคำตอบ : จริยวัตรและการประพฤติปฏิบัติตนของผู้นำทางศาสนาเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิตและพัฒนาตนเองของ ศาสนิกชน) ๘. ครูให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นถึงแนวทางการนำข้อคิดที่ได้จากการศึกษาพุทธประวัติไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน		

เกณฑ์การประเมิน

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. อธิบายเหตุการณ์สำคัญในพุทธประวัติได้	- การถาม/ตอบ	- แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน	ดี : อธิบายเหตุการณ์พุทธประวัติได้อย่างถูกต้อง ครอบคลุมสาระสำคัญของเหตุการณ์ พอใช้ : อธิบายเหตุการณ์พุทธประวัติได้บางเหตุการณ์ที่สำคัญ ปรับปรุง : ไม่สามารถอธิบายเหตุการณ์ในพุทธประวัติได้
ด้านทักษะ/กระบวนการ ๒. วิเคราะห์ ดี ความ เหตุการณ์ในพุทธประวัติได้	- การตั้งคำถาม	- แบบประเมินผลงานนักเรียน	ดี : ตั้งคำถามในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับพุทธประวัติได้ อย่างน่าสนใจและมี วิจารณ์ญาณ พอใช้ : ตั้งคำถามได้อย่าง น่าสนใจ ปรับปรุง : ไม่สามารถ วิจารณ์ญาณในการตั้ง คำถาม
ด้านคุณลักษณะ ๓. ประยุกต์ใช้ข้อคิดที่ได้ จากการศึกษาพุทธประวัติ กับชีวิตได้	- การอภิปราย	- แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน	ดี : อภิปรายการประยุกต์ใช้ ข้อคิดที่ได้จากการศึกษา พุทธประวัติได้อย่าง เหมาะสม พอใช้ : อภิปราย การประยุกต์ใช้ประวัติได้ ปรับปรุง : ไม่สามารถ อภิปรายการประยุกต์ใช้ ข้อคิดที่ได้

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ประวัติพุทธสาวก พุทธสาวิกา			
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ประวัติพุทธสาวก พุทธสาวิกา		เวลา ๑ ชั่วโมง	
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม		รายวิชา สังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ตัวชี้วัด	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ/แหล่งเรียนรู้	
ส๑.๒ ม.๑/๔ วิเคราะห์และประพาดิตนตามแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก/เรื่องเล่า และศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด	๑. ครูให้นักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับความหมายของพุทธสาวกและพุทธสาวิกาโดยครูใช้คำถาม ดังนี้ - พุทธสาวกและพุทธสาวิกามีความหมายถึงอะไร และมีความสำคัญต่อพระพุทธศาสนาอย่างไร”(แนวคำตอบ : หมายถึงผู้ที่นับถือพระพุทธเจ้า ผู้ฟังพระปฏิบัติตามคำสอนของพระพุทธเจ้าเพศชายเรียกว่า “พุทธสาวก” ได้แก่ ภิกษุและอุบาสก เพศหญิงเรียกว่า “พุทธสาวิกา” ได้แก่ภิกษุณีและอุบาสิกา) ๒. ครูถามนักเรียนเกี่ยวกับพุทธสาวก พุทธสาวิกา ที่นักเรียนรู้จัก	๑. หนังสือเรียนพระพุทศศาสนา ภาระงาน/ชิ้นงาน ๑) อธิบายประวัติของพุทธสาวก พุทธสาวิกาได้ครบและถูกต้อง	
สาระสำคัญ ข้อคิดจากเรื่องราวของผู้ที่ศรัทธายึดมั่นในศาสนา เป็นแนวทางที่ดีในการดำเนินชีวิตหรือพัฒนาตนของผู้อื่น			
ขอบเขตเนื้อหา พุทธสาวก หมายถึง ผู้ที่นับถือพระพุทธเจ้า และหลักธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้า หากเป็นชายจะเรียกว่า พุทธสาวก หากเป็นหญิงจะเรียกว่า พุทธสาวิกา พุทธสาวกจึงหมายถึง ภิกษุและอุบาสก ส่วนพุทธสาวิกา หมายถึง ภิกษุณีและอุบาสิกา			
จุดประสงค์การเรียนรู้			
ด้านความรู้ ๑. อธิบายประวัติของพุทธสาวก พุทธสาวิกาคนสำคัญได้	- พุทธสาวก คนที่หนึ่ง เป็นผู้ชักชวนพระอรหันต์ กว่า ๕๐๐ รูป มากระทำการสังคายนาครั้งแรก (พระมหากัสสปะ) - พุทธสาวก คนที่สอง เชี่ยวชาญด้านพระวินัย (พระอุบาลี)		

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ประวัติพุทธสาวก พุทธสาวิกา			เวลา ๑ ชั่วโมง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ประวัติพุทธสาวก พุทธสาวิกา	กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	รายวิชา สังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ด้านทักษะและกระบวนการ ๒. ประยุกต์ใช้ความคิดที่ได้จากการศึกษา เรื่องของ พุทธสาวก พุทธสาวิกา ใน ชีวิตประจำวันได้ ด้านคุณลักษณะ ๓. ประเมินคุณค่าของการยึดถือ ปฏิบัติ ตามแนวทางของศาสนาได้	- พุทธสาวก คนที่สาม มั่งคั่ง มั่นคง นิยมทำบุญทำทาน (อนาถบิณฑิก เศรษฐี) - พุทธสาวิกา คนที่สี่ งดงาม เนืองงาม กระตือรือร้น ผิวกังาม วัยก็ยังงาม (พระนางวิสาขา) ๕. ครูให้นักเรียนที่ตอบคำถามถูกต้องแต่ละข้อสรุปประวัติของพุทธสาวก พุทธสาวิกาในข้อที่ตนเองตอบถูกต้องหน้าชั้นเรียน ๖. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปราย ขั้นสรุป ๗. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงคุณค่าของการศึกษาประวัติของ - พุทธสาวก พุทธสาวิกา		

เกณฑ์การประเมิน

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. อธิบายประวัติของพุทธสาวก พุทธสาวิกาคนสำคัญได้	- สังเกตพฤติกรรมนักเรียน	- แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน	ดี : อธิบายประวัติของพุทธสาวก พุทธสาวิกาได้ครบและถูกต้อง พอใช้ : สามารถอธิบายประวัติพุทธสาวกและพุทธสาวิกาได้เป็นบางคน ปรับปรุง : ไม่สามารถอธิบายประวัติของพุทธสาวกและพุทธสาวิกาได้
ด้านทักษะ/กระบวนการ ๒. ประยุกต์ใช้ข้อคิดที่ได้จากการศึกษาเรื่องของพุทธสาวก พุทธสาวิกาในชีวิตประจำวันได้	- สังเกตพฤติกรรมนักเรียน - ประเมินผลงานนักเรียน	- แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน - แบบประเมินผลงานนักเรียน	ดี : สามารถประยุกต์ใช้ข้อคิดที่ได้จากพุทธสาวกและพุทธสาวิกาอย่างมีความเข้าใจถูกต้องและเหมาะสมและน่าสนใจ พอใช้ : ประยุกต์ใช้ข้อคิดที่ได้อย่างเข้าใจ ปรับปรุง : ไม่สามารถประยุกต์ใช้ข้อคิดได้
ด้านคุณลักษณะ ๓. ประเมินคุณค่าของการยึดถือ ปฏิบัติตนตามแนวทางของศาสนาได้	- ประเมินผลงานนักเรียน	- แบบประเมินผลงานนักเรียน	ดี : ประเมินคุณค่าของการปฏิบัติตนตามแนวทางของศาสนาได้อย่างเหมาะสมและมีเหตุผล พอใช้ : ประเมินคุณค่าของการปฏิบัติตนตามแนวทางของศาสนาได้ ปรับปรุง : ไม่สามารถประเมินคุณค่าได้

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง คุณธรรมประจำใจ เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พุทธประวัติและศาสนิกชนตัวอย่าง กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชา สังคมศึกษา		
ตัวชี้วัด ส๑.๒ ม.๑/๔ วิเคราะห์และประพาดิตนตามแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัตินสาวก ชาตก/เรื่องเล่า และศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด สาระสำคัญ ข้อคิดจากเรื่องราวของผู้ที่ศรัทธายึดมั่นในศาสนา เป็นแนวทางที่ดีในการดำเนินชีวิตหรือพัฒนาตนของผู้อื่น ขอบเขตเนื้อหา พุทธประวัติตั้งแต่ประสูติ จนถึงบำเพ็ญทุกรกิริยา ประวัตินสาวก ชาตก เรื่องเล่า ศาสนิกชนตัวอย่าง ย่อมทำให้ได้ข้อคิดสำคัญเกี่ยวกับการประพาดิตนและคุณธรรมอันเป็นแบบอย่างของท่าน ซึ่งทุกคนควรนำไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิต จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. ระบุนข้อคิดและคุณธรรมที่ได้รับจากการพุดสาวกและพุดสาวก	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันทบทวนบทเรียนเกี่ยวกับพุดสาวก พุดสาวก ๒. ครูให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นว่าสามารถนำเอาข้อคิดและคุณธรรมของพุดสาวก พุดสาวก ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้หรือไม่ อย่างไร ขั้นสอน ๓. ครูติดแผ่นป้ายหัวข้อพุดสาวก พุดสาวก บณกระดานหน้าชั้นเรียน เรียงดังต่อไปนี้ - พระมหากัสสปะ - พระอุบาลี - อนาถปิณฑิกะเศรษฐี - นางวิสาขา ๔. ครูให้นักเรียนร่วมวิเคราะห์ข้อคิดและคุณธรรมจากประวัติของพุดสาวก พุดสาวกทั้ง ๔ คน หลังจากนั้น ครูให้นักเรียนออกมาเขียนข้อคิดและคุณธรรมที่ได้จากการศึกษาประวัติพุดสาวก พุดสาวก ลงบนกระดานบริเวณใต้แผ่นป้ายหัวข้อที่ติดอยู่บนกระดาน ๕. ครูถามคำถามนักเรียนเกี่ยวกับข้อคิดและคุณธรรมที่ได้จากการศึกษาเรื่องของพุดสาวก พุดสาวก นั้นสามารถนำไปปรับประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไรบ้าง	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. หนังสือเรียนพุดศาสนา ภาระงาน/ชิ้นงาน ๑) อภิปรายแนวทางการประยุกต์ใช้ข้อคิดได้อย่างมีความเข้าใจถูกต้อง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง คุณธรรมประจำใจ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พุทธประวัติและศาสนิกชนตัวอย่าง กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชา สังคมศึกษา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
ด้านทักษะและกระบวนการ ๒. อภิปรายแนวทางการประยุกต์ใช้ข้อคิดที่ได้จากการศึกษาเรื่องของ พุทธสาวก พุทธสาวิก ในชีวิตประจำวันได้ ด้านคุณลักษณะ ๓. อภิปรายคุณค่าของการยึดถือ ปฏิบัติตนตามแนวทางของศาสนาได้	ขั้นสรุป ๖. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงคุณค่าของการศึกษาประวัติของพุทธสาวก พุทธสาวิกา (แนวคำตอบ : ข้อคิดจากเรื่องราวของผู้ที่ศรัทธายึดมั่นในศาสนา เป็นแนวทางที่ดีในการดำเนินชีวิตหรือพัฒนาตนของผู้อื่น)	

เกณฑ์การประเมิน

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. ระบุข้อคิดและคุณธรรมที่ได้รับจากการพุทธสาวกและพุทธสาวิกา	- สังเกตพฤติกรรมนักเรียน - ประเมินผลงานกลุ่ม	- แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน - แบบประเมินผลงานกลุ่ม	ดี : ระบุและอธิบายเกี่ยวกับข้อคิดที่ได้รับจากการศึกษาเรื่องพุทธสาวก พุทธสาวิกาได้อย่างหลากหลายและเหมาะสม พอใช้ : ระบุข้อคิดที่ได้จากการศึกษาได้ ปรับปรุง : ไม่สามารถระบุข้อคิดที่ได้รับ
ด้านทักษะ/กระบวนการ ๒. อภิปรายแนวทางการประยุกต์ใช้ข้อคิดที่ได้จากการศึกษาเรื่องของพุทธสาวก พุทธสาวิกาในชีวิตประจำวันได้	- สังเกตพฤติกรรมนักเรียน - ประเมินผลงานกลุ่ม	- แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน - แบบประเมินผลงานกลุ่ม	ดี : อภิปรายแนวทางการประยุกต์ใช้ข้อคิดที่ได้อย่างมีความเข้าใจถูกต้องเหมาะสมและสร้างสรรค์ พอใช้ : อภิปรายแนวทางการประยุกต์ใช้ข้อคิดที่ได้อย่างมีความเข้าใจถูกต้อง ปรับปรุง : ไม่สามารถประยุกต์ใช้ข้อคิดที่ได้
ด้านคุณลักษณะ ๓. อภิปรายคุณค่าของการยึดถือ ปฏิบัติตนตามแนวทางของศาสนาได้	- สังเกตพฤติกรรมนักเรียน - ประเมินผลงานกลุ่ม	- แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน - แบบประเมินผลงานกลุ่ม	ดี : อภิปรายคุณค่าของการปฏิบัติตนตามแนวทางของศาสนาอย่างมีความเข้าใจถูกต้องและมีเหตุผล พอใช้ : อภิปรายคุณค่าของการปฏิบัติตนตามแนวทางของศาสนาอย่างมีความเข้าใจ ปรับปรุง : ไม่สามารถอภิปรายคุณค่าได้

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง ศาสนิกชนตัวอย่าง			เวลา ๑ ชั่วโมง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พุทธประวัติและศาสนิกชนตัวอย่าง			ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม			รายวิชา สังคมศึกษา
ตัวชี้วัด ส๑.๒.ม.๑/๔ วิเคราะห์และประเมินตามแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก/เรื่องเล่า และศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด	สาระสำคัญ ข้อคิดจากเรื่องราวของผู้ที่ศรัทธายึดมั่นในศาสนา เป็นแนวทางที่ดีในการดำเนินชีวิตหรือพัฒนาตนเอง	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ๑. ครูถามนักเรียนเกี่ยวกับบุคคลที่นักเรียนยึดถือเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิต พร้อมให้นักเรียนยกตัวอย่างหน้าชั้นเรียน ๒. ครูอธิบายให้นักเรียนเข้าใจเกี่ยวกับบุคคลที่เป็นแบบอย่างอันดีในการนับถือและปฏิบัติตนตามแนวทางของศาสนาแล้วยกตัวอย่าง พระเจ้าอโศกมหาราชและพระอุตรตระเถระ ขั้นสอน ๓. ครูให้นักเรียนศึกษาวิธีทัศน์เรื่อง พระเจ้าอโศกมหาราช พระอุตรตระเถระหลังจากวิธีทัศน์ ครูถามความรู้สึกลองนักเรียนที่มีวิธีทัศน์ ๔. ครูสุ่มนักเรียนตัวแทนจำนวน ๔ คน ให้ออกมาเขียนข้อคิดและคุณธรรมที่ได้รับจากการศึกษาประวัติของพระเจ้าอโศกมหาราชและพระอุตรตระเถระบนกระดาน ๕. ครูให้นักเรียนเขียนแนวทางการประยุกต์ใช้ข้อคิดและคุณธรรมที่ได้จากการศึกษาประวัติของพระเจ้าอโศกมหาราชและพระอุตรเถระลงในแบบบันทึกกิจกรรม	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. สมุดจดบันทึก ๒. สื่อโปรแกรม Power Point ๓. หนังสือเรียนพระพุทธศาสนา ภาระงาน/ชิ้นงาน ๑) อภิปรายแนวทาง การประยุกต์ใช้ข้อคิดที่ได้อย่างมีความเข้าใจถูกต้องเหมาะสมและสร้างสรรค์
จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. อธิบายข้อคิดและคุณธรรมที่ได้รับจากการศึกษาเรื่องศาสนิกชนตัวอย่างได้		ขั้นสรุป ๖. ครูให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นถึงคุณค่าของการเป็นศาสนิกชนที่ดี โดยใช้แนวคำถามดังต่อไปนี้ - การปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดีมีคุณค่าอย่างไรต่อตัวนักเรียน (แนวคำตอบ : จิตใจสงบสุขด้วยหลักธรรมทางศาสนา)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง ศาสนิกชนตัวอย่าง			เวลา ๑ ชั่วโมง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พุทธประวัติและศาสนิกชนตัวอย่าง	กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	รายวิชา สังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ด้านทักษะและกระบวนการ ๒. อภิปรายแนวทางการประยุกต์ใช้ข้อคิดที่ได้จากการศึกษาเรื่องของศาสนิกชนตัวอย่าง ในชีวิตประจำวันได้ ด้านคุณลักษณะ ๓. อภิปรายคุณค่าของการยึดถือ ปฏิบัติตามแนวทางของศาสนาได้	- การศึกษาเรื่องราวของ พุทธสาวก พุทธสาวิกา และ ศาสนิกชนตัวอย่างนี้มีประโยชน์ต่อด้านการเรียนรู้อย่างไร” (ข้อคิดและแนวทางการปฏิบัติตนจากเรื่องราวของผู้ที่ศรัทธายึดมั่นในศาสนา เป็นแนวทางที่ดีในการดำเนินชีวิต หรือพัฒนาตนเองผู้อื่น)		

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. อธิบายข้อคิดและคุณธรรมที่ได้รับจากการศึกษาเรื่องศาสนิกชนตัวอย่างได้	- สังเกตพฤติกรรมนักเรียน	- แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน	ดี : ระบุและอธิบายเกี่ยวกับข้อคิดและคุณธรรมที่ได้รับจากการศึกษาเรื่องศาสนิกชนตัวอย่างได้อย่างหลากหลายและเหมาะสม พอใช้ : ระบุข้อคิดและคุณธรรมที่ได้จากการศึกษาได้ ปรับปรุง : ไม่สามารถระบุข้อคิดและคุณธรรมที่ได้รับ
ด้านทักษะ/กระบวนการ ๒. อภิปรายแนวทางการประยุกต์ใช้ข้อคิดที่ได้จากการศึกษาเรื่องของศาสนิกชนตัวอย่าง ในชีวิตประจำวันได้	- สังเกตพฤติกรรมนักเรียน - ประเมินผลงานกลุ่ม	- แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน - แบบประเมินผลงานกลุ่ม	ดี : อภิปรายแนวทางการประยุกต์ใช้ข้อคิดที่ได้ อย่างมีความเข้าใจถูกต้องเหมาะสมและสร้างสรรค์ พอใช้ : อภิปรายแนวทางการประยุกต์ใช้ข้อคิดที่ได้ อย่างมีความเข้าใจถูกต้อง ปรับปรุง : ไม่สามารถประยุกต์ใช้ข้อคิดที่ได้
ด้านคุณลักษณะ ๓. อภิปรายคุณค่าของการยึดถือ ปฏิบัติตนตามแนวทางของศาสนาได้	- สังเกตพฤติกรรมนักเรียน	- แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน	ดี : อภิปรายคุณค่าของการปฏิบัติตนตามแนวทางของศาสนาอย่างมีความเข้าใจถูกต้องและมีเหตุผล พอใช้ : อภิปรายคุณค่าของการปฏิบัติตนตามแนวทางของศาสนาอย่างมีความเข้าใจ ปรับปรุง : ไม่สามารถอภิปรายคุณค่าได้

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง ศาสนิกชนสัมพันธ์			เวลา ๑ ชั่วโมง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พุทธประวัติและศาสนิกชนตัวอย่าง		รายวิชา สังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม			
ตัวชี้วัด ส๑.๒ ม.๑/๔ วิเคราะห์และประพจน์ตามแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติศาสตร์จาก ชาตก/เรื่องเล่า และศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด สาระสำคัญ ข้อคิดจากเรื่องราวของผู้ที่ศรัทธายึดมั่นในศาสนา เป็นแนวทางที่ดีในการดำเนินชีวิตหรือพัฒนาตนของผู้อื่น ขอบเขตเนื้อหา พุทธประวัติตั้งแต่ประสูติ จนถึงบำเพ็ญทุกกรกิริยา ประวัติสาวก ชาตก เรื่องเล่า ศาสนิกชนตัวอย่าง ย่อมทำให้ได้ข้อคิดสำคัญเกี่ยวกับการประพฤติตนและคุณธรรมอันเป็นแบบอย่างของท่าน ซึ่งทุกคนควรนำไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิต จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. อธิบายข้อคิดและคุณธรรมที่ได้รับจากการศึกษาเรื่องศาสนิกชนตัวอย่างได้	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ๑. ครูให้นักเรียนอ่านข้อคิดของท่าน “พุทธทาสภิกขุ” พร้อมกันจากภาพดังต่อไปนี้  ที่มา : http://www.truelookpanya.com/data/product/blog/images/upload/folder_3Constellations/upconts/11358681_1653510264881867_1054716331_n.jpg ๒. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นในประเด็นข้อคิดที่ได้รับจากข้อความคำสอนของท่านพุทธทาสภิกขุ ๓. ครูถามคำถามนักเรียนเกี่ยวกับความรู้ที่นักเรียนมีเบื้องต้นเกี่ยวกับท่านพุทธทาสภิกขุ	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. หนังสือเรียนพระพุทธศาสนา ๒ สื่อโปรแกรม Power Point เรื่อง ศาสนิกชนสัมพันธ์ ภาระงาน/ชิ้นงาน ๑) ระบุและอธิบายเกี่ยวกับข้อคิดและคุณธรรมที่ได้รับจากการศึกษาเรื่องศาสนิกชนตัวอย่างได้อย่างเหมาะสม	

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พุทธประวัติและศาสนิกชนตัวอย่าง แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง ศาสนิกชนสัมพันธ เวลา ๑ ชั่วโมง		กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชา สังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ด้านทักษะและกระบวนการ ๒. อภิปรายแนวทางการประยุกต์ใช้ชีวิตที่ได้จากการศึกษาเรื่องของ พุทธสาวก ด้านคุณลักษณะ ๓. อภิปรายคุณค่าของการยึดถือ ปฏิบัติตนตามแนวทางของศาสนาได้	ขั้นตอน ๔. ครูบรรยายเกี่ยวกับประวัติของท่านพระพุทธทาสภิกขุ ๕. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายประเด็น “พระพุทธทาสภิกขุเป็นแบบอย่างที่ดีต่อศาสนิกชนอย่างไร” (แนวคำตอบ : เป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิตหรือพัฒนาตนเอง) ๖. ครูแบ่งกลุ่มออกเป็น ๔ กลุ่ม โดยใช้วิธีการให้นักเรียนทุกคนนับเลขเรียงกัน ๗. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาจับฉลากคำสอนของท่านพระพุทธทาสภิกขุแล้วให้นักเรียนวิเคราะห์แนวทางการนำข้อคิดที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันแล้วออกมานำเสนอในรูปแบบของการแสดงบทบาทสมมติ ใช้เวลาแสดงกลุ่มละ ๕ นาที โดยคำสอนที่นักเรียนจะได้รับมีดังต่อไปนี้ - “คนชั่ว คอยแต่จะโฆษณาความชั่วของผู้อื่น เพราะเขารู้จักแต่ความชั่วของผู้อื่นไม่รู้จักความดีของใคร” - “ไสยศาสตร์นี้ เก็บไว้ให้คนปัญญาอ่อนใช้ไปเรื่อยๆ กว่าปัญญาเขาจะแก่แล้วเขาก็จะเปลี่ยนเอง” - “ปิด-เปิดปาก สมนา พุทธจาธรรม วันยังค่ำ อย่าพูดเรื่องเหลวไหลพูดแต่เรื่อง ดับทุกขใจ โดยสันนัย ไม่เท่าไรร คนทั้งโลก ไม่โศกแล” - “หมาเห่า อย่าเห่าตอบเพราะจะทำให้หมาเห่าเพิ่มอีกหนึ่งตัว ถึงเขาจะต่ำเราอย่างเสียๆ หายๆ นั้น ก็ไม่ใช่เหตุผลที่เราควรจะด่ากลับ” ๘. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความรู้สึกภายหลังจากการแสดงบทบาทสมมติแล้วบันทึกลงในแบบบันทึกกิจกรรม	

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พุทธประวัติและศาสนิกชนตัวอย่าง แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง ศาสนิกชนสัมพันธ์ เวลา ๑ ชั่วโมง		
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชา สังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
	ขั้นสรุป ๙. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปการเรียนรู้โดยใช้แนวคำถามดังต่อไปนี้ - จากการศึกษาและทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับประวัติและหลักธรรมคำสอนของท่านพระพุทธทาสภิกขุมีประโยชน์อย่างไรต่อด้านศาสนิกชนสัมพันธ์และการศึกษาข้อคิดจากพระพุทธทาสภิกขุเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านศาสนิกชนสัมพันธ์และการศึกษาข้อคิดจากเรื่องราวของผู้ที่ศรัทธายึดมั่นในศาสนา เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต)	

เกณฑ์การประเมิน

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. อธิบายข้อคิดและคุณธรรมที่ได้รับจากการศึกษาเรื่องศาสนิกชนตัวอย่างได้	- คำถาม/ตอบ	- แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน	ดี : ระบุและอธิบายเกี่ยวกับข้อคิดและคุณธรรมที่ได้รับจากการศึกษาเรื่องศาสนิกชนตัวอย่างได้อย่างหลากหลายและเหมาะสม พอใช้ : ระบุข้อคิดและคุณธรรมที่ได้จากการศึกษาได้ ปรับปรุง : ไม่สามารถระบุข้อคิดและคุณธรรมที่ได้รับ
ด้านทักษะ/กระบวนการ ๒. อภิปรายแนวทางการประยุกต์ใช้ข้อคิดที่ได้จากการศึกษาเรื่องของพุทธสาวก พุทธสาวิกาในชีวิตประจำวันได้	- สังเกตพฤติกรรมนักเรียน - ประเมินผลงานกลุ่ม	- แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน - แบบประเมินผลงานกลุ่ม	ดี : อภิปรายแนวทางการประยุกต์ใช้ข้อคิดที่ได้ อย่างมีความเข้าใจถูกต้องเหมาะสมและสร้างสรรค์ พอใช้ : อภิปรายแนวทางการประยุกต์ใช้ข้อคิดที่ได้ อย่างมีความเข้าใจถูกต้อง ปรับปรุง : ไม่สามารถประยุกต์ใช้ข้อคิดที่ได้
ด้านคุณลักษณะ ๓. อภิปรายคุณค่าของ การยึดถือ ปฏิบัติตนตามแนวทางของศาสนาได้	- สังเกตพฤติกรรมนักเรียน	- แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน	ดี : อภิปรายคุณค่าของการปฏิบัติตนตามแนวทางของศาสนาอย่างมีความเข้าใจถูกต้องและมีเหตุผล พอใช้ : อภิปรายคุณค่าของการปฏิบัติตนตามแนวทางของศาสนาอย่างมีความเข้าใจ ปรับปรุง : ไม่สามารถอภิปรายคุณค่าได้

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง อัมพาตและติดติรชาดก			
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พุทธประวัติและศาสนิกชนตัวอย่าง		เวลา ๑ ชั่วโมง	
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม		รายวิชา สังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ตัวชี้วัด ส๑.๒ ม.๑/๔ วิเคราะห์และประพาดิตนตามแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาตค/เรื่องเล่า และศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด สาระสำคัญ เรื่องราวหรือเรื่องเล่าที่เกี่ยวข้องกับศาสนามีข้อคิดที่แฝงอยู่เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาความคิดและประยุกต์ใช้ในวิถีประจำวัน ขอบเขตเนื้อหา พุทธประวัติตั้งแต่ประสูติ จนถึงบำเพ็ญทุกรกิริยา ประวัติสาวก ชาตค เรื่องเล่า ศาสนิกชนตัวอย่าง ย่อมทำให้ได้ข้อคิดสำคัญเกี่ยวกับการประพฤติตนและคุณธรรมอันเป็นแบบอย่างของท่าน ซึ่งทุกคนควรนำไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิต จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. อธิบายเรื่องราวของอัมพาตและติดติรชาดกได้อย่างถูกต้อง	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายในประเด็นชาตคโดยมีแนวคำถามดังต่อไปนี้ - นักเรียนเคยได้ยินหรือรู้จักชาตคหรือไม่ (แนวคำตอบ : เรื่องของพระพุทธเจ้าที่มีมาในชาตคก่อนๆ พระองค์นำมารัสเล่าแก่พุทธบริษัทเพื่อใช้สอนหลักธรรม) - นักเรียนชอบฟังชาตคหรือไม่ เพราะเหตุใดจึงชอบฟัง (แนวคำตอบ : เพราะชาตคมีรูปแบบเรื่องเล่าแบบนิทานที่ให้ทั้งความสนุกสนานและแฝงความรู้ไว้ด้วย) ๒. ครูให้นักเรียนยกตัวอย่างชาตคที่นักเรียนรู้จัก แล้วให้นักเรียนบรรยายเนื้อเรื่องโดยย่อของชาตคที่นักเรียนรู้จัก ขั้นสอน ๓. ครูให้นักเรียนศึกษาชีวิตที่ศนเรื่อง “อัมพาตค” และ “ติดติรชาดก” โดยเมื่อนักเรียนดูจบครูให้นักเรียนแสดงความรู้สึกเกี่ยวกับชาตคทั้งสองเรื่อง ๔. ครูแจกกระดาษ Post-it ขนาด ๓ คูณ ๓ ให้นักเรียนคนละ ๒ แผ่น แล้วให้นักเรียนเขียนข้อคิดและคุณธรรมที่ได้รับจากการศึกษาเรื่องราวของอัมพาตคและติดติรชาดก ลงในกระดาษที่แจกให้ โดยแบ่งเขียนลงในกระดาษใบละแผ่นดังต่อไปนี้ - แผ่นที่ ๑ คุณธรรมของอัมพาตค - แผ่นที่ ๒ คุณธรรมของติดติรชาดก	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. วิทัศน์เรื่อง “อัมพาตค” และ “ติดติรชาดก” ๒. หนังสือเรียนพระพุทธศาสนา ๓. กระดาษ Post-it ภาระงาน/ชิ้นงาน ๑) วิเคราะห์ข้อคิดจากเรื่องราวของอัมพาตคและติดติรชาดกได้อย่างมีความเข้าใจถูกต้องและมีเหตุผล	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง อัมพาตและตติรชาดก หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พุทธประวัติและศาสนิกชนตัวอย่าง เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชา สังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
ด้านทักษะและกระบวนการ ๒. วิเคราะห์ข้อคิดจากเรื่องราวของอัมพาตและตติรชาดกได้อย่างมีเหตุผล ด้านคุณลักษณะ ๓. อภิปรายประโยชน์ของการศึกษาเรื่องราวของอัมพาตและตติรชาดกได้อย่างมีเหตุผล	๕. ครูเขียนตารางหัวข้อเรื่องอัมพาตและตติรชาดกลงบนกระดานแล้วให้นักเรียนนำกระดาษ Post-it ที่นักเรียนเขียนข้อคิดและคุณธรรมที่ได้รับจากชาดกทั้งสองเรื่องไปติดไว้ในช่องของหัวข้อเรื่องบนกระดานที่ครูเขียน ๖. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายในประเด็นข้อคิดและคุณธรรมที่เชื่อมโยงกันระหว่างชาดกทั้งสองเรื่อง ๗. ครูให้นักเรียนเขียนสรุปเนื้อเรื่องและข้อคิดที่ได้รับจากการศึกษาเรื่องอัมพาตและตติรชาดกลงในแบบบันทึกกิจกรรม ขั้นสรุป ๘. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปความรู้ที่ได้จากการศึกษาเรื่องราวของอัมพาตและตติรชาดกโดยใช้แนวคำถามดังต่อไปนี้ - การศึกษาเรื่องราวของชาดกให้ประโยชน์และคุณค่าอย่างไรกับนักเรียน (แนวคำตอบ : นำข้อคิดที่ได้ไปเป็นแนวทางในการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน)	

เกณฑ์การประเมิน

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. อธิบายเรื่องราวของอัมพชาดกและตติตรชาดกได้	- คำถาม/ตอบ	คำถาม	ดี : อธิบายเรื่องราวของอัมพชาดกและตติตรชาดกได้อย่างถูกต้องและครอบคลุมสาระสำคัญ พอใช้ : อธิบายเรื่องราวของอัมพชาดกและตติตรชาดกได้อย่างถูกต้อง ปรับปรุง : ไม่สามารถอธิบายเรื่องราวของอัมพชาดกและตติตรชาดกได้
ด้านทักษะ/กระบวนการ ๒. วิเคราะห์ข้อคิดจากร່องราวของอัมพชาดกและตติตรชาดกได้	- สังเกตพฤติกรรมนักเรียน	- แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน	ดี : วิเคราะห์ข้อคิดจากร່องราวของอัมพชาดกและตติตรชาดกได้อย่างมีความเข้าใจถูกต้องและมีเหตุผล พอใช้ : วิเคราะห์ข้อคิดจากร່องราวของอัมพชาดกและตติตรชาดกได้ ปรับปรุง : ไม่สามารถวิเคราะห์ข้อคิดจากร່องราวของอัมพชาดกและตติตรชาดกได้
ด้านคุณลักษณะ ๓. อภิปรายประโยชน์ของการศึกษาเรื่องราวของอัมพชาดกและตติตรชาดกได้	- สังเกตพฤติกรรมนักเรียน	- แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน	ดี : อภิปรายประโยชน์ของการศึกษาเรื่องราวของอัมพชาดกและตติตรชาดกต่อชีวิตตนเองได้อย่างมีเหตุผล พอใช้ : อภิปรายประโยชน์ของการศึกษาเรื่องราวของอัมพชาดกและตติตรชาดกได้ ปรับปรุง : อภิปรายประโยชน์ของการศึกษาเรื่องราวของอัมพชาดกและตติตรชาดกได้

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง คุณธรรมจากชาตกและการนำไปใช้			
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พุทธประวัติและศาสนิกชนตัวอย่าง		เวลา ๑ ชั่วโมง	
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม		รายวิชา สังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ตัวชี้วัด	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ/แหล่งเรียนรู้	
ส๑.๒ ม.๑/๔ วิเคราะห์และประพจน์ตามแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก/เรื่องเล่า และศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด	๑. ครูถามคำถามทบทวนนักเรียนเกี่ยวกับอัมพชาตกและติตติรชาตกโดยใช้แนวคำถามดังต่อไปนี้ - อัมพชาตกเป็นเรื่องราวเกี่ยวข้องกับอะไรและนักเรียนได้ข้อคิดอย่างไร - ตติรชาตกเป็นเรื่องราวเกี่ยวข้องกับอะไรและนักเรียนได้ข้อคิดอย่างไรบ้าง	๑. หนังสือเรียนพระพุทธศาสนา ๒. สื่อโปรแกรม Power Point เรื่องคุณธรรมจากชาตกและการนำไปใช้	
สาระสำคัญ	เรื่องราวหรือเรื่องเล่าที่เกี่ยวข้องกับศาสนามีข้อคิดที่แฝงอยู่เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาความคิดและประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	ภาระงาน/ชิ้นงาน ๑) อภิปรายคุณค่าของข้อคิดคุณธรรมของอัมพชาตกและติตติรชาตกที่มีต่อชีวิตตนเองได้อย่างมีเหตุผล	
ขอบเขตเนื้อหา	พุทธประวัติตั้งแต่ประสูติ จนถึงบำเพ็ญทุกรกิริยา ประวัติสาวก ชาตก เรื่องเล่า ศาสนิกชนตัวอย่าง ย่อมทำให้ได้ข้อคิดสำคัญเกี่ยวกับการประพจน์และคุณธรรมอันเป็นแบบอย่างของท่าน ซึ่งทุกคนควรนำไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิต		

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง คุณธรรมจากชาตกและการนำไปใช้			เวลา ๑ ชั่วโมง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พุทธประวัติและศาสนิกชนตัวอย่าง	รายวิชา สังคมศึกษา		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	ข้อสรุป		
จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. จำแนกข้อคิดและคุณธรรมที่แฝงอยู่ใน อัมพชาตก และ ติดติรชาตก ได้อย่างเข้าใจ ด้านทักษะและกระบวนการ ๒. ประยุกต์ใช้ข้อคิดและคุณธรรมที่ได้รับจาก อัมพชาตกและติดติรชาตกได้อย่างสร้างสรรค์ ด้านคุณลักษณะ ๓. อภิปรายคุณค่าของข้อคิดและคุณธรรมที่ได้ จากการศึกษาเรื่อง อัมพชาตก และ ติดติรชาตก ได้อย่างมีเหตุผล	๕. ครูและนักเรียนร่วมกันทบทวนสรุปข้อคิดและคุณธรรมที่ได้รับ จากการศึกษาเรื่องอัมพชาตกและติดติรชาตก ๖. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายในประเด็น “การนำข้อคิดที่ได้รับจาก อัมพชาตกและติดติรชาตกไปปรับใช้ในวิถีประจำวัน” (แนวคำตอบ : เรื่องราวหรือเรื่องเล่าที่เกี่ยวข้องกับศาสนา มีข้อคิดที่ แฝงอยู่เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาความคิดและประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวัน)		

เกณฑ์การประเมิน

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. จำแนกข้อคิดและคุณธรรมที่แฝงอยู่ใน อัมพชาดก และ ติตติรชาดก	- สังเกตพฤติกรรมนักเรียน	- แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน	ดี : จำแนกข้อคิดที่ได้จากการศึกษาชาดกอย่างมีความเข้าใจถูกต้องตามเนื้อหาของเรื่องและคิดได้อย่างหลากหลาย พอใช้ : จำแนกข้อคิดที่ได้จากการศึกษาชาดกอย่างมีความเข้าใจถูกต้องตามเนื้อหาของเรื่อง ปรับปรุง : ไม่สามารถข้อคิดที่ได้จากการศึกษาชาดกได้
ด้านทักษะ/กระบวนการ ๒. ประยุกต์ใช้ข้อคิดและคุณธรรมที่ได้รับจากอัมพ - ชาดกและติตติรชาดกได้อย่างสร้างสรรค์	- สังเกตพฤติกรรมนักเรียน - ประเมินผลงานนักเรียน	- แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน - แบบประเมินผลงานนักเรียน	ดี : บอกแนวทางการประยุกต์ใช้ข้อคิดและคุณธรรมได้อย่างมีความเข้าใจถูกต้องเหมาะสมและสร้างสรรค์ พอใช้ : บอกแนวทางการประยุกต์ใช้ข้อคิดและคุณธรรมได้ ปรับปรุง : ไม่สามารถบอกแนวทางการประยุกต์ใช้ข้อคิดและคุณธรรมได้
ด้านคุณลักษณะ ๓. อภิปรายคุณค่าของข้อคิดและคุณธรรมที่ได้จากการศึกษาเรื่อง อัมพชาดก และ ติตติรชาดก ได้อย่างมีเหตุผล	- สังเกตพฤติกรรมนักเรียน - ประเมินผลงานนักเรียน	- แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน - แบบประเมินผลงานนักเรียน	ดี : อภิปรายคุณค่าของข้อคิดคุณธรรมของอัมพชาดกและติตติร - ชาดกที่มีต่อชีวิตตนเองได้อย่างมีเหตุผล พอใช้ : อภิปรายคุณค่าของข้อคิดคุณธรรมของอัมพชาดกและติตติร - ชาดกที่ได้ ปรับปรุง : ไม่สามารถอภิปรายคุณค่าของข้อคิดคุณธรรมของอัมพ - ชาดกและติตติรชาดกที่ได้

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ วิธีธรรม

รหัสวิชา ส ๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๒ เวลา ๘ ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระ พระพุทธศาสนา

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๑.๑ รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด

ส ๑.๑ ม.๑/๕ อธิบายพุทธคุณ และข้อธรรมสำคัญในกรอบอริยสัจ ๔ หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ ตามที่กำหนด เห็นคุณค่าและนำไปพัฒนาแก้ปัญหาของตนเองและครอบครัว

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ข้อธรรมสำคัญในกรอบอริยสัจ ๔ เป็นหลักสำคัญในการดำเนินชีวิตที่นำไปสู่ความพ้นทุกข์พุทธศาสนา - สุภาสิต เป็นข้อธรรมสำคัญที่มีข้อคิดเตือนใจบุคคลให้นำไปเป็นหลักในการปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมในการดำเนินชีวิต

๓. สาระการเรียนรู้

ความรู้

- พระรัตนตรัย
- พุทธคุณ ๙
- อริยสัจ ๔
 - ทุกข์ (ธรรมที่ควรรู้)
 - สมุทัย (ธรรมที่ควรละ)
 - นิโรธ (ธรรมที่ควรบรรลุ)
 - มรรค (ธรรมที่ควรเจริญ)
- ยัม เว เสวติ ตาทีโส, อุตตนา โจทยตตานํ: คบคนเช่นใดย่อมเป็นเช่นนั้น
- อุตตนา โจทยตตานํ: จงเตือนตนด้วยตนเอง
- นิสมม กรณํ เสโย: การใคร่ครวญก่อนแล้วจึงทำดีกว่า
- ทูราวาสา ขร่า ทุกขา: เหย้าเรือนที่ปกครองไม่ดีนำทุกข์มาให้

ทักษะ/กระบวนการ

- การวิเคราะห์หลักการปฏิบัติตนตามหลักอริยสัจ ๔ โดยที่ปรับใช้กับชีวิตประจำวัน
- วิเคราะห์และสรุปประวัติและลำดับการปฏิบัติศาสนพิธีในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา
- อธิบายความหมายและสามารถปฏิบัติตนตามหลักโยนิโสมนสิการและระบุหลักธรรมที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้

เจตคติ

- ความสำคัญของพระรัตนตรัยที่มีต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน
- ความสำคัญของปฏิบัติตนตามหลักธรรมอริยสัจ ๔ และพุทธศาสนสุภาษิต
- ปฏิบัติตนตามหลักธรรมอริยสัจ ๔ และพุทธศาสนสุภาษิต

๔. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร
๒. ความสามารถในการคิด
๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. มีวินัย
๒. ใฝ่เรียนรู้
๓. มุ่งมั่นในการทำงาน

๖. การประเมินผลรวบยอด

ภาระงานหรือชิ้นงาน

การเสนอแนวทางการนำหลักอริยสัจ ๔ ไปใช้ในชีวิตประจำวัน ในหัวข้อ “มรรคนำพาสุข”

เกณฑ์การประเมินผลชิ้นงานหรือภาระงาน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. การอธิบายการนำหลักอริยสัจ ๔ ไปใช้ในชีวิตประจำวัน	อธิบายการนำหลักอริยสัจ ๔ ไปใช้ได้ อย่างถูกต้องเหมาะสม และชัดเจน	อธิบายการนำหลักอริยสัจ ๔ ไปใช้ได้ อย่างถูกต้องเหมาะสม	อธิบายการนำหลักอริยสัจ ๔ ไปใช้ได้ ถูกต้อง	อธิบายการนำหลักอริยสัจ ๔ ไปใช้ได้ ถูกต้องแต่ยังไม่ ชัดเจน
๒. การบอกความสำคัญของการนำหลักอริยสัจ ๔ ไปใช้ในชีวิตประจำวัน	บอกความสำคัญ ของอริยสัจได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมและชัดเจน	บอกความสำคัญ ของอริยสัจได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม	บอกความสำคัญ ของอริยสัจได้ถูกต้อง	บอกความสำคัญ ของอริยสัจได้ถูกต้องแต่ ยังไม่ชัดเจน
๓. ความเรียบร้อยของผลงาน	ผลงานเป็นระเบียบ สวยงาม ไม่มีคำผิด	ผลงานเป็นระเบียบ สวยงาม มีคำผิด เล็กน้อย	ผลงานเป็นระเบียบ แต่ยังไม่สวยงาม ไม่มีคำผิด	ผลงานไม่เป็น ระเบียบ มีคำเขียน ผิดมาก

เกณฑ์การตัดสิน

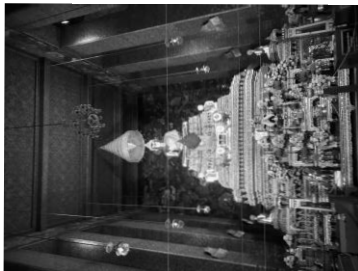
คะแนน ๑๒ - ๑๐ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๙ - ๗ หมายถึง ดี

คะแนน ๖ - ๔ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๓ - ๑ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ ดี

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง พระรัตนตรัย			เวลา ๑ ชั่วโมง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง วิถีธรรม	กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	รายวิชา สังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ตัวชี้วัด ส ๑.๑ ม.๑/๕ อธิบายพุทธคุณและข้อธรรมสำคัญในกรอบอริยสัจ๔ หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนดเห็นคุณค่าและนำไปพัฒนาแก้ปัญหาของตนเองและครอบครัว สาระสำคัญ พุทธคุณและข้อธรรมสำคัญในกรอบอริยสัจ ๔ เป็นหลักสำคัญในการดำเนินชีวิตที่นำไปสู่ความพ้นทุกข์ ชาวพุทธทุกคนควรมีจิตสำนึกในพุทธคุณ ขอบเขตเนื้อหา ๑. พระรัตนตรัย ๒. พุทธคุณ ๙ จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. อธิบายความหมายของพระรัตนตรัยและบทสรรเสริญพุทธคุณได้อย่างชัดเจน ด้านทักษะและกระบวนการ ๒. เขียนบทสวดมนต์และบูชาพระรัตนตรัยและบทสรรเสริญพุทธคุณ	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ๑. ครูให้นักเรียนดูภาพพระพุทธรูป พระไตรปิฎก และภาพพระสงฆ์  ที่มา https://bit.ly ๒. ครูถามนักเรียนว่า ภาพใดคือพระพุทธรูป ภาพใดคือพระธรรมและภาพใดคือพระสงฆ์ ครูเฉลยคำตอบแล้วเชื่อมโยงว่าทั้งสามภาพนี้เรียกรวม “พระรัตนตรัย” ซึ่งหมายถึง “แก้วอันประเสริฐสามประการ” ซึ่งเป็นองค์สำคัญของพระพุทธศาสนา ที่มา : https://bit.ly/2CIR6XJ	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. ภาพพระพุทธรูป พระไตรปิฎก และภาพพระสงฆ์ ๒. หนังสือเรียนพระพุทธศาสนา ๓. หนังสือสวดมนต์ ภาระงาน/ชิ้นงาน การวิเคราะห์ความสำคัญของพระรัตนตรัย พุทธคุณ ๙ จากใบงาน พระรัตนตรัย พุทธคุณ ๙	

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง วิถีธรรม		แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง พระรัตนตรัย	เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม		รายวิชา สังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ด้านคุณลักษณะ ๓. เห็นคุณค่าของพระรัตนตรัยและพุทธคุณ	ขั้นสอน ๓. ครูให้นักเรียนวิเคราะห์ความแตกต่างของบทบูชาพระรัตนตรัยและบทสรรเสริญพุทธคุณ ๔. ครูถามนักเรียนว่า “เพราะเหตุใดชาวพุทธจึงต้องสวดมนต์บูชาพระรัตนตรัยและบทสรรเสริญพุทธคุณ” ให้นักเรียนร่วมกันตอบและอภิปราย (แนวคำตอบ : เพราะเป็นการแสดงความเคารพต่อพระรัตนตรัย การสวดมนต์เป็นวิธีการแสดงออกอย่างหนึ่งของการบูชาของชาวพุทธ ใช้เป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ ฝึกสมาธิและนำคำสอนที่ได้จากการสวดมนต์ไปปรับใช้ในวิถีชีวิตประจำวันได้) (ทักษะการนำไปใช้) ๕. ครูแจกใบความรู้เรื่องพุทธคุณ ให้นักเรียนศึกษาและสรุปสาระสำคัญของบทบูชาพระรัตนตรัยและบทสรรเสริญพุทธคุณลงในสมุดบันทึก ๖. ครูให้นักเรียนทำใบงาน พระรัตนตรัย พุทธคุณ ๙ นักเรียนทุกคนตรวจคำตอบร่วมกัน		
	ขั้นสรุป ๗. นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์คุณค่าของการสวดมนต์บูชาพระรัตนตรัยและบทสรรเสริญพุทธคุณไปใช้ในวิถีชีวิตประจำวันได้อย่างไร (แนวคำตอบ : เช่น การสวดมนต์บูชาพระรัตนตรัยในกิจกรรมหน้าเสาธง หรือการสวดมนต์บูชาพระรัตนตรัยและบทสรรเสริญพุทธคุณก่อนเข้านอนเพื่อให้จิตใจสงบ เป็นต้น)		

เกณฑ์การประเมิน

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. อธิบายความหมายของ บทบูชาพระรัตนตรัยและ บทสรรเสริญพุทธคุณ	ประเมินผลงานนักเรียน	แบบประเมินผลงาน นักเรียน	ดี : อธิบายความหมายและ คุณค่าของพระรัตนตรัยและ บทสรรเสริญพุทธคุณได้ อย่างเข้าใจ ชัดเจน พอใช้ : อธิบายความหมาย และคุณค่าของพระรัตนตรัย และบทสรรเสริญพุทธคุณได้ อย่างเข้าใจ ปรับปรุง : อธิบาย ความหมายและคุณค่าของ พระรัตนตรัยไม่ได้
ด้านทักษะ/กระบวนการ ๒. เขียนบทสวดมนต์และ บูชาพระรัตนตรัยและบท สรรเสริญพุทธคุณ	สังเกตการปฏิบัติงาน	บทสวดมนต์บูชา พระรัตนตรัยและ บทสรรเสริญพุทธคุณ	ดี : เขียนบทสวดมนต์บท บูชาพระรัตนตรัยและบท สรรเสริญพุทธคุณได้อย่าง ถูกต้องสะอาด เรียบร้อย พอใช้ : เขียนบทสวดมนต์ บทบูชาพระรัตนตรัยและ บทสรรเสริญพุทธคุณได้ อย่างถูกต้อง ปรับปรุง : ไม่สามารถเขียน สวดมนต์บทบูชาได้
ด้านคุณลักษณะ ๓. เห็นคุณค่าของการแสดง ความเคารพต่อ พระรัตนตรัย	ครูตั้งคำถาม	คำถามเกี่ยวกับคุณค่าของ การแสดงความเคารพต่อ พระรัตนตรัย	ดี : วิเคราะห์คุณค่าของ พระรัตนตรัยและพุทธคุณได้ อย่างชัดเจน ถูกต้อง เหมาะสม พอใช้ : วิเคราะห์คุณค่าของ พระรัตนตรัยและพุทธคุณได้ อย่างชัดเจน ถูกต้อง ปรับปรุง : ไม่สามารถ วิเคราะห์คุณค่าของ พระรัตนตรัยและพุทธคุณได้

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบงาน พระรัตนตรัย พุทธคุณ ๙

คำสั่ง ให้นักเรียนเขียนเปรียบเทียบพุทธคุณ ๙ กับ พระรัตนตรัย

๑. ความหมายของพระรัตนตรัย คือ.....

พระรัตนตรัย		
พระพุทธ คุณของพระพุทธเจ้า	พระธรรม คำสั่งสอน	พระสงฆ์ ผู้สืบทอดพระศาสนา
		

๒. ให้นักเรียนเขียนอธิบายแนวทางการปฏิบัติตนตามหลักพระพุทธคุณมา ๑ ประเด็น

.....

.....

.....

.....

.....

ใบงาน พระรัตนตรัย พุทธคุณ ๙ (เฉลย)

คำสั่ง ให้นักเรียนเขียนเปรียบเทียบพระรัตนตรัย กับ พุทธคุณ ๙

๑.ความหมายของพระรัตนตรัย คือ แก้วอันประเสริฐสามประการที่สำคัญของพระพุทธศาสนา

พระรัตนตรัย		
พระพุทธ คุณของพระพุทธเจ้า	พระธรรม คำสั่งสอนของพระพุทธศาสนา	พระสงฆ์ ผู้สืบทอดพระศาสนา
 ใช้สมองในการศึกษาจน ค้นพบความจริง -สัมมาสัมพุทธ -โลกะวิทู -พุทธ	 เผยแผ่พระพุทธศาสนา -อนุตตะโร ปุริสะทัม มะसारะถิ -สัทธาเทวะมะ นุสสานัน -สุคะโต	 หลุดพ้นจากกิเลสทั้งปวง อยู่เหนือความดีความชั่ว ไม่ยึดติด -อะระหัง -วิชชาจะระณะ สัมปันโน -กะคะวา

๒.ให้นักเรียนเขียนอธิบายแนวทางการปฏิบัติตนตามหลักพระพุทธคุณมา ๑ ประเด็น (แนวคำตอบ) จะนำหลักการพุทธคุณมาใช้แก้ไขปัญหาในการเรียนรู้ ถ้าไม่เข้าใจในเรื่องที่เรียนก็จะลองผิดลองถูกเพื่อที่จะได้ค้นพบความจริง นำหลักธรรมที่ได้ศึกษามาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น การพูดความจริง การตั้งใจทำงาน ความไม่ประมาท เป็นต้น

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง ความสำคัญของพระรัตนตรัย			
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง วิถีธรรม	เวลา ๑ ชั่วโมง	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	รายวิชา สังคมศึกษา		
ตัวชี้วัด ส ๑.๑ ม.๑/๕ อธิบายพุทธคุณและข้อธรรมสำคัญในการอธิบายข้อ ๔ หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนดเห็นคุณค่าและนำไปพัฒนาแก้ปัญหาของตนเองและครอบครัว สาระสำคัญ พระรัตนตรัยมีความสำคัญต่อพุทธศาสนิกชนซึ่งเป็นหัวใจของพระพุทธศาสนา ขอบเขตเนื้อหา ความสำคัญของพระรัตนตรัยที่มีต่อตนเองและสังคมไทย จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. อธิบายความสำคัญของพระรัตนตรัยที่มีต่อตนเองและสังคมไทยได้พอสังเขป ด้านทักษะและกระบวนการ ๒. วิเคราะห์ความสำคัญของพระรัตนตรัยที่มีต่อตนเองและสังคมไทยได้อย่างชัดเจน ด้านคุณลักษณะ ๓. เห็นความสำคัญของพระรัตนตรัยที่มีต่อตนเองและสังคมไทย	 ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=unxMuXc8EZE ๒. จากนั้นครูตั้งประเด็นคำถามดังนี้ ๑) จากวิดีโอที่ได้ศึกษา ทำไมชาวพุทธในสมัยโบราณจึงนิยมสร้างศาสนสถานและศาสนวัตถุที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา (แนวคำตอบ : เพราะชาวพุทธในสมัยโบราณต้องการสร้างศาสนสถานและศาสนวัตถุ เพื่อเป็นสัญลักษณ์ให้แก่ชนรุ่นหลังได้ทราบว่าบริเวณที่แห่งนี้มีพระพุทธรูปประดิษฐานอยู่) ๒) ถ้านักเรียนเป็นชาวพุทธในยุคสมัยนั้น นักเรียนจะทำอย่างไรเพื่อเป็นการรักษาหรือสืบทอดพระพุทธศาสนาให้นานมาจนถึงคนรุ่นหลัง (แนวคำตอบ : เช่น การสร้างศาสนสถาน การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา การนำหลักธรรมคำสอนมาปฏิบัติ หรือการบรรพชา	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. วิดีทัศน์ เรื่อง “กระจุยหักด้าน ตอน กิ่งพุทธกาล” ๒. กระดาษปื้อฟ – ปากกาเมจิก ภาระงาน/ชิ้นงาน วิเคราะห์ความสำคัญของพระรัตนตรัยที่มีต่อตนเองและสังคมไทย	

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง วิถีธรรม แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง ความสำคัญของพระรัตนตรัย กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชา สังคมศึกษา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	
	อุปสมบทเป็นพระภิกษุ เป็นต้น) ๓. ครูสรุปคำตอบของนักเรียนแล้วชี้ให้เห็น การรักษาศรีพระพุทธรูปศาสนานี้เป็นหน้าที่ของชาวพุทธทุกคน โดยเริ่มจากการที่เราปฏิบัติตามคำสอนของพระพุทธเจ้ามาเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตและนำเอาพระรัตนตรัยมาเป็นที่พึ่งทางใจ ขั้นสอน ๔. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็นสามกลุ่ม โดยการนับ ๑ ถึง ๓ จนครบทุกคน แล้วให้กลุ่มที่ ๑ เป็นกลุ่มพระพุทธรูป กลุ่มที่ ๒ เป็นกลุ่มพระธรรม และกลุ่มที่ ๓ เป็นกลุ่มพระสงฆ์ ๕. จากนั้นครูแจกกระดาษปฐพี ให้แต่ละกลุ่มกลุ่มละ ๑ แผ่น ให้นักเรียนในกลุ่มเพื่อวิเคราะห์ความสำคัญของพระรัตนตรัยตามกลุ่มของตนเอง ดังนี้ - กลุ่มพระพุทธรูป วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธรูป - กลุ่มพระธรรม วิเคราะห์ความสำคัญของพระธรรม - กลุ่มพระสงฆ์ วิเคราะห์ความสำคัญของพระสงฆ์ โดยใช้เวลาในการทำงานกลุ่ม ๑๐ นาที ๖. แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนกลุ่มกลุ่มละ ๑ - ๒ คนเพื่อนำเสนอผลงานที่ได้ของกลุ่มตนเอง จากนั้นครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกันทั้งสามกลุ่ม ๗. เมื่อนักเรียนเข้าใจแล้ว ครูให้นักเรียนจัดกลุ่มใหม่ โดยให้สมาชิกในกลุ่มใหม่นี้จะต้องมีสมาชิกที่มาจากกลุ่มพระพุทธรูป กลุ่มพระธรรมและกลุ่มพระสงฆ์ให้ครบ แล้วตั้งชื่อกลุ่มใหม่ตามอัธยาศัย ๘. ให้สมาชิกกลุ่มใหม่แลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างกันภายในกลุ่ม จากนั้นครูตั้ง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง วิถีธรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง ความสำคัญของพระรัตนตรัย เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	ประเด็นคำถาม ในฐานะที่เราเป็นชาวพุทธ นักเรียนคิดว่าการพระรัตนตรัยมีความสำคัญต่อตัวเราและสังคมไทยอย่างไร (แนวคำตอบ : พระรัตนตรัยมีความสำคัญต่อตัวบุคคล เช่น เป็นที่พึ่งทางจิตใจ ในยามประสบความทุกข์, พระธรรมคำสอนสามารถนำไปปฏิบัติให้เหมาะสมกับชีวิตประจำวัน เป็นต้น) พระรัตนตรัยมีความสำคัญต่อสังคมไทย เช่น เป็นที่เคารพศรัทธาในฐานะหนึ่งในสถาบันสำคัญของชาติ, พระธรรมคำสอนก่อให้เกิดการวางระเบียบศีลธรรมและกฎหมาย, เป็นเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของชาติ คือ พระพุทธรูปซึ่งเป็นตัวแทนของพระพุทธเจ้า วัด และสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ ซึ่งเป็นศาสนสถานที่มีความสวยงามทรงคุณค่า เป็นต้น) ๙. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันระดมความคิดหาข้อสรุปที่ดีที่สุดของกลุ่ม มากลุ่มละ ๑ ประเด็น ขั้นสรุป ๑๐. จากนั้นครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเสนอความคิดเห็นของกลุ่มจนครบ ขณะที่นักเรียนนำเสนอ ให้ตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนประเด็นนั้นไว้บนกระดาน แล้วให้นักเรียนในชั้นเรียนร่วมกันโหวตประเด็นความคิดเห็นที่นักเรียนสนใจมากที่สุดมา ๑ ประเด็น เพื่อร่วมกันเสนอแนวทางการนำความคิดเห็นนี้ไปปรับใช้จริงในชีวิตประจำวันของนักเรียน

เกณฑ์การประเมิน

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. บอกความสำคัญของพระรัตนตรัยที่มีต่อตนเองและสังคมไทย	ประเมินผลงานกลุ่ม	แบบประเมินผลงานกลุ่ม	ดี : บอกความสำคัญของพระรัตนตรัยได้อย่างถูกต้องชัดเจน พอใช้ : บอกความสำคัญของพระรัตนตรัยได้อย่างถูกต้อง ปรับปรุง : บอกความสำคัญของพระรัตนตรัยไม่ได้
ด้านทักษะ/กระบวนการ ๒. วิเคราะห์ความสำคัญของพระรัตนตรัยที่มีต่อตนเองและสังคมไทย	ประเมินผลงานกลุ่ม	แบบประเมินผลงานกลุ่ม	ดี : วิเคราะห์ความสำคัญของพระรัตนตรัยได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม พอใช้ : วิเคราะห์ความสำคัญของพระรัตนตรัยได้ ปรับปรุง : วิเคราะห์ความสำคัญของพระรัตนตรัยไม่ได้
ด้านคุณลักษณะ ๓. เห็นความสำคัญของพระรัตนตรัยที่มีต่อตนเองและสังคมไทย	สังเกตการแสดงความคิดเห็น	แบบสังเกตการแสดงความคิดเห็น	ดี : แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของพระรัตนตรัยได้อย่างชัดเจนถูกต้อง พอใช้ : แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของพระรัตนตรัยได้ ปรับปรุง : แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของพระรัตนตรัยไม่ได้

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง สาเหตุแห่งทุกข์			เวลา ๑ ชั่วโมง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง วิถีธรรม		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม			
รายวิชา สังคมศึกษา			
ตัวชี้วัด	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ/แหล่งเรียนรู้	
ส ๑.๑ ม.๑/๕ อธิบายพุทธคุณ และข้อธรรมสำคัญในกรอบอริยสัจ ๔ หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนดเห็นคุณค่าและนำไปพัฒนาแก้ปัญหาของตนเองและครอบครัว	ขั้นนำ ๑. ครูให้นักเรียนดูข่าวเรื่อง ออกหมายจับพอร์จูนเนอร์กร่าง ชัปปาด ชักป็นทุแท้กซี่ โดยมีประเด็นคำถามดังนี้ ๑) จากข่าว ให้นักเรียนวิเคราะห์สาเหตุของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น (แนวคำตอบ : เกิดจากความโลภของคนจับพอร์จูนเนอร์ ที่อาจต้องการถึงที่หมายโดยเร็ว ไม่คำนึงถึงความปลอดภัยของตนเองและผู้ใช้รถคนอื่น รวมทั้งการขาดสติใช้อารมณ์อยู่เหนือเหตุผลในการแก้ปัญหาด้วยการใช้ความรุนแรงและอาวุธ นำมาสู่การถูกออกหมายจับในที่สุด ๒) ถ้านักเรียนอยู่ในเหตุการณ์นี้ จะมีวิธีการแก้ปัญหาอย่างไร (แนวคำตอบ : เช่น มีสติในการขับรถให้มากขึ้น แก้ปัญหาโดยใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ หรือการวางเฉย ถ้าปัญหานี้ไม่ส่งผลกระทบต่อเราหรือคนรอบข้าง เป็นต้น) ๒. ครูให้นักเรียนจับคู่ตามความสนใจแล้วสลับกันเล่าปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันของนักเรียน โดยใช้เวลาคู่ละ ๓ นาที ๓. ครูแจกกระดาษ A๔ จากนั้นให้นักเรียนแต่ละคู่เลือกปัญหาในชีวิตประจำวัน ที่นักเรียนมีใกล้เคียงกันหรือพบเจอเหมือนกันมา ๑ ประเด็น โดยเขียนลงในกระดาษ A๔ แล้วช่วยกันตอบคำถามประเด็นที่กำหนดให้ ดังนี้	๑. ข่าวเรื่อง ออกหมายจับพอร์จูนเนอร์กร่าง ชัปปาด ชักป็นทุแท้กซี่ ๒. หนังสือเรียนวิชาพระพุทธศาสนา ๓. กระดาษ A๔	
สาระสำคัญ การพิจารณาสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน โดยการทำความเข้าใจร่างกาย ความคิดความรู้สึกนำมาสู่ แก้ไขปัญหาชีวิตส่วนบุคคล			ภาระงาน/ชิ้นงาน วิเคราะห์ผลของการกระทำตามหลักธรรมทุกข์และสมุทัย
ขอบเขตเนื้อหา หลักธรรมอริยสัจ ๔ ในหัวข้อทุกข์ และสมุทัย - ทุกข์ (ธรรมที่ควรรู้) คือ ชันธ ๕ และชาติ ๔ - สมุทัย (ธรรมที่ควรละ) คือ หลักกรรมและอบายมุข ๖ และสมุทัย			

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง วิถีธรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. อธิบายความหมายของหลักธรรมทุกข้อ และสมุทัย ด้านทักษะและกระบวนการ ๒. เขียนผลของการกระทำตามหลักธรรมทุกข้อและสมุทัยได้ ด้านคุณลักษณะ ๓. เสนอแนวทางการปฏิบัติตนเพื่อหลีกเลี่ยงการทำความชั่วได้อย่างเหมาะสม	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง สาเหตุแห่งทุกข์ รายวิชา สังคมศึกษา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	- สาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้น - ผลกระทบต่อตนเอง - แนวทางการแก้ปัญหาที่นักเรียนคิดว่าทำได้จริง - สิ่งที่น่าจะเกิดขึ้นเมื่อเราแก้ปัญหาไม่ได้ ครูให้เวลานักเรียนร่วมกันทำงาน ๑๕ นาที ขั้นตอน ๔. ครูให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาที่นักเรียนพบในชีวิตประจำวัน นักเรียนจะมีวิธีแก้ปัญหานี้ให้หมดไปอย่างไร” (แนวคำตอบ : ต้องมีความเข้าใจสาเหตุที่แท้จริงของปัญหา และใช้วิธีการที่ถูกต้องในการแก้ปัญหา ที่สำคัญต้องตั้งใจที่จะลงมือแก้ปัญหาอย่างจริงจัง) เมื่อนักเรียนตอบครูเชื่อมโยงให้เห็นว่า ในทางพระพุทธศาสนานี้มีหลักการของการแก้ปัญหาตามหลักที่เรียกว่า อริยสัจ ๔ ซึ่งหมายถึง ความจริงอันประเสริฐ ๔ ประการ ได้แก่ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ และมรรค ๕. จากนั้นครูอธิบายหลักธรรมอริยสัจ ๔ ในหัวข้อทุกข์และสมุทัย - ทุกข์ (ธรรมที่ควรรู้) คือ ชันธ์ ๕ และธาตุ ๔ - สมุทัย (ธรรมที่ควรละ) คือ หลักกรรม และอบายมุข ๖ ๖. ครูให้นักเรียนแต่ละคู่ทำงานกลุ่มอภิปรายสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นจากปัญหาที่นักเรียนแต่ละคู่ยกตัวอย่างมานั้นตรงกับหลักทุกข์และสมุทัยข้อใด

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง วิถีธรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง สาเหตุแห่งทุกข์ เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	รายวิชา สังคมศึกษา (แนวคำตอบ : เช่น นอนตื่นสาย สาเหตุคือ ติดการเล่นเกมในโทรศัพท์มือถือ จนกระทั่งมีเวลานอนไม่เพียงพอ ทำให้มีอาการปวดศีรษะและมึนงง ตื่นในตอนเช้าไม่ได้ ซึ่งตรงกับหลักทุกข์ คือ ชันธ์ ๕ คือ สัญญาขันธ์ และหลักสมุทัย คือ อบายมุข ๖ และหลักกรรม ๓ คือ กายกรรมและมโนกรรม) ขั้นสรุป ๗. ให้นักเรียนแต่ละคู่ร่วมกันเสนอแนวทางการปฏิบัติตนเพื่อหลีกเลี่ยงการทำความชั่วที่อาจก่อให้เกิดปัญหาในชีวิตประจำวันของนักเรียน (แนวคำตอบ : เช่น การไม่ยุ่งเกี่ยวกับอบายมุขทั้งปวง ,การไม่ติดติดกับทรัพย์สินเงินทองหรือบุคคลที่อาจทำให้เกิดความโลภ โกรธ หลง ,การมีสติสัมปชัญญะไม่ประมาทในการดำเนินชีวิต เป็นต้น) ๘. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปประเด็นที่ได้จากการเรียนรู้ และนัดหมายในครั้งต่อไป

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. อธิบายความหมายของ หลักธรรมทุกข้อและสมุทัย	ประเมินผลงานกลุ่ม	แบบประเมินผลงานกลุ่ม	ดี : อธิบายความหมายของ หลักธรรมทุกข้อและสมุทัยได้ อย่างถูกต้องและชัดเจน พอใช้ : อธิบายความหมาย ของหลักธรรมทุกข้อและสมุทัย ไม่ชัดเจน ปรับปรุง : อธิบายความหมาย ของหลักธรรมทุกข้อและสมุทัย ไม่ได้
ด้านทักษะ/กระบวนการ ๒. วิเคราะห์ผลของ การกระทำตามหลักธรรม ทุกข้อและสมุทัยได้	ประเมินผลงานกลุ่ม	แบบประเมินผลงานกลุ่ม	ดี : วิเคราะห์ผลของ การกระทำตามหลักธรรมทุกข้อ และสมุทัยได้และยกตัวอย่าง ได้ชัดเจน พอใช้ : วิเคราะห์ผลของ การกระทำตามหลักธรรมทุกข้อ และสมุทัย แต่ไม่สามารถ ยกตัวอย่างได้ ปรับปรุง : วิเคราะห์ผลของ การกระทำตามหลักธรรมทุกข้อ และสมุทัยไม่ได้
ด้านคุณลักษณะ ๓. เสนอแนวทางการปฏิบัติ ตนเพื่อหลีกเลี่ยงการทำความ ชั่ว	การตอบคำถาม	ครูตั้งคำถาม	ดี : เสนอแนวทางการปฏิบัติ ตนเพื่อหลีกเลี่ยงการทำความ ชั่วได้ ๒ ประเด็นขึ้นไป พอใช้ : เสนอแนวทาง การปฏิบัติตนเพื่อหลีกเลี่ยง การทำความชั่วได้ ๑ ประเด็น ปรับปรุง : ไม่สามารถเสนอ แนวทางได้

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้

ออกหมายจับฟอร์จูนเนอร์กร่าง ขับปาด-ชักปืนชูแท็กซี

ออกหมายจับ 3 ชื่อหาหนุ่มฟอร์จูนเนอร์กร่าง ชักปืนชูแท็กซีบนมอเตอร์เวย์
เสาร์ที่ 6 มกราคม 2561 เวลา 18.29 น.



ออกหมายจับฟอร์จูนเนอร์กร่าง ขับปาด-ชักปืนชูแท็กซี

เสาร์ที่ 6 มกราคม ๒๕๖๑ เวลา ๑๘.๒๙ น.

ออกหมายจับ ๓ ชื่อหาหนุ่มฟอร์จูนเนอร์กร่าง ชักปืนชูแท็กซีบนมอเตอร์เวย์

จากกรณีคลิปในโลกโซเชียล โซเฟอร์แท็กซี สีส้ม ทะเบียน ทท ๓๐๕๘ กรุงเทพมหานคร ถูกคนขับรถฟอร์จูนเนอร์ ชักปืนข่มขู่ หลังขับรถปาดกันไปมาบนถนนมอเตอร์เวย์ ล่าสุดเมื่อวันที่ ๖ ม.ค. นายพันธกาน วอเพ็ชร อายุ ๔๗ ปี โซเฟอร์แท็กซีคนดังกล่าว พร้อมด้วย นายชัยไพศาล นาคสุวรรณ อายุ ๕๑ ปี พยาน ได้นำหลักฐานคลิปวิดีโอคนขับรถฟอร์จูนเนอร์ถือปืนข่มขู่ไวยวาย มามอบให้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจ ก่อนถูก พ.ต.อ. อลงกรณ์ ศิริสงคราม ผกก.สน.ประเวศ รับเรื่องแล้วสอบปากคำ

เบื้องต้น นายพันธกาน เล่าว่า ในคืนวันที่ ๑๗ ธ.ค.ที่ผ่านมา ตนขับรถรับผู้โดยสารชาวต่างชาติจาก สนามบินสุวรรณภูมิไปส่งที่โรงแรมแห่งหนึ่ง ย่านสุขุมวิท โดยใช้ถนนมอเตอร์เวย์ ขณะขับมาในช่องทางที่ ๓ มีรถแท็กซีอีกคัน ขับอยู่ในช่องทางที่ ๒ เบียดเข้ามากะทันหัน ทำให้ตนเบี่ยงไปช่องทางด้านขวา ก่อนเหลือบมองกระจกหลัง เห็นรถกระบะขับมาด้วยความเร็ว จึงพยายามนำรถชิดทางด้านซ้าย จนขับอยู่ช่องทางที่ ๑ แต่กลับมีรถแท็กซีจอดขวางเลยพยายามเบี่ยงออกขวาอีกครั้งแล้วขับไปตามปกติ ระหว่างนั้นสังเกตเห็นรถฟอร์จูนเนอร์ขับตามหลัง เปิดกระจกต่อว่า ก่อนขับปาดหน้าให้ตนจอด พร้อมถือปืนลงมาไวยวายต่อว่าตน ตนก็ไม่ทราบจะไปขับปาดหน้าตอนไหน จากนั้นก็มีการเถียงกันอยู่สักพัก ก่อนแยกย้ายไป จนมีคนโพสต์คลิปวิดีโอ ตนจึงมาแจ้งความดังกล่าว

ด้าน พ.ต.อ.อลงกรณ์ ผกก.สน.ประเวศ ให้พนักงานสอบสวนลงบันทึกประจำวัน และตรวจสอบรถคันดังกล่าว พบว่าเป็นรถโตโยต้า ฟอร์จูนเนอร์ สีบรอนซ์เงิน ทะเบียน ๓ กง ๗๗๘๘ กรุงเทพมหานคร มีชื่อ นายภาณุพงษ์ บริบูรณ์ อายุ ๓๖ ปี เป็นเจ้าของรถ เบื้องต้นนายภาณุพงษ์ยอมรับว่าเป็นบุคคลในคลิปวิดีโอจริง พร้อมประสานขอเข้ามอบตัวเวลา ๑๖.๐๐ น. แต่ยังไม่ได้ออกมาแต่อย่างใด จึงสั่งพนักงานสอบสวนขอ อนุมัติศาลแขวงพระโขนงออกหมายจับ ใน ๓ ข้อหา คือ มีอาวุธปืนโดยไม่ได้รับอนุญาต, พกพาอาวุธปืนไปในที่สาธารณะโดยไม่มีเหตุอันควร และข้อหาข่มขู่ทำให้ตกใจกลัว นอกจากนี้จะให้เจ้าหน้าที่ชุดสืบสวนเร่งติดตามตัวมาดำเนินคดีต่อไป

แหล่งข่าว : <https://www.dailynews.co.th/crime/619960>

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง วิถีธรรม		แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง หนทางแห่งการดับทุกข์	
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม		เวลา ๑ ชั่วโมง	
ตัวชี้วัด		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	
ส ๑.๑ ม.๑/๕ อธิบายพุทธคุณและข้อธรรมสำคัญในกรอบอริยสัจ ๔ หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนดเห็นคุณค่าและนำไปพัฒนาแก้ปัญหาของตนเองและครอบครัว		รายวิชา สังคมศึกษา	
สาระสำคัญ การปฏิบัติตนตามหลักธรรมคำสั่งสอนของศาสนาไปสู่การใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุข ขอบเขตเนื้อหา ๑. นิโรธ (ธรรมที่ควรบรรลุ) คือ สุข ๒ และคิเลส ๒. มรรค (ธรรมที่ควรเจริญ) คือ ไตรสิกขา กรรมฐาน ๒ ปธาน ๔ โกศล ๓ และมงคล ๓๘ ในข้อ ไม่คบคนพาล คบบัณฑิต และบูชาผู้ควรบูชา จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. อธิบายความหมายของหลักธรรมนิโรธและมรรค ด้านทักษะและกระบวนการ ๒. วิเคราะห์ผลของการกระทำตามหลักธรรมนิโรธและมรรคได้		กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ๑. ครูให้นักเรียนดูภาพคนนั่งสมาธิ และภาพคนกำลังฟังเพลง  ที่มา : เมธิณี สมมิตร(๒๕๖๑) แล้วให้นักเรียนเปรียบเทียบความแตกต่างของทั้งสองภาพ แล้วตอบคำถาม ๑) บุคคลทั้งสองภาพมีความสุขที่แตกต่างกันอย่างไร (แนวคำตอบ : คนที่ฟังเพลงนั้นเป็นความสุขทางกาย คือ กายิกสุข ส่วนคนที่นั่งสมาธินั้นเป็นความสุขทางใจที่เกิดจากความสงบ คือ เจตสิกสุข) ๒) นักเรียนอยากรจะมีความสุขในแบบใด (แนวคำตอบ : ขึ้นอยู่กับความคิดเห็นของนักเรียน เช่น อยากมีความสุขทางกายเพราะสามารถสัมผัสและหาได้ง่ายกว่า หรือมีความสุขทางใจ เพราะเป็นความสุขที่ยืนยาวกว่า เป็นต้น)	

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง วิถีธรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง หนทางแห่งการดับทุกข์ เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ด้านคุณลักษณะ ๓. เห็นความสำคัญของการปฏิบัติตนตามหลักธรรมนิโรธและมรรค	รายวิชา สังคมศึกษา
ขั้นสอน ๒. นักเรียนศึกษาความหมายของหลักธรรมนิโรธ ในหนังสือเรียน ๓. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ความหมายของหลักธรรมนิโรธ ได้แก่ สุข ๒ และหลักมรรค ได้แก่ ไตรสิกขา ธรรมฐาน ๒ ปธาน ๔ โภค ๓ และมงคล ๓๘ (ไม่เป็นคนพาล คบบัณฑิต บุคคลที่ควรบูชา) ๔. จากนั้นครูให้นักเรียนจับคู่เดิม นำชิ้นงานตัวอย่างปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในชีวิตประจำวันของนักเรียนทั้งคู่มานำเสนอ แล้วร่วมกันวิเคราะห์ถึงสาเหตุของปัญหาตามหลักธรรมนิโรธและมรรค จดสรุปลงในสมุดบันทึกและให้เวลาในการทำงานกลุ่มไม่เกิน ๑๕ นาที (แนวคำตอบ : เช่น นอนตื่นสาย สาเหตุคือ ติดการเล่นเกมส์ โทรศัพท์มือถือ แนวทางการแก้ปัญหาตามหลักมรรค เช่น โภค ๓ คือ อดปายโกศล มีความฉลาดในการรู้ทางเสื่อม คือรู้ว่สิ่งใดนำไปสู่ความเสื่อม นั่นคือการติดเล่นเกมนำไปสู่การนอนตื่นสายและเข้าเรียนไม่ทัน และมีอุบายโกศล คือฉลาดรู้วิธีการแก้ปัญหาที่ทำให้สำเร็จ นั่นคือจำกัดเวลาการเล่นให้เหมาะสม ซึ่งจะไม่กระทบต่อการเรียน เป็นต้น) ๕. ตัวแทนนักเรียนนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน ๑ – ๒ กลุ่ม เมื่อนำเสนอจบให้เพื่อนในชั้นเรียนที่มีประเด็นแตกต่างร่วมแลกเปลี่ยนและสรุปความรู้ร่วมกัน ๖. ครูยกประเด็นจากสถานการณ์ข่าวเรื่อง ออกหมายจับพ่อจูนเนอร์ร้ายจับคู่ปาด-ชักปืนชูแท่งชี้ แล้วให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์วิธีการแก้ปัญหาตามหลักจริยสัง ๔ (แนวคำตอบ : ทุกข์ คือ คนชั่วรพพ่อจูนเนอร์ถูกออกหมายจับ สมุทัย คือ ความโลภและขาดสติควบคุม ทำให้คนชั่วรพพ่อจูนเนอร์ต้องถูกออกหมายจับ นิโรธ คือ ไม่ถูกออกหมายจับและเรื่องทุกอย่างจบลงด้วยดี มรรค คือ จะต้องมีสติ ไม่โลภในการชั่วร้าย และควรใช้เหตุผล	

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง วิถีธรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง หนทางแห่งการดับทุกข์	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ด้านคุณลักษณะ ๓. เห็นความสำคัญของการปฏิบัติตนตามหลักธรรมนิโรธและมรรค	ในการแก้ปัญหามากกว่าการใช้ความรุนแรง) ขั้นสรุป ๗. ครูให้นักเรียนดูภาพโอวาทธรรมพระอริยเจ้า ในเรื่อง “การตั้งสติอยู่กับตัวเอง เป็นกุญแจดอกแรกสู่มรรคผล” ที่มา : http://owatdhamma.blogspot.com/2015/10/blog-post_14.html ครูให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ ภาพโอวาทธรรม นักเรียนคิดว่าสิ่งสำคัญที่สุดในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ในชีวิตคืออะไร แนวคำตอบ : สติคือสิ่งที่สำคัญที่สุดในการแก้ปัญหา เพราะถ้าไม่มีสติก็จะไม่รู้ว่าจะเห็นกำลังเผชิญกับปัญหาใด และหาทางแก้ไขไม่ได้) ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น ครูสรุปคำตอบและชี้ให้เห็นว่า สติและสมาธิเป็นส่วนสำคัญที่สุดในการทำให้เราเข้าใจปัญหาทุกอย่างที่เกิดขึ้น ซึ่งนำไปสู่การรู้ทุกข์ รู้สาเหตุของทุกข์ รู้การดับทุกข์และรู้วิธีการดับทุกข์นั้นได้อย่างถาวร เหมือนดังคำคมที่ว่า “สติมา ปัญญาเกิด” นั่นเอง

เกณฑ์การประเมิน

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. อธิบายความหมายของ หลักธรรมนิโรธและมรรค	ประเมินผลงานกลุ่ม	แบบประเมินผลงานกลุ่ม	ดี : อธิบายความหมายของ หลักธรรมนิโรธและมรรคได้ อย่างถูกต้อง ชัดเจน พอใช้ : อธิบายความหมาย ของหลักธรรมนิโรธและ มรรคได้ ปรับปรุง : อธิบาย ความหมายของหลักธรรม นิโรธและมรรคไม่ได้
ด้านทักษะ/กระบวนการ ๒. วิเคราะห์ผลของ การกระทำตามหลักธรรม นิโรธและมรรค	ประเมินผลงานกลุ่ม	แบบประเมินผลงานกลุ่ม	ดี : วิเคราะห์ผลของ การกระทำตามหลักธรรม นิโรธและมรรคได้อย่าง ครบถ้วน ตรงประเด็น พอใช้ : วิเคราะห์ผลของ การกระทำตามหลักนิโรธได้ ปรับปรุง : วิเคราะห์ผลของ การกระทำตามหลักนิโรธ ไม่ได้
ด้านคุณลักษณะ ๓. เห็นความสำคัญของ การปฏิบัติตนตามหลักธรรม นิโรธและมรรค	ครูตั้งคำถาม	คำถามเกี่ยวกับ ความสำคัญของการปฏิบัติ ตนตามหลักธรรมนิโรธ และมรรค	ดี : เห็นความสำคัญของ การปฏิบัติตนตามหลักธรรม นิโรธและมรรคได้ ๒ ประเด็นขึ้นไป พอใช้ : เห็นความสำคัญ ของการปฏิบัติตนตาม หลักธรรมนิโรธและมรรคได้ ๑ ประเด็น ปรับปรุง : ไม่แสดงออกถึง การเห็นความสำคัญ การปฏิบัติตนตามหลักธรรม นิโรธและมรรค

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้

ออกหมายจับพอร์จูนเนอร์ร่าง ขับปาด-ชักปืนชูแท็กซี

ออกหมายจับ 3 ข้อหาหนุ่มพอร์จูนเนอร์ร่าง ชักปืนชูแท็กซีบนมอเตอร์เวย์
เสาร์ที่ 6 มกราคม 2561 เวลา 18.29 น.



ออกหมายจับพอร์จูนเนอร์ร่าง ขับปาด-ชักปืนชูแท็กซี

เสาร์ที่ 6 มกราคม ๒๕๖๑ เวลา ๑๘.๒๙ น.

ออกหมายจับ ๓ ข้อหาหนุ่มพอร์จูนเนอร์ร่าง ชักปืนชูแท็กซีบนมอเตอร์เวย์

จากกรณีคลิปในโลกโซเชียล โชเฟอร์แท็กซี่ สีส้ม ทะเบียน ทท ๓๐๕๘ กรุงเทพมหานคร ถูกคนขับรถพอร์จูนเนอร์ชักปืนข่มขู่ หลังขับรูดปาดกันไปมาบนถนนมอเตอร์เวย์ ล่าสุดเมื่อวันที่ ๖ ม.ค. นายพันธกาน วอเพ็ชร อายุ ๔๗ ปี โชเฟอร์แท็กซี่คันดังกล่าว พร้อมด้วย นายชัยไพศาล นาคเกิดสุวรรณ อายุ ๕๑ ปี พยาน ได้นำหลักฐานคลิปวิดีโอคนขับรถพอร์จูนเนอร์ถือปืนข่มขู่ไวยวาย มามอบให้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจ ก่อนถูก พ.ต.อ. อลงกรณ์ ศิริสงคราม ผกก.สน.ประเวศ รับเรื่องแล้วสอบปากคำ

เบื้องต้น นายพันธกาน เล่าว่า ในคืนวันที่ ๑๗ ธ.ค.ที่ผ่านมา ตนขับรถรับผู้โดยสารชาวต่างชาติจาก สนามบินสุวรรณภูมิไปส่งที่โรงแรมแห่ง หนึ่งย่านสุขุมวิท โดยใช้ถนนมอเตอร์เวย์ ขณะขับมาในช่องทางที่ ๓ มีรถแท็กซี่อีกคัน ขับอยู่ในช่องทางที่ ๒ เบียดเข้ามาจะทันหัน ทำให้ตนเบี่ยงไปช่องทางด้านขวา ก่อนเหลือบมองกระจกหลัง เห็นรถกระบะขับมาด้วยความเร็ว จึงพยายามนำรถชิดทางด้านซ้าย จนขับอยู่ช่องทางที่ ๑ แต่กลับมีรถแท็กซี่จอดขวางเลยพยายามเบี่ยงออกขวาอีกครั้งแล้วขับไปตามปกติ ระหว่างนั้นสังเกตเห็นรถพอร์จูนเนอร์ขับตามหลัง เปิดกระจกต่อว่า ก่อนขับปาดหน้าให้ตนจอด พร้อมถือปืนลงมาไวยวายต่อว่าตน ตนก็ไม่ทราบจะไปขับปาดหน้าตอนไหน จากนั้นมีการเถียงกันอยู่สักพัก ก่อนแยกย้ายกันไป จนมีคนโพสต์คลิปวิดีโอ ตนจึงมาแจ้งความดังกล่าว

ด้าน พ.ต.อ.อลงกรณ์ ผกก.สน.ประเวศ ให้พนักงานสอบสวนลงบันทึกประจำวัน และตรวจสอบรถคันดังกล่าว พบว่าเป็นรถโตโยต้า พอร์จูนเนอร์ สีบรอนซ์เงิน ทะเบียน ๓ กง ๗๗๘๘ กรุงเทพมหานคร มีชื่อ นาย ภาณุพงษ์ บริบูรณ์ อายุ ๓๖ ปี เป็นเจ้าของรถ เบื้องต้นนายภาณุพงษ์ยอมรับว่าเป็นบุคคลในคลิปวิดีโอจริง พร้อมประสานขอเข้ามอบตัวเวลา ๑๖.๐๐ น. แต่ยังไม่ได้เดินทางมาแต่อย่างใด จึงสั่งพนักงานสอบสวนขอ อนุมัติศาลแขวงพระโขนงออกหมายจับ ใน ๓ ข้อหาคือมีอาวุธปืนโดยไม่ได้รับอนุญาต,พกพาอาวุธปืนไปในที่ สาธารณะโดยไม่มี เหตุอันควร และข้อหาข่มขู่ทำให้ตกใจกลัว นอกจากนี้จะให้เจ้าหน้าที่ชุดสืบสวนเร่งติดตาม ตัวมาดำเนินคดีต่อไป

แหล่งข่าว : <http://www.dailynews.co.th/crime/619960>

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง อริยสัจ ๔ แก้ปัญหาชีวิต			เวลา ๑ ชั่วโมง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง วิถีธรรม	กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	รายวิชา สังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ตัวชี้วัด ส ๑.๑ ม.๑/๕ อธิบายพุทธคุณและข้อธรรมสำคัญในการออบอริยสัจ ๔ หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนดเห็นคุณค่าและนำไปพัฒนาแก้ปัญหาของตนเองและครอบครัว สาระสำคัญ การปฏิบัติตามหลักธรรมคำสอนของศาสนาที่ถูกต้องนำไปสู่การแก้ปัญหาในชีวิตเพื่อให้สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างสันติ ขอบเขตเนื้อหา หลักธรรมอริยสัจ ๔ ๑. ทุกข์ (ธรรมที่ควรรู้) คือ ขันธ์ ๕ และชาติ ๔ ๒. สมุทัย (ธรรมที่ควรละ) คือ หลักกรรม และอภามุข ๖ ๓. นิโรธ (ธรรมที่ควรบรรลุ) คือ สุข ๒ และคิเลส ๒ ๔. มรรค (ธรรมที่ควรเจริญ) คือ ไตรสิกขา กรรมฐาน ๒ ปธาน ๔ โภคัล ๓ และมงคล ๓๘ ในข้อ ไม่คบคนพาล คบบัณฑิต และบูชาผู้ควรบูชา	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ๑. ครูให้นักเรียนดูวิดีโอ เรื่อง “สสส. ค่าเหล่า” เป็นเวลาประมาณ ๑ นาที  ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=8-qnokbGjS4 ; จากนี้ครูตั้งคำถามให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น ๑) ในอนาคต ชายคนนี้จะเป็นอย่างไร (แนวคำตอบ : เช่น อาจได้รับบาดเจ็บถึงขั้นพิการหรือเสียชีวิต มีหนี้สินจากการดื่มสุรา หรืออาจป่วยเป็นโรคร้ายแรงในอนาคต เป็นต้น) ๒) สาเหตุสำคัญของปัญหาหรือทุกข์ที่ชายคนนั้นต้องพบเจอกำลังใด จะมีวิธีการแก้ปัญหานี้อย่างไร (แนวคำตอบ : เกิดจากการดื่มสุรา ซึ่งเป็นหนึ่งในอภามุข ๖ ต้องแก้ปัญหาโดยการไม่ดื่มหรือลดการดื่มสุรา ไม่คบเพื่อนที่เป็นคนดื่มสุราและมีความตั้งใจจริงที่จะเลิกสุรา)	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. วิดีทัศน์ เรื่อง “สสส. ค่าเหล่า” ๒. ภาพคำคมในพระพุทธศาสนา ภาระงาน/ชิ้นงาน ยกตัวอย่างการนำหลักอริยสัจ ๔ ไปใช้ในชีวิตประจำวัน	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง ोरียสัจ ๔ แก่ปัญหาชีวิต			เวลา ๑ ชั่วโมง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง วิถีธรรม	กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	รายวิชา สังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. อธิบายการนำหลักอริยสัจ ๔ ไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน ด้านทักษะและกระบวนการ ๒. ยกตัวอย่างการนำหลักอริยสัจ ๔ ไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน ด้านคุณลักษณะ ๓. เห็นความสำคัญของการนำหลักอริยสัจ ๔ ไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน	๓) ให้นักเรียนร่วมกันระดมความคิดถ้าสามารถแก้ปัญหาได้ ๒) ครูทบทวนความรู้เรื่องอริยสัจ ๔ ที่ได้เรียนในช่วงที่แล้วร่วมกับนักเรียนจากนั้น ครูตั้งคำถามให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นร่วมกันว่า ถ้าเรานำหลักอริยสัจ ๔ ไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน นักเรียนจะเลือกนำไปใช้ใน เรื่องใด เพราะเหตุใด (แนวคำตอบ : เช่น นำไปใช้ใน เรื่องการเรียน เพื่อผลการเรียนจะดีขึ้น หรือนำไปใช้ วางแผนการเล่นอินเตอร์เน็ตเกิดเวลาจึงทำให้ไม่ยอมทำการบ้าน และสุดท้ายผล คะแนนการเรียนจึงตกต่ำ เป็นต้น) ๓. ครูให้นักเรียนวาดภาพและบรรยายในหัวข้อ “มรรคนำพาสุข” โดยเลือก หลักธรรมมรรค ๑ หัวข้อพร้อมบรรยายแนวทางการปฏิบัติตนตามหลักธรรมนั้นและ วาดภาพระบายสีลงในสมุดจดบันทึกให้เวลาในการทำงานประมาณ ๒๕ นาทีตาม รูปแบบ ดังนี้		

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง วิถีธรรม		แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง อริยสัจ ๔ แก้ปัญหาชีวิต		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม		รายวิชา สังคมศึกษา		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
		มรรคนำพาสุข ภาพวาด หลักมรรคที่ฉันสนใจ..... ฉันจะนำไปใช้เพื่อ..... (แนวคำตอบ : เช่น หลักมรรคที่ฉันสนใจ คือ มงคล ๓๘ ในข้อไม่คบคนพาล คบบัณฑิต ฉันจะนำไปใช้เพื่อ หลีกเลี่ยงไม่คบเพื่อนที่ชักชวนไปในการทำสิ่งไม่ดี เช่น ขวนขวายเรียน หรือ รังแกเพื่อนคนอื่น และเลือกคบเพื่อนที่ดี เป็นต้น) ขั้นสรุป ๔. จากนั้นครูสุ่มตัวแทนนักเรียนออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน ๑ – ๒ คน เมื่อนำเสนอจบให้เพื่อนในชั้นเรียนที่มีประเด็นแตกต่างมาร่วมแลกเปลี่ยนและสรุปความรู้ร่วมกัน ๕. ครูให้นักเรียนดูภาพคำคมในพระพุทธรศาสนา		

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง วัฒนธรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง อริยสัจ ๔ แก้ปัญหาชีวิต เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	รายวิชา สังคมศึกษา ที่มา : http://www.dmc.tv/images/ecards/e1490.jpg จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพ จากประโยคในภาพที่ “คิดก่อนทำคือบัณฑิต ทำก่อนคิด คือเหล่านักพาล” ให้นักเรียนร่วมกันอธิบายความหมายและข้อคิดที่ได้จากประโยคในภาพ (แนวคำตอบ : เช่น คนที่ทำก่อนคิดเสมอ มักจะเป็นคนที่รอบคอบ คิดดี พูดดีและทำดี เป็นบัณฑิตหรือคนดี ส่วนคนที่ทำตามใจตนเอง ใช้อารมณ์มาก่อนเหตุผล ขาดการคิดไตร่ตรอง มักจะเป็นคนคิดชั่ว พูดชั่ว และทำชั่ว เป็นคนพาล ข้อคิดที่ได้ เช่น รู้จักมีสติ และคิดก่อนตัดสินใจทำสิ่งต่าง ๆ เพื่อไม่ให้เกิดความเสียหายต่อตนเองและผู้อื่น เป็นต้น) ๖. ครูสรุปความคิดเห็นของนักเรียนและชี้ให้เห็นถึงตัวอย่างที่นักเรียนสามารถนำหลักอริยสัจ ๔ ไปประกอบการคิดและตัดสินใจในการทำสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันได้ เพราะอริยสัจ ๔ จะทำให้เรารู้ปัญหาที่เกิดขึ้นและวิธีการแก้ไขปัญหา และสติจะเป็นสิ่งป้องกันไม่ให้เราทำให้เกิดปัญหาซ้ำอีก ครู

เกณฑ์การประเมิน

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. อธิบายการนำหลักอริยสัจ ๔ ไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน	สังเกตการตอบคำถาม	คำถาม	ดี : อธิบายการนำหลักอริยสัจ ๔ ไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้อย่าง ถูกต้องเหมาะสม ชัดเจน พอใช้ : อธิบายการนำหลัก อริยสัจ ๔ ไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน ได้ ปรับปรุง : ไม่สามารถอธิบาย การนำหลักอริยสัจ ๔ ไปใช้ ในชีวิตประจำวันได้
ด้านทักษะ/กระบวนการ ๒. ยกตัวอย่างการนำหลัก อริยสัจ ๔ ไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน	ประเมินผลงาน	แบบประเมินผลงาน	ดี : ยกตัวอย่างการนำหลัก อริยสัจ ๔ ไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน ได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม พอใช้ : ยกตัวอย่างการนำหลัก อริยสัจ ๔ ไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน ได้ ปรับปรุง : ไม่สามารถยกตัวอย่าง การนำหลักอริยสัจ ๔ ไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน
ด้านคุณลักษณะ ๓. เห็นความสำคัญของการนำหลักอริยสัจ ๔ ไปใช้ ในชีวิตประจำวัน	ประเมินผลงาน	แบบประเมินผลงาน	ดี : แสดงออกถึงการเห็น ความสำคัญของการนำอริยสัจ ๔ ไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้อย่าง เหมาะสม และยกตัวอย่างได้ตรง ประเด็น พอใช้ : แสดงออกถึงการเห็น ความสำคัญของการนำอริยสัจ ๔ ไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้พอเข้าใจ ปรับปรุง : ไม่สามารถแสดงถึง การเห็นความสำคัญของการนำ หลักอริยสัจ ๔ ไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

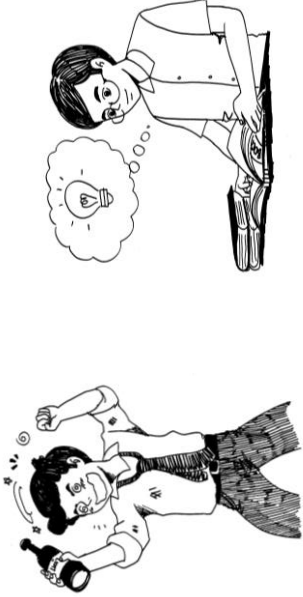
ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง พุทธศาสนสุภาษิตสอนใจ			
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง วิถีธรรม	กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	รายวิชา สังคมศึกษา	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑
ตัวชี้วัด ส ๑.๑ ม.๑/๕ อธิบาย พุทธคุณและข้อธรรมสำคัญในกรอบอริยสัจ ๔ หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนดเห็นคุณค่าและนำไปพัฒนาแก้ปัญหาของตนเองและครอบครัว สาระสำคัญ ถ้อยคำ ที่กล่าวแนะนำสั่งสอน เตือนสติ ด้วยหลักความเป็นจริงช่วยกระตุ้นให้ผู้คนทำความดี ขอบเขตเนื้อหา ความหมายและแนวทางการปฏิบัติตนตามข้อคิดที่ได้จากพุทธศาสนสุภาษิต - ยี่ เว เสวติ ตาทิโส คบบคนเช่นใดเป็นคนเช่นนั้น - อตตนา โจทยตตาน จงเตือนตนด้วยตน	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ๑. ครูถามเปิดภาพพุทธศาสนสุภาษิตแล้วให้นักเรียนร่วมกันศึกษา และถามนักเรียน สิ่งที่ได้จากภาพนี้คืออะไร (แนวคำตอบ : ภาพพุทธศาสนสุภาษิต อติโต จะเวระวา (คนแข็งแกร่งดั่งกิมเวร ครูอธิบายเพิ่มเติม คนแข็งแกร่งดั่ง คือคนที่ไม่มีความอ่อนน้อมถ่อมตน ทำให้เป็นคนที่มีความผิด ความไม่สบายใจ เหมือนถูกกดขี่ต่อบางสิ่งบางอย่างที่ทำให้ตัวเองขาดสันติสุข))  ที่มา : http://oknation.nationtv.tv/blog/home/user_data_file_data/201305/09/415564571.jpg ๒. ครูถามให้นักเรียนเคยพบเห็นต้นไม้ที่มีป้ายลักษณะนี้จากที่ใดบ้าง ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นตามประสบการณ์ที่ได้รับ (แนวคำตอบ : เช่น พบได้บนต้นไม้ตามวัดต่าง ๆ , พบในโรงเรียน , พบในสวนสาธารณะ หรือพบที่สถานปฏิบัติธรรม เป็นต้น)	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. ภาพต้นไม้ที่ติดป้ายพุทธศาสนาสุภาษิต ๒. ภาพคนดื่มสุราและภาพคนศึกษาหาความรู้ ๓. กิจกรรมมาสำรวจเพื่อนเราดูซิ ภาระงาน/ชิ้นงาน วิเคราะห์และเสนอแนวทางการปฏิบัติตนตามพุทธศาสนสุภาษิต คบบคนเช่นใดโดยย่อเป็นเช่นนั้น และจงเตือนตนด้วยตนเอง	

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง วิถีธรรม		แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง พุทธศาสนสุภาษิตสอนใจ		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม		รายวิชา สังคมศึกษา		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑
จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. อธิบายความหมายของพุทธศาสนสุภาษิต ยัม เว เสวติ ตาทีโส และ อุตตนา โจทยุตตานํ ด้านทักษะและกระบวนการ ๒. เสนอแนวทางการประยุกต์ใช้พุทธศาสนสุภาษิตในชีวิตประจำวัน ด้านคุณลักษณะ ๓. อภิปรายคุณค่าของการศึกษาพุทธศาสนสุภาษิต		ครูให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ถ้อยคำหรือประโยคประโยคหนึ่งประโยคหนึ่งอย่างใด (แนวคำตอบ : ทำให้ผู้อ่านเกิดความคิด และได้ข้อคิดเตือนใจที่สามารถนำไปปฏิบัติให้เหมาะสมกับตนเองได้) ๓. ครูสรุปคำตอบของนักเรียนและอธิบายว่า ถ้อยคำหรือประโยคประโยคหนึ่งนั้นพูดได้นี้คือ “พุทธศาสนสุภาษิต” ซึ่งหมายถึง ถ้อยคำที่พระพุทธเจ้าทรงตรัสไว้ หรือบรรดาสาวกทั้งหลายได้กล่าวไว้เพื่อเป็นข้อคิดเตือนใจให้ละเว้นความชั่วและมุ่งทำในสิ่งที่ดี ขั้นตอน ๔. ครูให้นักเรียนจับคู่กันและหันหน้าเข้าหากัน เพื่อทำกิจกรรม “มาสำรวจเพื่อนเราดูซิ” โดยให้นักเรียนที่นั่งคู่กันผลัดกันสำรวจเครื่องแต่งกาย (เช่น ถัก ทำ กระโปรง กางเกง) และอุปกรณ์การเรียน (เช่น หนังสือเรียน ปากกา สมุด) ว่าเพื่อนที่คู่กันนั้นแต่งกายเรียบร้อยหรือมีอุปกรณ์การเรียนครบถ้วนหรือไม่ (แนวคำตอบ : เช่น นักเรียนบางคนอาจแต่งกายไม่เรียบร้อย เล็บยาว ไม่สวมถุงเท้า หรือลืมอุปกรณ์การเรียน เป็นต้น) ๕. จากนั้นครูให้นักเรียนที่เพื่อนสำรวจแล้วว่าแต่งกายเรียบร้อยดีที่สุด หรือมีอุปกรณ์การเรียนครบถ้วนที่สุด แนะนำวิธีการปฏิบัติตนให้เพื่อนๆ ฟัง (แนวคำตอบ : เช่น การจذبบันทึกเพื่อไม่ให้ลืม ,เตือนตัวเองอยู่เสมอ , มีความรอบคอบให้มาก เป็นต้น) ๖. ครูอธิบายเพิ่มเติมว่า เราจะไม่หลงลืมสิ่งของหรือแต่งกายผิดระเบียบได้ ถ้าเรารู้จักเตือนตัวเองอยู่เสมอ ซึ่งตรงกับพุทธศาสนสุภาษิตที่ว่า อุตตนา โจทยุตตานํ จงเตือนตนด้วยตน		

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง วิธีธรรม แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง พุทธศาสนสุภาษิตสอนใจ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชา สังคมศึกษา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	
๗. ครูนำภาพคนดื่มสุราและภาพคนศึกษาหาความรู้ให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนร่วมกันตอบคำถามในประเด็นต่อไปนี้ ถ้านักเรียนมีเพื่อนที่มีลักษณะแบบคนในภาพทั้ง ๒ ลักษณะนักเรียนจะเลือกคบเพื่อนแบบใด  (แนวคำตอบ : เลือกคบคนที่ศึกษาหาความรู้ เพราะเพื่อนลักษณะนี้เป็นเพื่อนที่ดี มีความรู้มาก ถ้าเราคบเพื่อนลักษณะนี้เราก็จะมีความรู้ไปด้วย) ที่มา : เมธิณี สมมิตร(๒๕๖๑) นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์บุคคลที่คบเพื่อนทั้ง ๒ ประเภท มีความแตกต่างกันอย่างไร (แนวคำตอบ : บุคคลที่คบเพื่อนดื่มสุรา ก็จะถูกเพื่อนชักชวนให้ดื่มสุราไปด้วยกัน ส่วนบุคคลที่คบเพื่อนที่ชอบศึกษาหาความรู้ ก็จะมีโอกาสได้ศึกษาเพิ่มพูนความรู้จากเพื่อนมากขึ้น)	

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง วิถีธรรม	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง พุทธศาสนสุภาษิตสอนใจ	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	รายวิชา สังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๘. ครูสรุปคำตอบของนักเรียนและอธิบายเพิ่มเติมว่า การเลือกคบเพื่อนในชีวิตประจำวันนั้น นักเรียนสามารถใช้หลักคำสอนจากพุทธศาสนสุภาษิตที่ว่า ยัม เว เสวติ ตาทีโส คบคนเช่นใดได้เป็นคนเช่นนั้น เพราะเมื่อเราอยู่ใกล้ชิดกับบุคคลแบบใดเราก็มักจะมีนิสัยหรือพฤติกรรมคล้ายคลึงกันกับบุคคลนั้น ถ้าเราคบคนดี เราก็จะคิดดี พูดดีและทำดี ในทางตรงกันข้ามถ้าเราคบเพื่อนชั่ว ก็จะคิดชั่ว พูดชั่ว และทำชั่วเช่นเดียวกัน ๘. ครูให้นักเรียนช่วยกันเสนอแนวทางการปฏิบัติตนตามหลักพุทธศาสนสุภาษิตคือ อดตนา โจทยตตานิ จงเตือนตนด้วยตน และ ยัม เว เสวติ ตาทีโส คบคนเช่นใดเป็นคนเช่นนั้น ให้นักเรียนสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงมาให้ได้มากที่สุด โดยครูเขียนแนวทางที่นักเรียนร่วมกันคิดไว้บนกระดาน (แนวคำตอบ : เช่น ตันนอน แต่เข้าโดยไม่ต้องให้ใครมาปลูก ไม่คบเพื่อนที่ชอบหลบเรียน หรือทำการบ้านส่งครูให้ตรงเวลา เป็นต้น) ขั้นสรุป ๙. ครูให้นักเรียนอธิบายความหมายของพุทธศาสนสุภาษิต อดตนา โจทยตตานิ จงเตือนตนด้วยตน และ ยัม เว เสวติ ตาทีโส คบคนเช่นใดเป็นคนเช่นนั้น พร้อมกันอีกครั้งและให้นักเรียนเลือกแนวทางการปฏิบัติตนตามหลักพุทธศาสนสุภาษิตที่นักเรียนสนใจมา ๒ ข้อ โดยเลือกจากหลักพุทธศาสนสุภาษิต อดตนา โจทยตตานิ จงเตือนตนด้วยตน ๑ ข้อ และหลักพุทธศาสนสุภาษิต ยัม เว เสวติ ตาทีโส คบคนเช่นใดเป็นคนเช่นนั้น ๑ ข้อ พร้อมทั้งจดไว้ในสมุดบันทึก	

เกณฑ์การประเมิน

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. อธิบายความหมายของ พุทธศุภาสิต ยี่ เว เสวติ ตาทิโส และอดตนา โจทยุต ตานั	สังเกตการตอบคำถาม	คำถามเกี่ยวกับพุทธ ศาสนศุภาสิต	ดี : สามารถอธิบายความหมาย ของพุทธศาสนาสุภาสิตได้ถูกต้อง เหมาะสม ตรงประเด็น พอใช้ : อธิบายความหมายของ พุทธศาสนาสุภาสิตได้พอสังเขป ปรับปรุง : ไม่สามารถอธิบาย ความหมายของพุทธศาสนา สุภาสิตได้
ด้านทักษะ/กระบวนการ ๒. วิเคราะห์แนวทางการปฏิบัติตนตามพุทธศาสนาสุภาสิต	สังเกตการวิเคราะห์ และตอบคำถาม	คำถามเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติตนตาม พุทธศาสนาสุภาสิต	ดี : วิเคราะห์แนวทางการปฏิบัติ ตนตามพุทธศาสนาสุภาสิตได้อย่าง ถูกต้อง เหมาะสม พอใช้ : วิเคราะห์แนวทาง การปฏิบัติตนตามพุทธศาสนาสุภาสิต ได้พอเข้าใจ ปรับปรุง : ไม่สามารถวิเคราะห์ แนวทางการปฏิบัติตนตามพุทธ ศาสนสุภาสิตได้
ด้านคุณลักษณะ ๓. เสนอแนวทางการปฏิบัติ ตนตามพุทธศาสนาสุภาสิต	สังเกตการตอบคำถาม	- คำถามเกี่ยวกับแนว การปฏิบัติตนตาม พุทธศาสนาสุภาสิต - แบบสังเกต	ดี : เสนอแนวทางการปฏิบัติตน ได้อย่างเหมาะสม ๓ ประเด็นขึ้นไป พอใช้ : เสนอแนวทางการปฏิบัติ ตนได้อย่างเหมาะสม ๒ ประเด็น ปรับปรุง : ไม่สามารถเสนอแนว ทางการปฏิบัติตนได้

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

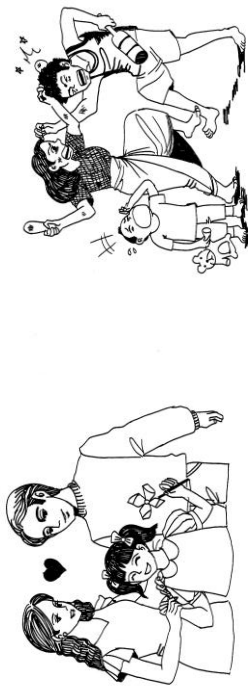
.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๑ เรื่อง ใคร่ครวญก่อนจึงทำ			
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง วิถีธรรม	กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	รายวิชา สังคมศึกษา	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ตัวชี้วัด ส ๑.๑ ม.๑/๔ อธิบายพุทธคุณและข้อธรรมสำคัญในกรอบอริยสัจ ๔ หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด เห็นคุณค่าและนำไปพัฒนาแก้ปัญหาของตนเองและครอบครัว สาระสำคัญ ถ้อยคำ ที่เป็นข้อคิด เตือนใจ เป็นผลให้คนในสังคมประพฤติปฏิบัติดี ขอบเขตเนื้อหา ๑. ความหมายและแนวทางการปฏิบัติตนตามข้อคิดที่ได้จากพุทธศาสนสุภาษิต - นิสมม กรณํ เสโย ใคร่ครวญก่อนทำจึงดี - ทรวาสา ชรา ทุกขา เรือนที่ครองไม่ได้น้ำทุกขมาให้	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ๑. ครูเปิดวิดีโอที่ชื่อว่าเรื่อง “ชายยิงภรรยาเข้ามาบ๊ว หลังเห็นลูกสาวขอผ่านไลฟ์สด ยันทำไปเพราะบันดาลโทสะ” ให้นักเรียนดูเป็นเวลาประมาณ ๒ นาที  ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=5SllleJ6QsSQ ๒. จากนั้นครูตั้งประเด็นคำถามดังต่อไปนี้ ๑) จากสถานการณ์ข่าว นักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับข่าวอย่างไร (แนวคำตอบ : เช่น รู้สึกสลดใจที่สามีใช้ปืนยิงภรรยาจนเสียชีวิตต่อหน้าลูกสาว ,ไม่อยากให้เหตุการณ์เช่นนี้เกิดขึ้นกับใครอีก เป็นต้น) ๒) นักเรียนคิดว่า สาเหตุที่ชายผู้นี้ยิงภรรยาเสียชีวิตเกิดจากอะไร (แนวคำตอบ : เกิดจากชายผู้นี้เสพยาเสพติดและหว่าดแรงกว่าภรรยาจะมีผู้จนเกิดความโกรธและใช้ปืนยิงภรรยาจนเสียชีวิต)	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. วิดีโอที่ชื่อว่าเรื่อง “ชายยิงภรรยาเข้ามาบ๊ว หลังเห็นลูกสาวขอผ่านไลฟ์สด ยันทำไปเพราะบันดาลโทสะ” ๒. ภาพครอบครัวที่รักกัน และภาพสามีภรรยาที่ทะเลาะกัน ภาระงาน/ชิ้นงาน เสนอแนวทางการปฏิบัติตนตามพุทธศาสนสุภาษิตการใคร่ครวญก่อนแล้วจึงทำดีกว่าและเหย้าเรือนที่ปกครองไม่ได้น้ำทุกขมาให้	

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง วิถีธรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๑ เรื่อง ใคร่ครวญก่อนจึงทำ	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. อธิบายความหมายของพุทธสุภาษิต นิสมมกรณีย์ เสถียร และทราวาส ฆรา ทุกๆ ด้านทักษะและกระบวนการ ๒. วิเคราะห์แนวทางการปฏิบัติตนตามพุทธศาสนสุภาษิต ด้านคุณลักษณะ ๓. เสนอแนวทางการปฏิบัติตนตามพุทธศาสนสุภาษิตได้	๓) จากปัญหาที่เกิดขึ้นเราจะมึวิธีแก้ปัญหาได้อย่างไร (แนวคำตอบ : ไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด เพราะยาเสพติดทำให้เราขาดสติไม่สามารถคิดไตร่ตรองก่อนตัดสินใจทำสิ่งต่าง ๆ ได้ และสามัคคีควรพูดคุยปรับความเข้าใจกับภรรยา ก่อน และต้องคำนึงถึงความรู้สึกของลูกด้วย) จากนั้นครูสรุปคำตอบและอธิบายเพิ่มเติมว่า จากข่าวตัวอย่างนั้นแสดงให้เห็นว่าการตัดสินใจทำสิ่งต่าง ๆ โดยขาดการคิดใคร่ครวญให้ดีกว่านั้น มักจะก่อให้เกิดผลเสียมากกว่าผลดี ขั้นสอน ๓. ครูให้นักเรียนดูภาพครอบครัวที่รักกัน และภาพสามีภรรยาที่ทะเลาะกัน แล้วให้นักเรียนช่วยกันหาความแตกต่างของทั้งสองภาพตามความเข้าใจของนักเรียน  ที่มา : เมธิณี สมมิตร(๒๕๖๑) (แนวคำตอบ : ภาพแรกเป็นภาพของครอบครัวที่ยิ้มแย้ม พ่อแม่และลูกมีความรักต่อกัน ส่วนภาพที่สองเป็นภาพสามีภรรยาทะเลาะตบตีกันโดยมีลูกยืนร้องไห้อยู่ข้าง ๆ แสดงให้เห็นว่าภาพแรกเป็นภาพของครอบครัวที่มีความสุข ในขณะที่ภาพที่สองเป็นภาพครอบครัวที่มีความทุกข์)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง วิถีธรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๑ เรื่อง ใคร่ครวญก่อนจึงทำ	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	รายวิชา สังคมศึกษา	
	๔. จากนั้นครูสรุปความคิดเห็นของนักเรียนและอธิบายเพิ่มเติมว่า จากภาพทั้งสองนั้นเกี่ยวกับการใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันของคนในครอบครัว ซึ่งต้องมีหลักธรรมในการปฏิบัติ ต่อกัน การใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันของคนในครอบครัวจึงจะมีความสุข ๕. ครูอธิบายเชื่อมโยงข่าวเหตุการณ์และภาพตัวอย่างถึงพุทธศาสนสุภาษิต นิสมมกรณฺ์ เสงฺโย ใคร่ครวญก่อนทำจึงดี และพุทธศาสนสุภาษิต ทูราวาสา สุรา ทุกขา เรือนที่ครองไม่ได้น้ำทุกขมาหา (แนวการอธิบาย : จากข่าวเหตุการณ์เรื่อง “ชายยิงภรรยาข้ามอบตัว หลังเห็นลูกสาวนอนขอผ่านเลฟต์สตรีย่นทำไปเพราะบันดาลโทสะ” นั้นตรงกับหลักพุทธศาสนสุภาษิตนิสมม กรณฺ์ เสงฺโย ใคร่ครวญก่อนทำจึงดี และภาพครอบครัวที่รักกัน และภาพสามีภรรยาที่ทะเลาะกัน นั้นตรงกับพุทธศาสนสุภาษิต ทูราวาสา สุรา ทุกขา เรือนที่ครองไม่ได้น้ำทุกขมาหา) ๖. จากนั้นครูอธิบายหลักธรรมสำหรับการครองเรือน “สุรวาสธรรม” ซึ่ง แปลว่า คุณสมบัติของผู้ประสบความสำเร็จในการดำเนินชีวิตทางโลก ประกอบด้วยธรรมะ ๔ ประการ ดังนี้ - สัจจะ คือ การมีความซื่อสัตย์ จริงใจต่อกัน - หเมะ คือ การรู้จักข่มใจใจ ไม่กล่าวโทษกันในเรื่องเล็กน้อย - ชันติ คือ การอดทนต่อการกระทำ คำพูดที่ไม่ดีและอดทนต่ออำนาจกิเลสต่าง ๆ - จาคะ คือ การเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ๗. ครูให้นักเรียนร่วมกันเสนอแนวทางการปฏิบัติตามพุทธศาสนสุภาษิต นิสมม กรณฺ์ เสงฺโย ใคร่ครวญก่อนทำจึงดี และพุทธศาสนสุภาษิต ทูราวาสา สุรา ทุกขา เรือนที่ครองไม่ได้น้ำทุกขมาหา ที่นักเรียนสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงมากที่สุด โดยครูเขียนแนวทางที่นักเรียนร่วมกันคิดไว้บนกระดาน	

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง วิถีธรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๑ เรื่อง ใคร่ครวญก่อนจึงทำ รายวิชา สังคมศึกษา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	(แนวคำตอบ : เช่น ปฏิเสธเพื่อนที่ชวนไปในทางไม่ได้เพราะคิดถึงอนาคต การเรียนของตนเอง , เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นต้องคิดให้รอบคอบก่อนตัดสินใจ หรือ ทุกคนในครอบครัวต้องรู้จักการอดทนกับปัญหาต่าง ๆ ร่วมกัน มีความรักและเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ให้กัน , ตั้งใจเรียนและไม่ทำตนให้เป็นปัญหากับครอบครัว เป็นต้น) ขั้นสรุป ๘. ครูให้นักเรียนอธิบายความหมายของพุทธศาสนสุภาษิต สมม กรณํ เสยโย ใคร่ครวญก่อนทำจึงดี และพุทธศาสนสุภาษิต ทูราวาสา ฆรา ทุกขา เรือนที่ครองไม่ได้นำทุกข์มาให้ พร้อมกันอีกครั้งและให้นักเรียนเลือกแนวทางการปฏิบัติตนตามหลักพุทธศาสนสุภาษิตที่นักเรียนสนใจมา ๒ ข้อ โดยเลือกจากหลักพุทธศาสนสุภาษิต สมม กรณํ เสยโย ใคร่ครวญก่อนทำจึงดี ๑ ข้อ และหลักพุทธศาสนสุภาษิต ยํ ทูราวาสา ฆรา ทุกขา เรือนที่ครองไม่ได้นำทุกข์มาให้ ๑ ข้อ พร้อมทั้งจดไว้ในสมุดบันทึก

เกณฑ์การประเมิน

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. อธิบายความหมายของ พุทธสัณหา นิสัมม กรณีย์ เสยโย และทวารวสา ฆราวา ทุกขา	สังเกตการตอบคำถาม	คำถามเกี่ยวกับพุทธ ศาสนสัณหา	ดี : อธิบายความหมายของพุทธ ศาสนสัณหาได้อย่างชัดเจน และเหมาะสม พอใช้ : อธิบายความหมายของ พุทธศาสนาได้พอเข้าใจ ปรับปรุง : ไม่สามารถอธิบาย ความหมายของพุทธศาสนา สัณหาได้
ด้านทักษะ/กระบวนการ ๒. วิเคราะห์แนวทาง การปฏิบัติตนตามพุทธศาสนา สัณหา	สังเกตการวิเคราะห์ และตอบคำถาม	คำถามเกี่ยวกับแนว ทางการปฏิบัติตนตาม พุทธศาสนา	ดี : วิเคราะห์แนวทาง การปฏิบัติตนตามพุทธศาสนา สัณหาได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม พอใช้ : วิเคราะห์แนวทาง การปฏิบัติตนตามพุทธศาสนา สัณหาได้พอเข้าใจ ปรับปรุง : ไม่สามารถวิเคราะห์ แนวทางการปฏิบัติตนตามพุทธ ศาสนาได้
ด้านคุณลักษณะ ๓. เสนอแนวทางการปฏิบัติ ตนตามพุทธศาสนา	สังเกตการตอบคำถาม	คำถามเกี่ยวกับแนว ทางการปฏิบัติตนตาม พุทธศาสนา -แบบสังเกต	ดี : เสนอแนวทางการปฏิบัติตน ตามพุทธศาสนาได้ ๓ ประเด็นขึ้นไป พอใช้ : เสนอแนวทาง การปฏิบัติตนตามพุทธศาสนา สัณหาได้ ๒ ประเด็น ปรับปรุง : ไม่สามารถเสนอ แนวทางการปฏิบัติตนตามพุทธ ศาสนาได้

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๒ เรื่อง ข้อคิดจากพุทธศาสนสุภาษิต			
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง วิถีธรรม	เวลา ๑ ชั่วโมง	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	รายวิชา สังคมศึกษา		
ตัวชี้วัด ส ๑.๑ ม.๑/๕ อธิบายพุทธคุณและข้อธรรมสำคัญในกรอบอริยสัจ ๔ หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนดเห็นคุณค่าและนำไปพัฒนาแก้ปัญหาของตนเองและครอบครัว สาระสำคัญ ถ้อยคำ ที่เป็นข้อคิด เตือนใจ เป็นผลให้คนในสังคมประพฤติปฏิบัติดี ขอบเขตเนื้อหา พุทธศาสนสุภาษิต เป็นข้อธรรมสำคัญที่มีข้อคิดเตือนใจบุคคลให้นำไปเป็นหลักในการปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมในการดำเนินชีวิต ได้แก่พุทธศาสนสุภาษิต - ยัม เว เสวติ ตาปิโส คบคนเช่นใดเป็นคนเช่นนั้น - อดตนา โจทยตตานัม จงเตือนตนด้วยตน - นิสมม กรณํ เสยโย ใคร่ครวญก่อนทำจึงดี - พุราวาสา ขรสา ทุกขา เรือนที่ครองไม่สิ้นทุกข์มาให้	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันทบทวนความรู้เรื่องพุทธศาสนสุภาษิตที่เรียนไปในชั่วโมงที่แล้วร่วมกัน โดยใช้กิจกรรมทายภาพที่เกี่ยวข้องกับพุทธศาสนสุภาษิตได้แก่ - ภาพบ้าน  ที่มา : https://img.kapook.com/u/2017/surauch/home/dt01.jpg , (แนวนำตอบ : ภาพบ้านเกี่ยวกับครอบครัว ซึ่งตรงกับพุทธศาสนสุภาษิต พุราวาสา ขรสา ทุกขา เรือนที่ครองไม่สิ้นทุกข์มาให้) - ภาพคนเล่นการพนัน  ที่มา : http://enzosurinkindesigns.com/wp-content/uploads/2017/02/yoyo020170216.jpg	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. ภาพบ้าน ภาพคนเล่นการพนัน ภาพนาฬิกาปลุกและภาพป้ายบอกทาง ๒. ภาพพุทธศาสนสุภาษิต อดตนา ทัมยณติ ปณตติตา บัณตติยอัม ฝีกตน ภาระงาน/ชิ้นงาน แผนผังความคิดอธิบายและยกตัวอย่างข้อคิดจากพุทธศาสนสุภาษิตไปปรับใช้ในวิถีประจำวัน	

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง วิถีธรรม	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๒ เรื่อง ข้อคิดจากพุทธศาสนสุภาษิต		
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	รายวิชา สังคมศึกษา	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	
จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. อธิบายการนำข้อคิดจากพุทธศาสนสุภาษิตไปปรับใช้ในวิถีประจำวัน ด้านทักษะและกระบวนการ ๒. ยกตัวอย่างการนำข้อคิดจากพุทธศาสนสุภาษิตไปปรับใช้ในวิถีประจำวัน ด้านคุณลักษณะ ๓. เห็นคุณค่าของการนำข้อคิดจากพุทธศาสนสุภาษิตไปปรับใช้ในวิถีประจำวัน	(แนวคำตอบ : เป็นภาพเกี่ยวกับบุคคลกำลังเล่นการพนันซึ่งเป็นอบายมุข เกี่ยวข้องกับการเลือกคบตามพุทธศาสนสุภาษิต ยัม เว เสวติ ตาทีโส คบคนเช่นใดเป็นคนเช่นนั้น) - ภาพนาฬิกาปลุก  ที่มา : http://s.isanook.com/me/0/ud/0/798/men.jpg (แนวคำตอบ : นาฬิกาปลุกสื่อถึงการเตือน ตามพุทธศาสนสุภาษิต อตตนา โจทยตตานํ จงเตือนตนด้วยตน) - ภาพป้ายบอกทาง  ที่มา : https://bit.ly/2AFQBH9		

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง วิถีธรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๒ เรื่อง ข้อคิดจากพุทธศาสนสุภาษิต เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ขั้นสรุป ๔. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้โดยครูเชื่อมโยงให้เห็นถึงการนำหลักพุทธศาสนสุภาษิตไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัวและสังคมตามหลักพระพุทธศาสนา และครูให้นักเรียนดูภาพพุทธศาสนสุภาษิต อตตนา นํ มนยณติ ปณฺติตวา บัณฑิตย่อมฝึกตน  ที่มา : https://bit.ly/2ALRHkx ครูฝากข้อคิดให้นักเรียนซึ่งอยู่ในวัยเรียนว่า “บุคคลผู้หมั่นฝึกฝนตนเองอยู่เสมอ ไม่แสวงหาความรู้และมีคุณธรรมจริยธรรม ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค แม้จะยากลำบากแต่ยังยึดมั่นในความดี บุคคลนั้นได้ชื่อว่าเป็นบัณฑิตอย่างแท้จริง”	

เกณฑ์การประเมิน

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. อธิบายการนำข้อคิดจากพุทธศาสนสุภาษิตไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้	ประเมินผลงานกลุ่ม	แบบประเมินผลงานกลุ่ม	ดี : อธิบายการนำข้อคิดจากพุทธศาสนสุภาษิตไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม พอใช้ : อธิบายการนำข้อคิดจากพุทธศาสนสุภาษิตไปใช้ในชีวิตประจำวันได้พอเข้าใจ ปรับปรุง : ไม่สามารถอธิบายการนำข้อคิดจากพุทธศาสนสุภาษิตไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
ด้านทักษะ/กระบวนการ ๒. ยกตัวอย่างการนำข้อคิดจากพุทธศาสนสุภาษิตไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้	ประเมินผลงานกลุ่ม	แบบประเมินผลงานกลุ่ม	ดี : ยกตัวอย่างการนำข้อคิดจากพุทธศาสนสุภาษิตไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม พอใช้ : ยกตัวอย่างการนำข้อคิดจากพุทธศาสนสุภาษิตไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง ปรับปรุง : ไม่สามารถยกตัวอย่างได้
ด้านคุณลักษณะ ๓. เห็นคุณค่าของการนำข้อคิดจากพุทธศาสนสุภาษิตไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน	ประเมินผลงานกลุ่ม	แบบประเมินผลงานกลุ่ม	ดี : บอกข้อคิดจากพุทธศาสนสุภาษิตไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ ๔ ประเด็นขึ้นไป พอใช้ : บอกข้อคิดจากพุทธศาสนสุภาษิตไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ ๓ ประเด็น ปรับปรุง : ไม่สามารถบอกข้อคิดจากพุทธศาสนสุภาษิตได้

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

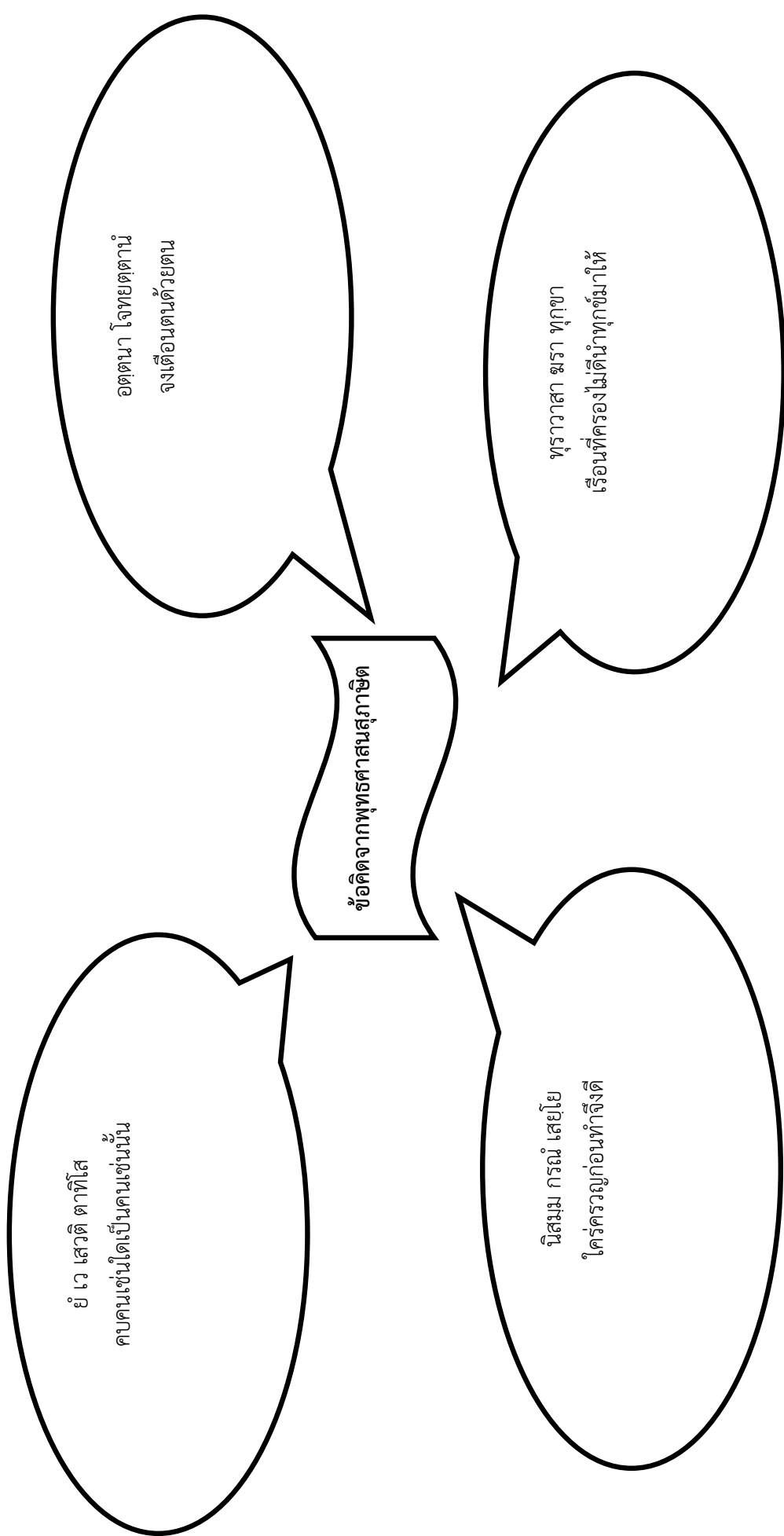
๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....



หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ หน้าที่และมารยาทชาวพุทธ

รหัสวิชา ส ๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๒ เวลา ๕ ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระ ศาสนา ศีลธรรมและจริยธรรม

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๑.๑ รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข
 ตัวชี้วัด

ส ๑.๒ ม.๑/๑ บำเพ็ญประโยชน์ต่อศาสนสถานของศาสนาที่ตนนับถือ

ส ๑.๒ ม.๑/๒ อธิบายจริยวัตรของสาวกเพื่อเป็นแบบอย่างในการประพฤติปฏิบัติและปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อสาวกของศาสนาที่ตนนับถือ

ส ๑.๒ ม.๑/๓ ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อบุคคลต่าง ๆ ตามหลักศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด

๒ .สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ชาวพุทธทุกคนควรบำเพ็ญประโยชน์ต่อศาสนสถานของพระพุทธศาสนา ปฏิบัติตนต่อสาวกของพระพุทธศาสนาและบุคคลต่าง ๆ ตามหลักพระพุทธศาสนาอย่างเหมาะสม โดยยึดถือพระจริยวัตรของพระสงฆ์สาวกเป็นแบบอย่าง

๓. สาระการเรียนรู้

ความรู้

- ๑) อธิบายภาระหน้าที่ของพระภิกษุในการสืบทอดพระพุทธศาสนาได้
- ๒) ระบุแนวทางการบำเพ็ญประโยชน์ต่อศาสนสถานได้
- ๓) อธิบายแนวทางการปฏิบัติตนต่อพระภิกษุสงฆ์ได้
- ๔) ระบุหลักธรรมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตนต่อเพื่อนได้อย่างมีเหตุผล
- ๕) อธิบายวิธีการปฏิบัติตนในแสดงความเคารพได้

ทักษะ/กระบวนการ

- ๖) จำแนกบทบาทหน้าที่ของพระภิกษุสงฆ์ได้
- ๗) วิเคราะห์แนวทางการบำรุงรักษาศาสนสถานได้อย่างเหมาะสม
- ๘) จำแนกความเหมาะสมของสิ่งที่ควรปฏิบัติตนต่อพระภิกษุสงฆ์ได้
- ๙) ปฏิบัติการแสดงความเคารพได้

เจตคติ

- ๑๐) ประเมินคุณค่าของการศึกษาบทบาทหน้าที่ของพระภิกษุในการสืบทอดพระพุทธศาสนา
- ๑๑) อภิปรายคุณค่าของการบำเพ็ญประโยชน์ต่อศาสนสถานได้
- ๑๒) อภิปรายถึงคุณค่าของการปฏิบัติตนต่อพระภิกษุได้อย่างเหมาะสม
- ๑๓) อภิปรายคุณค่าของการปฏิบัติตนต่อเพื่อนอย่างเหมาะสมตามหลักพระพุทธศาสนา
- ๑๔) อภิปรายถึงคุณค่าของการแสดงความเคารพได้

๔. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- ความสามารถในการสื่อสาร
- ความสามารถในการคิด
- ความสามารถในการแก้ปัญหา

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- มีวินัย
- ใฝ่เรียนรู้
- มุ่งมั่นในการทำงาน

๖. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

- การออกแบบโปสเตอร์แนวทางการปฏิบัติตนอย่างมีมารยาทตามวิถีชาวพุทธ

เกณฑ์การประเมินผลชิ้นงานหรือภาระงาน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. แนวทางการปฏิบัติตนเป็นชาวพุทธที่ดี	ระบุแนวทางการแสดง ความเคารพปฏิบัติตน ต่อพระภิกษุสงฆ์ บำเพ็ญประโยชน์และ บำรุงรักษาวัดได้ เหมาะสม ชัดเจนและ สร้างสรรค์	ระบุแนวทางการเป็น ชาวพุทธที่ดีได้อย่าง เหมาะสม ชัดเจน	ระบุแนวทางการเป็น ชาวพุทธที่ดีได้ เหมาะสม	ไม่สามารถระบุระบุแนว ทางการเป็นชาวพุทธที่ดีได้ เหมาะสม
๒. การออกแบบโปสเตอร์	ออกแบบโปสเตอร์ได้ สอดคล้องกับเนื้อหา สร้างสรรค์ สวยงาม	ออกแบบโปสเตอร์ได้ สอดคล้องกับเนื้อหา อย่างสร้างสรรค์	ออกแบบโปสเตอร์ได้ สอดคล้องกับเนื้อหา ที่ระบุ	ออกแบบโปสเตอร์ได้

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๑๒ - ๑๐ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๙ - ๗ หมายถึง ดี

คะแนน ๖ - ๔ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๓ - ๑ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ ดี

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๓ เรื่อง เรียนรู้วิถีชีวิตของพระภิกษุ			
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง หน้าที่และมารยาทชาวพุทธ		เวลา ๑ ชั่วโมง	
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม		รายวิชา สังคมศึกษา	
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		สื่อ/แหล่งเรียนรู้	
ตัวชี้วัด ส๑.๒ ม.๑/๒ อธิบายจริยวัตรสาวกเพื่อเป็นแบบอย่างในการประพฤติปฏิบัติ และปฏิบัติตามอย่างเหมาะสมต่อสาวกของศาสนาที่ตนนับถือ สาระสำคัญ นักบวชเป็นองค์ประกอบหนึ่งของในหลายศาสนา ซึ่งมีหน้าที่ในการฝึกฝน ปฏิบัติเพื่อที่จะนำเอาคำสอนของศาสนามาเผยแผ่ ทั้งนี้ศาสนิกชนตามศาสนานี้ควรปฏิบัติตามอย่างสุภาพต่อนักบวชของศาสนา ขอบเขตเนื้อหา พระภิกษุสงฆ์ ซึ่งเป็นบรรพชิตในพระพุทธศาสนา มีหน้าที่ศึกษา ปฏิบัติธรรมเผยแผ่คำสอน และสืบต่อพระพุทธศาสนาโดยตรง มีคุณธรรมและหลักความประพฤติที่ต้องปฏิบัติมากมาย		กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ๑. ครูให้นักเรียนดูภาพ พระภิกษุสงฆ์ พร้อมร่วมกันอภิปรายกับนักเรียน - นักเรียนรู้จักพระภิกษุ ท่านใดบ้าง (พระมหาสมปอง ตาลปุตโต) - พระภิกษุที่นักเรียนรู้จัก มีวิถีชีวิตอย่างไร มีการปฏิบัติตนอย่างไร (ประพฤติตนอย่างสำรวม เรียบง่าย และคอยเผยแผ่พระพุทธศาสนา) ขั้นสอน ๒. ครูให้นักเรียนรับชมวีดิทัศน์เรื่อง “หน้าที่ของพระภิกษุสงฆ์” ในระหว่างชมให้นักเรียนพิจารณาในประเด็น หน้าที่ของพระภิกษุสงฆ์ โดยใช้เวลา ประมาณ ๔ นาที ๓. หลังจากนักเรียนรับชมวีดิทัศน์จบ ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายในประเด็นหน้าที่ของพระภิกษุสงฆ์โดยใช้แนวคำถามดังต่อไปนี้ - จากวีดิทัศน์ที่ได้รับชมไป พระภิกษุสงฆ์มีหน้าที่ได้บ้าง (ศึกษาพระธรรมวินัย คำสอนของพระพุทธเจ้า ฝึกปฏิบัติอบรมจิตใจให้มีสมาธิและเผยแผ่คำสอน) - ในด้านการเผยแผ่ศาสนา การสั่งสอนพระธรรม สอนให้แก่	
		สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. วีดิทัศน์เรื่องหน้าที่ของพระภิกษุสงฆ์ ๒. หนังสือเรียนพระพุทธศาสนา ๓. ใบความรู้ชุด “๗ พระสงฆ์ต้นแบบในปัจจุบัน” ๔. กระดาษฟลิปชาร์ต ภาระงาน/ชิ้นงาน ๑) อธิบายหน้าที่ของพระภิกษุสงฆ์ได้ และระบุสาเหตุของการปฏิบัติหน้าที่ของพระภิกษุสงฆ์ได้อย่างเข้าใจถูกต้อง	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๓ เรื่อง เรียนรู้วิถีชีวิตของพระภิกษุ			เวลา ๑ ชั่วโมง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง หน้าที่และมารยาทชาวพุทธ		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม		รายวิชา สังคมศึกษา	
จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. อธิบายหน้าที่ของพระภิกษุสงฆ์ได้ ด้านทักษะและกระบวนการ ๒. จำแนกบทบาทหน้าที่ของพระภิกษุสงฆ์ได้ ด้านคุณลักษณะ ๓. ประเมินคุณค่าของการศึกษาบทบาทหน้าที่ของพระภิกษุในการสืบทอดพระพุทธศาสนา		ใครและใช้วิธีการใด (ให้แก้พุทธศาสนิกชนเผยแพร่ด้วย การเทศนาธรรม ปาฐกถาธรรม) ๔. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรม “เรียนรู้วิถีพระภิกษุผ่านภิกษุต้นแบบ” โดยมีขั้นตอนดังนี้คือแบ่งนักเรียนออกเป็น ๗ กลุ่ม แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาใบความรู้ชุด “๗ พระสงฆ์ต้นแบบในปัจจุบัน” โดยในแต่ละกลุ่มจะได้ศึกษาเรื่องราวของพระภิกษุสงฆ์ต้นแบบแตกต่างกันดังต่อไปนี้ - กลุ่มที่ ๑ พระมหาอุทตฺตชัย วชิรเมธี - กลุ่มที่ ๒ พระมหาสมปอง ตาลปุตฺโต - กลุ่มที่ ๓ พระครูวาทีพัชรโสภณ - กลุ่มที่ ๔ พระครูวินัยธรกิตติศักดิ์ โคตรมสิโล - กลุ่มที่ ๕ พระราชธรรมนิเทศ (พยอม กัลยาโณ) - กลุ่มที่ ๖ พระราชญาณกวี (สวัญ ปิยวิไชย) - กลุ่มที่ ๗ พระราชวิสุทธินันท์ (เยื่อน ขนติโปล) ๕. ครูแจกกระดาษฟลิปชาร์ตให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทำการสรุปความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาใบความรู้ โดยให้สรุปในประเด็นดังต่อไปนี้ - พระภิกษุต้นแบบที่กลุ่มนี้ศึกษามีแนวทางในการเผยแผ่ศาสนาอย่างไร - พระภิกษุต้นแบบที่กลุ่มนี้ศึกษามีแนวทางในการปฏิบัติตนอย่างไร	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๓ เรื่อง เรียนรู้วิถีชีวิตของพระภิกษุ		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง หน้าที่และมารยาทชาวพุทธ	เวลา ๑ ชั่วโมง	
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	รายวิชา สังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	- พระภิกษุต้นแบบที่กลุ่มนักเรียนศึกษามีแนวทางการเรียนรู้หลักธรรมได้อย่างไรบ้าง - ข้อคิดที่ได้จากการศึกษาเรื่องราวของพระภิกษุต้นแบบ ๖. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอผลงานของตนเองหน้าชั้นเรียน โดยใช้เวลากลุ่มละ ๓ นาที ขั้นสรุป ๘. ครูและนักเรียนร่วมกันบอกถึงความสำคัญของพระสงฆ์โดยใช้คำถาม ดังนี้ - นักเรียนคิดว่าพระสงฆ์มีความสำคัญต่อพระพุทธศาสนาหรือไม่อย่างไร (มีความสำคัญพระภิกษุสงฆ์มีความสำคัญในการเผยแผ่ศาสนาและเป็นแบบอย่างที่ดีในการนำหลักธรรมคำสอนไปปฏิบัติ) - นักบวชมีความสำคัญกับศาสนาหรือไม่ อย่างไร (นักบวชเป็นองค์ประกอบหนึ่งในหลายศาสนา ซึ่งมีหน้าที่ในการฝึกฝนปฏิบัติเพื่อที่จะนำเอาคำสอนของศาสนามาเผยแผ่)	

เกณฑ์การประเมิน

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. อธิบายหน้าที่ของพระภิกษุสงฆ์ได้	- ประเมินผลงานนักเรียน	- แบบประเมินผลงานนักเรียน	ดี : อธิบายหน้าที่ของพระภิกษุสงฆ์ได้และระบุสาเหตุของการปฏิบัติหน้าที่ของพระภิกษุสงฆ์ได้อย่างเข้าใจถูกต้อง พอใช้ : อธิบายหน้าที่ของพระภิกษุสงฆ์ได้ ปรับปรุง : ไม่สามารถอธิบายหน้าที่ของพระภิกษุสงฆ์ได้
ด้านทักษะ/กระบวนการ ๒. จำแนกบทบาทหน้าที่ของพระภิกษุสงฆ์ได้	- ประเมินผลงานนักเรียน	- แบบประเมินผลงานนักเรียน	ดี : จำแนกบทบาทหน้าที่ของพระภิกษุสงฆ์ในด้านต่างๆ ได้อย่างเข้าใจ พอใช้ : จำแนกบทบาทหน้าที่ของพระภิกษุสงฆ์ได้ในบางด้าน ปรับปรุง : จำแนกบทบาทหน้าที่ของพระภิกษุสงฆ์ได้
ด้านคุณลักษณะ ๓. ประเมินคุณค่าของการศึกษาบทบาทหน้าที่ของพระภิกษุในการสืบทอดพระพุทธศาสนา	- ประเมินผลงานนักเรียน	- แบบประเมินผลงานนักเรียน	ดี : วิเคราะห์คุณค่าของการศึกษาบทบาทหน้าที่ของพระภิกษุในการสืบทอดพระพุทธศาสนาได้อย่างมีเหตุผล พอใช้ : วิเคราะห์คุณค่าของการศึกษาบทบาทหน้าที่ของพระภิกษุได้ ปรับปรุง : ไม่สามารถวิเคราะห์คุณค่าของการศึกษาบทบาทหน้าที่ของพระภิกษุ

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้ชุด “๗ พระสงฆ์ต้นแบบในปัจจุบัน”

พระมหาวุฒิชัย วชิรเมธี

พระมหาวุฒิชัย วชิรเมธี หรือชื่อตอนเป็นฆราวาส ว่าคือ วุฒิชัย บุญถึง หรือรู้จักกันดีในนามปากกา ว.วชิรเมธี เป็นพระธรรมทูต ผู้มีผลงานดีเด่นในระดับโลก แถมยังมีผลงานเป็นคอลัมน์นิสต์เขียนบทความธรรมะประยุกต์ในหนังสือพิมพ์ นิตยสาร รายเดือน รายสัปดาห์ รายปักษ์ และรายวัน ซึ่งผลงานเขียนยังได้ถูกตีพิมพ์เป็นอีกหลายหลายภาษา โดยปัจจุบันอุปสมบทมาแล้ว ๒๒ พรรษา กับ ๒๘๖ วัน โดยปัจจุบันท่านจำพรรษาอยู่ที่วัดพระสิงห์ จังหวัดเชียงราย โดยมีตำแหน่งทางคณะสงฆ์ คือ ประธานมูลนิธิ วิมุตตยาลัย ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดพระสิงห์ พระอารามหลวง

พระมหาสมปอง ตาลปุตฺโต

พระมหาสมปอง ตาลปุตฺโต (นครไธสง) หรือที่รู้จักกันดีทั่วไปในนาม พระมหาสมปอง เป็นพระนักเทศน์ชื่อดังอีกท่านหนึ่งของเมืองไทย เป็นพระนักเผยแผ่พระพุทธศาสนารุ่นใหม่ และนักบรรยายธรรมที่เป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวาง และเป็นนักเขียนที่ผลิตผลงานและหนังสือออกมาอย่างสม่ำเสมอในยุคปัจจุบัน จนได้รับพิจารณาให้ได้รับรางวัลนักเผยแผ่พระพุทธศาสนาจากองค์กรต่าง ๆ มากมาย โดยอุปสมบทมาแล้ว ๑๙ พรรษา โดยปัจจุบันพระมหาสมปองจำวัดอยู่ที่ วัดสร้อยทอง กรุงเทพมหานคร

พระครูวาทีพัชรโสภณ

เจ้าอาวาสวัดวังศาล ตำบลวังศาล อำเภอมัญจาคีรี จังหวัดขอนแก่น โด่งดังจากการเทศน์ประกอบการแห่ มหาเวสสันดรชาดก ที่สวดแทรกมุกตลก มีอารมณ์ขัน สร้างความเฮฮาตลอดการเทศน์ ยิ่งกว่านั้นเป็นการเทศน์ที่มีเนื้อหาทันสมัย โดยเฉพาะในช่วงเดือนตุลาคมของทุกปี จะได้รับกิจนิมนต์ให้ไปเทศน์กว่า ๖๐ งานทั่วประเทศ

พระครูวินัยธรกิตติศักดิ์ โคตมสิลโส

พระครูวินัยธรกิตติศักดิ์ โคตมสิลโส (ศ.สียวน) ได้รับแต่งตั้งเป็น พระครูวินัยธร ฐานานุกรมในพระอัฐิ สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรส (สมเด็จพระสังฆราชเจ้า) วันอาทิตย์ที่ ๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๘ เป็นพระนักเทศน์ให้กับมหาวิทยาลัยทั่วประเทศ และมีผลงานเขียนหนังสือมากกว่า ๖๐ เล่ม จัดจำหน่ายในร้านหนังสือดังทั่วประเทศ โดยใช้นามปากกาว่า ศ.สียวน ปัจจุบันจำวัดอยู่ที่ จำพรรษา คณะ น.๒๐ วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม ราชวรมหาวิหาร (วัดโพธิ์ ท่าเตียน) เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

พระราชธรรมนิเทศ

พระราชธรรมนิเทศ (พยอม กัลยาโณ) มีชื่อเดิมว่า พยอม จันทเพชร เกิดเมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน พ.ศ. ๒๔๙๒ อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี เริ่มบรรพชาเป็นสามเณรในช่วงเดือนเมษายน พ.ศ. ๒๕๐๒ และอุปสมบทเป็นพระภิกษุเมื่อวันที่ ๑๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๑๓ ณ วัดสังวรพิมลไพบูลย์ อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี ทั้งนี้ พระพยอมได้รับการยกย่องว่าเป็นพระนักเทศน์และพระผู้เสียสละ ยกตัวอย่างโดย กวีนิพนธ์ ของอาจารย์เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ ความว่า พระผู้สร้างผู้ทำนาคคนทุกซ์ ให้รู้ทางสร้างสุขพึ่งตนได้ เอาเหวี่ยงต่างน้ำมนต์พันพิชัย เอาชนะทุกซ์ได้ด้วยการทำงาน เป็นที่พระพิศาลธรรมพาที เป็นพระดีที่รักของชาวบ้าน ไม่ออกนอกแก่นธรรมนอกตำนาน ท่านอาจารย์พระพยอม กัลยาโณ เจ้าของวลีดัง “โกรธคือโง่ โมโหคือบ้า”

พระราชญาณกวี (สุวิทย์ ปิยวิชโช)

พระราชญาณกวี (สุวิทย์ ปิยวิชโช) หรือนามปากกา ปิยโสภณ ปัจจุบันเป็น ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดพระราม ๙ กาญจนาภิเษก และรักษาการเจ้าคณะจังหวัดเชียงราย (ธรรมยุต) ทั้งยังเป็นพระนักวิชาการ สิ่งที่พระราชญาณกวีได้กระทำและเป็นคุณประโยชน์อย่างวิ้งต่อวงการพุทธศาสนศึกษาในโลก ก็คือ การเป็นหนึ่งในผู้ประสานงานที่สำคัญที่สนับสนุนการก่อตั้งศูนย์พุทธศาสนศึกษา มหาวิทยาลัยออกซฟอร์ด โดยท่านเป็นผู้ดำเนินการประสานงาน จนกระทั่ง พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ได้พระราชทานพระปรมาภิไธยให้ศูนย์พุทธศาสนศึกษา มหาวิทยาลัยออกซฟอร์ด นำไปใช้เป็นชื่อตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญทางด้านพระพุทธศาสนา ขณะนี้ พระศรีญาณโสภณ กำลังประสานงานกับรัฐบาลใหม่เพื่อหาทุนสนับสนุนจากรัฐบาลตั้งตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญพิเศษที่ศูนย์พุทธศาสนศึกษา มหาวิทยาลัยออกซฟอร์ด

พระราชวิสุทธิมินิ (เยื้อน ขนติพโล)

พระราชวิสุทธิมินิ (เยื้อน ขนติพโล) เจ้าคณะจังหวัดสุรินทร์ (ธรรมยุต) เจ้าอาวาสวัดเขาศาลาอตุลฐานะจาโร บ้านจรัส ตำบลจรัส อำเภอบัวเขต จังหวัดสุรินทร์ อุปสมบท ๑๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๑๕ ต่อมาเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๘ ได้เกิดเหตุการณ์ไม่สงบตามแนวชายแดนไทย - กัมพูชา แม้จะถูกกลุ่มผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ โจมตีอย่างหนัก แต่ท่านก็ไม่เคยย่อท้อ จนสามารถสร้างวัดและร่วมกันเป็นหนึ่งได้สำเร็จ จนได้พระนักพัฒนาเขตชายแดนไทย - กัมพูชา และกลายเป็นนักเทศน์ผู้มีชื่อเสียงในปัจจุบัน ตำแหน่ง ทางคณะสงฆ์ เจ้าคณะจังหวัดสุรินทร์ (ธรรมยุต) เจ้าอาวาสวัดเขาศาลาอตุลฐานะจาโร

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๔ เรื่อง การบำเพ็ญประโยชน์ต่อศาสนสถาน			
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง หน้าที่และมารยาทชาวพุทธ	เวลา ๑ ชั่วโมง	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	รายวิชา สังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	
ตัวชี้วัด ส๑.๒ ม.๑/๑ บำเพ็ญประโยชน์ต่อศาสนสถานของศาสนาที่ตนนับถือ สาระสำคัญ ศาสนสถานเป็นศูนย์กลางของสังคมและชุมชน ดังนั้น การบำเพ็ญประโยชน์และการบำรุงรักษาศาสนสถานจึงเป็นสิ่งสำคัญเพื่อเป็นการสืบทอดและบำรุงรักษาศาสนาให้สามารถดำรงมั่นอยู่ได้ในสังคม ซึ่งสามารถทำได้โดยการ ร่วมกันสร้างบรรยากาศที่ดี ร่วมกิจกรรมและปกป้องดูแลรักษาศาสนสถาน ในโอกาสต่าง ๆ ขอบเขตเนื้อหา วัดเป็นศาสนสถานศูนย์รวมจิตใจของชาวพุทธในชุมชน พุทธศาสนิกชนควรหมั่นไปวัดตามโอกาสที่เหมาะสม เพราะวัดเป็นสถานที่ที่ไม่น่าจิตใจให้เผลออยู่ในศีลธรรม วัดเป็นสถานที่อยู่ของพระสงฆ์ เป็นสถานที่ทำบุญบำเพ็ญกุศลของพุทธศาสนิกชน เป็นสถานที่ศึกษาเล่าเรียนและประกอบกิจทั่วไปของชาวพุทธ เป็นสถานที่ศึกษาแลกเปลี่ยนกันระหว่างชาวบ้านกับชาวบ้านตามโอกาสต่าง	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ๑. ครูให้นักเรียนดูรูปภาพวัดเก่าๆ หุ่นตุ๊กตา แล้วครูให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นในประเด็นคำถามดังต่อไปนี้  ที่มา : https://www.google.co.th/search?q=ภาพวัดเก่าๆ+ผู้หญิง+พุทธ+ธรรม&dcr - นักเรียนรู้สึกอย่างไรกับภาพดังกล่าว (รู้สึกแย่ ที่วัดอันเป็นศาสนสถานและเป็นที่ศรัทธาของชุมชนไม่ได้รับการดูแลและมีสภาพที่ทรุดโทรม) - ในฐานะพุทธศาสนิกชนนักเรียนคิดว่านักเรียนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาจากภาพดังกล่าวได้อย่างไรบ้าง (ผู้คนในชุมชนสามารถเข้าไปทำบุญ รักษาคำความสะอาดและช่วยเหลือในส่วนที่ตนเองสามารถทำได้) ขั้นสอน ๒. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรม “โครงการบำรุงวัด สืบสานพุทธศาสนา” โดยครูแบ่งนักเรียนเป็น ๖ กลุ่ม แล้วให้นักเรียนร่วมกันคิดโปสเตอร์เชิญชวน	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. หนังสือเรียนพระพุทธศาสนา ๒. กระดาษ เอ ๒ ๓. โปรแกรมสไลด์ Power Point เรื่อง การบำเพ็ญประโยชน์ต่อศาสนสถาน ภาระงาน/ชิ้นงาน ๑) อธิบายวิธีการการบำเพ็ญประโยชน์ต่อศาสนสถานได้อย่างเหมาะสม	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๔ เรื่อง การบำเพ็ญประโยชน์ต่อศาสนสถาน			เวลา ๑ ชั่วโมง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง หน้าทีและमारयातयात		รายวิชา สังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	จุดประสงค์การเรียนรู้	ผู้เรียนในชุมชนมีส่วนร่วมบำเพ็ญประโยชน์และบำรุงรักษาวัดในชุมชน โดยระบุกิจกรรม และตกแต่งให้สวยงาม ออกแบบลงบนกระดานขนาด เอ ๑ ที่ครูจัดเตรียมไว้ให้ ใช้เวลาออกแบบ ๑๐ นาทีแล้วส่งตัวแทนออกมานำเสนอผลงาน	
ด้านความรู้ ๑. อธิบายวิธีการการบำเพ็ญประโยชน์ต่อศาสนสถานได้อย่างเหมาะสม	ด้านทักษะและกระบวนการ ๒. วิเคราะห์แนวทางการบำรุงรักษาศาสนสถานได้อย่างเหมาะสม	๓. ครูถามนักเรียนถึงแนวทางการบำเพ็ญประโยชน์และบำรุงรักษาวิธีอื่น ๆ นอกเหนือจากที่นักเรียนได้นำเสนอตามผลงานในกิจกรรม “โครงการบำรุงวัดสืบสานพุทธศาสนา”	
ด้านคุณลักษณะ ๓. อภิปรายคุณค่าของการบำเพ็ญประโยชน์ต่อศาสนสถานได้		๔. ครูให้นักเรียนเขียนบันทึกการเรียนรู้ในประเด็นแนวทางการบำรุงรักษาศาสนสถานลงในแบบบันทึกกิจกรรม	
		ขั้นสรุป ๔. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายโดยใช้ประเด็นคำถามดังต่อไปนี้ - เหตุใดจึงจำเป็นต้องบำเพ็ญประโยชน์และบำรุงรักษาวัด (เพราะเป็นแนวทางที่ช่วยสืบทอดและพระพุทธรักษาได้) - ถ้าหากพุทธศาสนิกชนร่วมกันบำเพ็ญประโยชน์และบำรุงรักษาวัดจะก่อให้เกิดประโยชน์อย่างไร (ช่วยให้วัดสะอาดและยังคงสภาพเป็นศูนย์รวมจิตใจของพุทธศาสนิกชนในชุมชนสืบต่อไปและยังเป็นการส่งเสริมความเจริญรุ่งเรืองของพุทธศาสนาได้อีกด้วย) - พุทธศาสนิกชนควรปฏิบัติตนอย่างไรเพื่อเป็นการบำเพ็ญประโยชน์และบำรุงรักษาวัด (เข้าไปมีส่วนร่วมในการบำเพ็ญประโยชน์หรือบำรุงรักษาวัดในกิจกรรมต่าง ๆ)	

เกณฑ์การประเมิน

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. อธิบายวิธี การบำเพ็ญประโยชน์ต่อ ศาสนสถานได้	- สังเกตพฤติกรรม นักเรียน	- แบบสังเกตพฤติกรรม นักเรียน	ดี : อธิบายวิธี การบำเพ็ญประโยชน์ต่อ ศาสนสถานได้อย่างเหมาะสม พอใช้ : อธิบายวิธี การบำเพ็ญประโยชน์ต่อ ศาสนสถานได้ ปรับปรุง : ไม่สามารถ อธิบายวิธีการการบำเพ็ญ ประโยชน์ต่อศาสนสถาน ได้
ด้านทักษะ/กระบวนการ ๒. วิเคราะห์แนวทาง การบำรุงรักษาศาสนสถานได้	- ประเมินผลงานกลุ่ม	- แบบประเมินผลงานกลุ่ม	ดี : วิเคราะห์แนวทาง การบำรุงรักษาศาสนสถานได้ อย่างเหมาะสม พอใช้ : วิเคราะห์แนวทาง การบำรุงรักษาศาสนสถาน ได้ ปรับปรุง : ไม่สามารถ วิเคราะห์แนวทาง การบำรุงรักษาศาสนสถานได้
ด้านคุณลักษณะ ๓. อภิปรายคุณค่าของ การบำเพ็ญประโยชน์ต่อ ศาสนสถานได้	- สังเกตพฤติกรรม นักเรียน	- แบบสังเกตพฤติกรรม นักเรียน	ดี : อภิปรายคุณค่าของ การบำเพ็ญประโยชน์ต่อ ศาสนสถานได้อย่างมีเหตุผล พอใช้ : อภิปรายคุณค่าของ การบำเพ็ญประโยชน์ต่อศาสน สถานได้ ปรับปรุง : ไม่สามารถอภิปราย คุณค่าของการบำเพ็ญ ประโยชน์ต่อศาสนสถานได้ อย่างมีเหตุผล

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๕ เรื่อง การปฏิบัติตนต่อพระภิกษุ			
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง หน้าทีและมารยาทชาวพุทธ	เวลา ๑ ชั่วโมง		
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	รายวิชา สังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	
ตัวชี้วัด ส๑.๒ ม.๑/๒ อธิบายจริยวัตรสาวกเพื่อเป็นแบบอย่างในการประพฤติปฏิบัติ และปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อสาวกของศาสนาที่ตนนับถือ สาระสำคัญ นักบวชเป็นองค์ประกอบหนึ่งของในหลายศาสนา ซึ่งมีหน้าที่ในการฝึกฝน ปฏิบัติ เพื่อที่จะนำเอาคำสอนของศาสนามาเผยแผ่ ทั้งนี้ศาสนิกชนตามศาสนานั้นควรปฏิบัติตนอย่างสุภาพต่อนักบวชของศาสนา ขอบเขตเนื้อหา พระภิกษุสงฆ์ ซึ่งเป็นบรรพชิตในพระพุทธศาสนา มีหน้าที่ศึกษา ปฏิบัติธรรม เผยแผ่คำสอน และสืบทอดพระพุทธศาสนาโดยตรง มีคุณธรรมและหลักความประพฤติที่ต้องปฏิบัติมากมาย	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ๑. ครูให้นักเรียนดูภาพการต่างกายเข้าวัดที่เหมาะสมและไม่เหมาะสมและให้นักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับมารยาทการปฏิบัติตนที่เหมาะสมต่อพระภิกษุ โดยครูใช้คำถาม ดังนี้  ที่มา : https://www.dmc.tv/pages/พระพุทธศาสนา/การแต่งกายไปวัด.html - นักเรียนคิดว่าการแต่งกายในภาพใดเหมาะสมกับการเข้าพบพระภิกษุ (ภาพทางด้านขวามือ เพราะเป็นการแต่งกายที่สุภาพเรียบร้อย) - เมื่อนักเรียนได้มีโอกาสเข้าวัดหรือพบพระภิกษุ นักเรียนจะแต่งกายอย่างไร (แต่งกายสุภาพเรียบร้อยมีจิตใจดีเพื่อแสดงความเคารพ)	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. หนังสือเรียนพระพุทธศาสนา ๒. สมุดจดบันทึก ภาระงาน/ชิ้นงาน ๑) อธิบายแนวทางการปฏิบัติตนต่อพระภิกษุสงฆ์ได้อย่างมีเหตุผล	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๔ เรื่อง การปฏิบัติตนต่อพระภิกษุ			เวลา ๑ ชั่วโมง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง หน้าທີ່และมารยาทชาวพุทธ	รายวิชา สังคมศึกษา		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา และวัฒนธรรม			
จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. อธิบายแนวทางการปฏิบัติตนต่อพระภิกษุสงฆ์ได้ ด้านทักษะและกระบวนการ ๒. จำแนกความเหมาะสมของสิ่งที่ควรปฏิบัติตนต่อพระภิกษุสงฆ์ได้ ด้านคุณลักษณะ ๓. อภิปรายถึงคุณค่าของการปฏิบัติตนต่อพระภิกษุได้อย่างเหมาะสม	๓. ครูติดแผ่นป้ายหัวข้อดังต่อไปนี้ - การแต่งกาย - การติดต่อกับพระ - การสนทนา - กริยาท่าทาง - ระยะเวลาในการเข้าพบ ๔. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาเขียนคำแนะนำแนวทางการปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อพระภิกษุสงฆ์บนกระดานตามป้ายหัวข้อที่ระบุไว้ โดยกำหนดให้แต่ละกลุ่มเลือกแนะนำในหนึ่งประเด็นเท่านั้น ๕. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอธิบายคำแนะนำที่ตนเองออกมาเขียน ๖. ครูให้นักเรียนสรุปความรู้ที่ได้รับจากกิจกรรมเป็นแผนผังความคิดลงในแบบบันทึกกิจกรรม ขั้นสรุป ๗. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงประโยชน์ของการปฏิบัติตนที่ถูกต้องเหมาะสมแก่พระภิกษุสงฆ์ โดยครูใช้แนวคำถามดังนี้ - เพราะเหตุใดจึงต้องปฏิบัติตนให้เหมาะสมต่อภิกษุ (เป็นมารยาทอันดีงามที่ศาสนิกชนควรกระทำต่อพระภิกษุสงฆ์ที่เป็นบุคคลที่มีส่วนสำคัญในทางศาสนา)		

การวัดประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. อธิบายแนวทางการปฏิบัติตนต่อพระภิกษุสงฆ์ได้	- สังเกตพฤติกรรมนักเรียน	- แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน	ดี : อธิบายแนวทางการปฏิบัติตนต่อพระภิกษุสงฆ์ได้อย่างมีเหตุผล พอใช้ : อธิบายแนวทางการปฏิบัติตนต่อพระภิกษุสงฆ์ได้ ปรับปรุง : ไม่สามารถอธิบายแนวทางการปฏิบัติตนต่อพระภิกษุสงฆ์ได้
ด้านทักษะ/กระบวนการ ๒. จำแนกความเหมาะสมของสิ่งที่ควรปฏิบัติตนต่อพระภิกษุสงฆ์ได้	- ประเมินผลงานนักเรียน	- แบบประเมินผลงานนักเรียน	ดี : จำแนกความเหมาะสมของสิ่งที่ควรปฏิบัติตนต่อพระภิกษุสงฆ์ได้อย่างมีเหตุผล พอใช้ : จำแนกความเหมาะสมของสิ่งที่ควรปฏิบัติตนต่อพระภิกษุสงฆ์ได้ ปรับปรุง : ไม่สามารถจำแนกความเหมาะสมของสิ่งที่ควรปฏิบัติตนต่อพระภิกษุสงฆ์ได้
ด้านคุณลักษณะ ๓. อภิปรายถึงคุณค่าของการปฏิบัติตนต่อพระภิกษุได้	- ประเมินผลงานนักเรียน	- แบบประเมินผลงานนักเรียน	ดี : อภิปรายถึงคุณค่าของการปฏิบัติตนต่อพระภิกษุสงฆ์ได้อย่างเหมาะสม พอใช้ : อภิปรายถึงคุณค่าของการปฏิบัติตนต่อพระภิกษุได้ ปรับปรุง : ไม่สามารถอภิปรายถึงคุณค่าของการปฏิบัติตนต่อพระภิกษุได้

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๖ เรื่อง หลักกรรมสำหรับการปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อเพื่อนตามหลักพระพุทธศาสนา			
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง หน้าทีและมารยาทชาวพุทธ	เวลา ๑ ชั่วโมง	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	รายวิชา สังคมศึกษา	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ/แหล่งเรียนรู้
ตัวชี้วัด ส๑.๒ ม.๑/๓ ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อบุคคลต่างๆตามหลักศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด สาระสำคัญ การช่วยเหลือเกื้อกูล แนะนำทำสิ่งที่ดี และมีเข้าใจซึ่งกันและกัน ไม่หวังผลประโยชน์ ไม่พูดจาไม่ดีต่อกันและไม่ชักชวนกันไปในทางที่ผิด คือแนวทางอันเหมาะสมที่บุคคลซึ่งเป็นมิตรกันนั้นควรปฏิบัติต่อกัน ขอบเขตเนื้อหา ในหลักกรรมทศ ๖ กำหนดให้เพื่อนอยู่ในฐานะที่ชั่งชั่งหรือในทางพุทธศาสนาเรียกว่า “อุตรทิศ” เพื่อนมีความสำคัญในการเป็นผู้ที่ช่วยให้ผ่านพ้นอุปสรรคต่าง ๆ เป็นกำลังสนับสนุนให้บรรลุความสำเร็จ ดังนั้นจึงควรปฏิบัติต่อเพื่อนดังต่อไปนี้	ขั้นนำ ๑. ครูให้นักเรียนดูรูปภาพจากบทความ “ ๘ มิถุนายน วันเพื่อนสนิทสากล” แล้วให้นักเรียนพิจารณาเกี่ยวกับวันเพื่อนสนิทสากล โดยใช้แนวคำถามดังต่อไปนี้  ที่มา : kapook.com - นักเรียนคิดว่าบุคคลที่เป็นเพื่อนนั้นมีความสำคัญต่อชีวิตเราอย่างไร - ถึงมีการจัดตั้งวันเพื่อนสนิทสากลขึ้นมา (เพื่อคอยดูแล คอยช่วยเหลือกันอยู่เสมอ การจัดตั้งวันเพื่อนสนิทสากลขึ้นมาเพื่อระลึกถึงเพื่อนจึงเป็นสิ่งที่ดี) - นักเรียนมีเพื่อนสนิทหรือไม่ แล้วเขามีการปฏิบัติตนกับเพื่อนอย่างไร (มี คอยช่วยทำสอนการบ้านต่างๆ ที่ไม่เข้าใจ) - เพื่อนสนิทของนักเรียนนั้น เป็นเพื่อนที่ดีหรือไม่อย่างไร (เป็นเพื่อนที่ดี)	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. หนังสือเรียนพระพุทธศาสนา ๒. สื่ออุปกรณ์ Power Point เรื่อง “ การปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อเพื่อนตามหลักพุทธศาสนา” ภาระงาน/ชิ้นงาน ๑) ระบุหลักธรรมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตนต่อเพื่อนได้อย่างมีเหตุผล	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๖ เรื่อง หลักธรรมสำหรับการปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อเพื่อนตามหลักพระพุทธศาสนา			
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง หน้าที่สามารถหาพบ		เวลา ๑ ชั่วโมง	
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม		รายวิชา สังคมศึกษา	
จุดประสงค์การเรียนรู้		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	
ด้านความรู้	๑. ระบุหลักธรรมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตนต่อเพื่อนได้อย่างมีเหตุผล	ชั้นสอน	๒. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรม “จับโกเพื่อนแท้ – เทียม” โดยขั้นตอนมีดังต่อไปนี้
ด้านทักษะและกระบวนการ	๒. อธิบายแนวทางการปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อเพื่อนตามหลักพระพุทธศาสนา		๒.๑ ครูแจกกระดาษขึงโกเพื่อนแท้ – เทียม ให้นักเรียนเขียนข้อความลงในตารางขนาด ๔ คูณ ๔ ช่อง ดังต่อไปนี้
ด้านคุณลักษณะ	๓. อภิปรายคุณค่าของการปฏิบัติตนต่อเพื่อนอย่างเหมาะสมตามหลักพระพุทธศาสนา		- เขียนลักษณะของเพื่อนที่ดีตามความคิดของตนเองลงในแถวซ้ายทั้ง ๔ ช่อง
			- เขียนการปฏิบัติตนต่อเพื่อนตามความคิดของตนเองลงในแถวกลางทั้ง ๔ ช่อง
			- เขียนลักษณะของเพื่อนที่ไม่ดีตามความคิดของตนเองลงในแถวขวาทั้ง ๔ ช่อง
			๓. ครูอธิบายเรื่องลักษณะของเพื่อนตามหลักธรรม มิตรแท้ ๔ กับ มิตรเทียม ๔ และเรื่องการปฏิบัติตนต่อเพื่อนโดยใช้สื่อโปรแกรม Power Point เรื่อง “การปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อเพื่อนตามหลักพุทธศาสนา” โดยให้นักเรียนสังเกตและพิจารณาลักษณะของเพื่อนตามหลัก มิตรแท้ ๔ มิตรเทียม ๔ และการปฏิบัติตนที่ดีต่อเพื่อนนตรงตามความคิดที่นักเรียนเขียนลงบนกระดานขึงโกหรือไม่ หากตรงหรือมีความใกล้เคียงกัน ให้นักเรียนขีดกากบาทลงไป
			ช่องที่นักเรียนเขียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๖ เรื่อง หลักกรรมสำหรับการปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อเพื่อนตามหลักพระพุทธศาสนา หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง หน้าที่สามารถหาพบ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	รายวิชา สังคมศึกษา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ๔. นักเรียนที่สามารถเรียงบิงโกได้ตามรูปตัวอย่าง ให้พูดคำว่าบิงโก ตัวอย่างวิธีการเรียงบิงโก ๕. ครูตั้งคำถามกับนักเรียนที่สามารถเรียงบิงโกได้ โดยใช้แนวคำถามดังต่อไปนี้ - ใครคือเพื่อนสนิทที่สุดของนักเรียน แล้วเขาปฏิบัติตนต่อนักเรียนอย่างไร (แนวคำตอบ : ช่วยติ คอยชี้แนะช่องทางที่ถูกต้องให้) - นักเรียนเป็นเพื่อนที่ดีของเพื่อนในห้องหรือไม่อย่างไร (เป็นเพื่อนที่ดีคอยช่วยเหลือแนะนำและชักชวนกันทำในสิ่งที่ดีและมีประโยชน์) - นักเรียนจะตอบแทนเพื่อนที่คอยช่วยเหลือนักเรียนมาตลอดด้วยวิธีการใด (ทำตัวเสมอต้นเสมอปลายคอยร่วมทุกข์ร่วมสุขกับ) - นักเรียนเคยมีเพื่อนที่ไม่ดีหรือไม่และเราสามารถช่วยให้เขาเปลี่ยนแปลงตนได้หรือไม่(เคยมีเพื่อนที่ไม่ดี แต่เราสามารถแนะนำและเชิญชวนเขาให้เปลี่ยนแปลงตนเองทำสิ่งที่ดีมีประโยชน์)
---	--

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๖ เรื่อง หลักธรรมสำหรับการปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อเพื่อนตามหลักพระพุทธศาสนา หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง หน้าที่และมารยาทชาวพุทธ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม			เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
รายวิชา สังคมศึกษา			
		๖. ครูให้นักเรียนเขียนสรุปสิ่งที่ได้รับจากการทำการทำกิจกรรม “บึงโกเพื่อนแท้ – เทียม” ลงในแบบบันทึกกิจกรรม ขั้นสรุป ๗. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายโดยมีแนวคำถามดังต่อไปนี้ - ประโยชน์ของการรู้เท่าทันลักษณะของเพื่อนที่ไม่ดีคือ (รู้ว่าเพื่อนเทียมมีการปฏิบัติตนต่อเรายังไง เป็นแนวทางการป้องกันไม่ให้เข้าไปยุ่งเกี่ยว) - การปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อเพื่อนเป็นเช่นไร (การช่วยเหลือเกื้อกูล แนะนำทำสิ่งที่ถูกและมีเข้าใจซึ่งกันและกัน ไม่หวังผลประโยชน์ ไม่พูดจาไม่ดีต่อกันและไม่ชักชวนกันไปในทางที่ผิด คือแนวทางอันเหมาะสมที่บุคคลซึ่งเป็นมิตรกันนั้นควรปฏิบัติต่อกัน)	

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. ระบุหลักธรรมที่ เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตน ต่อเพื่อนได้	- สังเกตพฤติกรรม นักเรียน	- แบบสังเกตพฤติกรรม นักเรียน	ดี : ระบุหลักธรรมที่เกี่ยวข้องกับ การปฏิบัติตนต่อเพื่อนได้อย่างมี เหตุผล พอใช้ : ระบุหลักธรรมที่ เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตนต่อ เพื่อนได้ ปรับปรุง : ไม่สามารถระบุ หลักธรรมที่เกี่ยวข้องกับการ ปฏิบัติตนต่อเพื่อนได้
ด้านทักษะ/กระบวนการ ๒. อธิบายแนวทาง การปฏิบัติตนอย่างเหมาะสม ต่อเพื่อนตามหลักพระพุทธ ศาสนา	- สังเกตพฤติกรรม นักเรียน	- แบบสังเกตพฤติกรรม นักเรียน	ดี : อธิบายแนวทางการปฏิบัติตน อย่างเหมาะสมต่อเพื่อนตามหลัก พระพุทธศาสนาอย่างมีเหตุผล พอใช้ : อธิบายแนวทาง การปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อ เพื่อนตามหลักพระพุทธศาสนาได้ ปรับปรุง : ไม่สามารถอธิบาย แนวทางการปฏิบัติตนอย่าง เหมาะสมต่อเพื่อนตามหลัก พระพุทธศาสนาได้
ด้านคุณลักษณะ ๓. อภิปรายคุณค่าของ การปฏิบัติตนต่อเพื่อนอย่าง เหมาะสมตามหลักพระพุทธ ศาสนา	- สังเกตพฤติกรรม นักเรียน	- แบบสังเกตพฤติกรรม นักเรียน	ดี : อภิปรายถึงคุณค่าของการปฏิบัติตน ต่อเพื่อนอย่างเหมาะสมตามหลัก พระพุทธศาสนาได้อย่างมีเหตุผล พอใช้ : อภิปรายถึงคุณค่าของ การปฏิบัติตนต่อเพื่อนอย่างเหมาะสม ตามหลักพระพุทธศาสนาได้ ปรับปรุง : ไม่สามารถอภิปรายถึง คุณค่าของการปฏิบัติตนต่อเพื่อน อย่างเหมาะสมตามหลัก พระพุทธศาสนาได้

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๗ เรื่อง การแสดงละคร		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง หน้าที่และมารยาทชาวพุทธ	เวลา ๑ ชั่วโมง	
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	รายวิชา สังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ตัวชี้วัด ส๑.๒ ม.๑/๒ อธิบายจริยวัตรสาวกเพื่อเป็นแบบอย่างในการประพฤติปฏิบัติ และปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อสาวกของศาสนาที่ตนนับถือ สาระสำคัญ การแสดงความเคารพคือการปฏิบัติตนที่แสดงถึงความอ่อนน้อมถ่อมตนต่อบุคคลต่าง ๆ เป็นมารยาทที่ดีได้มีหลักพัฒนามาจากแนวทางปฏิบัติทางศาสนา ขอบเขตเนื้อหา การแสดงความเคารพมีหลายลักษณะ เช่น การประนมมือ การไหว้ การกราบ การแสดงความเคารพนับถือพิจารณาผู้ที่ได้รับความเคารพด้วยว่าอยู่ในฐานะใด โอกาสใด แล้วจึงแสดงความเคารพให้ถูกต้อง	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายในประเด็น มารยาทไทยและมารยาทชาวพุทธ โดยใช้แนวคำถามดังต่อไปนี้คือ - มารยาทหมายถึงอะไร (การปฏิบัติตนที่แสดงถึงความอ่อนน้อมถ่อมตนต่อบุคคลต่างๆ) - นักเรียนเคยได้ยินมารยาทชาวพุทธหรือไม่ เป็นอย่างไร (เคยหมายถึงการเคารพปฏิบัติตนอย่างดีในศาสนสถานหรือศาสนพิธีต่างๆ) - มารยาทไทยและมารยาทชาวพุทธเกี่ยวข้องกับข้อกัณฑ์หรือไม่อย่างไร และอะไรที่แสดงให้เห็นถึงความเกี่ยวข้อง (มารยาทไทยมีหลักมาจากคำสอนหรือแนวทางปฏิบัติจากพระพุทธศาสนา ตัวอย่างเช่นการกราบไหว้) - นักเรียนรู้จักวิธีการทำความเคารพแบบใดบ้าง (การประนมมือ กราบไหว้ เบญจางคประดิษฐ์) ๒. ครูกล่าวนำเข้าสู่บทเรียน “ในวันนี้จะลองฝึกปฏิบัติการแสดงความเคารพอย่างถูกต้องวิธีเพื่อสร้างเสริมมารยาทชาวพุทธที่ดีกัน” ขั้นสอน ๓. ครูถามนักเรียนถึงขั้นตอนของการแสดงความเคารพ โดยใช้แนวคำถามดังต่อไปนี้ - การแสดงความเคารพมีขั้นตอนอย่างไรบ้าง (อัญชลี วันทาและอภิวาท) - อัญชลีหมายถึงอะไร (การประนมมือ)	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. วีดิทัศน์เรื่อง “การประนมมือ” ๒. วีดิทัศน์เรื่อง “การไหว้ ๓ ระดับ” ๓. วีดิทัศน์เรื่อง “การกราบแบบเบญจางคประดิษฐ์ ภาระงาน/ชิ้นงาน ๑) แสดงวิธีการปฏิบัติตนในศาสนพิธีและมารยาทชาวพุทธได้อย่างถูกต้อง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๗ เรื่อง การแสดงความเคารพ			เวลา ๑ ชั่วโมง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง หน้าที่และมารยาทชาวพุทธ	กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	รายวิชา สังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. อธิบายวิธีการปฏิบัติตนในแสดงความเคารพได้ ด้านทักษะและกระบวนการ ๒. ปฏิบัติการแสดงความเคารพได้ ด้านคุณลักษณะ ๓. อภิปรายถึงคุณค่าของการแสดงความเคารพได้	– วันทามายถึงอะไร (การไหว้) – อภิวัตน์มายถึงอะไร (การกราบ) ๔. ครูให้นักเรียนดูวีดิทัศน์เรื่อง “การประนมมือ” พร้อมให้นักเรียนปฏิบัติตามแล้วตรวจสอบความถูกต้องหลังจากวีดิทัศน์จบ  วีดิทัศน์เรื่อง การประนมมือ ที่มา : https://youtu.be/KOKfHYe_u_8 ๕. ครูถามนักเรียนเกี่ยวกับการประนมมือนั้นใช้แสดงความเคารพสิ่งใดบ้าง (แสดงความเคารพพระรัตนตรัย แสดงความเคารพในศาสนพิธีต่างๆ เช่น การเจริญพระพุทธมนต์) ๖. ครูให้นักเรียนดูวีดิทัศน์เรื่อง “การไหว้ ๓ ระดับ” โดยให้นักเรียนจับใจความในประเด็น ความแตกต่างของการไหว้ในแต่ละระดับ 		

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๗ เรื่อง การแสดงความคิดรวบยอด		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง หน้าที่และมารยาทชาวพุทธ	เวลา ๑ ชั่วโมง	
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	รายวิชา สังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	- หากไม่สามารถแสดงความคิดรวบยอดได้ (การให้) - ถ้ากราบบุคคล จะมีแนวทางการกราบที่แตกต่างจากการกราบพระรัตนตรัยอย่างไร (กราบไม่เบ้มือและก้มกราบเพียงหนึ่งครั้ง) ขั้นสรุป ๑๑. ครูถามคำถามสรุปเกี่ยวกับการทำความเคารพโดยใช้แนวคำถามดังต่อไปนี้ - การแสดงความเคารพมีคุณค่าอย่างไร (เป็นการแสดงความอ่อนน้อมถ่อมตน) - นักเรียนจะมีแนวทางการสืบทอดหรือส่งต่อวัฒนธรรมอันเป็นมารยาทที่ดีของชาวไทยและชาวพุทธได้อย่างไรบ้าง (ปฏิบัติอย่างถูกต้อง ถูกวิธี และทำอย่างสม่ำเสมอ)	

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. อธิบายวิธีการปฏิบัติตนในศาสนพิธีและมารยาทชาวพุทธ	- ประเมินการสาธิต	- แบบประเมินการสาธิต	ดี : อธิบายวิธีการปฏิบัติตนในศาสนพิธีและมารยาทชาวพุทธได้อย่างมีความเข้าใจถูกต้องและเหมาะสม พอใช้ : อธิบายวิธีการปฏิบัติตนในศาสนพิธีและมารยาทชาวพุทธได้อย่างมีความเข้าใจ ปรับปรุง : ไม่สามารถอธิบายวิธีการปฏิบัติตนในศาสนพิธีและมารยาทชาวพุทธได้
ด้านทักษะ/กระบวนการ ๒. แสดงวิธีการปฏิบัติตนในศาสนพิธีและมารยาทชาวพุทธได้	- ประเมินการสาธิต	- แบบประเมินการสาธิต	ดี : แสดงวิธีการปฏิบัติตนในศาสนพิธีและมารยาทชาวพุทธได้อย่างถูกต้อง พอใช้ : แสดงวิธีการปฏิบัติตนในศาสนพิธีและมารยาทชาวพุทธได้ ปรับปรุง : ไม่สามารถแสดงวิธีการปฏิบัติตนในศาสนพิธีและมารยาทชาวพุทธได้
ด้านคุณลักษณะ ๓. อภิปรายถึงคุณค่าของการแสดงความเคารพได้	- สังเกตพฤติกรรมนักเรียน	- แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน	ดี : อภิปรายถึงคุณค่าของการแสดงความเคารพได้อย่างมีเหตุผล พอใช้ : อภิปรายถึงคุณค่าของการแสดงความเคารพได้ ปรับปรุง : ไม่สามารถอภิปรายถึงคุณค่าของการแสดงความเคารพได้อย่างมีเหตุผล

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ศาสนพิธีและวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

รหัสวิชา ส๒๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๒ เวลา ๙ ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระ พระพุทธศาสนา

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๑.๑ รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ส ๑.๒ เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และธำรงรักษาพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ

ตัวชี้วัด

ส ๑.๑ ม.๑/๖ เห็นคุณค่าของการพัฒนาจิต เพื่อการเรียนรู้และการดำเนินชีวิตด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการคือวิธีคิดแบบคุณค่าแท้ คุณค่าเทียมและวิธีคิดแบบคุณ-โทษและทางออกหรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ

ส ๑.๑ ม.๑/๗ สวดมนต์ แผ่เมตตาบริหารจิตและเจริญปัญญาด้วยอานาปานสติหรือตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด

ส ๑.๑ ม.๑/๘ วิเคราะห์และปฏิบัติตนตามหลักธรรมทางศาสนาที่ตนนับถือ ในการดำรงชีวิตแบบพอเพียง และดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมเพื่อการอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข

ส ๑.๒ ม.๑/๔ จัดพิธีกรรมและปฏิบัติตนในศาสนพิธีพิธีกรรมได้ถูกต้อง

ส ๑.๒ ม.๑/๕ อธิบายประวัติความสำคัญและปฏิบัติตนในวันสำคัญทางศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนดได้ถูกต้อง

๒ .สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา มีความสำคัญต่อศาสนิกชนทุกคน ซึ่งชาวพุทธจะต้องกล่าวคำอาราธนาต่าง ๆ เข้าร่วมพิธีกรรม และปฏิบัติตนในศาสนาพิธี และพิธีกรรมของพระพุทธศาสนาได้อย่างถูกต้อง

๓. สาระการเรียนรู้

ความรู้

- วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา
- ศาสนพิธี การจัดโต๊ะหมู่บูชา การอาราธนาศีล การอาราธนาธรรม การอาราธนาพระปริตร
- การสวดมนต์ แผ่เมตตา บริหารจิต และเจริญปัญญาด้วยอานาปานสติ
- การคิดแบบคุณค่าแท้-คุณค่าเทียม และวิธีคิดคุณ-โทษ และทางออก
- การสวดมนต์แปลและแผ่เมตตา
- วิธีปฏิบัติและการบริหารจิตและการเจริญปัญญาตามหลักสติปัฏฐานเน้นอานาปานสติ
- การนำวิธีการบริหารจิตและเจริญปัญญาไปใช้ในชีวิตประจำวัน

- การพัฒนาจิตโดยวิธีโยนิโสมนสิการ
- พุทธศาสนากับความพอเพียง

ทักษะ/กระบวนการ

- วิเคราะห์ความสำคัญและลำดับการปฏิบัติศาสนพิธีของวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา
- อธิบายวิธีคิดตามหลักโยนิโสมนสิการ คุณค่าแท้ – คุณค่าเทียม คุณโทษและทางออก
- การปฏิบัติศาสนพิธีและการเจริญปัญญาตามหลักสติปัฏฐาน
- การคิดแบบมีวิจารณญาณโดยการบริหารจัดการจิตและเจริญปัญญา

เจตคติ

- คุณค่าและความสำคัญของวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา
- คุณค่าของการทำสมาธิตามหลักอานาปานสติในชีวิตประจำวัน
- ปฏิบัติตนในพิธีกรรมทางศาสนาได้อย่างถูกต้อง
- เห็นประโยชน์ของการสวดมนต์แปลและแผ่เมตตา
- ยอมรับคุณค่าของวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตได้
- ให้ความสนใจกับหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่มีต่อตนเองและสังคมได้อย่างมีเหตุผล

๔. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร
๒. ความสามารถในการคิด
๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. มีวินัย
๒. ใฝ่เรียนรู้
๓. มุ่งมั่นในการทำงาน

๖. การประเมินผลรวบยอด

ภาระงานหรือชิ้นงาน

สรุปและวิเคราะห์ข้อมูลของวันสำคัญจากการปฏิบัติ แผนผังความคิดเรื่อง เรียนรู้เรื่องวันสำคัญทางศาสนา

เกณฑ์การประเมินผลชิ้นงานหรือภาระงาน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. การอธิบายประวัติและ การปฏิบัติศาสนพิธีในวัน สำคัญทางพระพุทธศาสนา	อธิบายประวัติและ การปฏิบัติศาสนพิธี ได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วนและชัดเจน	อธิบายประวัติและ การปฏิบัติศาสนพิธี ได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน	อธิบายประวัติและ การปฏิบัติศาสนพิธี ได้อย่างถูกต้อง	อธิบายประวัติและ การปฏิบัติศาสนพิธี ได้ แต่ยังไม่ถูกต้อง ครบถ้วน
๒. การสรุปประวัติและ การปฏิบัติศาสนพิธีในวัน สำคัญทางพระพุทธศาสนา	สรุปประวัติและ การปฏิบัติศาสนพิธีได้ ถูกต้อง ๕ วันขึ้นไป	สรุปประวัติและ การปฏิบัติศาสนพิธี ได้ถูกต้อง ๔ วัน	สรุปประวัติและ การปฏิบัติศาสนพิธี ได้ถูกต้อง ๓ วัน	สรุปประวัติและ การปฏิบัติศาสนพิธีได้ ถูกต้องน้อยกว่า ๓ วัน
๓. ความเรียบร้อยของ ผลงาน	ผลงานเป็นระเบียบ สวยงาม ไม่มีคำผิด	ผลงานเป็นระเบียบ สวยงาม มีคำผิด เล็กน้อย	ผลงานเป็นระเบียบ แต่ยังไม่สวยงาม ไม่ มีคำผิด	ผลงานไม่เป็น ระเบียบ มีคำเขียน ผิดมาก

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๑๒ - ๑๐ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๙ - ๗ หมายถึง ดี

คะแนน ๖ - ๔ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๓ - ๑ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ ดี

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๘ เรื่อง ประวัติวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา			เวลา ๑ ชั่วโมง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ศาสนพิธีและวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา			ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม			รายวิชา สังคมศึกษา
ตัวชี้วัด ส ๑.๒ ม.๑/๔ จัดพิธีกรรมและปฏิบัติตนในศาสนาพิธี พิธีกรรมได้ถูกต้อง	กิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบเทคนิคจิ๊กซอว์ (Jigsaw) ขั้นนำ ๑. ครูตั้งคำถามกับนักเรียน ดังนี้ ๑) นักเรียนรู้จักวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาวันใดบ้าง ให้นักเรียนช่วยกันตอบ (แนวคำตอบ : เช่น วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันอัฐมิบูชา วันอาสาฬหบูชา เป็นต้น) ๒) จากนั้นครูให้นักเรียนดูภาพพระพุทธเจ้าทรงแสดงธรรมแก่ปัญจวัคคีย์ แล้วให้นักเรียนลองตอบว่าเป็นภาพที่เกี่ยวข้องกับวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาวันใด	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. ภาพพระพุทธเจ้าทรงแสดงธรรมแก่ปัญจวัคคีย์ ๒. ใบความรู้หมายเลข ๑ ประวัติของวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ๓. ใบความรู้หมายเลข ๒ เหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ๔. ใบความรู้หมายเลข ๓ หลักธรรมคำสอนในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ๕. ใบความรู้หมายเลข ๔ ศาสนพิธีในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ๖. แบบทดสอบท้ายบทเรียน	ภาระงาน/ชิ้นงาน วิเคราะห์ประวัติของวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา
สาระสำคัญ พิธีกรรมทางศาสนาเป็นแบบแผนที่ฝังปฏิบัติของศาสนิกชนเพื่อแสดงความเลื่อมใสศรัทธาต่อศาสนา	ขอบเขตเนื้อหา ๑. ประวัติและความสำคัญของวันธรรมสวนะ วันเข้าพรรษา วันออกพรรษา วันเทโวโรหณะ ๒. ระเบียบพิธี พิธีเวียนเทียน การปฏิบัติตนในวันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันอัฐมิบูชา วันธรรมสวนะ วันอาสาฬหบูชา และเทศกาลสำคัญ		ที่มา : https://bit.ly/2VQU4eM (แนวคำตอบ : เป็นวันอาสาฬหบูชา ซึ่งตรงกับวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๘ จากภาพพระพุทธเจ้าแสดงธรรมจักรกับปัญจวัคคีย์ ต่อมาโกณฑัญญะได้ดวงตาเห็นธรรมและทูลขอบวชเป็นพระสงฆ์รูปแรกในพระพุทธศาสนา จึงเป็นวันที่มีพระรัตนตรัยครบสามประการ คือ พระพุทธ พระธรรม และพระสงฆ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๘ เรื่อง ประวัติวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา			เวลา ๑ ชั่วโมง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ศาสนพิธีและวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา	กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	รายวิชา สังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. อธิบายประวัติความเป็นมาของวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ด้านทักษะและกระบวนการ ๒. วิเคราะห์ความสำคัญของวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ด้านคุณลักษณะ ๓. เห็นความสำคัญของวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา	ครูสรุปคำตอบและอธิบายถึงประวัติความเป็นมาของวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาในภาพ ขั้นสอน ๓. ครูให้นักเรียนจัดกลุ่มละความสามารถนักเรียน (เก่ง กลาง อ่อน) กลุ่มละ ๔ คนและเรียกกลุ่มนี้ว่า “กลุ่มบ้านเรา” สมาชิกในกลุ่มจะได้รับหมายเลขประจำตัวคือ ๑, ๒, ๓ และ ๔ ๔. ครูกำหนดหัวข้อเรื่องที่นักเรียนในกลุ่มบ้านเราจะต้องศึกษาความรู้ตามหมายเลขที่สมาชิกแต่ละคนได้รับ ดังนี้ - หมายเลข ๑ ประวัติของวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา - หมายเลข ๒ เหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา - หมายเลข ๓ หลักธรรมคำสอนในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา - หมายเลข ๔ ศาสนพิธีในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ๕. จากนั้นครูให้นักเรียนกลุ่มบ้านเราแยกย้ายไปรวมกับสมาชิกจากกลุ่มบ้านเรากลุ่มอื่นที่ได้หมายเลขเดียวกัน เมื่อนักเรียนรวมกลุ่มแล้วให้เรียกกลุ่มนี้ว่า “กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ” ๖. ครูแจกใบความรู้ตามหมายเลขให้กลุ่มผู้เชี่ยวชาญทั้ง ๔ กลุ่มศึกษาโดยให้เวลาประมาณ ๑๐ นาที ใบความรู้ประกอบด้วย - หมายเลข ๑ ประวัติของวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา - หมายเลข ๒ เหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา - หมายเลข ๓ หลักธรรมคำสอนในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา - หมายเลข ๔ ศาสนพิธีในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา		

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ศาสนพิธีและวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ศาสนพิธีและวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๘ เรื่อง ประวัติวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา รายวิชา สังคมศึกษา	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๗. เมื่อครบตามกำหนดเวลา ให้สมาชิกในกลุ่มผู้เกี่ยวข้องขานกลัปลูกคู่ บ้านเราและนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาไปความรู้ตามหมายเลข อธิบายให้สมาชิกในกลุ่มบ้านเราฟังจนเข้าใจจนครบทุกหมายเลขตั้งแต่ หมายเลข ๑ จนถึงหมายเลข ๔ ตามลำดับ โดยใช้เวลาในการแลกเปลี่ยน ความรู้ประมาณ ๑๕ นาที ขั้นสรุป ๘. ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบท้ายบทเรียนจำนวน ๑๐ ข้อ โดยให้ เวลาในการทำแบบทดสอบ ๑๐ นาที จากนั้นครูเฉลยคำตอบให้ นักเรียนสลับกันตรวจแล้วนำผลคะแนนของสมาชิกกลุ่มบ้านเราทุกคน มารวมกัน ตัวอย่างเช่น - สมาชิกหมายเลข ๑ ได้ ๘ คะแนน - สมาชิกหมายเลข ๒ ได้ ๕ คะแนน - สมาชิกหมายเลข ๓ ได้ ๓ คะแนน - สมาชิกหมายเลข ๔ ได้ ๗ คะแนน นำคะแนนมารวมกัน คือ $๘+๕+๓+๗= ๒๓$ คะแนน เป็นต้น กลุ่มที่ได้คะแนนรวมมากที่สุดจะเป็นผู้ชนะและได้รับรางวัลในวันนี้ (หมายเหตุ : ใบความรู้และแบบทดสอบแนบท้ายแผนการจัด การเรียนรู้นี้) ๙. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความสำคัญของวันสำคัญทาง พระพุทธศาสนา	

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. อธิบายประวัติความเป็นมาของวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา	สังเกตการอธิบาย	แบบสังเกตพฤติกรรม	ดี : อธิบายประวัติความเป็นมาของวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาได้อย่างถูกต้องและเข้าใจอย่างเหมาะสม พอใช้ : อธิบายประวัติความเป็นมาของวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาได้อย่างถูกต้อง ปรับปรุง : ไม่สามารถอธิบายประวัติความเป็นมาของวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาได้อย่างถูกต้อง
ด้านทักษะ/กระบวนการ ๒. วิเคราะห์ความสำคัญของวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา	ครูตั้งคำถาม	คำถามเกี่ยวกับความสำคัญของวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา	ดี : วิเคราะห์ความสำคัญของวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาได้อย่างชัดเจนและเข้าใจ พอใช้ : วิเคราะห์ความสำคัญของวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาได้ พอเข้าใจ ปรับปรุง : ไม่สามารถวิเคราะห์ความสำคัญของวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาได้
ด้านคุณลักษณะ ๓. เห็นความสำคัญของวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา	ครูตั้งคำถาม	คำถามเกี่ยวกับความสำคัญของวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา	ดี : แสดงออกชัดเจนถึงการเห็นความสำคัญ พอใช้ : แสดงออกไม่ชัดเจน ปรับปรุง : ไม่แสดงออกไม่ให้ความสำคัญ

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง ประวัติของวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา			
หน่วยที่ ๕ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๙	เรื่อง ศาสนพิธีและวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา		
รายวิชา สังคมศึกษา	รหัส ส๒๑๑๐๑	ภาคเรียนที่ ๑	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

๑. วันมาฆบูชา "มาฆะ" เป็นชื่อของเดือน ๓ มาฆบูชา นั้น ย่อมาจากคำว่า"มาฆบูรณมี" แปลว่าการบูชาพระในวันเพ็ญ เดือน ๓ วันมาฆบูชาจึงตรงกับวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๓ แต่ถ้าปีใดมีเดือน อธิกมาส คือมีเดือน ๘ สองครั้ง วันมาฆบูชาก็จะเลื่อนไปเป็นวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๔ เป็นวันสำคัญวันหนึ่ง ในวันพุทธศาสนา คือวันที่มีการประชุมสังฆสันนิบาตครั้งใหญ่ในพุทธศาสนา ที่เรียกว่า "จาตุรงคสันนิบาต" และเป็นวันที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ทรงแสดงโอวาทปาฏิโมกข์แก่พระสงฆ์สาวกเป็นครั้งแรก ณ เวฬุวันวิหาร กรุงราชคฤห์ เพื่อให้พระสงฆ์นำไปประพฤติปฏิบัติ เพื่อจะยังพระพุทธศาสนาให้เจริญรุ่งเรืองต่อไป	
๒. วันวิสาขบูชา ความหมาย คำว่า "วิสาขบูชา" หมายถึงการบูชาในวันเพ็ญเดือน ๖ วิสาขบูชา ย่อมาจาก " วิสาขบูรณมีบูชา " แปลว่า " การบูชาในวันเพ็ญเดือนวิสาขะ " ถ้าปีใดมีอธิกมาส คือ มีเดือน ๘ สองหน ก็เลื่อนไปเป็นกลางเดือน ๗ ความสำคัญ วันวิสาขบูชา เป็นวันสำคัญยิ่งทางพระพุทธศาสนา เพราะเป็นวันที่พระพุทธเจ้าประสูติ คือเกิด ได้ตรัสรู้ คือสำเร็จ ได้ปรินิพพาน คือ ดับ เกิดขึ้นตรงกันทั้ง ๓ คราวคือ ๑. เมื่อเจ้าชายสิทธัตถะประสูติที่พระราชอุทยานลุมพินีวัน ระหว่างกรุงกบิลพัสดุ์กับเทวทหะ เมื่อเช้าวันศุกร์ ขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๖ ปีจอ ก่อนพุทธศักราช ๘๐ ปี ๒. เมื่อเจ้าชายสิทธัตถะตรัสรู้ เป็นพระพุทธเจ้าเมื่อพระชนมายุ ๓๕ พรรษา ณ ใต้ร่มไม้ศรีมหาโพธิ์ ฝั่งแม่น้ำเนรัญชรา ตำบลอุรุเวลาเสนานิคม ในตอนเช้ามืดวันพุธ ขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๖ ปีระกา ก่อนพุทธศักราช ๔๕ ปี หลังจากออกผนวชได้ ๖ ปี ปัจจุบันสถานที่ตรัสรู้แห่งนี้เรียกว่า พุทธคยา เป็นตำบลหนึ่งของเมืองคยา แห่งรัฐพิหารของอินเดีย ๓. หลังจากตรัสรู้แล้ว ได้ประกาศพระศาสนา และโปรดเวไนยสัตว์ ๔๕ ปี พระชนมายุได้ ๘๐ พรรษา ก็เสด็จดับขันธปรินิพพาน เมื่อวันอังคาร ขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๖ ปีมะเส็ง ณ สาลวโนทยาน ของมัลลกษัตริย์ เมืองกุสินารา แคว้นมัลละ (ปัจจุบันอยู่ในเมืองกุสินคระ แคว้นอุตตรประเทศ ประเทศอินเดีย)	
๓. วันอาสาฬหบูชา วันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๘ นับเป็นวันที่สำคัญในประวัติศาสตร์แห่งพระพุทธศาสนา คือวันที่พระพุทธองค์ทรงแสดงธรรมเทศนาหรือหลักธรรมที่ทรงตรัสรู้เป็นครั้งแรกแก่เบญจวัคคีย์ทั้ง ๕ ณ มฤคทายวัน ตำบลอิสิปตนะ เมืองพาราณสี ในชมพูทวีปสมัยโบราณ ซึ่งปัจจุบันตั้งอยู่ในประเทศอินเดีย ธรรมเทศนาที่ทรงแสดงครั้งแรกจึงได้ชื่อว่า "ธัมมจักกัปปวัตตนสูตร" แปลว่า พระสูตรแห่งการหมุนวงล้อธรรม หรือพระสูตรแห่งการแผ่ขยายธรรมจักร เมื่อพระพุทธเจ้าทรงแสดงธรรมแล้ว ปรากฏว่าโกณฑัญญะผู้เป็นหัวหน้าเบญจวัคคีย์ได้เกิดเข้าใจธรรม เรียกว่าเกิดดวงตาแห่งธรรมหรือธรรมจักขุ บรรลุเป็นโสดาบัน จึงทูลขอบรรพชาและถือเป็นพระภิกษุสาวก รูปแรกในพระพุทธศาสนา มีชื่อว่า อัญญาโกณฑัญญะ	

๔. วันเข้าพรรษา

"เข้าพรรษา" แปลว่า "พักฝน" หมายถึง พระภิกษุสงฆ์ต้องอยู่ประจำ ณ วัดใดวัดหนึ่งระหว่างฤดูฝน โดยเหตุที่พระภิกษุในสมัยพุทธกาลมีหน้าที่จะต้องจาริกโปรดสัตว์ และเผยแพร่พระธรรมคำสั่งสอนแก่ประชาชนไปในที่ต่าง ๆ ไม่จำเป็นต้องมีที่อยู่ประจำ แม้ในฤดูฝน ชาวบ้านจึงตำหนิว่าไปเหยียบข้าวกล้าและพืชอื่นๆ จนเสียหาย พระพุทธเจ้าจึงทรงวางระเบียบการจำพรรษาให้พระภิกษุอยู่ประจำที่ตลอด ๓ เดือน ในฤดูฝน คือ เริ่มตั้งแต่วันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๘ ของทุกปี ถ้าปีใดมีเดือน ๘ สองครั้ง ก็เลื่อนมาเป็นวันแรม ๑ ค่ำ เดือนแปดหลัง และออกพรรษาในวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๑ เว้นแต่มีกิจธุระเจ้าเป็นซึ่งเมื่อเดินทางไปแล้วไม่สามารถจะกลับได้ในเดียวนั้น ก็ทรงอนุญาตให้ไปแรมคืนได้ คราวหนึ่งไม่เกิน ๗ คืนเรียกว่า สัตตาหะ หากเกินกำหนดนี้ถือว่าไม่ได้รับประโยชน์ แห่งการจำพรรษา จัดว่าพรรษาขาด

๕. วันออกพรรษา

วันออกพรรษา คือวันสิ้นสุดระยะการจำพรรษา หรือออกจากการอยู่ประจำที่ในฤดูฝนซึ่งตรงกับวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๑ เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า "วันมหาปวารณา" คำว่า "ปวารณา" แปลว่า "อนุญาต" หรือ "ยอมให้" คือ เป็นวันที่เปิดโอกาสให้พระภิกษุสงฆ์ด้วยกันว่ากล่าวตักเตือนกันได้ ในข้อที่ผิดพลั้งล่วงเกินระหว่างที่จำพรรษาอยู่ด้วยกัน

ในวันออกพรรษานี้กิจที่ชาวบ้านมักจะกระทำก็คือ การบำเพ็ญกุศล เช่น ทำบุญตักบาตร จัดดอกไม้ ธูป เทียน ไปบูชาพระที่วัด และฟังพระธรรมเทศนา ของที่ชาวพุทธนิยมนำไปใส่บาตรในวันนี้ก็คือ ข้าวต้ม มัดไต้ และข้าวต้มลูกโยน และการร่วมกุศลกรรมกร "ตักบาตรเทโว" คำว่า "เทโว" ย่อมาจาก"เทโวโรหน" แปลว่าการเสด็จจากเทวโลกการตักบาตรเทโว จึงเป็นการระลึกถึงวันที่ พระพุทธองค์เสด็จกลับจากการโปรด พระพุทธมารดาในเทวโลก

๖. วันเทโวโรหนะ

ตรงกับวันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๑๑ คำว่า "เทโว" ย่อมาจาก"เทโวโรหน" แปลว่าการเสด็จจากเทวโลกการตักบาตรเทโว จึงเป็นการระลึกถึงวันที่ พระพุทธองค์เสด็จกลับจากการโปรด พระพุทธมารดาในเทวโลก

๗. วันอัฐมีบูชา

เมื่อพระพุทธเจ้าเสด็จปรินิพพานแล้ว ๘ วัน มัลลกะชัตริย์แห่งนครกุสินารา พร้อมด้วยประชาชน และพระสงฆ์อันมีพระมหากัสสปเถระเป็นประธาน ได้พร้อมกันกระทำการถวายพระเพลิงพุทธสรีระ ณ มกุฏพันธเจติแห่งกรุงกุสินารา วันนั้นเป็นวันหนึ่งที่ชาวพุทธต้องมีความสังเวชสลดใจ และวิปโยคโศกเศร้าเป็นอย่างยิ่ง เพราะการสูญเสียแห่งพระพุทธสรีระเมื่อวันแรม ๘ ค่ำ เดือน ๖ ซึ่งนิยมเรียกกันว่าวันอัฐมีนั้นเวียนมาบรรจบแต่ละปี

๘. วันธรรมสวนะ

วันพระ หรือ วันธรรมสวนะ หมายถึง วันประชุมถือศีลฟังธรรมในพุทธศาสนา (ธรรมสวนะ หมายถึง การฟังธรรม) กำหนดเดือนทางจันทรคติละ ๔ วัน ได้แก่

- ❑ วันขึ้น ๘ ค่ำ
- ❑ วันขึ้น ๑๕ ค่ำ (วันเพ็ญ)
- ❑ วันแรม ๘ ค่ำ
- ❑ วันแรม ๑๕ ค่ำ (หากเดือนใดเป็นเดือนขาด ถือเอาวันแรม ๑๔ ค่ำ)

ในสมัยพุทธกาล พระเจ้าพิมพิสาร ได้เข้าเฝ้าพระสัมมาสัมพุทธเจ้า และกราบทูลว่านักบวชศาสนาอื่น มีวันประชุมสนทนาเกี่ยวกับหลักธรรมคำสั่งสอนในศาสนาของเขา แต่ว่าศาสนาพุทธยังไม่มี พระพุทธองค์จึงทรงอนุญาตให้ภิกษุสงฆ์ประชุมสนทนา และแสดงธรรมเทศนาแก่ประชาชน ในวัน ๘ ค่ำ ๑๔ ค่ำ และ ๑๕ ค่ำ

พุทธศาสนิกชนจึงถือเอาวันดังกล่าวเป็น วันธรรมสวนะ

ที่มา : <http://www.dhammathai.org/day/buddhismday.php>

ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง เหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา			
หน่วยที่ ๕	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑	เรื่อง ศาสนพิธีและวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา	
รายวิชา สังคมศึกษา	รหัส ส๒๑๑๐๑	ภาคเรียนที่ ๑	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

๑. วันมาฆบูชา เป็นวันจาตุรงคสันนิบาต คำว่า "จาตุรงคสันนิบาต" แยกศัพท์ได้ดังนี้ คือ "จาตุร" แปลว่า ๔ "องค์" แปลว่า ส่วน "สันนิบาต" แปลว่า ประชุม ฉะนั้นจาตุรงคสันนิบาตจึงหมายความว่า "การประชุมด้วยองค์ ๔" กล่าวคือมีเหตุการณ์พิเศษที่เกิดขึ้นพร้อมกันในวันนี้ คือ ๑. เป็นวันที่ พระสงฆ์สาวกของพระพุทธเจ้า จำนวน ๑,๒๕๐ รูป มาประชุมพร้อมกันที่เวฬุวันวิหารในกรุงราชคฤห์ โดยมีได้นัดหมาย ๒. พระภิกษุสงฆ์เหล่านั้นล้วนเป็น "เอหิภิกขุอุปสัมปทา" คือเป็นผู้ที่ได้รับการอุปสมบทโดยตรงจาก พระพุทธเจ้าทั้งสิ้น ๓. พระภิกษุสงฆ์ทุกองค์ที่ได้มาประชุมในครั้งนี้ ล้วนแต่เป็นผู้ได้บรรลุพระอรหันต์แล้วทุก ๆ องค์ ๔. เป็นวันที่พระจันทร์เต็มดวงกำลังเสวยมาฆฤกษ์ ๒. วันวิสาขบูชา ความสำคัญ วันวิสาขบูชา เป็นวันสำคัญยิ่งทางพระพุทธศาสนา เพราะเป็นวันที่พระพุทธเจ้าประสูติ คือเกิด ได้ตรัสรู้ คือสำเร็จ ได้ปรินิพพาน คือ ดับ เกิดขึ้นตรงกันทั้ง ๓ คราว ๑. เมื่อเจ้าชายสิทธัตถะประสูติที่พระราชอุทยานลุมพินีวัน ระหว่างกรุงกบิลพัสดุ์กับเทวทหะ เมื่อเช้าวสันศักราช ขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๖ ปีจอ ก่อนพุทธศักราช ๘๐ ปี ๒. เมื่อเจ้าชายสิทธัตถะตรัสรู้ เป็นพระพุทธเจ้าเมื่อพระชนมายุ ๓๕ พรรษา ณ ใต้ร่มไม้ศรีมหาโพธิ์ ฝั่งแม่น้ำเนรัญจนา ตำบลอุรุเวลาเสนานิคม ในตอนเช้ามืดวันพุธ ขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๖ ปีระกา ก่อนพุทธศักราช ๔๕ ปี หลังจากออกผนวชได้ ๖ ปี ปัจจุบันสถานที่ตรัสรู้แห่งนี้เรียกว่า พุทธคยา เป็นตำบลหนึ่งของเมืองคยา แห่งรัฐพิหารของอินเดีย ๓. หลังจากตรัสรู้แล้ว ได้ประกาศพระศาสนา และโปรดเวไนยสัตว์ ๔๕ ปี พระชนมายุได้ ๘๐ พรรษา ก็เสด็จดับขันธปรินิพพาน เมื่อวันอังคาร ขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๖ ปีมะเส็ง ณ สาลวโนทยาน ของมัลลกษัตริย์ เมืองกุสินารา แคว้นมัลละ (ปัจจุบันอยู่ในเมืองกุสินาระ แคว้นอุตตรประเทศ ประเทศอินเดีย) ๓. วันอาสาฬหบูชา “อาสาฬหบูชา” (อา-สาน-หะ-บุ-ชา/อา-สาน-ละ-หะ-บุ-ชา) ประกอบด้วยคำ ๒ คำ คือ อาสาฬห (เดือน ๘ ทางจันทรคติ) กับบูชา (การบูชา) เมื่อรวมกันจึงแปลว่า การบูชาในเดือน ๘ หรือการบูชาเพื่อระลึกถึงเหตุการณ์สำคัญในเดือน ๘ หรือเรียกให้เต็มว่า อาสาฬหบูรณมีบูชา โดยสรุป วันอาสาฬหบูชา แปลว่า การบูชาในวันเพ็ญ เดือน ๘ หรือการบูชาเพื่อระลึกถึงเหตุการณ์สำคัญในวันเพ็ญ เดือน ๘ คือ ๑. เป็นวันที่พระพุทธเจ้าทรงแสดงปฐมเทศนา ๒. เป็นวันที่พระพุทธเจ้าเริ่มประกาศพระศาสนา ๓. เป็นวันที่เกิดอริยสงฆ์ครั้งแรกคือการที่ท่านโกณฑัญญะรู้แจ้งเห็นธรรม เป็นพระโสดาบัน จัดเป็นอริยบุคคลท่านแรกในอริยสงฆ์ ๔. เป็นวันที่เกิดพระภิกษุรูปแรกในพระพุทธศาสนา คือ การที่ท่านโกณฑัญญะขอบรรพชาและ ได้บวชเป็นพระภิกษุ หลังจากฟังปฐมเทศนาและบรรลุธรรมแล้ว ๕. เป็นวันที่พระพุทธเจ้าทรงได้ปฐมสาวกคือ การที่ท่านโกณฑัญญะนั้น ได้บรรลุธรรม และบวชเป็นพระภิกษุ จึงเป็นสาวกแรกของพระพุทธเจ้า เมื่อเปรียบกับวันสำคัญอื่น ๆ ในพระพุทธศาสนา บางทีเรียกวันอาสาฬหบูชา นี้ว่า วันพระสงฆ์ (คือวันที่เริ่มเกิดมีพระสงฆ์)

๔. วันเข้าพรรษา

พระพุทธเจ้าทรงวางระเบียบการจำพรรษาให้พระภิกษุอยู่ประจำที่ตลอด ๓ เดือน ในฤดูฝน คือ เริ่มตั้งแต่วันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๘ ของทุกปี ถ้าปีใดมีเดือน ๘ สองครั้ง ก็เลื่อนมาเป็นวันแรม ๑ ค่ำ เดือนแปดหลัง และออกพรรษาในวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๑

การที่พระภิกษุสงฆ์ท่านโปรดสัตว์อยู่ประจำเป็นที่เช่นนี้ เป็นการดีสำหรับสาธุชนหลายประการ กล่าวคือ ผู้ที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามพระพุทธบัญญัติก็นิยมนบวชพระ ส่วนผู้ที่อายุยังไม่ครบบวชผู้ปกครองก็นำไปฝากพระ โดยบวชเป็นเณรบ้าง ถวายเป็นลูกศิษย์รับใช้ท่านบ้าง ท่านก็สั่งสอนธรรม และความรู้ให้ และโดยทั่วไป พุทธศาสนิกชนนิยมตักบาตรหรือไปทำบุญที่วัด นับว่าเป็นประโยชน์

๕. วันออกพรรษา

วันออกพรรษา คือวันสิ้นสุดระยะการจำพรรษา หรือออกจากการอยู่ประจำที่ในฤดูฝนซึ่งตรงกับวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๑

วันออกพรรษานี้ เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า "วันมหาปวารณา" คำว่า "ปวารณา" แปลว่า "อนุญาต" หรือ "ยอมให้" คือ เป็นวันที่เปิดโอกาสให้พระภิกษุสงฆ์ด้วยกันว่ากล่าวตักเตือนกันได้ ในข้อที่ผิดพลั้งล่วงเกินระหว่างที่จำพรรษาอยู่ด้วยกัน

๖. วันเทโวโรหนะ

การร่วมกุศลกรรมการ "ตักบาตรเทโว" คำว่า "เทโว" ย่อมาจาก"เทโวโรหน" แปลว่าการเสด็จจากเทวโลก การตักบาตรเทโว จึงเป็นการระลึกถึงวันที่ พระพุทธองค์เสด็จกลับจากการโปรด พระพุทธมารดาในเทวโลก

๗. วันอัฐมีบูชา

โดยที่วันอัฐมีคือวันแรม ๘ ค่ำ เดือน ๖ เป็นวันที่มีเหตุการณ์สำคัญทางพระพุทธศาสนา ถือเป็นวันที่ตรงกับวันที่ตรงกับวันถวายพระเพลิงพระพุทธสรีระเป็นวันที่ชาวพุทธต้องวิปโยค และสูญเสียพระบรมสรีระแห่งองค์พระบรมศาสดา ซึ่งเป็นที่เคารพสักการะอย่างสูงยิ่ง และเป็นวันควรแสดงธรรมสังเวชและระลึกถึงพระพุทธคุณให้สำเร็จเป็นพุทธานุสสติภาวนามัยกุศล

๘. วันธรรมสวนะ

ในวันพระ พุทธศาสนิกชนถือเป็นวันสำคัญ ควรไปวัดเพื่อทำบุญ ถวายภัตตาหารแด่พระสงฆ์ และฟังธรรม สำหรับผู้ที่เคร่งครัดในศาสนาอาจถือศีลแปดในวันพระด้วย นอกจากนี้ชาวพุทธยังถือว่าวันพระไม่ควรทำบาปใด ๆ การทำบาปหรือไม่ถือศีลห้าในวันพระถือว่าเป็นบาปยิ่งในวันอื่น

ที่มา : <http://www.dhammathai.org/day/buddhismday.php>

ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง หลักธรรมคำสอนในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

หน่วยที่ ๕ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑

เรื่อง ศาสนพิธีและวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

รายวิชา สังคมศึกษา

รหัส ส๒๑๑๐๑

ภาคเรียนที่ ๑

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

๑. วันมาฆบูชา

โอวาทปาฏิโมกข์ - หลักคำสอนสำคัญของพระพุทธศาสนา หรือคำสอนอันเป็นหัวใจของพระพุทธศาสนา ได้แก่ การไม่ทำความชั่วทั้งปวง, การบำเพ็ญแต่ความดี, การทำจิตของตนให้ผ่องใส นี่เป็นคำสอนของพระพุทธเจ้าทั้งหลาย

๒. วันวิสาขบูชา

๑. ความกตัญญู คือความรู้ถึงการคุณที่มีผู้ทำไว้ก่อน เป็นคุณธรรมคู่กับความกตเวทิตะ คือ การตอบแทนอุปการคุณที่ผู้อื่นทำไว้

๒. อริยสัจ ๔

อริยสัจ ๔ คือ ความจริงอันประเสริฐ หมายถึงความจริงของชีวิตที่ไม่ผันแปร เกิดมีได้แก่ทุกคน มี ๔ ประการ คือ ทุกข์ สมุทัย นิโรธและมรรค

๓. วันอาสาฬหบูชา

หลักธรรมสำคัญ ๒ ประการคือ

ก. มัชฌิมาปฏิปทาหรือทางสายกลาง เป็นข้อปฏิบัติที่เป็นกลาง ๆ ถูกต้องและเหมาะสมที่จะให้บรรลุถึงจุดหมายได้ มิใช่การดำเนินชีวิตที่เอียง หรืออย่างหนึ่งอย่างใด

ข. อริยสัจ ๔ แปลว่า ความจริงอันประเสริฐของอริยะ ซึ่งคือ บุคคลที่ห่างไกลจากกิเลส

๔. วันอัฐมีบูชา

หลักความไม่ประมาทและหลักไตรลักษณ์ ๓ คือ อนิจจัง ทุกขัง อนัตตตา

๕. วันธรรมสวนะ

ในวันพระ พุทธศาสนิกชนถือเป็นวันสำคัญ ควรไปวัดเพื่อทำบุญ ถวายภัตตาหารแด่พระสงฆ์ และฟังธรรม สำหรับผู้ที่เคร่งครัดในศาสนาอาจถือศีลแปดในวันพระด้วย นอกจากนี้ชาวพุทธยังถือว่าวันพระไม่ควรทำบาปใด ๆ การทำบาปหรือไม่ถือศีลห้าในวันพระถือว่าเป็นบาปยิ่งในวันอื่น

ที่มา : <http://www.dhammathai.org/day/buddhismday.php>

ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง ศาสนพิธีในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

หน่วยที่ ๕ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑

เรื่อง ศาสนพิธีและวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

รายวิชา สังคมศึกษา

รหัส ส๒๑๑๐๑

ภาคเรียนที่ ๑

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

๑. วันมาฆบูชา

การทำบุญตักบาตรในตอนเช้า หรือไม่ก็จัดหาอาหารคาวหวานไปทำบุญฟังเทศน์ที่วัด ตอนบ่ายฟังพระแสดงพระธรรมเทศนา ในตอนกลางคืน จะพากันนำดอกไม้ ธูปเทียน ไปที่วัดเพื่อชุมนุมกันทำพิธีเวียนเทียนรอบพระอุโบสถพร้อมกับพระภิกษุสงฆ์

๒. วันวิสาขบูชา

การทำบุญตักบาตรในตอนเช้า หรือไม่ก็จัดหาอาหารคาวหวานไปทำบุญฟังเทศน์ที่วัด ตอนบ่ายฟังพระแสดงพระธรรมเทศนา ในตอนกลางคืน จะพากันนำดอกไม้ ธูปเทียน ไปที่วัดเพื่อชุมนุมกันทำพิธีเวียนเทียนรอบพระอุโบสถพร้อมกับพระภิกษุสงฆ์ ทางราชการประกาศชักชวนให้ประชาชน และหน่วยงานต่างๆ ทั้งเอกชน และราชการประดับตกแต่งอาคารสถานที่ด้วยธงชาติ ธงเสมาธรรมจักร จุดประทีปโคมไฟ

๓. วันอาสาฬหบูชา

พิธีกรรมที่กระทำในวันนี้ โดยทั่วไป คือ ทำบุญ ตักบาตร รักษาศีล เวียนเทียน ฟังพระธรรมเทศนา (ธัมมจักกัปปวัตตนสูตร) และสวดมนต์

๔. วันเข้าพรรษา

พุทธศาสนิกชนมักจะจัดเครื่องสักการะเช่น ดอกไม้ ธูปเทียน เครื่องใช้ เช่น สบู่ ยาสีฟัน เป็นต้น มาถวายพระภิกษุสามเณร ที่ตนเคารพนับถือ ที่สำคัญคือ มีประเพณีหล่อเทียนขนาดใหญ่เพื่อให้จุดบูชาพระประธานในโบสถ์อยู่ได้ตลอด ๓ เดือน มีการประกวดเทียนพรรษา โดยจัดเป็นขบวนแห่ทั้งทางบกและทางน้ำ

๕. วันออกพรรษา

ในวันออกพรรษานี้กิจที่ชาวบ้านมักจะกระทำก็คือ การบำเพ็ญกุศล เช่น ทำบุญตักบาตร จัดดอกไม้ ธูป เทียน ไปบูชาพระที่วัด และฟังพระธรรมเทศนา

๖. วันเทโวโรหณะ

กิจที่ชาวบ้านมักจะกระทำก็คือ การบำเพ็ญกุศล เช่น ทำบุญตักบาตร จัดดอกไม้ ธูป เทียน ไปบูชาพระที่วัด และฟังพระธรรมเทศนา ของที่ชาวพุทธนิยมนำไปใส่บาตรในวันนี้ก็คือ ข้าวต้ม มัดไต้ และข้าวต้มลูกโยน และการร่วมกุศลกรรมกร "ตักบาตรเทโว" คำว่า "เทโว" ย่อมาจาก "เทโวโรหน" แปลว่าการเสด็จจากเทวโลก

๗. วันอัฐมิบูชา

การทำบุญตักบาตรในตอนเช้า หรือไม่ก็จัดหาอาหารคาวหวานไปทำบุญฟังเทศน์ที่วัด ตอนบ่ายฟังพระแสดงพระธรรมเทศนา ในตอนกลางคืน จะพากันนำดอกไม้ ธูปเทียน ไปที่วัดเพื่อชุมนุมกันทำพิธีเวียนเทียนรอบพระอุโบสถพร้อมกับพระภิกษุสงฆ์

๘. วันธรรมสวนะ

ในวันพระ พุทธศาสนิกชนถือเป็นวันสำคัญ ควรไปวัดเพื่อทำบุญ ถวายภัตตาหารแด่พระสงฆ์ และฟังธรรม สำหรับผู้ที่เคร่งครัดในศาสนาอาจถือศีลแปดในวันพระด้วย

ที่มา : <http://www.dhammathai.org/day/buddhismday.php>

แบบทดสอบท้ายบทเรียน

หน่วยที่ ๕ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑

เรื่อง ศาสนพิธีและวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

รายวิชา สังคมศึกษา

รหัส ส๒๑๑๐๑

ภาคเรียนที่ ๑

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดแล้วทำเครื่องหมาย × ลงในกระดาษคำตอบ

๑. เหตุการณ์ใดไม่เกี่ยวข้องกับวันวิสาขบูชา

ก. พระพุทธเจ้าทรงประสูติ

ข. พระพุทธเจ้าทรงตรัสรู้

ค. พระพุทธเจ้าทรงแสดงปฐมเทศนา

ง. พระพุทธเจ้าทรงปรินิพพาน

๒. วันจาตุรงคสันนิบาต หมายถึงวันใด

ก. วันมาฆบูชา

ข. วันวิสาขบูชา

ค. วันเข้าพรรษา

ง. วันอาสาฬหบูชา

๓. พระพุทธเจ้าทรงแสดงธรรมข้อใดในวันอาสาฬหบูชา

ก. อริยสัจ ๔

ข. จาตุรงคสันนิบาต

ค. โอวาทปาฏิโมกข์

ง. ธัมมจักกัปปวัตตนสูตร

๔. พระพุทธเจ้าทรงแสดงหลักธรรมสำคัญเรื่องใดในวันมาฆบูชา

ก. อริยสัจ ๔

ข. โอวาทปาฏิโมกข์

ค. ธัมมจักกัปปวัตตนสูตร

ง. ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค

๕. เหตุการณ์ใดไม่ได้เกิดขึ้นในวันอาสาฬหบูชา

ก. พระพุทธเจ้าทรงแสดงพระธรรมจักรกัปปวัตตนสูตร

ข. พระอัญญาโกณฑัญญะเป็นพระสงฆ์รูปแรกในพระพุทธศาสนา

ค. พระพุทธเจ้าทรงแสดงธรรมแก่ปัญจวัคคีย์

ง. พระพุทธเจ้าทรงปลงพระชนมายุสังขาร

๖. การแห่เทียนพรรษา นิยมกระทำในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาวันใด

ก. วันออกพรรษา

ข. วันเข้าพรรษา

ค. วันอัฐมีบูชา

ง. วันธรรมสวนะ

๗. วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาวันใดที่ไม่มีพิธีเวียนเทียน

ก. ธรรมสวนะ

ข. วันมาฆบูชา

ค. วันอาสาฬหบูชา

ง. วันวิสาขบูชา

๘. การตักบาตรเทโวโรหณะ จะกระทำในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาวันใด

ก. วันออกพรรษา

ข. วันเข้าพรรษา

ค. วันอัฐมีบูชา

ง. วันธรรมสวนะ

๙. หลักธรรมสำคัญที่พระพุทธเจ้าทรงตรัสรู้ได้ในวันวิสาขบูชา คือหลักธรรมใด

ก. โอวาทปาฏิโมกข์

ข. โยนิโสมนสิการ

ค. อริยสัจ ๔

ง. พรหมวิหาร ๔

๑๐. วันสำคัญซึ่งเป็นที่ระลึกถึงการถวายพระเพลิงพระพุทธรูปสร้างคารของพระพุทธเจ้า คือวันใด

ก. วันออกพรรษา

ข. วันเข้าพรรษา

ค. วันอัฐมีบูชา

ง. วันธรรมสวนะ

เฉลยแบบทดสอบท้ายบทเรียน

หน่วยที่ ๕ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑

เรื่อง ศาสนพิธีและวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

รายวิชา สังคมศึกษา

รหัส ส๒๑๑๐๑

ภาคเรียนที่ ๑

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดแล้วทำเครื่องหมาย × ลงในกระดาษคำตอบ

๑. เฉลย ค. พระพุทธเจ้าทรงแสดงปฐมเทศนา
๒. เฉลย ก. วันมาฆบูชา
๓. เฉลย ง. อัมมจักรกัปปวัตตนสูตร
๔. เฉลย ข. โอวาทปาฏิโมกข์
๕. เฉลย ง. พระพุทธเจ้าทรงปลงพระชนมายุสังขาร
๖. เฉลย ข. วันเข้าพรรษา
๗. เฉลย ก. ธรรมสวนะ
๘. เฉลย ก. วันออกพรรษา
๙. เฉลย ค. อริยสัจ ๔
๑๐. เฉลย ค. วันอัฐมีบูชา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๙ เรื่อง พิธีกรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา			
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ศาสนพิธีและวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา		เวลา ๑ ชั่วโมง	
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม		รายวิชา สังคมศึกษา	
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	
ตัวชี้วัด ส ๑.๒ ม.๑/๔ จัดพิธีกรรมและปฏิบัติตนในศาสนพิธี พิธีกรรมได้ถูกต้อง สาระสำคัญ พิธีกรรมทางศาสนาเป็นแบบแผนที่พึงปฏิบัติของศาสนิกชนเพื่อแสดงความเลื่อมใสศรัทธาต่อศาสนา ขอบเขตเนื้อหา ระเบียบพิธี พิธีเวียนเทียน การปฏิบัติในวันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันอัฐมิบูชา วันอาสาฬหบูชา วันธรรมสวนะ และเทศกาลสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. อธิบายการปฏิบัติศาสนพิธีของวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาได้ ด้านทักษะและกระบวนการ ๒. ลำดับการปฏิบัติศาสนพิธีของวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาได้ ด้านคุณลักษณะ ๓. เห็นความสำคัญของวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา	กิจกรรมการเรียนรู้ โดยรูปแบบการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ ๕ ขั้นตอนสร้างแรงบันดาลใจ ๑. ครูให้นักเรียนดูวีดิทัศน์เรื่อง “สารคดีชุด ร้อยเรื่องเมืองพุทธ ตอน การเวียนเทียน” เป็นเวลาประมาณ ๓ นาที 	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. วีดิทัศน์เรื่อง “สารคดีชุด ร้อยเรื่องเมืองพุทธ ตอน การเวียนเทียน” ภาระงาน/ชิ้นงาน อธิบายและลำดับการปฏิบัติศาสนพิธีของวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา	
		ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=ZOXPXY250bl ๒. คุณครูและนักเรียนร่วมกันอภิปราย จากวีดิทัศน์ และแสดงความคิดเห็นร่วมกันโดยมีคำถาม ดังนี้ ๑) นักเรียนปฏิบัติศาสนพิธีในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาวันใดบ้าง (แนวคำตอบ : วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา และวันอาสาฬหบูชา) ๒) การเวียนเทียนมีจุดมุ่งหมายสำคัญอย่างไร (แนวคำตอบ : เพื่อให้พุทธศาสนิกชนมีโอกาสดำเนินธรรมคำสอนจากพระสงฆ์	

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ศาสนพิธีและวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๙ เรื่อง พิธีกรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	รายการ สังคมศึกษา เป็นการสืบทอดพระพุทธศาสนาและรำลึกถึงคุณพระรัตนตรัย) ๓. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปและเชื่อมโยงให้นักเรียนเข้าใจ ศาสนพิธีในพระพุทธศาสนาที่เราปฏิบัตินั้น มีความสำคัญต่อการสืบทอดพระพุทธศาสนา ทำให้ศาสนิกชนมีโอกาสดำเนินชีวิตและใกล้ชิดกับพระพุทธศาสนาผ่านการศึกษาปฏิบัติศาสนพิธี ขั้นสำรวจและค้นหา ๔. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนเป็น ๘ กลุ่ม แล้วให้นักเรียนจับสลากวันสำคัญ คือ วันวิสาขบูชา วันมาฆบูชา วันอาสาฬหบูชา วันเข้าพรรษา วันออกพรรษา วันเทโวโรหนะ วันอัฐมิบูชาและวันธรรมสวนะ ๕. ครูแจกกระดาษรูปเพื่อให้นักเรียนสรุปความรู้ตามหัวข้อดังนี้ - อุปกรณ์ที่ต้องเตรียม - สถานที่ปฏิบัติศาสนพิธี - ลำดับขั้นตอนการปฏิบัติศาสนพิธี โดยศึกษาจากหนังสือเรียนวิชาพระพุทธศาสนาและจากอินเตอร์เน็ต ให้ความรู้ในการศึกษาประมาณ ๑๕ นาที ขั้นอธิบายความรู้ ๖. ครูให้นักเรียนนำผลงานติดบนกระดานหน้าชั้นเรียน ให้ตัวแทนกลุ่มยื่นประจำผลงานเพื่อนำเสนอกลุ่มละไม่เกิน ๒ นาที จากนั้นครูผู้สอนสรุปการนำเสนอของนักเรียนแต่ละกลุ่ม

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ศาสนพิธีและวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๙ เรื่อง พิธีกรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ชั้นขยายความเข้าใจ ๓. ครูตั้งประเด็นคำถาม ในฐานะที่นักเรียนเป็นชาวพุทธเมื่อถึงวันสำคัญทางศาสนา ถ้าหากไม่ได้มีโอกาสได้เข้าร่วมประกอบพิธีกรรมทางศาสนาได้นักเรียนจะมีแนวทางในการปฏิบัติอย่างไร ๔. ครูให้นักเรียนในชั้นเรียนดูภาพการเรียนเทียน และร่วมกันลำดับขั้นตอนการปฏิบัติศาสนพิธีเวียนเทียนจากความรู้ที่นักเรียนได้ศึกษาให้ถูกต้อง จากนั้นครูทบทวนความรู้และอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจ   ที่มา : https://bit.ly/2DbRKYJ ที่มา : https://bit.ly/2SUT1ZA	

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ศาสนพิธีและวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๙ เรื่อง พิธีกรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา รายวิชา สังคมศึกษา	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	ที่มา : https://bit.ly/2snnXWK (แนวคำตอบ : ลำดับขั้นตอนการปฏิบัติศาสนพิธีเวียนเทียน ๑. เมื่อถึงเวลาเตรียมพร้อมเมพร้อมกันก่อนเริ่มพิธีเวียนเทียน สถานที่กำหนดโดยพร้อมเพียงกันก่อนเริ่มพิธีเวียนเทียน ๒. พระสงฆ์เป็นประธาน กล่าวคำนำบูชา ทุกคนประนมมือถือดอกไม้ม้วนเวียนกล่าวตาม ๓. หลังจากกล่าวคำบูชาจบ ประธานสงฆ์จะนำเวียนเทียนโดยเวียนทักษิณาวรรต (เวียนขวา) - รอบที่ ๑ รำลึกถึงคุณของพระพุทธเจ้า สวดบทอธิติปิโส ภาควะวา... - รอบที่ ๒ รำลึกคุณพระธรรม สวดบทสวากขาโต ภาควะวาตา ธัมโม.. - รอบที่ ๓ รำลึกคุณพระสงฆ์ สวดบทสุปฏิปันโน ภาควะวาโต สาธุกะสังโฆ	

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ศาสนพิธีและวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๙ เรื่อง พิธีกรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา	เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	รายวิชา สังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๔. เมื่อเรียนครบ ๓ รอบ นำดอกไม้ รูป เทียน ไปวางไว้ ณ จุดที่กำหนด ที่มา : เรียบเรียงจากเว็บไซต์กรมการศาสนา http://www.dra.go.th/sit.makhabucha/about.Thai-26-192-0-0.0.html ขั้นสรุปผล ๙. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ ครูตั้งคำถามกับนักเรียนว่า “จากเรื่องที่นักเรียนได้ศึกษาในวันนี้ นักเรียนคิดว่าศาสนพิธีมีความสำคัญต่อพระพุทธศาสนาและพุทธศาสนิกชนในประเทศไทยอย่างไร” (แนวคำตอบ : เป็นการสืบทอดพระพุทธศาสนา , พุทธศาสนิกชนมีโอกาสได้พึงธรรมจากพระภิกษุสงฆ์และนำหลักธรรมไปปฏิบัติ , เป็นเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของชาติและส่งเสริมความสามัคคีของพุทธศาสนิกชน เป็นต้น) ๑๐. จากนั้นครูสรุปคำตอบของนักเรียนและแนะนำให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาในวันนี้ไปปฏิบัติในชีวิตจริงในชีวิตประจำวัน	

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. อธิบายการปฏิบัติศาสนพิธีของวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา	ประเมินผลงานกลุ่ม	แบบประเมินผลงานกลุ่ม	ดี : อธิบายการปฏิบัติศาสนพิธีได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน และเข้าใจ พอใช้ : อธิบายการปฏิบัติศาสนพิธีได้พอเข้าใจ ปรับปรุง : ไม่สามารถอธิบายการปฏิบัติศาสนพิธีได้
ด้านทักษะ/กระบวนการ ๒. ลำดับการปฏิบัติศาสนพิธีของวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา	ประเมินผลงานกลุ่ม	แบบประเมินผลงานกลุ่ม	ดี : ลำดับการปฏิบัติศาสนพิธีได้ถูกต้อง ครบถ้วน พอใช้ : ลำดับการปฏิบัติศาสนพิธีได้พอสังเขป ปรับปรุง : ไม่สามารถลำดับขั้นตอนการปฏิบัติศาสนพิธีได้
ด้านคุณลักษณะ ๓. เห็นความสำคัญของวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา	การตอบคำถาม	คำถามเกี่ยวกับความสำคัญของวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา	ดี : แสดงออกถึงการเห็นความสำคัญของวันสำคัญอย่างชัดเจน ปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนได้อย่างถูกต้อง พอใช้ : แสดงออกถึงการเห็นความสำคัญของวันสำคัญแต่ปฏิบัติ ผิดขั้นตอน ปรับปรุง : ไม่เห็นความสำคัญของวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๐ เรื่อง เรียนรู้เรื่องวันสำคัญ			
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ศาสนพิธีและวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา	เวลา ๑ ชั่วโมง		
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	รายวิชา สังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	
ตัวชี้วัด ส ๑.๒ ม.๑/๔ จัดพิธีกรรมและปฏิบัติตน ในศาสนาพิธี พิธีกรรมได้ถูกต้อง สาระสำคัญ พิธีกรรมทางศาสนาเป็นแบบแผนที่พึง ปฏิบัติของศาสนิกชนเพื่อแสดงความเลื่อมใสศรัทธา ต่อศาสนา ขอบเขตเนื้อหา ๑. ประวัติและความสำคัญของวันธรรมสวนะ วันเข้าพรรษา วันออกพรรษา วันเทโวโรหณะ ๒. ระเบียบพิธี พิธีเวียนเทียน การปฏิบัติตนใน วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันอัฐมิบูชา วันธรรมสวนะ วันอาสาฬหบูชา และเทศกาลสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. อธิบายประวัติและการปฏิบัติศาสนา ในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ๑. ครูให้นักเรียนดูรูปภาพศาสนพิธีในวันสำคัญทางศาสนา  ที่มา : https://teen.mthai.com/app/uploads/2013.jpg และมีประเด็นคำถามดังนี้ ๑) จากภาพเป็นศาสนพิธีใด (แนวคำตอบ : การเวียนเทียน) ๒) นักเรียนจะพบเห็นการเวียนเทียนในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาวัน ไตบ้าง (แนวคำตอบ : วันวิสาขบูชา วันมาฆบูชาและวันอาสาฬหบูชา) จากนั้นครูให้นักเรียนดูภาพที่สอง เป็นภาพการถวายเทียนพรรษา  ที่มา : http://www.bangkokcity.com/main/images/stories/candle53/intro1.jpg	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. ภาพการเวียนเทียน ๒. ภาพการถวายเทียนพรรษา ๓. วัสดุ อุปกรณ์ ๔. หนังสือเรียนพระพุทธศาสนา ภาระงาน/ชิ้นงาน การสรุปประวัติและการปฏิบัติ จากการทำแผนผังความคิดเรื่อง เรียนรู้เรื่องวันสำคัญ	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๐ เรื่อง เรียนรู้เรื่องวันสำคัญ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ศาสนพิธีและวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม			เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ด้านทักษะและกระบวนการ ๒. สรุปประวัติและการปฏิบัติศาสนพิธีในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา	ด้านคุณลักษณะ ๓. เห็นประโยชน์ของวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา	๒) จากภาพเป็นศาสนพิธีใด (แนวนำตอบ : การถวายเทียนพรรษาในช่วงวันเข้าพรรษา) ๓) เพราะเหตุใดพุทธศาสนิกชนจึงถวายเทียนในวันเข้าพรรษา (แนวนำตอบ : เพราะในพุทธบัญญัติที่กำหนดให้พระภิกษุสงฆ์จำพรรษาเป็นเวลา ๓ เดือน ในสมัยโบราณที่ยังไม่มีไฟฟ้า พระภิกษุสงฆ์จะใช้เทียนให้แสงสว่างในการศึกษาพระธรรมและการปฏิบัติศาสนกิจของสงฆ์ตลอดช่วงจำพรรษา จึงกลายเป็นประเพณีที่พุทธศาสนิกชนจะถวายเทียนเพื่อเป็นประโยชน์ต่อพระภิกษุสงฆ์และวัด) ๒. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มโดยให้สมาชิกในกลุ่มมาจากกลุ่มวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาทั้ง ๘ วันในชั่วโมงที่แล้ว ซึ่งมีสมาชิกในกลุ่มอย่างน้อย ๘ คน (อาจซ้ำวันได้ แต่ทุกกลุ่มจะต้องมีครบทุกวันสำคัญ แต่ในกรณีที่จำนวนนักเรียนไม่ลงตัว บางกลุ่มอาจขาดวันสำคัญบางวันให้ครูมอบหมายสมาชิกทุกคนรับผิดชอบร่วมกันได้) ขั้นสอน ๓. จากนั้นให้นักเรียนทุกกลุ่ม สรุปประวัติและการปฏิบัติศาสนพิธีในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาทั้ง ๘ วัน เป็นรูปแบบผังความคิดในหัวข้อ เรียนรู้เรื่องวันสำคัญ ลงในกระดานปูฟเป็นเวลาประมาณ ๒๕ นาที ตามประเด็นที่กำหนดให้ - วันที่เกิดเหตุการณ์ - เหตุการณ์สำคัญ	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๐ เรื่อง เรียนรู้เรื่องวันสำคัญ		เวลา ๑ ชั่วโมง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ศาสนพิธีและวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา	รายวิชา สังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม		
- การปฏิบัติศาสนพิธี - ข้อคิดที่ได้จากวันสำคัญ (หมายเหตุ : ตัวอย่างแผนผังความคิดแบบท้ายแผนการจัดการเรียนรู้) ขั้นสรุป ๔. ครูสุ่มตัวแทนกลุ่มนักเรียนเพื่อนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน ประมาณ ๑ – ๒ กลุ่ม ให้เวลากลุ่มละไม่เกิน ๕ นาที เมื่อนักเรียน นำเสนอจบ ครูให้นักเรียนในชั้นเรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญเกี่ยวกับ วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา โดยครูตั้งประเด็นคำถามต่อไปนี้ ๑) นักเรียนจะนำหลักธรรมหรือข้อคิดที่ได้จากวันสำคัญทาง พระพุทธศาสนาไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร (แนวคำตอบ : เช่น หลักธรรมความไม่ประมาทในวินัยสาขาวิชา เรา จะต้องมีสติรู้ตัวในการทำสิ่งต่าง ๆ และไม่ประมาทในการเรียน คือ ตั้งใจเรียนและทำงานที่ได้รับมอบหมาย เป็นต้น)		

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. อธิบายประวัติและ การปฏิบัติศาสนพิธีในวันสำคัญ ทางพระพุทธศาสนา	การตอบคำถาม	ครูตั้งคำถามเกี่ยวกับประวัติและ การปฏิบัติศาสนพิธีในวันสำคัญ	ดี : อธิบายประวัติและ การปฏิบัติศาสนพิธีได้อย่างชัดเจน ถูกต้อง และเหมาะสม พอใช้ : อธิบายประวัติและ การปฏิบัติศาสนพิธีได้อย่าง ชัดเจน ถูกต้อง ปรับปรุง : ไม่สามารถอธิบาย ประวัติและการปฏิบัติ ปฏิบัติศาสนพิธีได้
ด้านทักษะ/กระบวนการ ๒. สรุปรประวัติและ การปฏิบัติศาสนพิธีในวันสำคัญ ทางพระพุทธศาสนา	ประเมินงาน กลุ่ม	แบบประเมินงานกลุ่ม	ดี : สรุปรประวัติและ การปฏิบัติศาสนพิธีในวันสำคัญ ทางพระพุทธศาสนาได้อย่าง ถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ พอใช้ : สรุปรประวัติและ การปฏิบัติศาสนพิธีในวันสำคัญ ทางพระพุทธศาสนาได้แต่ไม่ ครบถ้วน ปรับปรุง : ไม่สามารถสรุปได้
ด้านคุณลักษณะ ๓. เห็นประโยชน์ของวัน สำคัญทางพระพุทธศาสนา	การตอบคำถาม	ครูตั้งคำถามเกี่ยวกับคุณค่าของ วันสำคัญ	ดี : แสดงออกถึงการเห็น ประโยชน์ของวันสำคัญทาง พระพุทธศาสนาได้ชัดเจน เหมาะสม พอใช้ : แสดงออกถึงการเห็น ประโยชน์ของวันสำคัญทาง พระพุทธศาสนา ปรับปรุง : ไม่เห็นประโยชน์ ของวันสำคัญทางศาสนา

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

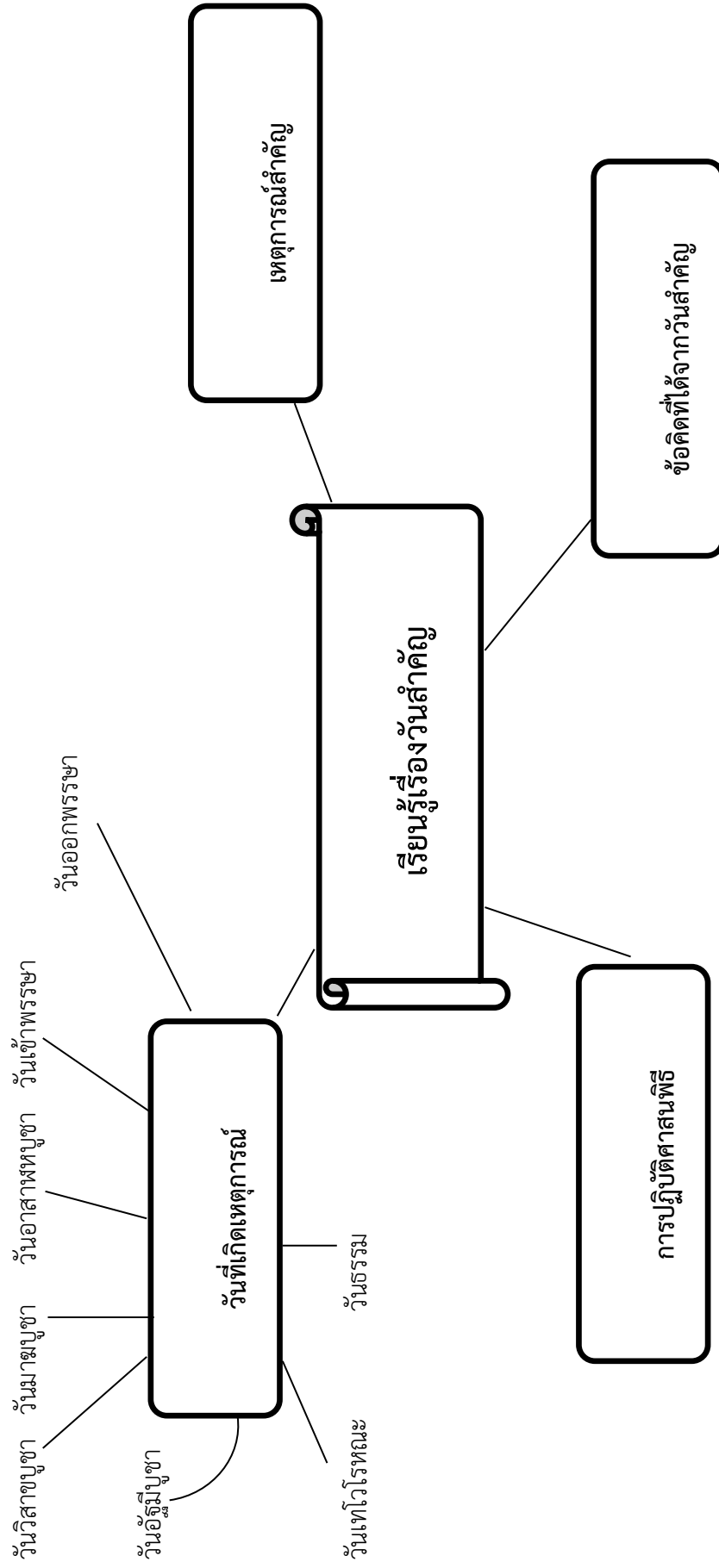
๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

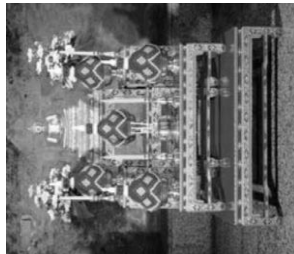
.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....



แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๑ เรื่อง ศาสนพิธี			เวลา ๑ ชั่วโมง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ศาสนพิธีและวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา	รายวิชา สังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม			
ตัวชี้วัด ส ๑.๒ ม.๑/๔ จัดพิธีกรรมและปฏิบัติตนในศาสนาพิธี พิธีกรรมได้ถูกต้อง สาระสำคัญ พิธีกรรมทางศาสนาเป็นแบบแผน ที่พึงปฏิบัติของศาสนิกชนเพื่อแสดงความเลื่อมใส ศรัทธาต่อศาสนา ขอบเขตเนื้อหา ๑. การจัดโต๊ะหมู่บูชา แบบ หมู่ ๔ หมู่ ๕ หมู่ ๗ หมู่ ๙ ๒. การจัดรูปเทียน การจัดเครื่องประกอบโต๊ะหมู่บูชา ๓. คำอาราธนาต่าง ๆ	กิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้การเรียนการสอนแบบวิธีสาธิต ขั้นนำ ๑. ครูถามนักเรียน นักเรียนรู้หรือไม่ โต๊ะหมู่บูชามีกี่แบบ ๒. ครูนำภาพโต๊ะหมู่บูชาแบบหมู่ ๔ หมู่ ๕ และหมู่ ๙ ให้นักเรียนศึกษา แล้วตอบคำถาม จากภาพเป็นโต๊ะหมู่บูชาแบบใด - โต๊ะหมู่บูชาแบบหมู่ ๔  ที่มา : http://www.dmc.tv/images/00-image/Tormu-2.jpg - โต๊ะหมู่บูชาแบบหมู่ ๕  ที่มา : https://bit.ly/2RN3sAX	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. หนังสือเรียนพระพุทธศาสนา ๒. โต๊ะหมู่บูชา ๓. ภาพโต๊ะหมู่บูชาแบบหมู่ ๔ หมู่ ๕ หมู่ ๗ และหมู่ ๙ ภาระงาน/ชิ้นงาน สาธิตการปฏิบัติศาสนพิธีและการจัดโต๊ะหมู่บูชา	

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ศาสนพิธีและวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๑ เรื่อง ศาสนพิธี รายวิชา สังคมศึกษา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	
จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. อธิบายเกี่ยวกับพิธีกรรมทางศาสนา ด้านทักษะและกระบวนการ ๒. จัดโต๊ะหมู่บูชาและจุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัยได้อย่างถูกต้อง ๓. วิเคราะห์ทศสมณต์และกล่าวคำอาราธนาศีล อาราธนาธรรม และอาราธนาพระปริตร ด้านคุณลักษณะ ๔. ปฏิบัติตนในพิธีกรรมทางศาสนา	- โต๊ะหมู่บูชาแบบหมู่ ๗ ที่มา : https://bit.ly/2AKJgWW - โต๊ะหมู่บูชาแบบหมู่ ๙ ที่มา : https://bit.ly/2Cl9pv9 ๓. ครูเฉลยคำตอบและตั้งคำถาม ดังนี้ ๑) นักเรียนจะพบเห็นโต๊ะหมู่บูชาในสถานที่ใดบ้าง (แนวคำตอบ : เช่น ในวัด พบในงานพิธีต่าง ๆ ในบ้านหรือตามสถานที่ราชการ เช่น ในโรงเรียน เป็นต้น)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ศาสนพิธีและวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๑ เรื่อง ศาสนพิธี เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๒) นักเรียนคิดว่าโต๊ะหมู่บูชาไว้เพื่อจุดประสงค์ใด (แนวคำตอบ : เพื่อเสริมสร้างความเป็นสิริมงคลในบริเวณพิธีและเป็นสิ่งแทนพระรัตนตรัย อันได้แก่ พระพุทธรูป หมายถึง พระสัมมาสัมพุทธเจ้า รูป หมายถึง การบูชาพระพุทธรูปทั้ง ๓ ของพระพุทธเจ้า คือพระปัญญาคุณ พระกรุณาคุณและพระบริสุทธิ์คุณ เทียน หมายถึง พระธรรมคำสั่งสอนที่เหมือนแสงสว่าง ดอกไม้ หมายถึง พระสงฆ์สาวกของพระพุทธเจ้า) ขั้นสอน ๔. ครูสาธิตการจัดโต๊ะหมู่บูชาแบบโต๊ะเดี่ยว โต๊ะหมู่ ๔ โต๊ะหมู่ ๕ โต๊ะหมู่ ๗ และโต๊ะหมู่ ๙ ให้นักเรียนดู พร้อมอธิบายความแตกต่างของโต๊ะหมู่บูชาแต่ละแบบให้นักเรียนฟัง  ที่มา : http://www.dmc.tv/images/00-iiimag/Tormu-2.jpg (แนวการอธิบาย : โต๊ะหมู่บูชาแบบหมู่ ๔ ใช้สำหรับพิธีทำบุญที่บ้าน ที่ทำงาน ที่ไม่เป็นพิธีการมาก นำโต๊ะมาประกอบชุดใหม่เพียง ๔ ตัว ประดิษฐานพระพุทธรูปที่ตัวบนสุด วางพานพุ่มดอกไม้ โต๊ะด้านข้าง ๒ ตัว ส่วนโต๊ะตัวล่างสุด ด้านหน้าวางพานพุ่ม และเชิงเทียน ส่วนกระถางธูปวางที่โต๊ะตัวรองล่างสุด (ที่มา : https://bit.ly/2srS9ZZ)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ศาสนพิธีและวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๑ เรื่อง ศาสนพิธี รายวิชา สังคมศึกษา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
- ใ้ตระหนักรู้เกี่ยวกับแบบหมู่ ๕	ที่มา : http://province.m-culture.go.th/kamphangphet/secstion9(4)/9-1-1/08.pdf ใช้สำหรับพิธีทำบุญที่บ้าน ที่ทำงาน ที่ไม่เป็นพิธีการมากนัก ประดิษฐานพระพุทธรูปที่โต๊ะตัวบนสุด วางพานดอกไม้ที่โต๊ะกลางและด้านข้าง ๒ ตัว ส่วนตัวล่างสุดเป็นโต๊ะยาวตลอด วางกระถางรูป เจิงเทียน และพานพุ่มทั้ง ๒ ข้าง ที่มา : http://udn.onab.go.th/index/php?option=com_content&view=article&id=167:2009-04-08-08-02-18&catid=62:2009-04-08-07-45-12&Itemid=212

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ศาสนพิธีและวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๑ เรื่อง ศาสนพิธี รายวิชา สังคมศึกษา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	
- โต๊ะหมู่บูชาแบบหมู่ ๗	โต๊ะหมู่บูชาแบบหมู่ ๗ เครื่องบูชาประกอบด้วย ๑. กรองใบ ๒. ธูป ๓. พานดอกไม้/พาน ๔. เทียน ๕. พาน ๖. ธูป ๗. เทียน ที่มา : http://province.m-culture.go.th/kamphangphet/secction9(4)/9-1-1/08.pdf ใช้สำหรับจัดเป็นพระประธาน ในศาสนพิธีสงฆ์ ที่เป็นทางการ เช่น พระอุโบสถ ศาลาการเปรียญ วิหาร ประดิษฐานพระพุทธรูปที่โต๊ะตัวบนสุด วางพานพุ่มดอกไม้ที่โต๊ะตัวรองตรงกลาง และพวง ๒ ข้าง วางแจกันดอกไม้ที่โต๊ะตัวบนสุดด้านข้างอีก ๑ คู่ ตัวล่างสุดด้านหน้าวางกระถางรูป เชิงเทียน ตกแต่งด้วยเชิงเทียน ที่มุมโต๊ะทุกตัวที่วางพานพุ่ม http://udn.onab.go.th/index.php?option=com_content&view=article&id=167:200-/04-08-08-02-18&catid=62:2009-04-08-07-45-12&Itemid=212

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ศาสนพิธีและวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๑ เรื่อง ศาสนพิธี เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๕. จากนั้นให้นักเรียนผลัดกันทดลองจัดโต๊ะหมู่บูชาแบบต่าง ๆ ตามแบบที่ครูสาธิต หากมีข้อสงสัยให้ศึกษาความรู้เพิ่มเติมจากหนังสือเรียน หรือสอบถามจากครู ๖. ครูให้นักเรียนร่วมกันจำลองสถานการณ์การปฏิบัติศาสนพิธี (การจัดโต๊ะหมู่บูชา และจุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย การกล่าวคำอาราธนาศีล อาราธนาธรรม และ อาราธนาพระปริตร) (แนวทางการปฏิบัติ : ๑) สมมุตินักเรียน ๑ คนเป็นประธานในพิธี ตั้งโต๊ะหมู่บูชาหรือสิ่งแทนโต๊ะหมู่บูชาไว้เบื้องหน้าชั้นเรียน ๒) ให้ตัวแทนนักเรียนสมมุติจุดธูปเทียน โดยเริ่มจากจุดเทียนด้านขวาของพระพุทธรูปก่อน(หรือด้านซ้ายของผู้จุดเทียน) แล้วจุดธูปทั้ง ๓ ดอกต่อไป ๓) จากนั้นให้นักเรียนในชั้นเรียนร่วมกันกล่าวอาราธนาศีล (มะยัง ภันเต...) อาราธนาธรรม (พรหมมา จะโลกา...) และอาราธนาพระปริตร (วิปัสสีปัญญาหยา...) ๗. ครูทบทวนความรู้และลำดับขั้นตอนจนกว่านักเรียนจะเข้าใจ และเปิดโอกาสให้นักเรียนคนอื่น ๆ ได้ลองปฏิบัติด้วย ขั้นสรุป ๘. ครูให้นักเรียนร่วมกันอธิบายการจัดโต๊ะหมู่บูชาและจุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย และลำดับการปฏิบัติศาสนพิธีที่ร่วมกันปฏิบัติให้ถูกต้องอีกครั้ง

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. อธิบายเกี่ยวกับพิธีกรรมทางศาสนาได้อย่างถูกต้อง	นักเรียนอธิบายและตอบคำถาม	คำถามเกี่ยวกับพิธีกรรมทางศาสนา	ดี : อธิบายเกี่ยวกับพิธีกรรมทางศาสนาได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ครบถ้วน สมบูรณ์ พอใช้ : อธิบายเกี่ยวกับพิธีกรรมทางศาสนาได้แต่ยังไม่ครบถ้วน ปรับปรุง : ไม่สามารถอธิบายเกี่ยวกับพิธีกรรมทางศาสนาได้
ด้านทักษะ/กระบวนการ ๒. จัดโต๊ะหมู่บูชาและจุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัยได้อย่างถูกต้อง ๓. สวดมนต์และกล่าวคำอาราธนาศีล อาราธนาธรรม และอาราธนาพระปริตรได้อย่างถูกต้อง	ประเมินการปฏิบัติ	แบบประเมินการปฏิบัติ	ดี : สามารถจัดโต๊ะหมู่บูชาและสวดมนต์ได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์ พอใช้ : สามารถจัดโต๊ะหมู่บูชา และสวดมนต์ได้แต่ยังไม่ครบถ้วน ปรับปรุง : ไม่สามารถจัดโต๊ะหมู่บูชา และสวดมนต์ได้
ด้านคุณลักษณะ ๔. ปฏิบัติตนในพิธีกรรมทางศาสนาได้อย่างถูกต้อง	ประเมินการปฏิบัติ	แบบประเมินการปฏิบัติ	ดี : ปฏิบัติตนในพิธีกรรมทางศาสนาได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์ พอใช้ : ปฏิบัติตนในพิธีกรรมทางศาสนาได้แต่ยังไม่สมบูรณ์ ปรับปรุง : ไม่สามารถปฏิบัติตนในพิธีกรรมทางศาสนาได้

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๒ เรื่อง อานาปานสติ		เวลา ๑ ชั่วโมง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ศาสนพิธีและวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม		รายวิชา สังคมศึกษา
ตัวชี้วัด	กิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้การเรียนการสอนแบบวิธีสาธิต ขั้นนำ	สื่อ/แหล่งเรียนรู้
ส ๑.๒ ม.๑/๔ จัดพิธีกรรมและปฏิบัติตนในศาสนาพิธี พิธีกรรมได้ถูกต้อง	๑. ครูให้นักเรียนดูภาพคนนั่งสมาธิ แล้วถามนักเรียนในประเด็นดังต่อไปนี้	๑. ภาพคนนั่งสมาธิ
สาระสำคัญ		๒. ภาพการนั่งสมาธิราบ
พิธีกรรมทางศาสนาเป็นแบบแผนที่พึงปฏิบัติของศาสนิกชนเพื่อแสดงความเลื่อมใสศรัทธาต่อศาสนา		๓. ภาพการกำหนดลมหายใจเข้า – ออก
ขอบเขตเนื้อหา		๔. หนังสือเรียนพระพุทธศาสนา
วิธีปฏิบัติและประโยชน์ของการบริหารจัดการและเจริญปัญญา การฝึกบริหารจัดการและเจริญปัญญาตามหลักสติปัฏฐาน		ภาระงาน/ชิ้นงาน
เน้นอานาปานสติ		ปฏิบัติสมาธิเบื้องต้นตามหลักอานาปานสติ
จุดประสงค์การเรียนรู้		
ด้านความรู้		
๑. อธิบายวิธีการเบื้องต้นของการทำสมาธิตามหลักอานาปานสติ		
อานาปานสติในชีวิตประจำวัน		
	ที่มา : เมธิณี สมมิตร(๒๕๖๑)	
	๑) จากภาพ นักเรียนคิดว่าการนั่งสมาธิมีประโยชน์ต่อเราในเรื่องใดบ้าง (แนวคำตอบ : การทำสมาธิทำให้จิตใจของผู้ปฏิบัติมีความสงบ มีสมาธิอยู่กับตัวเอง และมีโอกาสพิจารณาสิ่งต่าง ๆ ซึ่งมีประโยชน์ในการเรียนของนักเรียน ทำให้มีสมาธิในการเรียนและการทำงานต่าง ๆ ที่ได้รับมอบหมาย จิตใจผ่องใสไม่โกรธง่ายและมีสุขภาพจิตที่ดี)	
	๒) เราสามารถทำสมาธิได้ในเวลาใดบ้าง (แนวคำตอบ : เช่น ก่อนนอน ในเวลากลางวัน ในเวลาที่เราต้องการสมาธิในการเรียนและแก้ปัญหาต่าง ๆ	

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ศาสนพิธีและวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๒ เรื่อง อานาปานสติ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชา สังคมศึกษา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
ด้านทักษะและกระบวนการ ๒. นุ่งสมาธิเบื้องต้นตามหลักอานาปานสติ ด้านคุณลักษณะ ๓. เห็นประโยชน์ของการทำสมาธิตามหลัก	จากนั้นครูสรุปคำตอบของนักเรียน และอธิบายว่า การทำสมาธิในพระพุทธศาสนาเป็นวิธีการฝึกจิตและปัญญา ทำให้เรามีความสงบและมีสติเมื่อมีสติแล้วก็จะสามารถทำสิ่งต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ใช้ปัญญาในการดำเนินชีวิตและตัดสินใจได้อย่างไม่ผิดพลาด โดยการทำสมาธิในพระพุทธศาสนาจะใช้หลักอานาปานสติ ขั้นตอน ๒. ครูให้นักเรียนเตรียมสถานที่ โดยจัดโต๊ะเก้าอี้จัดมุมห้องเรียนและให้นักเรียนนั่งเป็นแถว (ถ้าเป็นสถานที่เช่น ห้องจริยธรรม ห้องพระ ที่นักเรียนสามารถนั่งที่นี้ได้เลย แต่ถ้าไม่มีพื้นที่หรือไม่สะดวก ครูให้นักเรียนนั่งบนเก้าอี้เพื่อทำสมาธิ) ๓. ครูและนักเรียนนั่งขัดบัลลังก์ คือขัดสมาธิราบ โดยเท้าขวาทับเท้าซ้าย และมีอขวาทับมือซ้าย หลังตั้งตรงไม่แอแต่ไม่เกร็งจนเกินไป ถ้านักเรียนนั่งบนเก้าอี้ให้หลังตรง มือขวาทับมือซ้าย ขาทั้งสองวางชิดกันไม่เกร็ง จากนั้นครูสรุปคำตอบของนักเรียน และอธิบายว่า การทำสมาธิในพระพุทธศาสนาเป็นวิธีการฝึกจิตและปัญญา ทำให้เรามีความสงบและมีสติเมื่อมีสติแล้วก็จะสามารถทำสิ่งต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ใช้ปัญญาในการดำเนินชีวิตและตัดสินใจได้อย่างไม่ผิดพลาด โดยการทำสมาธิในพระพุทธศาสนาจะใช้หลักอานาปานสติ	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๒ เรื่อง อานาปานสติ			เวลา ๑ ชั่วโมง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ศาสนพิธีและวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา			ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม			
รายวิชา สังคมศึกษา			
ด้านทักษะและกระบวนการ	ชั้นสอน		
๒. นุ่งสมาธิเบื้องต้นตามหลักอานาปานสติ	๒. ครูให้นักเรียนเตรียมสถานที่ โดยจัดโต๊ะเก้าอี้จัดมุมห้องเรียนและให้นักเรียนนั่งเป็นแถว (ถ้าเป็นสถานที่เช่น ห้องจริยธรรม ห้องพระ ที่นักเรียนสามารถนั่งที่พื้นได้เลย แต่ถ้าไม่มีพื้นที่หรือไม่สะดวก ครูให้นักเรียนนั่งบนเก้าอี้เพื่อทำสมาธิ)		
ด้านคุณลักษณะ	๓. ครูและนักเรียนนั่งขัดปลั่งก คือขัดสมาธิราบ โดยเท้าขวาทับเท้าซ้าย และมีมือขวาทับมือซ้าย หลังตั้งตรงไม่แอ่นแต่เกร็งจนเกินไป ถ้านักเรียนนั่งบนเก้าอี้ให้นั่งหลังตรง มือขวาทับมือซ้าย ขาทั้งสองวางชิดกันไม่เกร็ง		
๓. เห็นประโยชน์ของการทำสมาธิตามหลัก			



ที่มา : http://www.madchima.net/images/999_PDVD_025.jpg

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ศาสนพิธีและวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๒ เรื่อง อานาปานสติ เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	รายวิชา สังคมศึกษา ๔. จากนี้ครูอธิบายหลักการทำสมาธิตามหลักอานาปานสติ ดังนี้ อานาปานสติ หมายถึง การระลึกถึงลมหายใจเข้า – ออก โดยกำหนดจิตผ่าน การหายใจเข้า – ออก ซึ่งสามารถใช้การภาวนาผ่านลมหายใจเข้า – ออก โดยหายใจเข้าภาวนาว่า “เข้า หรือ พุทฺธ” หายใจออกภาวนาว่า “ออก หรือ โธ” ขึ้นอยู่กับความถนัดของนักเรียน ที่มา : http://mmf2u.org/wp-content/uploads/947-300x258.jpg จากนี้ให้นักเรียนตั้งสติแล้วค่อย ๆ หลับตากำหนดลมหายใจเข้า – ออกพร้อมกับภาวนา ถ้าจิตฟุ้งซ่านไปที่อื่นให้กำหนดรู้ แล้วกำหนดสติให้อยู่ กับลมหายใจอีกครั้ง” โดยครูปฏิบัติให้นักเรียนดูเป็นแบบอย่าง แล้วให้ นักเรียนปฏิบัติตามในเวลาพอสมควร ประมาณ ๓ - ๕ นาที

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ศาสนพิธีและวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๒ เรื่อง อานาปานสติ รายวิชา สังคมศึกษา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ชั้นสรุป ๕. เมื่อนักเรียนทำสมาธิแล้ว ครูให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นหรือความรู้สึกหลังจากการทำสมาธิ ให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นภายในห้องเรียน ครูสรุปความรู้และชี้ให้นักเรียนเห็นประโยชน์ของการทำสมาธิ (แนวการอธิบาย : การทำสมาธิสามารถทำได้ในทุกที่ ทุกเวลาและทุกวัย ถ้านักเรียนนั่งสมาธิเป็นประจำ ก็จะช่วยให้สมาธิดีขึ้น ไม่ฟุ้งซ่าน ไม่ออกแวก สุขภาพจิตดี สามารถอดทนต่อความโกรธได้และมีสติปัญญาในการวิเคราะห์ พิจารณาหาทางออกในการแก้ปัญหาหรือการเรียนรู้ได้มากขึ้น)	

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. อธิบายวิธีการเบื้องต้นของการทำสมาธิตามหลักอานาปานสติ	ประเมินการปฏิบัติ	แบบประเมินการปฏิบัติ	ดี : อธิบายวิธีการทำสมาธิตามหลักอานาปานสติได้อย่างครบถ้วน สมบูรณ์ พอใช้ : อธิบายวิธีการทำสมาธิตามหลักอานาปานสติได้แต่ยังขาดไปบางประเด็น ปรับปรุง : ไม่สามารถอธิบายวิธีการทำสมาธิตามหลักอานาปานสติได้
ด้านทักษะ/กระบวนการ ๒. ปฏิบัติสมาธิเบื้องต้นตามหลักอานาปานสติ	ประเมินการปฏิบัติ	แบบประเมินการปฏิบัติ	ดี : ปฏิบัติสมาธิเบื้องต้นตามหลักอานาปานสติได้ถูกต้องครบถ้วน พอใช้ : ปฏิบัติสมาธิเบื้องต้นตามหลักอานาปานสติได้แต่ยังขาดไปบางประการ ปรับปรุง : ไม่สามารถปฏิบัติสมาธิเบื้องต้นตามหลักอานาปานสติได้
ด้านคุณลักษณะ ๓. เห็นคุณค่าของการทำสมาธิตามหลักอานาปานสติในชีวิตประจำวัน	ครูตั้งคำถาม	คำถามเกี่ยวกับประโยชน์ของการฝึกสมาธิ	ดี : แสดงออกถึงเห็นคุณค่าของการทำสมาธิตามหลักอานาปานสติในชีวิตประจำวันได้อย่างชัดเจน พอใช้ : แสดงออกถึงเห็นคุณค่าของการทำสมาธิตามหลักอานาปานสติในชีวิตประจำวันได้แต่ยังขาดไปบางประการ ปรับปรุง : ไม่เห็นคุณค่าของการทำสมาธิตามหลักอานาปานสติในชีวิตประจำวัน

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๓ เรื่อง บทสวดมนต์พัฒนาสมาธิ		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ศาสนพิธีและวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
รายวิชา สังคมศึกษา		
ตัวชี้วัด ส ๑.๒ ม.๑/๔ จัดพิธีกรรมและปฏิบัติตนในศาสนาพิธี พิธีกรรมได้ถูกต้อง สาระสำคัญ พิธีกรรมทางศาสนาเป็นแบบแผนที่พึงปฏิบัติของศาสนิกชนเพื่อแสดงความเลื่อมใสศรัทธาต่อศาสนา ขอบเขตเนื้อหา บทสวดมนต์แปลและแผ่เมตตา - บทสวดมนต์ไหว้พระ - บทนมัสการพระพุทธ - บทสรรเสริญคุณพระรัตนตรัย - บทแผ่เมตตา จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. อธิบายความหมายของบทสวดมนต์แปลและบทแผ่เมตตา ด้านทักษะและกระบวนการ ๒. สวดมนต์แปลและแผ่เมตตา ด้านคุณลักษณะ ๓. เห็นประโยชน์ของการสวดมนต์แปลและแผ่เมตตา	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ๑. ครูให้นักเรียนศึกษาวิดีโอที่ค้นพบสวดมนต์บทสรรเสริญพระรัตนตรัย เป็นเวลาประมาณ ๒ นาที  ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=tegVTxaBUjQ จากนั้นครูตั้งคำถามกับนักเรียนดังนี้ บทสวดมนต์บทนี้ เรียกว่าอะไร (แนวคำตอบ : บทสรรเสริญพระรัตนตรัย) ๑) บทสวดมนต์สรรเสริญพระรัตนตรัยมีความหมายถึงเรื่องใด (แนวคำตอบ : เป็นบทสวดเพื่อสรรเสริญคุณของพระพุทธ พระธรรมและพระสงฆ์ คุณพระพุทธ คือ ทรงเป็นพระอรหันต์ ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง คุณพระธรรม คือ เป็นธรรมที่พระพุทธเจ้าทรงตรัสไว้ชอบแล้ว คุณพระสงฆ์ คือ เป็นพระสาวกของพระพุทธเจ้าที่ปฏิบัติดีแล้ว)	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. วิดีโอที่ค้นพบสวดมนต์บทสรรเสริญพระรัตนตรัย ๒. ภาพพุทธศาสนสุภาษิต “จิตดี หนดี สุขาวดี จิตที่ฝึกดีแล้วนำสุขมาให้” ๓. วัสดุ อุปกรณ์ ภาระงาน/ชิ้นงาน ๑. สวดมนต์แปลและแผ่เมตตา ๒. แปลความหมายของบทสวดมนต์และแผ่เมตตา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๓ เรื่อง บทสวดมนต์พัฒนาสมาธิ		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ศาสนพิธีและวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา	เวลา ๑ ชั่วโมง	
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	รายวิชา สังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๖. ครูให้นักเรียนแปลความหมายบทสวดมนต์ตามที่กลุ่มได้รับแล้วสรุปความหมายของบทสวดมนต์นั้นตามความเข้าใจของนักเรียน นักเรียนสามารถศึกษาข้อมูลจากหนังสือเรียนพระพุทธศาสนาหรือในแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ เช่น อินเทอร์เน็ต ให้เวลาในการทำงานกลุ่มประมาณ ๒๐ นาที โดยมีรูปแบบชิ้นงานดังนี้ (บทสวดมนต์) (บทสวดมนต์และคำแปล) สรุปความหมาย 	
	๗. จากนั้นครูให้นักเรียนตัวแทนกลุ่มนำเสนอผลงานกลุ่มหน้าชั้นเรียน ให้เวลาในการนำเสนอกลุ่มละไม่เกิน ๓ นาที	

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ศาสนพิธีและวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๓ เรื่อง บทสวดมนต์พัฒนาสมาธิ เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชา สังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	
	ขั้นสรุป ๘. ครูตั้งประเด็นคำถามให้นักเรียนอภิปรายร่วมกันว่า “การทำสมาธิและสวดมนต์แผ่เมตตา มีประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตของนักเรียนอย่างไร” นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น (แนวคำตอบ : การสวดมนต์และแผ่เมตตาทำให้จิตใจเราสงบ มีสมาธิมาก ซึ่งการแผ่เมตตาทำให้เรามีจิตใจที่เป็นสุขเพราะได้แผ่แผ่ความสุขให้กับผู้อื่น ,เสริมสร้างกำลังใจให้ผู้สวดมนต์เมื่อพบความทุกข์ ทำให้เราได้เรียนรู้หลักธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้าผ่านการสวดมนต์ เป็นต้น) ๙. จากนั้นครูให้นักเรียนดูภาพพุทธศาสนสุภาษิต “จิตดี หนดี สุขาวดี จิตที่ฝึกดีแล้วนำสุขมาให้” ที่มา : http://img.painaidii.com/images/20131212_3_1386828258_665401.jpg

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๓ เรื่อง บทสวดมนต์พัฒนาสมาธิ		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ศาสนพิธีและวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	รายวิชา สังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
๑๐. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปจากคำถามดังนี้ ๑) จากภาพนี้ นักเรียนคิดว่าชายสองคนในภาพมีความแตกต่างกันอย่างไร (แนวคำตอบ : ชายคนที่นั่งด้านหลังไม่สามารถทนต่ออากาศร้อนได้เพราะยังไม่ได้ฝึกจิตให้ดี แตกต่างกับชายที่นั่งด้านหน้าที่สามารถทำสมาธิได้อย่างดีโดยไม่หวั่นไหวต่อสภาพอากาศ นั้นเพราะมีการฝึกจิตให้นิ่งและเป็นสมาธิดีแล้ว) ๒) เราจะมีวิธีฝึกจิตให้เป็นสมาธิเหมือนกับชายที่นั่งด้านหน้าได้อย่างไร (แนวคำตอบ : ได้โดยการสวดมนต์แผ่เมตตา และการนั่งสมาธิตามหลักอานาปานสติ) ๓) จากนั้นครูสรุปความรู้โดยชี้แนะให้เห็นประโยชน์ของการทำสมาธิและสวดมนต์แผ่เมตตา		

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. อธิบายความหมายของ บทสวดมนต์แปลและบทแผ่ เมตตา	ประเมินงานกลุ่ม	แบบประเมินผลงานกลุ่ม	ดี : อธิบายความหมายของบท สวดมนต์แปลและบทแผ่เมตตา ได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม พอใช้ : อธิบายความหมายของ บทสวดมนต์แปลและบทแผ่ เมตตาได้แต่ยังไม่ครบถ้วน ปรับปรุง : ไม่สามารถอธิบาย ความหมายของบทสวดมนต์ แปลและบทแผ่เมตตาได้
ด้านทักษะ/กระบวนการ ๒. สวดมนต์แปลและแผ่ เมตตา	สังเกตการสวดมนต์ และแผ่เมตตา	บทสวดมนต์และแผ่เมตตา	ดี : สามารถสวดมนต์แปลและ แผ่เมตตาได้อย่างถูกต้อง พอใช้ : สามารถสวดมนต์แปล และแผ่เมตตาได้แต่ยังไม่ถูกต้อง ปรับปรุง : ไม่สามารถสวดมนต์ แปลและแผ่เมตตาได้
ด้านคุณลักษณะ ๓. เห็นประโยชน์ของ การสวดมนต์แปลและ แผ่เมตตา	ครูตั้งคำถาม	คำถามเกี่ยวกับประโยชน์ ของการสวดมนต์และแผ่ เมตตา	ดี : ระบุประโยชน์ของการสวด มนต์แปลและแผ่เมตตาได้ ๒ ประเด็นขึ้นไป พอใช้ : ระบุประโยชน์ของ การสวดมนต์แปลและแผ่เมตตา ได้เพียง ๑ ประเด็น ปรับปรุง : ไม่เห็นประโยชน์ของ การสวดมนต์แปลและแผ่เมตตา

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๔ เรื่อง การเจริญปัญญา			เวลา ๑ ชั่วโมง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ศาสนพิธีและวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม		รายวิชา สังคมศึกษา	
ตัวชี้วัด ส ๒.๑ ม.๑/๖ เห็นคุณค่าของการพัฒนาจิต เพื่อการเรียนรู้และการดำเนินชีวิต ด้วยวิถีชีวิตแบบโยนิโสมนสิการคือวิธีคิดแบบคุณค่าแท้ – คุณค่าเทียม และวิธีคิดแบบคุณ – โทษ และทางออก หรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ ส ๒.๑ ม.๑/๗ สวดมนต์ แผ่เมตตา บริหารจิตเจริญปัญญาด้วยอานาปานสติ หรือตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ ขอบเขตเนื้อหา ๑. การบริหารจัดการเจริญปัญญา ๒. โยนิโสมนสิการ	กิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ ๕ ขั้นตอนสร้างแรงบันดาลใจ ๑. ครูให้นักเรียนในชั้นเรียนที่ได้คะแนนจากการสอบมากที่สุด หรือได้รางวัลจากการแข่งกิจกรรม ออกมาเล่าวิธีการพัฒนาตนเองจนประสบความสำเร็จให้เพื่อนร่วมชั้นเรียนฟัง เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกัน ๒. ครูชี้แนะให้นักเรียนเข้าใจ เราสามารถพัฒนาตนเองให้ประสบความสำเร็จได้เนื่องจากพัฒนาปัญญา ซึ่งสามารถ ทำได้ ๓ ทาง คือ ๑) สุตมยปัญญา : ปัญญาเกิดจากการฟัง ๒) จินตามยปัญญา : ปัญญาเกิดจากการคิด ๓) ภาวนามยปัญญา : ปัญญาเกิดจากการลงมือทำ ขั้นสำรวจและค้นห ๓. ครูให้นักเรียนดูภาพโทรศัพท์มือถือ แล้วตั้งประเด็นคำถามให้นักเรียนร่วมกันตอบดังนี้	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. ภาพโทรศัพท์มือถือ ๒. วิดีทัศน์ข่าว เรื่อง “ เด็กติดเกมออนไลน์หนีออกจากบ้าน ๑๗ วัน ” ภาระงาน/ชิ้นงาน ๑. การอธิบายความหมายและยกตัวอย่างวิธีคิดแบบคุณค่าแท้-คุณค่าเทียม และวิธีคิดแบบคุณ-โทษ และทางออก	



ที่มา : http://img.tsood.com/Large/tnews_1481085369_2501.jpg

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ศาสนพิธีและวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๔ เรื่อง การเจริญปัญญา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. อธิบายความหมายของวิธีคิดตามหลักโยนิโสมนสิการ ด้านทักษะและกระบวนการ ๒. ยกตัวอย่างวิธีคิดแบบคุณค่าแท้-คุณค่าเทียม และวิธีคิดแบบคุณ-โทษ และทางออกได้ ด้านคุณลักษณะ ๓. เห็นคุณค่าของวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตได้	รายวิชา สังคมศึกษา  https://bit.ly/2DaixZA ๑) นักเรียนคิดว่า โทรศัพท์มือถือสองรูปนี้มีความเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร (แนวคำตอบ : ความเหมือนคือ ทั้งสองสามารถใช้โทรได้ ความต่างคือ โทรศัพท์ในภาพแรกไม่สามารถถ่ายรูป หรือเล่นอินเทอร์เน็ต และไม่ทันสมัยเหมือนโทรศัพท์ในภาพที่สอง สำหรับโทรศัพท์ในภาพที่สองกำลังเป็นที่นิยมในปัจจุบันแต่มีราคาแพงกว่าโทรศัพท์ในภาพแรก) ๒) ในตอนนี้ นักเรียนคิดว่า ตนเองน่าจะเหมาะสมกับโทรศัพท์ในภาพใด (แนวคำตอบ : ขึ้นอยู่กับแนวคิดของนักเรียน) ๔. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายและสรุปบทเรียน ดังนี้ “โทรศัพท์ทั้งสองแบบมีประโยชน์ที่แท้จริงคือการใช้เป็นเครื่องมือสื่อสาร ถ้าเราใช้เพื่อติดต่อสื่อสารก็ไม่จำเป็นต้องใช้โทรศัพท์ที่มีราคาแพงมาก เพราะในปัจจุบันค่านิยมของคนในสังคมให้ความสำคัญกับราคาและความหรูหราทันสมัยมากกว่าการมองถึงการใช้ประโยชน์ที่แท้จริง ซึ่งอาจส่งผลให้เกิดการก่อหนี้สินเพื่อซื้อสิ่งเหล่านี้”	

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ศาสนพิธีและวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๔ เรื่อง การเจริญปัญญา รายวิชา สังคมศึกษา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๕. จากนั้นครูอธิบายเชื่อมโยงว่า การมองถึงประโยชน์ที่แท้จริงของสิ่งต่าง ๆ นั้นตรงกับหลักการคิดแบบโยนิโสมนสิการในทางพระพุทธศาสนาในหัวข้อ วิธีคิดแบบคุณค่าแท้-คุณค่าเทียม ซึ่งเป็นหลักการคิดเพื่อละกิเลสตัณหาโดยเน้นให้มองถึงประโยชน์สูงสุดมากกว่าการมองที่ความต้องการเพียงอย่างเดียว ขั้นอธิบายความรู้ ๖. ครูอธิบายความรู้เกี่ยวกับหลักการคิดแบบโยนิโสมนสิการในทางพระพุทธศาสนาในหัวข้อ วิธีคิดแบบคุณค่าแท้-คุณค่าเทียม และ วิธีคิดแบบคุณค่า – โทษและทางออก (แนวการอธิบาย : ๑) วิธีคิดแบบคุณค่า – โทษและทางออก คือ มองให้ครบทั้งข้อดี ข้อเสีย และทางแก้ไขหาทางออกให้หลุดรอดปลอดพ้นจากข้อบกพร่องต่าง ๆ เป็นวิธีมองสิ่งทั้งหลายตามความเป็นจริงอีกแบบหนึ่ง เน้นการศึกษาและยอมรับความจริงตามที่สิ่งนั้น ๆ เป็นอยู่ทุกแง่ทุกมุมเพื่อให้รู้และเข้าใจถูกต้องตามความเป็นจริงทั้งด้านดี ด้านเสีย จุดอ่อน จุดแข็ง ๒) วิธีคิดแบบรู้คุณค่าแท้ – คุณค่าเทียม หรือการพิจารณาเกี่ยวกับการใช้สอยหรือบริโภค เป็นวิธีคิดแบบสักตหรือบรรเทาตัณหา ตัดทอนไม่ให้กิเลสเข้ามาครอบงำจิตใจแล้วชักจูงพฤติกรรมต่อไป คุณค่านี้นั้นจำแนกได้เป็น ๒ ประเภท ตามชนิดของความต้องการ คือ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ศาสนพิธีและวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๔ เรื่อง การเจริญปัญญา รายวิชา สังคมศึกษา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	- คุณค่าแท้ หมายถึง ประโยชน์ของสิ่งที่คุณค่าต้องการของชีวิตโดยตรง คุณค่านี้อาศัยปัญญาเป็นเครื่องตีค่า เช่น อาหาร มีคุณค่าเป็นประโยชน์สำหรับหล่อเลี้ยงร่างกายให้ดำรงชีวิตอยู่ต่อไปได้ เป็นต้น - คุณค่าเทียม หมายถึง ประโยชน์ของสิ่งที่มีมนุษย์พากันให้แกสิ่งนั้นเพื่อปรนเปรอการเสพสรวยเวทนา คุณค่านี้อาศัยตัณหาเป็นเครื่องตีค่า เช่น อาหาร มีคุณค่าอยู่ที่ความอร่อย เสริมความสนุกสนาน เป็นต้น วิธีคิดแบบนี้ มุ่งให้เข้าใจและเลือกเสพคุณค่าแท้ที่เป็นประโยชน์ต่อชีวิตอย่างแท้จริง) (http://oknation.nationtv.tv/blog/Duplex/2008/03/05/entry-1) ขั้นขยายความเข้าใจ ๗. ครูให้นักเรียนดูวิดีโอทัศน์ข่าว เรื่อง “เด็กติดเกมสื่อนไลน์หนีออกจากบ้าน ๑๗ วัน” เป็นเวลาประมาณ ๒ นาที และใช้คำถาม ดังนี้ https://www.youtube.com/watch?v=UYLkqmQPej0

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ศาสนพิธีและวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๔ เรื่อง การเจริญปัญญา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	รายวิชา สังคมศึกษา ๑) จากเหตุการณ์ในข่าว นักเรียนคิดว่าเกมมีประโยชน์และโทษอย่างไร (แนวคำตอบ : ประโยชน์ของเกม คือ ช่วยฝึกการคิดวางแผนการแก้ปัญหา, ช่วยฝึกภาษาอังกฤษ, ทำให้เกิดความเพลิดเพลิน เป็นต้น ส่วนโทษของเกม คือ ถ้าเป็นเกมส์ที่มีเนื้อหารุนแรงหรืออนาจาร อาจไม่เหมาะสมกับเด็ก และอาจทำให้เกิดพฤติกรรมเลียนแบบที่ไม่เหมาะสมได้) ๒) นักเรียนจะมีวิธีการเล่นเกมอย่างไรไม่ให้เกิดปัญหาอย่างในข่าว (แนวคำตอบ : เช่น แบ่งเวลาการเล่นให้เหมาะสม, เล่นเฉพาะหลังเวลาเรียนหรือทำการบ้านเสร็จ, เลือกเล่นเกมที่ไม่มีเนื้อหารุนแรงหรืออนาจาร, ไม่เล่นเกมในร้านอินเทอร์เน็ตนานเกินไปเพราะทำให้เสียเงินเป็นจำนวนมาก เป็นต้น) ๘. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน ดังนี้ “ทุกสิ่งในโลกล้วนมีสองด้านเสมอคือด้านที่ดีและด้านที่ไม่ดี ดังนั้นนักเรียนสามารถนำหลักการคิดแบบคุณ-โทษ และทางออก ไปใช้ในการตัดสินใจและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ โดยมองให้รอบด้าน” ขั้นสรุปผล ๙. ครูให้นักเรียนยกตัวอย่างวิธีคิดแบบคุณค่าแท้-คุณค่าเทียม และวิธีคิดแบบคุณ-โทษ และทางออก ที่สอดคล้องกับเรื่องราวในชีวิตประจำวันและผลที่เกิดขึ้นจากการนำหลักการคิดแบบคุณค่าแท้-คุณค่าเทียม และวิธีคิดแบบคุณ-โทษ และทางออกไปใช้ในการชีวิตประจำวัน

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. อธิบายความหมายของ วิธีคิดตามหลักโยนิโส- มนสิการ	การอธิบาย	คำถามเกี่ยวกับความหมายของ วิธีคิดตามหลักโยนิโสมนสิการ	ดี : บอกความหมายของวิธีคิด ตามหลักโยนิโสมนสิการได้ พอใช้ : บอกความหมายของ วิธีคิดตามหลักโยนิโสมนสิการ ได้ แต่ไม่ครบถ้วน ปรับปรุง : ไม่สามารถบอก ความหมายของวิธีคิดตาม หลักโยนิโสมนสิการ
ด้านทักษะ/กระบวนการ ๒. ยกตัวอย่างวิธีคิดแบบ คุณค่าแท้-คุณค่าเทียม และ วิธีคิดแบบคุณ-โทษ และ ทางออกได้	การตอบคำถาม	คำถามเกี่ยวกับวิธีคิดแบบ โยนิโสมนสิการ	ดี : ระบุวิธีคิดแบบคุณค่าแท้- คุณค่าเทียม และวิธีคิดแบบ คุณ-โทษ และทางออกได้ พอใช้ : ระบุยกตัวอย่างวิธีคิด แบบคุณค่าแท้-คุณค่าเทียม และวิธีคิดแบบคุณ-โทษ และ ทางออกได้ แต่ไม่ สมเหตุสมผล ปรับปรุง : ไม่สามารถระบุ ยกตัวอย่างวิธีคิดแบบคุณค่า แท้-คุณค่าเทียม และวิธีคิด แบบคุณ-โทษ และทางออกได้
ด้านคุณลักษณะ ๓. เห็นคุณค่าของวิธีคิด แบบโยนิโสมนสิการนำไปใช้ ในการดำเนินชีวิตได้	การสังเกต พฤติกรรม	แบบสังเกตพฤติกรรม	ดี : นำวิธีคิดแบบโยนิโส มนสิการนำไปใช้ในการดำเนิน ชีวิตได้ พอใช้ : นำวิธีคิดแบบโยนิโส มนสิการนำไปใช้ในการดำเนิน ชีวิตได้ แต่ไม่สมเหตุสมผล ปรับปรุง : ไม่สามารถนำวิธี คิดแบบโยนิโสมนสิการ นำไปใช้ในการดำเนินชีวิตได้

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๕ เรื่อง โยนิโสมนสิการ			
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ศาสนพิธีและวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา		เวลา ๑ ชั่วโมง	
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	
รายวิชา สังคมศึกษา		สื่อ/แหล่งเรียนรู้	
ตัวชี้วัด ส ๒.๑.๑.๑/๖ เห็นคุณค่าของการพัฒนาจิต เพื่อการเรียนรู้และการดำเนินชีวิต ด้วยวิถีคิดแบบโยนิโสมนสิการคือวิธีคิดแบบคุณค่าแท้ – คุณค่าเทียม และวิธีคิดแบบคุณ – โโทษ และทางออก หรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ สาระสำคัญ การดำเนินชีวิตโดยใช้ปัญญาในการพิจารณาอย่างลึกซึ้งถึงประโยชน์ของสิ่งต่าง ๆ เพื่อมองเห็นถึงด้านที่มีคุณประโยชน์และด้านที่เป็นโทษ ทำให้บุคคลสามารถตัดสินใจเลือกใช้สิ่งที่เป็นประโยชน์ซึ่งแก่ตนเอง นำไปสู่การหาทางออก	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันทบทวนความรู้เรื่องการพัฒนาจิตและหลักการคิดตามหลักโยนิโสมนสิการ โดยให้นักเรียนตอบคำถามในประเด็นต่อไปนี้ ๑) เราใช้การคิดแบบคุณค่าแท้-คุณค่าเทียมเพื่อประโยชน์ในเรื่องใด (แนวคำตอบ : เพื่อพิจารณาเกี่ยวกับการใช้สอยหรือบริโภค เป็นวิธีคิดแบบสักดิ์หรือบรรเทาพัฒนาไม่ให้เกิดความอยากได้อย่างมากจนเกินไป) ๒) เราใช้การคิดแบบคุณ – โโทษและทางออกเพื่อประโยชน์เรื่องใด (แนวคำตอบ : เพื่อมองให้เห็นทั้งสองด้านของสิ่งต่าง ๆ ทั้งด้านดีและไม่ดี รวมทั้งการแก้ปัญหาหรือทางออก และนำไปใช้ในการตัดสินใจและแก้ไขปัญหาดังต่าง ๆ โดยมองให้รอบด้าน ๒. ครูสรุปคำตอบของนักเรียนและอธิบายถึงการนำแนวคิดแบบโยนิโสมนสิการทั้ง ๒ แบบไปปรับใช้ในชีวิตรประจำวันให้เหมาะสม เช่น การเลือกซื้อสิ่งของต่าง ๆ โดยเน้นที่ประโยชน์ใช้สอยมากกว่าคำนึงความหรูหรา หรือสำหรับการแก้ปัญหาด้านการเรียน เป็นต้น ขั้นสอน ๓. ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม ๆ ละ ๔ – ๕ คน หลังจากนั้นให้สมาชิกแต่ละกลุ่มสนทนาแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับ การคิดแบบคุณค่าแท้-คุณค่าเทียม และการคิดแบบคุณ-โทษ และทางออก ในประเด็นต่อไปนี้ ๑) ความหมาย ๒) ตัวอย่างวิธีคิด	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. วิดีทัศน์ เรื่อง ๖ วิธีคิดแบบเห็นคุณค่าแท้และทางออก ๒. วิสัตุ อุปกรณ์ ภาระงาน/ชิ้นงาน ๑. แผนผังความคิดแสดงการคิดแบบคุณค่าแท้-คุณค่าเทียม และการคิดแบบคุณ-โทษ และทางออก	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๔ เรื่อง โยนิโสมนสิการ			เวลา ๑ ชั่วโมง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ศาสนพิธีและวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา			ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	รายวิชา สังคมศึกษา		
ด้านทักษะและกระบวนการ ๒. ปฏิบัติตามวิธีการคิดแบบคุณค่าแท้-คุณค่าเทียมและวิธีคิดแบบคุณ-โทษ และทางออกตามหลักโยนิโสมนสิการ ด้านคุณลักษณะ ๓. ยอมรับความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่ม เสียส่วนใหญ่โดยไม่มีข้อขัดแย้ง	๓) ประโยชน์และความสำคัญของการนำไปประยุกต์ใช้ ๔. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปความรู้ตามประเด็นที่กำหนดให้ลงในกระดาษชาร์ตในรูปแบบแผนผังความคิด โดยให้เวลาในการทำงานประมาณ ๒๐ นาที ๕. ครูสุ่มตัวแทนกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน โดยให้เวลาในการนำเสนอประมาณกลุ่มละ ๓ นาที นักเรียนที่เลือ่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม ขั้นสรุป ๖. ครูให้นักเรียนดูวิดีโอที่ชื่อเรื่อง “๖ วิธีคิดแบบเห็นคุณโทษและทางออก” เป็นเวลาประมาณ ๘ นาที	 http://bit.ly/2TUP4B	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๕ เรื่อง โยนิโสมนสิการ			เวลา ๑ ชั่วโมง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ศาสนพิธีและวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา			ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	รายวิชา สังคมศึกษา		
	๗. ครูถามนักเรียนในประเด็นต่อไปนี้ “ถ้านักเรียนสอบตกและถูกแม่มดักเรียนจะทำเหมือนกับเด็กชายในวิดีโอหรือไม่อย่างไร” (แนวคำตอบ : ไม่ทำ เพราะการคิดฆ่าตัวตายนั้นเป็นบาปในทางพระพุทธศาสนาและเป็นการกระทำที่ไม่มีประโยชน์อะไรนอกจากทำให้พ่อแม่ต้องเสียใจและเป็นทุกข์) ๘. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน ดังนี้ “เราสามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้โดยการมองให้รอบด้าน คำนึงถึงผลเสียของการตัดสินใจ ถ้าแก้ปัญหาด้วยการฆ่าตัวตายนั้นไม่มีผลเสียเลย จึงเป็นการแก้ปัญหาที่ไม่ดี ประโยชน์ ดังนั้นถ้าต้องการแก้ปัญหาเรื่องการสอบตก ก็ต้องหาสาเหตุของปัญหาให้ได้ ซึ่งอาจเกิดจากการไม่อ่านหนังสือ ไม่ใส่ใจในการเรียนเท่าที่ควร เป็นต้น เมื่อเราทราบสาเหตุแล้วก็ต้องยอมรับและปรับปรุงตนเองใหม่ให้ดีขึ้น ปัญหาอื่นก็จะหมดไปในที่สุด”		

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. อธิบายประโยชน์ของวิธีคิดแบบคุณค่าแท้-คุณค่าเทียมและวิธีคิดแบบคุณ-โทษ และทางออกได้	- การอธิบาย - การตอบคำถาม - ประเมินผลงานกลุ่ม	- คำถาม - แบบประเมินผลงานกลุ่ม	ดี : บอกประโยชน์ของวิธีคิดแบบคุณค่าแท้-คุณค่าเทียมและวิธีคิดแบบคุณ-โทษ และทางออกได้ พอใช้ : บอกประโยชน์ของวิธีคิดแบบคุณค่าแท้-คุณค่าเทียมและวิธีคิดแบบคุณ-โทษ และทางออกได้ แต่ไม่สมเหตุสมผล ปรับปรุง : ไม่สามารถบอกประโยชน์ของวิธีคิดแบบคุณค่าแท้-คุณค่าเทียมและวิธีคิดแบบคุณ-โทษ และทางออกได้
ด้านทักษะ/กระบวนการ ๒. ปฏิบัติตนตามวิธีการคิดแบบคุณค่าแท้-คุณค่าเทียมและวิธีคิดแบบคุณ-โทษ และทางออกตามหลักโยนิโสมนสิการ	การสังเกตพฤติกรรม	แบบสังเกตพฤติกรรม	ดี : แสดงออกตามวิธีการคิดแบบคุณค่าแท้-คุณค่าเทียมและวิธีคิดแบบคุณ-โทษ และทางออกตามหลักโยนิโสมนสิการ พอใช้ : แสดงออกตามวิธีการคิดแบบคุณค่าแท้-คุณค่าเทียมและวิธีคิดแบบคุณ-โทษ และทางออกตามหลักโยนิโสมนสิการ แต่ไม่สมเหตุสมผล ปรับปรุง : ไม่สามารถแสดงออกตามวิธีการคิดแบบคุณค่าแท้-คุณค่าเทียมและวิธีคิดแบบคุณ-โทษ และทางออกตามหลักโยนิโสมนสิการ

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านคุณลักษณะ ๓. ยอมรับความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่มเสียงส่วนใหญ่โดยไม่มีข้อขัดแย้ง	สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ดี : มีหลักประชาธิปไตย รับฟังความคิดเห็นบนความหลากหลายของสมาชิกในกลุ่มได้อย่างเหมาะสม พอใช้ : มีหลักประชาธิปไตย รับฟังความคิดเห็นบนความหลากหลายของสมาชิกในกลุ่มได้บางประเด็น ปรับปรุง : ไม่สามารถทำงานร่วมกันและไม่รับฟังความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่ม

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๖ เรื่อง พุทธศาสนากับความพอเพียง หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ศาสนพิธีและวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชา สังคมศึกษา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
ตัวชี้วัด ส ๑.๑.๑ ม.๑/๘ วิเคราะห์และปฏิบัติตนตามหลักธรรมทางศาสนาที่ตนนับถือ ในการดำรงชีวิตแบบพอเพียง และดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมเพื่อการอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข สาระสำคัญ การที่บุคคลกระทำสิ่งต่าง ๆ อย่างพอเหมาะเหมาะแก่ตน มีเหตุผลของสิ่งที่กระทำและกระทำอย่างไม่ประมาท โดยอยู่ในกรอบของความถูกต้องและความประพฤติที่เหมาะสม จะทำให้บุคคลมีชีวิตที่สมดุล มั่นคงและยั่งยืนได้ ขอบเขตเนื้อหา ๑. หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ๒. หลักธรรมที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. เขียนแนวทางการใช้ทรัพยากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างเหมาะสม	กิจกรรมการเรียนรู้ วิธีการสอนแบบสืบสอบ ๕ ขั้นตอน ๑. ครูให้นักเรียนชมวีดิทัศน์เรื่อง “รู้ نرمยเพราะพอเพียง”  ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=UeMkAeqjIE ๒. แล้วถามคำถามเกี่ยวกับวีดิทัศน์ที่นักเรียนได้ชม โดยใช้แนวคำถามดังต่อไปนี้ - จากวีดิทัศน์นักเรียนได้รับชมไปนั้นแสดงให้เห็นการดำเนินชีวิตแบบใด (แนวคำตอบ - หลักการดำเนินชีวิตแบบพอเพียงหมายถึงอะไร (แนวคำตอบ การดำเนินชีวิตแบบพอประมาณ อย่างมีเหตุผลและรอบคอบภายใต้ความรู้และคุณธรรม) - แล้วครอบครัวของนักเรียนมีการดำเนินชีวิตแบบพอเพียงหรือไม่อย่างไร (แนวคำตอบ มี คือการประหยัดอดออมใช้จ่ายอย่างพอดี) ๓. ครูอธิบายความหมายและองค์ประกอบของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. วีดิทัศน์เรื่อง “รู้ نرمยเพราะพอเพียง” ๒. Power Point เรื่อง “พุทธศาสนากับความพอเพียง” ๓. แผนภาพ “พุทธศาสนากับความพอเพียง” ๔. ใบงานเรื่อง “พุทธศาสนากับความพอเพียง” ภาระงาน/ชิ้นงาน ๑. การเขียนแนวทางการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และระบุหลักธรรมที่เกี่ยวข้องในใบงานเรื่อง “พุทธศาสนากับความพอเพียง”

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๖ เรื่อง พุทธศาสนากับความพอเพียง เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ศาสนพิธีและวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชา สังคมศึกษา	พอเพียงโดยใช้ Power Point เรื่อง “พุทธศาสนากับความพอเพียง” ประกอบกรอธิบาย ๔. ครูกล่าวนำเข้าสู่บทเรียน “วันนี้เราจะร่วมกันพิจารณาองค์ประกอบของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสอดคล้องกับหลักธรรมทางพุทธศาสนาอย่างไรบ้าง” ขั้นสร้างองค์ความรู้ ๕. ครูถามนักเรียนถึงความสอดคล้องกันระหว่างหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับหลักธรรมทางพุทธศาสนา โดย - นักเรียนคิดว่ามีพุทธศาสนามีหลักธรรมที่สอนเรื่องความพอเพียงหรือไม่ อย่างไร (มีขมิ้นมาปฏิบัติทา การเดินทางสายกลาง) - องค์ประกอบต่าง ๆ ของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสอดคล้องกับหลักธรรมอะไรบ้าง (ความพอประมาณ กับ มีภูมิคุ้มกันพอเพียง) ๖. ครูแจกใบงานเรื่อง “พุทธศาสนากับความพอเพียง” ๗. ครูอธิบายเรื่อง ความสอดคล้องกันระหว่างหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับหลักธรรมทางพุทธศาสนา พร้อมให้นักเรียนทำใบงานเรื่อง “พุทธศาสนากับความพอเพียง” ตอนที่ ๑ ระหว่างการอธิบายโดยใช้แผนภาพเรื่องหลักธรรมกับความพอเพียง ประกอบการอธิบาย”

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๖ เรื่อง พุทธศาสนากับความพอเพียง		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ศาสนพิธีและวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา	เวลา ๑ ชั่วโมง	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	รายวิชา สังคมศึกษา	
	ขั้นสรุปความคิดรวบยอด ๙. ครูถามคำถามสรุป โดยใช้แนวคำถามดังต่อไปนี้ - หลักความพอเพียงมีความสำคัญและมีคุณค่าต่อการดำเนินชีวิตในสังคมปัจจุบันหรือไม่ อย่างไร (จำเป็นเพราะความพอเพียงทำให้มีความเป็นอยู่ที่ยั่งยืนมั่นคงภายใต้ความเปลี่ยนแปลงของสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม) - นักเรียนสามารถปฏิบัติตามแนวทางของหลักความพอเพียงได้อย่างไรและผลของสิ่งที่ดีกระทำและกระทำอย่างไรประมาณ โดยอยู่ในกรอบของความรู้จักดีและความประพฤติที่เหมาะสม จะทำให้บุคคลมีชีวิตที่สมดุล มั่นคงและยั่งยืนได้	

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. เขียนแนวทางการใช้ ทรัพยากรตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงได้ อย่างเหมาะสม	- คำถาม - การทำใบงานเรื่อง “พุทธศาสนากับความ พอเพียง”	- คำถาม - แบบประเมินสมรรถนะสำคัญ ของนักเรียน - แบบประเมินผลงาน	ดี : เขียนแนวทางในการ ใช้ทรัพยากรตามหลัก ปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงได้อย่าง เหมาะสม ชัดเจนและถูก แนวทาง พอใช้ : เขียนแนวทางใน การใช้ทรัพยากรตาม หลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงได้อย่าง เหมาะสม ชัดเจน ปรับปรุง : เขียน แนวทางในการใช้ ทรัพยากรตามหลัก ปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงได้
ด้านทักษะ/กระบวนการ ๒. ระบุหลักธรรมที่ สอดคล้องกับองค์ประกอบ ของหลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง(ความพอประมาณ ความมีเหตุผล ความมี ภูมิคุ้มกัน) ได้อย่างถูกต้อง	- การสังเกตพฤติกรรม - การทำใบงานเรื่อง “พระพุทธศาสนากับ ความพอเพียง”	- แบบประเมินผลงานกลุ่ม	ดี : ระบุหลักธรรมที่ สอดคล้องกับ องค์ประกอบของหลัก ปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงได้ถูกต้องและ ครบทุกข้อ พอใช้ : ระบุหลักธรรมที่ สอดคล้องกับ องค์ประกอบของหลัก ปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงได้ ๔ ข้อ ปรับปรุง : ระบุ หลักธรรมที่สอดคล้อง กับองค์ประกอบของ หลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงได้น้อยกว่า ๓ ข้อ

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านคุณลักษณะ ๓. อภิปรายคุณค่าของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่มีต่อตนเองและสังคมได้อย่างมีเหตุผล	- การสังเกตพฤติกรรม	- แบบสังเกตพฤติกรรม	ดี : บอกคุณค่าของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่มีต่อตนเองและสังคมได้อย่างมีเหตุผล พอใช้ : บอกคุณค่าของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่มีต่อตนเองและสังคมได้อย่างมีเหตุผลแต่ยังขาดเหตุผลบางประการ ปรับปรุง : ไม่สามารถบอกได้คุณค่าของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่มีต่อตนเองและสังคมได้

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ศาสนาสำคัญ

รหัสวิชา ส๒๑๐๐๑

รายวิชา สังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ภาคเรียนที่ ๑

ปีการศึกษา ๒๕๖๒

เวลา ๒ ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระ ศาสนาศีลธรรม และจริยธรรม

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๑.๑ รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด

ส ๑.๑ ม.๑/๙

วิเคราะห์เหตุผลความจำเป็นที่ทุกคนต้องศึกษาศาสนาอื่น ๆ

ส ๑.๑ ม.๑/๑๐

ปฏิบัติตนต่อศาสนิกชนอื่นในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม

ส ๑.๑ ม.๑/๑๑

วิเคราะห์การกระทำของบุคคลที่เป็นแบบอย่างด้านศาสนสัมพันธ์ และนำเสนอแนวทางการปฏิบัติของตนเอง

๒ .สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ในสังคมประกอบไปด้วยศาสนาต่าง ๆ หลากหลาย จึงควรที่จะต้องทำความเข้าใจถึงการประพฤติปฏิบัติตน วิถีชีวิตของศาสนิกชนต่างศาสนา และหลักธรรมคำสอนเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันและอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

๓. สาระการเรียนรู้

ความรู้

๑) อธิบายหลักความเชื่อและคำสอนของศาสนาอิสลาม คริสต์ พราหมณ์-ฮินดู ลัทธิ

ทักษะ/กระบวนการ

๒) อภิปรายแนวทางการปฏิบัติตนตามศาสนาอิสลาม คริสต์ พราหมณ์-ฮินดู ลัทธิได้อย่างเหมาะสม

๓) ผู้เรียนสามารถนำเสนอแนวทางในการอยู่ร่วมกับศาสนิกชนของศาสนาอื่นได้อย่างสันติสุข

เจตคติ

๕) อภิปรายประโยชน์ที่จากการศึกษาศาสนาอื่น ๆ ได้อย่างมีเหตุผล

๔. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑) ความสามารถในการสื่อสาร

๒) ความสามารถในการคิด

๓) ความสามารถในการแก้ปัญหา

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- ๑) มีวินัย
- ๒) ใฝ่เรียนรู้
- ๓) มุ่งมั่นในการทำงาน

๖. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) กิจกรรม “โรงเรียนสันติสุข” ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกแบบโรงเรียนประจำซึ่งมีนักเรียนหลากหลายศาสนาโดย ต้องออกแบบพื้นที่และกิจกรรมให้สอดคล้องกับการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

เกณฑ์การประเมินผลชิ้นงานหรือภาระงาน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. ออกแบบพื้นที่ในโรงเรียนได้สอดคล้องกับกิจกรรมของศาสนาต่าง ๆ	ออกแบบพื้นที่และ กิจกรรมได้สอดคล้อง ต่อการอยู่ร่วมกันของ ทุกศาสนาได้อย่างสันติ สุข	ออกแบบพื้นที่และ กิจกรรมได้สอดคล้อง ต่อการอยู่ร่วมกันได้ สามศาสนาขึ้นไป	ออกแบบพื้นที่และ กิจกรรมได้ สอดคล้องต่อการอยู่ ร่วมกันน้อยกว่าสาม ศาสนา	ไม่สามารถออกแบบ พื้นที่และกิจกรรมได้ สอดคล้องต่อการอยู่ ร่วมกันของแต่ละ ศาสนาอย่างสันติสุข
๒. การเสนอแนวทางการปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อศาสนิกชนต่างศาสนา	เสนอแนวทาง การปฏิบัติตนอย่าง เหมาะสมต่อ ศาสนิกชนต่างศาสนา ได้อย่างเหมาะสม เป็นไปได้อย่างสอดคล้องกับ วิถีปฏิบัติของ ศาสนิกชนแต่ละ ศาสนา และส่งเสริม การอยู่ร่วมกันอย่าง สันติสุข	เสนอแนวทาง การปฏิบัติตนอย่าง เหมาะสมต่อ ศาสนิกชนต่างศาสนา ได้อย่างเหมาะสม เป็นไปได้อย่างสอดคล้องกับ วิถีปฏิบัติของ ศาสนิกชนแต่ละ ศาสนา	เสนอแนวทาง การปฏิบัติตนอย่าง เหมาะสมต่อ ศาสนิกชนต่าง ศาสนาได้สอดคล้อง กับวิถีปฏิบัติของ ศาสนิกชนแต่ละ ศาสนา	ไม่สามารถเสนอแนว ทางการอยู่ร่วมกับ ศาสนิกชนต่าง ศาสนา

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๑๒ - ๑๐ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๙ - ๗ หมายถึง ดี

คะแนน ๖ - ๔ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๓ - ๑ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ ดี

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๗ เรื่อง หลักศาสนาสำคัญ			เวลา ๑ ชั่วโมง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง ศาสนาสำคัญ			ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม			รายวิชา สังคมศึกษา
ตัวชี้วัด	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ/แหล่งเรียนรู้	
ส ๑.๑ ม.๑/๙ วิเคราะห์เหตุผลความจำเป็นที่ทุกคนต้องศึกษาเรียนรู้ศาสนาอื่น ๆ	ขั้นนำ ๑. ผู้เรียนร่วมกันพิจารณาภาพที่เกี่ยวข้องกับศาสนิกชนในศาสนาต่าง ๆ จากนั้นร่วมกันอภิปรายเพื่อนำเข้าสู่บทเรียนตามแนวคำถามต่อไปนี้ “จากภาพนี้เห็นเห็นศาสนิกชนของศาสนาอะไรบ้าง” (แนวนำตอบ : คริสต์ อิสลาม พราหมณ์-ฮินดู) “ศาสนาแต่ละศาสนามีรูปแบบลักษณะเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร” (แนวนำตอบ : ทุกศาสนาสอนให้คนเป็นคนดี หลักปฏิบัติของแต่ละศาสนาต่างกัน) ๒. ครูสำรวจนักเรียนในชั้นเรียนว่านับถือศาสนาได้บ้าง แล้วร่วมกันบอกไว้ในประเทศไทยมีศาสนาได้บ้างที่คนไทยนับถือ ขั้นสอน ๓. ผู้สอนบรรยายประกอบบทกถาเรื่อง “ศาสนาสำคัญในประเทศไทย” โดยใช้ Power Point เรื่อง “ศาสนาสำคัญในประเทศไทย” โดยมีแนวคำถามดังนี้ “นักเรียนทราบข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับศาสนาใดบ้างหรือไม่” “คำสอนของศาสนาใดบ้างที่เหมือนหรือแตกต่างจากคำสอนของศาสนาพุทธอย่างไร” ๔. ผู้สอนให้ผู้เรียนพิจารณาข่าวเหตุการณ์ความขัดแย้งทางศาสนาจากนั้นผู้เรียนร่วมกันวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้น และมี	๑. สื่อนำเสนอ Power Point เรื่อง ศาสนาสำคัญในประเทศไทย ๒. หนังสือเรียนพระพุทธศาสนา ภาระงาน/ชิ้นงาน ๑. วิเคราะห์ปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นจากความขัดแย้งทางศาสนาและเสนอแนวทางแก้ปัญหาโดยใช้หลักธรรมของศาสนาต่าง ๆ	
ส ๑.๑ ม.๑/๑๐ ปฏิบัติตนต่อศาสนิกชนอื่นในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม			
ส ๑.๑ ม.๑/๑๑ วิเคราะห์การกระทำของบุคคลที่เป็นแบบอย่างด้านศาสนสัมพันธ์ และนำเสนอแนวทางการปฏิบัติของตนเอง			
สาระสำคัญ			
ในสังคมประกอบไปด้วยศาสนาต่าง ๆ หลากหลาย จึงควรที่จะต้องทำความเข้าใจถึงการประพฤติปฏิบัติตน วิถีชีวิตของศาสนิกชนต่างศาสนา และหลักธรรมคำสอนเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันและอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข ปฏิบัติตนมาเป็นอย่างดีในการดำรงชีวิต			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๗ เรื่อง หลักศาสนาสำคัญ		เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง ศาสนาสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	รายวิชา สังคมศึกษา	
ขอบเขตเนื้อหา ๑. ศาสนิกชนของศาสนาต่าง ๆ มีการประพฤติปฏิบัติตนและวิถีการดำเนินชีวิตแตกต่างกันตามหลักความเชื่อและคำสอน ของศาสนาที่ตนนับถือ ๒. ๒. การปฏิบัติอย่างเหมาะสมต่อศาสนิกชนอื่นในสถานการณ์ต่าง ๆ ๓. ตัวอย่างบุคคลในท้องถิ่นหรือประเทศที่ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างด้านศาสนสัมพันธ์หรือมีผลงานด้านศาสนสัมพันธ์ จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. อธิบายหลักธรรมของศาสนาพุทธ คริสต์ อิสลาม และฮินดู ได้โดยสังเขป ด้านทักษะและกระบวนการ ๒. ผู้เรียนสามารถนำเสนอแนวทางในการอยู่ร่วมกับศาสนิกชนของศาสนาอื่นได้อย่างสันติสุข ด้านคุณลักษณะ ๓. อภิปรายประโยชน์ที่พหุภาคีการศึกษาศาสนาอื่น ๆ ได้อย่างมีเหตุผล	หลักธรรมในแต่ศาสนาที่สามารถแก้ปัญหาความขัดแย้งนี้ได้ ขั้นสรุป ๕. ผู้เรียนร่วมกันอภิปรายเพื่อสรุปความคิดรวบยอดตามแนวคำถามต่อไปนี้ ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปโดยใช้แนวคำถามดังต่อไปนี้ - นักเรียนจะนำความรู้จากการศึกษาศาสนาอื่น ๆ นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างไร (แนวคำตอบ : นำไปอธิบายให้ผู้อื่นมีความเข้าใจที่ถูกต้อง) - การเรียนรู้ศาสนาอื่น ๆ มีประโยชน์อย่างไรต่อด้านการเรียนรู้ (แนวคำตอบ : ทำให้มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง สังคมเกิดความสงบสุข) - การเรียนรู้ศาสนาอื่น ๆ มีประโยชน์อย่างไรต่อสังคม (แนวคำตอบ : ในสังคมประกอบไปด้วยศาสนาต่าง ๆ หลากหลาย จึงควรที่จะต้องทำความเข้าใจถึงการประพฤติปฏิบัติตน วิถีชีวิตของศาสนิกชนต่างศาสนา และหลักธรรมคำสอนเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันและอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข)	

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. อธิบายหลักความเชื่อและคำสอนของศาสนาอิสลาม คริสต์ พราหมณ์-ฮินดู ลิกซ์	- ประเมินผลงานกลุ่ม	- แบบประเมินผลงานกลุ่ม	ดี : อธิบายหลักความเชื่อและคำสอนของศาสนาอิสลาม คริสต์ พราหมณ์-ฮินดู ลิกซ์ได้อย่างถูกต้อง พอใช้ : อธิบายหลักความเชื่อและคำสอนของศาสนาอิสลาม คริสต์ พราหมณ์-ฮินดู ลิกซ์ได้อย่างถูกต้องแต่ไม่ครบทุกศาสนา ปรับปรุง : ไม่สามารถอธิบายหลักความเชื่อและคำสอนของศาสนาอิสลาม คริสต์ พราหมณ์-ฮินดู ลิกซ์ได้
ด้านทักษะ/กระบวนการ ๒. อภิปรายแนวทางการปฏิบัติตนตามหลักศาสนาอิสลาม คริสต์ พราหมณ์-ฮินดู ลิกซ์	- สังเกตพฤติกรรมนักเรียน - ประเมินผลงานกลุ่ม	- แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน - แบบประเมินผลงานกลุ่ม	ดี : อภิปรายแนวทางการปฏิบัติตนตามหลักศาสนาอิสลาม คริสต์ พราหมณ์-ฮินดู ลิกซ์ได้อย่างมีเหตุผล พอใช้ : อภิปรายแนวทางการปฏิบัติตนตามหลักศาสนาอิสลาม คริสต์ พราหมณ์-ฮินดู ลิกซ์ได้อย่างมีเหตุผลแต่ไม่ครบทุกศาสนา ปรับปรุง : ไม่สามารถอภิปรายแนวทางการปฏิบัติตนตามหลักศาสนาอิสลาม คริสต์ พราหมณ์-ฮินดู ลิกซ์
ด้านคุณลักษณะ ๓. อธิบายแนวทางปฏิบัติตนต่อศาสนิกชนในศาสนาอื่น	- สังเกตพฤติกรรมนักเรียน	- แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน	ดี : อธิบายแนวทางปฏิบัติตนต่อศาสนิกชนในศาสนาอื่นได้อย่างมีเหตุผล พอใช้ : อธิบายแนวทางปฏิบัติตนต่อศาสนิกชนในศาสนาอื่นได้อย่างมีเหตุผลแต่ไม่ครบทุกประเด็น ปรับปรุง : ไม่สามารถอธิบายแนวทางปฏิบัติตนต่อศาสนิกชนในศาสนาอื่นได้อย่างมีเหตุผล

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๘ เรื่อง การปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อบุคคลต่างศาสนา			
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ศาสนาลำคัญ		เวลา ๑ ชั่วโมง	
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม		รายวิชา สังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๑.๑ ม.๑/๙ วิเคราะห์เหตุผลความจำเป็นที่ทุกคนต้องศึกษาเรียนรู้ศาสนาอื่น ๆ ส ๑.๑ ม.๑/๑๐ ปฏิบัติตนต่อศาสนิกชนอื่นในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม ส ๑.๑. ม.๑/๑๑ วิเคราะห์การกระทำของบุคคลที่เป็นแบบอย่างด้านศาสนสัมพันธ์ และนำเสนอแนวทางการปฏิบัติของตนเอง สาระสำคัญ ในสังคมประกอบไปด้วยศาสนาต่าง ๆ หลากหลาย จึงควรที่จะต้องทำความเข้าใจถึงการประพฤติปฏิบัติตน วิถีชีวิตของศาสนิกชนต่างศาสนา และหลักธรรมคำสอนเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันและอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ๑. ครูให้นักเรียนดูภาพข่าวขัดแย้งระหว่างศาสนาแล้วใช้คำถามดังต่อไปนี้ถามนักเรียน - ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นน่าจะเกิดจากอะไร (แนวคำตอบ : การเข้าใจผิดต่อกันระหว่างศาสนา) - นักเรียนจะมีแนวทางอย่างไรให้ศาสนิกชนต่างศาสนาสามารถอยู่ร่วมกันได้ (แนวคำตอบ : ปฏิบัติต่อกันอย่างเข้าใจกัน ไม่ดูถูกเหยียดหยามระหว่างกัน) ครูกล่าวเข้าสู่บทเรียน “ในวันนี้เราจะมาพิจารณาแนวทางการปฏิบัติต่อศาสนิกชนอื่นอย่างเหมาะสมกัน เพื่อเป็นแนวทางในการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข” ขั้นสอน ๒. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรม “โรงเรียนสันติสุข” โดยกำหนดสถานการณ์ให้นักเรียนเป็นผู้บริหารโรงเรียนประจำอยู่แห่งหนึ่งซึ่งมีผู้อยู่อาศัยเป็นศาสนิกชนต่างศาสนากันอยู่ ๔ ศาสนาได้แก่ ๑) ชาวคริสต์ ๒) ชาวอิสลาม ๓) ชาวลิกซ์ ๔) ชาวฮินดู โดยครูถามพบทวนนักเรียนเกี่ยวกับความรู้เรื่องความเชื่อหรือหลัก	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. สมุดจดบันทึก ๒. หนังสือเรียนพระพุทธศาสนา ภาระงาน/ชิ้นงาน ๑. นำเสนอแนวทางการอยู่ร่วมกันอย่างสันติและเหมาะสมของคนต่างศาสนา	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ศาสนาลำคัญ		เวลา ๑ ชั่วโมง	
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ศาสนาลำคัญ		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม		รายวิชา สังคมศึกษา	
ขอบเขตเนื้อหา ๑. ศาสนิกชนของศาสนาต่าง ๆ มีการประพฤติปฏิบัติตนและวิธีการดำเนินชีวิตแตกต่างกันตามหลักความเชื่อและคำสอน ของศาสนาที่ตนนับถือ ๒. การปฏิบัติอย่างเหมาะสมต่อศาสนิกชนอื่นในสถานการณ์ต่าง ๆ ๓. ตัวอย่างบุคคลในท้องถิ่นหรือประเทศที่ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างด้านศาสนสัมพันธ์หรือมีผลงานด้านศาสนสัมพันธ์ จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. อธิบายหลักความเชื่อและคำสอนของศาสนาอิสลาม คริสต์ พราหมณ์-ฮินดู ลัทธิได้อย่างถูกต้อง ด้านทักษะและกระบวนการ ๒. อภิปรายแนวทางการปฏิบัติตนตามศาสนาอิสลาม คริสต์ พราหมณ์-ฮินดู ลัทธิได้อย่างเหมาะสม ด้านคุณลักษณะ ๓. อธิบายแนวทางการปฏิบัติตนต่อศาสนิกชนในศาสนาอื่น ได้อย่างเหมาะสม		ปฏิบัติตนศาสนาต่าง ๆ หลังจากนักเรียนระบุสถานการณ์จำลองในคอนโดแห่งนี้ ดังต่อไปนี้คือ - ในทุก ๆ วัน นักเรียนในโรงเรียนแห่งนี้จะต้องมารับประทานอาหารร่วมกัน - โรงเรียนแห่งนี้มีพื้นที่ไม่ใหญ่มากนัก จึงมีพื้นที่สำหรับใช้ร่วมกันประกอบพิธีกรรมทางศาสนา จากสถานการณ์ที่กำหนด ครูให้นักเรียนร่วมกันคิดแนวทางในการอยู่ร่วมกันอย่างสันติและเหมาะสมกันของผู้อาศัยต่างศาสนาในโรงเรียนแห่งนี้ โดยให้นักเรียนเขียนคำตอบลงในสมุด ใช้เวลา ๑๐ นาที เมื่อครบกำหนดเวลาครูสุ่มนักเรียนจำนวน ๕ คน ออกมานำเสนอ ๓. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปแนวทางการปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อศาสนิกชนอื่น ลงบนกระดาน โดยสรุปเป็นแผนผังดังนี้ เคารพและให้เกียรติบุคคลต่างศาสนา เคารพสิทธิเสรีภาพของกันและกัน ศาสนสัมพันธ์ สร้างความรู้สึกว่าเป็นเพื่อนร่วมชาติ ส่งเสริมกิจกรรมระหว่างศาสนา ไม่มีอคติกับบุคคลต่างศาสนา ไม่ละเมิดผู้อื่นศาสนาอื่น มีความรักและความสัมพันธ์ที่ดีกัน	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ศาสนาสำคัญ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ศาสนาสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	เรื่อง การปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อบุคคลต่างศาสนา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ขั้นสรุป ครูถามคำถามนักเรียนเกี่ยวกับการอยู่ร่วมกันในสังคมที่มีศาสนิกชนหลากหลายศาสนา โดยใช้แนวคำถามดังต่อไปนี้ - การที่สังคมมีศาสนิกชนต่างศาสนาอยู่รวมกันเป็นสิ่งที่ดีหรือไม่ (ดี) เพราะอะไร (เพราะเราจะได้เรียนรู้วัฒนธรรมความเชื่อที่หลากหลาย) - เพราะเหตุใดเราจึงต้องเรียนรู้แนวทางการปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อศาสนิกชนอื่น (แนวคำตอบ : ในสังคมประกอบไปด้วยศาสนาต่าง ๆ หลากหลาย จึงควรที่จะต้องทำความเข้าใจถึงการประพฤติปฏิบัติตน วิถีชีวิตของศาสนิกชนต่างศาสนา และหลักธรรมคำสอนเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันและอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข) - การเรียนรู้ศาสนาอื่น ๆ มีประโยชน์อย่างไรต่อตัวนักเรียน (แนวคำตอบ : ทำให้มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง) - นักเรียนจะนำความรู้จากการศึกษาศาสนาอื่น ๆ นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างไร (แนวคำตอบ : นำไปสอนให้คนอื่นมีความเข้าใจที่ถูกต้อง)	

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. อธิบายหลักความเชื่อและคำสอนของศาสนาอิสลาม คริสต์ พราหมณ์-ฮินดู สิกข์ได้อย่างถูกต้อง	- ประเมินผลงานกลุ่ม	- แบบประเมินผลงานกลุ่ม	ดี : อธิบายหลักความเชื่อและคำสอนของศาสนาอิสลาม คริสต์ พราหมณ์-ฮินดู สิกข์ได้อย่างถูกต้อง พอใช้ : อธิบายหลักความเชื่อและคำสอนของศาสนาอิสลาม คริสต์ พราหมณ์-ฮินดู สิกข์ได้อย่างถูกต้องแต่ไม่ครบทุกศาสนา ปรับปรุง : ไม่สามารถอธิบายหลักความเชื่อและคำสอนของศาสนาอิสลาม คริสต์ พราหมณ์-ฮินดู สิกข์ได้
ด้านทักษะ/กระบวนการ ๒. อภิปรายแนวทางการปฏิบัติตนตามศาสนาอิสลาม คริสต์ พราหมณ์-ฮินดู สิกข์ได้อย่างถูกต้อง	- สังเกตพฤติกรรมนักเรียน - ประเมินผลงานกลุ่ม	- แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน - แบบประเมินผลงานกลุ่ม	ดี : อภิปรายแนวทางการปฏิบัติตนตามศาสนาอิสลาม คริสต์ พราหมณ์-ฮินดู สิกข์ได้อย่างมีเหตุผล พอใช้ : อภิปรายแนวทางการปฏิบัติตนตามศาสนาอิสลาม คริสต์ พราหมณ์-ฮินดู สิกข์ได้อย่างมีเหตุผลแต่ไม่ครบทุกศาสนา ปรับปรุง : ไม่สามารถอภิปรายแนวทางการปฏิบัติตนตามศาสนาอิสลาม คริสต์ พราหมณ์-ฮินดู สิกข์
ด้านคุณลักษณะ ๓. อธิบายแนวทางปฏิบัติตนต่อศาสนิกชนในศาสนาอื่น ได้อย่างเหมาะสม	- สังเกตพฤติกรรมนักเรียน	- แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน	ดี : อธิบายแนวทางปฏิบัติตนต่อศาสนิกชนในศาสนาอื่นได้อย่างมีเหตุผล พอใช้ : อธิบายแนวทางปฏิบัติตนต่อศาสนิกชนในศาสนาอื่นได้อย่างมีเหตุผลแต่ไม่ครบทุกประเด็น ปรับปรุง : ไม่สามารถอธิบายแนวทางปฏิบัติตนต่อศาสนิกชนในศาสนาอื่นได้อย่างมีเหตุผล

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ รัฐธรรมนูญ...กฎหมายของเรา

รหัสวิชา ส๒๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๒ เวลา ๗ ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระ หน้าที่พักเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๒.๒ เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่น ศรัทธา และธำรง
 รักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
 ตัวชี้วัด

ส ๒.๒ ม.๑/๑

อธิบายหลักการ เจตนารมณ์โครงสร้างและสาระสำคัญของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับ
 ปัจจุบันโดยสังเขป

ส ๒.๒ ม.๑/๒

วิเคราะห์บทบาทการถ่วงดุลอำนาจอธิปไตยในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบัน

ส ๒.๒ ม.๑/๓

ปฏิบัติตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับตนเอง

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การปฏิบัติตนเป็นพลเมืองที่ดีตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ต้องเรียนรู้หลักการ เจตนารมณ์
 โครงสร้าง และสาระสำคัญของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบันเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจที่
 ถูกต้อง ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบันได้บัญญัติ สิทธิ เสรีภาพ และหน้าที่ของปวงชนชาว
 ไทยไว้เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้อง อีกทั้งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบัน
 ได้กำหนดบทบาทการใช้อำนาจอธิปไตยไว้ ๓ ฝ่าย คือนิติบัญญัติ บริหาร ตุลาการ การวิเคราะห์บทบาทการ
 ถ่วงดุลอำนาจอธิปไตยก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนตามบทบัญญัติ

๓. สาระการเรียนรู้

ความรู้

- ๑) บอกบทบาทหน้าที่ของผู้ปกครองและผู้ถูกปกครองได้อย่างถูกต้อง
- ๒) อธิบายความหมาย และความสำคัญของกฎหมายรัฐธรรมนูญได้อย่างถูกต้อง
- ๓) อธิบายหลักการและเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบันได้
- ๔) อธิบายความหมายและองค์ประกอบของอำนาจนิติบัญญัติ บริหาร และตุลาการได้อย่างถูกต้อง
- ๕) อธิบายหลักการคานอำนาจของอำนาจนิติบัญญัติ บริหาร และตุลาการได้ได้อย่างถูกต้อง
- ๖) อธิบายสาระสำคัญของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบันได้อย่างถูกต้อง

ทักษะ/กระบวนการ

- ๗) วิเคราะห์บทบาทหน้าที่ของผู้ปกครองและผู้ถูกปกครองได้อย่างมีเหตุผล
- ๘) วิเคราะห์ความสำคัญของกฎหมายรัฐธรรมนูญได้อย่างมีเหตุผล

- ๙) วิเคราะห์ผลจากการใช้รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันได้อย่างมีเหตุผล
- ๑๐) จำแนกวิธีการคานอำนาจของอำนาจนิติบัญญัติ บริหาร และตุลาการได้อย่างมีเหตุผล
- ๑๑) วิเคราะห์การใช้อำนาจของฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหาร และฝ่ายตุลาการที่มีความเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับฝ่ายอื่นได้ถูกต้องมีเหตุผล
- ๑๒) สืบค้นข้อมูลบทบาทหน้าที่ จำนวน และคุณสมบัติของตำแหน่งต่างๆในโครงสร้างผังอำนาจอธิปไตยได้
- ๑๓) วิเคราะห์หลักการสำคัญของประชาธิปไตยได้อย่างมีเหตุผล

เจตคติ

- ๑๔) ยอมรับความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่มเสียงส่วนใหญ่
- ๑๕) วิเคราะห์ความสำคัญของกฎหมายรัฐธรรมนูญได้อย่างมีเหตุผล

๔. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- ๑) ความสามารถในการสื่อสาร
- ๒) ความสามารถในการคิด

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- ๑) มีวินัย
- ๒) ใฝ่เรียนรู้
- ๓) มุ่งมั่นในการทำงาน

๖. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

- ๑) แผนผังวิเคราะห์เกี่ยวกับอำนาจอธิปไตย บทบาทของการถ่วงดุลอำนาจอธิปไตยและบทบาทหน้าที่ของประชาชนตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ

เกณฑ์การประเมินผลชิ้นงานหรือภาระงาน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. วิเคราะห์เกี่ยวกับอำนาจอธิปไตย	วิเคราะห์ความสำคัญของอำนาจอธิปไตยได้ครบถ้วนทั้ง ๓ อำนาจ	วิเคราะห์ความสำคัญของอำนาจอธิปไตยได้ ๒ อำนาจ	วิเคราะห์ความสำคัญของอำนาจอธิปไตยได้ ๑ อำนาจ	วิเคราะห์ความสำคัญของอำนาจอธิปไตยได้บางประการ
๒. อธิบายบทบาทของการถ่วงดุลอำนาจอธิปไตย	อธิบายบทบาทของการถ่วงดุลอำนาจอธิปไตยได้ครบถ้วนทั้ง ๓ อำนาจ	อธิบายบทบาทของการถ่วงดุลอำนาจอธิปไตยได้ ๒ อำนาจ	อธิบายบทบาทของการถ่วงดุลอำนาจอธิปไตยได้ ๑ อำนาจ	อธิบายบทบาทของการถ่วงดุลอำนาจอธิปไตยได้บางประการ
๓. ความเรียบร้อยของผลงาน	ผลงานเป็นระเบียบสวยงาม ไม่มีคำผิด	ผลงานเป็นระเบียบสวยงาม มีคำผิดเล็กน้อย	ผลงานเป็นระเบียบแต่ยังไม่สวยงาม ไม่มีคำผิด	ผลงานไม่เป็นระเบียบ มีคำเขียนผิดมาก

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๑๒ - ๑๐ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๙ - ๗ หมายถึง ดี

คะแนน ๖ - ๔ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๓ - ๑ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ ดี

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๙ เรื่อง ประเทศของเรา			เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง รัฐธรรมนูญ...กฎหมายของเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม			
ตัวชี้วัด ส ๒.๒ ม.๑/๑ อธิบายหลักการ เจตนารมณ์ โครงสร้าง และสาระสำคัญของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบันโดยสังเขป สาระสำคัญ ทุกคนในประเทศต่างก็มีบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบของตนที่แตกต่างกันในการอยู่ร่วมกันในสังคมและประเทศชาติ ขอบเขตเนื้อหา บทบาทหน้าที่ของผู้ปกครองและผู้ถูกปกครอง	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๑. ครูตั้งคำถามและถามตอบนักเรียนเพื่อกระตุ้นความสนใจ โดยครูให้นักเรียนพิจารณาภาพ อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย PowerPoint เรื่อง ประเทศของเรา 	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. สื่อนำเสนอ PowerPoint เรื่อง ประเทศของเรา ๒. กระดาษฟลิปชาร์ต ภาระงาน/ชิ้นงาน ๑. แผนผังสรุปบทบาทหน้าที่ของประชาชน ชุมชน และพระราชอำนาจ	
จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. บอกบทบาทหน้าที่ของผู้ปกครองและผู้ถูกปกครองได้อย่างถูกต้อง ด้านทักษะและกระบวนการ ๒. วิเคราะห์บทบาทหน้าที่ของผู้ปกครองและผู้ถูกปกครองได้อย่างมีเหตุผล	ที่มา : https://commons.wikimedia.org/wiki/File:อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย-๑.jpg จากนั้นตั้งประเด็นคำถาม ดังนี้ คำถาม : เพราะเหตุใดอนุสาวรีย์นี้จึงมีชื่อว่า “อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย” คำตอบ : เป็นสัญลักษณ์ของการเปลี่ยนแปลงการปกครองของไทยจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชมาเป็นระบอบประชาธิปไตย		

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง รัฐธรรมนูญ...กฎหมายของเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๙ เรื่อง ประเทศของเรา รายวิชา สังคมศึกษา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	
ด้านคุณลักษณะ ๓. ยอมรับความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่มเสียสละส่วนใหญ่โดยไม่มีข้อขัดแย้ง	คำถาม : อำนวยการศึกษาปกครองเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมอย่างไร คำตอบ : อำนวยการศึกษาปกครองสูงสุดเป็นของประชาชน โดยมีกฎหมายรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดในการปกครองประเทศ ๒. ครูอธิบายรายละเอียดต่าง ๆ เพิ่มเติมเกี่ยวกับอนุสาวรีย์ประชาธิปไตยเพิ่มเติม เพื่อนำเข้าสู่ชั้นสอน ชั้นสอน ๓. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม จำนวน ๕ กลุ่ม โดยแบ่งบทบาทหน้าที่ภายในกลุ่มดังนี้ (ปฏิบัติตามบริบทโรงเรียน) นักเรียนคนที่ ๑ - ๔ รับบทบาทเป็น “ประชาชน” โดยกำหนดให้นักเรียนจับมือกันนั่งเป็นวงกลม นักเรียนคนที่ ๕ - ๖ รับบทบาทเป็น “ขุนนาง” โดยกำหนดให้นักเรียนต้องเข้าไปนั่งอยู่กลางวงของประชาชน นักเรียนคนที่ ๗ รับบทบาทเป็น “พระราชา” โดยกำหนดให้นักเรียนต้องเข้าไปยืนอยู่กลางวงของประชาชนและขุนนาง ๔. ครูแจกกระดาษฟลิปชาร์ตให้กับนักเรียนแต่ละกลุ่ม กลุ่มละ ๓ แผ่น โดยให้แบ่งกระดาษให้ นักเรียนที่รับบทบาทเป็นประชาชน ๑ แผ่น ขุนนาง ๑ แผ่น และพระราชา ๑ แผ่น

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. บอกบทบาทหน้าที่ของ ผู้ปกครองและผู้ถูกปกครอง	- ถามตอบ สรุปรูความรู้	- ประเด็นคำถามสำคัญ แผ่นชาร์ท	ดี : บอกบทบาทหน้าที่ของ ผู้ปกครองและผู้ถูกปกครอง ได้อย่างถูกต้อง พอใช้ : บอกบทบาทหน้าที่ ของผู้ปกครองและผู้ถูก ปกครองได้อย่างถูกต้องแต่ ไม่ครบทุกประเด็น ปรับปรุง : ไม่สามารถบอก บทบาทหน้าที่ของผู้ปกครอง และผู้ถูกปกครองได้
ด้านทักษะ/กระบวนการ ๒. วิเคราะห์บทบาทหน้าที่ ของผู้ปกครองและผู้ถูก ปกครองได้อย่างมีเหตุผล	- สังเกตพฤติกรรม การทำงานกลุ่ม	- แบบสังเกตพฤติกรรม การทำงานกลุ่ม	ดี : วิเคราะห์บทบาทหน้าที่ ของผู้ปกครองและผู้ถูก ปกครองได้อย่างมีเหตุผล พอใช้ : วิเคราะห์บทบาท หน้าที่ของผู้ปกครองและผู้ ถูกปกครองได้อย่างมีเหตุผล แต่ไม่ครบทุกประเด็น ปรับปรุง : ไม่สามารถ วิเคราะห์บทบาทหน้าที่ของ ผู้ปกครองและผู้ถูกปกครอง ได้อย่างมีเหตุผล
ด้านคุณลักษณะ ๓. ยอมรับความคิดเห็นของ สมาชิกในกลุ่มเสียงส่วนใหญ่ โดยไม่มีข้อขัดแย้ง	- สังเกตพฤติกรรม การทำงานกลุ่ม	- แบบสังเกตพฤติกรรม การทำงานกลุ่ม	ดี : ยอมรับความคิดเห็นของ สมาชิกในกลุ่มเสียงส่วนใหญ่ โดยไม่มีข้อขัดแย้ง พอใช้ : ยอมรับความ คิดเห็นของสมาชิกในกลุ่ม เสียงส่วนใหญ่แต่มีข้อขัดแย้ง บ้าง ปรับปรุง : ไม่สามารถ ยอมรับความคิดเห็นของ สมาชิกในกลุ่มเสียงส่วนใหญ่

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

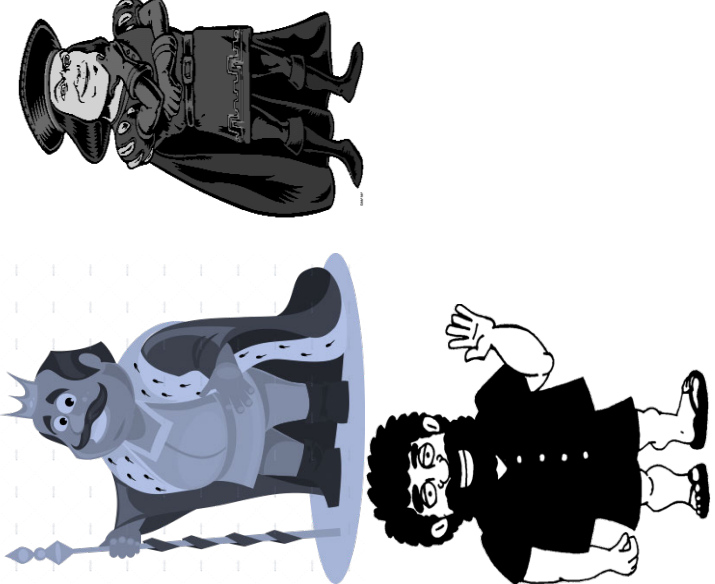
๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง รัฐธรรมนูญ...กฎหมายของเรา แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๐ เรื่อง รู้จักกับรัฐธรรมนูญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชา สังคมศึกษา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	
ตัวชี้วัด ส.๒.๒ ม.๑/๑ อธิบายหลักการเจตนารมณ์ โครงสร้าง และสาระสำคัญของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบัน โดยสังเขป สาระสำคัญ รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดที่ใช้ในการปกครองประเทศ และกำหนดสิทธิหน้าที่ซึ่งเป็นสิ่งที่พลเมืองทุกคนต้องปฏิบัติตาม ขอบเขตเนื้อหา ๑. ความหมายของกฎหมายรัฐธรรมนูญ ๒. ความสำคัญของกฎหมายรัฐธรรมนูญ จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. อธิบายความหมาย และความสำคัญของกฎหมายรัฐธรรมนูญได้อย่างถูกต้อง ด้านทักษะและกระบวนการ ๒. วิเคราะห์ความสำคัญของกฎหมายรัฐธรรมนูญได้อย่างมีเหตุผล	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๑. ครูทบทวนความรู้เดิมของนักเรียนโดยการให้นักเรียนพิจารณาภาพทั้ง ๓ ภาพ คือ ภาพพระราชฯ ชุมนาง และประชาชน  สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. โปรแกรมนำเสนอ PowerPoint เรื่องรู้จักกับรัฐธรรมนูญ ภาระงาน/ชิ้นงาน ๑. การวิเคราะห์ความสำคัญของกฎหมายรัฐธรรมนูญจากการแสดงบทบาทสมมติ ที่มา https://graphicrover.net/item/cartoon-king/19535034

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง รัฐธรรมนูญ...กฎหมายรัฐธรรมนูญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๐ เรื่อง รู้จักกับรัฐธรรมนูญ เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ด้านคุณลักษณะ ๓. วิเคราะห์ความสำคัญของกฎหมายรัฐธรรมนูญได้อย่างมีเหตุผล	รายวิชา สังคมศึกษา http://www.cartoon-clipart.co/shrek.html http://cliparts.co/people-cartoon-images แล้วให้นักเรียนช่วยกันอภิปรายบทบาทหน้าที่ของแต่ละภาพ เช่น พระราชา มีบทบาทหน้าที่ในการปกครองประเทศ ขุนนางมีบทบาทหน้าที่ในการบริหารราชการ ประชาชนมีบทบาทหน้าที่ในการทำงาน และต้องเสียภาษีให้กับรัฐ ๒. ครูเชื่อมโยงให้นักเรียนเห็นว่าแต่ละคนมีบทบาทหน้าที่ของตนเองและถ้าทุกคนต่างสามารถทำอะไรก็ได้ตามใจตนเองจะเกิดอะไรขึ้น เพื่อนำเข้าสู่ขั้นสอน ขั้นสอน ๓. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มและเข้ากลุ่มเหมือนชั่วโมงที่ ๑ โดยครูแจกกระดาษพลีชีพสำหรับบทบาทหน้าที่ของประชาชน ขุนนางและพระราชาคืนให้แก่แต่ละกลุ่ม และครูให้นักเรียนช่วยกันเลือกบทบาทในข้อที่สำคัญที่สุดมา ๑ บทบาท เพื่อนำมาใช้สร้างบทบาทสมมติของตัวละคร (พระราชา ขุนนาง และประชาชน) ตามบทบาทที่นักเรียนเลือก โดยครูใช้เวลาให้นักเรียนเลือกและคิดนำเสนอบทบาทสมมติประมาณ ๑๕ นาที ๔. ครูหมุนเวียนให้นักเรียนแต่ละกลุ่มได้แสดงบทบาทสมมติตามที่แต่ละตัวละครที่สมาชิกในกลุ่มได้เลือก โดยที่

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง รัฐธรรมนูญ...กฎหมายของเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๐ เรื่อง รู้จักกับรัฐธรรมนูญ เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ รายวิชา สังคมศึกษา รอบที่ ๑ ครูให้นักเรียนแสดงบทบาทที่ตัวละคร และที่ละกลุ่ม รอบที่ ๒ ครูให้นักเรียนแสดงบทบาทที่ตัวละครพร้อมกันทุกกลุ่ม ๕. ครูสรุปและชี้ประเด็นสำคัญให้นักเรียนเห็นว่า “ในรอบที่ ๑ เมื่อนักเรียนแสดงบทบาทสมมติที่ตัวละคร และที่ละกลุ่มในบรรยากาศที่ห้องเรียนก็ดูสงบเรียบร้อยดี แต่พอรอบที่ ๒ เมื่อทุกกลุ่มต่างคนต่างทำพร้อมกันบรรยากาศห้องก็จะเกิดความวุ่นวายขึ้นทันที” ครูตั้งประเด็นคำถามสำคัญเพื่อชวนให้นักเรียนคิดและยกมือตอบคำถาม ดังนี้ - ถ้าเปรียบเสมือนกับคนทุกคนในห้องนี้อยู่รวมกันเป็นสังคมใหญ่แล้วเกิดความวุ่นวายอย่างเมื่อสักครู่นี้เราควรจะทำอย่างไร (แนวคำตอบ : เราควรจะต้องมาตั้งกฎกติการ่วมกัน) ครูอธิบายเพิ่มเติมเชื่อมโยงว่า “ถ้าเปรียบเป็นประเทศกฎกติการ่วมกันนี้ก็คือกฎหมายรัฐธรรมนูญ” - นักเรียนคิดว่า กฎหมายรัฐธรรมนูญมีความสำคัญอย่างไรกับการบริหารประเทศ และประชาชน (แนวคำตอบ : กฎหมายรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายที่กำหนดแบบแผนระเบียบทางการเมือง และการบริหารประเทศ และกำหนดการมีส่วนร่วมของประชาชน สิทธิ เสรีภาพและหน้าที่ของประชาชน) ขั้นสรุป ๖. ครูและนักเรียนสรุปความรู้ร่วมกัน โดยครูให้นักเรียนดูภาพ
---	---

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง รัฐธรรมนูญ...กฎหมายของเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๐ เรื่อง รู้จักกับรัฐธรรมนูญ รายวิชา สังคมศึกษา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	
	อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย และอภิปรายในประเด็นดังนี้ “กฎหมายรัฐธรรมนูญมีคุณค่าและประโยชน์อย่างไรต่อการอยู่ร่วมกันเป็นสังคมมนุษย์”  https://commons.wikimedia.org/wiki/File:อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย-๑.jpg และสรุปประเด็นว่า “รัฐธรรมนูญถือเป็นกฎหมายสูงสุดที่ใช้ในการปกครองประเทศเป็นกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับทุกคน และทำให้เรารับรู้ถึงสิทธิ เสรีภาพ และการมีส่วนร่วมในการปกครองแบบประชาธิปไตย”

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. อธิบายความหมาย และความสำคัญของกฎหมายรัฐธรรมนูญได้	- ถามตอบ	- ประเด็นคำถามสำคัญ	ดี : อธิบายความหมาย และความสำคัญของกฎหมายรัฐธรรมนูญได้อย่างถูกต้อง พอใช้ : อธิบายความหมาย และความสำคัญของกฎหมายรัฐธรรมนูญได้อย่างถูกต้องแต่ไม่ครบในบางประเด็น ปรับปรุง : ไม่สามารถอธิบายความหมาย และความสำคัญของกฎหมายรัฐธรรมนูญได้
ด้านทักษะ/กระบวนการ ๒. วิเคราะห์ความสำคัญของกฎหมายรัฐธรรมนูญได้	- สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	- แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ดี : วิเคราะห์ความสำคัญของกฎหมายรัฐธรรมนูญได้อย่างมีเหตุผล พอใช้ : วิเคราะห์ความสำคัญของกฎหมายรัฐธรรมนูญได้อย่างมีเหตุผลแต่ไม่ครบในบางประเด็น ปรับปรุง : ไม่สามารถวิเคราะห์ความสำคัญของกฎหมายรัฐธรรมนูญได้
ด้านคุณลักษณะ ๓. อภิปรายคุณค่าของรัฐธรรมนูญที่มีต่อการอยู่ร่วมกันในสังคมมนุษย์	- สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม - อภิปราย	- แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม - ประเด็นคำถาม	ดี : อภิปรายคุณค่าของรัฐธรรมนูญที่มีต่อการอยู่ร่วมกันในสังคมมนุษย์ได้อย่างเหมาะสม พอใช้ : อภิปรายคุณค่าของรัฐธรรมนูญที่มีต่อการอยู่ร่วมกันในสังคมมนุษย์ได้อย่างเหมาะสมแต่ไม่ครบในบางประเด็น ปรับปรุง : ไม่สามารถอภิปรายคุณค่าของรัฐธรรมนูญที่มีต่อการอยู่ร่วมกันในสังคมมนุษย์ได้

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๑ เรื่อง รัฐธรรมนูญของเรา			เวลา ๑ ชั่วโมง	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง รัฐธรรมนูญ...กฎหมายของเรา			รายวิชา สังคมศึกษา	
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม				
ตัวชี้วัด ส ๒.๒ ม.๑/๑ อธิบาย หลักการ เจตนารมณ์ โครงสร้าง และ สาระสำคัญของรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบัน โดยสังเขป สาระสำคัญ การปฏิบัติตนเป็นพลเมืองที่ดี ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ต้องเรียนรู้หลักการ เจตนารมณ์ โครงสร้าง และสาระสำคัญของ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปัจจุบันเพื่อให้เกิดความรู้ความ เข้าใจที่ถูกต้อง ขอบเขตเนื้อหา ๑. หลักการของรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบัน ๒. เจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบัน	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๑. ครูตั้งคำถามต่อนักเรียนเพื่อทบทวนความรู้ของนักเรียน ดังนี้ - นักเรียนคิดว่ารัฐธรรมนูญมีความสำคัญกับการปกครองระบอบประชาธิปไตย อย่างไร (แนวคำตอบ : เป็นกฎหมายที่กำหนดสิทธิและเสรีภาพของประชาชน เพื่อคุ้มครองประโยชน์ของประชาชน) - โดยครูใช้วิธีให้นักเรียนยกมือตอบคำถามและเขียนคำตอบลงบนกระดาน และให้นักเรียนพิจารณาภาพ Infographic ความสำคัญของรัฐธรรมนูญ จากนั้นครูให้นักเรียนดูภาพ Infographic ความสำคัญของรัฐธรรมนูญ โดยครูอธิบาย เพิ่มเติมเพื่อนำไปสู่ขั้นสรุป	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. สื่อนำเสนอ PowerPoint เรื่อง รัฐธรรมนูญของเรา ๒. ใบความรู้ เรื่อง รัฐธรรมนูญ ภาระงาน/ชิ้นงาน ๑. สรุปประเด็นสำคัญของ รัฐธรรมนูญ		

ที่มา : <https://www.pinterest.com/pin/349803096029918857/>



หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง รัฐธรรมนูญ...กฎหมายของเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๑ เรื่อง รัฐธรรมนูญของเรา รายวิชา สังคมศึกษา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	
จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. อธิบายหลักการและเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบันได้ ด้านทักษะและกระบวนการ ๒. วิเคราะห์ผลจากการใช้รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันได้อย่างมีเหตุผล ด้านคุณลักษณะ ๓. ยอมรับความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่มเสียส่วนใหญ่โดยไม่มีข้อขัดแย้ง	แล้วครูเชื่อมโยงเพื่อนำเข้าสู่ชั้นสอน ขั้นสอน ๒. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น ๖ กลุ่ม โดยใช้วิธีการนับเลข และให้นักเรียนส่งตัวแทนกลุ่มมาจับสลากเลือกประเด็นหัวข้อ พร้อมรับใบความรู้เนื้อหาเพื่อใช้ประกอบการวิเคราะห์ ดังนี้ (ปรับตามบริบทของโรงเรียน) ๑) ที่มาของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ๒) หลักการสำคัญของรัฐธรรมนูญ ๓) เจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ ๔) สิทธิและเสรีภาพของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ ๕) หน้าที่ของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ ๖) การมีส่วนร่วมของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ ๓. ครูแจกกระดาษฟลิปชาร์ตให้นักเรียนกลุ่มละ ๑ แผ่น และให้นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปประเด็นสำคัญจากเนื้อหาที่ได้รับ ๔. ครูให้นักเรียนคัดลอกตัวแทนกลุ่ม ๑ คนทำหน้าที่เป็นคนนำเสนออยู่ที่แผ่นป้ายของตนเอง และให้สมาชิกในกลุ่มที่เหลือเวียนฐานเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับกลุ่มต่างๆ ซึ่งเมื่อเข้าแต่ละฐาน กำหนดให้ผู้นำเสนอทำหน้าที่นำเสนอประเด็นสำคัญที่กลุ่มของตนเองสรุปได้ให้กับกลุ่มมาเยือน ส่วนคนที่มาเยือนสามารถซักถามประเด็นข้อสงสัย หรือเสนอแนะประเด็นต่าง ๆ เพิ่มเติมได้ โดยให้ผู้นำเสนอใช้ปากกาเคมีสีแดงเขียนเพิ่มเติมลงในแผ่นฟลิปชาร์ตสรุปประเด็นของตนเอง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๑ เรื่อง รัฐธรรมนูญของเรา		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง รัฐธรรมนูญ...กฎหมายของเรา	เวลา ๑ ชั่วโมง	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	รายวิชา สังคมศึกษา	
	ขั้นสรุป ๕. ครูนำเสนอบัตรคำประโยคเหล่านี้บนกระดานดำ “รัฐธรรมนูญปี ๒๕๖๐ ถือว่าเป็นรัฐธรรมนูญฉบับปราบโกง” “รัฐธรรมนูญเป็นสิ่งที่แก้ไขได้ยาก” “รัฐธรรมนูญเป็นหลักประกันสิทธิเสรีภาพให้กับประชาชนได้จริง” “เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง” แล้วครูถามนักเรียนว่าจากประโยคข้างต้น นักเรียนเห็นด้วยหรือไม่ เห็นด้วย และเพราะอะไร โดยครูสุ่มนักเรียนในกลุ่มที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยเพื่อนำเสนอเหตุผล เช่น “รัฐธรรมนูญปี ๒๕๖๐ ถือว่าเป็นรัฐธรรมนูญฉบับปราบโกง” เห็นด้วย เพราะมีการเปิดช่องให้ประชาชนสามารถตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐผ่านกระบวนการขององค์กรอิสระ เป็นต้น โดยให้นักเรียนอภิปรายร่วมกัน และร่วมกันตอบคำถามดังกล่าว	

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. อธิบายหลักการและเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบันได้	- สรุปรประเด็นสำคัญแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญ	- แบบประเมินผลงาน - บัตรคำประโยค	ดี : อธิบายหลักการและเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบันได้ถูกต้อง พอใช้ : อธิบายหลักการและเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบันได้แต่ไม่ครบในบางประเด็น ปรับปรุง : ไม่สามารถอธิบายหลักการและเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบันได้
ด้านทักษะ/กระบวนการ ๒. วิเคราะห์ผลจากการใช้รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันได้	- สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	- แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ดี : วิเคราะห์ผลจากการใช้รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันได้อย่างมีเหตุผล พอใช้ : วิเคราะห์ผลจากการใช้รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันได้อย่างมีเหตุผลแต่ไม่ครบในบางประเด็น ปรับปรุง : ไม่สามารถวิเคราะห์ผลจากการใช้รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันได้
ด้านคุณลักษณะ ๓. ยอมรับความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่มเสียงส่วนใหญ่โดยไม่มีข้อขัดแย้ง	- สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	- แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ดี : ยอมรับความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่มเสียงส่วนใหญ่โดยไม่มีข้อขัดแย้ง พอใช้ : ยอมรับความคิดเห็นของสมาชิกใน

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
			กลุ่มเสียงส่วนใหญ่แต่มี ข้อขัดแย้งบ้าง ปรับปรุง : ไม่สามารถ ยอมรับความคิดเห็นของ สมาชิกในกลุ่มเสียงส่วน ใหญ่

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้ เรื่อง รัฐธรรมนูญ

๑. ที่มาของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

นับแต่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาประชาธิปกพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยาม พุทธศักราช ๒๔๗๕ เป็นต้นมา การปกครองของประเทศไทยได้ดำรงเจตนารมณ์ยึดมั่นในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขต่อเนื่องมาโดยตลอด แม้ได้มีการยกเลิก แก้ไขเพิ่มเติม และประกาศใช้รัฐธรรมนูญเพื่อจัดระเบียบการปกครองให้เหมาะสมหลายครั้ง แต่การปกครองก็มิได้มีเสถียรภาพหรือราบรื่นเรียบร้อยเพราะยังคงประสบปัญหาและข้อขัดแย้งต่าง ๆ บางครั้งเป็นวิกฤติทางรัฐธรรมนูญที่หาทางออกไม่ได้ เหตุส่วนหนึ่งเกิดจากการที่มีผู้นำพาหรือไม่นับถือยำเกรงกฎเกณฑ์การปกครองบ้านเมือง ทุจริตฉ้อฉลหรือบิดเบือนอำนาจ หรือขาดความตระหนักสำนึกรับผิดชอบต่อประเทศชาติและประชาชน จนทำให้การบังคับใช้กฎหมายไม่เป็นผล ซึ่งจำต้องป้องกันและแก้ไขด้วยการปฏิรูปการศึกษาและการบังคับใช้กฎหมาย และเสริมสร้างความเข้มแข็งของระบบคุณธรรมและจริยธรรม แต่เหตุอีกส่วนหนึ่งเกิดจากกฎเกณฑ์ การเมืองการปกครองที่ยังไม่เหมาะสมแก่สถานการณ์บ้านเมืองและกาลสมัย ให้ความสำคัญแก่รูปแบบ และวิธีการยิ่งกว่าหลักการพื้นฐานในระบอบประชาธิปไตยหรือไม่อาจนำกฎเกณฑ์ที่มีอยู่มาใช้แก่พฤติกรรมของบุคคลและสถานการณ์ในยามวิกฤติที่มีรูปแบบและวิธีการแตกต่างไปจากเดิมให้ได้ผล

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑) พุทธศักราช ๒๕๕๘ จึงได้บัญญัติให้มีคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญมีหน้าที่ร่างรัฐธรรมนูญเพื่อใช้เป็นหลักในการปกครอง และเป็นแนวทางในการจัดทำกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญและกฎหมายอื่น โดยได้กำหนดกลไกเพื่อจัดระเบียบและสร้างความเข้มแข็งแก่การปกครองประเทศขึ้นใหม่ด้วยการจัดโครงสร้างของหน้าที่ และอำนาจขององค์กรต่าง ๆ ตามรัฐธรรมนูญ และสัมพันธ์ภาพระหว่างฝ่ายนิติบัญญัติกับฝ่ายบริหารให้เหมาะสม การให้สถาบันศาลและองค์กรอิสระอื่นซึ่งมีหน้าที่ตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สุจริต เทียบธรรมและมีส่วนในการป้องกันหรือแก้ไขวิกฤติของประเทศตามความจำเป็นและความเหมาะสม การรับรอง ปกป้อง และคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของปวงชนชาวไทยให้ชัดเจนและครอบคลุมอย่างกว้างขวางยิ่งขึ้น โดยถือว่าการมีสิทธิเสรีภาพเป็นหลักการจำกัดตัดสิทธิเสรีภาพเป็นข้อยกเว้น แต่การใช้สิทธิเสรีภาพดังกล่าวต้องอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์เพื่อคุ้มครองส่วนรวม การกำหนดให้รัฐมีหน้าที่ต่อประชาชน เช่นเดียวกับการให้ประชาชนมีหน้าที่ต่อรัฐ การวางกลไกป้องกัน ตรวจสอบ และจัดการทุจริต และประพฤติมิชอบที่เข้มงวด เด็ดขาด เพื่อมิให้ผู้บริหารที่ปราศจากคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล เข้ามามีอำนาจในการปกครองบ้านเมืองหรือใช้อำนาจตามอำเภอใจ และการกำหนดมาตรการป้องกัน และบริหารจัดการวิกฤติการณ์ของประเทศให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ตลอดจนได้กำหนดกลไกอื่น ๆ ตามแนวทางที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ระบุไว้ เพื่อใช้เป็นกรอบ ในการพัฒนาประเทศตามแนวนโยบายแห่งรัฐและยุทธศาสตร์ชาติซึ่งผู้เข้ามาบริหารประเทศแต่ละคณะจะได้กำหนดนโยบายและวิธีดำเนินการที่เหมาะสมต่อไป ทั้งยังสร้างกลไกในการปฏิรูปประเทศในด้านต่าง ๆ ที่สำคัญและจำเป็นอย่างร่วมมือร่วมใจกัน รวมตลอดทั้งการลดเงื่อนไขความขัดแย้งเพื่อให้ประเทศมีความสงบสุขบนพื้นฐานของความรู้รักสามัคคีปรองดอง การจะดำเนินการในเรื่องเหล่านี้ให้ลุล่วงไปได้ จำต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างประชาชนทุกภาคส่วนกับหน่วยงานทั้งหลายของรัฐตามแนวทางพระราชรัฐภายใต้กฎเกณฑ์ตามหลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตยและประเพณีการปกครองที่เหมาะสมกับสถานการณ์ และลักษณะสังคมไทย หลักความสุจริต หลักสิทธิมนุษยชน และหลักธรรมาภิบาล อันจะทำให้สามารถขับเคลื่อนประเทศให้พัฒนาไปข้างหน้าได้อย่างเป็นขั้นตอนจนเกิดความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ทั้งในทางการเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ และสังคมตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขในการดำเนินการดังกล่าว คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้สร้างความรับรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนในหลักการและเหตุผลของบทบัญญัติต่าง ๆ เป็นระยะ ๆ

เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าถึงร่างรัฐธรรมนูญ และความหมายโดยผ่านทางสื่อต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง และให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญด้วยการเสนอแนะข้อควรแก้ไขเพิ่มเติม เมื่อการจัดร่างรัฐธรรมนูญแล้วเสร็จ ก็ได้เผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญ และคำอธิบายสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญโดยสรุปในลักษณะที่ประชาชนสามารถเข้าใจเนื้อหาสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญได้โดยสะดวกและเป็นการทั่วไป และจัดให้มีการออกเสียงประชามติ เพื่อให้ความเห็นชอบแก่ร่างรัฐธรรมนูญทั้งฉบับ ในการนี้ สภานิติบัญญัติแห่งชาติได้มีมติเสนอประเด็นเพิ่มเติมอีกประเด็นหนึ่งเพื่อให้มีการออกเสียงประชามติในคราวเดียวกันด้วยการออกเสียงประชามติ ปรากฏผลว่า ประชาชนผู้มีสิทธิออกเสียงประชามติโดยคะแนนเสียงข้างมากของผู้มาออกเสียงประชามติเห็นชอบกับร่างรัฐธรรมนูญและประเด็นเพิ่มเติมดังกล่าว คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจึงดำเนินการแก้ไขร่างรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับผลการออกเสียงประชามติในประเด็นเพิ่มเติม และได้ส่งให้ ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาว่าเป็นการชอบด้วยผลการออกเสียงประชามติแล้วหรือไม่ ซึ่งต่อมาศาลรัฐธรรมนูญได้วินิจฉัยให้คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมข้อความบางส่วน และคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้ดำเนินการแก้ไขตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญแล้ว นายกรัฐมนตรีจึงนำร่างรัฐธรรมนูญขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวาย ต่อมารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๔) พุทธศักราช ๒๕๖๐ บัญญัติให้นายกรัฐมนตรีขอรับพระราชทานร่างรัฐธรรมนูญนั้นคืนมาแก้ไขเพิ่มเติมเฉพาะบางประเด็นได้ เมื่อดำเนินการแล้วเสร็จ นายกรัฐมนตรีจึงนำร่างรัฐธรรมนูญนั้นขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อทรงลงพระปรมาภิไธย ประกาศใช้เป็นรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยสืบไป ทรงพระราชดำริว่าสมควรพระราชทานพระราชานุมัติ จึงมีพระราชโองการดำรัสเหนือเกล้าเหนือกระหม่อมให้ตรารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับนี้ขึ้นไว้ ให้ใช้แทนรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ซึ่งได้ตราไว้ ณ วันที่ ๒๒ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ ตั้งแต่วันประกาศนี้เป็นต้นไป

๒. หลักการสำคัญของรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๑ ประเทศไทยเป็นราชอาณาจักรอันหนึ่งอันเดียว จะแบ่งแยกไม่ได้

มาตรา ๒ ประเทศไทยมีการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

มาตรา ๓ อำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชนชาวไทย พระมหากษัตริย์ผู้ทรงเป็นประมุขทรงใช้อำนาจนั้นทางรัฐสภา คณะรัฐมนตรี และศาล ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ รัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล องค์การอิสระ และหน่วยงานของรัฐ ต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ กฎหมาย และหลักนิติธรรม เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติและความผาสุกของประชาชนโดยรวม

มาตรา ๔ ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคลย่อมได้รับความคุ้มครองปวงชนชาวไทยย่อมได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญเสมอกัน

มาตรา ๕ รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ บทบัญญัติใดของกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับ หรือการกระทำใด ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ บทบัญญัติหรือการกระทำนั้นเป็นอันใช้บังคับมิได้ เมื่อไม่มีบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้บังคับแก่กรณีใด ให้กระทำการนั้น หรือวินิจฉัยกรณีนั้นไปตามประเพณีการปกครองประเทศไทยในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

มาตรา ๖ องค์พระมหากษัตริย์ทรงดำรงอยู่ในฐานะอันเป็นที่เคารพสักการะ ผู้ใดจะละเมิดมิได้ผู้ใดจะกล่าวหาหรือฟ้องร้องพระมหากษัตริย์ในทางใด ๆ มิได้

๓. เจตนารมณ์ของรัฐธรรมนุญ

รัฐธรรมนุญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑) พุทธศักราช ๒๕๕๘ จึงได้บัญญัติให้มีคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนุญมีหน้าที่ร่างรัฐธรรมนุญเพื่อใช้เป็นหลักในการปกครอง และเป็นแนวทางในการจัดทำกฎหมายประกอบรัฐธรรมนุญและกฎหมายอื่น โดยได้กำหนดกลไกเพื่อจัดระเบียบและสร้างความเข้มแข็งแก่การปกครองประเทศขึ้นใหม่ด้วยการจัดโครงสร้างของหน้าที่และอำนาจขององค์กรต่าง ๆ ตามรัฐธรรมนุญ และสัมพันธ์ภาพระหว่างฝ่ายนิติบัญญัติกับฝ่ายบริหารให้เหมาะสม การให้สถาบันศาลและองค์กรอิสระอื่นซึ่งมีหน้าที่ตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สุจริต เทียบธรรมและมีส่วนในการป้องกันหรือแก้ไขวิกฤติของประเทศตามความจำเป็นและความเหมาะสม การรับรอง ปกป้อง และคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของปวงชนชาวไทยให้ชัดเจนและครอบคลุมอย่างกว้างขวางยิ่งขึ้น โดยถือว่าการมีสิทธิเสรีภาพเป็นหลักการจำกัดตัดสิทธิเสรีภาพเป็นข้อยกเว้น แต่การใช้สิทธิเสรีภาพดังกล่าวต้องอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์เพื่อคุ้มครองส่วนรวม การกำหนดให้รัฐมีหน้าที่ต่อประชาชน เช่นเดียวกับการให้ประชาชนมีหน้าที่ต่อรัฐ การวางกลไกป้องกัน ตรวจสอบ และจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบที่เข้มงวด เด็ดขาด เพื่อมิให้ผู้บริหารที่ปราศจากคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลเข้ามามีอำนาจในการปกครองบ้านเมืองหรือใช้อำนาจตามอำเภอใจ และการกำหนดมาตรการป้องกัน และบริหารจัดการวิกฤติการณ์ของประเทศให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ตลอดจนได้กำหนดกลไกอื่น ๆ ตามแนวทางที่รัฐธรรมนุญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ระบุไว้ เพื่อใช้เป็นกรอบในการพัฒนาประเทศตามแนวนโยบายแห่งรัฐและยุทธศาสตร์ชาติซึ่งผู้เข้ามาบริหารประเทศแต่ละคณะจะได้กำหนดนโยบายและวิธีดำเนินการที่เหมาะสมต่อไป ทั้งยังสร้างกลไกในการปฏิรูปประเทศในด้านต่าง ๆ ที่สำคัญและจำเป็นอย่างร่วมมือร่วมใจกัน รวมตลอดทั้งการลดเงื่อนไขความขัดแย้งเพื่อให้ประเทศมีความสงบสุขบนพื้นฐานของความรู้รักสามัคคีปรองดอง การจะดำเนินการในเรื่องเหล่านี้ให้ลุล่วงไปได้ จำต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างประชาชนทุกภาคส่วนกับหน่วยงานทั้งหลายของรัฐตามแนวทางพระราชรัฐภายใต้กฎเกณฑ์ตามหลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตยและประเพณีการปกครองที่เหมาะสมกับสถานการณ์ และลักษณะสังคมไทย หลักความสุจริต หลักสิทธิมนุษยชน และหลักธรรมาภิบาล อันจะทำให้สามารถขับเคลื่อนประเทศให้พัฒนาไปข้างหน้าได้อย่างเป็นขั้นตอนจนเกิดความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ทั้งในทางการเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ และสังคมตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๔. สิทธิเสรีภาพ

มาตรา ๒๕ สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย นอกจากที่บัญญัติคุ้มครองไว้เป็นการเฉพาะในรัฐธรรมนุญแล้ว การใดที่มีได้ห้ามหรือจำกัดไว้ในรัฐธรรมนุญหรือในกฎหมายอื่น บุคคลย่อมมีสิทธิและเสรีภาพที่จะทำเช่นนั้นได้และได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนุญ ตราบเท่าที่การใช้สิทธิหรือเสรีภาพเช่นว่านั้นไม่กระทบกระเทือนหรือเป็นอันตรายต่อความมั่นคงของรัฐ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน และไม่ละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลอื่น สิทธิหรือเสรีภาพใดที่รัฐธรรมนุญให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติหรือให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ แม้ยังไม่มีมาตรการกฎหมายนั้นขึ้นใช้บังคับ บุคคลหรือชุมชนย่อมสามารถใช้สิทธิหรือเสรีภาพนั้นได้ตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนุญ บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่ได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนุญ สามารถยกบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนุญเพื่อใช้สิทธิทางศาลหรือยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้คดีในศาลได้บุคคลซึ่งได้รับความเสียหายจากการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพหรือจากการกระทำความผิดอาญาของบุคคลอื่น ย่อมมีสิทธิที่จะได้รับการเยียวยาหรือช่วยเหลือจากรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา ๒๖ การตรากฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ในกรณีที่รัฐธรรมนูญมิได้บัญญัติเงื่อนไขไว้ กฎหมายดังกล่าวต้องไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ และจะกระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคลมิได้ รวมทั้งต้องระบุเหตุผลความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพไว้ด้วย กฎหมายตามวรรคหนึ่ง ต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป ไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง

มาตรา ๒๗ บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมาย มีสิทธิและเสรีภาพและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกันชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล ไม่ว่าด้วยเหตุความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือเหตุอื่นใด จะกระทำมิได้ มาตรการที่รัฐกำหนดขึ้นเพื่อขจัดอุปสรรคหรือส่งเสริมให้บุคคลสามารถใช้สิทธิหรือเสรีภาพได้เช่นเดียวกับบุคคลอื่น หรือเพื่อคุ้มครองหรืออำนวยความสะดวกให้แก่เด็ก สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ หรือผู้ด้อยโอกาส ย่อมไม่ถือว่าเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามวรรคสาม บุคคลผู้เป็นทหาร ตำรวจ ข้าราชการ เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ และพนักงานหรือลูกจ้างขององค์กรของรัฐย่อมมีสิทธิและเสรีภาพเช่นเดียวกับบุคคลทั่วไป เว้นแต่ที่จำกัดไว้ในกฎหมายเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการเมือง สมรรถภาพ วินัย หรือจริยธรรม

มาตรา ๒๘ บุคคลย่อมมีสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกายการจับและการคุมขังบุคคลจะกระทำมิได้ เว้นแต่มีคำสั่งหรือหมายของศาลหรือมีเหตุอย่างอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ การค้นตัวบุคคล หรือการกระทำใดอันกระทบกระเทือนต่อสิทธิหรือเสรีภาพในชีวิตหรือร่างกายจะกระทำมิได้ เว้นแต่มีเหตุตามที่กฎหมายบัญญัติ การทรมาน ทารุณกรรม หรือการลงโทษด้วยวิธีการโหดร้ายหรือไร้มนุษยธรรมจะกระทำมิได้

มาตรา ๒๙ บุคคลไม่ต้องรับโทษอาญา เว้นแต่ได้กระทำการอันกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาที่กระทำนั้นบัญญัติเป็นความผิดและกำหนดโทษไว้ และโทษที่จะลงแก่บุคคลนั้นจะหนักกว่าโทษที่บัญญัติไว้ในกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาที่กระทำความผิดมิได้ในคดีอาญา ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มีความผิด และก่อนมีคำพิพากษาอันถึงที่สุดแสดงว่าบุคคลใดได้กระทำความผิด จะปฏิบัติต่อบุคคลนั้นเสมือนเป็นผู้กระทำความผิดมิได้ การควบคุมหรือคุมขังผู้ต้องหาหรือจำเลยให้กระทำได้เพียงเท่าที่จำเป็น เพื่อป้องกันมิให้มีการหลบหนีในคดีอาญา จะบังคับให้บุคคลให้การเป็นปฏิปักษ์ต่อตนเองมิได้ คำขอประกันผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญาต้องได้รับการพิจารณาและจะเรียกหลักประกันจนเกินควรแก่กรณีมิได้ การไม่ให้ประกันต้องเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา ๓๐ การเกณฑ์แรงงานจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ตราขึ้นเพื่อป้องกันภัยพิบัติสาธารณะ หรือในขณะที่มีการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน หรือประกาศใช้กฎอัยการศึก หรือในระหว่างเวลาที่ประเทศอยู่ในภาวะสงครามหรือการรบ

มาตรา ๓๑ บุคคลย่อมมีเสรีภาพบริบูรณ์ในการถือศาสนาและย่อมมีเสรีภาพในการปฏิบัติหรือประกอบพิธีกรรมตามหลักศาสนาของตน แต่ต้องไม่เป็นปฏิปักษ์ต่อหน้าที่ของปวงชนชาวไทยไม่เป็นอันตรายต่อความปลอดภัยของรัฐ และไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

มาตรา ๓๒ บุคคลย่อมมีสิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัว เกียรติยศ ชื่อเสียง และครอบครัว การกระทำอันเป็นการละเมิดหรือกระทบต่อสิทธิของบุคคลตามวรรคหนึ่ง หรือการนำข้อมูลส่วนบุคคลไปใช้ประโยชน์ไม่ว่าในทางใด ๆ จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ตราขึ้นเพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อประโยชน์สาธารณะ

มาตรา ๓๓ บุคคลย่อมมีเสรีภาพในเคหสถาน การเข้าไปในเคหสถานโดยปราศจากความยินยอมของผู้ครอบครอง หรือการค้นเคหสถาน หรือที่รื้อฐานจะกระทำมิได้ เว้นแต่มีคำสั่งหรือหมายของศาลหรือมีเหตุอย่างอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา ๓๔ บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การพูด การเขียน การพิมพ์ การโฆษณา และการสื่อความหมายโดยวิธีอื่น การจำกัดเสรีภาพดังกล่าวจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ตราขึ้นเฉพาะเพื่อรักษาความมั่นคงของรัฐ เพื่อคุ้มครองสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลอื่น เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเพื่อป้องกันสุขภาพของประชาชน เสรีภาพทางวิชาการย่อมได้รับความคุ้มครอง แต่การใช้เสรีภาพนั้นต้องไม่ขัดต่อหน้าที่ของปวงชนชาวไทยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน และต้องเคารพและไม่ปิดกั้นความเห็นต่างของบุคคลอื่น

มาตรา ๓๕ บุคคลซึ่งประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนย่อมมีเสรีภาพในการเสนอข่าวสาร หรือการแสดงความคิดเห็นตามจริยธรรมแห่งวิชาชีพ การสั่งปิดกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนอื่นเพื่อลิดรอนเสรีภาพตามวรรคหนึ่ง จะกระทำมิได้ การให้นำข่าวสารหรือข้อความใด ๆ ที่ผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนจัดทำขึ้นไปให้เจ้าหน้าที่ตรวจก่อนนำไปโฆษณาในหนังสือพิมพ์หรือสื่อใด ๆ จะกระทำมิได้ เว้นแต่จะกระทำในระหว่างเวลาที่ประเทศอยู่ในภาวะสงคราม เจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนอื่นต้องเป็นบุคคลสัญชาติไทย การให้เงินหรือทรัพย์สินอื่นเพื่ออุดหนุนกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนอื่นของเอกชน รัฐจะกระทำมิได้ หน่วยงานของรัฐที่ใช้จ่ายเงินหรือทรัพย์สินให้สื่อมวลชนไม่ว่าเพื่อประโยชน์ในการโฆษณา หรือประชาสัมพันธ์ หรือเพื่อการอื่นใดในทำนองเดียวกันต้องเปิดเผยรายละเอียดให้คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินทราบตามระยะเวลาที่กำหนดและประกาศให้ประชาชนทราบด้วย เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งปฏิบัติหน้าที่ที่สื่อมวลชนย่อมมีเสรีภาพตามวรรคหนึ่ง แต่ให้คำนึงถึงวัตถุประสงค์และภารกิจของหน่วยงานที่ตนสังกัดอยู่ด้วย

มาตรา ๓๖ บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการติดต่อสื่อสารถึงกันไม่ว่าในทางใด ๆ การตรวจ การกัก หรือการเปิดเผยข้อมูลที่บุคคลสื่อสารถึงกัน รวมทั้งการกระทำด้วยประการใด ๆ เพื่อให้ล่วงรู้หรือได้มาซึ่งข้อมูลที่บุคคลสื่อสารถึงกันจะกระทำมิได้ เว้นแต่มีคำสั่งหรือหมายของศาล หรือมีเหตุอย่างอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา ๓๗ บุคคลย่อมมีสิทธิในทรัพย์สินและการสืบทอดก ขอบเขตแห่งสิทธิและการจำกัดสิทธิเช่นว่านี้ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ การเวนคืนอสังหาริมทรัพย์จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ที่ตราขึ้นเพื่อการอันเป็นสาธารณูปโภค การป้องกันประเทศ หรือการได้มาซึ่งทรัพยากรธรรมชาติ หรือเพื่อประโยชน์สาธารณะอย่างอื่น และต้องชดเชยค่าทดแทนที่เป็นธรรม ภายในเวลาอันควรแก่เจ้าของตลอดจนผู้ทรงสิทธิบรรดาที่ได้รับความเสียหายจากการเวนคืน โดยคำนึงถึงประโยชน์สาธารณะ ผลกระทบต่อผู้ถูกเวนคืน รวมทั้งประโยชน์ที่ผู้ถูกเวนคืนอาจได้รับจากการเวนคืนนั้น การเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ ให้กระทำเพียงเท่าที่จำเป็นต้องใช้เพื่อการที่บัญญัติไว้ในวรรคสาม เว้นแต่เป็นการเวนคืนเพื่อนำอสังหาริมทรัพย์ที่เวนคืนไปชดเชยให้เกิดความเป็นธรรมแก่เจ้าของอสังหาริมทรัพย์ที่ถูกเวนคืนตามที่กฎหมายบัญญัติ กฎหมายเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ต้องระบุวัตถุประสงค์แห่งการเวนคืนและกำหนดระยะเวลาการเข้าใช้อสังหาริมทรัพย์ให้ชัดเจน ถ้ามิได้ใช้ประโยชน์เพื่อการนั้นภายในระยะเวลาที่กำหนด หรือมีอสังหาริมทรัพย์เหลือจากการใช้ประโยชน์ และเจ้าของเดิมหรือทายาทประสงค์จะได้คืน ให้คืนแก่เจ้าของเดิมหรือทายาท ระยะเวลาการขอคืนและการคืนอสังหาริมทรัพย์ที่ถูกเวนคืนที่มีได้ใช้ประโยชน์ หรือที่เหลือจากการใช้ประโยชน์ให้แก่เจ้าของเดิมหรือทายาท และการเรียกคืนค่าทดแทนที่ชดเชยไป ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ การตรากฎหมายเวนคืนอสังหาริมทรัพย์โดยระบุเจาะจงอสังหาริมทรัพย์หรือเจ้าของอสังหาริมทรัพย์ ที่ถูกเวนคืนตามความจำเป็น มิให้ถือว่าเป็นการขัดต่อมาตรา ๒๖ วรรคสอง

มาตรา ๓๘ บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการเดินทางและการเลือกถิ่นที่อยู่การจำกัดเสรีภาพตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ตราขึ้นเพื่อความมั่นคงของรัฐ ความสงบ

เรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชน หรือการผังเมืองหรือเพื่อรักษาสถานภาพของครอบครัว หรือเพื่อสวัสดิภาพของผู้เยาว์

มาตรา ๓๙ การเนรเทศบุคคลสัญชาติไทยออกนอกราชอาณาจักร หรือห้ามมิให้ผู้มีสัญชาติไทยเข้ามาในราชอาณาจักร จะกระทำมิได้ การถอนสัญชาติของบุคคลซึ่งมีสัญชาติไทยโดยการเกิด จะกระทำมิได้

มาตรา ๔๐ บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการประกอบอาชีพการจำกัดเสรีภาพตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ตราขึ้นเพื่อรักษาความมั่นคงหรือเศรษฐกิจของประเทศ การแข่งขันอย่างเป็นธรรม การป้องกัน หรือขจัดการกีดกันหรือการผูกขาด การคุ้มครองผู้บริโภค การจัดระเบียบการประกอบอาชีพเพียงเท่าที่จำเป็น หรือเพื่อประโยชน์สาธารณะอย่างอื่น การตรากฎหมายเพื่อจัดระเบียบการประกอบอาชีพตามวรรคสอง ต้องไม่มีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติ หรือก้าวก่ายการจัดการศึกษาของสถาบันการศึกษา

มาตรา ๔๑ บุคคลและชุมชนย่อมมีสิทธิ

(๑) ได้รับทราบและเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยงานของรัฐ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

(๒) เสนอเรื่องราวร้องทุกข์ต่อหน่วยงานของรัฐและได้รับแจ้งผลการพิจารณาโดยรวดเร็ว

(๓) ฟ้องหน่วยงานของรัฐให้รับผิดชอบเนื่องจากการกระทำหรือการละเว้นการกระทำของข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ

มาตรา ๔๒ บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการรวมกันเป็นสมาคม สหกรณ์ สหภาพ องค์การ ชุมชน หรือหมู่คณะอื่น การจำกัดเสรีภาพตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ตราขึ้นเพื่อคุ้มครองประโยชน์สาธารณะ เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเพื่อการป้องกันหรือขจัดการกีดกันหรือการผูกขาด

มาตรา ๔๓ บุคคลและชุมชนย่อมมีสิทธิ

(๑) อนุรักษ์ พันธุ์ หรือส่งเสริมภูมิปัญญา ศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และจารีตประเพณีอันดีงามทั้งของท้องถิ่นและของชาติ

(๒) จัดการ บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืนตามวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ

(๓) เข้าชื่อกันเพื่อเสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐให้ดำเนินการใดอันจะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนหรือชุมชน หรืองดเว้นการดำเนินการใดอันจะกระทบต่อความเป็นอยู่อย่างสงบสุขของประชาชนหรือชุมชน และได้รับแจ้งผลการพิจารณาโดยรวดเร็ว ทั้งนี้ หน่วยงานของรัฐต้องพิจารณาข้อเสนอแนะนั้นโดยให้ประชาชนที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพิจารณาด้วยตามวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ

(๔) จัดให้มีระบบสวัสดิการของชุมชน สิทธิของบุคคลและชุมชนตามวรรคหนึ่ง หมายความว่า รวมถึงสิทธิที่จะร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือรัฐในการดำเนินการดังกล่าวด้วย

มาตรา ๔๔ บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธ การจำกัดเสรีภาพตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ตราขึ้นเพื่อรักษาความมั่นคงของรัฐ ความปลอดภัยสาธารณะ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเพื่อคุ้มครองสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลอื่น

มาตรา ๔๕ บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการรวมกันจัดตั้งพรรคการเมืองตามวิถีทางการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ตามที่กฎหมายบัญญัติกฎหมายตามวรรคหนึ่งอย่างน้อยต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการบริหารพรรคการเมือง ซึ่งต้องกำหนดให้เป็นไปโดยเปิดเผยและตรวจสอบได้ เปิดโอกาสให้สมาชิกมีส่วนร่วมอย่างกว้างขวางในการกำหนดนโยบาย และการส่งผู้สมัครรับเลือกตั้ง และกำหนด

มาตรการให้สามารถดำเนินการโดยอิสระไม่ถูกครอบงำหรือชี้นำโดยบุคคลซึ่งมิได้เป็นสมาชิกของพรรคการเมืองนั้น รวมทั้งมาตรการกำกับดูแลมิให้สมาชิกของพรรคการเมือง กระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้ง

มาตรา ๔๖ สิทธิของผู้บริโภคมีย่อมได้รับความคุ้มครองบุคคลย่อมมีสิทธิรวมกันจัดตั้งองค์กรของผู้บริโภคเพื่อคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภค องค์กรของผู้บริโภคตามวรรคสองมีสิทธิรวมกันจัดตั้งเป็นองค์กรที่มีความเป็นอิสระเพื่อให้เกิดพลังในการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภคโดยได้รับการสนับสนุนจากรัฐ ทั้งนี้ หลักเกณฑ์และวิธีการจัดตั้งอำนาจในการเป็นตัวแทนของผู้บริโภค และการสนับสนุนด้านการเงินจากรัฐ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา ๔๗ บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับบริการสาธารณสุขของรัฐบุคคลผู้ยากไร้ย่อมมีสิทธิได้รับบริการสาธารณสุขของรัฐโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายตามที่กฎหมายบัญญัติ บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับการป้องกันและขจัดโรคติดต่ออันตรายจากรัฐโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

มาตรา ๔๘ สิทธิของมารดาในช่วงระหว่างก่อนและหลังการคลอดบุตรย่อมได้รับความคุ้มครองและช่วยเหลือตามที่กฎหมายบัญญัติ บุคคลซึ่งมีอายุเกินหกสิบปีและไม่มีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพ และบุคคลผู้ยากไร้ย่อมมีสิทธิได้รับความช่วยเหลือที่เหมาะสมจากรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา ๔๙ บุคคลจะใช้สิทธิหรือเสรีภาพเพื่อล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขมิได้ ผู้ใดทราบว่ามีกรกระทำตามวรรคหนึ่ง ย่อมมีสิทธิร้องต่ออัยการสูงสุดเพื่อร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญ วินิจฉัยสั่งการให้เลิกการกระทำดังกล่าวได้ ในกรณีที่อัยการสูงสุดมีคำสั่งไม่รับดำเนินการตามที่ร้องขอ หรือไม่ดำเนินการภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่รับคำร้องขอ ผู้ร้องขอจะยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลรัฐธรรมนูญก็ได้การดำเนินการตามมาตรานี้ไม่กระทบต่อการดำเนินคดีอาญาต่อผู้กระทำการตามวรรคหนึ่ง

๕. หน้าที่ของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๕๐ บุคคลมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) พึงศึกษารักษาไว้ซึ่งชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(๒) ปกป้องประเทศ พึงศึกษารักษาเกียรติภูมิ ผลประโยชน์ของชาติ และสาธารณสุขสมบัติของแผ่นดินรวมทั้งให้ความร่วมมือในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(๓) ปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด

(๔) เข้ารับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาภาคบังคับ

(๕) รับราชการทหารตามที่กฎหมายบัญญัติ

(๖) เคารพและไม่ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น และไม่กระทำการใดที่อาจก่อให้เกิดความแตกแยกหรือเกลียดชังในสังคม

(๗) ไปใช้สิทธิเลือกตั้งหรือลงประชามติอย่างอิสระโดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมของประเทศเป็นสำคัญ

(๘) ร่วมมือและสนับสนุนการอนุรักษ์และคุ้มครองสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ ความหลากหลายทางชีวภาพ รวมทั้งมรดกทางวัฒนธรรม

(๙) เสียภาษีอากรตามที่กฎหมายบัญญัติ

(๑๐) ไม่ร่วมมือหรือสนับสนุนการทุจริตและประพฤติมิชอบทุกรูปแบบ

๖. การมีส่วนร่วมของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ

รัฐธรรมนูญ ฉบับปัจจุบัน ประกาศใช้ตั้งแต่วันที่ ๖ เมษายน ๒๕๖๐ รัฐธรรมนูญฉบับนี้รับรองสิทธิของประชาชนไว้มากมาย มีสิทธิในหลายประเด็นที่ได้รับการรับรองไว้ไม่ต่ำกว่ารัฐธรรมนูญฉบับก่อนๆ เพียงแต่บรรยากาศและแนวทางการปกครองของรัฐบาลทหาร อาจทำให้รู้สึกได้ว่า สิทธิที่เขียนไว้เป็นตัวอักษรนั้นไม่ได้เป็นจริงสักเท่าไร

ประเด็นหนึ่งที่น่าสนใจ คือ สิทธิของประชาชนที่จะมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในกระบวนการกำหนดนโยบาย ออกกฎหมาย ที่จะมีผลกระทบต่อตัวเอง

ในรัฐธรรมนูญ ฉบับปัจจุบัน เขียนคำว่า "มีส่วนร่วม" ไว้ถึง ๒๒ ครั้ง มากกว่ารัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๔๐ ซึ่งเขียนไว้ ๙ ครั้ง แต่เป็นรองรัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๕๐ ที่เขียนไว้ ๓๔ ครั้ง ซึ่งในความเป็นจริงประชาชนส่วนใหญ่ก็ยังไม่ค่อยรู้ว่า รัฐธรรมนูญได้รับรองสิทธิให้ประชาชนสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในเรื่องใดบ้าง ซึ่งรัฐธรรมนูญได้กำหนดช่องทางที่ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมได้โดยการใช้สิทธิทางตรง มีดังนี้

๑. ตามมาตรา ๔๓ บุคคลและชุมชนมีสิทธิเข้าชื่อกันเพื่อเสนอแนะต่อหน่วยงานรัฐ ให้ดำเนินการที่จะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนหรือชุมชน หรืองดเว้นไม่ดำเนินการสิ่งที่จะก่อผลเสีย และหน่วยงานรัฐต้องพิจารณาข้อเสนอแนะโดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพิจารณาด้วย
๒. ตามมาตรา ๑๓๓ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่า ๑๐,๐๐๐ คนสามารถเข้าชื่อกันเพื่อเสนอกฎหมายเกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพของประชาชนและหน้าที่ของรัฐต่อสภาผู้แทนราษฎรได้
๓. ตามมาตรา ๒๕๔ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิเข้าชื่อกันเพื่อเสนอข้อบัญญัติหรือเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นได้ โดยรัฐธรรมนูญยังไม่ได้กำหนดจำนวนรายชื่อที่ต้องใช้ไว้ ซึ่งอาจแตกต่างกันไปตามท้องถิ่น และจะต้องมีกฎหมายออกมากำหนดหลักเกณฑ์ต่อไป
๔. ตามมาตรา ๒๕๖ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่า ๕๐,๐๐๐ คนสามารถเข้าชื่อกันเพื่อเสนอแก้ไขรัฐธรรมนูญได้

นอกจากสิทธิโดยตรงที่ประชาชนสามารถเข้าชื่อกันเพื่อที่จะเสนอกฎหมายและนโยบายแล้ว รัฐธรรมนูญยังกำหนดให้รัฐมีหน้าที่ต้องจัดให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจอีกหลายเรื่อง หลายประเด็น ดังนี้

๑. ตามมาตรา ๕๗ (๑) รัฐต้องอนุรักษ์ ป่าไม้ และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และจารีตประเพณีอันดีงาม จัดให้มีพื้นที่สาธารณะสำหรับการทำกิจกรรม โดยต้องส่งเสริมให้ประชาชน ชุมชน และองค์กรท้องถิ่นมีส่วนร่วมด้วย
๒. ตามมาตรา ๕๗ (๒) รัฐต้องอนุรักษ์ คัมภีร์ บำรุงรักษา ป่าไม้ ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพ โดยต้องให้ประชาชน และชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมดำเนินการ และได้รับประโยชน์ด้วย
๓. ตามมาตรา ๖๓ รัฐต้องจัดให้มีมาตรการเพื่อป้องกันและขจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบ รวมทั้งกลไกส่งเสริมให้ประชาชนรวมตัวกันเพื่อมีส่วนร่วมในการรณรงค์ต่อต้าน หรือชี้เบาะแสการทุจริต
๔. ตามมาตรา ๖๕ ในกฎหมายว่าด้วยการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมและการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนทุกภาคส่วน

๕. ตามมาตรา ๖๘ รัฐต้องอุปถัมภ์และคุ้มครองพระพุทธศาสนา ส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาและเผยแพร่หลักธรรม ต้องมีมาตรการป้องกันการบ่อนทำลาย และต้องส่งเสริมให้พุทธศาสนิกชนมีส่วนร่วมดำเนินการดังกล่าวด้วย
 ๖. ตามมาตรา ๗๔ รัฐต้องจัดให้มีระบบแรงงานสัมพันธ์ หรือ ระบบความสัมพันธ์ระหว่างสหภาพลูกจ้างและนายจ้าง ที่ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม
 ๗. ตามมาตรา ๗๘ รัฐต้องให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศด้านต่างๆ การจัดทำบริการสาธารณะ การตรวจสอบการใช้อำนาจอรัฐ การต่อต้านการทุจริต รวมทั้งการตัดสินใจทางการเมืองและการอื่นๆ ที่อาจมีผลกระทบต่อประชาชน
 ๘. ตามมาตรา ๑๗๘ รัฐต้องออกกฎหมายที่จะให้ประชาชนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น และได้รับการเยียวยาจากผลกระทบของการทำหนังสือสัญญาระหว่างประเทศ
 ๙. ตามมาตรา ๒๕๒ ผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ จะมาจากการเลือกตั้งหรือมาจากความเห็นชอบของสภาท้องถิ่น หรือวิธีอื่นก็ได้แต่ต้องให้ประชาชนมีส่วนร่วมด้วย
 ๑๐. ตามมาตรา ๒๕๓ ในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้เปิดเผยข้อมูลและรายงานผลให้ประชาชนทราบ และมีกลไกให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมด้วย
 ๑๑. ตามมาตรา ๒๕๗(๓) การปฏิรูปประเทศต้องทำเพื่อให้ประชาชนมีความสุข มีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศและการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
 ๑๒. ตามมาตรา ๒๕๙ กฎหมายว่าด้วยขั้นตอนและแผนการปฏิรูปประเทศ ต้องระบุถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- นอกจากนี้ รัฐธรรมนูญยังกำหนดให้รัฐมีหน้าที่ต้องเปิดรับฟังความคิดเห็นของประชาชน อีกอย่างน้อย ๔ ประเด็นสำคัญ ดังนี้
๑. ตามมาตรา ๕๘ การดำเนินการที่อาจมีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ คุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพอนามัย ฯลฯ รัฐต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสีย ประชาชน และชุมชนที่เกี่ยวข้องก่อน เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาดำเนินการ
 ๒. ตามมาตรา ๖๕ ในกฎหมายว่าด้วยการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมและการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนทุกภาคส่วน
 ๓. ตามมาตรา ๗๗ ก่อนการออกกฎหมายทุกฉบับ รัฐต้องจัดรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย รวมทั้งเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นต่อประชาชน
 ๔. ตามมาตรา ๑๗๘ รัฐต้องออกกฎหมายที่จะให้ประชาชนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น และได้รับการเยียวยาจากผลกระทบของการทำหนังสือสัญญาระหว่างประเทศ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๒ เรื่อง สาร...รัฐธรรมนูญ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง รัฐธรรมนูญ...กฎหมายของเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชา สังคมศึกษา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
ด้านทักษะและกระบวนการ ๒. วิเคราะห์หลักการสำคัญของประชาธิปไตยได้อย่างมีเหตุผล ด้านคุณลักษณะ ๓. ยอมรับความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่มเสี่ยงส่วนใหญ่โดยไม่มีข้อขัดแย้ง	และตั้งประเด็นคำถาม ดังนี้ - นักเรียนเห็นด้วยหรือไม่กับความคิดเห็นที่ว่า “รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดที่ทุกคนต้องให้ความเคารพและยอมรับ” (แนวคำตอบ : “เห็นด้วย เพราะรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดสำหรับการปกครองประเทศที่ทุกคนต้องปฏิบัติตาม” และครูเชื่อมโยงเพื่อนำเข้าสู่ขั้นตอน ขั้นสอน ๒. ครูให้นักเรียนแบ่งเป็น ๕ กลุ่ม แล้วครูแจกบัตรคำพูดสำคัญของผู้นำและบุคคลสำคัญ ประเด็นละ ๒ คำพูดให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม พร้อมกระดาษ A๔ กลุ่มละ ๑ แผ่น ซึ่งบัตรคำพูดจะแบ่งเป็น ๕ ประเด็นดังนี้ ๑) อำนาจอธิปไตย “ฉันพยายามอธิบายว่าประชาธิปไตยไม่ใช่ระบอบที่สมบูรณ์แบบ แต่มันคือโอกาสที่จะลิดีच्छะตากรรมของคุณเอง - ออง ซาน ซูจี” “เราประชาชนคือผู้ใช้อำนาจอย่างถูกต้องของทั้งสภาและศาลไม่ใช่เพื่อที่จะล้มล้างรัฐธรรมนูญ แต่จะล้มล้างผู้ที่ใช้รัฐธรรมนูญโดยมิชอบ – อับราฮัม ลินคอล์น ๒) หลักสิทธิและเสรีภาพ “ความเป็นอิสระภาพนั้น มันไม่ใช่เฉพาะแค่การหลุดพ้นจากโซ่ตรวน หากแต่เป็นการใช้ชีวิต ที่เคารพและยกระดับอิสรภาพของผู้อื่นได้ขึ้นตามา - เนลสัน แมนเดลา” “ทุกคนบนโลกนี้เกิดมาเท่าเทียมกัน ทุกคนมีสิทธิ์ที่จะมีชีวิตอยู่ ที่จะมี	

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง รัฐธรรมนูญ...กฎหมายของเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๒ เรื่อง สาร...รัฐธรรมนูญ เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ รายวิชา สังคมศึกษา ความสุขและมีอิสระ - โอ จิมนิห์ ๓) ความเสมอภาค “ผมไม่ยอมเป็น ‘ทาส’ ดังนั้น ผมก็จะไม่ยอมเป็น ‘นายทาส’ นี่แหละคือความหมายของการเป็นประชาธิปไตยในความคิดผม - อับราฮัม ลินคอล์น” “มนุษย์ล้วนเท่าเทียมและมีอิสระ ไม่มีใครควรจะสามารถทำร้ายผู้อื่นในด้านชีวิต สุขภาพ เสรีภาพ หรือทรัพย์สินสมบัติ - จอห์น ล็อก” ๔) ความยุติธรรม “ผู้รู้ประวัติศาสตร์ย่อมรู้ว่า การเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ของสังคมจะเกิดขึ้นไม่ได้เลยถ้าปราศจากการยกฐานะสิทธิสตรี ความก้าวหน้าของสังคมสามารถวัดได้จากความเสมอภาคทางเพศ - คาร์ล มากซ์” “ข้าพเจ้ามีความฝันว่า วันหนึ่ง ในสหรัฐมิสซิสซิปปี มลรัฐที่ถูกแบ่งแยกด้วยร่องน้ำแห่งความอยุติธรรม และอำนาจกดขี่อันโหดร้าย จะแปรสภาพเป็นต้นธารแห่งเสรีภาพและความยุติธรรม - บาร์ก โอบามา” ๕) การมีส่วนร่วมของประชาชน “ประชาธิปไตย ไม่ได้ถูกปกป้องโดยซูเปอร์แมน (ยอดมนุษย์) แต่มันถูกปกป้องด้วยการเสียสละอย่างแน่วแน่มและความมีคุณธรรมจากมนุษย์ตัวเล็ก ๆ หลายล้านคน - แอดเล อี. สตีเวนสันที่ ๒” “จะเป็นไปได้ไหมที่รัฐบาลจะเปิดใจกว้าง โดยการให้ทุกฝ่าย ทั้งประชาชน ผู้นำท้องถิ่น ผู้แทนราษฎร นักวิชาการที่เกี่ยวข้อง มาพูดคุยร่วมกัน คือบางคนอาจจะต้องรับสภาพของบางกลุ่มเข้าาราชการอาจต้องยอมรับ
--	---

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง รัฐธรรมนูญ...กฎหมายของเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๒ เรื่อง สาร...รัฐธรรมนูญ รายวิชา สังคมศึกษา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	สถานการณ์ของประชาชน คือ ลดตัวลง ในขณะที่เดียวกันก็เพิ่มฐานะของเขาให้ขึ้นมาส่วนร่วมในการแก้ปัญหาด้วยกัน - สืบ นาคะเสถียร” ๓. ครูให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ว่าข้อความคำพูดที่แต่ละกลุ่มได้ต้องการสื่อถึงหลักการสำคัญของประชาธิปไตยในเรื่องอะไร และให้นักเรียนคิดต่อไปว่า ในสังคมประชาธิปไตยจะทำอย่างไรเพื่อให้สิ่งเหล่านี้เกิดขึ้นได้ในสังคมประชาธิปไตย ๔. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอสิ่งที่แต่ละกลุ่มคิด โดยครูขึ้นคำพูดทีละคำพูดและเฉลยไปพร้อม ๆ กันจนครบ ขั้นสรุป ๕. ครูให้นักเรียนดู Infographic เรื่อง รัฐธรรมนูญ ๒๕๖๐ ในสายตากันไทย อีกครั้งแล้วใช้คำถามเพื่อให้นักเรียนร่วมกันตอบเป็นการสรุปบทเรียน ในประเด็นของสิ่งประชาชนอยากรู้และสิ่งที่ประชาชนอยากเห็นในรัฐธรรมนูญปัจจุบัน ดังนี้ คำถาม : จากประเด็นสิ่งที่ประชาชนอยากรู้เกี่ยวกับรัฐธรรมนูญ ส่วนใหญ่ประชาชนมักอยากรู้เกี่ยวกับเรื่องอะไรบ้าง (แนวคำตอบ : สิทธิเสรีภาพ การใช้อำนาจรัฐ การเลือกตั้ง บทลงโทษผู้กระทำผิด) คำถาม : นักเรียนคิดว่ารัฐธรรมนูญสำคัญอย่างไรต่อสังคมประชาธิปไตย (แนวคำตอบ : เป็นกฎหมายสูงสุดในการปกครองประเทศ รักษาผลประโยชน์ของประชาชน ซึ่งแต่ละประเทศรัฐธรรมนูญจะเป็นไปตามบริบทของสังคมนั้น ๆ ทั้งนี้สอดคล้องกับสิ่งที่ประชาชนอยากเห็นในรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน)

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. อธิบายสาระสำคัญของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบัน	- สรุปรประเด็นสำคัญ	- แบบประเมินผลงานบัตรคำ	ดี : อธิบายสาระสำคัญของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบันได้อย่างถูกต้อง พอใช้ : อธิบายสาระสำคัญของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบันแต่ไม่ครบถ้วนบ้างประเด็น ปรับปรุง : ไม่สามารถอธิบายสาระสำคัญของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบันได้
ด้านทักษะ/กระบวนการ ๒. วิเคราะห์หลักการสำคัญของประชาธิปไตย	- วิเคราะห์ข้อความที่เกี่ยวกับหลักการสำคัญของรัฐธรรมนูญ	- ข้อความคำถาม	ดี : วิเคราะห์หลักการสำคัญของประชาธิปไตยได้อย่างมีเหตุผล พอใช้ : วิเคราะห์หลักการสำคัญของประชาธิปไตยแต่ไม่ครบถ้วนบ้างประเด็น ปรับปรุง : ไม่สามารถวิเคราะห์หลักการสำคัญของประชาธิปไตยได้
ด้านคุณลักษณะ ๓. ยอมรับความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่มเสียงส่วนใหญ่โดยไม่มีข้อขัดแย้ง	- สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	- แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ดี : ยอมรับความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่มเสียงส่วนใหญ่โดยไม่มีข้อขัดแย้ง พอใช้ : ยอมรับความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่มเสียงส่วนใหญ่แต่มีข้อขัดแย้งบ้าง ปรับปรุง : ไม่สามารถยอมรับความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่มเสียงส่วนใหญ่

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง รัฐธรรมนูญ...กฎหมายของเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๓ เรื่อง อำนาจอธิปไตย (๑) รายวิชา สังคมศึกษา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
๒. องค์ประกอบของอำนาจนิติบัญญัติ บริหาร และตุลาการ จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. อธิบายความหมายและองค์ประกอบของอำนาจนิติบัญญัติ บริหาร และตุลาการได้อย่างถูกต้อง ด้านทักษะและกระบวนการ ๒. วิเคราะห์การใช้อำนาจของฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหาร และฝ่ายตุลาการที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับฝ่ายอื่นได้ถูกต้องมีเหตุผล ด้านคุณลักษณะ ๓. ยอมรับความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่มเสียส่วนใหญ่โดยไม่มีข้อขัดแย้ง	(แนวคำตอบ : รัฐธรรมนูญมีหลักการสอดคล้องหลักการประชาธิปไตยและเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับทุกคน เป็นตัวบอกสิทธิเสรีภาพ หน้าที่ และการมีส่วนร่วม) จากนั้นครูเชื่อมโยงเพื่อนำเข้าสู่ข้อสอน ขั้นตอน ๒. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น ๓ กลุ่ม โดยให้แต่ละกลุ่มคัดเลือกหัวหน้ากลุ่ม กลุ่มละ ๑ คน และให้ออกมาจับคำ ๑ คำ ดังนี้ ๑) อำนาจนิตินิติบัญญัติ ๒) อำนาจบริหาร ๓) อำนาจตุลาการ ๓. ครูให้นักเรียนร่วมกันคิดและวิเคราะห์ เพื่ออธิบายคำที่กลุ่มของตนเองจับได้ แล้วครูก็ร่วมกันเรียนรู้โดยให้นักเรียนสืบค้นความหมายก่อนและจึงร่วมกันสรุปความหมายของอำนาจนิติบัญญัติ = ข้อบังคับกฎหมายต่างๆ อำนาจบริหาร - การปกครองและบริหารประเทศ และอำนาจตุลาการ - รักษากฎหมายและความยุติธรรม โดยการให้นักเรียนเป็นผู้บอกก่อนและครูเฉลยคำตอบ และให้นักเรียนแต่ละกลุ่มคิดต่อว่า แต่ละอำนาจมีองค์ประกอบอะไรบ้าง แล้วให้นักเรียนออกมาเลือกบัตรคำที่เลือกที่นักเรียนคิดว่าเกี่ยวข้องกับอำนาจที่กลุ่มของตนเองได้รับ โดยมีคำสำคัญ ดังนี้ รัฐสภา / สภาผู้แทนราษฎร / วุฒิสภา / นายกรัฐมนตรี / รัฐมนตรี / ศาล / ศาลรัฐธรรมนูญ	

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง รัฐธรรมนูญ...กฎหมายของเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๓ เรื่อง อำนาจอธิปไตย (๑) รายวิชา สังคมศึกษา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
/ ศาลทหาร / ศาลยุติธรรม / ศาลชั้นต้น / ศาลอุทธรณ์ / ศาลฎีกา ศาลปกครอง / ศาลทหาร ๔. ครูขึ้นภาพแผนผัง บนกระดาน ดังนี้ <pre> graph TD A[.....] --- B[อำนาจอธิปไตย] A --- C[อำนาจบริหาร] A --- D[อำนาจตุลาการ] </pre> จากนี้ให้นักเรียนนำองค์ประกอบต่าง ๆ มาหาความหมาย และ บทบาทหน้าที่ และนำมาติดตามหัวข้อแต่ละอำนาจ พอเสร็จแล้วครูถามถึง นักเรียนมีวิธีการอย่างไร หรือใช้เกณฑ์อะไรในการจำแนกองค์ประกอบของ แต่ละอำนาจ “ความเกี่ยวข้องขององค์กรต่างๆกับอำนาจ และบทบาทหน้าที่” ๕. ครูพิจารณาองค์ประกอบร่วมกับนักเรียนและเฉลยว่าอำนาจใด ประกอบด้วยอะไรบ้าง “อำนาจอธิปไตย - รัฐสภา / สมัชชนาราษฎร / วุฒิสภา” “อำนาจบริหาร - นายกรัฐมนตรี / รัฐมนตรี” “อำนาจตุลาการ - ศาล / ศาลรัฐธรรมนูญ / ศาลทหาร / ศาลยุติธรรม / ศาลชั้นต้น / ศาลอุทธรณ์ / ศาลฎีกา ศาลปกครอง / ศาลทหาร”	

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง รัฐธรรมนูญ...กฎหมายของเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๓ เรื่อง อำนาจอธิปไตย (๑) รายวิชา สังคมศึกษา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
	ขั้นสรุป ๖. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความหมาย บทบาทหน้าที่ของอำนาจนิติบัญญัติ อำนาจอธิปไตย และอำนาจอตุฎการ “อำนาจอธิปไตยมีบทบาทในการออกกฎหมายและข้อบังคับต่างๆในการปกครองประเทศ อำนาจบริหารมีบทบาทในการบริหารราชการแผ่นดิน และอำนาจตุลาการเป็นอำนาจในการรักษาความยุติธรรม” แล้วนักเรียนคิดว่า ทั้งสามอำนาจมีความสัมพันธ์กันหรือไม่ ขาดอำนาจใดอำนาจหนึ่งได้หรือไม่ “สัมพันธ์กัน มีคนออกกฎหมาย คนใช้และคนตรวจสอบในการบริหารประเทศจะขาดอำนาจใดอำนาจหนึ่งไม่ได้”	

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. อธิบายความหมายและองค์ประกอบของอำนาจนิติบัญญัติ บริหาร และตุลาการ	- ถามความหมาย - ตีต่อองค์ประกอบตามผัง	- คำถาม - บัตรคำ	ดี : อธิบายความหมายและองค์ประกอบของอำนาจนิติบัญญัติ บริหาร และตุลาการได้อย่างถูกต้อง พอใช้ : อธิบายความหมายและองค์ประกอบของอำนาจนิติบัญญัติ บริหาร และตุลาการได้อย่างถูกต้องแต่ไม่ครบถ้วน ปรับปรุง : ไม่สามารถอธิบายความหมายและองค์ประกอบของอำนาจนิติบัญญัติ บริหาร และตุลาการได้
ด้านทักษะ/กระบวนการ ๒. วิเคราะห์การใช้อำนาจของฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหาร และฝ่ายตุลาการที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับฝ่ายอื่นได้	- ตรวจแผนผัง	- แผนผัง - บัตรคำ	ดี : วิเคราะห์การใช้อำนาจของฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหาร และฝ่ายตุลาการที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับฝ่ายอื่นได้ถูกต้องมีเหตุผล พอใช้ : วิเคราะห์การใช้อำนาจของฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหาร และฝ่ายตุลาการที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับฝ่ายอื่นได้ถูกต้องแต่ขาดเหตุผลประกอบ ปรับปรุง : ไม่สามารถวิเคราะห์การใช้อำนาจของฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหาร และฝ่ายตุลา

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
			การที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับฝ่ายอื่นได้
ด้านคุณลักษณะ ๓. ยอมรับความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่มเสียงส่วนใหญ่โดยไม่มีข้อขัดแย้ง	- สังเกตพฤติกรรม 'การทำงานกลุ่ม'	- แบบสังเกต พฤติกรรม การทำงานกลุ่ม	ดี : ยอมรับความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่มเสียงส่วนใหญ่โดยไม่มีข้อขัดแย้ง พอใช้ : ยอมรับความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่มเสียงส่วนใหญ่ แต่มีข้อขัดแย้งบ้าง ปรับปรุง : ไม่สามารถยอมรับความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่มเสียงส่วนใหญ่

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง รัฐธรรมนูญ...กฎหมายของเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๔ เรื่อง อำนาจอธิปไตย (๒) รายวิชา สังคมศึกษา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ตัวชี้วัด ส ๒.๒ ม.๑/๒ วิเคราะห์บทบาท: การถ่วงดุลอำนาจอธิปไตยในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปัจจุบัน สาระสำคัญ หากบุคคลคนเดียวหรือกลุ่มเดียวมีอำนาจมากเกินไป อาจจะมีการใช้อำนาจโดยขาดความระมัดระวังหรือใช้ในทางที่ไม่ถูกต้อง จึงต้องมีการกระจายอำนาจให้บุคคลอื่นหรือกลุ่มอื่นมีอำนาจเท่ากันเพื่อตรวจสอบ ยับยั้งหรือสนับสนุนกัน ทำให้การใช้อำนาจเป็นไปในทางที่ถูกต้องและเกิดประโยชน์สูงสุด ขอบเขตเนื้อหา ๑. องค์ประกอบสำคัญของอำนาจอธิปไตย อำนาจบริหาร และอำนาจตุลาการ จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. อธิบายองค์ประกอบสำคัญของอำนาจอธิปไตย อำนาจบริหาร และอำนาจตุลาการได้อย่างถูกต้อง	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๑. ครูนำฟังอำนาจอธิปไตยที่ได้เคยเรียนมาแล้วมาใช้ (อันที่จริงค้ประกอบ) และตั้งคำถามและถามตอบนักเรียนเพื่อทบทวนความรู้ของนักเรียน ดังนี้ <pre> graph TD A[.....] --> B[อำนาจบริหาร] B --> C[อำนวยการ] B --> D[อธิบดี] B --> E[อธิบดีนิติบัญญัติ] C --> F[ศาล] D --> G[กรม] E --> H[รัฐสภา] H --> I[วุฒิสภา] H --> J[สภาผู้แทนราษฎร] </pre> สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. สื่อนำเสนอ PowerPoint เรื่อง อำนาจอธิปไตย ภาระงาน/ชิ้นงาน ๑. สรุปข้อมูลผัง เรื่อง อำนาจอธิปไตย ในพลีชีพจาร์จ “อำนาจอธิปไตย” บริหาร และตุลาการมีบทบาทสำคัญอะไร” (แนวคำตอบ : นิติบัญญัติ - ออกกฎหมาย บริหาร - บริหารราชการ ตุลาการ - ผดุงความยุติธรรม)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง รัฐธรรมนูญ...กฎหมายของเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๔ เรื่อง อำนาจอธิปไตย (๒) รายวิชา สังคมศึกษา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	
ด้านทักษะและกระบวนการ ๒. สืบค้นข้อมูลบทบาทหน้าที่ จำนวน และคุณสมบัติของตำแหน่งต่างๆในโครงสร้างผังอำนาจอธิบายได้ ด้านคุณลักษณะ ๓. ยอมรับความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่มเสียสละส่วนใหญ่โดยไม่มีข้อขัดแย้ง	“อำนาจอธิปไตยปฏิบัติ บริหาร และตุลาการ ประกอบด้วยอะไรบ้าง” (แนวคำตอบ : นิติบัญญัติ - รัฐสภา (วุฒิสภา-สภาผู้แทนราษฎร) บริหาร - คณะรัฐมนตรี ตุลาการ - ศาล) แล้วครูเชื่อมโยงเพื่อนำเข้าสู่ขั้นสอน ขั้นสอน ๒. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มเป็น ๓ กลุ่มอำนาจเช่นเดิม แล้วกำหนดคำถามให้แต่ละกลุ่มค้นหาคำตอบร่วมกัน เขียนสรุปใส่ฟลิปชาร์ตของตนเอง ดังนี้ กลุ่มนิติบัญญัติ - วุฒิสภา มีบทบาทหน้าที่อะไร - ประกอบด้วยจำนวน สว. กี่คน และการได้มาซึ่ง สว. มีกี่วิธีอะไรบ้าง และอย่างไร - สภาผู้แทนราษฎร มีบทบาทหน้าที่อะไร - ประกอบด้วยจำนวน สส. กี่คน และการได้มาซึ่ง สว. มีกี่วิธีอะไรบ้าง และอย่างไร - คุณสมบัติของผู้ที่จะเป็น สว. และ สส. มีอะไรบ้าง กลุ่มบริหาร - คณะรัฐมนตรี มีบทบาทหน้าที่อะไร - ประกอบด้วยตำแหน่งอะไรบ้าง และผู้ที่จะดำรงตำแหน่งต้องมีคุณสมบัติอย่างไร กลุ่มตุลาการ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง รัฐธรรมนูญ...กฎหมายของเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๔ เรื่อง อำนาจอธิปไตย (๒) รายวิชา สังคมศึกษา	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	- ศาล มีบทบาทหน้าที่อะไร - ศาลจำแนกเป็นกี่ประเภท แต่ละประเภทมีกี่ระดับ แต่ละระดับมีบทบาทหน้าที่อะไร ๓. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาสรุปแต่ละประเด็นที่ตนเองหาคำตอบมาได้ และครูร่วมอธิบายประกอบโดยใช้สื่อ PowerPoint ประกอบ ขั้นสรุป ๔. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเกี่ยวกับองค์ประกอบของแต่ละอำนาจ ไม่ว่าจะเป็นประเด็นของบทบาทหน้าที่ จำนวน คุณสมบัติ การได้มาของบุคคลที่ดำรงตำแหน่ง เป็นต้น	

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. อธิบายองค์ประกอบสำคัญของอำนาจนิติบัญญัติ อำนาจบริหาร และอำนาจตุลาการ	- สรุปรประเด็นสำคัญ	- แบบประเมินผลงาน	ดี : อธิบายความหมายและองค์ประกอบของอำนาจนิติบัญญัติ บริหาร และตุลาการได้อย่างถูกต้อง พอใช้ : อธิบายความหมายและองค์ประกอบของอำนาจนิติบัญญัติ บริหาร และตุลาการได้อย่างถูกต้องแต่ไม่ครบถ้วน ปรับปรุง : ไม่สามารถอธิบายความหมายและองค์ประกอบของอำนาจนิติบัญญัติ บริหาร และตุลาการได้
ด้านทักษะ/กระบวนการ ๒. สืบค้นข้อมูลบทบาทหน้าที่ จำนวน และคุณสมบัติของตำแหน่งต่างๆในโครงสร้างผังอำนาจอธิปไตยได้	- เขียนฟลิปชาร์ต	- กระดาษฟลิปชาร์ต - คำถาม - เกณฑ์การประเมิน	ดี : สืบค้นข้อมูลบทบาทหน้าที่ จำนวน และคุณสมบัติของตำแหน่งต่าง ๆ ในโครงสร้างผังอำนาจอธิปไตยได้อย่างถูกต้อง พอใช้ : สืบค้นข้อมูลบทบาทหน้าที่ จำนวน และคุณสมบัติของตำแหน่งต่าง ๆ ในโครงสร้างผังอำนาจอธิปไตยได้แต่ไม่ครบถ้วน ปรับปรุง : ไม่สามารถสืบค้นข้อมูลบทบาทหน้าที่ จำนวน และคุณสมบัติของตำแหน่งต่าง ๆ ในโครงสร้างผังอำนาจอธิปไตย

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านคุณลักษณะ ๓. ยอมรับความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่มเสียงส่วนใหญ่โดยไม่มีข้อขัดแย้ง	- สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	- แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ดี : ยอมรับความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่มเสียงส่วนใหญ่โดยไม่มีข้อขัดแย้ง พอใช้ : ยอมรับความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่มเสียงส่วนใหญ่แต่มีข้อขัดแย้งบ้าง ปรับปรุง : ไม่สามารถยอมรับความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่มเสียงส่วนใหญ่

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๕ เรื่อง อำนาจอธิปไตย (๓)		เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง รัฐธรรมนูญ...กฎหมายของเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	รายวิชา สังคมศึกษา	
ตัวชี้วัด ส ๒.๒ ม.๑/๒ วิเคราะห์บทบาทการถ่วงดุลของอำนาจอธิปไตยในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบัน สาระสำคัญ หากบุคคลคนเดียวหรือกลุ่มเดียวมีอำนาจมากเกินไป อาจจะมีการใช้อำนาจโดยขาดความระมัดระวังใช้แนวทางที่ไม่ถูกต้อง จึงต้องมีการกระจายอำนาจให้บุคคลอื่นหรือกลุ่มอื่นมีอำนาจเท่ากันเพื่อตรวจสอบยับยั้งหรือสนับสนุนกัน ทำให้การใช้อำนาจเป็นไปในทางที่ถูกต้องและเกิดประโยชน์สูงสุด	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๑. ครูนำภาพมาโยกให้นักเรียนพิจารณา และตั้งคำถามตอบนักเรียนเพื่อทบทวนความรู้ของนักเรียน ดังนี้  ที่มา : http://www.chingchaisai4.com/product/319/ ไม่กระดกสปริงไม้ไฟนี่-2-คน-size270x48x93-cm - ทำไมไม้กระดกถึงอยู่ได้ “มีการถ่วงน้ำหนักกันระหว่างสองข้าง” - แล้วเสาตรงกลางเอาไว้ทำอะไร “เป็นเหมือนคานกลางคอยรับแรง” - หลักการเล่นเป็นอย่างไร “จะกระดกลงในข้างที่มีน้ำหนักมากกว่า” จากนั้นครูเชื่อมโยงเพื่อนำเข้าสู่บทเรียน	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. สื่อนำเสนอ PowerPoint เรื่อง อำนาจอธิปไตย ๒. บัตรคำ ภาระงาน/ชิ้นงาน ๑. การสรุปประเด็นสำคัญ เรื่อง การถ่วงดุลของอำนาจอธิปไตย ๒. บัตรคำ
ขอบเขตเนื้อหา ๑. หลักการถ่วงดุลของอำนาจอธิปไตย บริหาร และตุลาการ		

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๔ เรื่อง อำนาจอธิปไตย (๓) หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง รัฐธรรมนูญ...กฎหมายของเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชา สังคมศึกษา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. อธิบายหลักการการอำนาจของอำนาจนิติบัญญัติ บริหาร และตุลาการได้อย่างถูกต้อง ด้านทักษะและกระบวนการ ๒. จำแนกวิธีการการอำนาจของอำนาจนิติบัญญัติ บริหาร และตุลาการได้อย่างมีเหตุผล ด้านคุณลักษณะ ๓. ยอมรับความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่มเสียงส่วนใหญ่โดยไม่มีข้อขัดแย้ง	ชั้นสอน ๒. ครูอธิบายเปรียบเทียบเหมือนกับ ๓ อำนาจ ต้องมีการคานอำนาจกัน โดยใช้สื่อ PowerPoint ประกอบ ๓. ครูให้นักเรียนแบ่งออกเป็น ๓ กลุ่ม และให้เลือกคำสำคัญบนกระดานไปติดสรุปไว้ที่ชาร์จ เช่น แต่งตั้งนายกรัฐมนตรี / ยุบสภา / แฉลงนโยบายการบริหารราชการแผ่นดิน / ควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาลบริหารราชการแผ่นดิน / ตั้งกระทู้ถามเกี่ยวกับกรปฏิบัติงาน / ลงมติไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรี / แต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งบริหารระดับสูง / จัดตั้งองค์กรอิสระ / รำงกฎหมายและเสนอกฎหมาย / เสนอร่างงบประมาณรายจ่ายของแผ่นดิน / ประกาศสงคราม ทำสัญญากับต่างประเทศหรือองค์กร / ตรวจสอบและพิจารณาคดี แล้วนำไปติดที่กระดานที่ทำการแยกไว้ ๓ อำนาจ สุดท้ายจะได้ผังดังนี้	

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง รัฐธรรมนูญ...กฎหมายของเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๕ เรื่อง อำนาจอธิปไตย (๓) รายวิชา สังคมศึกษา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
๔. ครูถามคำถามกับแต่ละกลุ่มว่า เพราะอะไรถึงคิดว่าแต่ละอำนาจมีอำนาจในการทำสิ่งต่าง ๆ ที่ตนเองเลือกได้ และอธิบายเพิ่มเติมและสรุปเชื่อมโยงให้เห็นถึงอำนาจที่แท้จริงทั้งหมดจะเกิดขึ้นไม่ได้ถ้าขาดประชาชน (นิติบัญญัติก็เกิดไม่ได้ บริหารก็เกิดไม่ได้) และถ้าไม่มีตุลาการก็จะมีใครเป็นตัวกลางในการตัดสินและควบคุม ให้คนปฏิบัติตามสิ่งที่ถูกต้องในสังคม สุดท้ายครูเปิดคำว่า อำนาจอธิปไตยให้นักเรียนพิจารณาแล้วถามว่าเกี่ยวข้องกับสามอำนาจนี้อย่างไร “เป็นอำนาจของประชาชนอันเป็นที่มาของอำนาจทั้งสามที่ใช้ในการบริหารประเทศ” ขั้นสรุป ๕. ครูนำเสนอภาพมาย่ออีกครั้ แล้วให้นักเรียนตอบคำถาม ดังนี้ “อำนาจอธิปไตยกับมกโยกมีลักษณะคล้ายกันอย่างไร” (แนวคำตอบ : อำนาจนิติบัญญัติ บริหาร และตุลาการต่างเป็นอำนาจที่ใช้ในการ	อำนาจสามฝ่าย The diagram illustrates the separation of powers into three branches: ฝ่ายบริหาร (คณะรัฐมนตรี): Responsible for 'การบังคับบัญชาประชาชน' (Commanding the people) and 'การแต่งตั้งและถอดถอน' (Appointment and removal). It is linked to 'การลงมติของสภาผู้แทนราษฎร' (Vote of the House of Representatives) and 'การลงมติของวุฒิสภา' (Vote of the Senate). ฝ่ายนิติบัญญัติ (รัฐสภา): Composed of the 'สภาผู้แทนราษฎร' (House of Representatives) and the 'วุฒิสภา' (Senate). It is responsible for 'การออกกฎหมาย' (Laws) and 'การควบคุมการใช้อำนาจ' (Controlling the use of power). ฝ่ายตุลาการ (ศาล): Responsible for 'การพิพากษา' (Judgment) and 'การควบคุมการใช้อำนาจ' (Controlling the use of power). Arrows indicate the flow of power and checks between these branches, such as the President appointing/dismissing judges and the Senate approving/dismissing appointments. ๔. ครูถามคำถามกับแต่ละกลุ่มว่า เพราะอะไรถึงคิดว่าแต่ละอำนาจมีอำนาจในการทำสิ่งต่าง ๆ ที่ตนเองเลือกได้ และอธิบายเพิ่มเติมและสรุปเชื่อมโยงให้เห็นถึงอำนาจที่แท้จริงทั้งหมดจะเกิดขึ้นไม่ได้ถ้าขาดประชาชน (นิติบัญญัติก็เกิดไม่ได้ บริหารก็เกิดไม่ได้) และถ้าไม่มีตุลาการก็จะมีใครเป็นตัวกลางในการตัดสินและควบคุม ให้คนปฏิบัติตามสิ่งที่ถูกต้องในสังคม สุดท้ายครูเปิดคำว่า อำนาจอธิปไตยให้นักเรียนพิจารณาแล้วถามว่าเกี่ยวข้องกับสามอำนาจนี้อย่างไร “เป็นอำนาจของประชาชนอันเป็นที่มาของอำนาจทั้งสามที่ใช้ในการบริหารประเทศ” ขั้นสรุป ๕. ครูนำเสนอภาพมาย่ออีกครั้ แล้วให้นักเรียนตอบคำถาม ดังนี้ “อำนาจอธิปไตยกับมกโยกมีลักษณะคล้ายกันอย่างไร” (แนวคำตอบ : อำนาจนิติบัญญัติ บริหาร และตุลาการต่างเป็นอำนาจที่ใช้ในการ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง รัฐธรรมนูญ...กฎหมายของเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๕ เรื่อง อำนาจอธิปไตย (๓) รายวิชา สังคมศึกษา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	บริหารประเทศ โดยที่ทุกอำนาจก็ต่างก็มีการถ่วงดุลอำนาจกันเพื่อประโยชน์สูงสุดของประเทศชาติ

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. อธิบายหลักการคานอำนาจของอำนาจนิติบัญญัติ บริหาร และตุลาการ	- สรุปรประเด็นสำคัญ	- แบบประเมินผล งาน - บัตรคำ	ดี : อธิบายหลักการคานอำนาจของอำนาจนิติบัญญัติ บริหาร และตุลาการได้ได้อย่างถูกต้อง พอใช้ : อธิบายหลักการคานอำนาจของอำนาจนิติบัญญัติ บริหาร และตุลาการได้ได้อย่างถูกต้องแต่ไม่ครบถ้วน ปรับปรุง : ไม่สามารถอธิบายหลักการคานอำนาจของอำนาจนิติบัญญัติ บริหาร และตุลาการได้
ด้านทักษะ/กระบวนการ ๒. จำแนกวิธีการคานอำนาจของอำนาจนิติบัญญัติ บริหาร และตุลาการ	- จำแนกบัตรคำ	- บัตรคำ - แผนผังการใช้อำนาจ	ดี : จำแนกวิธีการคานอำนาจของอำนาจนิติบัญญัติ บริหาร และตุลาการได้ได้อย่างมีเหตุผล พอใช้ : จำแนกวิธีการคานอำนาจของอำนาจนิติบัญญัติ บริหาร และตุลาการได้ได้อย่างมีเหตุผลแต่ไม่ครบถ้วน ปรับปรุง : ไม่สามารถจำแนกวิธีการคานอำนาจของอำนาจนิติบัญญัติ บริหาร และตุลาการได้
ด้านคุณลักษณะ ๓. ยอมรับความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่มเสียงส่วนใหญ่โดยไม่มีข้อขัดแย้ง	- สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	- แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ดี : ยอมรับความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่มเสียงส่วนใหญ่โดยไม่มีข้อขัดแย้ง

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
			พอใช้ : ยอมรับความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่มเสียงส่วนใหญ่แต่มีข้อขัดแย้งบ้าง ปรับปรุง : ไม่สามารถยอมรับความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่มเสียงส่วนใหญ่

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ลิขสิทธิ์ของเรา

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๒ เวลา ๗ ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐานการเรียนรู้

ส ๒.๑ เข้าใจและปฏิบัติตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงามและธำรงรักษาประเพณี และวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

ส ๒.๒ เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่น ศรัทธา และธำรงรักษาไว้ซึ่ง การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ตัวชี้วัด

ส ๒.๑ ม.๑/๑ ปฏิบัติตนตามกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิของบุคคล

ส ๒.๑ ม.๑/๒ ระบุความสามารถของตนเองในการทำประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ

ส ๒.๑ ม.๑/๔ แสดงออกถึงการเคารพในสิทธิเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น

ส. ๒.๒ ม.๑/๓ ปฏิบัติตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การทำประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ เป็นบทบาทหน้าที่ตามความสามารถของเยาวชนที่ควร ปฏิบัติต่อสังคมและประเทศ การเข้าใจระดับความสามารถของตนเองจะทำให้เกิดการมีส่วนร่วมและ รับผิดชอบในกิจกรรมทางสังคม และการอยู่ร่วมกันในสังคมไทย ต้องแสดงออกถึงการเคารพในสิทธิเสรีภาพ ของตนเองและผู้อื่นส่งผลให้สังคมเป็นสุข โดยมีกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิของบุคคล เป็นกฎหมายที่ทุกคน ต้องเรียนรู้และปฏิบัติตามกฎหมายผู้ปฏิบัติย่อมได้รับประโยชน์และการคุ้มครองตามสิทธิที่พึงมี

๓. สาระการเรียนรู้

ความรู้

- ๑) อธิบายความหมายของสิทธิ หน้าที่ และเสรีภาพได้อย่างถูกต้อง
- ๒) บอกแนวทางในการปฏิบัติตนเมื่อถูกละเมิดสิทธิและเสรีภาพได้อย่างเหมาะสม
- ๓) ระบุสิทธิที่เด็กควรได้รับความคุ้มครอง
- ๔) อธิบายจุดมุ่งหมายและหลักการของกฎหมายการศึกษา
- ๕) บอกสิทธิขั้นพื้นฐานของผู้บริโภคได้อย่างถูกต้อง
- ๖) บอกแนวทางการปฏิบัติตามกฎหมายลิขสิทธิ์ได้อย่างเหมาะสม

๓) อธิบายจุดมุ่งหมายและหลักการของกฎหมายการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ได้

ทักษะ/กระบวนการ

- ๑) วิเคราะห์กรณีตัวอย่างที่สอดคล้องกับหลักสิทธิหรือเสรีภาพได้ถูกต้อง
- ๒) อภิปรายความสำคัญของการเคารพสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม
- ๓) วิเคราะห์สาเหตุและแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิเด็ก
- ๔) วิเคราะห์สภาพปัญหาจากกรณีตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายการศึกษาได้อย่างมีเหตุผล
- ๒) นำเสนอแนวทางการปฏิบัติตนเพื่อป้องกันการถูกละเมิดสิทธิของผู้บริโภคได้อย่างมีเหตุผล
- ๖) อภิปรายความสำคัญของลิขสิทธิ์และกฎหมายลิขสิทธิ์ได้อย่างมีเหตุผล
- ๓) วิเคราะห์พฤติกรรมที่เข้าข่ายการทำความผิดพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับ

คอมพิวเตอร์ได้อย่างมีเหตุผล

เจตคติ

- ๑) ยอมรับความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสมาชิกในกลุ่มโดยไม่มีข้อขัดแย้ง

๔. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- ๑) ความสามารถในการสื่อสาร
- ๒) ความสามารถในการคิด

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- ๑) มีวินัย
- ๒) ใฝ่เรียนรู้
- ๓) มุ่งมั่นในการทำงาน

๖. การประเมินผลรวบยอด

ภาระงาน/ชิ้นงาน

แผนผังการวิเคราะห์ผลที่เกิดขึ้นต่อตนเองและสังคมจากการปฏิบัติตนเป็นผู้ที่เคารพสิทธิเสรีภาพของบุคคลอื่นและการปฏิบัติตนตามกฎหมาย

เกณฑ์การประเมินผลชิ้นงานหรือภาระงาน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. การวิเคราะห์ผลที่เกิดขึ้นต่อตนเองและสังคมจากการปฏิบัติตนเป็นผู้ที่เคารพสิทธิเสรีภาพของบุคคลอื่นและการปฏิบัติตนตามกฎหมาย	วิเคราะห์ผลที่เกิดขึ้นต่อตนเองและสังคมจากการปฏิบัติตนเป็นผู้ที่เคารพสิทธิเสรีภาพของบุคคลอื่นและการปฏิบัติตนตามกฎหมายมากกว่า ๗ ประเด็นขึ้นไป	วิเคราะห์ผลที่เกิดขึ้นต่อตนเองและสังคมจากการปฏิบัติตนเป็นผู้ที่เคารพสิทธิเสรีภาพของบุคคลอื่นและการปฏิบัติตนตามกฎหมายได้ ๕ – ๖ ประเด็น	วิเคราะห์ผลที่เกิดขึ้นต่อตนเองและสังคมจากการปฏิบัติตนเป็นผู้ที่เคารพสิทธิเสรีภาพของบุคคลอื่นและการปฏิบัติตนตามกฎหมายได้ ๓ – ๔ ประเด็น	วิเคราะห์ผลที่เกิดขึ้นต่อตนเองและสังคมจากการปฏิบัติตนเป็นผู้ที่เคารพสิทธิเสรีภาพของบุคคลอื่นและการปฏิบัติตนตามกฎหมายได้ ๑ – ๒ ประเด็น
๒. ความเรียบร้อยของผลงาน	ผลงานเป็นระเบียบสวยงาม ไม่มีคำผิด	ผลงานเป็นระเบียบสวยงาม มีคำผิดเล็กน้อย	ผลงานเป็นระเบียบแต่ยังไม่สวยงาม ไม่มีคำผิด	ผลงานไม่เป็นระเบียบ มีคำเขียนผิดมาก

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๗ - ๘ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๕ - ๖ หมายถึง ดี

คะแนน ๓ - ๔ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๒ - ๑ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ ดี

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๖ เรื่อง สิทธิขั้นพื้นฐานของพลเมืองไทย		เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง สิทธิหน้าที่ของเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	รายวิชา สังคมศึกษา	
ตัวชี้วัด ส ๒.๒ ม.๑/๓ ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับตนเอง สาระสำคัญ ในการปกครองระบอบประชาธิปไตย พลเมืองพึงระลึกถึงสิทธิของตนเอง และเคารพสิทธิของผู้อื่น เพื่อประโยชน์สุขร่วมกันของคนในสังคม ขอบเขตเนื้อหา สิทธิ หน้าที่ และเสรีภาพของบุคคลที่พึงมีตามรัฐธรรมนูญ จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. อธิบายความหมายของสิทธิ หน้าที่ และเสรีภาพได้อย่างถูกต้อง ด้านทักษะและกระบวนการ ๒. วิเคราะห์กรณีตัวอย่างที่สอดคล้องกับหลักสิทธิหรือเสรีภาพได้ถูกต้อง	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๑. ครูนำเข้าสู่บทเรียน เรื่อง สิทธิขั้นพื้นฐานของพลเมืองไทย โดยตั้งประเด็นคำถามว่า “กฎหมายสูงสุดของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยคืออะไร ?” (แนวคำตอบ : รัฐธรรมนูญ) ๒. ครูกล่าวเชื่อมโยงคำตอบว่า “ประเทศไทยมีการปกครองในระบอบประชาธิปไตย โดยมีรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุด และได้มีการบัญญัติสิทธิ เสรีภาพและหน้าที่ของประชาชนไว้ในรัฐธรรมนูญโดยชัดเจนเพื่อให้ประชาชนเสมอกันในกฎหมายและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายที่เท่าเทียมกัน” ขั้นสอน ๓. ครูให้นักเรียนดูวีดิทัศน์ เรื่อง ประชาธิปไตยวันละคำเสนอคำว่า การเลือกตั้ง : Think ต่างการเมือง พร้อมอธิบายเพิ่มเติมว่าการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งเป็นสิทธิอย่างหนึ่งที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญและเป็นหน้าที่ของประชาชนคนไทยทุกคนเมื่ออายุครบ ๑๘ ปีบริบูรณ์	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. สื่อโปรแกรม Power point เรื่อง สิทธิขั้นพื้นฐานของพลเมืองไทย ๒. วีดิทัศน์ เรื่อง “ประชาธิปไตยวันละคำ เสนอคำว่า การเลือกตั้ง : Think ต่างการเมือง” ภาระงาน/ชิ้นงาน ๑. การจำแนกหลักสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญจากกรณีตัวอย่าง ลงในสมุดบันทึกการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง สิทธิหน้าที่ของเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๖ เรื่อง สิทธิขั้นพื้นฐานของพลเมืองไทย รายวิชา สังคมศึกษา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ด้านคุณลักษณะ ๓. ยอมรับความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสมาชิกในกลุ่มโดยไม่มีข้อขัดแย้ง	ที่มา : https://youtu.be/2mkG7uWfd00 ๔. ครูตั้งประเด็นคำถามว่า “นอกจากสิทธิในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง นักเรียนยังได้รับสิทธิอะไรอีกบ้างตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้?” (แนวคำตอบ : สิทธิบัตรทอง สิทธิเรียนฟรี ๑๕ ปี สิทธิในการมีชีวิตรอด) ๕. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น ๖ กลุ่ม โดยให้นักเรียนแต่ละคนศึกษาข้อมูลตามทีละกลุ่มของตนได้รับมอบหมาย และนำข้อมูลที่ได้มาแลกเปลี่ยนเพื่อสรุปเป็นข้อมูลของกลุ่ม โดยใช้เวลาประมาณ ๑๐ นาที ดังนี้ กลุ่มที่ ๑ - ๒ ความหมายและตัวอย่างของสิทธิตามรัฐธรรมนูญ กลุ่มที่ ๓- ๔ ความหมายและตัวอย่างของเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ กลุ่มที่ ๕- ๖ ความหมายและตัวอย่างหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง สิทธิหน้าที่ของเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘๖ เรื่อง สิทธิขั้นพื้นฐานของพลเมืองไทย รายวิชา สังคมศึกษา	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๖. ครูสุ่มตัวแทนกลุ่มที่เป็นเลขคู่/เลขคี่นำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน และให้นักเรียนที่เหลืร่วมกันแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม ๗. ครูและนักเรียนร่วมกันศึกษาบทเรียน เรื่อง สิทธิขั้นพื้นฐานของพลเมืองไทย โดยใช้สื่อ Power Point เรื่อง สิทธิขั้นพื้นฐานของพลเมืองไทย ขั้นสรุป ๘. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรม “ช่วยกันคิด ช่วยกันทำ” โดยให้นักเรียนวิเคราะห์จากตัวอย่างที่กำหนดให้มีความสอดคล้องกับสิทธิหรือเสรีภาพในเรื่องใด ข้อละ ๑ นาที โดยใช้สื่อ Power Point เรื่อง สิทธิขั้นพื้นฐานของพลเมืองไทยและบันทึกคำตอบลงในสมุดบันทึกการเรียนรู้ ๑) ปัจจุบันชายและหญิงสามารถเข้ารับราชการทหารได้ (สิทธิเท่าเทียมกันตามกฎหมาย) ๒) เต้นชอบเดินทางท่องเที่ยวทั่วประเทศไทย (เสรีภาพในการเดินทาง) ๓) ดำรวจแสดงหม้ายคนตอนายแจ้สก่อนเข้าทำการคนตัว (สิทธิและเสรีภาพในร่างกาย) ๔) สมหญิงไม่อนุญาตให้นายกิมเข้าไปในบ้านของเธอ (เสรีภาพในเคหสถาน) ๕) ในโรงเรียนมีพื้ชนักเรียนที่นับถือศาสนาพุทธ ศาสนาคริสต์ และ	

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง สิทธิหน้าที่ของเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๖ เรื่อง สิทธิขั้นพื้นฐานของพลเมืองไทย รายวิชา สังคมศึกษา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	ศาสนาอิสลาม (เสรีภาพในการนับถือศาสนา) ๙. ครูและนักเรียนร่วมกันอธิบายคำตอบและสรุปกิจกรรม “ช่วยกันคิด ช่วยกันทำ” ๑๐. ครูให้นักเรียนร่วมกันสรุปความรู้จากเรื่อง สิทธิขั้นพื้นฐานของพลเมืองไทย โดยสรุปดังนี้ “ในการปกครองระบอบประชาธิปไตย พลเมืองพึงระลึกถึงสิทธิของตนเอง และเคารพสิทธิของผู้อื่น เพื่อประโยชน์สุขร่วมกันของคนในสังคม”

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. อธิบายความหมายของสิทธิหน้าที่ และเสรีภาพได้อย่างถูกต้อง	- การตอบคำถาม	- คำถาม - แบบสังเกตพฤติกรรม	ดี : เขียนความหมายของสิทธิหน้าที่ และเสรีภาพได้อย่างถูกต้อง พอใช้ : เขียนความหมายของสิทธิหน้าที่ และเสรีภาพได้ถูกต้อง แต่ไม่ครบถ้วน ปรับปรุง : ไม่สามารถเขียนความหมายของสิทธิหน้าที่ และเสรีภาพได้ถูกต้อง
ด้านทักษะ/กระบวนการ ๒. วิเคราะห์กรณีตัวอย่างที่สอดคล้องกับหลักสิทธิหรือเสรีภาพได้ถูกต้อง	- แบบบันทึกกิจกรรมช่วยกันคิด ช่วยกันทำ - สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	- แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ดี : จำแนกกรณีตัวอย่างที่สอดคล้องกับหลักสิทธิหรือเสรีภาพได้ถูกต้อง พอใช้ : จำแนกกรณีตัวอย่างที่สอดคล้องกับหลักสิทธิหรือเสรีภาพได้ถูกต้อง แต่ขาดเหตุผลบางประการ ปรับปรุง : ไม่สามารถจำแนกกรณีตัวอย่างที่สอดคล้องกับหลักสิทธิหรือเสรีภาพได้ถูกต้อง
ด้านคุณลักษณะ ๓. ยอมรับความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสมาชิกในกลุ่มโดยไม่มีข้อขัดแย้ง	- สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	- แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ดี : มีหลักประชาธิปไตย รับฟังความคิดเห็นบนความหลากหลายของสมาชิกในกลุ่มได้อย่างเหมาะสม พอใช้ : มีหลักประชาธิปไตย รับฟังความคิดเห็นบนความหลากหลายของสมาชิกในกลุ่มได้บางประเด็น ปรับปรุง : ไม่สามารถ

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
			ทำงานร่วมกันและไม่รับฟังความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่ม

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๗ เรื่อง สิทธิมนุษยชน		เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง สิทธิหน้าที่ของเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	รายวิชา สังคมศึกษา	
ตัวชี้วัด ส ๒.๑ ม.๑/๔ แสดงออกถึงการเคารพในสิทธิเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น ส ๒.๒ ม.๑/๓ ปฏิบัติตนตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับตนเอง สาระสำคัญ บุคคลย่อมมีสิทธิและเสรีภาพในการกระทำสิ่งใดก็ตาม ตราบใดที่การกระทำนั้นไม่ละเมิดสิทธิเสรีภาพของตนเองผู้อื่น ก่อให้เกิดความเสียหายต่อส่วนรวมหรือขัดต่อศีลธรรม ขอบเขตเนื้อหา ความหมายและหลักการของสิทธิมนุษยชน	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๑. ครูให้นักเรียนศึกษาวิดีโอเรื่อง การเลือกปฏิบัติในความเงียบ Silence discrimination ซึ่งเกี่ยวข้องกับการกระทำที่แสดงถึงการไม่เคารพต่อสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่น พร้อมทั้งตั้งประเด็นคำถามว่า “การกระทำดังกล่าวเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร ?” (แนวคำตอบ : ไม่เหมาะสม เพราะเป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล)  ที่มา : https://youtu.be/Ngu3UicEaLM ๒. ครูแจกกระดาษขนาด ๑๐x๑๕ เซนติเมตร ให้นักเรียนคนละ ๒ แผ่น แผ่นที่ ๑ ให้นักเรียนเขียนเหตุการณ์ที่ตนเคยถูกละเมิดสิทธิเสรีภาพ และ แผ่นที่ ๒ เขียนเหตุการณ์ที่เคยละเมิดสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น จากนั้นให้นักเรียนนำมาแปะไว้บนกระดาน	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. สื่อโปรแกรม Power point เรื่อง สิทธิมนุษยชน ๒. วิดีทัศน์ เรื่อง การเลือกปฏิบัติในความเงียบ Silence discrimination ภาระงาน/ชิ้นงาน ๑. การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวอย่างสถานการณ์การละเมิดสิทธิมนุษยชน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง สิทธิหน้าที่ของเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๗ เรื่อง สิทธิมนุษยชน เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. บอกแนวทางในการปฏิบัติตนเมื่อถูกละเมิดสิทธิและเสรีภาพได้อย่างเหมาะสม ด้านทักษะและกระบวนการ ๒. อภิปรายความสำคัญของการเคารพสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม ด้านคุณลักษณะ ๓. ยอมรับความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสมาชิกในกลุ่มโดยไม่มีข้อขัดแย้ง	ขั้นสอน สิทธิมนุษยชนโดยมีแนวคำถามดังนี้ ๑) จากสิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทยมีใครที่เคยถูกละเมิดสิทธิเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญข้อนี้ (ให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น) ๒) ขณะที่ถูกละเมิดสิทธิและเสรีภาพหรือหลังจากที่ถูกละเมิดแล้วนั้นรู้สึกอย่างไร (ให้ผู้เรียนแสดงความรู้สึก) ๓) ใครเคยละเมิดสิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทยตามรัฐธรรมนูญข้อนี้ (ให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น) ๔) ขณะที่ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่นตอนนั้นรู้สึกอย่างไร แล้วตอนนั้นรู้สึกอย่างไร (ให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น) ๕) การละเมิดสิทธิเสรีภาพของผู้อื่นส่งผลต่อตัวเราอย่างไรและส่งผลต่อผู้ถูกละเมิดอย่างไร (แนวคำตอบ : ส่งผลต่อตัวเราคือผิดกฎหมาย ถูกผู้อื่นรังเกียจ ถูกลงโทษ ส่งผลต่อผู้อื่นคืออับอาย เสียใจ เจ็บปวด เป็นทุกข์) ๔. ครูให้นักเรียนจับคู่พูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์การถูกละเมิดสิทธิเสรีภาพและการการละเมิดสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น จากนั้นครูสุ่มนักเรียนออกมาวิเคราะห์เหตุการณ์ของผู้อื่นที่ได้ยินไว้ในชั้นนี้ โดยต้องเชื่อมโยงถึงสิทธิเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ โดยใช้คำถามดังนี้ ๑) มีใครบ้างที่เคยถูกละเมิดสิทธิเสรีภาพเหมือนเพื่อนและใครบ้างที่เคยไปละเมิดสิทธิเสรีภาพของผู้อื่นเหมือนที่เพื่อนเคยถูกละเมิด (ให้ผู้เรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง สิทธิหน้าที่ของเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๗ เรื่อง สิทธิมนุษยชน รายวิชา สังคมศึกษา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	แสดงความคิดเห็น) ๒) ถ้าเราอยู่ในสถานการณ์ที่ถูกละเมิดสิทธิเสรีภาพนั้นเราจะรู้สึกอย่างไร (ให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น) ๓) เมื่อถูกละเมิดสิทธิและเสรีภาพเช่นเดียวกับเพื่อนควรทำอย่างไร (แนวคำตอบ : บอกครู บอกพ่อแม่ แจ้งตำรวจ พุดคุยทำความเข้าใจกัน) ขั้นสรุป ๕. ครูให้นักเรียนร่วมกันสรุปสาระการเรียนรู้ โดยใช้คำถามดังนี้ ๑) การละเมิดสิทธิและเสรีภาพเป็นเรื่องที่อยู่ใกล้ตัวเราหรือไม่ เพราะอะไร (แนวคำตอบ : ไม่ เพราะทุกคนในห้องนี้ต่างก็เคยมีประสบการณ์ซึ่งบางครั้งอาจเป็นผู้ถูกละเมิดและบางครั้งเราเองก็เป็นผู้ละเมิดสิทธิของผู้อื่น) ๒) ทุกคนมีสิทธิเสรีภาพที่จะทำอะไรก็ได้หรือไม่ เพราะเหตุใด (แนวคำตอบ : ไม่ใช่ เพราะถ้าหากบุคคลใช้สิทธิเสรีภาพอย่างเต็มที่ก็จะเกิดปัญหาขึ้น) ๓) นักเรียนมีหลักในการใช้สิทธิเสรีภาพเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาขึ้นได้อย่างไรบ้าง (แนวคำตอบ : ไม่ละเมิดสิทธิผู้อื่น ไม่ทำให้ส่วนรวมเกิดความเสียหาย ไม่ผิดต่อศีลธรรม)

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. บอกแนวทางในการปฏิบัติตนเมื่อถูกละเมิดสิทธิและเสรีภาพได้อย่างเหมาะสม	- การตอบคำถาม	- คำถาม - แบบสังเกตพฤติกรรม	ดี : ระบุแนวทางในการปฏิบัติตนเมื่อถูกละเมิดสิทธิและเสรีภาพได้อย่างเหมาะสม พอใช้ : ระบุแนวทางในการปฏิบัติตนเมื่อถูกละเมิดสิทธิและเสรีภาพได้อย่างเหมาะสม แต่ขาดเหตุผลบางประการ ปรับปรุง : ไม่สามารถระบุแนวทางในการปฏิบัติตนเมื่อถูกละเมิดสิทธิและเสรีภาพได้อย่างเหมาะสม
ด้านทักษะ/กระบวนการ ๒. อภิปรายความสำคัญของการเคารพสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม	- การอภิปราย - สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	- แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ดี : แสดงออกถึงความสำคัญของการเคารพสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม พอใช้ : ความสำคัญของการเคารพสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม แต่ไม่สมเหตุสมผล ปรับปรุง : ไม่สามารถแสดงออกถึงความสำคัญของการเคารพสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม
ด้านคุณลักษณะ ๓. ยอมรับความคิดเห็นส่วนใหญ่สมาชิกในกลุ่มโดยไม่มีข้อขัดแย้ง	- สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	- แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ดี : มีหลักประชาธิปไตย รับฟังความคิดเห็นบนความหลากหลายของสมาชิกในกลุ่มได้อย่างเหมาะสม

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
			พอใช้ : มีหลัก ประชาธิปไตย รับฟัง ความคิดเห็นบนความ หลากหลายของสมาชิก ในกลุ่มได้บางประเด็น ปรับปรุง : ไม่สามารถ ทำงานร่วมกันและไม่รับ ฟังความคิดเห็นของ สมาชิกในกลุ่ม

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๘ เรื่อง กฎหมายคุ้มครองเด็ก		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง สิทธิหน้าที่ของเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	
ตัวชี้วัด ส ๒.๑ ม.๑/๑ ปฏิบัติตามกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิของบุคคล สาระสำคัญ เด็กไม่สามารถช่วยเหลือหรือปกป้องตัวเองได้ ในบางครั้งจึงถูกทำร้าย ถูกเอารัดเอาเปรียบจึงต้องมีกฎหมายคุ้มครองเด็ก เพื่อปกป้องสิทธิที่เด็กควรจะได้รับ ขอบเขตเนื้อหา ๑. พระราชบัญญัติคุ้มครองสิทธิเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ ๒. แนวทางการคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กในกรณีต่าง ๆ จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. ระบุสิทธิที่เด็กควรได้รับความคุ้มครอง ด้านทักษะและกระบวนการ ๒. วิเคราะห์สาเหตุและแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิเด็ก	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. สื่อโปรแกรม Power point เรื่อง กฎหมายคุ้มครองเด็ก ๒. วีดิทัศน์ ข่าวผู้ปกครองร้องลูกชายถูกครูศูนย์เด็กเล็กทำร้ายได้รับบาดเจ็บ ๓. กรณีตัวอย่าง แม่ไร้แรงความ ลูกชาย ม.๑ ถูกครูบีบคอ-จับหัวกระแทกโต๊ะ ภาระงาน/ชิ้นงาน ๑. การวิเคราะห์สาเหตุและเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาจากกรณีตัวอย่างลงในสมุดบันทึกการเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๑. ครูให้นักเรียนศึกษาวีดิทัศน์ ข่าวผู้ปกครองร้องลูกชายถูกครูศูนย์เด็กเล็กทำร้ายได้รับบาดเจ็บ และตั้งประเด็นคำถาม ดังนี้  ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=U8vrlAONStQ ๑) นักเรียนรู้สึกอย่างไรเมื่อดูภาพเด็กเหล่านี้ (แนวคำตอบ : หดหู่ น่าสงสาร) ๒) เด็กในภาพเหล่านี้มีสภาพความเป็นอยู่อย่างไร (แนวคำตอบ : อยู่อย่างด้อยโอกาส โดนทารุณกรรมต่าง ๆ) ๓) เด็กเหล่านี้มีความเหมือนหรือแตกต่างจากนักเรียนอย่างไร (แนวคำตอบ : เป็นเยาวชนเช่นเดียวกัน แต่นักเรียนได้รับโอกาสในชีวิตที่ดีกว่า) ๔) เด็กเหล่านี้ควรได้รับสิทธิหรือการปฏิบัติอย่างไร เพื่อใช้สิทธิความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น (แนวคำตอบ : ได้รับสิทธิเรียนหนังสือ มีคนปกป้องคุ้มครอง)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง สิทธิหน้าที่ของเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๘ เรื่อง กฎหมายคุ้มครองเด็ก รายวิชา สังคมศึกษา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ด้านคุณลักษณะ ๓. ยอมรับความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสมาชิกในกลุ่มโดยไม่มีข้อขัดแย้ง	ทานอาหารที่มีประโยชน์ ไม่ถูกใช้แรงงาน) ชั้นสอน ๒. ครูเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน เรื่อง กฎหมายคุ้มครองเด็ก โดยใช้แนวคำถามดังต่อไปนี้ ๑) เด็กหมายถึงบุคคลที่มีอายุเท่าใด (แนวคำตอบ : บุคคลที่มีอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี เว้นแต่จะบรรลุนิติภาวะก่อนหน้านั้นตามกฎหมายของแต่ละประเทศ) ๒) เด็กมีความสำคัญอย่างไรต่อประเทศไทย (แนวคำตอบ : เด็กในวันนี้คือผู้ใหญ่ในวันหน้า เด็กเป็นอนาคตของชาติ) ๓) นักเรียนคิดว่า เด็กควรได้รับการคุ้มครองอย่างไร จากสังคมหรือบุคคลที่เป็นผู้ใหญ่ (แนวคำตอบ : ดูแล คุ้มครอง ให้การสนับสนุน) ๓. ครูอธิบายพระราชบัญญัติคุ้มครองสิทธิเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ โดยใช้สื่อโปรแกรม Power point เรื่อง กฎหมายคุ้มครองสิทธิเด็ก ประกอบการอธิบาย แล้วให้นักเรียนเรียบเรียงบทความคิดจากการอภิปรายในประเด็นเด็กควรได้รับการคุ้มครองอย่างไรกับหลักการในพระราชบัญญัติคุ้มครองสิทธิเด็ก มีความใกล้เคียงกันหรือไม่ และร่วมกันสรุป ดังนี้ ๑) เด็กต้องได้รับการคุ้มครองในเรื่องใดบ้าง (แนวคำตอบ : การทารุณกรรม อบายมุข การกระทำอนาจารหรือสิ่งที่ไม่เอื้อประโยชน์ต่อตัวเด็ก) ๒) เด็กที่อยู่ในสถานะใดบ้างที่ควรได้รับการคุ้มครอง (แนวคำตอบ : เด็กทุกคนควรได้รับการคุ้มครองในสิทธิของตนเอง) ๔. ครูให้นักเรียนวิเคราะห์สาเหตุของการละเมิดสิทธิเด็กจากกรณีตัวอย่าง

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. ระบุสิทธิที่เด็กควรได้รับความคุ้มครอง	- การตอบคำถาม	- คำถาม - แบบสังเกตพฤติกรรม	ดี : บอกสิทธิที่เด็กควรได้รับความคุ้มครอง พอใช้ : สิทธิที่เด็กควรได้รับความคุ้มครองได้ แต่ไม่ครบถ้วน ปรับปรุง : ไม่สามารถสิทธิที่เด็กควรได้รับความคุ้มครองได้
ด้านทักษะ/กระบวนการ ๒. วิเคราะห์สาเหตุและแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิเด็ก	- การอภิปราย - การตอบคำถาม	- คำถาม - แบบสังเกตพฤติกรรม	ดี : ระบุสาเหตุและแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิเด็กได้ พอใช้ : ระบุสาเหตุและแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิเด็กได้ แต่ขาดเหตุผลบางประการ ปรับปรุง : ไม่สามารถระบุสาเหตุและแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิเด็กได้
ด้านคุณลักษณะ ๔. ยอมรับความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสมาชิกในกลุ่มโดยไม่มีข้อขัดแย้ง	- สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	- แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ดี : มีหลักประชาธิปไตยรับฟังความคิดเห็นบนความหลากหลายของสมาชิกในกลุ่มได้อย่างเหมาะสม พอใช้ : มีหลักประชาธิปไตยรับฟังความคิดเห็นบนความหลากหลายของสมาชิกในกลุ่มได้บางประเด็น ปรับปรุง : ไม่สามารถทำงานร่วมกันและไม่รับฟังความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่ม

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

กรณีตัวอย่าง แม่โธ่แจ้งความ ลูกชายม.๑ ถูกครูบีบคอ-จับหัวกระแทกโต๊ะ

ผู้สื่อข่าวรายงานว่า (๘ มิ.ย.) เมื่อเวลา ๑๘.๓๐ น. สภ.เมืองระยอง ได้รับแจ้งจาก นางณัฐธยาน์ อายุ ๓๙ ปี ให้ดำเนินคดีกับครูที่ลงโทษลูกชาย ชื่อ เด็กชายอัศวพัฒน์ หรือ ชันหมาก อายุ ๑๓ ปี เรียนอยู่ชั้น ม. ๑/๓ โรงเรียนชื่อดังของ จ. ระยอง

โดย นางณัฐธยาน์ ให้การว่า เมื่อเวลา ๑๗.๓๐ ของวันนี้ ได้ไปรับลูกชายหลังเลิกเรียนตามปกติ แต่พอ ลูกชายเห็นหน้า ก็ร้องไห้แล้วถามว่า ที่โรงเรียนมีครูแบบนี้ด้วยหรือ ไม่อยากมาโรงเรียนแล้ว เพราะวันนี้ถูกครู ทำโทษในชั่วโมงเรียนภาษาจีน

โดยเหตุเกิดเมื่อเวลาประมาณ ๑๕.๐๐ น. ขณะกำลังเรียนวิชาภาษาจีนอยู่ ครูได้สั่งงานแล้วลูกชายฟังไม่รู้เรื่องไม่เข้าใจที่ครูพูด ทำให้ครูโมโหเดินมาที่โต๊ะทางด้านหลังแล้วใช้มือบีบคอ พร้อมกดคอกระแทกกับขอบโต๊ะอย่างแรง จนเห็นรอยที่คอเป็นจ้ำสีแดง แค่นั้นยังไม่พอ ครูได้ใช้มือของตนเองดึงขอบปากด้านขวาของลูกชายถึง ๓ ครั้ง และยังไล่ให้ลูกชายออกไปนอกห้องเรียน ลูกชายต้องไปยืนร้องไห้อยู่ตรงบันไดเป็นเวลานาน กระทั่งเพื่อนๆ ได้ไปพาเข้ามาในห้องเรียนเพื่อไปเรียนต่อ ซึ่งเมื่อตนเองทราบเรื่องจากลูกชาย ก็ได้ขอเข้าพบผู้อำนวยการ แต่ไม่อยู่ จึงได้พบกับหัวหน้าครูสอนภาษา ก็ได้รับคำตอบว่า ครูที่ลงโทษลูกชายตนเอง สอนภาษาจีนมานานกว่า ๖ ปี เป็นคนสอนดี แต่อาจจะโมโหร้าย จึงขอร้องให้ใจเย็นและค่อย ๆ คุยกันแต่ตนเองรู้สึกสงสารลูกที่ต้องเจ็บตัว และมีความหวาดกลัวจนไม่อยากไปโรงเรียนจึงได้มาแจ้งความ

ด้านเจ้าหน้าที่ตำรวจ ได้สอบปากคำไว้ทั้งสองคน และลงบันทึกประจำวันพร้อมกับแนะนำให้ผู้ปกครอง พาลูกชายไปตรวจร่างกายที่โรงพยาบาลระยอง และจะเชิญครูพร้อมผู้บริหารโรงเรียน ตลอดจนผู้ที่อยู่ในเหตุการณ์ ไม่ว่าจะเป็นครูคนอื่นและนักเรียนในชั้นเรียน มาสอบสวนหาข้อเท็จจริงเพื่อดำเนินการต่อไป

ที่มา : <https://news.sanook.com/2347726/>

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง สิทธิหน้าที่ของเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๙ เรื่อง กฎหมายการศึกษา	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ตัวชี้วัด ส ๒.๑ ม.๑/๑ ปฏิบัติตามกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิของบุคคล สาระสำคัญ การศึกษาต้องพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดีมีวินัยและเชี่ยวชาญตามความถนัดของตน โดยทุกคนต้องได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกัน ขอบเขตเนื้อหา ๑. จุดมุ่งหมายและหลักการของกฎหมาย การศึกษา ๒. สิทธิ หน้าที่ ระบบการศึกษาและแนวการจัดการศึกษา จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. อธิบายจุดมุ่งหมายและหลักการของกฎหมายการศึกษา ด้านทักษะและกระบวนการ ๒. วิเคราะห์สภาพปัญหาจากกรณีตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายการศึกษาได้อย่างมีเหตุผล	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๑. ครูให้นักเรียนอ่านบทกลอนดังต่อไปนี้ พร้อมถามความรู้สึกลับเรียนตอบทกลอนดังกล่าว “อันอำนาจใดได้ในโลกนี้ ไม่เห็นมีเปรียบปานการศึกษา สร้างคนหา คำมิได้ในโลก ขึ้นจากผู้ที่ไม่หาค่าไม่มี” (การศึกษาทำให้ผู้คนมีอำนาจ ซึ่งเกิดมาจากการเรียนรู้ในวิชาเกิดเป็นความสามารถ) ๒. ครูให้นักเรียนดูภาพอาชีพในฝันต่าง ๆ ของเด็ก โดยใช้สื่อโปรแกรม Power point เรื่อง กฎหมายการศึกษา และใช้คำถามเพื่อให้นักเรียน แสดงความคิดเห็น ดังนี้ นักเรียนมีความใฝ่ฝันอยากจะทำอะไร อะไรในอนาคต ? (แนวคำตอบ : ครู แพทย์ ตำรวจ ทหาร นักธุรกิจ) โดยครูเขียนคำตอบของนักเรียนลงบนกระดาน  ที่มา : http://campus.sanook.com/1388193/	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. สื่อโปรแกรม Power point เรื่อง กฎหมายการศึกษา ๒. วีดิทัศน์ ๕ อาชีพในฝันเด็กยุค ๒๕๖๒ ๓. ภาพอนาคตการศึกษาในร่าง รัฐธรรมนูญใหม่ ๔. กรณีตัวอย่าง นร.บงดอยเดินเท้า บุกป่า-ลงมาสอบโอเน็ต ผอ.สพป. น่าน ส่องแสบปัญหาแล้ว ๕. กรณีตัวอย่าง พรบ.กองทุนความ เสมอภาคทางการศึกษา ภาระงาน/ชิ้นงาน ๑. การวิเคราะห์สภาพปัญหาจาก กรณีตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย การศึกษาลงในกระดาษ A๔ ๒. การวิเคราะห์ความสำคัญของ กฎหมายการศึกษาที่มีการจัด การศึกษาในรูปแบบฝึกหัด เรื่อง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๙ เรื่อง กฎหมายการศึกษา		เวลา ๑ ชั่วโมง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง สิทธิหน้าที่ของเรา		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม		
รายวิชา สังคมศึกษา		
กฎหมายการศึกษา		
ด้านคุณลักษณะ		
๓. ยอมรับความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสมาชิกในกลุ่มโดยไม่มีข้อขัดแย้ง		
๓. ครูเปิดวิดีโอที่ ๕ อาชีพในฝันเด็กยุค ๒๕๖๒ (https://youtu.be/TarGxShGA) ให้นักเรียนดู และใช้คำถามดังนี้ “มีอาชีพที่นักเรียนสนใจบ้างหรือไม่ และอาชีพเหล่านั้นเกี่ยวข้องกับ การศึกษาอย่างไร ?” (แนวคำตอบ : มี การศึกษานำไปสู่การมีความรู้ เพื่อใช้ในการประกอบอาชีพ)		
ขั้นสอน		
๔. ครูอธิบายบทเรียนเรื่อง กฎหมายการศึกษา โดยใช้ Power point เรื่อง “กฎหมายการศึกษา”		
๕. ครูให้นักเรียนศึกษาภาพการเปรียบเทียบสิทธิการศึกษาต่าง ๆ ที่นักเรียนได้รับจากรัฐธรรมนูญ (แนวคำตอบ : สิทธิการเรียนรู้ การ ได้รับการพัฒนาการศึกษา แนวทางการจัดการศึกษา)		
		
ที่มา : //www.tcijthai.com/office-tcij/headpicture/3X5mCsGThu82243.jpg		

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง สิทธิหน้าที่ของเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๙ เรื่อง กฎหมายการศึกษา รายวิชา สังคมศึกษา	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๖. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น ๖ กลุ่ม และมอบหมายให้นักเรียนบอกใจความสำคัญและสภาพปัญหาของการจัดการศึกษาจากกรณีตัวอย่างที่แต่ละกลุ่มได้รับลงในกระดาษ A๔ กลุ่มหมายเลขที่ กรณีตัวอย่างเด็กนร.บندوقเดินเท้าบูกา-ลงมาสอบโอเน็ต ผอ.สพป.น่าน ส่งเรื่องแก้ปัญหาแล้ว กลุ่มหมายเลขที่ กรณีตัวอย่างพรบ.กองทุนเสมอภาคทางการศึกษา ๗. ครูสุ่มตัวแทนกลุ่มหมายเลขที่และหมายเลขที่นำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนและให้กลุ่มที่เหลือเสนอความคิดเห็นเพิ่มเติม ขั้นสรุป ๘. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียนโดยวิเคราะห์ประเด็นความสัมพันธะระหว่างกรณีตัวอย่างที่ได้ศึกษากับสิทธิการศึกษาในรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้องกันอย่างไรบ้าง (แนวคำตอบ : การเดินทางไกลเพื่อไปเรียนนั้นถือเป็นสิ่งที่ทำให้เห็นว่าสังคมให้ความสำคัญกับการศึกษาที่เชื่อว่าการศึกษาคือจะช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตได้ และสิทธิเหล่านี้เป็นสิ่งที่รัฐควรให้ความสำคัญ ส่วนพรบ.กองทุนเสมอภาคทางการศึกษา ซึ่งถือเป็นการให้ความสำคัญต่อการจัดการศึกษาของภาครัฐที่มุ่งเน้นลดความเหลื่อมล้ำของการศึกษาอย่างเสมอภาคเท่าเทียม” ๙. ครูมอบหมายให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด เรื่อง กฎหมายการศึกษา ลงในสมุดบันทึกการเรียนรู้	

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. อธิบายจุดมุ่งหมายและหลักการของกฎหมายการศึกษา	- การตอบคำถาม	- คำถาม - แบบสังเกตพฤติกรรม	ดี : บอกจุดมุ่งหมายและหลักการของกฎหมายการศึกษาได้ พอใช้ : บอกจุดมุ่งหมายและหลักการของกฎหมายการศึกษาได้แต่ไม่ครบถ้วน ปรับปรุง : ไม่สามารถบอกจุดมุ่งหมายและหลักการของกฎหมายการศึกษา
ด้านทักษะ/กระบวนการ ๒. วิเคราะห์กรณีตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายการศึกษาได้อย่างมีเหตุผล	- แผ่นพับชาร์ตการวิเคราะห์กรณีศึกษา - แบบฝึกหัด เรื่องกฎหมายการศึกษา - สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	- แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ดี : อธิบายกรณีตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายการศึกษาได้อย่างมีเหตุผล พอใช้ : อธิบายกรณีตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายการศึกษาได้อย่างมีเหตุผล แต่ขาดเหตุผลบางประการ ปรับปรุง : ไม่สามารถอธิบายกรณีตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายการศึกษาได้อย่างมีเหตุผล
ด้านคุณลักษณะ ๓. ยอมรับความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่มเสียส่วนใหญ่โดยไม่มีข้อขัดแย้ง	- สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	- แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ดี : มีหลักประชาธิปไตย รับฟังความคิดเห็นบนความหลากหลายของสมาชิกในกลุ่มได้อย่างเหมาะสม พอใช้ : มีหลักประชาธิปไตย รับฟังความคิดเห็นบนความหลากหลายของสมาชิกในกลุ่มได้บางประเด็น

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
			ปรับปรุง : ไม่สามารถทำงานร่วมกันและไม่รับฟังความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่ม

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

กรณีตัวอย่างที่ ๑ นร.บندوقเดินเท้าบุกป่า-ลงมาสอบโอเน็ต ผอ.สพป.น่าน สั่งเร่งแก้ปัญหาแล้ว

ผู้สื่อข่าวรายงานว่าเมื่อเร็ว ๆ นี้ มีผู้ใช้เฟซบุ๊ก “สมศักดิ์ ประสาร” ได้โพสต์ภาพพร้อมข้อความระบุว่า การศึกษาหยวนะ : ภาพเด็ก ๆ จากห้องเรียนหนึ่งเดินทางไปสอบข้อสอบระดับชาติอีกที่หนึ่ง โดยภาพมีนักเรียนชาย ๕-๖ คนพร้อมครูกำลังแบกสัมภาระเดินเท้าออกจากโรงเรียนที่อยู่กลางหุบเขาเพื่อเดินทางลัดเลาะออกจากป่าเพื่อไปรับการทดสอบระดับชาติที่โรงเรียนอีกแห่งหนึ่ง ซึ่งในภาพแสดงให้เห็นถึงความยากลำบากในการเดินทางของนักเรียนชายและครูอีก ๑ คน

ผู้สื่อข่าวรายงานว่าจากการตรวจสอบข้อมูลนักเรียนในภาพน่าจะเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ จากศูนย์การเรียนรู้บ้านปากำ-ขุนน้ำจอน อ.บ่อเกลือ จ.น่าน ซึ่งอยู่ในสังกัดของโรงเรียนบ้านสัว โดยนักเรียนกลุ่มนี้จะต้องเดินทางจากศูนย์การเรียนรู้ฯ ที่ตั้งอยู่บนดอยลึกไปในป่าเพื่อเข้ามาสอบโอเน็ตที่จัดสอบโดยสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (สทศ.) ช่วงปลายเดือนกุมภาพันธ์ที่ผ่านมา ทั้งนี้ได้มีผู้มากดไลค์และแสดงความคิดเห็นจำนวนมากส่วนใหญ่ระบุว่าควรจะมีการจัดส่งข้อสอบเพื่อให้เด็กกลุ่มนี้ได้สอบที่ศูนย์การเรียนรู้ฯ โดยไม่ต้องเดินทางไกลจากดอยมาสอบ

ที่มา : https://www.matichon.co.th/social/new_72982

กรณีตัวอย่างที่ ๒ ครม.เห็นชอบร่างพ.ร.บ.กองทุนเสมอภาคทางการศึกษา

รมว.ศึกษาธิการ เผย ครม.เห็นชอบ ร่างพ.ร.บ.กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ รัฐบาลประเดิมเงินทุนให้ ๑,๐๐๐ ล้านบาท สำนักบฯดับฝันไม่ให้ใช้เงิน ๕% จากงบประมาณทางการศึกษา ชี้ ศธ.ต้องจัดเป็นแผนดำเนินการ ซึ่งจะเป็นหลักการของการใช้งบประมาณที่ถูกต้อง

อังคารที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ เวลา ๑๗.๓๒ น.

วันนี้ (๒๐ ก.พ.) นพ.ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์ รมว.ศึกษาธิการ เปิดเผยว่า ในการประชุมคณะรัฐมนตรี (ครม.) ที่ประชุมได้เห็นชอบกล่าวว่า ในที่ประชุมคณะรัฐมนตรี (ครม.) ร่างพ.ร.บ.กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ ซึ่งรัฐบาลจะประเดิมเงินทุนให้แก่กองทุนนี้จำนวน ๑,๐๐๐ ล้านบาท พร้อมกับได้รับมอบหมายให้ตนในฐานะ รมว.ศึกษาธิการ ไปแถลงเรื่องดังกล่าวในวันที่ ๒๓ ก.พ.นี้ ที่รัฐสภาโดยสิ่งที่สำคัญคือ ร่างพ.ร.บ.ดังกล่าวจะเสร็จทันตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดแน่นอน ส่วนการใช้เงิน ๕% ของงบการศึกษาทั้งหมดมาใช้ในกองทุนนี้นั้น สำนักงบประมาณได้ตั้งกลับมาว่าไม่สามารถใช้ระบบกันเงินร้อยละ ๕ ของงบฯ การศึกษาทั้งหมดได้ โดยให้เหตุผลว่าไม่ใช่วิธีการทางงบประมาณ ซึ่งวิธีทางงบประมาณ คือจะต้องมีการทำแผนการดำเนินงานในแต่ละปีมาเพื่อเสนอของบฯ กับครม.

ที่มา : <https://www.dailynews.co.th/education/628438>

แบบฝึกหัด เรื่อง กฎหมายการศึกษา

๑. การศึกษามีไว้เพื่ออะไร

แนวคำตอบ : เพื่อทำให้คนมีความรู้ความสามารถ เพื่อทำให้คนเป็นคนดี เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต เพื่อให้มีงานทำ

๒. นอกจากการเรียนในโรงเรียนแล้วยังสามารถได้รับการศึกษาทางใดได้อีกบ้าง

แนวคำตอบ : การศึกษาจะเกิดขึ้นที่ใดก็ได้ อาจเรียนการศึกษานอกระบบ หรือเรียนรู้ในสิ่งที่สนใจด้วยตัวเอง หรือคนที่มีความรู้ความสามารถโดยตรงก็ได้

๓. การศึกษามีความสำคัญอย่างไรต่อตัวเราและประเทศชาติ

แนวคำตอบ : การศึกษาทำให้เรามีความรู้ความสามารถ เป็นคนดีมีวินัย มีงานที่ดีคุณภาพชีวิตที่ดี เมื่อคนในประเทศเป็นคนดีมีความรู้ความสามารถประเทศชาติก็จะพัฒนา

๔. บุคคลใดควรได้รับสิทธิทางการศึกษา

แนวคำตอบ : ทุกคนควรได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม

๕. กฎหมายการศึกษามีความสำคัญอย่างไรต่อการศึกษา

แนวคำตอบ : ช่วยระบุแนวทางในการจัดการศึกษา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๐ เรื่อง กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค		เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
รายวิชา สังคมศึกษา		
ตัวชี้วัด	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ/แหล่งเรียนรู้
ส ๒.๑ ม.๑/๑ ปฏิบัติตามกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิของบุคคล	ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน	๑. สื่อโปรแกรม Power point เรื่องกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค
สาระสำคัญ	๑. ครูนำเข้าสู่บทเรียนโดยให้นักเรียนศึกษาข่าวการฉ้อโกงสินค้างานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคซึ่งให้เหตุผลของการฉ้อโกงที่เรียดังจากนั้นให้นักเรียนอภิปรายแสดงความคิดเห็น (https://youtu.be/mxXSzH7DX5I)	๒. วีดิทัศน์ข่าวกรณีสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคซึ่งให้เหตุผลของการฉ้อโกงที่เรียดังจากนั้นให้นักเรียนอภิปราย
	ขั้นสอน	๓. กรณีตัวอย่างโฆษณาฉ้อโกงใน ๗ วัน
	๑. การบริโภคหมายถึงการกินอย่างเดียวยังหรือไม่ (แนวคำตอบ : ไม่ใช่ การบริโภคหมายถึง การใช้ประโยชน์จากสินค้าและบริการไม่จำเป็นต้องเป็นการกินเท่านั้น)	๔. กรณีตัวอย่างรถเก๋งเรียดังจากศูนย์
ขอบเขตเนื้อหา	๒) นักเรียนเคยโดนหรือพบเห็นการละเมิดสิทธิผู้บริโภคหรือไม่ (แนวคำตอบ : ให้ผู้เรียนร่วมกันอภิปราย)	๕. กรณีตัวอย่างการบังคับซื้อสินค้า
๑. จุดมุ่งหมายของกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค	๓) เมื่อถูกละเมิดสิทธิผู้บริโภคนักเรียนจะทำอย่างไร (แนวคำตอบ : ร้องเรียนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แจ้งตำรวจ บอกครู)	ภาระงาน/ชิ้นงาน
๒. หน่วยงานที่คุ้มครองผู้บริโภค	๓. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น ๖ กลุ่ม แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอภิปรายการบริโภคสินค้าและบริการดังนี้ โดยทำลงในกระดาษฟลิปชาร์ต	๑. การอภิปรายเกี่ยวกับการบริโภคจากกรณีตัวอย่างลงในแผ่นฟลิปชาร์ต
๓. สิทธิของผู้บริโภค	กลุ่ม ๑ และกลุ่ม ๒ อภิปรายเรื่องโฆษณาฉ้อโกงใน ๗ วัน	
จุดประสงค์การเรียนรู้	กลุ่ม ๓ และกลุ่ม ๔ อภิปรายเรื่องรถเก๋งเรียดังจากศูนย์	
ด้านความรู้	กลุ่ม ๕ และกลุ่ม ๖ อภิปรายเรื่องการบังคับซื้อสินค้า	
๑. บอกสิทธิขั้นพื้นฐานของผู้บริโภคได้อย่างถูกต้อง		

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๐ เรื่อง กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค			เวลา ๑ ชั่วโมง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง สิทธิหน้าที่ของเรา	กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	รายวิชา สังคมศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ด้านทักษะและกระบวนการ ๒. นำเสนอแนวทางการปฏิบัติตนเพื่อป้องกันการถูกละเมิดสิทธิของผู้บริโภคได้อย่างมีเหตุผล ด้านคุณลักษณะ ๓. ยอมรับความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสมาชิกในกลุ่มโดยไม่มีข้อขัดแย้ง	โดยมีหัวข้อในการอภิปรายร่วมกัน และหาข้อสรุปในประเด็นดังต่อไปนี้ ๑) จากกรณีตัวอย่างเป็นการละเมิดสิทธิผู้บริโภคในข้อใดบ้าง ๒) หากโดนละเมิดสิทธิเช่นนี้ จะดำเนินการฟ้องร้องได้ที่หน่วยงานใด ๓) เพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดละเมิดสิทธิของผู้บริโภคกรณีตัวอย่าง ควรปฏิบัติตนอย่างไร		

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ลิขิหน้าี่ของเรา แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๐ เรื่อง กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชา สังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	
	๔. ครูสุ่มตัวแทนกลุ่มนำเสนอการวิเคราะห์หัวข้อที่นักเรียนและให้กลุ่มที่เหลือแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม ขั้นสรุป ๕. ครูอธิบายเชื่อมโยงการโฆษณาของกระทรวงกับการณี่ตัวอย่างที่นักเรียนได้วิเคราะห์และให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายการโฆษณาของกระทรวงว่าเป็นการละเมิดสิทธิของผู้บริโภคหรือไม่ อย่างไร ๖. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายคำถามต่อไปนี้ ๑) ทำไมต้องมีสิทธิผู้บริโภค (แนวคำตอบ : เพราะผู้บริโภคเป็นผู้ที่ตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าและบริการ ดังนั้นจึงควรได้รับสิทธิเพื่อไม่ให้ถูกผู้ขายหลอกหลวงหรือเอาเปรียบ) ๒) หากไม่มีกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคจะเป็นอย่างไร (แนวคำตอบ : โฆษณาเกินจริง มีการหลอกขายสินค้า สินค้าราคาแพง ไม่ได้มาตรฐาน) ๓) การมีกฎหมายคุ้มครองจะทำให้ผู้บริโภคไม่ถูกเอาเปรียบจริงหรือไม่อย่างไร (แนวคำตอบ : ไม่ เพราะไม่มีใครที่จะคุ้มครองได้ตลอดผู้บริโภคร้องระมัดระวังตัวเองด้วย)

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. บอกสิทธิขั้นพื้นฐานของผู้บริโภคได้อย่างถูกต้อง	- การตอบคำถาม	- คำถาม - แบบสังเกตพฤติกรรม	ดี : ระบุสิทธิขั้นพื้นฐานของผู้บริโภคได้อย่างถูกต้อง พอใช้ : ระบุสิทธิขั้นพื้นฐานของผู้บริโภคได้อย่างถูกต้อง แต่ไม่ครบถ้วน ปรับปรุง : ไม่สามารถระบุสิทธิขั้นพื้นฐานของผู้บริโภคได้อย่างถูกต้อง
ด้านทักษะ/กระบวนการ ๒. นำเสนอแนวทางการปฏิบัติตนเพื่อป้องกันการถูกละเมิดสิทธิของผู้บริโภคได้อย่างมีเหตุผล	- การอภิปราย - สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	- แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ดี : บอกแนวทางการปฏิบัติตนเพื่อป้องกันการถูกละเมิดสิทธิของผู้บริโภคได้อย่างมีเหตุผล พอใช้ : บอกแนวทางการปฏิบัติตนเพื่อป้องกันการถูกละเมิดสิทธิของผู้บริโภคได้อย่างมีเหตุผล แต่ขาดเหตุผลบางประการ ปรับปรุง : ไม่สามารถบอกแนวทางการปฏิบัติตนเพื่อป้องกันการถูกละเมิดสิทธิของผู้บริโภคได้อย่างมีเหตุผล
ด้านคุณลักษณะ ๓. ยอมรับความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสมาชิกในกลุ่มโดยไม่มีข้อขัดแย้ง	- สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	- แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ดี : มีหลักประชาธิปไตย รับฟังความคิดเห็นบนความหลากหลายของสมาชิกในกลุ่มได้อย่างเหมาะสม พอใช้ : มีหลักประชาธิปไตย รับฟังความคิดเห็นบนความหลากหลายของสมาชิก

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
			ในกลุ่มได้บางประเด็น ปรับปรุง : ไม่สามารถ ทำงานร่วมกันและไม่รับ ฟังความคิดเห็นของ สมาชิกในกลุ่ม

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

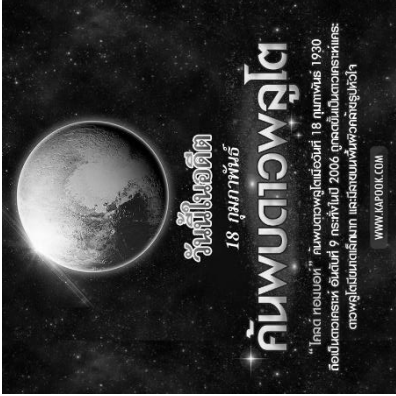
.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง สิทธิหน้าที่ของเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๑ เรื่อง กฎหมายลิขสิทธิ์ เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	
ตัวชี้วัด ส ๒.๑ ม.๑/๑ ปฏิบัติตามกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิของบุคคล สาระสำคัญ สิทธิในผลงานที่เกิดจากการใช้ความรู้ความสามารถและความพยายามในการสร้างสรรค์ชิ้นยอมเป็นผู้สร้างผลงานนั้นจึงต้องกำหนดกฎหมายเพื่อคุ้มครองสิทธิของผู้สร้างผลงาน ขอบเขตเนื้อหา ๑. จุดมุ่งหมายและหลักการของกฎหมายลิขสิทธิ์ ๒. ความหมายและประเภทของลิขสิทธิ์ จุดประสงค์การเรียนรู้ด้านความรู้ ๑. บอกแนวทางการปฏิบัติตนตามกฎหมายลิขสิทธิ์ได้อย่างเหมาะสม	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๑. ครูให้นักเรียนศึกษาภาพสิ่งของต่าง ๆ โดยใช้สื่อโปรแกรม Power point เรื่อง กฎหมายลิขสิทธิ์ และใช้คำถาม ดังนี้ ๑) หนังสือ (https://bit.ly/2AKOb2e) ๒) ขาว (https://bit.ly/2HbmixG) ๓) ภาพถ่าย https://bit.ly/2FoYO6W) ๔) แผ่นเพลง (https://bit.ly/2AMVFdL)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง สิทธิหน้าที่ของเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๑ เรื่อง กฎหมายลิขสิทธิ์ รายวิชา สังคมศึกษา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ด้านทักษะและกระบวนการ ๒. อภิปรายความสำคัญของลิขสิทธิ์และกฎหมายลิขสิทธิ์ได้อย่างมีเหตุผล ด้านคุณลักษณะ ๓. ยอมรับความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสมาชิกในกลุ่มโดยไม่มีข้อขัดแย้ง	๕) กฎหมาย(https://bit.ly/2AMVFC1) ๖) ข้อค้นพบ (https://bit.ly/2FwG18E)  ๑) จากภาพต่าง ๆ นักเรียนคิดว่ารูปใดเป็นของที่ลิขสิทธิ์บ้าง และเพราะอะไร (แนวคำตอบ : “รูป ๑ ๒ ๓ เพราะเป็นสิ่งที่ผู้สร้างสรรค์ทำขึ้น เกิดจากการใช้ความสามารถและสติปัญญาของบุคคลนั้น งานเหล่านี้จึงได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายลิขสิทธิ์) ๒) ส่วนรูป ๔ ๕ ๖ เพราะอะไรไม่ถือว่าเป็นงานที่มีลิขสิทธิ์ (แนวคำตอบ : เป็นสิ่งที่เกิดเป็นสาธารณะประโยชน์คนส่วนใหญ่ในสังคมสามารถเข้าถึง) ชั้นสอน ๒. ครูอธิบายจุดหมาย หลักการสำคัญของลิขสิทธิ์ โดยใช้สื่อโปรแกรม Power point เรื่อง กฎหมายลิขสิทธิ์ ประกอบการอธิบาย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง สิทธิหน้าที่ของเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๑ เรื่อง กฎหมายลิขสิทธิ์ เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ รายวิชา สังคมศึกษา ๓. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรม “ผลงานเรา ใครคุ้มครอง” โดยให้นักเรียน ออกแบบผลิตภัณฑ์หรือผลงานอะไรขึ้นมาหนึ่งอย่างลงในกระดาษ A๕ ใช้เวลาประมาณ ๑๐ นาที หลังจากนั้นนำผลงานติดบนกระดาน ๔. ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายคำถามเกี่ยวกับผลงานที่นักเรียนออกแบบ โดยใช้แนวคำถาม ดังนี้ ๑) ตอนนี้ผลงานของนักเรียนมีลิขสิทธิ์หรือยัง (แนวคำตอบ : มีแล้ว) ๒) ลิขสิทธิ์ของผลงานนักเรียนเกิดขึ้นตอนไหน (แนวคำตอบ : เมื่อผลงานสำเร็จเสร็จสิ้น) ๓) ตอนนี้นักเรียนมีสิทธิในการคุ้มครองลิขสิทธิ์ของผลงานตนเอง หรือยัง (แนวคำตอบ : มีแล้ว) ๔) ลิขสิทธิ์ที่เกิดขึ้นแล้วจะอยู่ไปจนถึงเมื่อไหร่ (แนวคำตอบ : ตลอดกาล) ๕) หากในช่วงเวลาอีกหลายปีต่อจากนี้ผู้ที่ ทำซ้ำ หรือดัดแปลง ผลงานของนักเรียนพวกเขาผิดหรือไม่ (แนวคำตอบ : ผิดเพราะเป็นการ ละเมิดลิขสิทธิ์) ๕. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับโทษของผู้ละเมิดลิขสิทธิ์ใคร เป็นเช่นไรในความคิดของนักเรียน (แนวคำตอบ : ปรับและระงับ การเผยแพร่ผลงานที่ละเมิดมา
---	--

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง สิทธิหน้าที่ของเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๑ เรื่อง กฎหมายลิขสิทธิ์ เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	รายวิชา สังคมศึกษา ๖. ครูให้นักเรียนเขียนแนวทางการใช้ชีวิตที่ไม่ละเมิดลิขสิทธิ์หรือแนวทางการมีส่วนร่วมในการช่วยปกป้องลิขสิทธิ์ของเจ้าของผลงาน ลงในสมุดบันทึกการเรียนรู้ ขั้นสรุป ๗. ครูให้นักเรียนศึกษาภาพเจ้าของลิขสิทธิ์มีสิทธิอย่างไรบ้างในผลงานของตนเอง และสรุปประเด็นความรู้ ที่มา : http://terrabbk.com/news/141345/เจ้าของลิขสิทธิ์มีสิทธิอย่างไรบ้างในผลงานของตนเอง (แนวคำตอบ : สิทธิในผลงานที่เกิดจากการใช้ความรู้ความสามารถและความพยายามในการสร้างสรรค์ชิ้นงานเป็นของตนเองผู้สร้างผลงานนั้น จึงต้องมีกฎหมายเพื่อคุ้มครองสิทธิของผู้สร้างผลงาน)

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. บอกแนวทางการปฏิบัติตนตามกฎหมายลิขสิทธิ์ได้อย่างเหมาะสม	- การตอบคำถาม	- คำถาม - แบบสังเกตพฤติกรรม	ดี : ระบุแนวทางการปฏิบัติตนตามกฎหมายลิขสิทธิ์ได้อย่างเหมาะสม พอใช้ : ระบุแนวทางการปฏิบัติตนตามกฎหมายลิขสิทธิ์ได้อย่างเหมาะสม แต่ไม่สมเหตุสมผล ปรับปรุง : ไม่สามารถระบุแนวทางการปฏิบัติตนตามกฎหมายลิขสิทธิ์ได้อย่างเหมาะสม
ด้านทักษะ/กระบวนการ ๒. อภิปรายความสำคัญของลิขสิทธิ์และกฎหมายลิขสิทธิ์ได้อย่างมีเหตุผล	- ผลงานออกแบบผลิตภัณฑ์จากกิจกรรม “ผลงานเรา ใครคุ้มครอง” - สมุดบันทึกการเรียนรู้ - สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	- แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ดี : อธิบายความสำคัญของลิขสิทธิ์และกฎหมายลิขสิทธิ์ได้อย่างมีเหตุผล พอใช้ : อธิบายความสำคัญของลิขสิทธิ์และกฎหมายลิขสิทธิ์ได้อย่างมีเหตุผล แต่ขาดเหตุผลบางประการ ปรับปรุง : ไม่สามารถอธิบายความสำคัญของลิขสิทธิ์และกฎหมายลิขสิทธิ์ได้อย่างมีเหตุผล
ด้านคุณลักษณะ ๓. ยอมรับความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสมาชิกในกลุ่มโดยไม่มีข้อขัดแย้ง	- สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	- แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ดี : มีหลักประชาธิปไตย รับฟังความคิดเห็นบนความหลากหลายของสมาชิกในกลุ่มได้อย่างเหมาะสม พอใช้ : มีหลักประชาธิปไตย รับฟังความคิดเห็นบนความหลากหลายของสมาชิกในกลุ่มได้บางประเด็น

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
			ปรับปรุง : ไม่สามารถทำงานร่วมกันและไม่รับฟังความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่ม

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

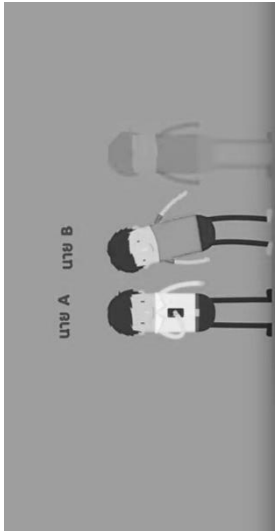
ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๒ เรื่อง กฎหมายการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง สิทธิหน้าที่ของเรา	เวลา ๑ ชั่วโมง	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	รายวิชา สังคมศึกษา	
ตัวชี้วัด ส ๒.๑ ม.๑/๑ ปฏิบัติตามกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิของบุคคล สาระสำคัญ กฎหมายการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ทำให้ทั้งประชาชนและหน่วยงานของรัฐใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตได้อย่างปลอดภัย ขอบเขตเนื้อหา ๑. จุดมุ่งหมายของกฎหมายการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ๒. หลักการของกฎหมายการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. อธิบายจุดมุ่งหมายและหลักการของกฎหมายการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ได้	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. สื่อโปรแกรม Power point เรื่อง กฎหมายการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ๒. วีดิทัศน์ เรื่อง สื่อวีดิทัศน์อิเล็กทรอนิกส์ พรบ. คอมพิวเตอร์ ภาระงาน/ชิ้นงาน ๑. ประเมินพฤติกรรมการใช้งานคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ลงในสมุดบันทึกการเรียนรู้	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๒ เรื่อง กฎหมายการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์			เวลา ๑ ชั่วโมง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง สิทธิหน้าที่ของเรา	รายวิชา สังคมศึกษา		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม			
ด้านทักษะและกระบวนการ ๒. วิเคราะห์พฤติกรรมที่เข้าข่ายการทำความผิด พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ได้อย่างมีเหตุผล ด้านคุณลักษณะ ๓. ยอมรับความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสมาชิกในกลุ่มโดยไม่มีข้อขัดแย้ง	ออนไลน์ Facebook ๓) จุดประสงค์ของผู้ที่เผยแพร่ภาพคืออะไร (แนวคำตอบ : ความสนใจ เรียกอวดโลก) ๔) นักเรียนทราบหรือไม่ว่าการนำภาพหรือข้อความดังกล่าวมาเผยแพร่มีความผิด เพราะเหตุใด (แนวคำตอบ : ทราบ/ไม่ทราบ เป็นการทำให้บุคคลอื่นเสื่อมเสียชื่อเสียง ทำให้ผู้อื่นได้รับความอับอาย ผิดกฎหมาย พรบ. คอมฯ ๔) พฤติกรรมดังกล่าวเป็นความผิดที่เกี่ยวข้องกับเรื่องใด (แนวคำตอบ : คอมพิวเตอร์ ๕) สิ่งใดที่จะช่วยควบคุมพฤติกรรมการใช้คอมพิวเตอร์ของบุคคลได้ (แนวคำตอบ : กฎหมายเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์) ชั้นสอน ๒. ครูให้นักเรียนเขียนพฤติกรรมการใช้งานคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต และสื่อสังคมออนไลน์ของตนเอง ลงในสมุดจำนวน ๕ ข้อ โดยเขียนตามความเป็นจริง ๓. ครูให้นักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ไม่ควรกระทำเมื่อใช้คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ตหรือสื่อสังคมออนไลน์ (แนวคำตอบ : การละเมิดข้อมูล การเผยแพร่รูปภาพสื่อเสียบุคคลอื่น) จากนั้นครูให้นักเรียนศึกษาวิทัศน์เรื่องสื่อวิถีอินเทอร์เน็ตกราฟิก พรบ. คอมพิวเตอร์ โดยให้นักเรียนพิจารณาพฤติกรรมที่เข้าข่ายการกระทำผิดทาง		

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง สิทธิหน้าที่ของเรา แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๒ เรื่อง กฎหมายการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชา สังคมศึกษา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	คอมพิวเตอร์  ที่มา : https://youtu.be/aiei9CYoP6M ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับวีดิทัศน์ โดยใช้แนวคำถามดังต่อไปนี้ ๑) วีดิทัศน์เรื่องนี้เกี่ยวข้องกับเรื่องใด (แนวคำตอบ : พฤติกรรมที่เข้าข่ายการกระทำผิดทางคอมพิวเตอร์ตามพระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์) ๒) พฤติกรรมการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตของนักเรียนเข้าข่ายการกระทำผิดทางคอมพิวเตอร์ตามพระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์หรือไม่ (แนวคำตอบ : เข้า/ไม่เข้าข่าย) ๔. ครูอธิบายเกี่ยวกับกฎหมายการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ โดยใช้สื่อโปรแกรม Power point เรื่อง กฎหมายการกระทำผิดเกี่ยวกับ
--	--

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง สิทธิหน้าที่ของเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๒ เรื่อง กฎหมายการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	รายวิชา สังคมศึกษา คอมพิวเตอร์ ๕. ครูให้นักเรียนจับคู่แล้วแลกเปลี่ยนข้อสงสัยของตนเองกับคู่ของนักเรียน จากนั้นให้คู่ของตนตรวจสอบพฤติกรรมการใช้งานคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตของตนเองที่เขียนไว้เมื่อตอนต้น โดยหากเป็นพฤติกรรมที่ดีให้ทำเครื่องหมายถูกด้านหลังข้อความด้วยปากกาสีแดง หากเป็นพฤติกรรมที่เข้าข่ายการกระทำผิดทางคอมพิวเตอร์ตามพระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์ให้นักเรียนทำเครื่องหมายกากบาทพร้อมเขียนแก้พฤติกรรมที่ควรกระทำลงในบรรทัดใหม่ ๖. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายในประเด็นคำถามดังต่อไปนี้ ๑) การกระทำพฤติกรรมที่ไม่ดีในสังคมออนไลน์มีผลเสียอย่างไร (แนวคำตอบ : สังคมออนไลน์จะวุ่นวายและมีปัญหา) ๒) นักเรียนจะมีส่วนร่วมในการใช้คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต และสื่อสังคมออนไลน์อย่างไรให้ถูกต้อง (แนวคำตอบ : ไม่ละเมิดข้อมูลผู้อื่น) ขั้นสรุป ๗. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปสาระการเรียนรู้เรื่อง พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ โดยอภิปรายคำถามต่อไปนี้ ๑) พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์กับการหมิ่นประมาทเหมือนหรือแตกต่างกัน อย่างไร (แนว
--	--

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง สิทธิหน้าที่ของเรา แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๒ เรื่อง กฎหมายการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชา สังคมศึกษา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	
	คำตอบ : แตกต่าง พรบ.คอมพิวเตอร์ไว้แค่เฉพาะข้อความที่เป็นเท็จแต่การหมิ่นประมาทไม่ว่าจริงหรือเท็จก็มีความผิด ดังนั้น พรบ.คอมฉบับใหม่จึงไม่สามารถใช้ฟ้องร้องกรณีหมิ่นประมาท) ๒) หากไม่มีพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์สถานการณ์การใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตจะเป็นอย่างไร (แนวคำตอบ : เกิดความวุ่นวายในระบบ เศรษฐกิจเสียหาย ข้อมูลข่าวสารไม่ถูกต้อง มีการหลอกลวงทุจริตมากขึ้น) ๘. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปประเด็นสำคัญ “ปัจจุบันคอมพิวเตอร์มีความจำเป็นอย่างมากต่อการติดต่อสื่อสาร การละเมิดสิทธิอาจเกิดขึ้นได้โดยง่าย ซึ่งการรู้กฎหมายดังกล่าวจึงมีความสำคัญที่จะป้องกันตนเองและไม่ไปกระทำผิดละเมิดบุคคลอื่น”

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. อธิบายจุดมุ่งหมายและหลักการของกฎหมายการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ได้	- การตอบคำถาม	- คำถาม - แบบสังเกตพฤติกรรม	ดี : บอกจุดมุ่งหมายและหลักการของกฎหมายการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ได้ พอใช้ : บอกจุดมุ่งหมายและหลักการของกฎหมายการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ได้แต่ไม่ครบถ้วน ปรับปรุง : ไม่สามารถบอกจุดมุ่งหมายและหลักการของกฎหมายการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ได้
ด้านทักษะ/กระบวนการ ๒. วิเคราะห์พฤติกรรมที่เข้าข่ายการทำความผิดพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ได้อย่างมีเหตุผล	- สมุดบันทึกการเรียนรู้ - สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	- แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ดี : จำแนกพฤติกรรมที่เข้าข่ายการทำความผิดพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ได้อย่างมีเหตุผล พอใช้ : จำแนกพฤติกรรมที่เข้าข่ายการทำความผิดพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ได้อย่างมีเหตุผล แต่ขาดเหตุผลบางประการ ปรับปรุง : ไม่สามารถจำแนกพฤติกรรมที่เข้าข่ายการทำความผิดพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ได้อย่างมีเหตุผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านคุณลักษณะ ๓. ยอมรับความคิดเห็นส่วนใหญ่ของสมาชิกในกลุ่มโดยไม่มีข้อขัดแย้ง	- สังเกตพฤติกรรม การทำงานกลุ่ม	- แบบสังเกต พฤติกรรมการทำงาน กลุ่ม	ดี : มีหลักประชาธิปไตย รับฟังความคิดเห็นบน ความหลากหลายของ สมาชิกในกลุ่มได้อย่าง เหมาะสม พอใช้ : มีหลัก ประชาธิปไตย รับฟัง ความคิดเห็นบนความ หลากหลายของสมาชิก ในกลุ่มได้บางประเด็น ปรับปรุง : ไม่สามารถ ทำงานร่วมกันและไม่รับ ฟังความคิดเห็นของ สมาชิกในกลุ่ม

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ วิถีไทยและประเทศเพื่อนบ้าน

รหัสวิชา ส๒๑๐๐๑

รายวิชา สังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ภาคเรียนที่ ๑

ปีการศึกษา ๒๕๖๒

เวลา ๘ ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐานการเรียนรู้

ส ๒.๑ เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงามและธำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด

ส ๒.๑ ม.๑/๓ อภิปรายเกี่ยวกับคุณค่าทางวัฒนธรรมที่เป็นปัจจัยในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีหรืออาจนำไปสู่ความเข้าใจผิดต่อกัน

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การเรียนรู้ความคล้ายคลึงและความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมไทยกับวัฒนธรรมของประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้จะเป็นปัจจัยในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันและป้องกันการนำไปสู่ความเข้าใจผิดต่อกัน

๓. สาระการเรียนรู้

ความรู้

- ๑) อธิบายความหมายของวัฒนธรรม
- ๒) ยกตัวอย่างวัฒนธรรมไทยที่ตนเองภาคภูมิใจได้
- ๓) ระบุวัฒนธรรมของแต่ละภูมิภาคได้อย่างถูกต้อง
- ๔) อธิบายเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของประเทศเพื่อนบ้านได้
- ๕) อธิบายสาระสำคัญจากข่าวหรือบทความที่กำหนดให้
- ๖) เสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาและทางการอยู่ร่วมกันในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างมีเหตุผล
- ๗) อธิบายลักษณะของวัฒนธรรมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในด้านต่าง ๆ ได้
- ๘) ระบุคุณลักษณะของเยาวชนที่ดีได้อย่างมีเหตุผล

ทักษะ/กระบวนการ

- ๙) ยกตัวอย่างวัฒนธรรมของแต่ละภูมิภาคผ่านภาพวาด
- ๑๐) วิเคราะห์ลักษณะและปัจจัยของการก่อกำเนิดวัฒนธรรมได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
- ๑๑) เปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างทางวัฒนธรรมไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน
- ๑๒) วิเคราะห์จุดร่วมของวัฒนธรรมในแต่ละประเทศอาเซียนได้
- ๑๓) ออกแบบกิจกรรมในการสานสัมพันธ์ที่ดีระหว่างประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างเหมาะสม
- ๑๔) เสนอแนวทางการปฏิบัติตนเป็นเยาวชนที่ดีอย่างเหมาะสม

เจตคติ

- ๑๕) ยอมรับความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่มยึดถือเสียงส่วนใหญ่โดยไม่มีข้อขัดแย้ง
- ๑๖) เข้าใจและยอมรับความแตกต่างของวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน
- ๑๗) บอกความสำคัญในการเรียนรู้วัฒนธรรมที่มีความแตกต่างจากตนเองได้
- ๑๘) ยอมรับในความแตกต่างทางวัฒนธรรมและสามารถอธิบายการปฏิบัติตนเพื่อสร้างความเข้าใจอันดีต่อกันกับประเทศต่าง ๆ ได้
- ๑๙) เสนอแนวทางการอยู่ร่วมกันบนพื้นฐานวัฒนธรรมที่แตกต่างกันได้
- ๒๐) อภิปรายความสำคัญของเยาวชนต่อการพัฒนาประเทศ ตลอดจนเข้าใจถึงหน้าที่สถานภาพของตนเองในฐานะพลเมืองของประเทศ

๔. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- ความสามารถในการสื่อสาร
- ความสามารถในการคิด

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- มีวินัย
- ใฝ่เรียนรู้
- มุ่งมั่นในการทำงาน

๖. การประเมินผลรวบยอด

ภาระงาน/ชิ้นงาน

แผนผังความคิดสรุปวิธีการในการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างกันและลดความขัดแย้ง

เกณฑ์การประเมินผลชิ้นงานหรือภาระงาน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. อธิบายวิธีการในการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างกัน	อธิบายวิธีการในการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างกันได้ ๓ ประเด็นขึ้นไป	อธิบายวิธีการในการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างกันได้ ๓ ประเด็น	อธิบายวิธีการในการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างกันได้ ๒ ประเด็น	อธิบายวิธีการในการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างกันได้ ๑ ประเด็น
๒. ความเรียบร้อยของผลงาน	ผลงานเป็นระเบียบสวยงาม ไม่มีคำผิด	ผลงานเป็นระเบียบสวยงาม มีคำผิดเล็กน้อย	ผลงานเป็นระเบียบแต่ยังไม่สวยงาม ไม่มีคำผิด	ผลงานไม่เป็นระเบียบ มีคำเขียนผิดมาก

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๗ – ๘ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๕ – ๖ หมายถึง ดี

คะแนน ๓ – ๔ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๑ – ๒ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ ดี

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๓ เรื่อง ความหมายของวัฒนธรรม			เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง วิถีไทยและประเทศเพื่อนบ้าน			
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม			รายวิชา สังคมศึกษา
ตัวชี้วัด ส ๒.๑ ม.๑/๓ อภิปรายเกี่ยวกับคุณค่าทางวัฒนธรรมที่เป็นปัจจัยในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี หรืออาจนำไปสู่ความเข้าใจผิดต่อกัน	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๑. ครูให้นักเรียนศึกษาวิดีโอ เรื่อง “เที่ยววิถีไทย เก๋ไก๋ไม่เหมือนกัน” https://www.youtube.com/watch?v=vcTVJxnm3LQ พร้อมตั้งคำถามโดยให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น ดังนี้ คำถาม : จากคลิปวิดีโอออนไลน์เรียนคิดว่าผู้ผลิตต้องการสื่อให้เห็นถึงอะไรบ้าง คำตอบ : “สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญๆ วิถีชีวิตของคนไทยในแต่ละภูมิภาค เชิญชวนให้คนไทยหันมาท่องเที่ยวในประเทศไทย” คำถาม : จากคลิปวิดีโอออนไลน์เรียนคิดว่ามีอะไรบ้างที่ถือว่าเป็นวัฒนธรรมไทย คำตอบ : “การทำบุญตักบาตร การไหว้ผู้ใหญ่ การไหว้พระ เป็นต้น” และครูเชื่อมโยงเพื่อนำเข้าสู่บทเรียน	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. วิดีทัศน์ เรื่อง “เที่ยววิถีไทย เก๋ไก๋ไม่เหมือนกัน” ๒. กระดาษ A๔ ภาระงาน/ชิ้นงาน ๑. ยกตัวอย่างวัฒนธรรมไทยในชีวิตประจำวันลงในกระดาน A๔ ที่กำหนดให้	
สาระสำคัญ วัฒนธรรมเป็นวิถีการดำเนินชีวิตของมนุษย์ที่แสดงออกถึงความ เป็นมนุษย์อย่างสมบูรณ์			
ขอบเขตเนื้อหา			
๑. ความหมายของวัฒนธรรม			
๒. วัฒนธรรมไทย			
จุดประสงค์การเรียนรู้			
ด้านความรู้			
๑. อธิบายความหมายของวัฒนธรรมได้			
๒. ยกตัวอย่างวัฒนธรรมไทยที่ตนเองภาคภูมิใจได้			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๓ เรื่อง ความหมายของวัฒนธรรม หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง วิถีไทยและประเทศเพื่อนบ้าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชา สังคมศึกษา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	
ด้านทักษะและกระบวนการ ๓. ทักษะในการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ด้านคุณลักษณะ ๔. ยอมรับความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่ม โดยยึดถือเสียส่วนใหญ่โดยไม่มีข้อขัดแย้ง	ขั้นสอน ๒. ครูยกตัวอย่างคำที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม ๓ คำ ดังต่อไปนี้ “วิถีชีวิตของคนในสังคม การถ่ายทอดทางวัฒนธรรม มรดกจากบรรพบุรุษ” พร้อมทั้งคำถามกับนักเรียนว่า ๓ คำนี้เกี่ยวข้องกับอย่างไร โดยครูให้นักเรียนจับกลุ่ม กลุ่มละ ๓ คน และให้นักเรียนพูดคุยกันเพื่อหาคำตอบโดยครูใช้เวลาประมาณ ๓ นาที ๓. ครูสุ่มนักเรียนออกมานำเสนอประมาณ ๒ - ๓ กลุ่ม พร้อมร่วมกันสรุปความเกี่ยวข้องกันของคำทั้ง ๓ คำ “ว่าเป็นความหมายของวัฒนธรรม วิธีการดำเนินชีวิตของคนในสังคม ที่ปฏิบัติสืบทอดกันมาจากรุ่นสู่รุ่นจนเป็นรากฐานของการดำเนินชีวิต” ๔. ครูแจกกระดาษ A๔ ให้นักเรียนกลุ่มละ ๑ แผ่น พร้อมให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม ยกตัวอย่างวัฒนธรรมไทยที่นักเรียนเคยรู้จักหรือพบเห็นในชีวิตประจำวันให้ได้มากที่สุดใช้เวลา ๓ นาที ๕. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม จับคู่กลุ่มกัน และให้นักเรียนผลัดกันดูสิ่งที่เพื่อนอีกกลุ่มยกตัวอย่างวัฒนธรรมไทย พร้อม

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง วิถีไทยและประเทศเพื่อนบ้าน แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๓ เรื่อง ความหมายของวัฒนธรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชา สังคมศึกษา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	
	แลกเปลี่ยนเรียนรู้กันระหว่างกลุ่ม ๖. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือกวัฒนธรรมไทยที่กลุ่มของตนเองคิดว่าเป็นสิ่งที่สมาชิกในกลุ่มมีความภาคภูมิใจและอยากจะนำเสนอให้เพื่อนกลุ่มอื่นๆได้รู้มากที่สุด พร้อมอธิบายเหตุผลประกอบว่าทำไมจึงเลือกวัฒนธรรมนี้ และภาคภูมิใจอย่างไร ๗. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอวัฒนธรรมที่แต่ละกลุ่มเลือก ขั้นสรุป ๘. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปจากการนำเสนอหน้าชั้นเรียน พร้อมทั้งกล่าวให้เห็นว่า “วัฒนธรรมไทยแท้ที่จริงแล้วก็มีหลากหลายแฝงอยู่ โดยในแต่ละพื้นที่ที่หรือภูมิภาคของไทยต่างก็มีวัฒนธรรมเฉพาะของตนเองที่แตกต่างกันตามปัจจัยของแต่ละพื้นที่ ไม่ว่าจะเป็นลักษณะทางภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เศรษฐกิจ เป็นต้น”

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. อธิบายความหมายของวัฒนธรรมได้ ๒. ยกตัวอย่างวัฒนธรรมไทยที่ตนเองภาคภูมิใจได้	- สรุปลักษณะสัมพันธ์ของคำ - ยกตัวอย่างวัฒนธรรมไทยที่ตนเองรู้จัก และเลือกมานำเสนอ	- ชุดคำถาม - กระดาษ A๔ ที่เขียนคำตอบ และการนำเสนอ	๑) ดี : เรียบเรียงความคิดได้อย่างถูกต้อง มีเหตุผล พอใช้ : เรียบเรียงความคิดได้ แต่อาจขาดเหตุผลประกอบ ปรับปรุง : ไม่มีการเรียบเรียงความคิดและขาดเหตุผลประกอบ ๒) ดี : ยกตัวอย่างวัฒนธรรมในชีวิตประจำวันได้อย่างน้อย ๓ – ๕ วัฒนธรรม พอใช้ : ยกตัวอย่างวัฒนธรรมในชีวิตประจำวันได้อย่างน้อย ๑ – ๒ วัฒนธรรม ปรับปรุง : ไม่สามารถยกตัวอย่างวัฒนธรรมในชีวิตประจำวันได้
ด้านทักษะ/กระบวนการ ๓. ทักษะในการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม	- สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม - ชุดคำถาม	- แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ดี : ทักษะกระบวนการทำงานเป็นกลุ่ม มีการแบ่งหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่มได้อย่างชัดเจน พอใช้ : ทักษะกระบวนการทำงานเป็นกลุ่ม แต่ยังขาดการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบของสมาชิกแต่ละคน ปรับปรุง : ขาดทักษะกระบวนการทำงานเป็นกลุ่ม และไม่มีการแบ่งหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านคุณลักษณะ ๔. ยอมรับความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่มเสียส่วนใหญ่โดยไม่มีข้อขัดแย้ง	- สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	- แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ดี : มีหลักประชาธิปไตย รับฟังความคิดเห็นบนความหลากหลายของสมาชิกในกลุ่มได้อย่างเหมาะสม พอใช้ : มีหลักประชาธิปไตย รับฟังความคิดเห็นบนความหลากหลายของสมาชิกในกลุ่มได้บางประเด็น ปรับปรุง : ไม่สามารถทำงานร่วมกันและไม่รับฟังความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่ม

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๔ เรื่อง ที่มาของวัฒนธรรม		เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง วิถีไทยและประเทศเพื่อนบ้าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	รายวิชา สังคมศึกษา	
ตัวชี้วัด ส ๒.๑ ม.๑/๓ อภิปรายเกี่ยวกับคุณค่าทางวัฒนธรรมที่เป็นปัจจัยในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีหรืออาจนำไปสู่ความเข้าใจผิดต่อกัน	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๑. ครูทบทวนความรู้ของนักเรียน โดยครูให้นักเรียนศึกษาชุดภาพ อาหารของภาคเหนือ และภาคกลาง พร้อมตั้งคำถามเพื่อให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น ดังนี้	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. ภาพสไลด์อาหารภาคเหนือและภาคกลาง ๒. บัตรคำ คำว่า “ลักษณะภูมิประเทศ ความเชื่อทางศาสนา ที่ตั้ง ทรัพยากรธรรมชาติ ภูมิหลังทางประวัติศาสตร์” ภาระงาน/ชิ้นงาน ๑. วาดภาพวัฒนธรรมของแต่ละภูมิภาค ลงในแผ่นพับชาร์ตพร้อมนำเสนอหน้าชั้นเรียน
สาระสำคัญ วัฒนธรรมในแต่ละสังคมต่างก็มีเอกลักษณ์ที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นสิ่งที่สังคมนำมาปรับใช้เพื่อให้เข้ากับบริบททางสังคมนั้นๆ		
ขอบเขตเนื้อหา ๑. ที่มาของวัฒนธรรม ๒. ลักษณะสำคัญของวัฒนธรรม		
จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้		
๑. วิเคราะห์ลักษณะทางภูมิศาสตร์ที่สะท้อนผ่านวัฒนธรรมได้อย่างมีเหตุผล		
๒. ระบุวัฒนธรรมของแต่ละภูมิภาคได้อย่างถูกต้องสัมพันธ์กัน		

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง วิถีไทยและประเทศเพื่อนบ้าน หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง วิถีไทยและประเทศเพื่อนบ้าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๔ เรื่อง ที่มาของวัฒนธรรม รายวิชา สังคมศึกษา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
ด้านทักษะและกระบวนการ ๓. ยกตัวอย่างวัฒนธรรมของแต่ละภูมิภาคผ่านภาพวาด ๔. วิเคราะห์ลักษณะและปัจจัยของการก่อกำเนิดวัฒนธรรมได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ด้านคุณลักษณะ ๕. เข้าใจและยอมรับเหตุผลของความแตกต่างทางวัฒนธรรมได้	 https://bitey1122blog.wordpress.com/อาหารไทย-4-ภาค-3/รูปอาหารภาคกลาง https://www.wongnai.com/restaurants/216466tT-บ้านอิมสบาย-อาหารเหนือ คำถาม : จากรูปภาพสำหรับอาหารทั้ง ๒ รูปนี้ชื่ออาหารอะไรบ้างที่นักเรียนรู้จัก คำตอบ : “แคบหมู ข้าวสอย ต้มยำกุ้ง ขนมจีนน้ำเงี้ยว เป็นต้น” คำถาม : นักเรียนคิดว่าสำหรับอาหารทั้ง ๒ รูปสะท้อนให้เห็นถึงวัฒนธรรมของคนในภูมิภาคใดของประเทศไทย และเพราะเหตุใดจึงคิดเช่นนั้น	

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง วิถีไทยและประเทศเพื่อนบ้าน แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๔ เรื่อง ที่มาของวัฒนธรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชา สังคมศึกษา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	
	คำตอบ : “รูปที่ ๑ สะท้อนให้เห็นถึงวิถีวัฒนธรรมการกินของคนภาคเหนือ จะเน้นอาหารที่มีรสจัด และมีอาหารที่คล้ายคลึงกับภาคอีสานคือการทานข้าวเหนียว ส่วนรูปที่ ๒ สะท้อนให้เห็นถึงวิถีวัฒนธรรมการกินของคนภาคกลาง จะเน้นอาหารที่ทำจากพืชผักในพื้นที่ อาหารที่ไม่จัดมาก เน้นแกงกะทิ เป็นต้น” และครูเชื่อมโยงเพื่อนำเข้าสู่ชั้นสอน ชั้นสอน ๒. แบ่งนักเรียนออกเป็น ๘ กลุ่ม กลุ่มละ ๕ – ๖ คน และให้นักเรียนส่งตัวแทนกลุ่มมาจับสลากเลือกภูมิภาค ดังนี้ (ปรับตามบริบทของโรงเรียน) ๑) ภาคกลาง ๒) ภาคเหนือ ๓) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๔) ภาคใต้ ๓. ครูแจกกระดาษฟลิปชาร์ตให้นักเรียนกลุ่มละ ๑ แผ่น และให้นักเรียนแต่ละกลุ่มวาดภาพที่แสดงออกถึงวัฒนธรรมของแต่ละภูมิภาคที่นักเรียนรู้จักหรือพบเห็นมา เช่น

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง วิถีไทยและประเทศเพื่อนบ้าน แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๔ เรื่อง ที่มาของวัฒนธรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชา สังคมศึกษา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
	ขั้นสรุป ๗. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปกิจกรรม พร้อมทั้งประเด็นคำถามว่า ปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลทำให้วัฒนธรรมในแต่ละพื้นที่จึงมีเอกลักษณ์ที่แตกต่างกัน (แนวคำตอบ: “ลักษณะทางภูมิศาสตร์ ความเชื่อทางศาสนา ที่ตั้งทรัพยากรธรรมชาติ ภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ล้วนแล้วแต่ทำให้วัฒนธรรมในแต่ละพื้นที่มีความแตกต่างกัน ซึ่งต่างก็เป็นเอกลักษณ์ของแต่ละพื้นที่ ซึ่งนอกจากนี้บางพื้นที่ก็ยังมีการผสมผสานกันกับวัฒนธรรมภายนอกอีกด้วย”)	

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. บอกที่มาของวัฒนธรรมได้ ๒. ระบุลักษณะสำคัญของวัฒนธรรมได้	- สรุปลงจากชิ้นงานวาดภาพวัฒนธรรม - นำเสนอวัฒนธรรมของแต่ละภูมิภาค	- ชิ้นงานวาดภาพวัฒนธรรม - แบบประเมินการนำเสนอ	๑) ดี : คิดวิเคราะห์ลักษณะทางวัฒนธรรมได้ครอบคลุมและถูกต้องครบทุกประเด็น พอใช้ : คิดวิเคราะห์ลักษณะทางวัฒนธรรมได้ครอบคลุมและถูกต้องในบางประเด็น ปรับปรุง : ไม่สามารถคิดวิเคราะห์ลักษณะทางวัฒนธรรมได้ ๒) ดี : ระบุลักษณะวัฒนธรรมของแต่ละภูมิภาคได้อย่างน้อย ๓ - ๕ วัฒนธรรมในแต่ละภูมิภาค พอใช้ : ระบุลักษณะวัฒนธรรมของแต่ละภูมิภาคได้อย่างน้อย ๑ - ๒ วัฒนธรรมในแต่ละภูมิภาค ปรับปรุง : ไม่สามารถระบุลักษณะวัฒนธรรมของแต่ละภูมิภาคได้
ด้านทักษะและกระบวนการ ๓. ยกตัวอย่างวัฒนธรรมของแต่ละภูมิภาคผ่านภาพวาด	- สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	- แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ดี : วาดภาพสะท้อนวัฒนธรรมของแต่ละภูมิภาคได้อย่างน้อย ๓ - ๕ ภาพได้ พอใช้ : วาดภาพสะท้อนวัฒนธรรมของแต่ละภูมิภาคได้อย่างน้อย ๑ - ๒ ภาพได้ ปรับปรุง : ไม่สามารถวาดภาพสะท้อนวัฒนธรรมของแต่ละภูมิภาคได้

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านคุณลักษณะ ๔. เข้าใจและยอมรับเหตุผล ของความแตกต่างทาง วัฒนธรรมได้	- สังเกตพฤติกรรม การทำงานกลุ่ม	- แบบสังเกต พฤติกรรม การทำงานกลุ่ม	ดี : มีหลักประชาธิปไตย รับฟังความคิดเห็นบนความ หลากหลายของสมาชิกในกลุ่ม ได้อย่างเหมาะสม พอใช้ : มีหลักประชาธิปไตย รับฟังความคิดเห็นบนความ หลากหลายของสมาชิกในกลุ่ม ได้บางประเด็น ปรับปรุง : ไม่สามารถทำงาน ร่วมกันและไม่รับฟังความ คิดเห็นของสมาชิกในกลุ่ม

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

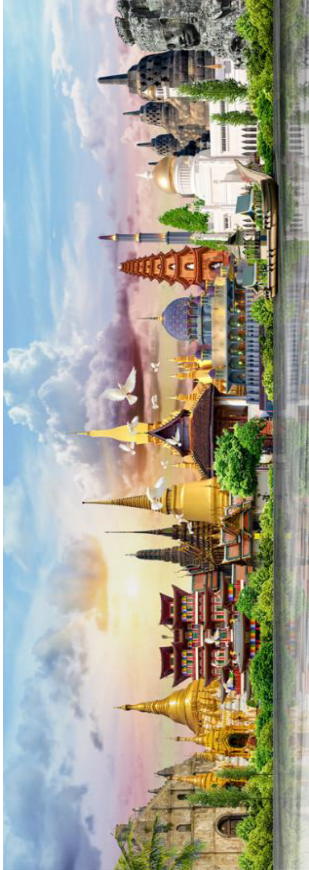
๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๕ เรื่อง ลักษณะทางวัฒนธรรมของประเทศเพื่อนบ้าน		เวลา ๑ ชั่วโมง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง วิถีไทยและประเทศเพื่อนบ้าน		ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม		รายวิชา สังคมศึกษา
ตัวชี้วัด ส ๒.๑ ม.๑/๓ อภิปรายเกี่ยวกับคุณค่าทางวัฒนธรรมที่เป็นปัจจัยในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีหรืออาจนำไปสู่ความเข้าใจผิดต่อกัน	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๑. ครูให้นักเรียนศึกษาภาพสิ่งก่อสร้างที่หลากหลายในอาเซียน พร้อมตั้งคำถามให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น ดังนี้	
สาระสำคัญ แต่ละประเทศก็จะมีวัฒนธรรมที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งล้วนแล้วแต่สะท้อนความเป็นเอกลักษณ์ของแต่ละชนชาติไว้อย่างชัดเจน		
ขอบเขตเนื้อหา ๑. เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของประเทศเพื่อนบ้าน		
๒. ลักษณะสำคัญทางวัฒนธรรมของประเทศเพื่อนบ้าน		
จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. อธิบายเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของประเทศเพื่อนบ้านได้	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. ภาพสิ่งก่อสร้างที่หลากหลายในอาเซียน ๒. บัตรข้อความลักษณะวัฒนธรรมอาเซียน ภาระงาน/ชิ้นงาน ๑. สรุปเอกลักษณ์และลักษณะสำคัญของวัฒนธรรมแต่ละชาติลงในแผ่นพับชาร์ตที่กำหนดให้	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๕ เรื่อง ลักษณะทางวัฒนธรรมของประเทศเพื่อนบ้าน			เวลา ๑ ชั่วโมง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง วิถีไทยและประเทศเพื่อนบ้าน			ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม			รายวิชา สังคมศึกษา
ด้านทักษะและกระบวนการ ๒. ทักษะในการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ด้านคุณลักษณะ ๓. ยอมรับความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่ม ยึดถือเสียส่วนใหญ่โดยไม่มีข้อขัดแย้ง			ขั้นสอน ๒. ครูให้นักเรียนแต่ละคนสุ่มเลือกข้อมูลของแต่ละประเทศผ่านบัตรข้อความลักษณะวัฒนธรรมอาเซียน โดยแต่ละประเทศมีข้อมูล ๕ ประเด็น ดังต่อไปนี้ ประเทศเมียนมาร์ - คนหลากหลายชาติพันธุ์ ได้แก่ ไทยใหญ่ กระเหรี่ยง มอญ เป็นต้น, คนส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ, ผู้ชายมีค่านำหน้าชื่อว่า “อู” ผู้หญิงมีค่านำหน้าชื่อว่า “มะ”, นุ่งผ้าโสร่ง เรียกว่า “ลองยี”, หล่าเผ่มีลักษณะคล้ายเมี่ยงคำของไทย ประเทศลาว – ภาษาลาวคล้ายกับภาษาอีสานในไทย, ตักบาตรข้าวเหนียว, ประเพณีหลายอย่างคล้ายไทย, รับประทานอาหารจากการเป็นอาณานิคมฝรั่งเศส เช่น ใช้กระเพาะหรือขนมปังฝรั่งเศส, ประชากรส่วนใหญ่เป็นชาวลาว ประเทศเวียดนาม – พูดภาษาเวียดนาม มีตัวอักษรกวีอั้ง, ผู้หญิงสวมชุดที่เรียกว่า “อ่าวหญ่าย”, อาหารที่เป็นที่รู้จักคือเฟอ , การแสดงหุ่นกระบอกน่าเป็นภูมิปัญญาช่วงหน้าฝน, อาหารนิยมใช้พืชสมุนไพรหลากหลายชนิด ประเทศมาเลเซีย - ประกอบด้วยชาวมลายู จีนและอินเดีย, ภาษามลายูเป็นภาษาประจำชาติ, เป็นประเทศมุสลิม, อาหารนิยมใช้เครื่องเทศเป็นหลัก เช่น นาซีเลอมัก, หนึ่งตระกูลมาเลเซีย หรือ วาญกุลิต ประเทศสิงคโปร์ – ส่วนใหญ่เป็นชาวจีน มลายู และอินเดีย, ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาหลัก, ไม่มีวัฒนธรรมเอกลักษณ์เฉพาะตนเอง, ก้าวหน้าทางเศรษฐกิจมากที่สุด, มีเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมจากการค้ามากที่สุด

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง วิถีไทยและประเทศเพื่อนบ้าน แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๕ เรื่อง ลักษณะทางวัฒนธรรมของประเทศเพื่อนบ้าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชา สังคมศึกษา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
	ขั้นสรุป ๕. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปกิจกรรม ดังคำถามต่อไปนี้ - เอกลักษณะของประเทศไทยต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ สะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญอย่างไรบ้าง (แนวคำตอบ : เอกลักษณะทางวัฒนธรรมของแต่ละชาติจะสะท้อนให้เห็นถึงภูมิปัญญา หรือที่มาของวัฒนธรรมต่างๆอันเป็นลักษณะสำคัญของวัฒนธรรมแต่ละชาติ - ปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลให้เกิดอัตลักษณ์ เอกลักษณะของแต่ละประเทศขึ้นมา (แนวคำตอบ : ด้านภูมิศาสตร์ ศาสนา วัฒนธรรม สังคม)	

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. อธิบายเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของประเทศเพื่อนบ้านได้	- จับกลุ่มเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม - นำเสนอลักษณะของวัฒนธรรมแต่ละประเทศ	- กระดาษสรุป - แบบประเมินการนำเสนอลักษณะของวัฒนธรรมแต่ละประเทศ	ดี : อธิบายเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อย่างน้อย ๘ - ๙ ประเทศได้อย่างเหมาะสม พอใช้ : อธิบายเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อย่างน้อย ๕ - ๗ ประเทศได้อย่างเหมาะสม ปรับปรุง : อธิบายเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ได้น้อยกว่า ๔ ประเทศ
ด้านทักษะและกระบวนการ ๒. มีทักษะในการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม	- สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	- แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ดี : ทักษะกระบวนการทำงานเป็นกลุ่ม มีการแบ่งหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่มได้อย่างชัดเจน พอใช้ : ทักษะกระบวนการทำงานเป็นกลุ่ม แต่ยังขาดการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบของสมาชิกแต่ละคน ปรับปรุง : ขาดทักษะกระบวนการทำงานเป็นกลุ่ม และไม่มีการแบ่งหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านคุณลักษณะ ๓. ยอมรับความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่มเสียงส่วนใหญ่โดยไม่มีข้อขัดแย้ง	- สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	- แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ดี : มีหลักประชาธิปไตย รับฟังความคิดเห็นบนความหลากหลายของสมาชิกในกลุ่มได้อย่างเหมาะสม พอใช้ : มีหลักประชาธิปไตย รับฟังความคิดเห็นบนความหลากหลายของสมาชิกในกลุ่มได้บางประเด็น ปรับปรุง : ไม่สามารถทำงานร่วมกันและไม่รับฟังความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่ม

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๖ เรื่อง ความเหมือนและความต่างของวัฒนธรรมไทยและวัฒนธรรมของประเทศเพื่อนบ้าน หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง วิถีไทยและประเทศเพื่อนบ้าน เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชา สังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑			สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. ภาพการทักทายที่ต่างกันของคน ๒ วัฒนธรรม ภาระงาน/ชิ้นงาน ๑. สรุปความเหมือนและความแตกต่างทางวัฒนธรรมของแต่ละประเทศในกระดาศักที่กำหนดให้	
ตัวชี้วัด ส ๒.๑ ม.๑/๓ อภิปรายเกี่ยวกับคุณค่าทางวัฒนธรรมที่เป็นปัจจัยในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีหรืออาจนำไปสู่ความเข้าใจผิดต่อกัน สาระสำคัญ วัฒนธรรมของแต่ละประเทศในอาเซียนมีความเหมือนและความแตกต่างกันตามลักษณะของวิถีชีวิตและความสัมพันธ์ของผู้คนในแต่ละพื้นที่ อันเป็นสิ่งที่จำเป็นต้องทำความเข้าใจความเหมือนความต่างจะนำไปสู่การสร้างความเข้าใจอันดีต่อกันได้ ขอบเขตเนื้อหา ๑. ความเหมือนและความแตกต่างของวัฒนธรรมไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๑. ครูทบทวนความรู้ของนักเรียน โดยการใช้คำถามเพื่อให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น ดังนี้ คำถาม : จากคาบเรียนที่แล้วให้นักเรียนคิดว่าวัฒนธรรมของแต่ละชาติในอาเซียนมีลักษณะเป็นอย่างไร ให้ยกตัวอย่างประกอบ คำตอบ : “คนลาวก็จะนับถือพระพุทธศาสนาเป็นหลัก มีประเพณีสำคัญ การดักบาตรข้าวเหนียว เป็นต้น” และครูเชื่อมโยงเพื่อนำเข้าสู่ชิ้นสอน ชิ้นสอน ๒. จากนั้นครูให้นักเรียนศึกษากรณีตัวอย่าง การทักทายที่ต่างกันของคน ๒ วัฒนธรรม	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. ภาพการทักทายที่ต่างกันของคน ๒ วัฒนธรรม ภาระงาน/ชิ้นงาน ๑. สรุปความเหมือนและความแตกต่างทางวัฒนธรรมของแต่ละประเทศในกระดาศักที่กำหนดให้	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. ภาพการทักทายที่ต่างกันของคน ๒ วัฒนธรรม ภาระงาน/ชิ้นงาน ๑. สรุปความเหมือนและความแตกต่างทางวัฒนธรรมของแต่ละประเทศในกระดาศักที่กำหนดให้	

โดยดึงคำถามจากภาพถึงลักษณะและวิธีการทักทายว่าเป็นของชาติใด รวมทั้ง

<http://www.ecotourism-laos.org/dosdont/dosdont2.htm>



แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๖ เรื่อง ความเหมือนและความต่างของวัฒนธรรมไทยและวัฒนธรรมของประเทศเพื่อนบ้าน หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง วิถีไทยและประเทศเพื่อนบ้าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชา สังคมศึกษา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	
จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. อธิบายเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมประเทศเพื่อนบ้านได้ ด้านทักษะและกระบวนการ ๒. เปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างของวัฒนธรรมไทยกับประเทศเพื่อนบ้านได้ ด้านคุณลักษณะ ๓. บอกถึงความสำคัญในการเรียนรู้วัฒนธรรมที่มีความแตกต่างจากตนเองได้	เปรียบเทียบความแตกต่างของวัฒนธรรมทั้ง ๒ ภาพ ๓. จากนั้นครูเชื่อมโยงลักษณะของวัฒนธรรมของแต่ละชาติ ที่มีความคล้ายคลึงกัน และนำเข้าสู่กิจกรรม “แตกต่างอย่างลงตัว” โดยครูแจกกระดาษให้นักเรียนแต่ละคนพับครึ่ง โดยแบ่งด้านขวาของกระดาษ ระบุความเหมือนทางวัฒนธรรมของแต่ละประเทศ และด้านซ้ายของกระดาษ เขียนความแตกต่างของแต่ละประเทศออกมา พร้อมให้นักเรียนจับคู่กันพิจารณาเอกลักษณ์วัฒนธรรม โดยแลกเปลี่ยน วิเคราะห์ความเหมือนและความต่างของวัฒนธรรมตามชาติที่วัฒนธรรมไทย โดยครูให้เวลาคู่ละ ๑ นาที หมุนวนไปเรื่อย ๆ จนครบโดยเปลี่ยนคู่ไปเรื่อย ๆ ๔. ครูสุ่มนักเรียนออกมานำเสนอสิ่งที่ตนเองวิเคราะห์ความเหมือนความต่างของวัฒนธรรมต่างชาติกับวัฒนธรรมไทย ขั้นสรุป ๕. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปกิจกรรม “แตกต่างอย่างลงตัว” โดยตั้งประเด็นคำถามดังต่อไปนี้ - ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีความเหมือนหรือความแตกต่างด้านใดบ้าง (แนวคำตอบ : อาหาร ภาษา วัฒนธรรม เชื้อชาติ) - ความหลากหลายที่เกิดขึ้นมาในภูมิภาค ส่งผลอย่างไรบ้างต่อการดำเนินชีวิตของนักเรียน (แนวคำตอบ : ความเหมือนและความแตกต่างว่าแต่ละวัฒนธรรมก็จะมีคุณค่าคล้ายคลึงและความแตกต่างกัน เป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องเรียนรู้เข้าใจวัฒนธรรมของผู้อื่น เพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคม)

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. อธิบายเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมประเทศเพื่อนบ้านได้	- เขียนเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมประเทศเพื่อนบ้าน	- กระดาษ A๔	ดี : อธิบายเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมประเทศเพื่อนบ้านได้อย่างน้อย ๒ – ๓ ประเทศ พอใช้ : อธิบายเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมประเทศเพื่อนบ้านได้ ๑ ประเทศ ปรับปรุง : ไม่สามารถอธิบายเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมประเทศเพื่อนบ้านได้
ด้านทักษะ/กระบวนการ ๒. วิเคราะห์เปรียบเทียบความเหมือนและความต่างของวัฒนธรรมไทยกับประเทศเพื่อนบ้านได้	- เขียนความเหมือนความต่างของวัฒนธรรมไทยและประเทศเพื่อนบ้าน	- ใบ A๔ ความเหมือนความต่างของวัฒนธรรม	ดี : วิเคราะห์ความเหมือนและความแตกต่างของวัฒนธรรมไทยกับวัฒนธรรมประเทศเพื่อนบ้านได้อย่างน้อย ๓ ประเด็น พอใช้ : วิเคราะห์ความเหมือนและความแตกต่างของวัฒนธรรมไทยกับวัฒนธรรมประเทศเพื่อนบ้านได้อย่างน้อย ๑ – ๒ ประเด็น ปรับปรุง : ไม่สามารถวิเคราะห์ความเหมือนและความแตกต่างของวัฒนธรรมไทยกับวัฒนธรรมประเทศเพื่อนบ้านได้
ด้านคุณลักษณะ ๓. ตระหนักและบอกถึงความสำคัญในการเรียนรู้วัฒนธรรมที่มีความแตกต่างจากของตนเองได้	- สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	- แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ดี : เสนอแนะแนวทางการอยู่ร่วมกันในสังคมที่หลากหลายอย่างสันติ ๒ – ๓ ประเด็น พอใช้ : เสนอแนะแนวทางการอยู่ร่วมกันในสังคมที่

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
			หลากหลายอย่างสันติ ๑ ประเด็น ปรับปรุง : ไม่สามารถ เสนอแนะแนวทางการอยู่ ร่วมกันในสังคมที่หลากหลาย อย่างสันติ

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๗ เรื่อง การสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างกันในเชิงวัฒนธรรม			เวลา ๑ ชั่วโมง	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง วิถีไทยและประเทศเพื่อนบ้าน		รายวิชา สังคมศึกษา		
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม				
ตัวชี้วัด ส ๒.๑ ม.๑/๓ อภิปรายเกี่ยวกับคุณค่าทางวัฒนธรรมที่เป็นปัจจัยในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีหรืออาจนำไปสู่ความเข้าใจผิดต่อกัน สาระสำคัญ การหาจุดร่วมกันภายใต้ความแตกต่าง จะมีส่วนในการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างกัน ขอบเขตเนื้อหา ๑. การสร้างความสัมพันธ์อันดีทางด้านวัฒนธรรม จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. อธิบายสาระสำคัญจากข่าวหรือบทความที่กำหนดได้ ด้านทักษะและกระบวนการ ๒. วิเคราะห์จุดร่วมของวัฒนธรรมในแต่ละประเทศอาเซียนได้	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๑. ครูทบทวนความรู้ของนักเรียน โดยการใช้คำถามเพื่อให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น ดังนี้ คำถาม : นักเรียนคิดว่าวัฒนธรรมไทยกับประเทศเพื่อนบ้านมีความเหมือนกันหรือแตกต่างกันอย่างไร พร้อมยกตัวอย่าง คำตอบ : “ประเทศกัมพูชา ลาว เมียนมาร์และไทยมีพื้นฐานทางวัฒนธรรมที่คล้ายคลึงกันจากการมีพระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติ จึงมีสิ่งก่อสร้างจำพวกเจดีย์ วัดต่าง ๆ มากมาย และผู้คนที่ยึดเอาพระพุทธศาสนาเป็นหลักปฏิบัติ” และครูเชื่อมโยงเพื่อนำเข้าสู่ขั้นสอน ขั้นสอน ๒. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น ๕ กลุ่ม และให้แต่ละกลุ่มศึกษาข่าวหรือบทความ ดังนี้ กลุ่มที่ ๑ เทศกาลกินเจหาดใหญ่เตรียมคึก! พบอาหารเจอาเซียน ๑๐ ประเทศ กลุ่มที่ ๒ วัฒนธรรมข้าว ภูมิเกษตรในประชาคมอาเซียน กลุ่มที่ ๓ ประเพณีลอยกระทงในกลุ่มอาเซียน กลุ่มที่ ๔ ศาสนาพุทธในอาเซียน ประวัติศาสตร์ที่ต้องเรียนรู้ กลุ่มที่ ๕ เรียนรู้มุสลิมในอาเซียนผ่านภาษา และ ศาสนา (ปฏิบัติตาม	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. ข่าวหรือบทความเกี่ยวกับวัฒนธรรมอาเซียน ๒. บัตรคำ ภาระงาน/ชิ้นงาน ๑. สรุปประเด็นสำคัญของจุดร่วมทางวัฒนธรรมในภูมิภาคลงในแผนผังชาร์ท		

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๗ เรื่อง การสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างกันในเชิงวัฒนธรรม		เวลา ๑ ชั่วโมง	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง วิถีไทยและประเทศเพื่อนบ้าน	กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	รายวิชา สังคมศึกษา	
ด้านคุณลักษณะ ๓. ยอมรับในความแตกต่างทางวัฒนธรรมและสามารถอธิบายการปฏิบัติตนเพื่อสร้างความเข้าใจอันดีต่อกันกับประเทศต่างๆได้		บริบทของโรงเรียน) ๓. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาข้อมูลจากข่าวตัวอย่าง พร้อมทั้งกำหนดประเด็นบนกระดาน ดังต่อไปนี้ “รากเหง้าทางประวัติศาสตร์วัฒนธรรมชาว วัฒนธรรมสายน้ำ วัฒนธรรมทางศาสนา” โดยสรุปใจความสำคัญของคำต่าง ๆ ให้เชื่อมโยงกับข่าวตัวอย่างที่กำหนดให้ลงในแผ่นพลีชาร์ท โดยมีประเด็นคำถามให้รวมวิเคราะห์ ดังต่อไปนี้ คำถาม : แต่ละข่าวหรือบทความสะท้อนให้เห็นจุดร่วมกันของวัฒนธรรมในอาเซียนอย่างไร แนวคำตอบ : การกินเจก็สะท้อนวัฒนธรรมจีนที่มีร่วมกัน , วัฒนธรรมการกินข้าว ถือเป็นพืชอาหารหลักของภูมิภาค, การลดยกระหว่สะท้อนความเชื่อเกี่ยวกับน้ำที่เป็นแหล่งวัฒนธรรมร่วมกัน, ศาสนาพุทธและอิสลามก็สะท้อนการมีความเชื่อและหลักปฏิบัติทางศาสนาร่วมกัน คำถาม : “จากที่เราเห็นจุดร่วมกันแล้วเราจะมีการใดบ้างที่ทำให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกันในด้านวัฒนธรรมและแนวทางการปฏิบัติตนในฐานะพลเมืองที่ดี” แนวคำตอบ ต้องสร้างความตระหนักของการเป็นพลเมืองในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และลดอคติของการเกลียดชังประเทศนอกเหนือจากตนเอง ก็จะเป็นหนทางแห่งความร่วมมืออีกหนทาง	

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง วิถีไทยและประเทศเพื่อนบ้าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๗ เรื่อง การสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างกันในเชิงวัฒนธรรม เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
หนึ่ง ๔. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอข่าวตัวอย่างที่เชื่อมโยงกับกลุ่มคำที่กำหนด พร้อมทั้งจุดร่วม และวิธีการทำให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกันในด้านวัฒนธรรม ขั้นสรุป ๕. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปประเด็นโดยมีประเด็นคำถามดังต่อไปนี้ คำถาม : จุติร่วมทางวัฒนธรรมของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีรากฐานจากปัจจัยใดบ้าง (แนวคำตอบ : ศาสนามีอิทธิพลในพื้นที่บริเวณนี้ เห็นได้จากประเพณีวัฒนธรรมต่าง ๆ ที่สะท้อนออกมาทั้งจากศาสนาพุทธ คริสต์ และอิสลามผ่านทางวิถีชีวิต ประเพณีและวัฒนธรรม) คำถาม : ความแตกต่างหลากหลายที่เกิดขึ้นในภูมิภาค ส่งผลอย่างไรบ้างต่อการดำรงชีวิตและมีแนวทางใดบ้างที่จะอยู่ร่วมกันในสังคม (แนวคำตอบ : ความหลากหลายที่เกิดขึ้นย่อมส่งผลให้เกิดปัญหาต่าง ๆ เป็นธรรมดา แต่การอยู่ร่วมกันจำเป็นต้องสร้างความสัมพันธ์ต่อกัน และการสร้างแนวทางวิธีการในการทำให้เกิดความเข้าใจอันดีกันทำได้ผ่านการเรียนรู้ เข้าใจกัน และร่วมมือกัน)	

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. อธิบายสาระสำคัญจากข่าวหรือบทความที่กำหนดได้	- สรุปรประเด็นสำคัญ	- แบบประเมินผลงาน - บัตรคำประโยค	ดี : วิเคราะห์สาระสำคัญจากข่าวหรือบทความ พร้อมอธิบายได้ชัดเจนครบถ้วน ทุกประเด็น พอใช้ : วิเคราะห์สาระสำคัญจากข่าวหรือบทความ พร้อมอธิบายได้ชัดเจนบางประเด็น ปรับปรุง : ไม่สามารถวิเคราะห์สาระสำคัญจากข่าวหรือบทความ
ด้านทักษะ/กระบวนการ ๒. วิเคราะห์ จุดร่วม ของ วัฒนธรรมในแต่ละประเทศ อาเซียนได้	- สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	- แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ดี : วิเคราะห์หาจุดร่วมทางวัฒนธรรมของประเทศในอาเซียนได้อย่างน้อย ๔ - ๕ ประเด็น พอใช้ : วิเคราะห์หาจุดร่วมทางวัฒนธรรมของประเทศในอาเซียนได้อย่างน้อย ๒ - ๓ ประเด็น ปรับปรุง : ไม่สามารถวิเคราะห์หาจุดร่วมทางวัฒนธรรมของประเทศในอาเซียนได้
ด้านคุณลักษณะ ๓. ยอมรับในความแตกต่างทางวัฒนธรรมและสามารถอธิบายการปฏิบัติตนเพื่อสร้างความเข้าใจอันดีต่อกันกับประเทศต่าง ๆ ได้	- สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	- แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ดี : เสนอแนวทางการปฏิบัติตน ตลอดจนการสร้างความสัมพันธ์ทางวัฒนธรรมได้ พอใช้ : เสนอแนวทางการ

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
			ปฏิบัติตน ตลอดจนการ สร้างความสัมพันธ์ทาง วัฒนธรรมได้ แต่ยังไม่ ครบถ้วนสมบูรณ์ ปรับปรุง : ไม่สามารถ เสนอแนวทางการปฏิบัติ ตน ตลอดจนการสร้าง ความสัมพันธ์ทาง วัฒนธรรมได้

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

กรณีตัวอย่างที่ ๑ เทศกาลกินเจหาดใหญ่เตรียมศึก! พบอาหารเจอาเซียน ๑๐ ประเทศ

ศูนย์ข่าวหาดใหญ่ - ผู้ว่าฯ นำแถลงข่าวจัดงานเทศกาลกินเจหาดใหญ่ ๒๕๕๖ “กินเจ ถูกปาก ถูกใจ ถูกอนามัย ไร้แอลกอฮอล์” เชิญอาหารเจอาเซียน ๑๐ ประเทศเพื่อเป็นจุดดึงดูดประชาชน และนักท่องเที่ยวให้มาร่วมบุญที่หาดใหญ่

วันนี้ (๒๖ ก.ย.) เมื่อเวลา ๑๘.๐๐ น. ที่บริเวณ ถ.เสน่หานุสรณ์ หน้าโรงแรมลี การ์เดนส์ พลาซ่า อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา นายกฤษฎา บุญราช ผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลา พร้อมด้วย นายนิพนธ์ บุญญามณี นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา นายพฤษชัย พัฒโน รองนายกเทศมนตรีนครหาดใหญ่ นายภานุ วรมิตร ผู้อำนวยการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานหาดใหญ่ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ร่วมกันแถลงข่าวการจัดงานเทศกาลกินเจหาดใหญ่ ๒๕๕๖ ภายใต้สโลแกน “กินเจ ถูกปาก ถูกใจ ถูกอนามัย ไร้แอลกอฮอล์” ซึ่งจะมีขึ้นในระหว่างวันที่ ๔-๑๓ ต.ค. ๕๖ ณ สวนหย่อมศุภสารรังสรรค์ หน้ามูลนิธิมิตรภาพสามัคคีท่งเขียเชียงตุงหาดใหญ่

โดยพิธีเปิดงานกินเจหาดใหญ่ ๒๕๕๖ อย่างเป็นทางการจะจัดขึ้นในวันที่ ๕ ต.ค.๕๖ เวลา ๑๖.๐๐ น. บริเวณสวนหย่อมศุภสารรังสรรค์ ซึ่งจะมีทั้งพิธีสักการะสิ่งศักดิ์สิทธิ์ และรับพรจากคณะสงฆ์ การสร้างกุศลเพื่อความ สุข และความมั่งคั่งด้วยการทำบุญ รวมทั้งขบวนแห่ผ้าทรงเปิดงาน ขณะที่บรรดาผู้ประกอบการ และภาคส่วนต่างๆ ในพื้นที่ได้มีการออกร้านขายอาหารเจนานาชนิดรวม ๑๐๘ ร้าน และที่พิเศษกว่าปีก่อน ๆ คือ จะมีการออกร้านขายอาหารเจจาก ๑๐ ประเทศในอาเซียนด้วย โดยทุกร้านจะมีการควบคุมเรื่องคุณภาพ ความสะอาด และราคาอย่างเคร่งครัด โดยกองการสาธารณสุข เทศบาลนครหาดใหญ่

สำหรับกิจกรรมอื่นๆ ที่น่าสนใจ ประกอบด้วย การโชว์มังกรทองพ่นน้ำ และสิงโตเล่นจานดอกเหมย จากจังหวัดนครสวรรค์ การสาธิตการปรุงอาหารสูตรพิเศษเมนู ๙ มงคล จากเหล่าดาราคндัง การสาธิตการปรุงอาหารเจสูตรอาเซียน การประกวดหนูน้อยเจียะฉ่าย ด้านศาลเจ้าต่าง ๆ ที่ตั้งอยู่รายรอบเมืองหาดใหญ่ก็จะนำสิ่งศักดิ์สิทธิ์ประจำศาล รวมทั้งขบวนม้าทรงมาให้ประชาชนได้ชมและร่วมสักการบูชาอีกด้วย ทั้งนี้ มีการตั้งเป้าเอาไว้ว่าจะมีประชาชน และนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทย และต่างชาติเดินทางมาร่วมงานเทศกาลกินเจที่ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา ตลอดงานไม่น้อยกว่า ๑๐๐,๐๐๐ คน



ที่มา : <http://www2.manager.co.th/QOL/ViewNews.aspx?NewsID=950000121720>

กรณีตัวอย่างที่ ๒ วัฒนธรรมข้าว ภูมิเกษตรในประชาคมอาเซียน

ในประชาคมอาเซียนนั้น การเกษตรกรรมถือว่าเป็นอาชีพหลักอยู่ในภูมิภาคนี้ ดังนั้นวัฒนธรรมร่วมในเรื่องข้าวจึงมีความเหมือนในวิธีการและความต่างในมิติทางวัฒนธรรม สำนักงานวรรณกรรมและประวัติศาสตร์ กรมศิลปากร ได้จัดสัมมนาวิชาการเรื่องข้าว วิถีวัฒนธรรมอาเซียนอาทิตย์นี้ ขอตามหาภูมิเกษตรจากวัฒนธรรมข้าวที่กำลังจะมีบทบาทสำคัญในประเทศอาเซียน กล่าวคือ การพบแหล่งโบราณคดีที่เป็นภาพเขียนก่อนประวัติศาสตร์เมื่อก่อน ๒,๐๐๐-๓,๐๐๐ ปี นั้นได้แสดงให้เห็นว่าได้มีพิธีกรรมเกี่ยวกับการเกษตรอยู่หลายแห่ง นอกจากนี้ยังพบเมล็ดข้าวติดอยู่กับเครื่องมือเครื่องใช้ก่อนประวัติศาสตร์ด้วย จึงสรุปได้ว่ามนุษย์นั้นได้เปลี่ยนวิถีการบริโภคจากหัวเผือกหัวมันมาปลูกข้าวนั้นเป็นเวลาช้านานหลายยุคหลายสมัยแล้ว ในสมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราช แห่งอาณาจักรสุโขทัยนั้นพบหลักฐานที่แสดงความอุดมสมบูรณ์ของประเทศ ซึ่งมีความปรากฏในศิลาจารึกว่า “ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว” และมีพระราชพิธี โบราณมาตั้งแต่สมัยสุโขทัย คือ พระราชพิธีจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ โดยสร้างความเชื่อในการสร้างขวัญกำลังใจและเสริมมงคลแก่เกษตรกรชาวนาของประเทศ

ครั้นเมื่อมีการจัดการปกครองแบบจตุสดมภ์ นั้น ได้ตั้งเวียง วัง คลัง นา มารับผิดชอบ ส่วนพระราชพิธีที่เกี่ยวกับการทำนายังคงถือปฏิบัติมาจนถึงปัจจุบันนี้ ได้แก่ พระราชพิธีพืชมงคล และพระราชพิธีจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ เดิมเป็นพิธีทางพราหมณ์ ต่อมาพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งการพระราชพิธีพืชมงคลขึ้นอีกพิธีหนึ่งเป็นพิธีทางพุทธ และทำล่วงหน้าก่อนพิธีแรกนาขวัญ ๑ วัน เพื่อให้เป็นสิริมงคลแก่เกษตรกร

ประเพณีอันเนื่องมาจากชาวนานั้นเป็นวิถีชีวิต ที่สอดคล้องกับธรรมชาติ โดยอาศัยธรรมชาติ และความเชื่อในเรื่องดิน ฟ้า และอำนาจเหนือมนุษย์ นับถือในสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ตลอดจนความเชื่อเรื่องวิญญาณหรือผีช่วยปกป้องคุ้มครองให้ผู้คนได้อยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างเป็นสุข เมื่อได้นับถือพุทธศาสนา วิถีที่เป็นวัฒนธรรมข้าวได้นำความเชื่อต่อสิ่งทั้งสอง มาสร้างแบบแผนปฏิบัติจนเป็นแนวทางการดำเนินชีวิตและใช้ยึดเหนี่ยวจิตใจสืบมา พูดได้ว่าพิธีกรรมที่เกิดขึ้นเกือบทั้งหมดในสังคมไทยนั้นเป็นพิธีกรรมที่มีความสำคัญต่อชีวิตของคนไทยที่ส่วนใหญ่มีอาชีพชาวไร่ชาวนา โดยเฉพาะ การเพาะปลูก ที่มีความเชื่อและนับถือต่าง ๆ ดังปรากฏ ในการบวงสรวง เช่นไหว้ และถือเคล็ดความเชื่อต่าง ๆ

วัฒนธรรมข้าว จึงเป็นพิธีกรรมที่เกี่ยวกับข้าวอยู่มากมายเป็นพิธีที่สร้างขึ้นตามฤดูกาลโดยสัมพันธ์กับการเพาะปลูก ปัญหาใหญ่ของการทำนาคือปัญหาเรื่องน้ำฝน ด้วยการทำนาในอดีตนั้นเป็นน่าน้ำฝน จำเป็นต้องพึ่งพิงกับธรรมชาติดินฟ้าอากาศ ซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่แน่นอนและมนุษย์ไม่สามารถจะควบคุมได้ ดังนั้นการอาศัยอำนาจลี้ลับไสยศาสตร์เรียกผีสาងเทวดา ให้มาช่วยปัดเป่าขจัดภัยอันตรายต่าง ๆ และวิธีการที่ทำกัน ก็คือ พยายามเอาอกเอาใจด้วยการเลี้ยงดูเอาใจ โดยเช่นไหว้ภูตผีหรืออำนาจลี้ลับเหนือธรรมชาติต่าง ๆ ก็เพื่อความสมบูรณ์และมีผลผลิตตามฤดูกาล ในพิธีกรรมที่เกี่ยวกับข้าวนั้นจะมองเห็นวิธีการแก้ไขปัญหาของชาวนานั่นเอง เป็นภูมิปัญญาของชาวนานั่นเองในการเผชิญกับปัญหาเรื่องปากท้อง เรื่องความอยู่รอดของชาวนานั่นเอง พิธีกรรมดั้งเดิมของสังคมไทยก่อนการรับพุทธศาสนาหรือศาสนาฮินดูเข้ามานั้น ก็คงเป็นเรื่องของความพยายามจะติดต่อกับอำนาจเหนือธรรมชาติหรือว่าผิวนั่นเอง โดยเชื่อว่าผีมีอิทธิพลเหนือผลผลิตและต่อสภาพแวดล้อม ซึ่งอาจจะเรียกว่าใช้วิธีการทางไสยศาสตร์

ประชาชนชาวนาไทยนั้นมีประเพณีและพิธีกรรมหลักคล้ายคลึงกันทุกภาค แต่มีลักษณะและวิธีการแตกต่างกันไปบ้างในแต่ละภาคโดยมี จุดเด่นที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตในท้องถิ่น ซึ่งมีวัฒนธรรมการเกษตรจากขั้นตอนการทำนา ระบบเหมืองฝาย การใช้ควายทำนา เครื่องมือเครื่องใช้ พันธุ์ข้าว อาหาร การกิน ศิลปะการแสดง และการละเล่นของชุมชนในท้องถิ่นแต่ละภาคจนเป็นวัฒนธรรมร่วมเช่นเดียวกับชาติในประชาคมอาเซียน วันนี้ ความเจริญและวิถีชีวิตได้เปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมข้าวให้เห็นชัดเจนขึ้น จากการปลูกข้าวไว้กินและมีวิธีกินข้าวด้วยมือมาแต่เดิมนั้นได้กลายเป็นการปลูกข้าวไว้ขายและกินข้าวแบบบุฟเฟต์ จนทำให้ภูมิสังคมจากวัฒนธรรมชาวนานั้นกำลังหมดสิ้นไปทุกวัน

กรณีตัวอย่างที่ ๓ ประเพณีลอยกระทงในกลุ่มอาเซียน

ไม่เพียงแต่ประเทศไทยที่มีประเพณีวันลอยกระทงนะคะ ประเทศเพื่อนบ้านของเราในกลุ่มอาเซียนก็มีประเพณีลอยกระทงด้วยเช่นกัน รวมถึงเพลงวันลอยกระทงด้วย

ประเทศเมียนมาร์ มีตำนานเหมือนกันว่า สมัยพระเจ้าอโศกมหาราชทรงมีพระประสงค์จะสร้างเจดีย์ให้ครบ ๘๔,๐๐๐ องค์ แต่ถูกพระยามารคอยขัดขวาง จึงไปขอให้พระอุคุตช่วยเหลือ พระอุคุตจึงไปขอร้องพญานาคให้ช่วย พญานาครับปากและปราบพระยามารจนสำเร็จ แต่นั่นมาเมื่อถึงวันเพ็ญเดือน ๑๒ คนทั้งหลายจะทำพิธีลอยกระทงเพื่อบูชาคุณพญานาค ส่วนประเทศลาว มีความเลื่อมใสในพระแม่คงคาที่มีผ่านแม่น้ำโขงตัวแทนความสัมพันธ์ของสายน้ำ ที่หล่อเลี้ยงผู้คนในประเทศมาช้านาน งานบุญออกพรรษา ของลาว หรือ "งานไหลเหือไฟ" (ลอยกระทงลาว) จัดขึ้นในวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๑ ของทุกปี จะมีกิจกรรมประกอบด้วยประเพณีการแข่งขันแข่งเรือที่ริมแม่น้ำโขงเป็นการบูชาแม่น้ำ ด้วยการลอยประทีปและไหลเรือไฟ

ประเทศกัมพูชา มีการลอยกระทง ๒ ครั้ง คือลอยกระทงของหลวงกลางเดือน ๑๑ ส่วนราษฎรทำกระทงเล็กและบรรจุอาหารไปด้วย ส่วนกลางเดือน ๑๒ จะมีกระทงของหลวงเป็นกระทงใหญ่ ราษฎรจะไม่ได้ทำและกระทงนี้จะมีอาหารบรรจุลงไปด้วย โดยมีคติว่าเพื่อส่งส่วนบุญไปให้เปรต เทศกาลน้ำจะมีการเฉลิมฉลองด้วยการแข่งเรือยาว การแสดงฟุตดองไม้ไฟ จัดขึ้นทุกปีตั้งแต่วันขึ้น ๑๔ ค่ำ ๑๕ ค่ำ จนถึงแรม ๑ ค่ำ เดือนพฤศจิกายน

ประเทศอินเดีย เป็นเรื่องที่มาแต่ดึกดำบรรพ์จนไม่ทราบสาเหตุ จึงเป็นเพียงการปฏิบัติสืบต่อกันมาเป็นประเพณี เป็นการบูชาพระเป็นเจ้าหรือเทวดาที่ตนนับถือเท่านั้น สิ่งของที่บรรจุในกระทงจึงมีแต่ประทีปและดอกไม้บูชามากกว่าอย่างอื่น การลอยไม่มีกำหนดเป็นฤดูกาล ยิ่งไปกว่านั้นหากอยู่ในที่ดอนจะนำกระทงไปวางบนดินเฉย ๆ ก็มี

ประเทศจีน การลอยกระทงในเขตเจียงหนาน กระทงที่ลอยไปตามน้ำหมายความว่าให้โรคภัยไข้เจ็บหายลอยไปกับน้ำ ส่วนในเขตติดชายฝั่งทะเล การลอยกระทงหมายความว่าขอพรให้เทพเจ้าแห่งทะเลช่วยปกป้องคุ้มครองให้มีแต่ ความสันติสุข

นอกจากนี้ ไม่ว่าจะประเทศเวียดนาม ประเทศเกาหลี หรือประเทศญี่ปุ่น มีพิธีกรรมในการขอขมาและลอยทุกข์ลงในน้ำเช่นกัน โดยสันนิษฐานกันว่าต้นแบบของความเชื่อนี้มาจากศาสนาพุทธแบบมหายานที่แพร่หลายไปจากประเทศจีน

ที่มา <http://share.psu.ac.th/blog/res9/39608>

กรณีตัวอย่างที่ ๔ ศาสนาพุทธในอาเซียน ประวัติศาสตร์ที่ต้องเรียนรู้

ประเทศอาเซียนที่นับถือ “ศาสนาพุทธ” มาตั้งแต่อดีตเมื่อราว ๒,๐๐๐ ปี และยังมีการสืบทอดเจตนารมณ์มาจากบรรพบุรุษ ประกอบด้วย กัมพูชา ลาว เมียนมาร์ เวียดนาม ไทย และสิงคโปร์ พุทธที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๙ เวลา ๑๒.๐๐ น.

การเรียนรู้ “ประวัติศาสตร์” อาจเป็นเรื่องที่น่าเบื่อ แต่ถ้าเราไม่ทำความเข้าใจใน “ประวัติศาสตร์” ของตนเอง วันหนึ่งอาจจะ “สูญเสียสิทธิ” ทาง “ประวัติศาสตร์” ของตนไปโดยไม่รู้ตัวด้วยซ้ำ!!

นั่นคือ กลุ่มชาติพันธุ์ที่เป็นคนส่วนใหญ่ของประเทศนั้น ๆ จะต้องเรียนรู้และทำความเข้าใจใน “ประวัติศาสตร์” ของตนให้ชัดเจน เพื่อสืบทอดเจตนารมณ์ของบรรพบุรุษและคนในชาติบ้านเมืองให้มีความมั่นคงยั่งยืน ก่อปรกับความเป็นวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีความเชื่อของคนในประเทศนั้น

“ประวัติศาสตร์ของศาสนาพุทธ” ในอาเซียนก็เช่นกัน หากมีคนถามว่า คนไทย เคยทราบหรือไม่ว่า “ศาสนาพุทธ” ในแถบนี้มีความเป็นมาอย่างไร โดยเราจะมาเรียนรู้และทำความเข้าใจกัน เพื่อให้จับใจความได้ในระยะเวลาอันจำกัดนี้...

สิ่งแรกต้องทำความเข้าใจในประเทศอาเซียน มีทั้งหมด ๑๐ ประเทศ ได้แก่ บรูไน เมียนมาร์ ลาว เวียดนาม กัมพูชา สิงคโปร์ ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย อินโดนีเซีย และไทย ซึ่ง “ศาสนาพุทธ” ได้ตั้งมั่นลงในทุกประเทศทั่วอาเซียน ราว พ.ศ. ๒๓๖ หลังพระพุทธเจ้าปรินิพพานไปแล้ว ๒๓๖ ปี ในสมัยพระเจ้าอโศกมหาราช ได้ส่งพระเถระชาวอินเดีย ๒ รูป คือ “พระโสณะ” และ “พระอุตตระ” มาเผยแผ่ศาสนาพุทธในแถบนี้

เนื่องจากได้พบโบราณวัตถุที่สำคัญ เช่น พระปฐมเจดีย์ และรูปธรรมจักรวางหมอบเป็นหลักฐานสำคัญ ทั้งสองท่านจึงเปรียบเสมือนผู้นำ “ศาสนาพุทธ” เข้ามาในประเทศไทยและประเทศอาเซียน จึงนับได้ว่า “ศาสนาพุทธ” ได้ตั้งถิ่นฐานมั่นคงและเป็นความเชื่อของคนอาเซียนมาถึง ๒,๓๒๓ ปีมาแล้ว

เรื่องราวของ “ศาสนาพุทธ” เริ่มชัดเจนมากขึ้นในสมัยทวารวดี เมื่อมีคนท้องถิ่นเริ่มนับถือและเชื่อมั่นในคำสอนของพระพุทธองค์ โบราณสถานโบราณวัตถุที่เป็นศาสนสถานได้ถูกสร้างขึ้นให้เห็นเด่นเป็นสง่า ประจักษ์แก่สายตาชาวโลกในแถบอาเซียนเมื่อสองพันปีที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน ทั้งนี้อาเซียนยังได้รับอิทธิพล “ศาสนาพุทธ” จากสองอารยธรรมที่ยิ่งใหญ่ คือ จีนและอินเดีย ในดินแดนแถบนี้จึงประกอบไปด้วย “ศาสนาพุทธ” นิกายเถรวาทและนิกายมหายาน

ประเทศอาเซียน ที่นับถือ “ศาสนาพุทธ” มาตั้งแต่อดีตเมื่อราว ๒,๐๐๐ ปี และยังมีการสืบทอดเจตนารมณ์มาจากบรรพบุรุษ ประกอบด้วย กัมพูชา ลาว เมียนมาร์ เวียดนาม ไทย และสิงคโปร์

ส่วนประเทศที่นับถือ “ศาสนาพุทธ” มาตั้งแต่อดีตเมื่อราว ๒,๐๐๐ ปีเช่นกัน แต่ปัจจุบันมีน้อยมาก ประกอบด้วย บรูไน อินโดนีเซีย มาเลเซีย ทั้งที่ประเทศเหล่านี้ได้รับอิทธิพลทาง “ศาสนาพุทธ” นิกายมหายาน จากอาณาจักรศรีวิชัย ในช่วงพุทธศตวรรษที่ ๑๒ ซึ่งเป็นอาณาจักรของชาติพันธุ์มลายู และประชาชนชาวมลายูได้นับถือ “ศาสนาพุทธ” มาโดยตลอด

ในขณะนั้น (ตอนใต้ของไทย มาเลเซีย บรูไน สิงคโปร์ และอินโดนีเซีย) พบหลักฐานทางโบราณวัตถุที่สำคัญจำนวนมาก ได้แก่ พระพิมพ์ดินดิบและรูปพระโพธิสัตว์ และมีพุทธสถานที่สำคัญหลายแห่งที่แสดงให้เห็นความรุ่งเรืองของ “ศาสนาพุทธ” ในประเทศอินโดนีเซีย ได้แก่ “บุโรพุทโธ” หรือ “โบโรบูดูร์” ซึ่งตั้งอยู่ที่ราบเกทุ (kedu) ในภาคกลางของชวา และ “พระวิหารเมนดุต” (Mendut) เป็นต้น ต่อมาประมาณ พ.ศ. ๒๐๑๒ ตรงกับอาณาจักรศรีอยุธยา สมัยราชวงศ์สุพรรณภูมิ ศาสนาพุทธในอาณาจักรศรีวิชัย ตกอยู่ในภาวะเสื่อมถอยลง

เราน่าจะพอเรียนรู้และเข้าใจใน “ประวัติศาสตร์ศาสนาพุทธในอาเซียนผ่านทางโบราณคดี” กันพอสมควรแล้ว อาจจะช่วยให้ คนไทย ได้รับรู้และรู้สึกถึงคุณค่าของ “พระพุทธศาสนา” อันมีพระรัตนตรัยเป็นที่พึ่งที่อาศัย จึงสามารถกล่าวได้ว่า “ศาสนาพุทธ” ได้หยั่งรากลึกลงในแผ่นดินอาเซียนทุกประเทศ

แม้ในอดีตจะแบ่งแยกอาณาจักรการปกครองตามแว่นแคว้นต่างๆ ก็ตาม แต่ละอาณาจักรก็ปกครองด้วยทศพิธราชธรรมมาโดยตลอดนับพันปี แม้ว่าจะผ่านเหตุการณ์ทั้งดีและร้ายมาในอดีตจนถึงปัจจุบัน “ศาสนาพุทธ” ก็ยังคงมีประชาชนนับถือและให้ความศรัทธาเป็นที่พึ่งอาศัยของคนจำนวนมาก โดยเฉพาะในประเทศที่เป็นผืนแผ่นดินใหญ่ คือ ไทย พม่า ลาว กัมพูชา เวียดนาม

“ศาสนาพุทธ” ใน ประเทศไทย ก็เช่นกัน ยังมีอิทธิพลต่อวัฒนธรรมไทยในทุกด้าน และประชาชนคนไทยทั่วทุกภาคของประเทศ ทั้งนี้พระมหากษัตริย์ทุกราชวงศ์ของไทยได้ทำนุบำรุง “ศาสนาพุทธ” นิกายเถรวาทให้เจริญรุ่งเรืองประดิษฐานมั่นคงสืบมาจนถึงปัจจุบัน เนื่องด้วยประชาชนส่วนใหญ่ นับถือ “ศาสนาพุทธ” นิกายเถรวาท และเป็นศาสนาประจำชาติโดยพฤตินัย ซึ่งมีความสอดคล้องรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๙ มาตรา ๖๗ ว่า... “รัฐพึงอุปถัมภ์และคุ้มครองพระพุทธศาสนาและศาสนาอื่น ในการอุปถัมภ์และคุ้มครองพระพุทธศาสนาอันเป็นศาสนาที่ประชาชนชาวไทย ส่วนใหญ่นับถือมาช้านาน รัฐพึงส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาและการเผยแผ่หลักธรรมของพระพุทธศาสนาเถรวาท เพื่อให้เกิดการพัฒนาจิตใจและปัญญา และต้องมีมาตรการและกลไกในการป้องกันมิให้มีการบ่อนทำลายพระพุทธศาสนาไม่ว่าในรูปแบบใด และพึงส่งเสริมให้พุทธศาสนิกชน มีส่วนร่วมในการดำเนินมาตรการหรือกลไกดังกล่าวด้วย”

อย่าปล่อยให้การปกป้อง “พุทธศาสนา” เป็นหน้าที่พระท่านอย่างเดียว ชาวพุทธทุกคนต้องร่วมด้วยช่วยกันเพราะวันนี้ “ภัยที่แท้จริง” หลายคนอาจไม่รู้ แต่คน “วงใน” รู้ อย่าปล่อยให้ “ศาสนาพุทธ” ในไทย กลายเป็นแค่ “ประวัติศาสตร์หน้าหนึ่ง” เหมือนอินเดียเลย...

ที่มา <https://www.dailynews.co.th/article/516274>

กรณีตัวอย่างที่ ๕ เรียนรู้มุสลิมในอาเซียนผ่านภาษา และ ศาสนา

กว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนประชากรทั้งหมดในประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) ใช้ภาษาบาฮาซาอินโดนีเซียและภาษาชามลายู (Bahasa Indonesia and Bahasa Melayu) ในชีวิตประจำวัน และนับถือศาสนาอิสลามเป็นหลัก โดยเฉพาะในประเทศอินโดนีเซีย มาเลเซีย และบรูไน ส่วนประเทศสิงคโปร์และไทยก็มีประชากรส่วนหนึ่งเข้าข่ายลักษณะดังกล่าวด้วยจึงอาจกล่าวได้ว่าครึ่งหนึ่งของประชาคมอาเซียนมีลักษณะสังคมที่อยู่ในโลกมุสลิม ดังนั้น การพยายามทำความเข้าใจโลกมุสลิมทั้งในระดับที่เป็นสมาชิกอาเซียนด้วยกัน และในระดับโลกถือว่ามีความจำเป็นอย่างยิ่ง

เมื่อกล่าวถึงการใช้ภาษาบาฮาซาชามลายูและการนับถือศาสนาอิสลามในประเทศไทยนั้นพื้นที่ภาคใต้ โดยเฉพาะสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แก่ ปัตตานี ยะลา นราธิวาส ถือเป็นพื้นที่ที่ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลามเป็นหลัก จากตัวเลขประชากรทั้งหมดของประเทศไทยกว่า ๖๔.๘ ล้านคน เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๖ (ข้อมูลจากกรมการปกครอง ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๖) จำแนกเป็นประชากรในสามจังหวัดภาคใต้ประมาณ ๑.๙ ล้านคน คิดเป็นเพียงร้อยละ ๒.๙๓ ของประชากรทั้งประเทศ หากดูจากตัวเลขจะพบว่าเป็นตัวเลขที่น้อยมากเมื่อเทียบกับจำนวนประชากรทั้งประเทศ แต่เมื่อพิจารณาในบริบทที่ประเทศไทยจะต้องเข้าร่วมเป็นสมาชิกประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ นั้น ประชากรเหล่านี้ถือเป็นประชากรที่มีข้อได้เปรียบเนื่องจากมีวิถีชีวิตและบริบทที่ใกล้เคียงกับประชากรอาเซียนส่วนใหญ่ ทั้งการนับถือศาสนา การใช้ภาษา และวิถีการดำรงชีวิตคำถามคือประเทศไทยจะใช้ข้อได้เปรียบดังกล่าวให้เกิดประโยชน์สูงสุดได้อย่างไร ทั้งนี้ทั้งนั้นก่อนที่ประเทศไทยจะใช้ประโยชน์จากข้อได้เปรียบดังกล่าวนี้ทำให้เกิดคำถามที่สำคัญคือแล้วประชากรส่วนใหญ่ของประเทศไทยมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับประชากรในพื้นที่สามจังหวัดภาคใต้ รวมทั้งโลกมุสลิมในประเด็นต่างๆ มากน้อยเพียงใด

ภาษาที่ประชากรในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ใช้ในชีวิตประจำวัน คือ ภาษาชามลายูถิ่น หรือที่คนส่วนใหญ่มักจะเรียกกันติดปากว่า ภาษายาวี เป็นภาษาย่อยหนึ่งของภาษาบาฮาซาชามลายู หรือ มลายูกลาง (Bahasa Melayu) มีลักษณะคล้ายคลึงกับภาษาชามลายูที่ใช้พูดในรัฐกลันตัน ค่อนข้างมาก แต่หากเป็นภาษาชามลายูที่พูดใน

พื้นที่อื่น ๆ ของประเทศมาเลเซียนั้นจะไม่เหมือนเสียทีเดียว อาจ会有ความแตกต่างกันทั้งในเรื่องการออกเสียง คำศัพท์ และโครงสร้างของประโยค ในขณะที่ภาษามลายูถิ่นไม่มีระบบตัวเขียนอย่างเป็นทางการ แต่ภาษามลายูกลางมีระบบตัวเขียนโดยใช้ตัวอักษรภาษาอังกฤษ หรือที่เรียกว่า อักษรรูมี (อักษรรูมีเป็นอักษรโรมันหรือตัวอักษรภาษาอังกฤษและเป็นอักษรที่ใช้เขียนภาษามลายูกลางที่ใช้ในมาเลเซียในปัจจุบัน) แต่อย่างไรก็ดี ประชากรในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้กับประชากรของประเทศมาเลเซียสามารถสื่อสารกันพอเข้าใจได้ในระดับหนึ่ง

ดังนั้นหากจะอาศัยข้อได้เปรียบในเรื่องที่ประชากรในสามจังหวัดภาคใต้มีพื้นฐานภาษามลายูถิ่นเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว และบรรจุหลักสูตรการเรียนการสอนภาษามลายูกลางเข้าไปในสถานศึกษาทุกระดับในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ก็จะทำให้ประเทศไทยมีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษามลายูกลาง ซึ่งอาจจะกลายเป็นภาษาที่สำคัญเมื่อเปิดเป็นประชาคมอาเซียน หรือแม้กระทั่งหากมีการพัฒนาพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ให้เป็นพื้นที่เศรษฐกิจที่เชื่อมโยงกับประเทศมุสลิมอื่น ๆ ในอาเซียน ประชากรในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้จะกลายเป็นบุคลากรที่มีส่วนสำคัญในการพัฒนาประเทศเป็นอย่างมาก ซึ่งการพัฒนาดังกล่าวถือเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชากรให้ดีขึ้น และอาจจะนำมาซึ่งการแก้ไขปัญหาสถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ที่เป็นปัญหายืดเยื้อยาวนาน อย่างยั่งยืนได้

นอกเหนือจากการใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการเชื่อมโลกมุสลิมในระดับประเทศสมาชิกอาเซียนเข้าด้วยกันแล้ว ประเด็นหนึ่งที่เราจะละเลยไม่ได้เมื่อพูดถึงโลกมุสลิม คือ ศาสนาอิสลาม การทำความเข้าใจศาสนาอิสลามในเบื้องต้นนั้นมีคำที่เกี่ยวข้องหลายคำ แต่หากจะกล่าวถึงคำสำคัญพื้นฐานก็คงจะหนีไม่พ้นคำต่างๆ ดังนี้ อิสลาม มุสลิม และฮาลาล คำเหล่านี้ถือเป็นคำพื้นฐานที่คนนับถือศาสนาอิสลามต้องรู้จักเป็นอย่างดี แต่สำหรับคนที่ไม่ได้นับถือศาสนาอิสลามอาจจะพอเคยได้ยินแต่ไม่รู้ว่หมายถึงอะไร หรือที่แย่ไปกว่านั้นคืออาจจะบอกว่าไม่เคยได้ยินคำเหล่านี้เลย

อิสลาม เป็นคำภาษาอาหรับ แปลว่า การยอมจำนน การปฏิบัติตาม และการนอบน้อม เมื่อนำคำว่าอิสลาม มาเป็นชื่อของศาสนาจึงมีความหมายว่า เป็นศาสนาแห่งการยอมตนนอบน้อม จำนนต่อพระเจ้าคืออัลลอฮ์

ศาสนกิจที่สำคัญของศาสนาอิสลาม มีด้วยกัน ๕ ประการ คือ (๑) การปฏิญาณตน ผู้ที่เป็นมุสลิมจะต้องยืนยันด้วยวาจาว่า “ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลเลาะห์ และท่านศาสดามุฮัมมัดเป็นศาสนทูตของพระองค์” (๒) การละหมาด เป็นการเคารพกราบไหว้ต่อพระเจ้าด้วยอิริยาบถต่าง ๆ วันละ ๕ เวลา คือ ก่อนฟ้าสาง บ่าย เย็น หัวค่ำ และกลางคืน (๓) การถือศีลอด เป็นการละเว้นจากการกิน การดื่ม การเสพ การร่วมเพศ การนินทา ตลอดจนการประพฤติดีที่ผิดบาปทุกอย่าง จะกระทำในเดือนรอมฎอนเป็นเวลา ๑ เดือน ทั้งนี้เพื่อเป็นการชำระจิตใจให้บริสุทธิ์ ฝึกความอดทนต่อการยั่วชวนของกิเลส (๔) การจ่ายซะกาต หมายถึง การบริจาคทานให้แก่คนที่เหมาะสมตามศาสนบัญญัติ และ (๕) การประกอบพิธีฮัจญ์ หมายถึง การไปประกอบศาสนกิจ ณ เมืองเมกกะ ประเทศซาอุดีอาระเบีย โดยผู้ที่จะไปประกอบพิธีฮัจญ์จะต้องอยู่ในสภาพที่พร้อม กล่าวคือ บรรลุนิติภาวะ มีสุขภาพดี มีทุนทรัพย์เพียงพอ และมีความรู้ความเข้าใจในการทำฮัจญ์

มุสลิมเป็นคำภาษาอาหรับเช่นกัน หมายถึง ผู้ที่นอบน้อมยอมจำนนต่อข้อบัญญัติของอัลลอฮ์นั่นก็หมายถึงผู้ที่ยอมรับนับถือศาสนาอิสลาม

ฮาลาล หมายถึง สิ่งที่ศาสนาอิสลามอนุมัติให้สามารถปฏิบัติได้ ที่เราอาจจะเคยเห็นหรือเคยได้ยิน เช่น อาหารฮาลาล ซึ่งหมายถึงอาหารที่มุสลิมสามารถรับประทานได้เนื่องจากมีกรรมวิธีในการปรุงที่ถูกต้องตามหลักศาสนาอิสลาม เป็นต้น ฮาลาล ตรงข้ามกับคำว่า ฮาaram ซึ่งหมายถึง สิ่งที่ศาสนาอิสลามไม่อนุมัติให้ปฏิบัติหรือเกี่ยวข้องในทางใดทางหนึ่งทั้งสิ้น

ดังนั้นการพยายามที่จะทำความเข้าใจโลกมุสลิมทั้งในระดับประเทศในกลุ่มสมาชิกอาเซียนด้วยกัน อันได้แก่ ประเทศมาเลเซีย อินโดนีเซีย บรูไน สิงคโปร์ เพื่อประโยชน์ในการอยู่ร่วมกันหลังจากเปิดประชาคม

อาเซียนทั้งในบทบาทพันธมิตร คู่ค้าและคู่แข่งทางด้านเศรษฐกิจ และปัญหาที่เกี่ยวข้องกับโลกมุสลิมในระดับโลกที่กำลังเป็นปัญหายุ่งยากตอนนี้คือ การเคลื่อนไหวเรื่องรัฐอิสลาม โดยกลุ่ม IS หรือ The Islamic State ซึ่งทวีความรุนแรงขึ้นเรื่อยๆ และอาจกลายเป็นปัญหาที่สำคัญหนึ่งของโลกด้วยนั้น สกว. ในฐานะหน่วยวิจัยของประเทศจะมีบทบาทอย่างไรในการสร้างองค์ความรู้เพื่อตอบสนองสังคมไทยให้มีความรู้เท่าทันต่อสถานการณ์ต่างๆ ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้อย่างทันที่

ที่มา <http://www.bangkokbiznews.com/blog/detail/619950>

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๘ เรื่อง การสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างกันในเชิงวัฒนธรรม (๒) หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง วิถีไทยและประเทศเพื่อนบ้าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชา สังคมศึกษา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
ตัวชี้วัด ส ๒.๑ ม.๑/๓ อภิปรายเกี่ยวกับคุณค่าทางวัฒนธรรมที่เป็นปัจจัยในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีหรืออาจนำไปสู่ความเข้าใจผิดต่อกัน สาระสำคัญ การเข้าใจและเคารพความแตกต่างของกันและกันทำให้ช่วยลดความเข้าใจผิดต่อกันลงได้ ขอบเขตเนื้อหา ๑. การสร้างความสัมพันธ์อันดีทางด้านวัฒนธรรม จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. ระบุเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของประเทศไทยเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้ถูกต้อง ๒. เสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาและแนวทางการอยู่ร่วมกันในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างมีเหตุผล ด้านทักษะและกระบวนการ ๓. ทักษะในการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๑. ครูทบทวนความรู้ของนักเรียน โดยใช้รูปภาพและการใช้คำถามเพื่อให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น ดังนี้  https://grimothanezine.com/2015/04/10/the-near-death-experience-of-a-petite-man/ คำถาม : นักเรียนคิดว่าคนในรูปทั้งสองคนมีอะไรที่เหมือนกันและแตกต่างกันบ้าง คำตอบ : “สวมชุดสูทสีดำเหมือนกัน มีส่วนสูงที่แตกต่างกัน”	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. รูปภาพบุคคล ๒ บุคคล ๒. ธงชาติประเทศไทยภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ภาระงาน/ชิ้นงาน ๑. เสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาและแนวทางการอยู่ร่วมกันในสังคมในกิจกรรมอนาคต...ฉันมีมิตร

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๘ เรื่อง การสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างกันในเชิงวัฒนธรรม (๒) หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง วิถีไทยและประเทศเพื่อนบ้าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชา สังคมศึกษา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
ด้านคุณลักษณะ ๔. ยอมรับความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่ม ยึดถือเสียงส่วนใหญ่โดยไม่มีข้อขัดแย้ง	คำถาม : นักเรียนคิดว่าทั้งคู่น่าจะสัมพันธ์กันอย่างไร คำตอบ : “น่าจะเป็นเพื่อนกัน หรือคนรู้จักกัน” และครูเชื่อมโยงเพื่อนำเข้าสู่ข้อสอน ขั้นสอน ๒. ครูตีภาพธงชาติของประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ๑๐ ชาติ บนกระดาน อันได้แก่ ๑) ประเทศลาว ๒) ประเทศเมียนมาร์ ๓) ประเทศกัมพูชา ๔) ประเทศเวียดนาม ๕) ประเทศมาเลเซีย ๖) ประเทศอินโดนีเซีย ๗) ประเทศบรูไน ดารุสซาลาม ๘) ประเทศสิงคโปร์ ๙) ประเทศฟิลิปปินส์ ๑๐) ประเทศติมอร์ – เลสเต แล้วครูให้นักเรียนออกมาเขียนเอกลักษณ์ของทั้ง ๑๐ ประเทศ ตามความคิดของนักเรียน เมื่อนักเรียนเขียนเสร็จครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายในประเด็นดังต่อไปนี้ ๒.๑) เอกลักษณ์ของทั้ง ๑๐ ประเทศในความคิดของ	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔๘ เรื่อง การสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างกันในเชิงวัฒนธรรม (๒) หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง วิถีไทยและประเทศเพื่อนบ้าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชา สังคมศึกษา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	
	นักเรียนบ่งบอกอะไรเกี่ยวกับวัฒนธรรมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (แนวคำตอบ : วัฒนธรรมที่แตกต่างกันหรือคล้ายคลึงกัน ในหลาย ๆ ด้านเช่น ศิลปะ สถาปัตยกรรม อาหารการกิน) ๒.๒) ในสังคมที่มีความแตกต่างหลากหลายทางวัฒนธรรมผู้ต้นในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขหรือไม่ (ใช่/ไม่ใช่) เพราะเหตุใด (แนวคำตอบ : ยังมีความขัดแย้งทางความคิดความเชื่อของผู้คนในภูมิภาคอยู่) ๒.๓) นักเรียนเคยได้ยินเหตุการณ์ใดบ้างที่เป็นเรื่องราวของความขัดแย้งทางวัฒนธรรม (แนวคำตอบ : สามจังหวัดชายแดนใต้ ชายแดนไทยกัมพูชา) ๒.๔) ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นมีสาเหตุมาจากอะไร (แนวคำตอบ : ความแตกต่างทางด้านความเชื่อ ศาสนา) ๒.๕) ควรจะมีแนวทางใดในการลดปัญหาความขัดแย้งทางวัฒนธรรม (แนวคำตอบ : สาสัมพันธ์ระหว่างประเทศเพื่อนบ้าน) ๓. ครูให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม “อุษาคเนย์...ฉันท์มิตร” โดยครูแบ่งกลุ่มนักเรียนจำนวน ๑๐ กลุ่ม กลุ่มละ ๔ คน แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม จับสลากเป็นตัวแทนประเทศ โดยให้ออกแบบตัวละครสมมติขึ้นมา ๑ บทบาท ตามประเทศของตน พร้อมสวมบทบาท

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๘ เรื่อง การสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างกันในเชิงวัฒนธรรม (๒) หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง วิถีไทยและประเทศเพื่อนบ้าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
รายวิชา สังคมศึกษา	เป็นตัวแทนประเทศ อันเข้าร่วมประชุมแก้ไขปัญหาอาเซียนที่เกิดขึ้นในภูมิภาค ๔. ครูนำกรณีตัวอย่างปัญหาที่เกิดขึ้นในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ได้แก่ - โรฮิงญา - ปัญหาความขัดแย้งในทะเลจีนใต้ - ปัญหาภัยแล้งในลุ่มน้ำโขง เพื่อให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นและแนวทางการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้น (ปฏิบัติตามบริบทของโรงเรียน) ขั้นสรุป ๕. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปประเด็นกิจกรรม อูษาคเนย์...ฉันมิตร ดังประเด็นต่อไปนี้ ๕.๑) ปัญหาที่ความขัดแย้งที่เกิดขึ้น ควรได้รับการแก้ไขหรือไม่ (ควร) เพราะเหตุใด (แนวคำตอบ : เพราะเป็นเพื่อนบ้านที่อยู่ร่วมภูมิภาคกัน) ๕.๒) ปัญหาเหล่านี้เป็นเรื่องไกลตัวหรือไม่ (ไม่) เพราะเหตุใด (แนวคำตอบ : ความขัดแย้งทางวัฒนธรรมนำไปสู่การเหยียดกันหลาย ๆ เรื่อง)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง วิถีไทยและประเทศเพื่อนบ้าน แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๘ เรื่อง การสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างกันในเชิงวัฒนธรรม (๒) กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชา สังคมศึกษา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	
	๕.๓) ปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในภูมิภาคเหล่านี้มักเกิดจากปัญหาสาเหตุใดเป็นสำคัญ (แนวคำตอบ : ความไม่เข้าใจกันในแต่ละพื้นที่ ตลอดจนความแตกต่างกันด้านภาษา วัฒนธรรม ประเพณี อันเป็นผลทำให้การแก้ปัญหาไม่เกิดขึ้น) ๕.๔) แนวทางใดบ้างอันเป็นหนทางสำคัญต่อการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (แนวคำตอบ : ต้องทำความเข้าใจและเคารพความแตกต่างของกันและกัน อาจจะช่วยให้ปัญหาความไม่เข้าใจกันลดลงได้)

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. ระบุเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้ถูกต้อง ๒. เสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาและแนวทางการอยู่ร่วมกันในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างมีเหตุผล	- เขียนตอบความแตกต่างและแนวทางการสร้างความสัมพันธ์อันดี - กิจกรรมอุษาคเนย์...ฉันทมิตร	- แบบประเมินผลงาน - แบบสังเกตพฤติกรรมการทำกิจกรรม อุษาคเนย์...ฉันทมิตร	๑. ดี : ระบุเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้ถูกต้อง พอใช้ : ระบุเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้ถูกต้องบางประเด็น ปรับปรุง : ไม่มีสามารถระบุเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ๒. ดี : เสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาและแนวทางการอยู่ร่วมกันในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างมีเหตุผล พอใช้ : เสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาและแนวทางการอยู่ร่วมกันในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้แต่ขาดเหตุผลประกอบ ปรับปรุง : ไม่มีสามารถเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาและแนวทางการอยู่ร่วมกันในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านทักษะ/กระบวนการ ๓. มีทักษะในการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม	- สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	- แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ดี : ทักษะกระบวนการทำงานเป็นกลุ่ม มีการแบ่งหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่มได้อย่างชัดเจน พอใช้ : ทักษะกระบวนการทำงานเป็นกลุ่ม แต่ยังขาดการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบของสมาชิกแต่ละคน ปรับปรุง : ขาดทักษะกระบวนการทำงานเป็นกลุ่ม และไม่มีการแบ่งหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม
ด้านคุณลักษณะ ๔. ยอมรับความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่มเสียส่วนใหญ่โดยไม่มีข้อขัดแย้ง	- สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	- แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ดี : มีหลักประชาธิปไตย รับฟังความคิดเห็นบนความหลากหลายของสมาชิกในกลุ่มได้อย่างเหมาะสม พอใช้ : มีหลักประชาธิปไตย รับฟังความคิดเห็นบนความหลากหลายของสมาชิกในกลุ่มได้บางประเด็น ปรับปรุง : ไม่สามารถทำงานร่วมกันและไม่รับฟังความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่ม

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๙ เรื่อง ประสานมิตรเพื่อนบ้านเรา หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง วิถีไทยและประเทศเพื่อนบ้าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชา สังคมศึกษา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
ตัวชี้วัด ส ๒.๑.ม.๑/๓ อภิปรายเกี่ยวกับคุณค่าทางวัฒนธรรมที่เป็นปัจจัยในการสร้างความสัมพันธ์หรืออาจนำไปสู่ความเข้าใจผิดต่อกัน สาระสำคัญ วัฒนธรรมของแต่ละพื้นที่ล้วนมีความแตกต่างกันออกไปสู่การเข้าใจผิดกันได้ จึงต้องเข้าใจและเรียนรู้เคารพในความต่างเหล่านั้นเพื่อให้อยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข ขอบเขตเนื้อหา ๑. เอกลักษณะทางวัฒนธรรมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. อธิบายลักษณะของวัฒนธรรมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในด้านต่างๆได้	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๑. ครูทบทวนความรู้ของนักเรียน โดยใช้คำถามเพื่อให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นดังนี้ คำถาม : นักเรียนคิดว่า การเข้าใจวัฒนธรรมของผู้อื่นนั้นมีความสำคัญหรือจำเป็นหรือไม่ คำตอบ : สำคัญ เพราะการเข้าใจผู้อื่นทำให้ช่วยลดการเกิดความขัดแย้งขึ้นได้ คำถาม : นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไร กับประโยคที่ว่า “แตกต่างกันแต่ไม่แตกแยก”กับการเป็นประชาคมอาเซียน คำตอบ : “แต่ละประเทศอาจมีวัฒนธรรมบางอย่างที่แตกต่างกันแต่ถ้าเราเข้าใจกันก็สามารถอยู่ร่วมกันได้ในประชาคมอาเซียน” และครูเชื่อมโยงเพื่อนำเข้าสู่ขั้นตอนสอน ขั้นสอน ๒. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น ๔ กลุ่ม กลุ่มละ ๙ คนโดยใช้วิธีการนับเลข ๑ - ๔ และให้นักเรียนส่งตัวแทนกลุ่มมาจับสลากเลือกประเด็นหัวข้อ พร้อมรับกระดาษพับลิขาร์ท ดังนี้ ๑) วัฒนธรรมด้านภาษา	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. บัตรข้อความของแต่ละประเด็น ภาระงาน/ชิ้นงาน ๑. สรุปลักษณะวัฒนธรรมและประเด็นเปรียบเทียบต่าง ๆ ลงในแผ่นพับลิขาร์ท

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง วิถีไทยและประเทศไทยเพื่อนบ้าน หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง วิถีไทยและประเทศไทยเพื่อนบ้าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๙ เรื่อง ประสาณมิตรเพื่อนบ้านเรา รายวิชา สังคมศึกษา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	
ด้านทักษะและกระบวนการ ๒. ออกแบบกิจกรรมในการสานสัมพันธ์ที่ดีระหว่างประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างเหมาะสม ด้านคุณลักษณะ ๓. เสนอแนวทางการอยู่ร่วมกันบนพื้นฐานวัฒนธรรมที่แตกต่างกันได้	๒) วัฒนธรรมด้านศาสนา ๓) วัฒนธรรมด้านการแต่งกาย ๔) วัฒนธรรมด้านอาหาร ๓. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มวิเคราะห์ว่าในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีลักษณะของวัฒนธรรมแต่ละชนิดเป็นอย่างไร โดยให้อธิบายถึงลักษณะความเหมือนและความแตกต่างกันของวัฒนธรรม พร้อมยกตัวอย่างประกอบ ตามประเด็นหัวข้อของตนเอง โดยครูใช้เวลา ๑๕ นาที จากนั้นครูให้นักเรียนทำกิจกรรม “อุษาคเนย์แฟร์” โดยให้นักเรียนแต่ละกลุ่มจับฉลากเลือกกิจกรรมต่างๆ ดังต่อไปนี้ ๑) การแลกเปลี่ยนทางภาษา ๒) การจัดเทศกาลศิลปะหรือดนตรี ๓) การศึกษา สร้างเสริมความรู้ ๔) การร่วมมือทางศาสนา ๕) การจัดแสดงสินค้า ๖) การจัดการท่องเที่ยว ๗) การแข่งขันกีฬา ๘) การจัดแฟชั่นโชว์เครื่องแต่งกาย ๙) การทำอาหาร

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง วิถีไทยและประเทศเพื่อนบ้าน แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๙ เรื่อง สถานะมิตรเพื่อนบ้านเรา		เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สังคมศึกษา สังคมศึกษา		
	คำตอบ : การตระหนัก ยอมรับเข้าใจเคารพปฏิบัติทั้งต่อหน้าและลับหลัง หากดูร่วม ทัศนคติต่างมองอย่างเข้าใจในฐานะเพื่อนมนุษย์ไม่นำมาตัดสินเปรียบเทียบเชิงคุณค่า มองอย่างเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย) ๖.๔) คุณค่าของการสานสัมพันธ์อันดีระหว่างกันในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้คืออะไร (แนวคำตอบ : สร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน นำไปสู่การอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขและสามารถพัฒนาต่อไปได้ในหลากหลายด้าน)	

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. อธิบายลักษณะของวัฒนธรรมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในด้านต่าง ๆ ได้	- สรุปรประเด็นสำคัญและแสดงความคิดเห็นกับข้อความที่กำหนดให้	- แบบประเมินผลงาน	ดี : อธิบายลักษณะของวัฒนธรรมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในด้านต่าง ๆ ได้ครบถ้วนทุกประเด็น พอใช้ : อธิบายลักษณะของวัฒนธรรมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในด้านต่าง ๆ ได้ แต่ขาดบางประเด็นที่สำคัญ ปรับปรุง : ไม่สามารถอธิบายลักษณะของวัฒนธรรมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในด้านต่าง ๆ ได้
ด้านทักษะ/กระบวนการ ๒. ออกแบบกิจกรรมในการสานสัมพันธ์ที่ดีระหว่างประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างเหมาะสม	- สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม - กิจกรรมออกแบบการสานสัมพันธ์	- แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม - แบบประเมินกิจกรรมออกแบบการสานสัมพันธ์	ดี : เสนอแนวทางการสร้างสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศอย่างเหมาะสม เป็นไปได้ และสอดคล้องกับกิจกรรมที่กำหนดไว้ พอใช้ : เสนอแนวทางการสร้างสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศอย่างเหมาะสม เป็นไปได้ และสอดคล้องกับกิจกรรมที่กำหนดไว้ได้ แต่ขาดบางประเด็นที่สำคัญ ปรับปรุง : ไม่สามารถเสนอแนวทางการสร้างสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศอย่างเหมาะสม เป็นไปได้ และสอดคล้องกับกิจกรรมที่กำหนดไว้

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านคุณลักษณะ ๓. เสนอแนวทางการอยู่ ร่วมกันบนพื้นฐานวัฒนธรรมที่ แตกต่างกันได้	- สังเกต พฤติกรรม การทำงานกลุ่ม	- แบบสังเกต พฤติกรรม การทำงานกลุ่ม	ดี : เสนอแนวทางการอยู่ ร่วมกันบนพื้นฐานวัฒนธรรมที่ แตกต่างกันได้ อย่างเหมาะสม พอใช้ : เสนอแนวทางการอยู่ ร่วมกันบนพื้นฐานวัฒนธรรมที่ แตกต่างกันได้ แต่ยังขาดเหตุผล และความเหมาะสมกับ สถานการณ์ ปรับปรุง : ไม่มีสามารถเสนอ แนวทางการอยู่ร่วมกันบน พื้นฐานวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน ได้

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖๐ เรื่อง บทบาทและหน้าที่ของเยาวชนไทยต่อสังคม		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง วิถีไทยและประเทศเพื่อนบ้าน	รายวิชา สังคมศึกษา	เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม		
มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๒.๑.๑ ม.๑/๓ อภิปรายเกี่ยวกับคุณค่าทางวัฒนธรรมที่เป็นปัจจัยในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีหรืออาจนำไปสู่ความเข้าใจผิดต่อกัน	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๑. ครูให้นักเรียนฟังเพลง “เด็กเอ๋ยเด็กดี” แล้วให้นักเรียนสะท้อนความคิดของตนเองโดยใช้แนวคำถามดังต่อไปนี้ ๑.๑) เยาวชนมีหน้าที่อะไรต่อสังคม (เป็นเด็กที่ดี เป็นอนาคตของสังคม) ๑.๒) เยาวชนที่ดีควรเป็นอย่างไร (ตั้งใจเรียนไม่ยุ่งเกี่ยวกับอบายมุข) ๒. ครูนำเข้าสู่บทเรียน โดยกล่าวถึงหน้าที่และบทบาทของเยาวชนต่อสถาบันต่าง ๆ ในสังคม	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. เพลง เด็กเอ๋ยเด็กดี
สาระสำคัญ เยาวชนที่ดีต้องเป็นผู้ที่มีคุณธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัย เสียสละต่อส่วนรวม มีความรับผิดชอบ และมีความสามัคคีปรองดอง เพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศในอนาคต	ขั้นสอน ๓. ครูถามนักเรียนเกี่ยวกับสถาบันทางสังคมที่นักเรียนเกี่ยวข้องในฐานะเยาวชน (แนวคำตอบ : ครอบครัว โรงเรียนและประเทศชาติ) ๔. ครูติดป้ายหัวข้อไว้ตามมุมต่างๆ ดังต่อไปนี้ ๔.๑) ป้ายสถาบันครอบครัว ติดบริเวณด้านหลังห้อง ๔.๒) ป้ายสถาบันโรงเรียน ติดบริเวณฝั่งหน้าต่างห้อง ๔.๓) ป้ายประเทศชาติ ติดบริเวณหน้าห้อง	ภาระงาน/ชิ้นงาน ๑. กิจกรรมออกแบบผ่านภาพเพื่อรณรงค์การทำประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ ได้แก่ โรงเรียน สังคมออนไลน์ ชุมชน โดยต้องสอดคล้องกับคุณลักษณะของเยาวชนที่ดี
ขอบเขตเนื้อหา ๑. การปฏิบัติตนเป็นเยาวชนที่ดีตามบทบาทและสถานภาพ		
จุดประสงค์การเรียนรู้		
ด้านความรู้ ๑. ระบุนุคลิกักษณะของเยาวชนที่ดีได้อย่างมีเหตุผล		
ด้านทักษะและกระบวนการ ๒. เสนอแนวทางการปฏิบัติตนเป็นเยาวชนที่ดีอย่างเหมาะสม		

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖๐ เรื่อง บทบาทและหน้าที่ของเยาวชนไทยต่อสังคม หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง วิถีไทยและประเทศเพื่อนบ้าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	รายวิชา สังคมศึกษา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ด้านคุณลักษณะ ๓. อภิปรายความสำคัญของเยาวชนต่อการพัฒนาประเทศ ตลอดจนตระหนักถึงหน้าที่ สถานภาพของตนเองในฐานะพลเมืองของประเทศ	๕. เมื่อนักเรียนย้ายไปยืนบริเวณป้ายหัวข้อที่นักเรียนมีความคิดเห็นว่าเกี่ยวข้องกับเยาวชนมากที่สุด และครูได้ตั้งประเด็นคำถามให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น ดังต่อไปนี้ ๕.๑) นักเรียนคิดว่าสถาบันต่าง ๆ ที่นักเรียนเลือกนั้น มีความเกี่ยวข้องกับเยาวชนอย่างไรบ้าง (แนวคำตอบ : สถาบันครอบครัว เป็นสถาบันแรกที่มีหน้าที่สำคัญต่อการอบรมป้อนเพาะสมาชิกให้แก่สังคม) ๕.๒) นักเรียนคิดว่าในแต่ละสถาบันจะมีบทบาทและหน้าที่ใดบ้างที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน (แนวคำตอบ : สถาบันการศึกษา นักเรียนจะเป็นสมาชิก เนื่องจากมีหน้าที่สำคัญในการศึกษาเล่าเรียน เพื่อให้สามารถมีความรู้ในการดำเนินชีวิตในอนาคต) ๕.๓) ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปการปฏิบัติตนเป็นเยาวชนที่ดีตามสถานภาพและบทบาทในแต่ละด้านของสถาบันทางสังคมลงบนกระดาน ๕.๔) ครูให้นักเรียนทำแผนภาพรณรงค์การทำประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ ได้แก่ โรงเรียน สังคม ชุมชน โดยต้องสอดคล้องกับคุณลักษณะของเยาวชนที่ดีลงในสมุดของนักเรียน ใช้เวลาในการทำ ๑๐ นาที เมื่อออกแบบเสร็จครูสุ่ม

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง วิถีไทยและประเทศเพื่อนบ้าน แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖๐ เรื่อง บทบาทและหน้าที่ของเยาวชนไทยต่อสังคม กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชา สังคมศึกษา เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
	นักเรียนนำเสนอจำนวน ๔ – ๕ คน ข้อสรุป ๖. นักเรียนร่วมกันอภิปรายเพื่อสรุปความคิดรวบยอดตามแนวคำถามต่อไปนี้ ๖.๑) นักเรียนสามารถทำประโยชน์ให้กับสังคมและประเทศชาติได้อย่างไรบ้าง (แนวคำตอบ : เป็นเยาวชนที่ดี มีความรับผิดชอบ เสียสละ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม) ๖.๒) การทำประโยชน์ให้กับสังคมและประเทศชาติส่งผลอย่างไรต่อตัวนักเรียนและประเทศชาติ (แนวคำตอบ : ทำให้ได้รับการชื่นชมจากคนในสังคม เกิดความภาคภูมิใจในตัวเอง ประเทศชาติพัฒนาเจริญก้าวหน้า)	

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. ระบุคุณลักษณะของ เยาวชนที่ดีได้อย่างมีเหตุผล	- สรุปรประเด็นสำคัญ และแสดงความคิดเห็น กับข้อความ ที่กำหนดให้	- แบบประเมิน ผลงาน	ดี : ระบุคุณลักษณะของ เยาวชนที่ดีได้อย่างมี เหตุผล ๓ – ๔ ลักษณะ พอใช้ : ระบุคุณลักษณะ ของเยาวชนที่ดีได้อย่างมี เหตุผล ๑ – ๒ ลักษณะ ปรับปรุง : ไม่สามารถ ระบุคุณลักษณะของ เยาวชนที่ดีได้
ด้านทักษะ/กระบวนการ ๒. เสนอแนวทางการปฏิบัติ ตนเป็นเยาวชนที่ดีอย่าง เหมาะสม	- สังเกตพฤติกรรม การทำงานกลุ่ม - การตั้งคำถาม	- แบบสังเกต พฤติกรรม การทำงานกลุ่ม	ดี : เสนอแนวทางการ ปฏิบัติตนเป็นเยาวชนที่ดี อย่างเหมาะสมสอดคล้อง บริบททางสังคม ๓ – ๔ แนวทาง พอใช้ : เสนอแนวทางการ ปฏิบัติตนเป็นเยาวชนที่ดี อย่างเหมาะสมสอดคล้อง บริบททางสังคม ๑ – ๒ แนวทาง ปรับปรุง : ไม่สามารถ เสนอแนวทางการปฏิบัติ ตนเป็นเยาวชนที่ดีของ สังคมได้

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านคุณลักษณะ ๓. อภิปรายความสำคัญของ เยาวชนได้อย่างมีเหตุผล	- สังเกตพฤติกรรม การทำงานกลุ่ม - การตั้งคำถาม	- แบบสังเกต พฤติกรรม การทำงานกลุ่ม	ดี : อภิปรายความสำคัญ ของเยาวชน ตลอดจน ตระหนักถึงหน้าที่ สถานภาพในฐานะ พลเมืองของประเทศได้ อย่างเหมาะสม พอใช้ : อภิปรายความ สำคัญของเยาวชน ตลอดจน ตระหนักถึง หน้าที่สถานภาพในฐานะ พลเมืองของประเทศได้ แต่ยังขาดการยกตัวอย่าง ให้เห็น ปรับปรุง : ไม่สามารถ อภิปรายความสำคัญของ เยาวชน ต่อการพัฒนา ประเทศได้

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

ปัญหาและอุปสรรค

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บรรณานุกรม

ภาพพระไตรปิฎก. (ม.ป.ป.). [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก http://my.haijai.com/article/faith/20150924_faith_1.jpg (วันที่ค้นข้อมูล : ๑๔ มกราคม ๒๕๖๒).

เส้นทางการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทย. (๒๕๖๐). [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก http://www.madchima.net/images/114_image002.gif . (วันที่ค้นข้อมูล : ๑๔ มกราคม ๒๕๖๒).

ข้อคิดของท่าน พุทธทาสภิกขุ. (ม.ป.ป.). [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก http://www.trueplookpanya.com/data/product/blog/images/upload/folder_3Constellations/upconts/11358681_1653510264881867_1054716331_net.jpg (วันที่ค้นข้อมูล : ๑๔ มกราคม ๒๕๖๒).

พระพุทธรูป. (๒๕๖๑). [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <https://mpics.mgonline.com/pics/Images/561000000670702.JPEG> (วันที่ค้นข้อมูล : ๑๔ มกราคม ๒๕๖๒).

พระสงฆ์. (ม.ป.ป.). [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <https://www.phuttha.com/multimedia/images/articles/section-sangha/2017/buddhism-monk.jpg> (วันที่ค้นข้อมูล : ๑๔ มกราคม ๒๕๖๒).

กระจกหกด้าน ตอน กิ่งพุทธกาล. (๒๕๕๖). [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <https://www.youtube.com/watch?v=unxMuXc8EZE> (วันที่ค้นข้อมูล : ๑๔ มกราคม ๒๕๖๒).

ออกหมายจับพอร์จูนเนอร์กร่าง ขับปาด-ชักปืนขู่แท็กซี. (๒๕๖๑). [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <https://www.dailynews.co.th/crime/619960> (วันที่ค้นข้อมูล : ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒).

โอวาทธรรมพระอริยเจ้า ในเรื่อง “การตั้งสติอยู่กับตัวเอง เป็นกุญแจดอกแรกสู่มรรคผล”. (ม.ป.ป.). [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก http://owatdhamma.blogspot.com/2015/10/blog-post_14.html (วันที่ค้นข้อมูล : ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒).

สสส. ค่าเหล่า. (๒๕๕๓). [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <https://www.youtube.com/watch?v=8-qnoKbGjS4> . (วันที่ค้นข้อมูล : ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒).

คำคมในพระพุทธศาสนา. (๒๕๕๒). [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <http://www.dmc.tv/images/ecards/cards/e1490.jpg> (วันที่ค้นข้อมูล : ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒)

ป้ายพุทธศาสนสุภาษิต. (๒๕๖๐). [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก http://oknation.nationtv.tv/blog/home/user_data/file_data/201305/09/415564571.jpg (วันที่ค้นข้อมูล : ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒).

ชายยิงภรรยาเข้ามอตัว หลังเห็นลูกสาววอนขอผ่านไลฟ์สด ยันทำไปเพราะบันดาลโทสะ. (๒๕๖๐). [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <https://www.youtube.com/watch?v=5StlleJ6QsSQ> (วันที่ค้นข้อมูล : ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒).

ภาพบ้าน. (ม.ป.ป.). [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <https://img.kapook.com/u/2017/saruanch/home/dt01.jpg> (วันที่ค้นข้อมูล : ๑๓ มกราคม ๒๕๖๒).

ภาพคนเล่นการพนัน. (ม.ป.ป.). [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <http://enzosurininkdesigns.com/wpcontent/uploads/2017/02/yoyo20170216.jpg> (วันที่ค้นข้อมูล : ๑๓ มกราคม ๒๕๖๒).

ภาพนาฬิกาปลุก. (ม.ป.ป.). [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <http://s.isanook.com/me/0/ud/0798/men.jpg> (วันที่ค้นข้อมูล : ๑๔ มกราคม ๒๕๖๒).

ภาพป้ายบอกทาง. (ม.ป.ป.). [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <https://bit.ly/2AFQBH9> (วันที่ค้นข้อมูล : ๑๔ มกราคม ๒๕๖๒).

หลักพุทธศาสนาสุภชาติไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน. (๒๕๖๐). [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <https://bit.ly/2ALRHkx> . (วันที่ค้นข้อมูล : ๑๔ มกราคม ๒๕๖๒).

๗ พระสงฆ์ต้นแบบในปัจจุบัน. (๒๕๖๐). [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <https://mgronline.com/online/section/detail/9600000019420> (วันที่ค้นข้อมูล : ๑๔ มกราคม ๒๕๖๒).

วัดเก่าผู้พัง ทรุโศรม. (ม.ป.ป.). [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <https://www.google.co.th/search?q=ภาพวัดเก่าๆ+ผู้พัง+ทรุโศรม&dcr> . (วันที่ค้นข้อมูล : ๑๔ มกราคม ๒๕๖๒).

มารยาทการปฏิบัติตนที่เหมาะสมต่อพระภิกษุ. (ม.ป.ป.). [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <https://www.dmc.tv/pages/พระพุทธรูป/การแต่งกายไปวัด.html> . (วันที่ค้นข้อมูล : ๑๔ มกราคม ๒๕๖๒).

บทความ “ ๘ มิถุนายน วันเพื่อนสนิทสากล”. (๒๕๖๐). [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <https://www.smmsport.com/reader/news/199405> (วันที่ค้นข้อมูล : ๑๒ มกราคม ๒๕๖๒).

วันอาสาฬหบูชา. (๒๕๖๐). [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <https://bit.ly/2VQU4eM> (วันที่ค้นข้อมูล : ๑๒ มกราคม ๒๕๖๒).

ประวัติของวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา. (๒๕๖๐). [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <http://www.dhammadhamm.org/day/buddhismday.php> . (วันที่ค้นข้อมูล : ๑๔ มกราคม ๒๕๖๒).

สารคดีชุด ร้อยเรื่องเมืองพุทธ ตอน การเวียนเทียน. (๒๕๕๗). [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <https://www.youtube.com/watch?v=ZOZPXY250bl> (วันที่ค้นข้อมูล : ๑๔ มกราคม ๒๕๖๒).

ลำดับขั้นตอนการปฏิบัติศาสนพิธีเวียนเทียน. (๒๕๖๐). [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <https://bit.ly/2DbRKYJ> (วันที่ค้นข้อมูล : ๑๔ มกราคม ๒๕๖๒).

ศาสนพิธีในวันสำคัญทางศาสนา. (๒๕๖๐). [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <https://teen.mthai.com/app/uploads/2013.jpg> (วันที่ค้นข้อมูล : ๑๔ มกราคม ๒๕๖๒).

ภาพโต๊ะหมู่บูชา. (๒๕๖๐). [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <http://www.dmc.tv/images/00-iimage/Tormu-2.jpg> (วันที่ค้นข้อมูล : ๑๔ มกราคม ๒๕๖๒).

การนั่งขัดสมาธิราบ. (ม.ป.ป.). [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก http://www.madchima.net/images/999_PDVD_025.jpg (วันที่ค้นข้อมูล : ๑๔ มกราคม ๒๕๖๒).

บทสวดมนต์บทสรรเสริญพระรัตนตรัย. (๒๕๕๘). [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <https://www.youtube.com/watch?v=tegVTxBUjQ>. (วันที่ค้นข้อมูล : ๑๔ มกราคม ๒๕๖๒).

พุทธศาสนสุภาษิต “จิตต์ หนตฺ สุขาวหิ จิตฺที่ฝึกดีแล้วนำสุขมาให้”. (๒๕๖๐). [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก http://img.painaidii.com/images/20131212_3_1386828258_665401.jpg (วันที่ค้นข้อมูล : ๑๔ มกราคม ๒๕๖๒).

เด็กติดเกมออนไลน์หนีออกจากบ้าน ๑๗ วัน. (๒๕๖๐). [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <https://www.youtube.com/watch?v=UYLkqmQPeJ0> (วันที่ค้นข้อมูล : ๑๔ มกราคม ๒๕๖๒).

๖ วิธีคิดแบบเห็นคุณค่าโทษและทางออก. (๒๕๖๐). [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <https://bit.ly/2TUIP4B> (วันที่ค้นข้อมูล : ๑๔ มกราคม ๒๕๖๒).

รื่นรมย์เพราะพอเพียง. (๒๕๖๐). [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <https://www.youtube.com/watch?v=UeMkAejqjLE> . (วันที่ค้นข้อมูล : ๑๒ มกราคม ๒๕๖๒).

พุทธศาสนากับความพอเพียง. (๒๕๖๐). [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <https://bit.ly/2FAWSXN> . (วันที่ค้นข้อมูล : ๑๒ มกราคม ๒๕๖๒).

อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย. (๒๕๖๐). [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <https://commons.wikimedia.org/wiki/File:อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย-1.jpg> (วันที่ค้นข้อมูล : ๑๓ มกราคม ๒๕๖๒).

ภาพ Infographic ความสำคัญของรัฐธรรมนูญ. (๒๕๖๐). [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <https://www.pinterest.com/pin/349803096029918857> (วันที่ค้นข้อมูล : ๑๓ มกราคม ๒๕๖๒).

Infographic เรื่อง รัฐธรรมนูญ ๒๕๖๐ ในสายตาคนไทย. (๒๕๖๐). [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <https://www.thairath.co.th/content/908277> (วันที่ค้นข้อมูล : ๑๓ มกราคม ๒๕๖๒).

ภาพ infographic “รัฐธรรมนูญไทยในสายตาประชาชน. (๒๕๖๐). [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <https://workpointnews.com/2017/12/10/สวนดุสิตโพล-เผย-ปชช-มอง-ร/> (วันที่ค้นข้อมูล : ๑๓ มกราคม ๒๕๖๒).

ภาพม้าโยก. (ม.ป.ป.). [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <http://www.chingchasai4.com/product/319/ไม้กระดกสปริงม้าโพนี่-2-คน-size270x48x93-cm> (วันที่ค้นข้อมูล : ๑๓ มกราคม ๒๕๖๒).

ประชาธิปไตยวันละคำเสนอคำว่า การเลือกตั้ง : Think ต่างการเมือง. (๒๕๕๘). [ออนไลน์]. เข้าถึงได้
จาก <https://youtu.be/2mkG7uWfd00> (วันที่ค้นข้อมูล : ๑๓ มกราคม ๒๕๖๒).

การเลือกปฏิบัติในความเงียบ Silence discrimination. (๒๕๕๘). [ออนไลน์]. เข้าถึงได้
จาก <https://youtu.be/Ngu3UicEaLM> (วันที่ค้นข้อมูล : ๑๓ มกราคม ๒๕๖๒).

ข่าวผู้ปกครองร้องลูกชายถูกครูศูนย์เด็กเล็กทำร้ายได้รับบาดเจ็บ. (๒๕๖๐). [ออนไลน์]. เข้าถึงได้
จาก <https://www.youtube.com/watch?v=U8vrlAONStQ> (วันที่ค้นข้อมูล : ๑๓ มกราคม ๒๕๖๒).

อนาคตการศึกษาไทยในรัฐธรรมนูญ. (๒๕๖๐). [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <https://www.tcijthai.com/office-tcij/headpicture/3X5mCsGThu82243.jpg> (วันที่ค้นข้อมูล : ๑๓ มกราคม ๒๕๖๒).

โฆษณาผิวขาวใน ๗ วัน. (๒๕๖๐). [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <https://bit.ly/2Rujn87> (วันที่ค้นข้อมูล : ๑๔ มกราคม ๒๕๖๒).

รถเก๋งเรียกคืนจากศูนย์. (๒๕๖๐). [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <https://bit.ly/2SSCEN7> (วันที่ค้นข้อมูล : ๑๔ มกราคม ๒๕๖๒).

การบังคับซื้อสินค้า. (๒๕๖๐). [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <https://bit.ly/2sr0jZo> (วันที่ค้นข้อมูล : ๑๔ มกราคม ๒๕๖๒).

หนังสือ. (ม.ป.ป.). [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <https://bit.ly/2AKQb2e> (วันที่ค้นข้อมูล : ๑๔ มกราคม ๒๕๖๒).

ข่าว. (๒๕๕๙). [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <https://bit.ly/2HbmixG> (วันที่ค้นข้อมูล : ๑๔ มกราคม ๒๕๖๒).

ภาพถ่าย. (ม.ป.ป.). [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <https://bit.ly/2FoYO6w> (วันที่ค้นข้อมูล : ๑๔ มกราคม ๒๕๖๒).

แผ่นเพลง. (๒๕๖๑). [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <https://bit.ly/2AMVFcL> (วันที่ค้นข้อมูล : ๑๔ มกราคม ๒๕๖๒).

กฎหมาย. (ม.ป.ป.). [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <https://bit.ly/2AMVFcL> (วันที่ค้นข้อมูล : ๑๔ มกราคม ๒๕๖๒).

ข้อค้นพบ. (๒๕๖๐). [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <https://bit.ly/2FwG18E> (วันที่ค้นข้อมูล : ๑๔ มกราคม ๒๕๖๒).

เจ้าของลิขสิทธิ์มีสิทธิอย่างไรบ้างในผลงานของตนเอง. (๒๕๕๙). [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <http://terrabbk.com/news/141345/เจ้าของลิขสิทธิ์-มีสิทธิอย่างไรบ้างในผลงานของตนเอง> (วันที่ค้นข้อมูล : ๑๔ มกราคม ๒๕๖๒).

สื่อวีดิโออินโฟกราฟิก พรบ. คอมพิวเตอร์. (๒๕๕๙). [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <https://youtu.be/aiel9CYoP6M> (วันที่ค้นข้อมูล : ๑๔ มกราคม ๒๕๖๒).

เที่ยววิถีไทย เก๋ไก๋ไม่เหมือนกัน. (๒๕๕๙). [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <https://www.youtube.com/watch?v=vcTVJxnm3LQ> (วันที่ค้นข้อมูล : ๑๔ มกราคม ๒๕๖๒).

อาหารของภาคเหนือ. (๒๕๖๐). [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <https://www.wongnai.com/restaurants/216466t-บ้านอิมสบาย-อาหารเหนือ> (วันที่ค้นข้อมูล : ๑๖ มกราคม ๒๕๖๒).

อาหารของภาคกลาง. (๒๕๖๐). [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <https://bitey1122blog.wordpress.com/อาหารไทย-4-ภาค-3/รูปอาหารภาคกลาง/> (วันที่ค้นข้อมูล : ๑๖ มกราคม ๒๕๖๒).

สิ่งก่อสร้างที่หลากหลายในอาเซียน. (๒๕๖๐). [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <https://dinmerican.wordpress.com/2017/08/12/asean-new-challenges-ahead-after-50-years/> (วันที่ค้นข้อมูล : ๑๖ มกราคม ๒๕๖๒).

การตกท้ายที่ต่างกันของคน ๒ วัฒนธรรม (๒๕๖๐). [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <http://www.ecotourism-laos.org/dosdont/dosdont2.htm> (วันที่ค้นข้อมูล : ๑๖ มกราคม ๒๕๖๒).

รายวิชาประวัติศาสตร์
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง

ประกอบการใช้แผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาประวัติศาสตร์

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ร่วมกับมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมได้ดำเนินการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ และสื่อการเรียนการสอนเพื่อการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สำหรับโรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์ เพื่อเผยแพร่เป็นสื่อทางไกลแก่ครูผู้สอนทั่วประเทศ โดยมีเป้าหมายในการยกระดับคุณภาพการศึกษา และลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

คณะทำงานกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ได้จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ และสื่อการเรียนการสอนเพื่อการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ภาคเรียนที่ ๒ ดังนี้

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

- รายวิชา ส ๒๑๑๐๒ ประวัติศาสตร์ จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต เวลา ๒๐ ชั่วโมง

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

- รายวิชา ส ๒๒๑๐๒ ประวัติศาสตร์ จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต เวลา ๒๐ ชั่วโมง

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

- รายวิชา ส ๒๓๑๐๒ ประวัติศาสตร์ จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต เวลา ๒๐ ชั่วโมง

การนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้

การนำแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาประวัติศาสตร์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ไปใช้ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดได้นั้น ผู้สอนจำเป็นต้องคำนึงถึงบริบทและเงื่อนไขบางประการตามประเด็นต่อไปนี้

๑. ศึกษามาตรฐาน ตัวชี้วัด และคำอธิบายรายวิชา เพื่อเป็นการทำความเข้าใจเป้าประสงค์ของหลักสูตร กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมและองค์ประกอบของสาระการเรียนรู้โดยภาพรวมในรายวิชาประวัติศาสตร์แต่ละระดับชั้น

๒. ศึกษาโครงสร้างรายวิชา เพื่อให้เข้าใจถึงมโนทัศน์และแนวคิดสำคัญในแต่ละองค์ประกอบของรายวิชา ประวัติศาสตร์อันจะเป็นการสนับสนุนให้ผู้สอนได้เห็นถึงกรอบโครงสร้างที่สะท้อนธรรมชาติของรายวิชาประวัติศาสตร์

๓. ศึกษากำหนดการสอนรายชั่วโมงเพื่อให้เห็นถึงกลยุทธ์และแนวทางการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ โดยภาพรวมในแต่ละชั่วโมงเรียน

๔. ศึกษาและทำความเข้าใจรายละเอียดในแต่ละองค์ประกอบของแผนการสอนรายชั่วโมง เพื่อให้เห็นถึง องค์ประกอบเกี่ยวกับตัวชี้วัด ขอบเขตเนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ทั้ง ๓ ด้าน กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ แหล่งเรียนรู้ ภาระงาน/ชิ้นงาน การวัดการประเมินผลและบันทึกผลหลังการสอน ที่มีความสัมพันธ์กันอย่างเป็น ระบบ

๕. ศึกษาแนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอนและแหล่งการเรียนรู้ในแต่ละชั่วโมง อันจะเป็นประโยชน์ต่อการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนและจัดเตรียมสื่อและแหล่งการเรียนรู้ให้สอดคล้อง กับแผนการจัดการเรียนรู้ ทั้งนี้กิจกรรมการเรียนรู้ที่ประกอบไปด้วยกระบวนการเรียนการสอน ๓ ขั้นตอนหลัก ได้แก่ ๑) ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ๒) ขั้นสร้างองค์ความรู้ และ ๓) ขั้นสรุปความคิดรวบยอด อาจมีการปรับเปลี่ยนใน บางแผนการจัดการเรียนรู้ ที่มีการนำขั้นตอนการเรียนการสอนที่ยึดจากรูปแบบการสอน กระบวนการเรียน การสอน วิธีสอน และเทคนิคการสอน เพื่อให้เหมาะสมต่อสาระการเรียนรู้ในวิชาประวัติศาสตร์ ทั้งนี้ผู้สอนสามารถ ปรับแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สัมพันธ์กับบริบทของผู้เรียน สถานศึกษาและชุมชน เพื่อ ประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

๖. ศึกษาหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่ใช้ประกอบการจัดการเรียนการสอนในแต่ละสาระการเรียนรู้ให้เกิด ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลที่ปรากฏในหลักฐาน สาระสำคัญ/แนวคิดหลักของหลักฐาน วัตถุประสงค์ในการสร้าง หลักฐาน ประเภทของหลักฐานและสภาพแวดล้อมทางประวัติศาสตร์ ก่อนการจัดการเรียนการสอนเพื่อเป็น พื้นฐานสำคัญต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการจัดการชั้นเรียนประวัติศาสตร์อันจะเป็นประโยชน์ต่อ การพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้ และเป้าประสงค์ตามธรรมชาติวิชาประวัติศาสตร์ได้อย่าง มีประสิทธิภาพ

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
เวลา ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์ (๐.๕ หน่วยกิต)

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษา เปรียบเทียบศักราชตามระบบต่าง ๆ ที่ใช้ศึกษาประวัติศาสตร์ อธิบายพัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ความสำคัญของแหล่งอารยธรรมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ วิเคราะห์ความสำคัญของเวลาในการศึกษาประวัติศาสตร์ และนำวิธีการทางประวัติศาสตร์มาใช้ศึกษาเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์

โดยการให้เหตุผลคิดวิเคราะห์ กระบวนการสืบค้นข้อมูล กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการกลุ่ม กระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ กระบวนการแก้ปัญหา และวิธีการทางประวัติศาสตร์

เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจในความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย มีความรัก ความภาคภูมิใจในความเป็นไทย ภูมิปัญญาไทยและธำรงรักษาความเป็นไทย

รหัสตัวชี้วัด

ส ๔.๑ ม.๑/๑ ม.๑/๒ ม.๑/๓

ส ๔.๒ ม.๑/๑ ม.๑/๒

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๒

รวมเวลา ๒๐ ชั่วโมง จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส ๔.๑ เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลา และยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ

ตัวชี้วัด

๑. ม. ๑/๑ วิเคราะห์ความสำคัญของเวลาในการศึกษาประวัติศาสตร์
๒. ม. ๑/๒ เทียบศักราชตามระบบต่าง ๆ ที่ใช้ศึกษาประวัติศาสตร์
๓. ม.๑/๓ นำวิธีทางประวัติศาสตร์มาใช้ศึกษาเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส ๔.๒ เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบันในด้านความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญและสามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น

ตัวชี้วัด

๑. ม. ๑/๑ อธิบายพัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
๒. ม. ๑/๒ ระบุความสำคัญของแหล่งอารยธรรมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

โครงสร้างรายวิชา
รหัสวิชา ส๒๑๑๐๒ ชื่อวิชา ประวัติศาสตร์
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๒

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการ เรียนรู้ / ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (คาบเรียน)	น้ำหนัก คะแนน
๑	เวลาและช่วงเวลาทางประวัติศาสตร์	ส ๔.๑ ม.๑/๑ ส ๔.๑ ม.๑/๒ ส ๔.๑ ม.๑/๓	เวลา ช่วงเวลา การเทียบศักราชตามระบบต่าง ๆ และวิธีการทางประวัติศาสตร์มีความสำคัญต่อการศึกษาดประวัติศาสตร์ ซึ่งช่วยให้ผู้ศึกษาเข้าใจประวัติศาสตร์มากยิ่งขึ้น ทำให้เห็น ความสัมพันธ์ และ ความสำคัญของอดีตที่มีต่อปัจจุบันและอนาคต	๕	๒๐
๒	พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	ส ๔.๒ ม.๑/๑	ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เป็นภูมิภาคที่ตั้งอยู่บนเส้นทางการค้าสำคัญของโลก ส่งผลให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ปรับรับเอาอารยธรรมจากภายนอกเข้ามาผสมผสานกับวิถีชีวิตของผู้คนในท้องถิ่น จนเกิดเป็นเอกลักษณ์ของภูมิภาค และส่งผลพัฒนาการทั้งทางประวัติศาสตร์ การเมือง เศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรม	๑๑	๓๐
๓	แหล่งอารยธรรมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	ส ๔.๒ ม.๑/๒	แหล่งอารยธรรมโบราณเป็นตัวบ่งชี้รากฐานความเจริญรุ่งเรืองและความเสื่อมถอยในอดีต ซึ่งเราสามารถนำมาเป็นบทเรียนในการศึกษาและพัฒนาปัจจุบันและอนาคตให้ดียิ่งขึ้น	๔	๑๐
๔	สอบกลางภาค			-	๒๐
๕	สอบปลายภาค			-	๒๐
รวม				๒๐	๑๐๐

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เวลาและช่วงเวลาทางประวัติศาสตร์

รหัสวิชา ส ๒๑๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๒ เวลา ๕ ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๑ เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลา และยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ

ตัวชี้วัด

- ม.๑/๑ วิเคราะห์ความสำคัญของเวลาในการศึกษาประวัติศาสตร์
- ม.๑/๒ เปรียบศักราชตามระบบต่าง ๆ ที่ใช้ศึกษาประวัติศาสตร์
- ม.๑/๓ นำวิธีการทางประวัติศาสตร์มาใช้ศึกษาเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

เวลา ช่วงเวลา การเทียบศักราชตามระบบต่าง ๆ และวิธีการทางประวัติศาสตร์มีความสำคัญต่อการศึกษาประวัติศาสตร์ ซึ่งช่วยให้ผู้ศึกษาเข้าใจประวัติศาสตร์มากยิ่งขึ้น ทำให้เห็นความสัมพันธ์ และความสำคัญของอดีตที่มีต่อปัจจุบันและอนาคต

๓. สาระการเรียนรู้

ความรู้

- ๑. บอกความหมายของประวัติศาสตร์ได้อย่างถูกต้อง
- ๒. ระบุช่วงเวลาให้สอดคล้องกับยุคสมัยที่ปรากฏในเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ได้อย่างถูกต้อง
- ๓. อธิบายความเป็นมาของระบบศักราชต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง
- ๔. อธิบายวิธีการเปรียบเทียบศักราชแต่ละรูปแบบได้อย่างถูกต้อง
- ๕. อธิบายความหมายของหลักฐานทางประวัติศาสตร์และประเภทของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ได้อย่างถูกต้อง
- ๖. สรุปความหมายของวิธีการทางประวัติศาสตร์ได้อย่างถูกต้อง
- ๗. อธิบายขั้นตอนของวิธีการทางประวัติศาสตร์ได้อย่างถูกต้อง

ทักษะ

- ๑. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของเวลากับเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ได้อย่างถูกต้อง
- ๒. เปรียบเทียบระบบศักราชต่าง ๆ ที่มีต่อการศึกษาประวัติศาสตร์ไทยได้อย่างสมเหตุสมผล
- ๓. เปรียบเทียบศักราชแต่ละรูปแบบได้อย่างถูกต้อง
- ๔. จำแนกประเภทของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ได้อย่างถูกต้อง
- ๕. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของเหตุการณ์กับหลักฐานทางประวัติศาสตร์ได้อย่างสมเหตุสมผล

๖. นำวิธีการทางประวัติศาสตร์มาใช้สืบค้นเรื่องราวของเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ได้อย่างเป็นระบบ

เจตคติ

๑. อภิปรายความสำคัญของเวลาที่มีต่อการศึกษาประวัติศาสตร์ได้อย่างมีเหตุผล
๒. อภิปรายแนวทางการประยุกต์ใช้การเทียบศักราชในชีวิตประจำวันได้อย่างสมเหตุสมผล
๓. วิเคราะห์ประโยชน์และคุณค่าของการเปรียบเทียบศักราชที่มีผลต่อการศึกษาประวัติศาสตร์ได้อย่างสมเหตุสมผล
๔. วิเคราะห์ความสำคัญของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ไทยที่มีต่อการศึกษาประวัติศาสตร์ได้อย่างสมเหตุสมผล
๕. อภิปรายประโยชน์ของวิธีการทางประวัติศาสตร์ที่มีต่อการศึกษาเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ได้อย่างมีเหตุผล

๔. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- ๔.๑ ความสามารถในการสื่อสาร
- ๔.๒ ความสามารถในการคิด
- ๔.๓ ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- ๕.๑ มีวินัย
- ๕.๒ ใฝ่เรียนรู้
- ๕.๓ มุ่งมั่นในการทำงาน

๖. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงาน/ภาระงาน

รายงาน เรื่อง “แหล่งประวัติศาสตร์ในจังหวัด” โดยนักเรียนนำวิธีการทางประวัติศาสตร์มาค้นหาค้นหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับแหล่งประวัติศาสตร์ในจังหวัดของนักเรียนคนละ ๑ แหล่ง แล้วจัดทำเป็นรายงานสรุปผลการศึกษาค้นคว้า

เกณฑ์การประเมินผลชิ้นงาน/ภาระงาน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ				น้ำหนักคะแนน	คะแนน
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)		
๑. การกำหนดหัวข้อเรื่องที่ศึกษาเกี่ยวกับแหล่งประวัติศาสตร์ใน	เขียนหัวเรื่องที่ศึกษาเกี่ยวกับแหล่งประวัติศาสตร์ในจังหวัดของ	เขียนหัวเรื่องที่ศึกษาเกี่ยวกับแหล่งประวัติศาสตร์ในจังหวัดของ	เขียนหัวเรื่องที่ศึกษาเกี่ยวกับแหล่งประวัติศาสตร์ในจังหวัดของ	เขียนหัวเรื่องที่ศึกษาเกี่ยวกับแหล่งประวัติศาสตร์ในจังหวัดของ	๐.๒๕	๑

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ				น้ำหนักคะแนน	คะแนน
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)		
จังหวัดของนักเรียน	นักเรียนได้ อย่างชัดเจน ตรงประเด็น และกระชับ	นักเรียนได้ อย่างชัดเจน ตรงประเด็น	นักเรียนได้ อย่างชัดเจน	นักเรียนได้ แต่ไม่ชัดเจน		
๒. การรวบรวมหลักฐานเกี่ยวกับแหล่งประวัติศาสตร์ในจังหวัดของนักเรียน	เก็บหลักฐานเกี่ยวกับแหล่งประวัติศาสตร์ในจังหวัดของนักเรียนได้อย่างหลากหลาย ครบถ้วน และสอดคล้องกับเรื่องที่ศึกษา	เก็บหลักฐานเกี่ยวกับแหล่งประวัติศาสตร์ในจังหวัดของนักเรียนได้อย่างหลากหลาย ครบถ้วน	เก็บหลักฐานเกี่ยวกับแหล่งประวัติศาสตร์ในจังหวัดของนักเรียนได้อย่างหลากหลาย	เก็บหลักฐานเกี่ยวกับแหล่งประวัติศาสตร์ในจังหวัดของนักเรียนได้แต่ไม่หลากหลาย	๐.๒๕	๑
๓. การประเมินคุณค่าของหลักฐานเกี่ยวกับแหล่งประวัติศาสตร์ในจังหวัดของนักเรียน	วิพากษ์วิธีทางประวัติศาสตร์ของหลักฐานเกี่ยวกับแหล่งประวัติศาสตร์ในจังหวัดของนักเรียนได้อย่างสมเหตุสมผล ชัดเจน และครอบคลุมทั้งการวิพากษ์ภายในและภายนอก	วิพากษ์วิธีทางประวัติศาสตร์ของหลักฐานเกี่ยวกับแหล่งประวัติศาสตร์ในจังหวัดของนักเรียนได้อย่างสมเหตุสมผล ชัดเจน	วิพากษ์วิธีทางประวัติศาสตร์ของหลักฐานเกี่ยวกับแหล่งประวัติศาสตร์ในจังหวัดของนักเรียนได้อย่างสมเหตุสมผล	วิพากษ์วิธีทางประวัติศาสตร์ของหลักฐานเกี่ยวกับแหล่งประวัติศาสตร์ในจังหวัดของนักเรียนได้แต่ไม่สมเหตุสมผล	๐.๗๕	๓
๔. การวิเคราะห์สังเคราะห์ และจัดหมวดหมู่ข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งประวัติศาสตร์ในจังหวัดของนักเรียน	แยกแยะ และจัดหมวดหมู่ข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งประวัติศาสตร์ในจังหวัดของนักเรียนที่มีความสัมพันธ์	แยกแยะ และจัดหมวดหมู่ข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งประวัติศาสตร์ในจังหวัดของนักเรียนที่มีความสัมพันธ์	แยกแยะ และจัดหมวดหมู่ข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งประวัติศาสตร์ในจังหวัดของนักเรียนที่มีความสัมพันธ์	แยกแยะ และจัดหมวดหมู่ข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งประวัติศาสตร์ในจังหวัดของนักเรียนที่มีความสัมพันธ์	๐.๗๕	๓

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ				น้ำหนักคะแนน	คะแนน
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)		
	กันไว้ในกลุ่มเดียวกันได้ อย่าง สมเหตุสมผล ชัดเจน และ ครบถ้วน	กันไว้ในกลุ่มเดียวกันได้ อย่าง สมเหตุสมผล ชัดเจน	กันไว้ในกลุ่มเดียวกันได้ อย่าง สมเหตุสมผล	กันไว้ในกลุ่มเดียวกันได้ แต่ไม่ สมเหตุสมผล		
๕. การเรียบเรียงหรือการนำเสนอเกี่ยวกับแหล่งประวัติศาสตร์ในจังหวัดของนักเรียน	เขียนอธิบายผลการศึกษเกี่ยวกับแหล่งประวัติศาสตร์ในจังหวัดของนักเรียนได้ อย่าง สมเหตุสมผล ชัดเจน และ ครอบคลุมประเด็นสำคัญที่ต้องการศึกษา	เขียนอธิบายผลการศึกษเกี่ยวกับแหล่งประวัติศาสตร์ในจังหวัดของนักเรียนได้ อย่าง สมเหตุสมผล ชัดเจน	เขียนอธิบายผลการศึกษเกี่ยวกับแหล่งประวัติศาสตร์ในจังหวัดของนักเรียนได้ อย่าง สมเหตุสมผล	เขียนอธิบายผลการศึกษเกี่ยวกับแหล่งประวัติศาสตร์ในจังหวัดของนักเรียนได้ แต่ไม่ สมเหตุสมผล	๐.๕	๒
รวม						๑๐

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๙ - ๑๐ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๗ - ๘ หมายถึง ดี

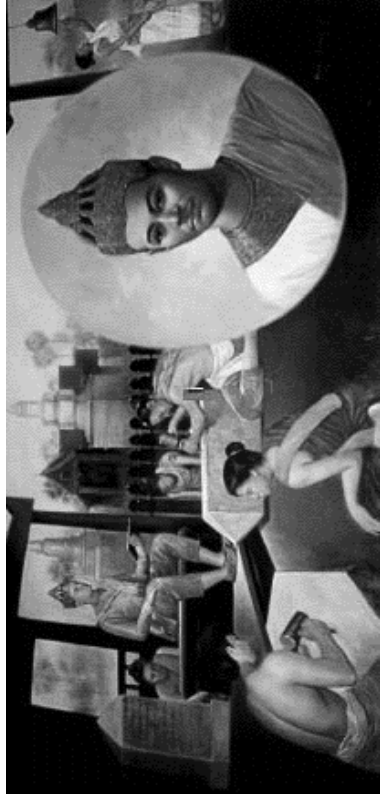
คะแนน ๕ - ๖ หมายถึง พอใช้

คะแนนต่ำกว่า ๕ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับดีขึ้นไป

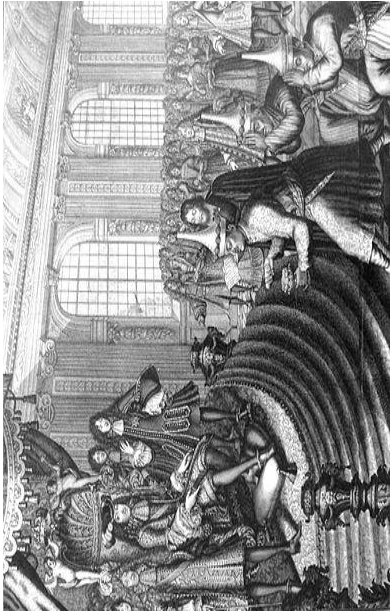
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ความสัมพันธ์ของเวลากับประวัติศาสตร์			
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑	เรื่อง เวลาและช่วงเวลาทางประวัติศาสตร์	เวลา ๑ ชั่วโมง	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายวิชา ประวัติศาสตร์		
มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ/แหล่งเรียนรู้	
ส ๔.๑ ม.๑/๑ วิเคราะห์ความสำคัญ ของเวลาในการศึกษาประวัติศาสตร์	ขั้นนำ ๑. ครูสุ่มนักเรียนออกมาเล่ากิจกรรมที่นักเรียนทำเมื่อวานนี้ตั้งแต่ต้นจนจนถึงเข้านอนจำนวน ๒ ครั้ง ดังนี้ ครั้งที่ ๑ เล่าเหตุการณ์สำคัญโดยไม่ระบุเวลาที่เกิดขึ้น ครั้งที่ ๒ เล่าเหตุการณ์สำคัญโดยระบุเวลาที่เกิดขึ้นอย่างชัดเจน จากนั้นนักเรียนร่วมกันตอบคำถามต่อไปนี้ ๑.๑ “จากการเล่าเหตุการณ์ของนักเรียนทั้งสองครั้ง การเล่าเหตุการณ์แบบใดทำให้นักเรียนทราบรายละเอียดของเรื่องราวมากกว่ากัน เพราะเหตุใด” (การเล่าเหตุการณ์แบบที่ ๒ เพราะการระบุเวลาที่ชัดเจน ทำให้ทราบลำดับการเกิดขึ้นของเหตุการณ์ชัดเจนมากยิ่งขึ้น) ๑.๒ “จากคำตอบข้างต้น สะท้อนให้เห็นว่าเวลามีประโยชน์ต่อการศึกษาดังประวัติศาสตร์อย่างไร” (ทำให้ทราบรายละเอียดของเหตุการณ์ต่าง ๆ มากขึ้น ทำให้ทราบว่าเหตุการณ์ใดเกิดขึ้นก่อน เหตุการณ์ใดเกิดขึ้นหลัง ไม่สับสนในการศึกษาเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ อาจทำให้ทราบว่าเหตุการณ์บางเหตุการณ์เกิดขึ้นต่อเนื่องเป็นเหตุเป็นผลเป็นผลกัน ฯลฯ)	ภาพเกี่ยวกับเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์จำนวน ๑๐ ภาพ ๑) ฟอซซิลกระดูกมนุษย์โบราณ ๒) สมเด็จพระนเรศวรมหาราชประดิษฐานอยู่ที่เมืองไทย ๓) สมเด็จพระนารายณ์มหาราชทรงกระทำการยุทธหัตถี ๔) สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชทรงส่งเจ้าพระยาโกษาธิบดี (ปาน) ไปเป็นทูตเจริญพระไมตรีกับพระเจ้าหลุยส์ที่ ๑๔ แห่งฝรั่งเศส ๕) กรุงศรีอยุธยาเสียเอกราชแก่มอญ ครั้งที่ ๒ ๖) สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชทรงยึดเมืองจันทบุรีเป็นราชธานีใหม่ ๗) สยามทำสนธิสัญญาเบาว์ริงกับอังกฤษ	
สาระสำคัญ การนับเวลาและช่วงเวลาทางประวัติศาสตร์เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริมให้การศึกษามีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น			
ขอบเขตเนื้อหา ๑. ความหมายของประวัติศาสตร์ ๒. ความสำคัญของการนับเวลาและช่วงเวลาทางประวัติศาสตร์			
จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. บอกความหมายของประวัติศาสตร์ได้อย่างถูกต้อง ๒. ระบุช่วงเวลาให้สอดคล้องกับยุคสมัยที่ปรากฏในเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ได้ถูกต้อง			

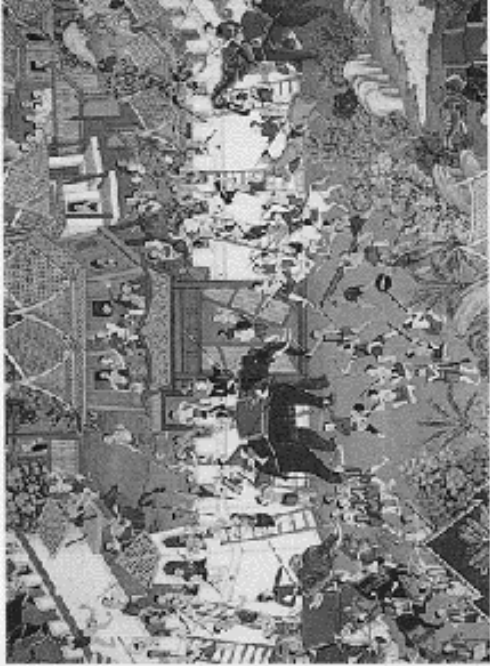
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ความสัมพันธ์ของเวลา กับประวัติศาสตร์ เรื่อง เวลาและช่วงเวลาทางประวัติศาสตร์ รายวิชา ประวัติศาสตร์	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ด้านทักษะและกระบวนการ ๓. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของเวลา กับเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ได้ อย่างถูกต้อง ด้านคุณลักษณะ ๔. อภิปรายความสำคัญของเวลาที่มี ต่อการศึกษาประวัติศาสตร์ได้อย่างมี เหตุผล	ขั้นสอน ๓. นักเรียนร่วมกันบอกความหมายของประวัติศาสตร์จากความรู้เดิมของ นักเรียน โดยครูเขียนความหมายที่นักเรียนบอกบนกระดานดำ จากนั้นครู และนักเรียนร่วมกันสรุปความหมายของประวัติศาสตร์ให้สมบูรณ์ ๔. นักเรียนทำกิจกรรม “ลำดับเวลา...หาคำตอบ” โดยครูนำภาพเกี่ยวกับ เหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์จำนวน ๑๐ ภาพ มาให้นักเรียนพิจารณา ได้แก่ ๑) พ่อขุนรามคำแหงมหาราชประดิษฐ์ลายสือไทย	๗) สยามประกาศเลิกทาส ๘) สยามเข้าร่วมสงครามโลก ครั้งที่ ๑ ๙) ปฏิวัติสยาม ๑๐) การจัดตั้งธนาคารพาณิชย์ แห่งแรกของประเทศไทย ภาระงาน/ชิ้นงาน กิจกรรม “ลำดับเวลา...หาคำตอบ” โดยให้นักเรียนเรียงลำดับเหตุการณ์ที่ ครูกำหนดให้จากเหตุการณ์ที่ เกิดขึ้นก่อนไปหลัง พร้อมระบุ เหตุการณ์ที่ใช้ในการลำดับเวลาทาง ประวัติศาสตร์

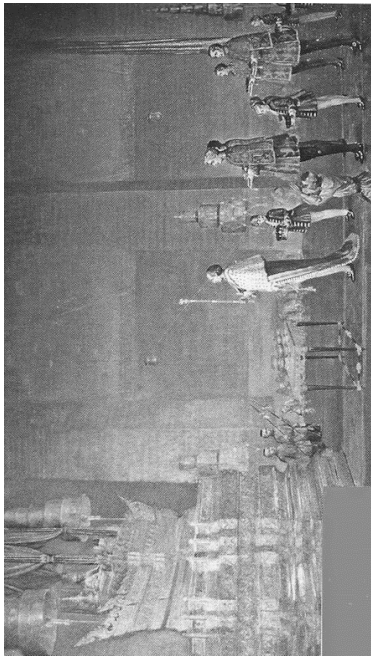


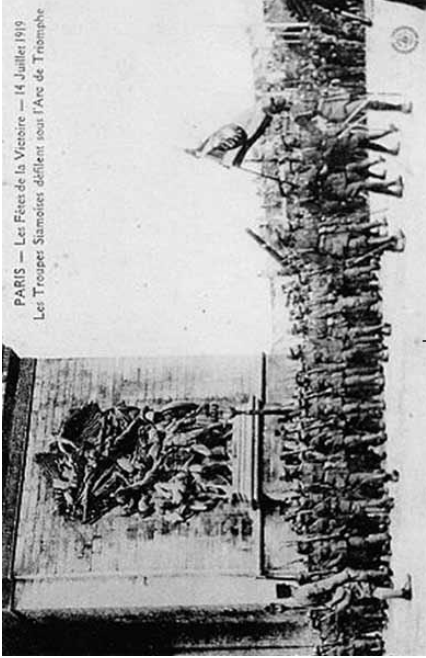
ที่มา :

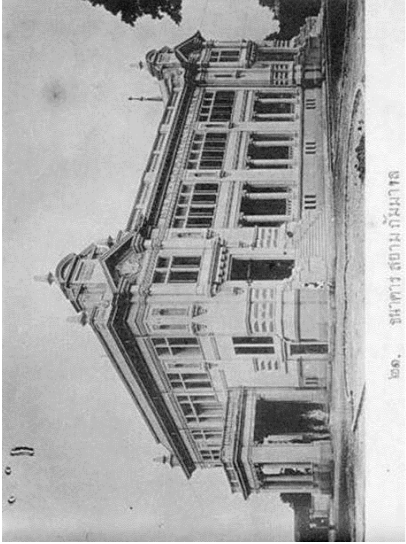
<https://sites.google.com/site/keiwykabphxkhunramkhahaeng/>

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ความสัมพันธ์ของเวลากับประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง เวลาและช่วงเวลาทางประวัติศาสตร์ รายวิชา ประวัติศาสตร์ เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	๒) สมเด็จพระนเรศวรมหาราชทรงกระทำยุทธหัตถี  ที่มา : https://sites.google.com/site/janenatporn/kar-prakas-xisr-phaph-elea-yuththhatthi ๓) สมเด็จพระนารายณ์มหาราชทรงส่งเจ้าพระยาโกษาธิบดี (ปาน) ไปเป็นทูตเจริญพระราชไมตรีกับพระเจ้าหลุยส์ที่ ๑๔ แห่งฝรั่งเศส  ที่มา : http://www.wikiwand.com/th/เจ้าพระยาโกษาธิบดี_(ปาน)
--	---

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ความสัมพันธ์ของเวลา กับประวัติศาสตร์ เรื่อง เวลาและช่วงเวลาทางประวัติศาสตร์ รายวิชา ประวัติศาสตร์ เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ๔) กรู๋ศรีอยุธยาเสียเอกราชแก่พม่า ครั้งที่ ๒  ที่มา : https://www.sanook.com/movie/78685/gallery/568921/ ๕) สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชทรงยึดเมืองจันทบุรีเป็นที่ตั้งกองทัพบ  ที่มา : https://taanijie.wordpress.com/บทที่2/
--	---

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ความสัมพันธ์ของเวลากับประวัติศาสตร์ เรื่อง เวลาและช่วงเวลาทางประวัติศาสตร์ รายวิชา ประวัติศาสตร์ เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
๖) สยามทำสนธิสัญญาเบาว์ริงกับอังกฤษ	 ที่มา : http://www.newtv.co.th/news/14321 ๗) สยามประกาศเลิกทาส  ที่มา : https://board.postjung.com/995033

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ความสัมพันธ์ของเวลากับประวัติศาสตร์ เรื่อง เวลาและช่วงเวลาทางประวัติศาสตร์ รายวิชา ประวัติศาสตร์ เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
๘) สยามเข้าร่วมสงครามโลกครั้งที่ ๑  ที่มา : http://nipawanwadfun.blogspot.com/2016/09/blog-post_19.html ๙) ปฏิวัติสยาม  ที่มา : http://20ponrapat23.blogspot.com/2017/08/2475.html	

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ความสัมพันธ์ของเวลากับประวัติศาสตร์ เรื่อง เวลาและช่วงเวลาทางประวัติศาสตร์ รายวิชา ประวัติศาสตร์ เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
๑๐) การจัดตั้งธนาคารพาณิชย์แห่งแรกของประเทศไทย  ที่มา : http://thesiamcommercialbanklimited.blogspot.com/2014/01/blog-post.html ๕. จากนั้นนักเรียนเขียนเส้นเวลา (Time Line) ในกระดาษ แล้วเรียงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อนไปหลังในกระดาษ พร้อมทั้งให้นักเรียนระบุเกณฑ์ที่ใช้ในการลำดับเวลาทางประวัติศาสตร์ ๖. นักเรียนร่วมกันอภิปรายความสำคัญของเวลาและช่วงเวลามีต่อเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์โดยใช้แนวคำถาม ดังนี้ ๖.๑ “ภาพเหตุการณ์ ดังกล่าว เกิดขึ้นในช่วงเวลาใด สมัยใด และมีสาระสำคัญอย่างไร” (พิจารณาจากคำตอบของนักเรียนโดยอยู่ในดุลยพินิจของครู)	

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ความสัมพันธ์ของเวลากับประวัติศาสตร์ เรื่อง เวลาและช่วงเวลาทางประวัติศาสตร์ รายวิชา ประวัติศาสตร์	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๖.๒ “เวลาในประวัติศาสตร์มีความสำคัญต่อการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ของนักเรียนอย่างไร” (ทำให้ทราบเหตุการณ์ในอดีตและลำดับเหตุการณ์ก่อน - หลังทางประวัติศาสตร์และเรียนรู้ประวัติศาสตร์ได้อย่างเข้าใจมากขึ้น) ขั้นสรุป ๗. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเพื่อสรุปบทเรียน โดยครูมีแนวคำถามสำคัญ ดังนี้ ๗.๑ “เวลามีความเกี่ยวข้องกับการศึกษาทางประวัติศาสตร์หรือไม่ อย่างไร” (มี เพราะทำให้เราสามารถลำดับเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์) ๗.๒ “เวลามีความสำคัญทางประวัติศาสตร์อย่างไร” (มี เพราะทำให้เราสามารถเข้าใจเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ได้มากยิ่งขึ้น) ๗.๓ “นักเรียนจะนำความรู้เรื่องเวลาและช่วงเวลาทางประวัติศาสตร์ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไร” (ใช้ในการเรียนประวัติศาสตร์ ใช้ในการวิเคราะห์เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน เพื่อวางแผนชีวิตต่อไป ฯลฯ)	

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านทักษะ/กระบวนการ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของเวลา กับ เหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ได้ อย่างถูกต้อง	- การถาม – ตอบ - การทำกิจกรรม ลำดับเวลา...หา คำตอบ - การเขียนเส้นเวลา (Time line)	- คำถาม - การทำกิจกรรม ลำดับเวลา...หา คำตอบ - การเขียนเส้นเวลา (Time line)	ดี : เชื่อมโยงความรู้เดิม และอภิปรายความสัมพันธ์ ของเวลา กับเหตุการณ์ทาง ประวัติศาสตร์ได้อย่าง สมเหตุสมผล ครอบคลุมสาระสำคัญพร้อม อ้างอิงหลักฐานประกอบ พอใช้ : เชื่อมโยงความ รู้เดิม และอภิปราย ความสัมพันธ์ของเวลา กับ เหตุการณ์ทาง ประวัติศาสตร์ได้อย่าง สมเหตุสมผล ครอบคลุมสาระสำคัญ ปรับปรุง : ไม่สามารถ เชื่อมโยงความรู้เดิม และ อภิปรายความสัมพันธ์ของ เวลา กับเหตุการณ์ทาง ประวัติศาสตร์ได้
ด้านคุณลักษณะ อภิปรายความสำคัญของเวลาที่มีต่อ การศึกษาประวัติศาสตร์	- การถาม – ตอบ	- คำถาม	ดี : เชื่อมโยงความรู้จาก กิจกรรมการเรียนการสอน และเสนอความคิดเห็น เกี่ยวกับความสำคัญของ เวลาที่มีต่อการศึกษา ประวัติศาสตร์ได้อย่าง สมเหตุสมผล ชัดเจน พร้อม ยกตัวอย่างประกอบ

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
			พอใช้ : เชื่อมโยงความรู้จากกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนและเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของเวลาที่มีต่อการศึกษาประวัติศาสตร์ได้อย่าง สมเหตุสมผล ชัดเจน ปรับปรุง : ไม่สามารถเชื่อมโยงความรู้จาก กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน และเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของเวลาที่มีต่อการศึกษาประวัติศาสตร์ได้

บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ ผู้สอน

(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

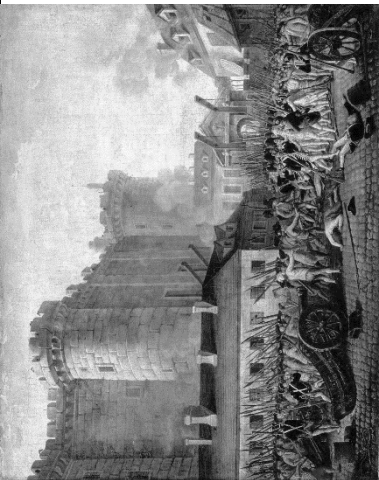
.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ระบบศักราช เรื่อง เวลาและช่วงเวลาทางประวัติศาสตร์ รายวิชา ประวัติศาสตร์ เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	
มาตรฐาน/ตัวชี้วัด ส ๔.๑ ม.๑/๒ เทียบศักราชตามระบบต่าง ๆ ที่ใช้ศึกษาประวัติศาสตร์ สาระสำคัญ ระบบศักราชเป็นระบบช่วงเวลาที่ตั้งขึ้นตามการอ้างอิงของช่วงเวลานั้น ๆ ซึ่งแต่ละสังคมจะใช้ระบบศักราชที่แตกต่างกันตามความเหมาะสมของสังคมตนเอง ขอบเขตเนื้อหา ๑. ศักราชไทย ๑.๑ พุทธศักราช ๑.๒ มหาศักราช ๑.๓ จุลศักราช ๑.๔ รัตนโกสินทรศก ๒. ศักราชสากล ๒.๑ คริสต์ศักราช ๒.๒ อีจระห์ศักราช จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. อธิบายความเป็นมาของระบบศักราชต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ๑. ครูนำภาพเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ที่มีการระบุศักราชมาให้นักเรียนพิจารณา จากนั้นถามคำถามเพื่อร่วมกันอภิปราย ดังนี้ ภาพที่ ๑ ภาพการเสียชีวิตของพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช  ที่มา : https://www.sanook.com/movie/78685/gallery/568921/ ภาพที่ ๒ ภาพการปฏิวัติฝรั่งเศสตรงกับปีคริสต์ศักราช ๑๗๘๙ สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. ภาพการเสียชีวิตของพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ๒. ภาพการปฏิวัติฝรั่งเศสตรงกับปีคริสต์ศักราช ๑๗๘๙ ๓. ภาพที่เกี่ยวข้องกับการกำเนิดพุทธศักราช (พระพุทธเจ้าปรินิพพาน) ๔. ภาพที่เกี่ยวข้องกับการกำเนิดคริสต์ศักราช (พระเยซูประสูติ) ๕. ภาพที่เกี่ยวข้องกับการกำเนิดมหาศักราช (พระเจ้ากนิษกะ) ๖. ภาพที่เกี่ยวข้องกับการกำเนิดจุลศักราช (กลุ่มโบราณสถานอาณาจักรพยุ) ๗. ภาพที่เกี่ยวข้องกับการกำเนิดรัตนโกสินทรศก (พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว) ๘. ภาพที่เกี่ยวข้องกับการกำเนิดอีจระห์ศักราช (ผ่านปณิธานหมัดกระพ้ออีจระห์)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ระบบศักราช เรื่อง เวลาและช่วงเวลาทางประวัติศาสตร์ รายวิชา ประวัติศาสตร์		เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	ภาระงาน/ชิ้นงาน กิจกรรม “เรียงเรื่องราว...เล่าศักราช” โดยนักเรียนร่วมกันอภิปรายการกำเนิดศักราชจากภาพเหตุการณ์สำคัญที่เกี่ยวข้องกับระบบศักราชดังกล่าว แล้วร่วมกันอภิปรายว่าไทยใช้ระบบศักราชดังกล่าวในช่วงใดบ้าง	
ด้านทักษะและกระบวนการ ๒. เปรียบเทียบระบบศักราชต่าง ๆ ที่มีต่อการศึกษาศาสตร์ประวัติศาสตร์ไทยได้อย่างสมเหตุสมผล ด้านคุณลักษณะ ๓. อภิปรายแนวทางการประยุกต์ใช้ การเทียบศักราชในชีวิตประจำวันได้อย่างสมเหตุสมผล	 ที่มา : http://www.mandelaforum.it/eventi/14-luglio-1789-presa-della-bastiglia/ ๑.๑ “เพราะเหตุใดประเทศไทยกับประเทศฝรั่งเศส จึงใช้ระบบศักราชต่างกัน” (เพราะรัฐบาลของแต่ละประเทศเลือกใช้ศักราชที่แตกต่างกันตามบริบทของประเทศนั้น ๆ แล้วประกาศใช้อย่างเป็นทางการภายในประเทศตนเอง) ๑.๒ “การนับศักราชที่นักเรียนรู้จักมีอะไรบ้าง” (พุทธศักราช คริสต์ศักราช รัตนโกสินทร์ศก ฯลฯ) ๑.๓ “การนับศักราชแต่ละรูปแบบที่นักเรียนกล่าวมา มีที่มาอย่างไร” (พิจารณาจากคำตอบของนักเรียนโดยอยู่ในดุลยพินิจของคุณครู) ๑.๔ “การนับศักราชแบบใดที่นิยมใช้กันแพร่หลายมากที่สุด” (คริสต์ศักราช) ๒. จากคำตอบของนักเรียน ครูพูดเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนดังนี้ “ระบบศักราชเป็นระบบสำคัญที่แต่ละประเทศใช้ในการระบุเวลา ซึ่งแต่ละประเทศจะเลือกใช้ระบบศักราชที่มีความเหมาะสมสอดคล้องกับบริบทของประเทศตนเอง ใน	

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ระบบศักราช เรื่อง เวลาและช่วงเวลาทางประวัติศาสตร์ รายวิชา ประวัติศาสตร์ เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	วันนี้ นักเรียนจะได้เรียนรู้ระบบศักราชแต่ละรูปแบบที่นักเรียนควรรู้จักกิจกรรมการเรียนการสอน เรื่อง ระบบศักราช” ขั้นสอน ๓. นักเรียนร่วมกันทำกิจกรรม “เรียงเรื่องราว...เล่าศักราช” โดยมีรายละเอียดกิจกรรมดังนี้ ๓.๑ นักเรียนแบ่งกลุ่มเป็น ๖ กลุ่ม ๆ ละเท่า ๆ กัน ๓.๒ ครูนำภาพที่เกี่ยวข้องกับศักราชต่าง ๆ มาให้นักเรียนพิจารณา กลุ่มละ ๑ ศักราช ดังนี้ กลุ่มที่ ๑ ภาพที่เกี่ยวข้องกับการกำเนิดพุทธศักราช (พระพุทธเจ้าปรินิพพาน) ที่มา : https://www.phuttha.com/พระพุทธเจ้า/ปรินิพพาน/ทรง ประธานปัจฉิมโอวาท กลุ่มที่ ๒ ภาพที่เกี่ยวข้องกับการกำเนิดคริสต์ศักราช (พระเยซูประสูติ)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ระบบศักราช เรื่อง เวลาและช่วงเวลาทางประวัติศาสตร์ รายวิชา ประวัติศาสตร์	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	 ที่มา : https://www.gqthailand.com/talk/article/jesus-history กลุ่มที่ ๓ ภาพที่เกี่ยวข้องกับการกำเนิดมหาศักราช (พระเจ้ากนิษกะ)	 ที่มา : http://www.kushan.org/essays/chronology/kanishka.htm กลุ่มที่ ๔ ภาพที่เกี่ยวข้องกับการกำเนิดจุลศักราช (กลุ่มโบราณสถานอาณาจักรพุกาม)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ระบบศักราช เรื่อง เวลาและช่วงเวลาทางประวัติศาสตร์ รายวิชา ประวัติศาสตร์ เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	ที่มา : http://aseannotes.blogspot.com/2014/08/blog-post_9.html กลุ่มที่ ๕ ภาพที่เกี่ยวข้องกับการกำเนิดรัตนโกสินทรศก (พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว) ที่มา : https://www.pinterest.com/noinoi_tp/%E0%B8%A35/?autologin=true

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ระบบศักราช เรื่อง เวลาและช่วงเวลาทางประวัติศาสตร์ รายวิชา ประวัติศาสตร์ เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	กลุ่มที่ ๖ ภาพที่เกี่ยวข้องกับการกำเนิดอิสรราช (ท่านบิอฺฮัมมัดกระทำอิสรราช)  ที่มา : https://www.freedomssystem.org/muhammad-goes-to-hegira-622/ ๓.๓ นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายการกำเนิดศักราชจากภาพเหตุการณ์สำคัญที่เกี่ยวข้องกับระบบศักราชดังกล่าว แล้วร่วมกันอภิปรายว่าไทยใช้ระบบศักราชดังกล่าวในช่วงใดบ้าง ๓.๔ นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอภาพเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการกำเนิดศักราชที่ตนรับผิดชอบ พร้อมอธิบายการกำเนิดศักราชดังกล่าวที่กลุ่มตนเองร่วมกันอภิปราย และอธิบายว่าไทยใช้ระบบศักราชดังกล่าวในช่วงใดบ้างหน้าชั้นเรียน ๓.๕ ครูและนักเรียนร่วมกันเปรียบเทียบความเป็นมาของระบบศักราชแต่ละระบบ และเปรียบเทียบการใช้ระบบศักราชต่าง ๆ ในไทย จากนั้นครูเพิ่มเติมความรู้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ระบบศักราช เรื่อง เวลาและช่วงเวลาทางประวัติศาสตร์ รายวิชา ประวัติศาสตร์ เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	
	๔. นักเรียนร่วมกันอภิปรายความสำคัญของศักราชที่มีต่อการศึกษาประวัติศาสตร์ไทย โดยครูถามคำถามนำ ดังนี้ ๑) “ระบบศักราชแต่ละศักราชมีที่มา ความเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร” (แตกต่างกันที่วิธีการนับเวลาของศักราชนั้น ๆ) ๒) “การเลือกใช้ระบบศักราชของประเทศต่าง ๆ มีรูปแบบ หรือวิธีการอย่างไร” (เหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ของประเทศนั้น ๆ การนับถือศาสนา ความเห็นของผู้บริหารประเทศ ฯลฯ) ๓) “นักเรียนสามารถนำระบบการนับศักราชไปใช้ประโยชน์ในการศึกษาประวัติศาสตร์ไทยได้อย่างไร” (พิจารณาจากคำตอบของนักเรียนโดยอยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน) ขั้นสรุป ๕. นักเรียนร่วมกันอภิปรายเพื่อสรุปบทเรียน โดยครูมีแนวคำถาม ดังนี้ ๑) “ระบบศักราชมีความสำคัญอย่างไร” (พิจารณาจากคำตอบของนักเรียนโดยอยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน) ๒) “นักเรียนจะมีแนวทางการประยุกต์ใช้การเทียบศักราชในชีวิตประจำวันได้อย่างไรบ้าง” (พิจารณาจากคำตอบของนักเรียนโดยอยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายความเป็นมาของระบบ ศักราชต่าง ๆ	- การถาม – ตอบ	- คำถาม - กิจกรรม “เรียง เรื่องราว...เล่าศักราช”	ดี : บอกความเป็นมา ของระบบศักราชต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน และครอบคลุม เหตุการณ์สำคัญ พอใช้ : บอกความเป็น มาของระบบศักราช ต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน ปรับปรุง : ไม่สามารถ บอกความเป็นมาของ ระบบศักราชต่าง ๆ ได้
ด้านทักษะ/กระบวนการ เปรียบเทียบระบบศักราชต่าง ๆ ที่มี ต่อการศึกษาประวัติศาสตร์ไทย	- การถาม – ตอบ - การอภิปราย	- คำถาม - การสังเกตพฤติกรรม - กิจกรรม “เรียง เรื่องราว...เล่าศักราช”	ดี : เชื่อมโยงองค์ความ รู้จากกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนแล้วร่วม อภิปรายความแตกต่าง ของระบบศักราช ต่าง ๆ ที่มีต่อการ ศึกษาประวัติศาสตร์ ไทยได้อย่างสมเหตุสม ผล เป็นระบบ พร้อม ยกตัวอย่างประกอบ พอใช้ : เชื่อมโยงองค์ ความรู้จากกิจกรรม การเรียนรู้การสอนแล้ว ร่วมอภิปรายความแตก ต่างของระบบศักราช ต่าง ๆ ที่มีต่อการ ศึกษาประวัติศาสตร์ ไทยได้อย่างสมเหตุสม ผล เป็นระบบ ปรับปรุง : ไม่สามารถ เชื่อมโยงองค์ความรู้ จากกิจกรรมการเรียนรู้

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
			การสอนแล้วร่วมอภิปรายความแตกต่างของระบบศักราชต่าง ๆ ที่มีต่อการศึกษาประวัติศาสตร์ไทยได้
ด้านคุณลักษณะ อภิปรายแนวทางการประยุกต์ใช้การเทียบศักราชในชีวิตประจำวัน	- การถาม – ตอบ	- คำถาม	ดี : เชื่อมโยงองค์ความรู้จากกิจกรรมการเรียนการสอนแล้วเสนอแนะแนวทางการประยุกต์ใช้การเทียบศักราชในชีวิตประจำวันได้อย่างสมเหตุสมผล และเป็นระบบ พอใช้ : เชื่อมโยงองค์ความรู้จากกิจกรรมการเรียนการสอนแล้วเสนอแนะแนวทางการประยุกต์ใช้การเทียบศักราชในชีวิตประจำวันได้อย่างสมเหตุสมผล ชัดเจน ปรับปรุง : ไม่สามารถเชื่อมโยงองค์ความรู้จากกิจกรรมการเรียนการสอนแล้วเสนอแนะแนวทางการประยุกต์ใช้การเทียบศักราชในชีวิตประจำวันได้

บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การเปรียบเทียบศักราช เรื่อง เวลาและช่วงเวลาทางประวัติศาสตร์ เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มาตรฐาน/ตัวชี้วัด ส ๔.๑ ม.๑/๒ เปรียบศักราชตามระบบต่าง ๆ ที่ใช้ศึกษาประวัติศาสตร์ สาระสำคัญ ศักราชแต่ละรูปแบบใช้หลักการอ้างอิงที่แตกต่างกัน จึงจำเป็นต้องใช้หลักการเปรียบเทียบศักราชที่ถูกต้อง เพื่อให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพ ขอบเขตเนื้อหา การเปรียบเทียบศักราชต่าง ๆ จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. อธิบายวิธีการเปรียบเทียบศักราชแต่ละรูปแบบได้อย่างถูกต้อง ด้านทักษะและกระบวนการ ๒. เปรียบเทียบศักราชแต่ละรูปแบบได้อย่างถูกต้อง ด้านคุณลักษณะ ๓. วิเคราะห์ประโยชน์และคุณค่าของการเปรียบเทียบศักราชที่มีผลต่อการศึกษาศาสตร์ได้อย่างสมเหตุผล	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันทบทวนความรู้เดิมเกี่ยวกับระบบศักราชระบบต่าง ๆ จากคาบที่แล้ว จากนั้นนักเรียนร่วมกันตอบคำถาม เรื่อง การเปรียบเทียบศักราช ดังนี้ ๑) “นักเรียนทราบหรือไม่ว่าปัจจุบันตรงกับปีพุทธศักราชใด และตรงกับปีคริสต์ศักราชใด” (ปีพุทธศักราช ๒๕๖๒ และปีคริสต์ศักราช ๒๐๑๙) ๒) “ถ้านักเรียนไปพบปีศักราชในระบบอื่น ๆ นักเรียนจะทราบได้อย่างไรว่าปีศักราชนั้น ๆ ตรงกับปีพุทธศักราชใด” (วิธีการเปรียบเทียบศักราช) ๒. จากคำตอบของนักเรียน ครูพูดเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนดังนี้ “ระบบการนับศักราชมีหลากหลายรูปแบบ และแตกต่างกันไปตามมิติของแต่ละประเทศที่ขึ้นอยู่กับทางเลือกใช้ ซึ่งในวันนี้เราจะได้เรียนรู้จากกิจกรรมการเรียนรู้ การสอน เรื่อง การเปรียบเทียบศักราช” ขั้นสอน ๓. ครูใช้สื่อโปรแกรม PowerPoint เพื่อนำเสนอวิธีการเปรียบเทียบศักราช โดยใช้เส้นเวลา (Time line) แสดงการเริ่มปีที่ ๑ ของศักราชแบบต่าง ๆ และชี้ให้เห็นเวลาที่ต่างกันระหว่างศักราชต่าง ๆ พร้อมทั้งแสดงวิธีการเปรียบเทียบศักราชในแต่ละรูปแบบ จากนั้นครูสุ่มนักเรียนมาอธิบายวิธีการเปรียบเทียบศักราชหน้าชั้นเรียน ๔. นักเรียนเล่นเกม “เทียบเวลามหัตถ์จรรย” โดยมีกติกา ดังนี้ ๔.๑ นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๕ กลุ่ม เท่า ๆ กัน	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. สื่อโปรแกรม Power Point เรื่อง การเปรียบเทียบศักราช ๒. เกม “เทียบเวลามหัตถ์จรรย” ๓. ภาพตารางการเทียบศักราช ภาระงาน/ชิ้นงาน การคำนวณศักราชได้แบบต่าง ๆ ในใบงานเรื่องการเปรียบเทียบศักราช

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การเปรียบเทียบศักราช เรื่อง เวลาและช่วงเวลาทางประวัติศาสตร์ รายวิชา ประวัติศาสตร์ เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๔.๒ ครูมีบัตรคำถาม ๑๐ แผ่น ในแต่ละแผ่นมีคำถามเกี่ยวกับการเทียบศักราช ดังนี้ พ่อนุรรมคำแห่งทรงคิดประดิษฐ์อักษรไทยขึ้น ในปีมหัศกราช ๑๒๐๕ ตรงกับปีพุทธศักราชใด สมเด็จพระนเรศวรมหาราชทรงกระทำยุทธหัตถีกับสมเด็จพระมหาอุปราชแห่งกรุงหงสาวดีในปีมหัศกราช ๑๕๑๔ ตรงกับปีคริสต์ศักราชใด กรุงศรีอยุธยาเสียเอกราชครั้งที่ ๒ ในปีพุทธศักราช ๒๓๑๐ ตรงกับปี อิจเราะห์ศักราชใด สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชทรงสถาปนากรุงธนบุรีเป็นราชธานี อิจเราะห์ศักราช ๑๑๘๘ ตรงกับปีจุลศักราชใด พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงเสด็จไปทอดพระเนตร ปรากฏการณ์สุริยุปราคา ณ บ้านห้วยกอ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในรัตนโกสินทร์ศก ๘๗ ตรงกับปีคริสต์ศักราชใด

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การเปรียบเทียบศิกระาช เรื่อง เวลาและช่วงเวลาทางประวัติศาสตร์ รายวิชา ประวัติศาสตร์ เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงประกาศเลิกทาส ในปีจุลศักราช ๑๒๖๗ ตรงกับปีรัตนโกสินทร์ใด วิกฤตการณ์ ร.ศ. ๑๑๒ หรือในต่างประเทศเรียกว่า สงครามฝรั่งเศส-สยาม ตรงกับพุทธศักราชใด การปฏิวัติเปลี่ยนแปลงการปกครองในปีคริสต์ศักราช ๑๙๓๒ ตรงกับ ปีอิระหะห์ศักราชใด เหตุการณ์ ๑๔ ตุลา หรือ วันมหาวิทยาลัย พุทธศักราช ๒๕๑๖ ตรงกับมหาศักราชใด วิกฤตการณ์ต้มยำกุ้ง รัตนโกสินทร์ศก ๒๑๖ ตรงกับปีจุลศักราชใด ๔.๓ ครูแสดงบัตรคำถามที่ละแผ่น ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันเปรียบเทียบ ศักราชตามที่กำหนด เมื่อนักเรียนกลุ่มใดได้คำตอบแล้วให้ออกไปเขียนคำตอบ บนกระดานหน้าชั้นเรียน จากนั้นครูจะเฉลยคำตอบ กลุ่มใดตอบถูกจะได้รับ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การเปรียบเทียบกราฟ เรื่อง เวลาและช่วงเวลาทางประวัติศาสตร์ รายวิชา ประวัติศาสตร์ เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
คะแนน ๑ คะแนน ทำเช่นนั้นไปจนครบทั้ง ๑๐ คำถาม กลุ่มใดได้คะแนนมากที่สุดจะเป็นผู้ชนะ ๔.๔ ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้รับจากการเล่นเกม “เทียบเวลามหัศจรรย์” ขั้นสรุป ๕. ครูและนักเรียนร่วมกันระดมสมองอภิปรายว่า “การเปรียบเทียบกราฟมีประโยชน์อย่างไรต่อการศึกษาศาสตร์ประวัติศาสตร์” จากนั้นครูอธิบายเพิ่มเติมให้สมบูรณ์ และให้นักเรียนทำใบงาน เรื่อง การเปรียบเทียบกราฟ ส่งคาบต่อไป	

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายวิธีการเปรียบเทียบศักราช แต่ละรูปแบบ	- การถาม – ตอบ - การทำใบงาน เรื่อง การเปรียบเทียบศักราช	- คำถามใบงาน เรื่อง การ เปรียบเทียบศักราช - ตารางการ ประเมินใบงาน เรื่อง การ เปรียบเทียบศักราช	ดี : เชื่อมโยงองค์ความรู้ จากกิจกรรมการเรียนรู้ การสอน และบอกวิธีการ เปรียบเทียบศักราชแต่ละ รูปแบบได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน พร้อมยกตัวอย่าง ประกอบ พอใช้ : เชื่อมโยงองค์ความรู้ จากกิจกรรมการเรียนรู้ การสอน และบอกวิธีการ เปรียบเทียบศักราชแต่ละ รูปแบบได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน ปรับปรุง : ไม่สามารถ เชื่อมโยงองค์ความรู้จาก กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน และบอกวิธีการ เปรียบเทียบศักราชแต่ละ รูปแบบได้
ด้านทักษะ/กระบวนการ เปรียบเทียบศักราชแต่ละรูปแบบ ได้อย่างถูกต้อง	- การถาม – ตอบ การอภิปราย - การเล่นเกม เทียบเวลา มหัศจรรย์	- คำถามแบบสังเกต พฤติกรรม - เกมเทียบเวลา มหัศจรรย์	ดี : วิเคราะห์เชื่อมโยง ศักราชรูปแบบหนึ่งกับ ศักราชรูปแบบอื่น ๆ ได้ อย่างถูกต้อง ชัดเจน พร้อมอธิบายเหตุผล ประกอบ พอใช้ : วิเคราะห์ เชื่อมโยงศักราชรูปแบบ หนึ่งกับศักราชรูปแบบ อื่น ๆ ได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน ปรับปรุง : ไม่สามารถ วิเคราะห์เชื่อมโยงศักราช รูปแบบหนึ่งกับศักราช รูปแบบอื่น ๆ ได้

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านคุณลักษณะ วิเคราะห์ประโยชน์และคุณค่าของการเปรียบเทียบศักราชที่มีผลต่อการศึกษาประวัติศาสตร์	การถาม – ตอบ	- คำถาม	ดี : เชื่อมโยงองค์ความรู้จากกิจกรรมการเรียนรู้ การสอน และร่วมกันอภิปรายประโยชน์และคุณค่าของ การเปรียบเทียบศักราชที่มีผลต่อการศึกษาประวัติศาสตร์ได้อย่าง สมเหตุสมผล ชัดเจน พร้อมยกตัวอย่างประกอบ พอใช้ เชื่อมโยงองค์ความรู้จากกิจกรรมการเรียนรู้ การสอน และร่วมกันอภิปรายประโยชน์และคุณค่าของ การเปรียบเทียบศักราชที่มีผลต่อการศึกษาประวัติศาสตร์ได้อย่าง สมเหตุสมผล ชัดเจน ปรับปรุง : ไม่สามารถเชื่อมโยงองค์ความรู้จากกิจกรรมการเรียนรู้ การสอน และร่วมกันอภิปรายประโยชน์และคุณค่าของ การเปรียบเทียบศักราชที่มีผลต่อการศึกษาประวัติศาสตร์ได้

บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ ผู้สอน

(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

ใบงาน เรื่องการเปรียบเทียบศักราช

คำชี้แจง : ให้นักเรียนสำรวจปีเกิดของเครือญาติตามที่ระบุในโจทย์ แล้วคำนวณปีศักราชให้สัมพันธ์กับที่โจทย์กำหนด

คุณปู่เกิดปีพุทธศักราชที่.....ตรงกับปีคริสต์ศักราชที่.....

คุณย่าเกิดปีพุทธศักราชที่.....ตรงกับปีจุลศักราชที่.....

คุณพ่อเกิดปีพุทธศักราชที่.....ตรงกับปีมหาศักราชที่.....

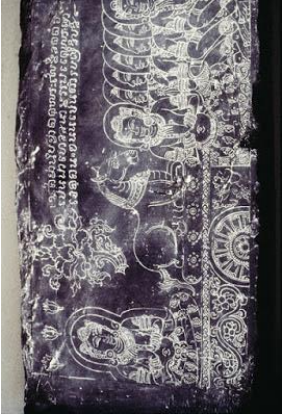
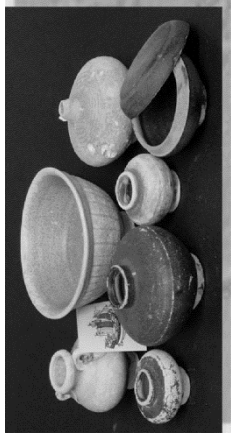
คุณแม่เกิดปีพุทธศักราชที่.....ตรงกับปีรัตนโกสินทร์ศกที่.....

คุณลุงเกิดปีพุทธศักราชที่.....ตรงกับปีอิจเราะห์ศักราชที่.....

คุณป้าเกิดปีพุทธศักราชที่.....ตรงกับปีคริสต์ศักราชที่.....

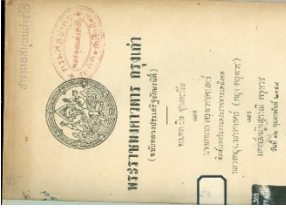
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง หลักฐานทางประวัติศาสตร์ไทย เรื่อง เวลาและช่วงเวลาทางประวัติศาสตร์			เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	รายการวิชา ประวัติศาสตร์		สื่อ/แหล่งเรียนรู้	
มาตรฐาน/ตัวชี้วัด ส ๔.๑ ม.๑/๓ นำวิธีการทางประวัติศาสตร์มาใช้ศึกษาเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ สาระสำคัญ หลักฐานทางประวัติศาสตร์เป็นปัจจัยสำคัญในการศึกษาประวัติศาสตร์ ซึ่งผู้ศึกษาจำเป็นต้องวิพากษ์หลักฐานอย่างถี่ถ้วน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เชื่อถือได้และมีประสิทธิภาพ ขอบเขตเนื้อหา ๑. หลักฐานทางประวัติศาสตร์ไทย ๒. ประเภทของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ๒.๑ จำแนกตามลักษณะหรือวิธีการบันทึก ๑) หลักฐานประเภทลายลักษณ์อักษร ๒) หลักฐานไม่เป็นลายลักษณ์อักษร ๒.๒ จำแนกตามความสำคัญของหลักฐาน	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับหลักฐานทางประวัติศาสตร์ไทย โดยครูมีแนวทางการถาม ดังนี้ ๑.๑ “ถ้านักเรียนต้องการศึกษาเรื่องราวทางประวัติศาสตร์สามารถสืบค้นได้จากแหล่งใดบ้าง” (พิจารณาจากคำตอบของนักเรียนโดยอยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน) ๑.๒ “หลักฐานทางประวัติศาสตร์มีความสำคัญต่อการศึกษาประวัติศาสตร์อย่างไร” (พิจารณาจากคำตอบของนักเรียนโดยอยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน) ๒. ครูพูดเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนดังนี้ “หลักฐานทางประวัติศาสตร์เป็นกุญแจสำคัญที่จะทำให้ให้นักประวัติศาสตร์รับรู้ เข้าใจเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ได้ชัดเจนขึ้น ซึ่งในวันนี้จะได้อ่านและเรียนรู้จากกิจกรรมการเรียนการสอน เรื่อง หลักฐานทางประวัติศาสตร์ไทย” ขั้นสอน ๓. ครูอธิบายความหมายของหลักฐานทางประวัติศาสตร์และประเภทของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ จากนั้นครูสุ่มนักเรียนมาอธิบายความหมายของหลักฐานทางประวัติศาสตร์และประเภทของหลักฐานทางประวัติศาสตร์หน้าชั้นเรียน ๔. นักเรียนทำกิจกรรม “Think pair share ร่วมกันคิด วิเคราะห์” โดยมีรายละเอียดกิจกรรม ดังนี้		ภาพหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ภาพที่ ๑ ศิลปินกรีก หลักที่ ๑ ภาพที่ ๒ เทวรูปเรียง ภาพที่ ๓ ลายเส้นสลักบนแผ่นหินชนวน ระดับมณฑลประวัติศาสตร์ ภาพที่ ๔ เครื่องสังคโลก ภาพที่ ๕ เจดีย์ทรงพุ่มข้าวบิณฑ์ ภาพที่ ๖ กฎหมายตราสามดวง ภาพที่ ๗ หนังสือเรื่อง บุพเพสันนิวาส ของรอมแพง ภาพที่ ๘ หนังสือพิมพ์รายวัน ภาพที่ ๙ พระที่นั่งสุรเสนา ปราสาท ณ เมืองโบราณ จ.สมุทรปราการ ภาพที่ ๑๐ พระราชพงศาวดารกรุงเก่า ฉบับหลวงประเสริฐอักษรนิติ์ ภาระงาน/ชิ้นงาน การทำใบกิจกรรม เรื่อง “Think pair share ร่วมกันคิด ร่วมกันวิเคราะห์”	

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง หลักฐานทางประวัติศาสตร์ไทย เรื่อง เวลาและช่วงเวลาทางประวัติศาสตร์ รายวิชา ประวัติศาสตร์	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
๑) หลักฐานชั้นต้น หรือหลักฐานปฐมภูมิ ๒) หลักฐานชั้นรอง หรือหลักฐานทุติยภูมิ จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. อธิบายความหมายของหลักฐานทางประวัติศาสตร์และประเภทของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ได้อย่างถูกต้อง ด้านทักษะและกระบวนการ ๒. จำแนกประเภทของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ได้อย่างถูกต้อง ๓. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของเหตุการณ์กับหลักฐานทางประวัติศาสตร์ได้อย่างสมเหตุสมผล ด้านคุณลักษณะ ๔. วิเคราะห์ความสำคัญของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ไทยที่มีต่อการศึกษาระบบประวัติศาสตร์ได้อย่างสมเหตุสมผล	๔.๑ นักเรียนจับคู่ตามความสนใจ ๔.๒ ครูนำภาพหลักฐานทางประวัติศาสตร์ไทยติดบนกระดานหน้าชั้นเรียน ดังนี้ ภาพที่ ๑ ศิลาวารีกหลักที่ ๑  ที่มา : http://www.wikiwand.com/th/จารึกพ่อขุนรามคำแหง ภาพที่ ๒ เต่าทุเรียง  ที่มา : https://www.posttoday.com/life/449815	

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง หลักฐานทางประวัติศาสตร์ไทย เรื่อง เวลาและช่วงเวลาทางประวัติศาสตร์ รายวิชา ประวัติศาสตร์ เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	ภาพที่ ๓ ลายเส้นสลักบนแผ่นหินขวาน ประดับมณฑปวัดศรีชุม  ที่มา : http:// 418111 -history-of-art-in-thailand.blogspot.com/ 2017/09 /blog-post_ 65.html ภาพที่ ๔ เครื่องสังคโลก  ที่มา : https://sites.google.com/site/samachayamala/1-kheruxng-sangkh-lok

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง หลักฐานทางประวัติศาสตร์ไทย เรื่อง เวลาและช่วงเวลาทางประวัติศาสตร์ รายวิชา ประวัติศาสตร์	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	ภาพที่ ๕ เจดีย์ทรงพุ่มข้าวบิณฑ์  ที่มา : http://thai-history-art-tourism.blogspot.com/2014/03/blog-post_4.html ภาพที่ ๖ กฎหมายตราสามดวง 	

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง หลักฐานทางประวัติศาสตร์ไทย เรื่อง เวลาและช่วงเวลาทางประวัติศาสตร์ รายวิชา ประวัติศาสตร์ เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	ที่มา : http://www.museumthailand.com/th/562/storytelling/กฎหมายตราสามดวง/ ภาพที่ ๗ หนังสือ เรื่อง บุพเพสันนิวาส ของรอมแมง  ที่มา : https://www.shopat24.com/p/บุพเพสันนิวาส/328282/ ภาพที่ ๘ หนังสือพิมพ์รายวัน  ที่มา : https://www.matichon.co.th/newspaper-cover/news_635664

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง หลักฐานทางประวัติศาสตร์ไทย เรื่อง เวลาและช่วงเวลาทางประวัติศาสตร์ รายวิชา ประวัติศาสตร์ เวลา 1 ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	ภาพที่ ๙ พระที่นั่งสุรเสนาพรปราสาท ณ เมืองโบราณ จังหวัดสมุทรปราการ  ที่มา : https://www.thetripacker.com/th/imageเมืองโบราณ AncientCity/144538 ภาพที่ ๑๐ พระราชพงศาวดารกรุงเก่า ฉบับหลวงประเสริฐอักษรนิติ์  ที่มา : https://www.finearts.go.th/chantabulibrary/component/smilebook/book/10.html?page=2
---	--

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง หลักฐานทางประวัติศาสตร์ไทย เรื่อง เวลาและช่วงเวลาทางประวัติศาสตร์ รายวิชา ประวัติศาสตร์ เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๔.๓ นักเรียนแต่ละคู่ทำใบกิจกรรม “Think pair share ร่วมกันคิดร่วมกันวิเคราะห์” โดยจำแนกประเภทของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ และเขียนความสัมพันธ์ของภาพหลักฐานกับเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ ขั้นสรุป ๕. นักเรียนร่วมกันอภิปราย แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ไทยที่มีต่อการศึกษาศาสตร์จากนั้นครูอธิบายเพิ่มเติมให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑ อธิบายความหมายของหลักฐานทางประวัติศาสตร์และประเภทของหลักฐานทางประวัติศาสตร์	- การถาม – ตอบ	- ภาพหลักฐานทางประวัติศาสตร์ - คำถาม	ดี : เชื่อมโยงองค์ความรู้จากกิจกรรมการเรียนการสอน และบอกความหมายของหลักฐานทางประวัติศาสตร์และประเภทของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน และครอบคลุมสาระสำคัญ พอใช้ เชื่อมโยงองค์ความรู้จากกิจกรรมการเรียนการสอน และบอกความหมายของหลักฐานทางประวัติศาสตร์และประเภทของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน ปรับปรุง : ไม่สามารถเชื่อมโยงองค์ความรู้จากกิจกรรมการเรียนการสอน และบอกความหมายของหลักฐานทางประวัติศาสตร์และประเภทของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ได้
ด้านทักษะ/กระบวนการ ๑. จำแนกประเภทของหลักฐานทางประวัติศาสตร์	- การถาม – ตอบ - การทำใบกิจกรรม	- คำถาม - ใบกิจกรรม เรื่อง “Think pair share ร่วมกันคิด ร่วมกันวิเคราะห์”	ดี : เชื่อมโยงองค์ความรู้จากกิจกรรมการเรียนการสอน และจัดประเภทของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ตามหมวดหมู่ได้อย่าง

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
๒. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของเหตุการณ์กับหลักฐานทางประวัติศาสตร์			ถูกต้อง ชัดเจน พร้อมอธิบายเหตุผลประกอบ พอใช้ : เชื่อมโยงองค์ความรู้จากกิจกรรมการเรียนการสอน และจัดประเภทของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ตามหมวดหมู่ได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน ปรับปรุง : ไม่สามารถเชื่อมโยงองค์ความรู้จากกิจกรรมการเรียนการสอน และจัดประเภทของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ตามหมวดหมู่ได้ ๒. ดี : อภิปรายคุณค่าของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ และสรุปความสัมพันธ์ของเหตุการณ์กับหลักฐานทางประวัติศาสตร์ได้อย่างสมเหตุสมผล ชัดเจน และเสนอแนะข้อมูลสนับสนุนเพิ่มเติม พอใช้ : อภิปรายคุณค่าของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ และสรุปความสัมพันธ์ของเหตุการณ์กับหลักฐานทางประวัติศาสตร์ได้อย่างสมเหตุสมผล ชัดเจน ปรับปรุง : ไม่สามารถอภิปรายคุณค่าของ

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
			หลักฐานทางประวัติศาสตร์ และสรุปความสัมพันธ์ของเหตุการณ์กับหลักฐานทางประวัติศาสตร์ได้
ด้านคุณลักษณะ วิเคราะห์ความสำคัญของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ไทยที่มีต่อการศึกษาประวัติศาสตร์	- การถาม – ตอบ	- คำถาม	ดี : เชื่อมโยงองค์ความรู้จากกิจกรรมการเรียนการสอน และร่วมกันอภิปรายความสำคัญของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ไทยที่มีต่อการศึกษาประวัติศาสตร์ได้อย่างสมเหตุสมผล ชัดเจน พร้อมยกตัวอย่างประกอบ พอใช้ : เชื่อมโยงองค์ความรู้จากกิจกรรมการเรียนการสอน และร่วมกันอภิปรายความสำคัญของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ไทยที่มีต่อการศึกษาประวัติศาสตร์ได้อย่างสมเหตุสมผล ชัดเจน พอใช้ : ไม่สามารถเชื่อมโยงองค์ความรู้จากกิจกรรมการเรียนการสอน และร่วมกันอภิปรายความสำคัญของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ไทยที่มีต่อการศึกษาประวัติศาสตร์ได้

บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ ผู้สอน
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

ใบกิจกรรม เรื่อง “Think pair share ร่วมกันคิด ร่วมกันวิเคราะห์”

คำชี้แจง : กิจกรรมที่ ๑ ให้นักเรียนร่วมกันระบุประเภทของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง

หลักฐาน	ลายลักษณ์อักษร	ไม่เป็นลายลักษณ์อักษร	หลักฐานชั้นต้น	หลักฐานชั้นต้น
ศิลาจารึกหลักที่ ๑				
เตาทุเรียง				
ลายเส้นสลักบนแผ่นหินชนวน ประดับมณฑปวัดศรีชุม				
เครื่องสังคโลก				
เจดีย์ทรงพุ่มข้าวบิณฑ์				
กฎหมายตราสามดวงสามดวง				
หนังสือ เรื่อง บุปผสันนิวาสน ของรอมแพง				
หนังสือพิมพ์รายวัน				
พระที่นั่งสรรเพชญปราสาท ณ เมืองโบราณ จ.สมุทรปราการ				
พระราชพงศาวดารกรุงเก่า ฉบับหลวงประเสริฐอักษรนิติ์				

กิจกรรมที่ ๒ ให้นักเรียนร่วมกันค้นหาข้อมูล และวิเคราะห์ว่าจากภาพหลักฐานทางประวัติศาสตร์ไทยสมัย
สุโขทัย ที่ติดบนกระดาน เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ใดบ้าง

◆ ภาพที่ ๑ ศิลาจารึกหลักที่ ๑ เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์/เรื่องราวทางประวัติศาสตร์ อย่างไร

◆ ภาพที่ ๒ เตาทุเรียง เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์/เรื่องราวทางประวัติศาสตร์ อย่างไร

◆ ภาพที่ ๓ ลายเส้นสลักบนแผ่นหินชนวน ประดับมณฑปวัดศรีชุม เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์/เรื่องราวทาง
ประวัติศาสตร์ อย่างไร

◇ ภาพที่ ๔ เครื่องสังคโลก เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์/เรื่องราวทางประวัติศาสตร์ อย่างไร

◇ ภาพที่ ๕ เจดีย์ทรงพุ่มข้าวบิณฑ์ เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์/เรื่องราวทางประวัติศาสตร์ อย่างไร

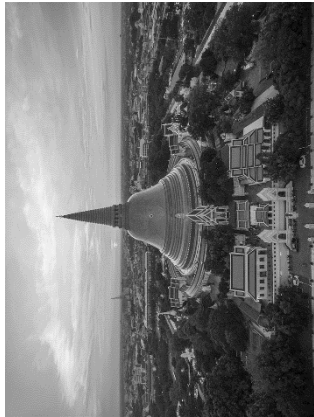
◇ ภาพที่ ๖ กฎหมายตราสามดวง เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์/เรื่องราวทางประวัติศาสตร์ อย่างไร

◇ ภาพที่ ๗ หนังสือ เรื่อง บุปผะสนนิवास ของรอมแพง เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์/เรื่องราวทางประวัติศาสตร์ อย่างไร

◇ ภาพที่ ๘ หนังสือพิมพ์รายวัน เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์/เรื่องราวทางประวัติศาสตร์ อย่างไร

◇ ภาพที่ ๙ พระที่นั่งสรรเพชญปราสาท ณ เมืองโบราณ จ.สมุทรปราการ เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์/เรื่องราวทางประวัติศาสตร์ อย่างไร

◇ ภาพที่ ๑๐ พระราชพงศาวดารกรุงเก่า ฉบับหลวงประเสริฐอักษรนิติ์ เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์/เรื่องราวทางประวัติศาสตร์ อย่างไร

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง วิธีการทางประวัติศาสตร์			เวลา ๑ ชั่วโมง
เรื่อง เวลาและช่วงเวลาทางประวัติศาสตร์			ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
รายวิชา ประวัติศาสตร์			
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑			
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม			
มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ/แหล่งเรียนรู้	
ส ๔.๑ ม.๑/๓ นำวิธีการทางประวัติศาสตร์มาใช้ศึกษาเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์	ขั้นนำ ๑. ครูนำเสนอภาพองค์พระปฐมเจดีย์ และร่วมกันอภิปราย โดยครูมีแนวคำถามดังนี้  ที่มา : http://www.amazingthaitour.com/เที่ยวเทศกาล/ เทศกาลนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์-ประจำปี-2561/ ๑.๑ “นักเรียนทราบหรือไม่ว่า สถานที่ในภาพมีชื่อว่าอะไร” (พิจารณาจากคำตอบของนักเรียนโดยอยู่ในดุลยพินิจของครู) ๑.๒ “สถานที่ในภาพมีประวัติความเป็นมาอย่างไร” (พิจารณาจากคำตอบของนักเรียนโดยอยู่ในดุลยพินิจของครู) ๑.๓ “เราทราบได้อย่างไรว่าสถานที่แห่งนี้มีความประวัติความเป็นมาอย่างไร” (พิจารณาจากคำตอบของนักเรียนโดยอยู่ในดุลยพินิจของครู) ๑.๔ “เราจะรู้อย่างไรว่าข้อมูลที่น่าเสนอ มีความถูกต้อง และเป็นความจริง” (พิจารณาจากคำตอบของนักเรียนโดยอยู่ในดุลยพินิจของครู)	๑. รูปภาพองค์พระปฐมเจดีย์	
ประวัติศาสตร์		๒. รูปภาพแหล่งโบราณคดีบ้านเชียง	
สาระสำคัญ		๓. ใบกิจกรรม เรื่อง แกะรอยประวัติศาสตร์	
วิธีการทางประวัติศาสตร์เป็นเครื่องมือสำคัญในการค้นหาคำตอบของเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้ผู้ศึกษาเข้าใจเหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ		ภาระงาน/ชิ้นงาน	
ขอบเขตเนื้อหา		กิจกรรม เรื่อง แกะรอยประวัติศาสตร์ โดยนักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันนำชิ้นตอนวิธีการทางประวัติศาสตร์มาศึกษาภาพแหล่งโบราณคดีบ้านเชียง จ.อุดรธานี	
วิธีการทางประวัติศาสตร์			
๑. การกำหนดหัวเรื่อง			
๒. การรวบรวมหลักฐาน			
๓. การตรวจสอบและ			
การประเมินหลักฐาน			
๔. การตีความ			
๕. การเรียบเรียงและนำเสนอ			

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง วิธีการทางประวัติศาสตร์ เรื่อง เวลาและช่วงเวลาทางประวัติศาสตร์ รายวิชา ประวัติศาสตร์ เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	
จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. สรุปความหมายของวิธีการทางประวัติศาสตร์ได้อย่างถูกต้อง ๒. อธิบายขั้นตอนของวิธีการทางประวัติศาสตร์ได้อย่างถูกต้อง ด้านทักษะและกระบวนการ ๓. นำวิธีการทางประวัติศาสตร์มาใช้สืบค้นเรื่องราวของเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ได้อย่างเป็นระบบ ด้านคุณลักษณะ ๔. อภิปรายประโยชน์ของวิธีการทางประวัติศาสตร์ที่มีต่อการศึกษาเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ได้อย่างมีเหตุผล	๒. จากคำตอบของนักเรียน ครูพูดเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนดังนี้ “ การเรียนประวัติศาสตร์ต้องทำความเข้าใจวิธีการทางประวัติศาสตร์ในแต่ละขั้นตอนให้ชัดเจน เพื่อการค้นหาคำตอบของเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์อย่างเป็นระบบ วันนี้ นักเรียนจะได้เรียนรู้จากกิจกรรมการเรียนรู้ การสอน เรื่อง วิธีการทางประวัติศาสตร์” ขั้นตอน ๓. นักเรียนร่วมกันอภิปรายความหมายของวิธีการทางประวัติศาสตร์ แล้วร่วมกันสรุปความหมายของวิธีการทางประวัติศาสตร์ จากนั้นครูเพิ่มความรู้อย่างสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ๔. ครูอธิบายขั้นตอนของวิธีการทางประวัติศาสตร์ให้นักเรียนศึกษา จากนั้นครูให้นักเรียนออกมาอธิบายขั้นตอนของวิธีการทางประวัติศาสตร์หน้าชั้นเรียน ๕. นักเรียนทำกิจกรรม “ เถาะรอยประวัติศาสตร์ ” โดยมีรายละเอียดกิจกรรมดังนี้ ๕.๑ นักเรียนแบ่งกลุ่มเป็น ๔ กลุ่มเท่า ๆ กัน ๕.๒ นักเรียนศึกษาภาพแหล่งโบราณคดีบ้านเชียง จ.อุดรธานี จากนั้นนักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันนำขั้นตอนวิธีการทางประวัติศาสตร์มาศึกษาภาพแหล่งโบราณคดีดังกล่าวดังนี้ ขั้นตอนที่ ๑ การกำหนดหัวเรื่องที่ศึกษา ขั้นตอนที่ ๒ การรวบรวมหลักฐาน ขั้นตอนที่ ๓ การประเมินคุณค่าของหลักฐาน ขั้นตอนที่ ๔ การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และจัดหมวดหมู่ข้อมูล ขั้นตอนที่ ๕ การเรียบเรียงหรือการนำเสนอ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง วิธีการทางประวัติศาสตร์ เรื่อง เวลาและช่วงเวลาทางประวัติศาสตร์ รายวิชา ประวัติศาสตร์ เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๕.๓ เมื่อนักเรียนแต่ละกลุ่มทำกิจกรรมลงในใบกิจกรรมเสร็จเรียบร้อยแล้ว นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลการศึกษาโดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ดังกล่าวหน้าชั้นเรียน ๕.๔ ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปราย และสรุปขั้นตอนวิธีการทางประวัติศาสตร์ให้สมบูรณ์ ขั้นสรุป ๖. นักเรียนร่วมกันระดมสมองพร้อมทั้งอภิปรายว่า “วิธีการทางประวัติศาสตร์ มีประโยชน์อย่างไรต่อการศึกษาค้นคว้าเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์” จากนั้นครูอธิบายเพิ่มเติมให้สมบูรณ์ ๗. นักเรียนร่วมกันอภิปรายว่า “วิธีการทางประวัติศาสตร์ มีประโยชน์อย่างไรในชีวิตประจำวัน”

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านทักษะ/กระบวนการ นำวิธีการทางประวัติศาสตร์มาใช้สืบค้นเรื่องราวของเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์	- การถาม – ตอบ - การทำใบกิจกรรม	- คำถาม - ใบกิจกรรม เรื่อง แกะรอยประวัติศาสตร์	ดี : เชื่อมโยงองค์ความรู้จากกิจกรรมการเรียนการสอนและใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ ในการสืบค้นเรื่องราวของเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ได้อย่างเป็นระบบ ชัดเจน และครอบคลุมประเด็นสำคัญ พอใช้ : เชื่อมโยงองค์ความรู้จากกิจกรรมการเรียนการสอน และใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ ในการสืบค้นเรื่องราวของเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ได้อย่างเป็นระบบ ชัดเจน ปรับปรุง : ไม่สามารถเชื่อมโยงองค์ความรู้จากกิจกรรมการเรียนการสอนและใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ ในการสืบค้นเรื่องราวของเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ได้
ด้านคุณลักษณะ อภิปรายประโยชน์ของวิธีการทางประวัติศาสตร์ที่มีต่อการศึกษาเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์	- การถาม – ตอบ - การอภิปราย	- คำถาม - แบบสังเกตพฤติกรรม	ดี : เชื่อมโยงองค์ความรู้จากกิจกรรมการเรียนการสอนและร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ของวิธีการทางประวัติศาสตร์ได้อย่างเหมาะสมผล ชัดเจน พร้อมยกตัวอย่างประกอบ พอใช้ : เชื่อมโยงองค์ความรู้จากกิจกรรมการเรียนการสอน และร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ของวิธีการทางประวัติศาสตร์ที่มีต่อ

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
			การศึกษาเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ได้อย่างสมเหตุสมผล ชัดเจน ปรับปรุง : ไม่สามารถเชื่อมโยงองค์ความรู้จากกิจกรรมการเรียนรู้และการร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ของวิธีการทางประวัติศาสตร์ที่มีต่อการศึกษาเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ได้

บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ ผู้สอน

(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

ใบกิจกรรม เรื่อง แกะรอยประวัติศาสตร์

คำชี้แจง : กิจกรรมที่ ๑ ให้นักเรียนร่วมกันพิจารณาภาพแหล่งโบราณคดีบ้านเชียง จังหวัดอุดรธานี แล้วตอบคำถามต่อไปนี้



พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทอดพระเนตรการขุดค้นที่แหล่งโบราณคดีบ้านเชียง นายพจน์ เกื้อกูล และ ศาสตราจารย์นายแพทย์ สุต แสงวิเชียร ถวายคำอธิบาย
(ที่มาภาพ: สำนักกราชเลขา www.ohmpps.go.th)
ที่มา พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติธรณีวิทยาพระเกียรติ
<http://museum.socanth.tu.ac.th/>



เครื่องปั้นดินเผาลายเขียนสีแดงบนพื้นขาว จัดแสดงที่พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติบ้านเชียง (ภาพโดย พจนก กาญจนจันทร์)
ที่มา พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติธรณีวิทยาพระเกียรติ
<http://museum.socanth.tu.ac.th/>



ที่มา พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติธรณีวิทยาพระเกียรติ <http://museum.socanth.tu.ac.th/>

๑. จากภาพดังกล่าว ให้นักเรียนร่วมกันกำหนดหัวข้อเรื่องที่จะศึกษา

.....

.....

.....

.....

๒. จากหัวข้อเรื่องที่นักเรียนกำหนด นักเรียนจะสามารถศึกษาค้นคว้า หรือรวบรวมหลักฐานได้จากที่ใดบ้าง

.....

.....

.....

.....

๓. นักเรียนคิดว่าจากภาพเครื่องปั้นดินเผาดังกล่าวนี้น่าเชื่อถือหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

.....

๔. จากภาพหรือหลักฐานทางประวัติศาสตร์ข้างต้น แสดงให้เห็นถึงสภาพสังคมและวัฒนธรรมของกลุ่มคนในยุคสมัยดังกล่าวอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

๕. ตามประเด็นในข้อ ๑-๔ นักเรียนจะใช้วิธีการนำเสนอข้อมูลอย่างไรที่จะทำให้ข้อมูลที่นำเสนอมีความน่าเชื่อถือ หรือมีความน่าสนใจ

.....

.....

.....

.....

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

รหัสวิชา ส ๒๑๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๒ เวลา ๑๑ ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส ๔.๒ เข้าใจพัฒนาการของมนุษย์ชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบันในด้านความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญและสามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น

ตัวชี้วัด

ม.๑/๑ อธิบายพัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจและการเมืองของประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เป็นภูมิภาคที่ตั้งอยู่บนเส้นทางการค้าสำคัญของโลก ส่งผลให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ปรับรับเอาอารยธรรมจากภายนอกเข้ามาผสมผสานกับวิถีชีวิตของผู้คนในท้องถิ่น จนเกิดเป็นเอกลักษณ์ของภูมิภาค และส่งผลพัฒนาการทั้งทางประวัติศาสตร์ การเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม

๓. สาระการเรียนรู้

ความรู้

๑. อธิบายตำแหน่งที่ตั้ง อาณาเขตติดต่อและลักษณะภูมิประเทศของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างถูกต้อง

๒. อภิปรายอิทธิพลของอารยธรรมจีนที่ส่งผลต่อภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างสมเหตุสมผล

๓. ระบุสาเหตุการเข้ามาของชาติตะวันตกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างถูกต้อง

๔. อธิบายลักษณะอิทธิพลของชาติตะวันตกที่ส่งผลต่อประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างสมเหตุสมผล

๕. ระบุสาเหตุการเข้ามาของชาติตะวันตกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างถูกต้อง

๖. อธิบายลักษณะของอิทธิพลชาติตะวันตกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างสมเหตุสมผล

๗. อธิบายพัฒนาการในสมัยโบราณของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างถูกต้อง

๘. อธิบายพัฒนาการในสมัยใหม่ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างถูกต้อง

๙. อธิบายพัฒนาการในสมัยปัจจุบันของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างถูกต้อง

๑๐. อธิบายข้อมูลพื้นฐานของประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ตามประเด็นที่กำหนดให้ได้อย่างถูกต้อง

๑๑. อธิบายประวัติการก่อตั้ง วัตถุประสงค์ บทบาทหน้าที่ ความสัมพันธ์ของประเทศสมาชิก ความร่วมมือ และการรวมกลุ่มของประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างถูกต้อง

๑๒. อธิบายหลักการ และจุดมุ่งหมายความร่วมมือ ๓ เสาหลักของประชาคมอาเซียน ได้อย่างถูกต้อง

ทักษะ

๑. นำเสนอแผนผังความคิดสภาพภูมิศาสตร์ที่ส่งผลต่อการพัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างถูกต้อง

๒. วิเคราะห์การขยายตัวของอิทธิพลจากอารยธรรมจีนในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างสมเหตุสมผล

๓. อภิปรายอิทธิพลของอารยธรรมอินเดียที่ส่งผลต่อภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างสมเหตุสมผล

๔. วิเคราะห์การขยายตัวของอิทธิพลจากอารยธรรมอินเดียในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างสมเหตุสมผล

๕. วิเคราะห์ผลดีและผลเสียของการเข้ามาของชาติตะวันตกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างสมเหตุสมผล

๖. วิเคราะห์ผลดีและผลเสียจากอิทธิพลชาติตะวันตกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้จากประเด็นที่กำหนดให้ได้อย่างสมเหตุสมผล

๗. วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลพัฒนาการในสมัยโบราณของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างสมเหตุสมผล

๘. วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลพัฒนาการในสมัยใหม่ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างสมเหตุสมผล

๙. วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลพัฒนาการในสมัยปัจจุบันของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างสมเหตุสมผล

๑๐. วิเคราะห์ความเหมือน และความแตกต่างของประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างสมเหตุสมผล

๑๑. วิเคราะห์ผลหรือการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ จากการเข้าร่วมเป็นสมาชิกอาเซียนในด้านของการเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ และสังคมได้อย่างมีเหตุผล

๑๒. วิเคราะห์โครงสร้างของความร่วมมือ ๓ เสาหลักของประชาคมอาเซียนได้อย่างมีเหตุผล

เจตคติ

๑. อภิปรายความสัมพันธ์ของสภาพภูมิศาสตร์ที่ส่งผลต่อวิถีชีวิตและพัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างถูกต้อง

๒. อภิปรายผลที่เกิดขึ้นจากการเข้ามามีอิทธิพลของอารยธรรมจีนและการเลือกรับ ปรับสรรของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างเหมาะสม

๓. อภิปรายผลที่เกิดขึ้นจากการเข้ามามีอิทธิพลของอารยธรรมอินเดียและการเลือกรับ ปรับสรรของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างเหมาะสม

๔. อภิปรายผลของการรับอิทธิพลชาติตะวันตกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างเหมาะสม

๕. อภิปรายอิทธิพลของชาติตะวันตกที่ส่งผลต่อภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างเหมาะสม

๖. อภิปรายผลจากพัฒนาการในสมัยโบราณของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่มีต่อปัจจุบันได้อย่างเหมาะสม

๗. อภิปรายผลจากพัฒนาการในสมัยใหม่ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่มีต่อภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างเหมาะสม

๘. อภิปรายผลจากพัฒนาการในสมัยปัจจุบันของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่มีต่อภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างเหมาะสม

๙. นำเสนอแนวทางการปฏิบัติตนภายใต้ความหลากหลายในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในฐานะของความเป็นพลเมืองโลกได้อย่างเหมาะสม

๑๐. อภิปรายผลที่เกิดขึ้นจากการเป็นสมาชิกการรวมกลุ่มของประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างเหมาะสม

๑๑. อภิปรายเกี่ยวกับการพัฒนาตนเพื่อการเป็นสมาชิกที่ดี และมีคุณภาพในประชาคมอาเซียนได้อย่างเหมาะสม

๔. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๔.๑ ความสามารถในการสื่อสาร

๔.๒ ความสามารถในการคิด

๔.๓ ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๕.๑ มีวินัย

๕.๒ ใฝ่เรียนรู้

๕.๓ มุ่งมั่นในการทำงาน

๖. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงาน/ภาระงาน

แผนผังมโนทัศน์สรุปองค์ความรู้ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

เกณฑ์การประเมินผลชิ้นงานหรือภาระงาน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
แผนผังมโนทัศน์ สรุปองค์ความรู้ เรื่อง พัฒนาการ ของภูมิภาคเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้	เขียนแผนผังความคิด ที่แสดงความคิด รวบยอดหลักได้ อย่างถูกต้องตรง ประเด็น ขยายความ คิดย่อยได้ถูกต้อง ครบทุกประเด็น เชื่อมโยงความคิด รวบยอดหลัก ความ คิดรอง ความคิด ย่อยได้ชัดเจนมีสี สวยงาม ประณีต แยกประเด็นหลัก ประเด็นรอง ประเด็นย่อยได้ ชัดเจน	เขียนแผนผังความคิด ที่แสดงความคิด รวบยอดหลักได้ อย่างถูกต้อง ขยาย ความคิดย่อยได้ ถูกต้องแต่ไม่ครบ ทุกประเด็นมีจำนวน มากประเด็นเชื่อม โยงความคิดรวบ ยอดหลัก ความคิด รอง ความคิดย่อย ได้มีสีสวยงามแยก ประเด็นหลัก ประเด็นรอง ประเด็นย่อยได้	เขียนแผนผังความคิด ที่แสดงความคิด รวบยอดหลักได้ ถูกต้องขยายความ คิดย่อยได้ถูกต้องมี จำนวนน้อยประเด็น เชื่อมโยงความคิด รวบยอดหลัก ความ คิดรอง ความคิด ย่อย มีสีสวยงามไม่ สามารถแยกประเด็น หลัก ประเด็นรอง ประเด็นย่อย	เขียนแผนผังความคิด ที่แสดงความคิด ความคิดรวบยอด หลักไม่ตรงประเด็น ขยายความคิดย่อย ได้ไม่ถูกต้องไม่ เชื่อมโยงความคิด รวบยอดหลัก ความคิดรอง ความ คิดย่อยมีสีไม่ สวยงามไม่สามารถ แยกประเด็นหลัก ประเด็นรอง ประเด็นย่อย

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๔	หมายถึง ดีมาก
คะแนน ๓	หมายถึง ดี
คะแนน ๒	หมายถึง พอใช้
คะแนนต่ำกว่า ๒	หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับดีขึ้นไป

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ที่ตั้งและลักษณะทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชา ประวัติศาสตร์ เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๒ ม.๑/๑ อธิบายพัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ สาระสำคัญ สภาพทางภูมิศาสตร์ที่แตกต่างกันส่งผลให้มนุษย์ต้องเรียนรู้ และปรับตัวเพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในพื้นที่นั้น ๆ ได้ ขอบเขตเนื้อหา ที่ตั้ง อาณาเขต ลักษณะภูมิประเทศ ลักษณะภูมิอากาศของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่ส่งผลของพัฒนาการในด้านต่าง ๆ จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. อธิบายตำแหน่งที่ตั้ง อาณาเขตติดต่อและลักษณะภูมิประเทศของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างถูกต้อง ด้านทักษะและกระบวนการ ๒. นำเสนอแผนผังความคิดสภาพภูมิศาสตร์ที่ส่งผลต่อพัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างถูกต้อง	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ๑. ครูนำเสนอแผนที่กายภาพทวีปเอเชีย จากนั้นผู้สอนตั้งประเด็นคำถามกับนักเรียน ดังนี้ ๑.๑ “นักเรียนทราบหรือไม่ว่า ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้อยู่บริเวณใดในแผนที่” (พิจารณาจากคำตอบของนักเรียนโดยอยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน) ๑.๒ “ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้อาณาเขตติดต่อกับประเทศใดบ้าง” (บังกลาเทศ อินเดีย จีน ออสเตรเลีย) ๒. จากคำตอบของนักเรียน ครูพูดเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนดังนี้ “ที่ตั้งและลักษณะทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีอิทธิพลต่อการดำรงชีวิต สร้างสรรค์วัฒนธรรมของคนในภูมิภาค ซึ่งนักเรียนจะได้เรียนรู้จากกิจกรรมการเรียนรู้การสอน เรื่อง ที่ตั้งและลักษณะทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้” ขั้นสอน ๓. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม ออกเป็นกลุ่มละ ๔ – ๕ คน คณะความสามารถ จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มพิจารณาแผนที่กายภาพเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และนำป้ายชื่อคำศัพท์ที่ติดลงบนแผนที่กายภาพเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และให้นักเรียนร่วมกันอธิบายเกี่ยวกับที่ตั้ง อาณาเขตติดต่อของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. หนังสือเรียน ประวัติศาสตร์ ม.๑ ๒. แผนที่กายภาพทวีปเอเชีย ๓. แผนที่รัฐกิจเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ๔. แผนที่กายภาพเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ๕. ใบความรู้ เรื่อง ที่ตั้งและลักษณะทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ๖. ป้ายชื่อคำศัพท์ ๗. กระดาษ Flipchart ภาระงาน/ชิ้นงาน การเขียนแผนผังความคิดเกี่ยวกับการสภาพภูมิศาสตร์ที่ส่งผลต่อพัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ที่ตั้งและลักษณะทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชา ประวัติศาสตร์ เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
ด้านคุณลักษณะ ๓. อภิปรายความสัมพันธ์ของสภาพภูมิศาสตร์ที่ส่งผลต่อวิถีชีวิตและพัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างถูกต้อง	๔. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันพิจารณาแผนที่กายภาพของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และศึกษาข้อมูลจากใบความรู้ เรื่อง ที่ตั้งและลักษณะทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคเอเชีย จากนี้ให้แต่ละกลุ่มอภิปรายกลุ่มร่วมกัน และเขียนเป็นแผนผังความคิดลงในกระดาษ Flipchart โดยมีแนวคำถาม ดังนี้ ๔.๑ ปัจจัยใดบ้างที่มีผลต่อลักษณะภูมิศาสตร์ของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ๔.๒ ลักษณะภูมิประเทศของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีลักษณะอย่างไร ๔.๓ ลักษณะภูมิอากาศของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีลักษณะอย่างไร จากนั้นครูสุ่มตัวแทน ๑ - ๒ กลุ่มออกมานำเสนอ และร่วมกันอภิปรายในห้องเรียนเพื่ออภิปรายและตรวจสอบข้อมูลความถูกต้องร่วมกันในชั้นเรียน ๕. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายในชั้นเรียนเกี่ยวกับอิทธิพลของปัจจัยทางภูมิศาสตร์ที่ส่งผลต่อพัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยครูเขียนผลจากอิทธิพลของปัจจัยทางภูมิศาสตร์ที่ส่งผลต่อพัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้แยกออกเป็นด้านบนกระดาน ได้แก่ - เศรษฐกิจ - สังคมและวัฒนธรรม - การเมือง - อื่น ๆ	

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ที่ตั้งและลักษณะทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รายวิชา ประวัติศาสตร์ เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	
	จากนี้ให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากใบความรู้ เรื่อง ที่ตั้งและลักษณะทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคเอเชีย และแหล่งข้อมูลอื่น ๆ จากนั้นร่วมกันระดมสมอง และออกมาเขียนที่กระดานหน้าชั้นเรียน ขั้นสรุป ๖. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเพื่อสรุปองค์ความรู้และพัฒนาความคิดรวบยอดเกี่ยวกับพัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ร่วมกัน โดยครูผู้สอนมีแนวคำถาม ดังนี้ ๖.๑ ปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อพัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ปัจจัยทางภูมิศาสตร์ ศาสนา เชื้อชาติ เศรษฐกิจ การติดต่อกับต่างประเทศ ฯลฯ) ๖.๒ เพราะเหตุใด เราจึงต้องทำความเข้าใจกับปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้ (เพราะปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้จะช่วยให้เราเข้าใจพัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มากยิ่งขึ้น สร้างความเข้าใจร่วมกันมากยิ่งขึ้น สามารถนำมาใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาปัจจุบันและอนาคตได้ดียิ่งขึ้น)

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายตำแหน่งที่ตั้ง อาณาเขตติดต่อและลักษณะภูมิประเทศของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างถูกต้อง	- การถาม – ตอบ	- แผนที่กายภาพเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ - ป้ายชื่อคำศัพท์ - คำถาม	ดี : บอกตำแหน่งที่ตั้ง อาณาเขตติดต่อและลักษณะภูมิประเทศของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้ถูกต้องครบถ้วน พอใช้ : บอกตำแหน่งที่ตั้ง อาณาเขตติดต่อและลักษณะภูมิประเทศของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้ถูกต้องมากกว่าร้อยละ ๖๐ ปรับปรุง : บอกตำแหน่งที่ตั้ง อาณาเขตติดต่อและลักษณะภูมิประเทศของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้น้อยกว่าร้อยละ ๖๐
ด้านทักษะ/กระบวนการ นำเสนอแผนผังความคิดสภาพภูมิศาสตร์ที่ส่งผลต่อการพัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างถูกต้อง	- การถาม – ตอบ - เขียนแผนผังความคิด	- แผนที่กายภาพเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ - กระดาษ Flipchart - คำถาม	ดี : เนื้อหาข้อมูลที่นำเสนอมีความถูกต้องสามารถสรุปเนื้อหาที่สำคัญได้อย่างกระชับเข้าใจชัดเจน, มีการใช้สัญลักษณ์แสดงความสัมพันธ์ได้อย่างถูกต้อง, ตกแต่งชิ้นงานได้อย่างดึงดูด น่าสนใจ พอใช้ : เนื้อหาข้อมูลที่นำเสนอมีความถูกต้องสามารถสรุปเนื้อหาที่สำคัญได้, มีการใช้สัญลักษณ์แสดงความสัมพันธ์ได้อย่าง

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
			ถูกต้อง, ตกแต่งชิ้นงานได้อย่างน่าสนใจ ปรับปรุง : เนื้อหาข้อมูลที่น่าเสนอมีความถูกต้อง แต่ยังไม่เข้าใจชัดเจน, มีการใช้สัญลักษณ์แสดงความสัมพันธ์ได้
ด้านคุณลักษณะ อภิปรายความสัมพันธ์ของสภาพภูมิศาสตร์ที่ส่งผลต่อวิถีชีวิตและพัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างถูกต้อง	- การถาม – ตอบ	- คำถาม	ดี : ยกตัวอย่างเหตุการณ์หรือกรณีตัวอย่าง อธิบายประกอบ แสดงความเชื่อมโยงขององค์ความรู้เกี่ยวกับภูมิศาสตร์ที่ส่งผลต่อวิถีชีวิตและพัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างเหมาะสม เป็นรูปธรรม พอใช้ : แสดงความเชื่อมโยงขององค์ความรู้เกี่ยวกับภูมิศาสตร์ที่ส่งผลต่อวิถีชีวิตและพัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างเหมาะสม ปรับปรุง : เนื้อหาข้อมูลที่น่าเสนอมีความถูกต้อง แต่ยังไม่เข้าใจชัดเจน, มีการใช้สัญลักษณ์แสดงความสัมพันธ์ได้

บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

ปัญหาและอุปสรรค

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

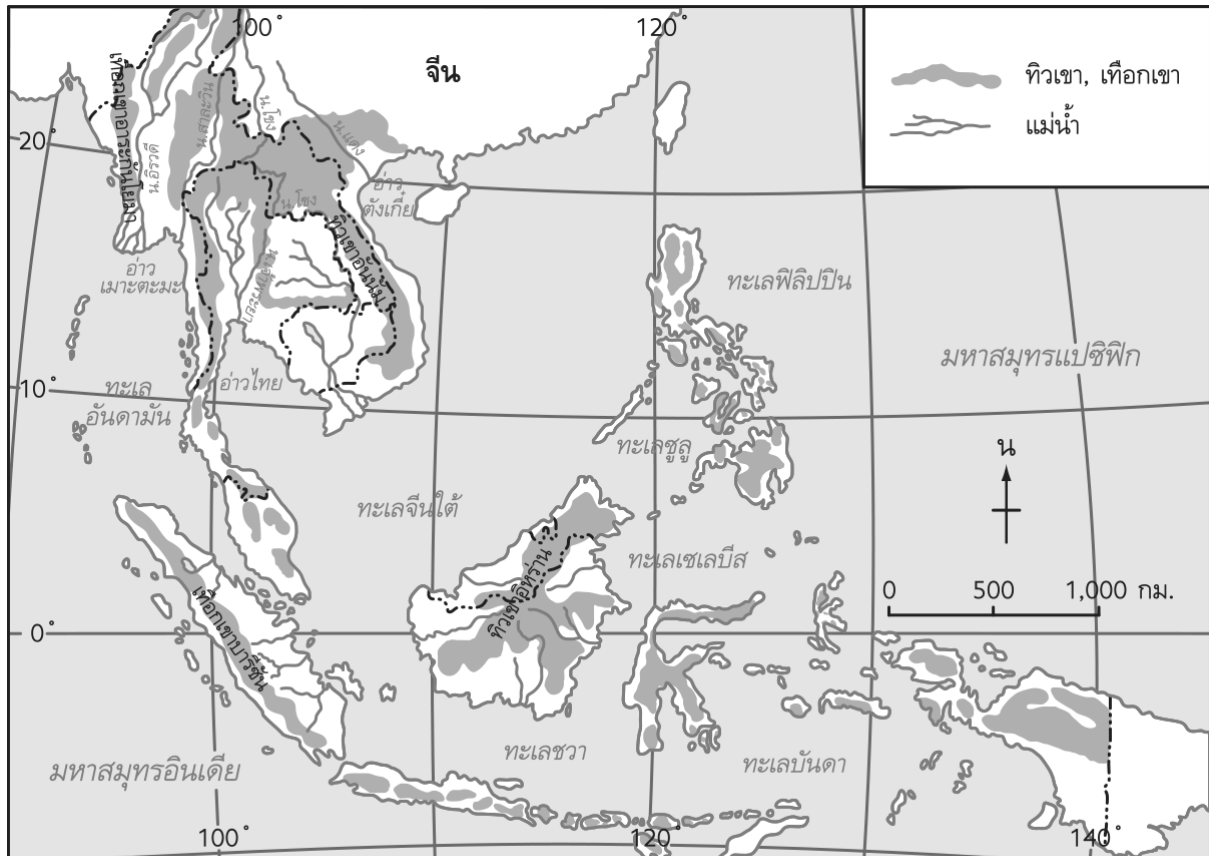
ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้

เรื่อง ที่ตั้งและลักษณะทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้



แผนที่แนวเทือกเขาและแม่น้ำสำคัญของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ที่มา : http://www.truelookpanya.com/data/product/uploads/other4/SO_M1_12_21.png

ที่ตั้ง

ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ตั้งอยู่ทางซีกโลกตะวันออกและทางตะวันออกเฉียงใต้ของทวีปเอเชีย โดยตั้งอยู่ประมาณระหว่างละติจูดที่ ๑๐ องศาใต้ ถึงละติจูดที่ ๒๘ องศาเหนือ และระหว่างลองจิจูดที่ ๙๒ องศาตะวันออก ถึง ๑๔๑ องศาตะวันออก ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีพื้นที่แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน คือ

- ๑) ภาคพื้นทวีป ได้แก่ ไทย เมียนมาร์ ลาว เวียดนาม กัมพูชา และบางส่วนของมาเลเซีย
- ๒) หมู่เกาะ ได้แก่ ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย บรูไน สิงคโปร์ ติมอร์-เลสเต และบางส่วนของประเทศมาเลเซีย

อาณาเขต

ทิศเหนือ	ติดต่อกับประเทศจีน
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับมหาสมุทรแปซิฟิก
ทิศใต้	ติดต่อกับมหาสมุทรอินเดีย
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับประเทศอินเดีย และบังกลาเทศ

ลักษณะภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จำแนกได้ดังนี้

๑) บริเวณทิวเขาและที่ลาดเชิงเขา ทิวเขาในภูมิภาคนี้มีลักษณะการวางตัว ๓ รูป แบบใหญ่ คือ วางตัวในแนวทิศเหนือ – ใต้ เช่น ทิวเขาด้านตะวันตกและตอนกลางของภูมิภาค คือสหภาพพม่า และทิศตะวันตก กับภาคเหนือของประเทศไทยและลาว ส่วนด้านตะวันออกของภูมิภาคจะมีการวางตัวในแนวตะวันออก-ตะวันตก

๒) บริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำ เป็นพื้นที่ราบหรือค่อนข้างราบที่เกิดจากการทับถมของตะกอนจากแม่น้ำ พบอยู่สองฝั่งของแม่น้ำ หากแม่น้ำมีขนาดเล็กจะพบพื้นที่ราบมีขนาดเล็ก บริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำเป็นแหล่งที่ตั้งของชุมชนและเป็นแหล่งการเกษตรที่สำคัญของภูมิภาค

๓) บริเวณที่ราบชายฝั่งทะเล บริเวณนี้ประกอบด้วยพื้นที่สามลักษณะ ได้แก่

๓.๑) บริเวณพื้นที่ที่เป็นหาดทราย ที่เกิดจากการทับถมของทรายจากการกระทำของคลื่นในทะเล

๓.๒) บริเวณพื้นที่ที่เป็นดินเลน มักจะพบป่าไม้ธรรมชาติ เช่น ป่าโกงกาง ป่าจาก เป็นต้น ซึ่งมีความสำคัญต่อระบบนิเวศเป็นอย่างยิ่ง บริเวณที่ราบชายฝั่งทะเลพบได้ทั่วไปในประเทศที่มีอาณาเขตติดทะเล

๓.๓) พื้นที่ที่อยู่ห่างจากชายฝั่งทะเลที่เป็นหาดทรายหรือหาดเลนเข้าไปในแผ่นดิน เป็นพื้นที่ค่อนข้างราบลอนลาดที่เกิดจากการทับถมของทรายหรือเกิดจากการผุพังของหิน จนกลายเป็นที่ลอนดอน

๔) บริเวณหมู่เกาะ ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ประกอบด้วยเกาะขนาดใหญ่และขนาดเล็กมากมาย ประเทศที่มีหมู่เกาะจำนวนมาก ได้แก่ ประเทศอินโดนีเซีย มีเกาะมากกว่า ๑๓,๐๐๐ เกาะ ประเทศฟิลิปปินส์มีเกาะประมาณ ๗,๐๐๐ เกาะ

ลักษณะภูมิอากาศและพืชพรรณธรรมชาติ

ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีลักษณะภูมิอากาศแบบร้อนชื้นหรือเขตร้อน ซึ่งแบ่งออกได้เป็น ๒ ลักษณะ คือ มีสภาพภูมิอากาศชุ่มชื้นในฤดูฝนและแห้งแล้งในฤดูแล้งอย่างชัดเจน และมีฝนตกชุ่มชื้นเกือบตลอดทั้งปี เนื่องจากภูมิภาคนี้ตั้งอยู่ในบริเวณเส้นศูนย์สูตร ดังนั้น จึงมีอุณหภูมิเฉลี่ยรายวันหรือรายเดือนสูงสม่ำเสมอเกือบตลอดทั้งปี

สำหรับประเทศที่เป็นหมู่เกาะจำนวนมาก จะได้รับอิทธิพลจากลมทะเลและพายุแบบต่าง ๆ เกือบตลอดทั้งปี จึงทำให้มีฝนตกชุก ยกเว้นบางบริเวณที่อาจจะมีอากาศแห้งแล้งได้บ้างเป็นระยะเวลาสั้น เช่น ทางตะวันออกของเกาะชวา ประเทศอินโดนีเซีย สำหรับประเทศฟิลิปปินส์พายุไต้ฝุ่นซึ่งมีทั้งความเร็วลมสูงและปริมาณน้ำฝนมาก พัดผ่านประเทศเป็นจำนวนมากกว่า ๑๐ ลูก ดังนั้นจึงได้รับผลกระทบที่รุนแรงจนเกิดภัยธรรมชาติเป็นประจำทุกปี

ลักษณะพืชพรรณธรรมชาติ เนื่องจากภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ตั้งอยู่ในเขตภูมิอากาศแบบร้อนชื้น อุดมสมบูรณ์ไปด้วยป่าไม้และทุ่งหญ้านานาชนิด แต่ในปัจจุบันพื้นที่ป่าไม้ลดลงอย่างรวดเร็ว เช่น ประเทศไทย เป็นต้น

แหล่งที่มาข้อมูล https://www.baanjommyut.com/library_2/southeast_asia/index.html

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง อิทธิพลของอารยธรรมจีนในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รายวิชา ประวัติศาสตร์ เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๒ ม.๑/๑ อธิบายพัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ สาระสำคัญ การเลื้อยกรับและปรับใช้วัฒนธรรมจากอารยธรรมต่าง ๆ ทำให้เกิดการผสมผสานและเกิดเป็นวัฒนธรรมใหม่ที่เป็นเอกลักษณ์สอดคล้องกับวิถีชีวิตของผู้คนในพื้นที่นั้น ขอบเขตเนื้อหา การรับอิทธิพลของอารยธรรมจีนที่ส่งผลกระทบต่อพัฒนาการทางด้านการเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ และสังคม – วัฒนธรรมของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. อภิปรายอิทธิพลของอารยธรรมจีนที่ส่งผลกระทบต่อภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างสมเหตุสมผล กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ๑. ครูเปิดรูปภาพเทศกาลตรุษจีน และใช้คำถามเพื่อนำเข้าสู่บทเรียน ดังนี้   ที่มา : https://s.isanook.com/ca/o/ud/189/9455871/982973.jpg สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. หนังสือเรียนประวัติศาสตร์ ม.๑ ๒. ภาพเทศกาลตรุษจีน ๓. ไปความรู้ เรื่อง อิทธิพลของอารยธรรมจีนในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ๔. กระดาษ Flipchart ภาระงาน/ชิ้นงาน การเขียนแผนผังความคิด เรื่อง อิทธิพลของอารยธรรมจีนในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยนักเรียนร่วมกันอภิปรายกลุ่มเกี่ยวกับเส้นทางของการขยายอิทธิพลของอารยธรรมจีนมาสู่ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และศึกษาใบความรู้ เรื่อง อิทธิพลของอารยธรรมจีนในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	
---	--	--

ที่มา : https://www.dusit.com/dusithani/huahin/wp-content/uploads/sites/32/2016/02/DTHH_Home_Happening_Chinese-Carvery-Buffer.jpg

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง อิทธิพลของอารยธรรมจีนในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	รายวิชา ประวัติศาสตร์ ๑.๑ “นักเรียนทราบหรือไม่ว่า กิจกรรมในภาพเป็นเทศกาลอะไร” (เทศกาลตรุษจีน) ๑.๒ “เทศกาลดังกล่าวเป็นเทศกาลที่เราได้รับอิทธิพลมาจากประเทศใด” (ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน) ๑.๓ “เพราะเหตุใดเทศกาลดังกล่าวจึงเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตของผู้คนในสังคมได้” (พิจารณาจากคำตอบของนักเรียนโดยอยู่ในดุลยพินิจของผู้สอน) ๒. ครูเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนว่า “เทศกาลตรุษจีนเป็นตัวอย่างหนึ่งของอิทธิพลจากอารยธรรมจีนที่เข้ามามีบทบาทในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ วันนี้เราจะดูกันต่อไปว่านอกจากนี้แล้ว จีนยังมีอิทธิพลกับเราในเรื่องใดอีกบ้าง” ขั้นสอน ๓. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม ออกเป็นกลุ่มละ ๔ – ๕ คน คณะกรรมการ จากนั้นแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายกลุ่มเกี่ยวกับเส้นทางของการขยายอิทธิพลของอารยธรรมจีนมาสู่ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และศึกษาใบความรู้ เรื่อง อิทธิพลของอารยธรรมจีนในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนแผนผังความคิด เรื่อง อิทธิพลของอารยธรรมจีนในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยมีหัวข้อที่สำคัญ ได้แก่ ๓.๑ ด้านการเมืองการปกครอง ๓.๒ ด้านเศรษฐกิจ
---	---

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง อิทธิพลของอารยธรรมจีนในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ สังคมศึกษา ประวัติศาสตร์	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ๓.๓ ด้านสังคมและวัฒนธรรม ๓.๔ ด้านวิถีชีวิตความเชื่อ ๓.๕ ด้านภูมิปัญญาและเทคโนโลยี จากนั้นครูให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลการศึกษาค้นคว้ากลุ่มละ ๑ หัวข้อ โดยครูผู้สอนจดประเด็นสำคัญของแต่ละเรื่องที่น่าสนใจนำเสนอไว้บนกระดานเพื่อเชื่อมโยงสู่ขั้นสรุป ขั้นสรุป ๔. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเพื่อสรุปความรู้ และพัฒนาข้อสรุปทั่วไป โดยครูมีแนวคำถามในการพัฒนาข้อสรุป ดังนี้ ๔.๑ “การที่ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้รับอิทธิพลของอารยธรรมจีนนั้นก่อให้เกิดผลต่อภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างไรบ้าง” (พิจารณาจากคำตอบของนักเรียนโดยอยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน) ๔.๒ “เพราะเหตุใดผู้คนในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้จึงมีการเลือกรับรับสรอารยธรรมที่เข้ามาในพื้นที่” (พิจารณาจากคำตอบของนักเรียนโดยอยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)
---	--

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อภิปรายอิทธิพลของอารยธรรมจีน ที่ส่งผลต่อภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	- การถาม – ตอบ - การเขียนแผนผังโน ทส์	- คำถาม - ใบความรู้ เรื่อง อิทธิพลของอารย ธรรมจีนในภูมิภาค เอเชียตะวันออกเฉียง ใต้ - กระดาษ Flipchart	ดี : นำเสนอ อธิบาย เชื่อมโยงความสัมพันธ์ ของอารยธรรมจีนที่ ส่งผลต่อภูมิภาคเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้ได้ อย่างสมเหตุสมผล พอใช้ : นำเสนอ อธิบายเชื่อมโยงความ สัมพันธ์ของอารยธรรม จีนที่ส่งผลต่อภูมิภาค เอเชียตะวันออกเฉียง ใต้ได้แต่ขาดเหตุผล บางประการ ปรับปรุง : ไม่สามารถ นำเสนอ อธิบายเชื่อม โยงความสัมพันธ์ของ อารยธรรมจีนที่ส่งผล ต่อภูมิภาคเอเชียตะวัน ออกเฉียงใต้ได้
ด้านทักษะ/กระบวนการ วิเคราะห์การขยายตัวของอิทธิพล จากอารยธรรมจีนในภูมิภาคเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้	- การถาม – ตอบ - การเขียนแผนผังโน ทส์	- คำถาม - ใบความรู้ เรื่อง อิทธิพลของอารย ธรรมจีนในภูมิภาค เอเชียตะวันออกเฉียง ใต้ - กระดาษ Flipchart	ดี : จำแนกแยกแยะ สาเหตุและอิทธิพลของ อารยธรรมจีนใน ภูมิภาคเอเชียตะวัน ออกเฉียงใต้ได้อย่างสม เหตุสมผล เป็นลำดับ และมีความน่าเชื่อถือ พอใช้ : จำแนก แยกแยะสาเหตุและ อิทธิพลของอารยธรรม จีนในภูมิภาคเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้ได้

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
			แต่ขาดเหตุผลบางประการ ปรับปรุง : ไม่สามารถจำแนกแยกแยะสาเหตุและอิทธิพลของอารยธรรมจีนในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้
ด้านคุณลักษณะ อภิปรายผลที่เกิดขึ้นจากการเข้ามามีอิทธิพลของอารยธรรมจีนและการเลือกรับ วัฒนธรรมของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	- การถาม – ตอบ	- คำถาม	ดี : นำเสนอผลที่เกิดขึ้นจากการเข้ามามีอิทธิพลของอารยธรรมจีนและการเลือกรับ วัฒนธรรมของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างเหมาะสมมีหลักฐาน น่าเชื่อถือ พอใช้ : นำเสนอผลที่เกิดขึ้นจากการเข้ามามีอิทธิพลของอารยธรรมจีนและการเลือกรับ วัฒนธรรมของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้ แต่ขาดเหตุผลบางประการ ปรับปรุง : ไม่สามารถนำเสนอผลที่เกิดขึ้นจากการเข้ามามีอิทธิพลของอารยธรรมจีนและการเลือกรับ วัฒนธรรมของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้

บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ ผู้สอน

(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

ใบความรู้

เรื่อง อิทธิพลของอารยธรรมจีนในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

เอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีอีกชื่อหนึ่งว่า “อินโดจีน” หมายถึงภูมิภาคที่ได้รับอารยธรรมอินเดียและอารยธรรมจีน อันเนื่องมาจากที่ตั้งอยู่ตรงกลางระหว่างสองประเทศนั่นเอง และจากประวัติศาสตร์ที่มีมาอย่างยาวนาน ทั้งประเทศอินเดียและประเทศจีนก็มีการติดต่อค้าขายมาตลอด ไม่ว่าจะเป็นทางบกหรือทางเรือ ประเทศต่าง ๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้จึงกลายเป็นทางผ่านที่สำคัญ เป็นที่พักสินค้า เติมน้ำจืด และที่หลบลมมรสุม การค้าขายนี้เองทำให้เกิดการแพร่กระจายทางวัฒนธรรมทั้งจีนและอินเดียในภูมิภาคนี้

อิทธิพลทางด้านการเมือง โบราณนานมาแล้วกษัตริย์จีนทุกพระองค์ถือว่าทรงเป็นสมมุติเทพมีฐานะเหนือผู้ปกครองของประเทศต่าง ๆ ในดินแดนเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ผู้ปกครองในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้จะต้องส่งเครื่องบรรณาการไปให้กับกษัตริย์จีนอย่างน้อยปีละ ๓ ครั้ง เพื่อประโยชน์ทางการค้า เรียกว่า “จิ้มก้อง” หากมีการผลัดเปลี่ยนกษัตริย์ จะต้องมีการแจ้งเรื่องให้กับกษัตริย์จีนทรงทราบ เพื่อให้จีนรับรอง ทั้งนี้ทั้งนั้นก็เพื่อเสถียรภาพในการปกครองของผู้บริหารต่าง ๆ การจิ้มก้องนี้เป็นคุณประโยชน์กับประเทศต่าง ๆ เป็นอย่างมาก เพราะการได้สิทธิค้าขายกับจีนนั้นถือว่าเป็นความมั่นคงของรัฐต่าง ๆ อย่างแท้จริง และรัฐต่าง ๆ จะไม่ต้องถูกจีนโจมตี ยกตัวอย่างเช่นพม่า ช่วงพระเจ้ามังระที่ขณะนั้นตีกรุงศรีอยุธยาแตกครั้งที่ ๒ พม่าไม่ได้ส่งบรรณาการให้กับจีนหลายงวด จีนทวงถามหลายครั้งก็ไม่ได้รับคำตอบ จีนจึงยกกำลังมาตีพม่า พม่ายกกำลังทหารส่วนใหญ่ไปรบศึกจีน เหลือกำลังน้อยนิดไว้ในไทย นี่คือสาเหตุหนึ่งที่ทำให้พม่าไม่สามารถปกครองไทยได้นาน และพระเจ้าตากสินจึงกู้เอกราชได้อย่างรวดเร็วเพียงหกเดือนเศษ สำหรับประวัติศาสตร์ไทยมีหลักฐานการส่งบรรณาการกับจีนมานานแล้ว อย่างน้อยที่สุดก็ตั้งแต่สมัยสุโขทัย ไทยหยุดส่งเครื่องบรรณาการให้จีนสมัยรัชกาลที่ ๔ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์นี้เอง ส่วนในระดับภูมิภาคมีหลักฐานจากเอกสารจีนว่า รัฐพุนัน มีการส่งเครื่องบรรณาการให้จีนแล้ว

ประเทศเวียดนามนับว่าได้รับอารยธรรมจีนมากที่สุด เพราะมีความใกล้ชิดกับจีน เมื่อจีนเข้าปกครองเวียดนามก็ใช้วิธีการปกครองแบบก๊อปปี้ เวียดนามจึงมีระเบียบการปกครองแบบจีน มีการสอบเข้ารับราชการแบบจีนโดยใช้ตำราของขงจื้อ เรียกว่าสอบจอหงวน มีการใช้อักษรจีน นับถือเทพเจ้าแบบจีน นับถือขงจื้อ งานศิลปกรรม สถาปัตยกรรม แม้แต่เครื่องแต่งกาย ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดที่สุดคือ พระราชวังหลวงเว้ ที่มีความเป็นจีนสูงมาก จนเมื่อฝรั่งเศสเข้าปกครองจีน ความรู้และอารยธรรมแบบตะวันตกจึงค่อย ๆ เข้ามาในประเทศเวียดนาม

อิทธิพลทางด้านเศรษฐกิจ ในฐานะที่จีนเป็นตลาดการค้าใหญ่ มีสินค้าต่าง ๆ ที่รัฐต่าง ๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ต้องการ เช่นเครื่องปั้นดินเผา ผ้าไหม จีนจึงบังคับให้รัฐต่าง ๆ ส่งเครื่องบรรณาการให้กับจีนก่อน แล้วจีนจึงค้าขายด้วย แต่ส่วนใหญ่จะเป็นการแลกเปลี่ยน อาจารย์ผู้สอนประวัติศาสตร์จีนให้สอนผู้เขียนว่า จีนถือตนว่าเป็นผู้ใหญ่ เมื่อผู้น้อยเอาของมาให้ ผู้ใหญ่ต้องมีของแลกเปลี่ยนการตอบแทน แต่เมื่อเป็นผู้ใหญ่ก็

ต้องให้มากกว่าผู้น้อย ดังนั้นจึงเป็นที่ชื่นชอบแก่รัฐต่าง ๆ เป็นอันมาก อาณาจักรที่รุ่งเรืองเกี่ยวกับการค้าขายกับจีน เช่น อาณาจักรฟูนัน ศรีวิชัย อันนัม สุโขทัย อโยธยา รัตนโกสินทร์ ฯลฯ

อิทธิพลทางด้านศิลปวัฒนธรรม จีนเข้ามาติดต่อค้าขายในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มาตั้งแต่อดีตและเข้ามามีอิทธิพลทางด้าน วัฒนธรรมและความเชื่อต่างๆมากมาย โดยเฉพาะในอาณาจักรเวียดนามเคยตกเป็นประเทศราชของจีนเป็นเวลานานจึงรับวัฒนธรรมของจีนไว้มาก เช่น การนับถือลัทธิขงจื้อ ลัทธิเต๋า ประเพณีการแต่งกาย การทำศพ และการใช้ชีวิตประจำวัน เป็นต้น ส่วนวรรณกรรมที่ภูมิภาคนี้ได้รับมา เช่น สามก๊ก สันนิษฐานว่าเขียนในคริสต์ศตวรรษที่ ๑๔ เป็นเรื่องราวของความแตกแยกในจีนตั้งแต่ปลายสมัยราชวงศ์จินจนถึงราชวงศ์ฮั่น ไซอิ๋ว เป็นเรื่องราวการเดินทางไปนำพระสูตรจากสวรรค์ทางตะวันตกมายังประเทศจีน

สาเหตุที่จีนมีอิทธิพลกับทางเอเชียตะวันออกเฉียงใต้น้อยเพราะจีนไม่ค่อยออกจากประเทศทำการค้าขายมากนักเนื่องจากความเชื่อเรื่องชาติพันธุ์ และเชื่อว่าตนเองเป็นศูนย์กลางของจักรวาล ประเทศต่าง ๆ ต้องเข้าไปหาจีนเอง ยกเว้น ช่วงราชวงศ์หมิงเท่านั้นที่การค้าทางทะเลของจีนรุ่งเรือง ดังนั้น การแพร่ออกของวัฒนธรรมจีนจึงมีน้อยกว่าอารยธรรมอินเดีย ซึ่งอินเดียเป็นเจ้าแห่งการเดินเรือค้าขาย จีนไม่สนใจขยายอิทธิพลทางทะเล หรือขยายดินแดน ยกเว้นช่วงราชวงศ์หยวน เพราะศึกล้อมรอบประเทศจากกลุ่มชนต่าง ๆ โดยเฉพาะทางภาคเหนือก็ทำให้จีนต้องพะวงอยู่ตลอดเวลา อีกทั้งจีนเชื่อประเทศต่าง ๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ก็เป็นเพราะป้องกันให้กับจีนดีพออยู่แล้ว อิทธิพลจีนจึงแพร่ไปสู่ประเทศในภูมิภาคเอเชียน้อย ลัทธิความเชื่อของชาวจีน เช่น ลัทธิขงจื้อ ไม่สนับสนุนให้ชาวจีนไม่ส่งเสริมให้จีนออกนอกประเทศ

แต่ปัจจุบันชาวจีนได้แพร่กระจายออกไปทั่วโลก แทบจะทุกประเทศก็มีชุมชนจีน วัฒนธรรมจีนจึงติดตัวไปกับชาวจีนที่ย้ายถิ่นฐานต่าง ๆ ไปสู่ประเทศเหล่านั้น จากชมกลุ่มน้อยก็แทบจะกลายเป็นชนกลุ่มใหญ่ เช่น ในประเทศไทย สิงคโปร์ และด้วยความที่มีประชากรเยอะที่สุดในโลก ราว ๑,๓๐๐ ล้านคน การค้าของจีนทั้งซื้อและขายทั่วโลกจึงให้ความสนใจ ผู้คนต่างเริ่มศึกษาวัฒนธรรมจีนและเลือกรับวัฒนธรรมจีนไปเรื่อย ๆ

หนังสืออ้างอิง

จันทร์ฉาย ภัคอธิคม. ประวัติศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้สมัยใหม่. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย

รามคำแหง, ๒๕๕๗.

ศิวพร ชัยประสิทธิกุล. ประวัติศาสตร์ตะวันออกเฉียงใต้โดยสังเขป. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย

รามคำแหง, ๒๕๕๙.

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง อิทธิพลของอารยธรรมอินเดียในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รายวิชา ประวัติศาสตร์		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๒ ม.๑/๑ อธิบายพัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ สาระสำคัญ การเลืกรับและปรับใช้วัฒนธรรมจากอารยธรรมต่าง ๆ ทำให้เกิดการพัฒนาผสมผสานและเกิดเป็นวัฒนธรรมใหม่ที่เป็นเอกลักษณ์สอดคล้องกับวิถีชีวิตของผู้คนในพื้นที่นั้น ขอบเขตเนื้อหา การรับอิทธิพลของอารยธรรมอินเดีย ที่ส่งผลต่อพัฒนาการทางด้านการเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ และสังคม – วัฒนธรรม ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. อภิปรายอิทธิพลของอารยธรรมอินเดียที่ส่งผลต่อภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างสมเหตุสมผล	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ๑. ครูเปิดวิดีโอทัศน์ภาพยนตร์ประกอบเพลง Dola Re Dola song – Devdas ให้นักเรียนชมประมาณ ๑ - ๓ นาที จากนั้นครูถามคำถามเพื่อกระตุ้นความสนใจ และนำเข้าสู่บทเรียน โดยมีแนวคำถาม ดังนี้  ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=cuxAMju7CeQ ๑.๑ “นักเรียนคิดว่าวิดีโอทัศน์ที่นักเรียนชม เป็นวิดีโอทัศน์ที่สะท้อนถึงประเทศใด” (อินเดีย) ๑.๒ “นักเรียนคิดว่าในปัจจุบันมีสิ่งใดบ้างที่เราได้รับเอาวัฒนธรรมจากอินเดียมาปรับใช้” (พิจารณาจากคำตอบของนักเรียนโดยอยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. หนังสือเรียนประวัติศาสตร์ ม.๑ ๒. วิทัศน์ภาพยนตร์ประกอบเพลง Dola Re Dola song – Devdas ๓. ใบความรู้ เรื่อง อิทธิพลของอารยธรรมอินเดียในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ๔. กระดาษ Flipchart ภาระงาน/ชิ้นงาน การเขียนแผนผังความคิด เรื่อง อิทธิพลของอารยธรรมอินเดียในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยนักเรียนร่วมกันอภิปรายกลุ่มเกี่ยวกับเส้นทางการขยายอิทธิพลของอารยธรรมอินเดียมาสู่ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และศึกษาใบความรู้ เรื่อง อิทธิพลของอารยธรรมอินเดียในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง อิทธิพลของอารยธรรมอินเดียในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชา ประวัติศาสตร์ เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	
ด้านทักษะและกระบวนการ ๒. วิเคราะห์การขยายตัวของอิทธิพลจากอารยธรรมอินเดียในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างสมเหตุสมผล ด้านคุณลักษณะ ๓. อภิปรายผลที่เกิดขึ้นจากการเข้ามาอิทธิพลของอารยธรรมอินเดียและการเลือกปรับ รับสรของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างเหมาะสม	๒. ครูพูดเชื่อมโยงเพื่อนำเข้าสู่บทเรียนว่า “อินเดียเป็นหนึ่งในแหล่งอารยธรรมที่การส่งสมความรู้และวิทยาการต่าง ๆ มาเป็นเวลาหลายศตวรรษ ซึ่งอินเดียได้มีการแพร่กระจายวัฒนธรรมของตนออกไปในรูปแบบต่าง ๆ ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ของเราเป็นหนึ่งในพื้นที่ที่ได้รับอิทธิพลของอินเดีย และได้มีการผสมผสาน ปรับรับกันจนเป็นเอกลักษณ์ วันนี้เราจะดูกันต่อไปว่าอินเดียมีอิทธิพลกับภูมิภาคของเราเรื่องอะไร และอย่างไรบ้าง” ขั้นสอน ๓. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม ออกเป็นกลุ่มละ ๔ – ๕ คน คณะความสามารถ จากนั้นแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายกลุ่มเกี่ยวกับเส้นทางการขยายอิทธิพลของอารยธรรมอินเดียมาสู่ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และศึกษาใบความรู้ เรื่อง อิทธิพลของอารยธรรมอินเดียในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนแผนผังความคิด เรื่อง อิทธิพลของอารยธรรมอินเดียในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยมีหัวข้อที่สำคัญ ได้แก่ ๓.๑ ด้านการเมืองการปกครอง ๓.๒ ด้านเศรษฐกิจ ๓.๓ ด้านสังคมและวัฒนธรรม ๓.๔ ด้านวิถีชีวิตความเชื่อ ๓.๕ ด้านภูมิปัญญาและเทคโนโลยี จากนั้นครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาแผนผังความคิดที่ตนเองศึกษา ค้นคว้ามาติดที่มุมต่าง ๆ ของห้องเรียน จากนั้นให้นักเรียนกลุ่มอื่น ๆ มาศึกษาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูลระหว่างกัน จากนั้นครูให้นักเรียนร่วมกันสรุป

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง อิทธิพลของอารยธรรมอินเดียในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รายวิชา ประวัติศาสตร์ เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	
	องค์ความรู้เกี่ยวกับอิทธิพลของอารยธรรมอินเดียในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เชิงได้ด้านต่าง ๆ บนกระดานเพื่อใช้ในการสรุปบทเรียน ขั้นสรุป ๔. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเพื่อสรุปความรู้ และพัฒนาข้อสรุปทั่วไป โดยครูมีแนวคำถามในการพัฒนาข้อสรุป ดังนี้ ๔.๑ “อารยธรรมอินเดียส่งผลกระทบต่อเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างไรบ้าง” (พิจารณาจากคำตอบของนักเรียนโดยอยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน) ๔.๒ “ตัวอย่างของอิทธิพลอินเดียที่ปรากฏในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีอะไรบ้าง” (พิจารณาจากคำตอบของนักเรียนโดยอยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน) ๔.๓ “เพราะเหตุใดผู้คนในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้จึงมีการเลือกรับรับสราอารยธรรมจากภายนอกเข้ามาในพื้นที่” (พิจารณาจากคำตอบของนักเรียนโดยอยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อภิปรายอิทธิพลของอารยธรรมอินเดียที่ส่งผลต่อภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	- การถาม – ตอบ - การเขียนแผนผังมโนทัศน์	- คำถาม - ใบความรู้ เรื่อง อิทธิพลของอารยธรรมอินเดียในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ - กระดาษ Flipchart	ดี : นำเสนอ อธิบาย เชื่อมโยงความสัมพันธ์ของอารยธรรมอินเดียที่ส่งผลต่อภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างสมเหตุสมผล พอใช้ : นำเสนอ อธิบาย เชื่อมโยงความสัมพันธ์ของอารยธรรมอินเดียที่ส่งผลต่อภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้แต่ขาดเหตุผลบางประการ ปรับปรุง : ไม่สามารถนำเสนอ อธิบาย เชื่อมโยงความสัมพันธ์ของอารยธรรมอินเดียที่ส่งผลต่อภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้
ด้านทักษะ/กระบวนการ วิเคราะห์การขยายตัวของอิทธิพลจากอารยธรรมอินเดียในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างสมเหตุสมผล	- การถาม – ตอบ - การเขียนแผนผังมโนทัศน์	- คำถาม - ใบความรู้ เรื่อง อิทธิพลของอารยธรรมอินเดียในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ - กระดาษ Flipchart	ดี : จำแนกแยกแยะสาเหตุและอิทธิพลของอารยธรรมอินเดียในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างสมเหตุสมผล เป็นลำดับ และมีความน่าเชื่อถือ พอใช้ : จำแนกแยกแยะสาเหตุและอิทธิพลของอารยธรรมอินเดียในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้แต่ขาดเหตุผลบางประการ ปรับปรุง : ไม่สามารถจำแนกแยกแยะสาเหตุและอิทธิพลของอารยธรรมอินเดียในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านคุณลักษณะ อภิปรายผลที่เกิดขึ้นจาก การเข้ามามีอิทธิพลของ อารยธรรมอินเดีย และ การเลือกรับ ปรับสรรของ ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	- การถาม – ตอบ	- คำถาม	ดี : นำเสนอผลที่เกิดขึ้นจาก การเข้ามามีอิทธิพลของ อารยธรรมอินเดียและ การเลือกรับ ปรับสรรของ ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่าง เหมาะสม มีหลักฐาน น่าเชื่อถือ พอใช้ : นำเสนอผลที่เกิดขึ้น จากการเข้ามามีอิทธิพลของ อารยธรรมอินเดียและ การเลือกรับ ปรับสรรของ ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้แต่ขาด เหตุผลบางประการ ปรับปรุง : ไม่สามารถ นำเสนอผลที่เกิดขึ้นจาก การเข้ามามีอิทธิพลของ อารยธรรมอินเดียและ การเลือกรับ ปรับสรรของ ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้

บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ ผู้สอน
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

ใบความรู้

เรื่อง อิทธิพลของอารยธรรมอินเดียในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ดินแดนในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ตั้งอยู่ระหว่างประเทศอินเดียและประเทศจีน ซึ่งเป็นดินแดนแห่งอารยธรรมยิ่งใหญ่ของเอเชีย ทั้งสองประเทศนี้มีการติดต่อค้าขายกันมาอย่างยาวนานโดยใช้เส้นทางบกและเส้นทางทางทะเล อีกทั้งประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เองมีสินค้าที่เป็นที่ต้องการสำหรับชาวอินเดีย เปอร์เซียเช่น เครื่องเทศ ไม้หอม ยาไม้หอม และทองคำ

เหตุการณ์ที่เป็นแรงกระตุ้นสำคัญที่ทำให้เกิดการเพิ่มปริมาณการค้าขายระหว่างชาวอินเดียและชาวเอเชียตะวันออกเฉียงใต้คือ แต่เดิมอินเดียได้ซื้อสินค้าฟุ่มเฟือยโดยเฉพาะทองคำในบริเวณเมดิเตอร์เรเนียนและเอเชียกลาง แต่ราวพุทธศตวรรษที่ ๔ - ๕ ได้เกิดวิกฤตการณ์ทางการเมืองขึ้นในแถบนี้ ทำให้การคมนาคมในแถบนี้ถูกตัดขาด อินเดียไม่อาจซื้อทองคำในไซบีเรียได้อีกต่อไป จึงหันไปซื้อทองคำในโรมันจนทำให้เศรษฐกิจโรมันกระทบกระเทือนไม่อาจขายทองให้อินเดียได้อีก ด้วยเหตุนี้อินเดียจึงเดินทางมาเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เพื่อหาแหล่งที่ซื้อทองคำใหม่ และเรียกดินแดนแถบนี้ว่า “สุวรรณภูมิ”

การเดินทางเรือมาค้าขายแต่ละครั้งต้องรอช่วงลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดมา ในระยะเวลาช่วงเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ และ การกลับก็ต้องรอลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือในช่วงเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคมพัดกลับ ทำให้เอเชียตะวันออกเฉียงใต้กลายเป็นจุดจอดพักเรือเพื่อรอและหลบลมมรสุมเป็นที่ยกถ่ายสินค้าเดิมเสียบ้าง และกลางเป็นศูนย์กลางทางการค้าที่สำคัญในที่สุด การเดินทางเรือแต่ละครั้งมิได้มีเพียงแต่พ่อค้า ยังมีนักบวชเดินทางร่วมมากับเรือด้วยเพื่อประกอบพิธีให้กับพ่อค้าเหล่านั้น ดังนั้นในช่วงระหว่างการรอลมมรสุม จึงมีการถ่ายทอดวัฒนธรรมให้แก่กัน ชาวเอเชียตะวันออกเฉียงใต้จึงรับเอาวัฒนธรรมของชาวอินเดียมาผสมผสานเข้ากับวัฒนธรรมของตนเอง จนกลายเป็นรากฐานสำคัญ

อิทธิพลของอารยธรรมอินเดียในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

อิทธิพลด้านอักษรศาสตร์ เช่น ตัวอักษรปัลลวะแบบที่นิยมใช้ในอินเดียภาคใต้ในสมัยราชวงศ์ปัลลวะ (พุทธศตวรรษที่ ๑๑ - ๑๒) ดังได้พบจารึกโบราณภาษาสันสกฤตทั่วดินแดนเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อีกทั้งภาษาสันสกฤตซึ่งเป็นภาษาชั้นสูงที่พวกพราหมณ์ใช้ และยังคงมีบทบาทอยู่ได้ปะปนอยู่ในแต่ละภาษาของแต่ละประเทศ และงานวรรณกรรมในศาสนาพราหมณ์ ได้แก่ คัมภีร์พระเวท ซึ่งนักบวชในศาสนาพราหมณ์ยังใช้เป็นหลักคำสอน ตำรา ที่ใช้มาจนถึงปัจจุบัน

อิทธิพลด้านศิลปกรรม ในรูปแบบของสถาปัตยกรรม งานประติมากรรม และงานจิตรกรรม ซึ่งถือว่าเป็นหลักฐานสำคัญที่เป็นรูปธรรมที่ทำให้เราทราบว่า ชาวเอเชียตะวันออกเฉียงใต้รับเอาวัฒนธรรมอินเดียมาในสมัยใด หากพบหลักฐานประเภทนี้ในเมืองใดเป็นจำนวนมาก ๆ ก็ทำให้สามารถสันนิษฐานได้ว่าเมืองนั้นเป็นเมืองแรกรับวัฒนธรรม เป็นเมืองท่าเป็นศูนย์กลางทางการค้าที่สำคัญ ศูนย์กลางการปกครอง ฯลฯ ในงานสถาปัตยกรรม ส่วนใหญ่แล้วจะได้รับอิทธิพลการก่อสร้างเนื่องในศาสนา เช่น เทวสถานต่าง ๆ ของ ศาสนาพราหมณ์เพื่อใช้ในการประกอบพิธีบูชาเทพเจ้า ในงานประติมากรรมเทวรูปศาสนาพราหมณ์ จะปรากฏการสร้างมหาเทพทั้งสามพระองค์ คือ พระพรหม พระนารายณ์ พระอิศวรหรือพระศิวะ ลักษณะของงาน

ประติมากรรมที่พบในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้คือ มีลักษณะเด่น ๆ ๒ แบบคือ แบบคาคผ้าคาคเอวแบบเฉียง บิดเป็นเกลียวซึ่งคล้ายคลึงกับเทวรูปในศิลปะสมัยหลังคุปตะ คือ สมัยราชวงศ์ปัลลวะทางภาคตะวันออกเฉียงใต้ของอินเดียราวพุทธศตวรรษที่ ๑๒ และลักษณะแบบคาคผ้าคาคเอวแบบตรง เทวรูปในศาสนาพราหมณ์ รวมถึงศิวิลิ่งก็ถูกพบมากใน เขมร ไทย พม่า ชวา

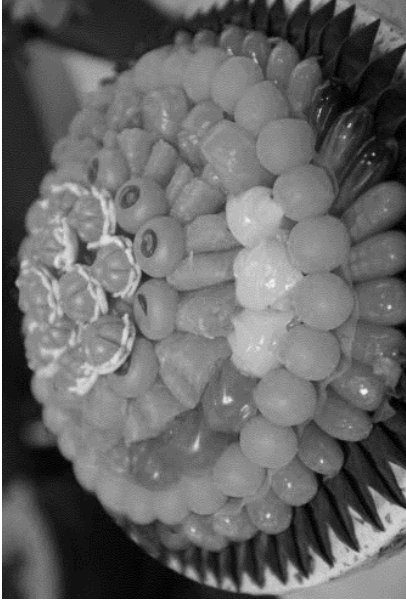
อิทธิพลด้านวัฒนธรรมประเพณี คติ ความเชื่อ และศาสนา โดยเฉพาะศาสนาพราหมณ์ ชาวเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในยุคแรกส่วนใหญ่นับถือศาสนาพราหมณ์ เมื่อกาลผ่านไป ศาสนาพุทธ ศาสนาอิสลาม และ ศาสนาคริสต์ เข้ามา ชาวเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ก็ได้ผสมผสานศาสนาพราหมณ์กับศาสนาใหม่ ๆ เหล่านี้ ด้วยกันจนกลายเป็นศาสนาที่มีรูปแบบเฉพาะตัว เช่น ฮินดู - ชวา ในอินโดนีเซีย ซึ่งผสมผสานระหว่าง ศาสนาฮินดูกับศาสนาดั้งเดิมของตน เขมรรับศาสนาพราหมณ์แล้วก็นำไปผสมผสานกับลัทธิฮินดู - ชวา (เทวราชา) แล้วพัฒนาจนศาสนาพราหมณ์ในเขมรเป็นศาสนาที่เกื้อหนุนอำนาจกษัตริย์และมากด้วยพิธีกรรมอันเคร่งครัดสลับซับซ้อน ศาสนาพุทธในประเทศไทยก็มีพิธีกรรมของศาสนาพราหมณ์เจืออยู่ในเกือบทุกพิธีกรรม เป็นต้น

อิทธิพลด้านการปกครอง ราวพุทธศตวรรษที่ ๕ เป็นต้นมา เมืองต่าง ๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เริ่มขยายตัวใหญ่ขึ้น อันเป็นผลพวงมาจากการติดต่อค้าขายระหว่างชุมชน ดังนั้นจึงการตั้งหัวหน้าของแต่ละชุมชนเพื่อรักษาความปลอดภัยคุ้มครองประชาชนของตนไม่ให้โดนรังแกจากชุมชนอื่น ๆ อีกทั้งขยายอาณาของตนให้ใหญ่มากขึ้นให้เพียงพอต่อการขยายตัวของประชากร จนเมื่อศาสนาพราหมณ์เผยแพร่เข้ามา หัวหน้าชุมชนเหล่านี้กำลังต้องการคำแนะนำจากผู้รู้ เพื่อแผ่ขยายอำนาจ พวกพราหมณ์จึงได้เข้ามาเป็นที่ปรึกษา ให้คำแนะนำเกี่ยวกับหลาย ๆ ทาง เช่น ยกกระต๊อบให้ผู้นำการเป็นสมมุติเทพ เป็นองค์อวตารของเทพเจ้า สร้างความยำเกรงต่อสมาชิกในชุมชน ซึ่งข้อนี้เป็นที่ถูกใจผู้นำเป็นอย่างมาก ด้วยการบริหาร มีการนำ การปกครองระบบศักดินา จตุสดมภ์และการปกครองหัวเมืองตามแบบอินเดียมาใช้ ในด้านกฎหมายก็ใช้กฎหมายพระธรรมศาสตร์ การสร้างเมืองใช้อุดมคติแบบเป็นศูนย์กลางของจักรวาล ชุมชนแห่งแรกที่ก่อร่างสร้างตัวเป็นอาณาจักรแรกในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ที่ได้รับวัฒนธรรมทางศาสนาพราหมณ์ คือ อาณาจักรฟูนัน

ในประเทศไทย อิทธิพลความเชื่อของศาสนาพราหมณ์มีส่วนสำคัญในการกำหนดรูปแบบการปกครองของไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเชิดชูความสำคัญของสถาบันกษัตริย์ในฐานะผู้ปกครองตามลัทธิเทวราชาที่รับมาจากเขมรอีกทอดหนึ่งนั่น ถือว่ากษัตริย์ทรงใช้ทรงพระราชอำนาจในการปกป้องและคุ้มครองให้อาณาประชาราษฎร์อยู่ร่มเย็นเป็นสุขอันเป็นพระราชภาระของพระมหากษัตริย์ไทยทุกพระองค์

หนังสืออ้างอิง

ศิวพร ชัยประสิทธิ์กุล. **ประวัติศาสตร์ตะวันออกเฉียงใต้โดยสังเขป**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๔๙.

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง อิทธิพลของชาติตะวันตกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (๑) หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชา ประวัติศาสตร์ เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๒ ม.๑/๑ อธิบายพัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของประเทศไทยต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ สาระสำคัญ การเข้ามาของอารยธรรมจากภายนอกส่งผลให้เกิดการปะทะสังสรรค์ทางวัฒนธรรมทั้งด้านบวกและด้านลบ ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของผู้คนในพื้นที่ ขอบเขตเนื้อหา สาเหตุการเข้ามาของชาติตะวันตกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และอิทธิพลของชาติตะวันตกในด้านต่าง ๆ ตลอดจนผลกระทบที่เกิดขึ้น จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. ระบุสาเหตุการเข้ามาของชาติตะวันตกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างถูกต้อง ๒. อธิบายลักษณะอิทธิพลของชาติตะวันตกที่ส่งผลต่อประเทศไทยในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างสมเหตุสมผล	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ๑. ครูเปิดภาพขนมหวานไทยประเภทต่าง ๆ และถามคำถามนักเรียนเพื่อนำเข้าสู่บทเรียน โดยผู้สอนมีแนวคำถาม ดังนี้  ที่มา : https://sites.google.com/site/xbureuxngkhnmtthy/_/rsrc/home/prawati-khnmtthy/70940_full.jpg ๑.๑ “นักเรียนทราบหรือไม่ว่า ในภาพนี้มีขนมหวานชนิดใดบ้าง” (ขนมทองหยิบ ทองหยอด ลูกชุบ ขนมชั้น) ๑.๒ “ขนมหวานเหล่านี้มีต้นกำเนิดมาจากที่ใด” (พิจารณาจากคำตอบของนักเรียนโดยอยู่ในดุลยพินิจของผู้สอน)	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. หนังสือเรียนประวัติศาสตร์ ม.๑ ๒. ภาพขนมหวานไทย ๓. ใบความรู้ เรื่อง อิทธิพลของชาติตะวันตกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ๔. ใบกิจกรรม เรื่อง อิทธิพลของชาติตะวันตกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ภาระงาน/ชิ้นงาน นักเรียนร่วมกันศึกษาค้นคว้าข้อมูลชาติตะวันตกที่เข้ามาในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ แล้วทำใบกิจกรรม เรื่อง อิทธิพลของชาติตะวันตกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง อิทธิพลของชาติตะวันตกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (๑) หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รายวิชา ประวัติศาสตร์ เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
ด้านทักษะและกระบวนการ ๓. วิเคราะห์ผลดีและผลเสียของการเข้ามาของชาติตะวันตกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างสมเหตุสมผล ด้านคุณลักษณะ ๔. อภิปรายผลของการรับอิทธิพลชาติตะวันตกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างเหมาะสม	๑.๓ “เพราะเหตุใดชุมชนหวานเหล่านี้จึงแพร่หลาย และเป็นที่ยอมรับจนถึงปัจจุบัน” (พิจารณาจากคำตอบของนักเรียนโดยอยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน) ๒. ครูกล่าวกับนักเรียนว่า “ชนเหล่านี้เป็นตัวอย่างของอิทธิพลจากชาติตะวันตกที่เข้ามามีอิทธิพลในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เราจะมาดูกันต่อไปว่านอกจากนี้แล้วชาวตะวันตกยังนำอะไรเข้ามาให้เราอีกบ้าง และสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ ส่งผลกระทบกับเราอย่างไร” ขั้นตอน ๓. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ ๔ – ๕ คน คละตามความสามารถ จากนั้นนักเรียนร่วมกันศึกษาค้นคว้าข้อมูลชาติตะวันตกที่เข้ามาในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยทำกิจกรรมลงในใบกิจกรรม เรื่อง อิทธิพลของชาติตะวันตกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยมีหัวข้อการศึกษา ดังนี้ ๓.๑ โปรตุเกส ๓.๒ สเปน ๓.๓ อังกฤษ ๓.๔ ฝรั่งเศส ๓.๕ ฮอลันดา โดยแต่ละเรื่องที่ได้รับมอบหมายมีหัวข้อสำคัญในการศึกษาค้นคว้า ดังนี้ หัวข้อที่ ๑ สาเหตุ/วัตถุประสงค์การเดินทางเข้ามาในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง อิทธิพลของชาติตะวันตกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (๑) เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	
หัวข้อที่ ๒ บทบาทในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (การเมือง / เศรษฐกิจ / สังคมและวัฒนธรรม) หัวข้อที่ ๓ ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการเข้ามาในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ผลดี / ผลเสีย) จากนั้นครูสุมนักเรียนตัวแทนกลุ่มแต่ละกลุ่ม ออกมาเขียนสาระสำคัญจากการศึกษาค้นคว้ากลุ่มหน้าชั้นเรียน ๔. ครูและนักเรียนอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับอิทธิพลของชาติตะวันตกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยครูให้นักเรียนร่วมกันพิจารณาจุดรวมและจุดต่างของชาติตะวันตกประเทศต่าง ๆ ที่เข้ามาในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จากนั้นร่วมกันสรุปเป็นลักษณะร่วมของแต่ละชาติ ขั้นสรุป ๕. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับอิทธิพลของชาติตะวันตกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยผู้สอนมีแนวคำถาม ดังนี้ ๕.๑ “สาเหตุ หรือวัตถุประสงค์ที่ชาติตะวันตกเข้ามาในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นเพราะเหตุใด” (พิจารณาจากคำตอบของนักเรียนโดยอยู่ในดุลยพินิจของผู้สอน) ๕.๒ “บทบาท หรือการดำเนินการของชาติตะวันตกภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีลักษณะเหมือน หรือแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร” (พิจารณาจากคำตอบของนักเรียนโดยอยู่ในดุลยพินิจของผู้สอน)	

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง อิทธิพลของชาติตะวันตกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (๑) เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รายวิชา ประวัติศาสตร์ เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๕.๓ “การเข้ามาของชาติตะวันตกเหล่านี้ ส่งผลอย่างไรต่อเอเชียตะวันออกเฉียงใต้” (พิจารณาจากคำตอบของนักเรียนโดยอยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. ระบุสาเหตุการเข้ามาของชาติตะวันตกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ๒. อธิบายลักษณะอิทธิพลของชาติตะวันตกที่ส่งผลต่อประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	- การถาม – ตอบ - การทำใบกิจกรรม	- คำถาม - ภาพขมหมวนไทย - ใบความรู้ เรื่อง อิทธิพลของชาติตะวันตกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ - ใบกิจกรรม เรื่อง อิทธิพลของชาติตะวันตกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	๑. ดี : บอกสาเหตุ นำเสนอ และเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของการเข้ามาของชาติตะวันตกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างถูกต้อง พอใช้ : บอกสาเหตุ นำเสนอ และเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของการเข้ามาของชาติตะวันตกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้แต่ขาดเหตุผลบางประการ ปรับปรุง : ไม่สามารถบอกสาเหตุ นำเสนอ และเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของการเข้ามาของชาติตะวันตกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้ ๒. ดี : บอกลักษณะอิทธิพลของชาติตะวันตกที่ส่งผลต่อประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อยู่สมเหตุสมผล พอใช้ : บอกลักษณะอิทธิพลของชาติตะวันตกที่ส่งผลต่อประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้ แต่ไม่สมเหตุสมผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
			ปรับปรุง : ไม่สามารถบอกลักษณะอิทธิพลของชาติตะวันตกที่ส่งผลต่อประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้
ด้านทักษะ/กระบวนการ วิเคราะห์ผลดีและผลเสียของการเข้ามาของชาติตะวันตกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	- การถาม – ตอบ - การทำใบกิจกรรม	- คำถาม - ใบความรู้ เรื่อง อิทธิพลของชาติตะวันตกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ - ใบกิจกรรม เรื่อง อิทธิพลของชาติตะวันตกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	ดี : จำแนก และอธิบายผลดีและผลเสียของการเข้ามาของชาติตะวันตกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างสมเหตุสมผล พอใช้ : จำแนก และอธิบายผลดีและผลเสียของการเข้ามาของชาติตะวันตกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้ แต่ขาดเหตุผลบางประการ ปรับปรุง : ไม่สามารถจำแนก และอธิบายผลดีและผลเสียของการเข้ามาของชาติตะวันตกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้
ด้านคุณลักษณะ อภิปรายผลของการรับอิทธิพลชาติตะวันตกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างเหมาะสม	- การถาม – ตอบ	- คำถาม	ดี : นำเสนอผลของการรับอิทธิพลชาติตะวันตกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างเหมาะสม พอใช้ : นำเสนอผลของการรับอิทธิพลชาติตะวันตกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้ แต่ขาดเหตุผลบางประการ

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
			ปรับปรุง : ไม่สามารถ นำเสนอผลที่เกิดขึ้นจาก การเข้ามามีอิทธิพลของ อารยธรรมอินเดียและ การเลือกรับ ปรับสรรของ ภูมิภาค เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้

บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ ผู้สอน

(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

ใบความรู้

เรื่อง อิทธิพลของชาติตะวันตกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ก่อนคริสต์ศตวรรษที่ ๑๙)

ก่อนคริสต์ศตวรรษที่ ๑๙ พ่อค้าต่างชาติที่เดินทางเข้ามาค้าขายในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ส่วนใหญ่ คือ จีน อินเดีย อาหรับ โดยเฉพาะพ่อค้าอาหรับได้ผูกขาดสินค้าเครื่องเทศ ซึ่งเป็นสินค้าที่ชาวตะวันตกนิยม เพราะสามารถนำไปใช้ปรุงอาหารและถนอมอาหารมิให้เน่าเสียเร็ว การผูกขาดเครื่องเทศของพ่อค้าอาหรับ ทำให้สินค้าประเภทนี้ในยุโรปมีราคาสูงมาก

พ่อค้าชาวยุโรปต้องการสินค้าจากเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ แต่ไม่สามารถเดินทางเข้ามาค้าขายได้โดยตรง เพราะยังไม่ทราบเส้นทางเดินเรือจากยุโรปมายังเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พวกพ่อค้ายุโรปได้แต่เดินทางค้าขายกับอินเดียและจีน โดยใช้เส้นทางการค้าทางบกที่ทุรกันดารเท่านั้น

มูลเหตุที่ชาติตะวันตกต้องการเดินทางมายังเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ สรุปได้ดังนี้

๑. พ่อค้าชาวยุโรปต้องการซื้อสินค้าเครื่องเทศจากแหล่งผลิตโดยตรง โดยไม่ตรงผ่านมือพ่อค้าคนกลาง คือ ชาวอาหรับ
๒. การค้าทางเรือเสียค่าใช้จ่ายน้อย มีความเสี่ยงน้อยกว่าการค้าขายทางบก
๓. สันตะปาปาที่กรุงโรม ทรงมีนโยบายสนับสนุนกษัตริย์ของประเทศในยุโรป ซึ่งนับถือคริสต์ศาสนา นิกายโรมันคาทอลิก โดยเฉพาะโปรตุเกส สเปน และฝรั่งเศส ให้ส่งมิชชันนารีเดินทางไปเผยแพรศาสนาในต่างแดน
๔. เอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นดินแดนที่อุดมสมบูรณ์ไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติ ประชากรมีอยู่มาก และเจริญรุ่งเรืองทางด้านอารยธรรมอยู่แล้ว
๕. ยุโรปก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ สามารถต่อเรือเดินทางทะเลขนาดใหญ่ ประดิษฐ์เครื่องมือเพื่อใช้ในการเดินเรือที่ทันสมัยและปลอดภัยมากขึ้น อีกทั้งพระมหากษัตริย์ในทวีปยุโรปสนับสนุนการค้นหาดินแดนที่อยู่ห่างไกล จึงกระตุ้นให้นักเดินเรือให้สนใจเดินทางไปยังดินแดนต่าง ๆ

การขยายอิทธิพลของประเทศต่าง ๆ

โปรตุเกส โปรตุเกสเป็นชาติแรกที่สามารถแล่นเรือจากยุโรปมายังอินเดีย โดยอ้อมแหลมแอฟริกา มาถึงเมืองกาลิคุฏในอินเดียเป็นครั้งแรกเมื่อ ค.ศ. ๑๔๙๘ ต่อมาได้เข้ายึดครองเมืองกัว ในอินเดีย ศรีลังกา และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ใน ค.ศ. ๑๔๘๑ โปรตุเกสยึดมะละกาซึ่งเป็นศูนย์กลางการค้าเครื่องเทศที่สำคัญในสมัยนั้น โปรตุเกสประสบความสำเร็จในการค้าเครื่องเทศ จึงขยายอำนาจของตนเข้าไปในดินแดนหมู่เกาะของประเทศ

อินโดนีเซียในปัจจุบัน เช่น หมูเกาะโมลุกกะหรือหมูเกาะเครื่องเทศ และสร้างความยิ่งใหญ่ทางด้านกองทัพเรือสามารถทำลายระบบการค้าแบบผูกขาดของชาติอาหรับได้สำเร็จ และได้ผูกขาดการค้าในภูมิภาคนี้แทนอาหรับ รวมทั้งได้เข้าไปมีบทบาทสำคัญในทางการเมืองของอาณาจักรต่าง ๆ เช่น เป็นทหารอาสาสมัครในกองทัพไทยและพม่า เผยแพร่ความรู้ทางวิทยาการแก่ชาวพื้นเมืองโดยเฉพาะด้านการทหารแบบสมัยใหม่ นอกจากนี้โปรตุเกสยังส่งมิชชันนารีเผยแพร่คริสต์ศาสนานิกายโรมันคาทอลิกในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จีน และญี่ปุ่น เป็นต้น

โปรตุเกสได้ขยายอิทธิพลไปถึงจีนและญี่ปุ่น จัดตั้งศูนย์กลางการค้าที่มาเก๊าเพื่อเป็นศูนย์กลางการค้าในภูมิภาคนี้ โปรตุเกสมีอิทธิพลทางการค้าและการเมืองในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้นานเกือบ ๑๐๐ ปี จึงเสื่อมอำนาจลงเมื่อต้นคริสต์ศตวรรษที่ ๑๖ เนื่องจากฮอลันดาและอังกฤษมีความเข้มแข็งทางกองทัพเรือเหนือกว่าโปรตุเกส และได้มีนโยบายขยายอิทธิพลในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โปรตุเกสทำสงครามพ่ายแพ้แก่ฮอลันดาหลายครั้ง จนต้องสูญเสียมะละกาให้แก่ฮอลันดา

สเปน สเปนได้ส่งนักเดินเรือผู้ยิ่งใหญ่ ชื่อ เฟอร์ดินานด์ แมกเจลแลน นำกองเรือออกจากสเปนอ้อมทวีปอเมริกาข้ามมหาสมุทรแปซิฟิกมาถึงหมู่เกาะฟิลิปปินส์เป็นครั้งแรกเมื่อ ค.ศ. ๑๕๒๑ ต่อมาเกิดขัดแย้งกับชาวพื้นเมืองถึงขั้นสู้รบกัน แมกเจลแลนถูกฆ่าตาย ลูกเรือที่เหลือจึงนำเรือหนีออกจากฟิลิปปินส์เดินทางกลับผ่านช่องแคบมะละกา มหาสมุทรอินเดีย อ้อมแหลมแอฟริกากลับไปถึงสเปนได้สำเร็จ นับเป็นการเดินทางโดยทางเรือรอบโลกได้สำเร็จเป็นครั้งแรก

ต่อมาจักรวรรดิสเปนได้ส่งเรือรบพร้อมด้วยกำลังทหารเดินทางมายังฟิลิปปินส์อีกหลายครั้งและเข้ายึดเกาะต่าง ๆ สเปนได้เข้าปกครองชาวฟิลิปปินส์ และได้เผยแพร่คริสต์ศาสนาแก่ชาวพื้นเมืองบาทหลวงชาวสเปนได้เข้าไปสอนศาสนาชาวพื้นเมืองซึ่งส่วนใหญ่นับถือผีสางเทวดา และได้เปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตชาวฟิลิปปินส์ด้วยการจัดตั้งโรงเรียนสอนหนังสือและสร้างวัฒนธรรมแบบสเปนแก่ชาวพื้นเมือง ทำให้ชาวฟิลิปปินส์ส่วนใหญ่ของประเทศหันไปนับถือคริสต์ศาสนานิกายโรมันคาทอลิกตั้งแต่นั้นมาจนถึงปัจจุบัน ยกเว้นบางเกาะทางภาคใต้ซึ่งนับถือศาสนาอิสลาม

ฮอลันดา ฮอลันดาจัดตั้งบริษัทอินเดียตะวันออก เพื่อค้าขายและขยายอำนาจในดินแดนโพ้นทะเล ฮอลันดาสนใจการค้าเครื่องเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยเฉพาะหมู่เกาะอินโดนีเซียตะวันออกหรือหมู่เกาะอินโดนีเซียในปัจจุบันซึ่งอุดมสมบูรณ์ไปด้วยเครื่องเทศ เรือสินค้าฮอลันดาพร้อมด้วยเรือรบคุ้มครองได้ขยายอำนาจในอินโดนีเซียด้วยการค้าขายกับชาวพื้นเมือง พร้อมทั้งถือโอกาสเข้าแทรกแซงทางการเมืองด้วยการช่วยเหลือทางทหารแก่สุลต่านซึ่งเป็นผู้ปกครองเกาะ ฮอลันดาจึงได้รับผลประโยชน์ทางการค้าและเข้าไปปกครองเกาะบางเกาะ ด้วยวิธีการดังกล่าวเป็นผลทำให้ฮอลันดาสามารถผูกขาดการค้าในหมู่เกาะอินโดนีเซียและขยายอิทธิพลทางการค้าในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้ ภายหลังเมื่อฮอลันดาทำสงครามทางเรือชนะโปรตุเกสและอังกฤษ ฮอลันดาก็สามารถยึดครองหมู่เกาะต่าง ๆ ในอินโดนีเซียไว้ได้อำนาจของตนได้หมดสิ้น

อังกฤษ อังกฤษจัดตั้งบริษัทอินเดียตะวันออกเพื่อค้าขายในดินแดนโพ้นทะเล และเข้ามาค้าขายในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ภายหลังฮอลันดา ๕ ปี ในระยะแรกพ่อค้าอังกฤษไม่สามารถค้าขายแข่งขันกับฮอลันดาได้ ประกอบกับกองทัพเรืออังกฤษยังไม่เข้มแข็งเท่าฮอลันดา อังกฤษจึงต้องถอนตัวออกจากการค้าในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ไปช่วงระยะหนึ่ง

ฝรั่งเศส ฝรั่งเศสจัดตั้งบริษัทอินเดียตะวันออกเพื่อทำหน้าที่ค้าขายและขยายอำนาจ เช่นเดียวกับอังกฤษและฮอลันดา นอกจากฝรั่งเศสสนใจการค้าในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้แล้ว ฝรั่งเศสยังสนใจเผยแผ่คริสต์ศาสนานิกายโรมันคาทอลิก เช่นเดียวกับโปรตุเกสและสเปนอีกด้วย

ใบกิจกรรม

เรื่อง อิทธิพลของชาติตะวันตกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ก่อนคริสต์ศตวรรษที่ ๑๙)

ประเทศ	สาเหตุ/วัตถุประสงค์	บทบาทในภูมิภาค	ผลกระทบที่เกิดขึ้น
โปรตุเกส			
สเปน			
ฮอลันดา			
อังกฤษ			
ฝรั่งเศส			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง อิทธิพลของชาติตะวันตกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (๒)			เวลา ๑ ชั่วโมง
เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้			ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
รายวิชา ประวัติศาสตร์			
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒	กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ/แหล่งเรียนรู้
มาตรฐานการเรียนรู้	ส ๔.๒ ม.๑/๑ อธิบายพัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	ขั้นนำ	๑. หนังสือเรียนประวัติศาสตร์ ม.๑
สาระสำคัญ	การเข้ามาของอารยธรรมจากภายนอกส่งผลให้เกิดการปะทะสังสรรค์ทางวัฒนธรรมทั้งด้านบวกและด้านลบ ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อวิถีชีวิตของผู้คนในพื้นที่	๑. ครูเปิดภาพเหตุการณ์สำคัญคล้ายอาณานิคมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ช่วงคริสต์ศตวรรษที่ ๑๙	๒. ภาพเหตุการณ์สำคัญคล้ายอาณานิคมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ช่วงคริสต์ศตวรรษที่ ๑๙
ขอบเขตเนื้อหา	สาเหตุการเข้ามาของชาติตะวันตกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ช่วงหลัง (ตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ ๑๙) ลักษณะของอิทธิพลที่เข้ามา และผลกระทบที่เกิดขึ้นในประเทศต่าง ๆ	ที่มา : https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/๐/๐d/The_French_Wolf_and_The_Siamese_Lamb.jpg	๓. ใบความรู้ เรื่อง อิทธิพลของชาติตะวันตกในดินแดนเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ ๑๙)
จุดประสงค์การเรียนรู้			ภาระงาน/ชิ้นงาน
ด้านความรู้	๑. ระบุสาเหตุการเข้ามาของชาติตะวันตกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างถูกต้อง		การอภิปรายเกี่ยวกับอิทธิพลของชาติตะวันตกในดินแดนเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ ๑๙)
	๒. อธิบายลักษณะของอิทธิพลชาติตะวันตกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างสมเหตุสมผล		

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง อิทธิพลของชาติตะวันตกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (๒) เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รายวิชา ประวัติศาสตร์	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	๖.๒ “การเข้ามาของชาติตะวันตกในดินแดนเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ช่วงคริสต์ศตวรรษที่ ๑๙ ส่งผลกระทบต่อภูมิภาคอย่างไร” (พิจารณาจากคำตอบของนักเรียนโดยอยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)	

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
			ตะวันตกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้ แต่ไม่สมเหตุสมผล ปรับปรุง : ไม่สามารถบอกลักษณะของอิทธิพลชาติตะวันตกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้
ด้านทักษะ/กระบวนการ วิเคราะห์ผลดีและผลเสียจากอิทธิพลชาติตะวันตกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้จากประเด็นที่กำหนดให้	- การถาม – ตอบ - การทำใบกิจกรรม	- คำถาม - ใบความรู้ เรื่อง อิทธิพลของชาติตะวันตกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ - ใบกิจกรรม เรื่อง อิทธิพลของชาติตะวันตกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	ดี : จำแนก และอธิบายผลดีและผลเสียของการเข้ามาของชาติตะวันตกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ ๑๙) ได้อย่างสมเหตุสมผล พอใช้ : จำแนก และอธิบายผลดีและผลเสียของการเข้ามาของชาติตะวันตกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ ๑๙) ได้แต่ขาดเหตุผลบางประการ ปรับปรุง : ไม่สามารถจำแนก และอธิบายผลดีและผลเสียของการเข้ามาของชาติตะวันตกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ ๑๙) ได้

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านคุณลักษณะ อภิปรายอิทธิพลของชาติตะวันตกที่ส่งผลกระทบต่อภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	- การถาม – ตอบ	- คำถาม	ดี : นำเสนอผลของอิทธิพลของชาติตะวันตกที่ส่งผลกระทบต่อภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ ๑๙) ได้อย่างเหมาะสม พอใช้ : นำเสนออิทธิพลของชาติตะวันตกที่ส่งผลกระทบต่อภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ ๑๙) ได้แต่ขาดเหตุผลบางประการ ปรับปรุง : ไม่สามารถนำเสนออิทธิพลของชาติตะวันตกที่ส่งผลกระทบต่อภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ ๑๙) ได้

บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ ผู้สอน
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

ใบความรู้

เรื่อง อิทธิพลของชาติตะวันตกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ ๑๙)

ในระยะแรก ชาติตะวันตกขยายอิทธิพลมายังเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เพื่อประโยชน์ทางการค้าและเผยแผ่ศาสนา จึงเกิดสงครามเพื่อแย่งชิงผลประโยชน์กัน ต่อมาชาติตะวันตกเห็นว่าหากคิดแต่จะรบพุ่งกันเอง ก็มีแต่ความเสียหายจึงเริ่มเจรจากัน โดยยอมรับเขตอิทธิพลและเขตแสวงหาผลประโยชน์ของแต่ละฝ่าย ทำให้ชาติตะวันตกสามารถขยายอำนาจเข้าไปในดินแดนที่ตนต้องการได้อย่างสะดวก

ตั้งแต่ปลายพุทธศตวรรษที่ ๒๔ เป็นต้นไป ถือว่าเป็นจุดเริ่มต้นของสมัยจักรวรรดินิยม เพราะชาติตะวันตกเริ่มเปลี่ยนแปลงนโยบายจากเดิมที่มุ่งติดต่อค้าขายและเผยแผ่ศาสนา มาเป็นการมุ่งยึดครองและเข้าปกครองดินแดนเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในฐานะเป็นดินแดนอาณานิคม ทั้งนี้เพราะปัจจัยสำคัญ ดังนี้

๑. ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และอุตสาหกรรม ทำให้ชาติตะวันตกสามารถผลิตสินค้าใหม่ๆ ได้เป็นจำนวนมาก จำเป็นต้องขยายตลาดการค้าและแหล่งวัตถุดิบให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

๒. ประเทศต่าง ๆ ในยุโรปเปลี่ยนระบบเศรษฐกิจมาเป็นแบบทุนนิยม รัฐบาลมีหน้าที่ส่งเสริมบริษัทเอกชนเข้าไปลงทุนในดินแดนอาณานิคม ดังนั้นรัฐบาลจึงจำเป็นต้องเข้าไปปกครองอาณานิคมโดยตรง เพื่อคุ้มครองผลประโยชน์ของบริษัทเอกชน และเก็บเกี่ยวผลประโยชน์ในอาณานิคมส่งกลับไปบำรุงเมืองแม่

๓. ความเจริญก้าวหน้าทางด้านการคมนาคมขนส่งทางเรือ โดยเฉพาะการใช้เรือกลไฟบรรทุกสินค้าข้ามทวีป ตลอดจนความสำเร็จในการขุดคลองสุเอซ ทำให้เรือสินค้าสามารถแล่นติดต่อระหว่างยุโรปกับเอเชียได้อย่างรวดเร็ว เพราะไม่ต้องแล่นเรืออ้อมแหลมแอฟริกาเหมือนแต่ก่อน ทำให้สินค้านำเข้าถูกลง เศรษฐกิจโลกขยายตัวอย่างรวดเร็ว เป็นการกระตุ้นระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยมส่งผลให้เกิดลัทธิจักรวรรดินิยมตามมา

ในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ ๑๘-๑๙ มหาอำนาจตะวันตกได้เข้ามายึดครองหรือคุกคามดินแดนต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ดังนี้

๑. อังกฤษ

พม่า ใน ค.ศ. ๑๘๒๔ อินเดียซึ่งอยู่ใต้อิทธิพลอังกฤษเกิดวิวาทกับพม่าเกี่ยวกับปัญหาชายแดน จนนำไปสู่การทำสงครามระหว่างพม่ากับบริษัทอินเดียตะวันออกของอังกฤษ อังกฤษเป็นฝ่ายชนะ และได้ยึดครองดินแดนพม่าตอนล่างในระหว่าง ค.ศ. ๑๘๕๐ - ๑๘๕๓ พม่าเกิดเหตุวิวาทกับอังกฤษอีก มีผลทำให้อังกฤษยึดครองตอนกลางของพม่าได้ใน ค.ศ. ๑๘๖๒ อังกฤษรวมดินแดนของพม่าที่ยึดได้เป็นมณฑล พม่าอยู่ใต้การปกครองของอังกฤษโดยใช้กรุงย่างกุ้งเป็นเมืองหลวงใน ค.ศ. ๑๘๗๔ อังกฤษได้ผนวกดินแดนพม่าที่ยังเหลือ และปกครองพม่าในฐานะเป็นมณฑลหนึ่งของอินเดียภายใต้การปกครองของอังกฤษ

คาบสมุทรมลายู รัฐต่าง ๆ ของมลายูมักทะเลาะวิวาทและสู้รบกันเองอยู่เสมอ เปิดโอกาสให้อังกฤษเข้าแทรกแซงทางการเมือง บางรัฐขอให้อังกฤษเข้ามาอารักขา อังกฤษได้ขอเช่าเกาะปีนังจากสุลต่านรัฐไทรบุรีหรือเกดะห์เป็นศูนย์กลางการค้า และให้ความคุ้มครองแก่สุลต่านผู้ปกครองรัฐมลายู จึงตกอยู่ใต้อิทธิพลของอังกฤษเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ใน ค.ศ. ๑๘๙๖ อังกฤษได้รวมเประ สลังงอร์ ปะหัง และเนกรีเซมบีลันเป็นสหพันธรัฐมลายูภายใต้การปกครองของอังกฤษ นอกจากนี้อังกฤษยังได้ครอบครองเกาะสิงคโปร์ และสร้างสิงคโปร์เป็นศูนย์กลางการค้าและฐานทัพสำคัญของอังกฤษเพื่อควบคุมผลประโยชน์ในเอเชียตะวันออกเฉียง

๒. ฝรั่งเศส

เวียดนาม เขมร และลาว ฝรั่งเศสพยายามติดต่อกับค้าขายและขอเผยแพร่คริสต์ศาสนาในเวียดนาม และได้โอกาสเพราะสนับสนุนพระเจ้ายาลอง (Gia Long) ขึ้นครองอำนาจ และรวมประเทศเวียดนามเป็นปึกแผ่นได้สำเร็จ ทำให้ฝรั่งเศสได้รับสิทธิพิเศษในการเผยแพร่คริสต์ศาสนาและค้าขายในเวียดนาม แต่ต่อมาภักษัตริย์เวียดนามไม่โปรดปรานฝรั่งเศส และต่อต้านศาสนาคริสต์อย่างรุนแรง จึงเกิดการกระทบกระทั่งกลายเป็นสงครามซึ่งเริ่มเมื่อ ค.ศ. ๑๘๕๖ สงครามระหว่างสองฝ่ายดำเนินไปหลายปี จนกระทั่งฝรั่งเศสสามารถยึดเวียดนามได้ทั้งประเทศ

สำหรับเขมร ใน ค.ศ. ๑๘๖๓ ฝรั่งเศสบีบบังคับให้เขมรเป็นรัฐอยู่ใต้อารักขาของฝรั่งเศส และต่อมาขอให้ไทยยุติการอ้างสิทธิเหนือเขมร หลังจากนั้นได้ใช้วิธีรุนแรงขยายอำนาจเข้าไปในดินแดนลาว ซึ่งนำไปสู่การกระทบกระทั่งกับไทยที่ปกครองลาวในฐานะประเทศราชจนเกิดวิกฤตการณ์ รศ. ๑๑๒ (ค.ศ. ๑๘๙๓) เป็นผลให้ไทยต้องเสียดินแดนลาวให้กับฝรั่งเศส เมื่อฝรั่งเศสได้เวียดนาม เขมร และลาวไว้แล้ว ฝรั่งเศสได้รวมดินแดนทั้งหมดนี้เข้าด้วยกันเรียกว่า อินโดจีนฝรั่งเศส โดยตั้งข้าหลวงใหญ่ทำหน้าที่ปกครองขึ้นตรงต่อรัฐบาลฝรั่งเศสที่กรุงปารีส

ในส่วนของไทยได้รับผลกระทบจากการคุกคามของอังกฤษ และฝรั่งเศส โดยในสมัยรัชกาลที่ ๔ ฝรั่งเศสเริ่มแผ่อิทธิพลเข้าไปในดินแดนประเทศราชของไทย โดยขอเข้าไปอารักขาเขมร ทางฝ่ายไทยต้องยินยอมแต่โดยดีเพราะไม่อาจต้านทานอำนาจของฝรั่งเศสได้ ในสมัยรัชกาลที่ ๔ ฝรั่งเศสได้ขยายอำนาจเข้าไปในดินแดนลาว ฝรั่งเศสใช้วิธีทุกอย่างทั้งวิธีการเจรจาและใช้เรือรบมาปิดปากน้ำเจ้าพระยาและคุกคามอธิปไตยของไทยใน ค.ศ. ๑๘๙๓ ไทยพยายามต่อต้านด้วยการใช้กำลังทหาร แต่ไม่อาจต่อต้านได้ ทำให้รัฐบาลไทยจำเป็นต้องยกดินแดนลาวทั้งหมดให้แก่ฝรั่งเศส เพื่อรักษาเอกราชของชาติไว้

ในส่วนของอังกฤษได้เริ่มคุกคามไทยด้วยการส่ง เฮนรี เบอร์นี (Henry Burney) เป็นทูตมาเจรจากับรัฐต่าง ๆ บนคาบสมุทรมลายู ชัยชนะที่อังกฤษมีต่อพม่า ทำให้ไทยตระหนักว่าอังกฤษมีอำนาจทางทหารเหนือกว่า ไทยจึงยอมรับข้อเสนองของอังกฤษใน ค.ศ. ๑๘๕๕ อังกฤษได้ทำสัญญาการค้าที่เรียกว่า สนธิสัญญาเบาว์ริง เป็นผลให้ไทยต้องเสียผลประโยชน์ทางการค้าและสิทธิสภาพนอกอาณาเขตให้แก่อังกฤษ ต่อมาประเทศตะวันตกอื่น ๆ ก็ได้ขอสิทธิเช่นเดียวกับอังกฤษจากไทยใน ค.ศ. ๑๙๐๘ ไทยต้องยอมมอบสิทธิที่

มีเหนือไทรบุรี ปะลิส กลันตัน ตรังกานู ให้แก่อังกฤษแลกกับอำนาจทางการเมือง เพื่อให้ไทยสามารถพิจารณา ตัดสินคดีความที่คนในบังคับอังกฤษทำผิดในประเทศไทยได้

๓. ฮอลันดา

หมู่เกาะอินโดนีเซียใน ค.ศ. ๑๘๒๔ อังกฤษกับฮอลันดาได้ตกลงแบ่งเขตอำนาจในน่านน้ำของ ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยฮอลันดายอมยกมะละกาให้อังกฤษเพื่อแลกกับเมืองท่าที่อังกฤษมีในสุมาตรา และตกลงกันว่าอังกฤษจะไม่เข้ามายุ่งเกี่ยวกับหมู่เกาะอินโดนีเซีย ส่วนฮอลันดาก็ตกลงจะไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับคาบสมุทรมลายู นับเป็นการแบ่งเขตอาณานิคมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ของสองประเทศ เป็นผลให้ฮอลันดาขยายอิทธิพลในบริเวณหมู่เกาะอินโดนีเซียได้สะดวก โดยปราศจากการแข่งขันจากชาติอื่น ค.ศ. ๑๘๒๔ ฮอลันดาพยายามครอบครองเกาะชวาทันหมด หลังจากนั้นก็เริ่มใช้ “ระบบเพาะปลูก” บนเกาะชวาด้วยการบังคับให้ชาวชวาปลูกพืชผลที่ตนต้องการ โดยเฉพาะกาแฟซึ่งเป็นพืชที่ตลาดโลกต้องการ

๔. สเปน

หมู่เกาะฟิลิปปินส์ สเปนยังคงเป็นผู้ปกครองหมู่เกาะฟิลิปปินส์แต่ผู้เดียวอยู่เช่นเดิมโดยไม่มี มหาอำนาจอาณานิคมอื่นเข้าไปแก่งแย่ง จนกระทั่งถึง ค.ศ. ๑๘๙๘ เกิดสงครามระหว่างสเปนกับสหรัฐอเมริกา สเปนเป็นฝ่ายพ่ายแพ้ต้องทำสัญญายกฟิลิปปินส์ให้แก่สหรัฐอเมริกา เมื่อสหรัฐอเมริกาเข้าปกครองฟิลิปปินส์ สหรัฐอเมริกาได้ใช้รูปแบบการปกครอง กฎหมาย เศรษฐกิจ อุตสาหกรรม ตามแบบอย่าง que สหรัฐอเมริกาเป็นผู้กำหนด

ผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงในดินแดนอาณานิคม

การที่ชาวตะวันตกสร้างลัทธิจักรวรรดินิยมโดยเข้าไปปกครองดินแดนอาณานิคม ก่อให้เกิดผลกระทบ และการเปลี่ยนแปลงในดินแดนอาณานิคม ดังนี้

๑. ชาวตะวันตกประกาศใช้กฎหมายเพื่อเก็บภาษีประชาชนอย่างรุนแรง ยิ่งกว่าช่วงระยะที่ชาวพื้นเมืองปกครองกันเอง รายได้จากการเก็บภาษีส่วนใหญ่ผู้ปกครองอาณานิคมส่งไปบำรุงความเจริญรุ่งเรืองของเมืองแม่

๒. กลุ่มนายทุนชาวตะวันตกเข้ายึดครองพื้นที่อันอุดมสมบูรณ์ และกอบโกยทรัพยากรธรรมชาติจาก ดินแดนอาณานิคม แล้วนำไปแปรรูปเป็นสินค้าอุตสาหกรรมส่งไปขายทั่วโลกสร้างความร่ำรวยแก่นายทุนตะวันตก

๓. ชาวตะวันตกบังคับและเกณฑ์แรงงานพื้นเมืองไปทำงานหนัก บังคับให้ชาวพื้นเมืองปลูกพืชตามที่ต้องการ และบังคับให้ชาวพื้นเมืองขายผลผลิตแก่พ่อค้าชาติตะวันตกในราคาถูกๆ เพื่อประโยชน์ของชนชั้นปกครองและผลประโยชน์ของบริษัทตะวันตก

๔. ชาวตะวันตกได้อพยพพาเงินจากประเทศจีนเป็นจำนวนมาก มาทำงานเป็นลูกจ้างในสวนยางพารา และโรงงานอุตสาหกรรมของชาติตะวันตก ชาวจีนสร้างปัญหาพิพาทกับชาวพื้นเมืองในเวลาต่อมา

๕. ชาวตะวันตกได้เปลี่ยนสภาพเศรษฐกิจของชาวพื้นเมืองจากรูปแบบดั้งเดิมมาเป็นแบบทุนนิยม ทำให้เกิดกิจการอุตสาหกรรมใหม่ๆ ธนาการและระบบการกู้ยืม ทำให้ชาวพื้นเมืองมีหนี้สินและยากจนลงกว่าเดิม

๖. การปกครองของชาวตะวันตกได้เปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมและค่านิยมของชาวพื้นเมือง ทำให้ชาวพื้นเมืองหันมารับวัฒนธรรมตะวันตกและดำเนินชีวิตแบบฟุ่มเฟือยตามแบบตะวันตก

๗. ชาวตะวันตกนำรูปแบบการศึกษาและเผยแพร่ความคิดแบบสมัยใหม่ คือ ความคิดในระบบเสรีนิยมและประชาธิปไตยเป็นการกระตุ้นให้ชาวพื้นเมืองเกิดความคิด “ชาตินิยม” ขึ้น

สาเหตุที่ก่อให้เกิดความคิดชาตินิยมในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ สรุปได้ ดังนี้

๑. ความรู้สึกไม่พอใจระบบการปกครองของประเทศตะวันตกในดินแดนอาณานิคม ซึ่งใช้กฎหมายบังคับชาวพื้นเมืองให้ปฏิบัติตาม โดยมีจุดมุ่งหมายให้เกิดความสงบและความมั่นคงในดินแดนอาณานิคม ซึ่งเป็นผลให้ชาติตะวันตกได้รับอภิสิทธิ์และผลประโยชน์ต่าง ๆ เหนือกว่าชาวพื้นเมือง

๒. ชาวพื้นเมืองรู้สึกหวงแหนทรัพยากรของชาติ ที่ถูกชาวตะวันตกกอบโกยไปสร้างความมั่นคงให้แก่ตนเอง

๓. ชาวพื้นเมืองรู้สึกโกรธเคืองเมื่อชาวตะวันตกใช้วิถีคชชี ข่มเหง ดูหมิ่นเหยียดหยาม และทำลายวัฒนธรรมของชาวพื้นเมือง

๔. การที่ชาวตะวันตกนำความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ การศึกษาแบบสมัยใหม่มาเผยแพร่ในดินแดนอาณานิคม ทำให้ประชาชนเริ่มต้นตัวในความคิดแบบสมัยใหม่ โดยเฉพาะความคิดในระบบเสรีนิยม

๕. ในสมัยที่ชาวตะวันตกปกครองอาณานิคม บ้านเมืองเกิดความสงบมั่นคง ชาวพื้นเมืองมิได้รับพุงกันเองเหมือนแต่ก่อน ประกอบกับชาวตะวันตกนำรูปแบบการคมนาคมขนส่งสมัยใหม่ เช่น รถไฟ เรือกลไฟ โทรศัพท์ โทรศัพท มาใช้ในอาณานิคม อีกทั้งชาวตะวันตกใช้ภาษาของตนในการปกครองอาณานิคม เช่น สหรัฐอเมริกาใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาราชการปกครองชาวฟิลิปปินส์ เป็นต้น ปัจจัยดังกล่าวทำให้ชาวพื้นเมืองสามารถติดต่อไปมาหาสู่ หรือสื่อสารได้สะดวกรวดเร็วขึ้น

๖. ชาวพื้นเมืองได้รับแนวความคิดและตัวอย่างการแสดงออกถึงความเป็นชาตินิยมจากประเทศที่อยู่นอกดินแดนเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จนรู้สึกชื่นชมและต้องการแสดงออกซึ่งความเป็นชาตินิยมด้วย เช่น กรณีญี่ปุ่นซึ่งมีความคิดชาตินิยมอย่างแรงกล้า พัฒนาประเทศจนก้าวไปสู่ความทันสมัยและมีความเข้มแข็งทุกด้านสามารถทำสงครามชนะรัสเซียซึ่งเป็นมหาอำนาจได้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง พัฒนาการในสมัยโบราณของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชา ประวัติศาสตร์ เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๒ ม.๑/๑ อธิบายพัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของประเทศไทยต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ สาระสำคัญ ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นที่ตั้งของอาณาจักรโบราณที่มีความเจริญรุ่งเรือง และได้รับอิทธิพลของอารยธรรมอินเดีย และอารยธรรมจีนจนนำไปสู่พัฒนาการทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ขอบเขตเนื้อหา พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ สังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของประเทศไทยต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. อธิบายพัฒนาการในสมัยโบราณของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างถูกต้อง	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ๑. ครูให้นักเรียนดูภาพเครื่องมือสำริด จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับ โดยครุมีแนวคำถาม ดังนี้  ที่มา : http://oknation.nationtv.tv/blog/toranee/2014/11/12/entry-1 ๑.๑ “นักเรียนทราบหรือไม่ว่า สิ่งของในภาพคืออะไร และมีวัตถุประสงค์เพื่ออะไร” (เครื่องมือสำริด สร้างขึ้นเพื่อใช้ในการดำเนิชีวิต) ๑.๒ “นักเรียนทราบหรือไม่ว่า เครื่องมือเหล่านี้สร้างขึ้นในยุคใด” (ยุคสำริด)	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. หนังสือเรียนประวัติศาสตร์ ม.๑ ๒. บัตรภาพ ๓. กระดาษ ภาระงาน/ชิ้นงาน กิจกรรม “ข้ามเวลาศึกษาวิถีชีวิตโบราณใน SEA” โดยให้นักเรียนศึกษาความรู้เรื่องพัฒนาการในสมัยโบราณของประเทศไทย ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จากหนังสือเรียน และแหล่งข้อมูลสารสนเทศ จากนั้นนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาเขียนเป็นแผนผังความคิดลงในกระดาษ

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายพัฒนาการในสมัย โบราณของภูมิภาคเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่าง ถูกต้อง	- การถาม – ตอบ - การทำกิจกรรม “ข้ามเวลาศึกษารัฐ โบราณใน SEA”	- คำถาม - หนังสือเรียน ประวัติศาสตร์ ม.๑ - บัตรภาพ - กระดาษ	ดี : นำเสนอ เชื่อมโยง ความสัมพันธ์ของพัฒนาการ ในสมัยโบราณของภูมิภาค เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้ อย่างถูกต้อง พอใช้ : นำเสนอ เชื่อมโยง ความสัมพันธ์ของ พัฒนาการในสมัยโบราณ ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียง ใต้ได้แต่ขาดเหตุผลบาง ประการ ปรับปรุง : ไม่สามารถนำเสนอ เชื่อมโยงความสัมพันธ์ของ พัฒนาการในสมัยโบราณของ ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียง ใต้ได้
ด้านทักษะ/กระบวนการ วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผล พัฒนาการในสมัยโบราณของ ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียง ใต้ได้อย่างสมเหตุสมผล	- การถาม – ตอบ - การทำกิจกรรม “ข้ามเวลาศึกษารัฐ โบราณใน SEA”	- คำถาม - หนังสือเรียน ประวัติศาสตร์ ม.๑ - บัตรภาพ - กระดาษ	ดี : จำแนก เปรียบเทียบ ความสัมพันธ์ ของ พัฒนาการในสมัยโบราณ ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียง ใต้ได้อย่างสมเหตุสมผล พอใช้ : จำแนก เปรียบเทียบ ความสัมพันธ์ ของ พัฒนาการในสมัยโบราณ ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียง ใต้ได้แต่ขาดเหตุผลบาง ประการ ปรับปรุง : ไม่สามารถจำแนก เปรียบเทียบความสัมพันธ์ ของพัฒนาการในสมัย โบราณของภูมิภาคเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้ได้

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านคุณลักษณะ อภิปรายผลจากพัฒนาการใน สมัยโบราณของภูมิภาคเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้ที่มีต่อ ปัจจุบันได้อย่างเหมาะสม	- การถาม – ตอบ	- คำถาม	ดี : นำเสนอผลจาก พัฒนาการในสมัยโบราณ ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างเหมาะสม พอใช้ : นำเสนอผลจาก พัฒนาการในสมัยโบราณ ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้แต่ขาดเหตุผลบาง ประการ ปรับปรุง : ไม่สามารถ นำเสนอผลจากพัฒนาการ ในสมัยโบราณของภูมิภาค เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้

บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ ผู้สอน

(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง พัฒนาการในสมัยใหม่ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้			
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รายวิชา ประวัติศาสตร์	
เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑			
มาตรฐานการเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ/แหล่งเรียนรู้	
ส ๔.๒ ม.๑/๑ อธิบายพัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	ขั้นนำ ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายโดยใช้ความรู้เดิมเกี่ยวกับการเข้ามาของชาติตะวันตกในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยครูมีแนวคำถามดังนี้	๑. หนังสือเรียนประวัติศาสตร์ ม.๑	
สาระสำคัญ สมัยใหม่ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เริ่มต้นเมื่อชาติตะวันตกเข้ามามีอิทธิพล ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ภายใต้การนำของชาติตะวันตก	๑.๑ “นักเรียนทราบหรือไม่ ประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เคยเป็นอาณานิคมของประเทศใดบ้าง” (พิจารณาจากคำตอบของนักเรียนโดยอยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)	๒. กระดาษ	
ขอบเขตเนื้อหา พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ สังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	๑.๒ “การตกเป็นอาณานิคมของชาติต่าง ๆ ส่งผลดี-ผลเสียอย่างไรบ้าง” (พิจารณาจากคำตอบของนักเรียนโดยอยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)	ภาระงาน/ชิ้นงาน กิจกรรม “ศึกษาชาติตะวันตกใน SEA” โดยนักเรียนแบ่งกลุ่มศึกษาความรู้เรื่องพัฒนาการในสมัยใหม่ของประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จากหนังสือเรียน หรือแหล่งข้อมูลอื่น ๆ แล้วร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับพัฒนาการในสมัยใหม่ของประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จากนั้นร่วมกันสรุปเป็นข้อสรุปร่วมกันของห้องเรียน และนำผลจากการศึกษาบันทึกลงในสมุดเรียน	
จุดประสงค์การเรียนรู้	๒. นักเรียนทำกิจกรรม “ศึกษาชาติตะวันตกใน SEA” โดยครูให้แบ่งกลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน จากนั้นให้แต่ละกลุ่มศึกษาความรู้เรื่องพัฒนาการในสมัยใหม่ของประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้จากหนังสือเรียน หรือแหล่งข้อมูลอื่น ๆ ในประเด็นต่อไปนี้		
ด้านความรู้	๒.๑ ผลดีและผลเสียของการที่ชาติตะวันตกเข้ามายึดครองประเทศต่าง ๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้		
	๒.๒ พัฒนาการทางด้านการเมืองการปกครอง		
	๒.๓ พัฒนาการทางด้านเศรษฐกิจ		
	๒.๔ พัฒนาการทางด้านสังคมและวัฒนธรรม		

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง พัฒนาการในสมัยใหม่ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รายวิชา ประวัติศาสตร์ เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ด้านคุณลักษณะ ๓. อภิปรายผลจากพัฒนาการในสมัยใหม่ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างเหมาะสม	๓. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับพัฒนาการในสมัยใหม่ของประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จากนั้นร่วมกันสรุปเป็นข้อสรุปร่วมกันของห้องเรียน และนำเสนอจากการศึกษาค้นคว้าในสมุดเรียน ขั้นสรุป ๔. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน โดยครูมีแนวคำถาม ดังนี้ ๔.๑ “การเข้ามาของชาติตะวันตกส่งผลต่อเศรษฐกิจของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในสมัยใหม่อย่างไรบ้าง” (พิจารณาตามคำตอบของนักเรียนโดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน) ๔.๒ “พัฒนาการในสมัยใหม่ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างไรบ้าง” (พิจารณาตามคำตอบของนักเรียนโดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน) ๔.๓ “เพราะเหตุใด ไทยจึงไม่ตกเป็นอาณานิคมของชาติตะวันตก” (พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายพัฒนาการใน สมัยใหม่ของภูมิภาคเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้	- การถาม – ตอบ - การทำกิจกรรม “ศึกษาชาติตะวันตกใน SEA”	- คำถาม - กระดาษ - หนังสือเรียน ประวัติศาสตร์ ม.๑ - กิจกรรม “ศึกษา ชาติตะวันตกใน SEA”	ดี : นำเสนอ เชื่อมโยง ความสัมพันธ์ของพัฒนาการ ในสมัยใหม่ของภูมิภาค เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้ อย่างถูกต้อง พอใช้ : นำเสนอเชื่อมโยง ความสัมพันธ์ของ พัฒนาการในสมัยใหม่ของ ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้ แต่ขาดเหตุผลบาง ประการ ปรับปรุง : ไม่สามารถนำเสนอ เชื่อมโยงความสัมพันธ์ของ พัฒนาการในสมัยใหม่ของ ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้
ด้านทักษะ/กระบวนการ วิเคราะห์เปรียบเทียบ พัฒนาการในสมัยใหม่ของ ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	- การถาม – ตอบ - การทำกิจกรรม “ศึกษาชาติตะวันตกใน SEA”	- คำถาม - กระดาษ - หนังสือเรียน ประวัติศาสตร์ ม.๑ - กิจกรรม “ศึกษา ชาติตะวันตกใน SEA”	ดี : จำแนก เปรียบเทียบ ความสัมพันธ์ ของ พัฒนาการในสมัยใหม่ของ ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่าง สมเหตุสมผล พอใช้ : จำแนก เปรียบเทียบ ความสัมพันธ์ ของ พัฒนาการในสมัยใหม่ของ ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้ แต่ขาดเหตุผลบาง ประการ ปรับปรุง : ไม่สามารถจำแนก เปรียบเทียบความสัมพันธ์ ของพัฒนาการในสมัยใหม่ ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านคุณลักษณะ อภิปรายผลจากพัฒนาการ ในสมัยใหม่ของภูมิภาค เอเชียตะวันออกเฉียงใต้	- การถาม – ตอบ	- คำถาม	ดี : นำเสนอผลจาก พัฒนาการในสมัยใหม่ของ ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างเหมาะสม พอใช้ : นำเสนอผลจาก พัฒนาการในสมัยใหม่ของ ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้แต่ขาดเหตุผลบาง ประการ ปรับปรุง : ไม่สามารถ นำเสนอผลจากพัฒนาการ ในสมัยใหม่ของภูมิภาค เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้

บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ ผู้สอน
 (.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ
 (.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง พัฒนาการในสมัยปัจจุบันของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้			เวลา ๑ ชั่วโมง
เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้			ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
รายวิชา ประวัติศาสตร์			
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม			
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๒ ม.๑/๑ อธิบายพัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ สาระสำคัญ ประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในปัจจุบัน พัฒนาการของตนเองจนเกิดเป็นความเจริญรุ่งเรืองในด้านต่าง ๆ ขอบเขตเนื้อหา พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ สังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. อธิบายพัฒนาการในสมัยปัจจุบันของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างถูกต้อง ด้านทักษะและกระบวนการ ๒. วิเคราะห์เปรียบเทียบพัฒนาการในสมัยปัจจุบันของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างสมเหตุสมผล	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ๑. ครูถามคำถามเพื่อนำเข้าสู่บทเรียน ดังนี้ ๑.๑ “ในปัจจุบัน สถานการณ์ต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นอย่างไร” (พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน) ๑.๒ “เหตุการณ์ต่าง ๆ ในอดีตมีอิทธิพลต่อสถานการณ์ปัจจุบันในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้หรือไม่ อย่างไร” (พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน) ขั้นสอน ๒. นักเรียนทำกิจกรรม “จากอดีตสู่ปัจจุบันกับเอเชียตะวันออกเฉียงใต้” โดยครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน จากนั้นให้สมาชิกแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง พัฒนาการในสมัยปัจจุบันของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จากหนังสือเรียน และแหล่งข้อมูลอื่น ๆ โดยแบ่งประเด็นที่ใช้ในการศึกษากันตามความเหมาะสม และร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับพัฒนาการในสมัยปัจจุบันของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ หนังสือเรียน ประวัติศาสตร์ ม.๑ ภาระงาน/ชิ้นงาน กิจกรรม “จากอดีตสู่ปัจจุบันกับเอเชียตะวันออกเฉียงใต้” โดยให้นักเรียนแบ่งกลุ่มกลุ่มละเท่า ๆ กัน จากนั้นให้สมาชิกแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง พัฒนาการในสมัยปัจจุบันของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้จากหนังสือเรียน และแหล่งข้อมูลอื่น ๆ โดยแบ่งประเด็นที่ใช้ในการศึกษากันตามความเหมาะสม และร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับพัฒนาการในสมัยปัจจุบันของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายพัฒนาการในสมัย ปัจจุบันของภูมิภาคเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้	- การถาม – ตอบ - การทำกิจกรรม “จากอดีตสู่ปัจจุบันกับ เอเชียตะวันออกเฉียง ใต้”	- คำถาม - หนังสือเรียน ประวัติศาสตร์ ม.๑ - วิดีทัศน์ - กระดาษ - กิจกรรม “จากอดีตสู่ ปัจจุบันกับเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้”	ดี : นำเสนอ เชื่อมโยง ความสัมพันธ์ของ พัฒนาการในสมัยปัจจุบัน ของภูมิภาคเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่าง ถูกต้อง พอใช้ : นำเสนอ เชื่อมโยง ความสัมพันธ์ ของ พัฒนาการในสมัยปัจจุบัน ของภูมิภาคเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้ได้แต่ ขาดเหตุผลบางประการ ปรับปรุง : ไม่สามารถ นำเสนอ เชื่อมโยง ความสัมพันธ์ของ พัฒนาการในสมัยปัจจุบัน ของภูมิภาคเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้ได้
ด้านทักษะ/กระบวนการ วิเคราะห์เปรียบเทียบ พัฒนาการในสมัยปัจจุบันของ ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียง ใต้	- การถาม – ตอบ - การทำกิจกรรม “จากอดีตสู่ปัจจุบันกับ เอเชียตะวันออกเฉียง ใต้”	- คำถาม - หนังสือเรียน ประวัติศาสตร์ ม.๑ - กระดาษ - กิจกรรม “จากอดีตสู่ ปัจจุบันกับเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้”	ดี : จำแนก เปรียบเทียบ ความสัมพันธ์ ของ พัฒนาการในสมัยปัจจุบัน ของภูมิภาคเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่าง สมเหตุสมผล พอใช้ : จำแนก เปรียบเทียบ ความสัมพันธ์ ของ พัฒนาการในสมัยปัจจุบัน ของภูมิภาคเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้ได้แต่ขาด เหตุผลบางประการ ปรับปรุง : ไม่สามารถ จำแนก เปรียบเทียบ ความสัมพันธ์ ของ

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
			พัฒนาการในสมัยปัจจุบัน ของภูมิภาคเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้ได้
ด้านคุณลักษณะ อภิปรายผลจากพัฒนาการใน สมัยปัจจุบันของภูมิภาคเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้	- การถาม – ตอบ	- คำถาม	ดี : นำเสนอผลจาก พัฒนาการในสมัยปัจจุบัน ของภูมิภาคเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่าง เหมาะสม พอใช้ : นำเสนอผลจาก พัฒนาการในสมัยปัจจุบัน ของภูมิภาคเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้ได้แต่ ขาดเหตุผลบางประการ ปรับปรุง : ไม่สามารถ นำเสนอผลจากพัฒนาการ ในสมัยปัจจุบันของภูมิภาค เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้

บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ ผู้สอน
(.....)
วันที่ เดือน พ.ศ.

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ
(.....)
วันที่ เดือน พ.ศ.

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชา ประวัติศาสตร์ เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๒ ม.๑/๑ อธิบายพัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ สาระสำคัญ ความแตกต่างหลากหลายของผู้คน ความเชื่อ วิถีชีวิตทำให้เกิดความหลากหลายทางสังคมและวัฒนธรรม ซึ่งในฐานะพลเมืองจำเป็นต้องทำความเข้าใจ และยอมรับความแตกต่าง เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข ขอบเขตเนื้อหา ข้อมูลพื้นฐานของประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เช่น ตำแหน่งที่ตั้งของประเทศ ขนาดพื้นที่ อาณาเขตเมืองหลวง ประชากร / เชื้อชาติ ภาษา ศาสนา ระบบการปกครอง และ สกุลเงิน จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. อธิบายข้อมูลพื้นฐานของประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ตามประเด็นที่กำหนดให้ได้อย่างถูกต้อง	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ๑. ครูเปิดภาพแผนที่ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จากนั้นครูถามคำถามนักเรียนเพื่อนำเข้าสู่บทเรียน โดยผู้สอนมีแนวคำถาม ดังนี้ ๑.๑ “ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ประกอบด้วยประเทศใดบ้าง” (มาเลเซีย เมียนมาร์ กัมพูชา ลาว ไทย สิงคโปร์ เวียดนาม บรูไน ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย และติมอร์เลสเต) ๑.๒ “ประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีความเหมือน หรือความแตกต่างกันอย่างไร” (แตกต่างกัน เพราะแต่ละประเทศมีระบอบการเมืองการปกครอง ศาสนา ความเชื่อ เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ฯลฯ ที่แตกต่างกัน)	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. หนังสือเรียน ประวัติศาสตร์ ม.๑ ๒. ภาพแผนที่ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ๓. กระดาษ Flipchart ภาระงาน/ชิ้นงาน การทำแผนผังความคิดประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้



ที่มา :

https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/5/5e/Association_of_Southeast_Asian_Nations_%28orthographic_projection%29.svg/220px-ssociation_of_Southeast_Asian_Nations_%28orthographic_porjection%29.svg.png

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รายวิชา ประวัติศาสตร์			เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	ด้านทักษะและกระบวนการ ๒. วิเคราะห์ความเหมือนและความแตกต่างของ ประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ได้ อย่างสมเหตุสมผล ด้านคุณลักษณะ ๓. นำเสนอแนวทางการปฏิบัติตนภายใต้ความ หลากหลายในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในฐานะของความเป็นพลเมืองโลกได้อย่างเหมาะสม	๒. จากคำตอบของนักเรียน ครูพูดเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนดังนี้ “ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ประกอบด้วย ๑๑ ประเทศ ซึ่งแต่ละ ประเทศมีความแตกต่างตามบริบทของประเศศนั้น ๆ ซึ่งในวันนี้ นักเรียนจะได้เรียนรู้เกี่ยวกับความแตกต่างของแต่ละประเทศจากกิจกรรม การเรียนการสอน เรื่อง ประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้” ขั้นตอน ๓. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๔ – ๕ คน คละความสามารถ จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับประเทศไทยในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ดังนี้ ๓.๑ ประเทศไทย ๓.๒ ประเทศมาเลเซีย ๓.๓ ประเทศเมียนมาร์ ๓.๔ ประเทศกัมพูชา ๓.๕ ประเทศลาว ๓.๖ ประเทศสิงคโปร์ ๓.๗ ประเทศบรูไนดารุสซาลาม ๓.๘ ประเทศฟิลิปปินส์ ๓.๙ ประเทศอินโดนีเซีย	

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รายวิชา ประวัติศาสตร์ เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	
๓.๑๐ ประเทศติมอร์ – เลสเต ๓.๑๑ ประเทศเวียดนาม ๔. ครูให้นักเรียนที่ได้รับมอบหมายให้ศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ทำแผนผังความคิด โดยมีหัวข้อ ดังนี้ ๔.๑ ที่ตั้งของประเทศ ๔.๒ ขนาดพื้นที่ และอาณาเขต ๔.๓ เมืองหลวง ๔.๔ ประชากร ๔.๕ ภาษา ๔.๖ ศาสนา ๔.๗ ระบบการปกครอง ๔.๘ สกุลเงิน ๔.๙ ธงชาติ ๔.๑๐ ตราแผ่นดิน ๕. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำแผนผังความคิดประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่ศึกษาค้นคว้ามาติดไว้ส่วนต่าง ๆ ของห้องเรียน และให้กลุ่มอื่น ๆ มาศึกษาแลกเปลี่ยนข้อมูลความรู้ระหว่างกัน	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รายวิชา ประวัติศาสตร์		เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	ขั้นสรุป ๖. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับการอยู่ร่วมกันอย่างสันติของประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ภายใต้ความหลายหลายทางวัฒนธรรม พร้อมทั้งสรุปแนวทางการปฏิบัติตนภายใต้ความหลากหลายเหล่านั้นในฐานะของความเป็นพลเมืองโลก โดยมีแนวคำถาม ดังนี้ ๖.๑ “ประเทศต่าง ๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีความเหมือนหรือความแตกต่างกันอย่างไร” (พิจารณาจากคำตอบของนักเรียนโดยอยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน) ๖.๒ “นักเรียนคิดว่า ทุกประเทศสามารถอยู่ร่วมกันได้หรือไม่” (พิจารณาจากคำตอบของนักเรียนโดยอยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน) ๖.๓ “นักเรียนคิดว่า เราจะมีวิธีการอยู่ร่วมกันท่ามกลางความแตกต่างได้อย่างไร” (พิจารณาจากคำตอบของนักเรียนโดยอยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)	

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายข้อมูลพื้นฐานของ ประเทศในภูมิภาคเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้ตามประเด็น ที่กำหนดให้	- การถาม – ตอบ - การทำแผนผัง ความคิด	- คำถาม - หนังสือเรียน ประวัติ ศาสตร์ ม.๑ - ภาพแผนที่ภูมิภาค เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ - กระดาษ Flipchart	ดี : ระบุข้อมูลพื้นฐาน ของประเทศในภูมิภาค เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ตามประเด็นที่กำหนด ให้ได้อย่างถูกต้อง พอใช้ : ระบุข้อมูลพื้นฐาน ของประเทศในภูมิภาค เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ตามประเด็นที่กำหนด ให้ได้แต่ขาดเหตุผล บางประการ ปรับปรุง : ไม่สามารถ ระบุข้อมูลพื้นฐานของ ประเทศในภูมิภาคเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้ตาม ประเด็นที่กำหนดให้ได้
ด้านทักษะ/กระบวนการ วิเคราะห์ความเหมือน และ ความแตกต่างของประเทศใน ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	- การถาม – ตอบ - การทำแผนผัง ความคิด	- คำถาม - หนังสือเรียน ประวัติ ศาสตร์ ม.๑ - ภาพแผนที่ภูมิภาค เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ - กระดาษ Flipchart	ดี : อธิบายความเหมือน และความแตกต่าง ของประเทศใน ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่าง สมเหตุสมผล พอใช้ : อธิบายความ เหมือน และความ แตกต่างของประเทศใน ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้แต่ขาดเหตุผล บางประการ ปรับปรุง : ไม่สามารถ อธิบายความเหมือน และ ความแตกต่างของ ประเทศในภูมิภาคเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้ได้

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านคุณลักษณะ นำเสนอแนวทางการปฏิบัติตน ภายใต้ความหลากหลายใน ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในฐานะของความเป็นพลเมือง โลก	- การถาม – ตอบ	- คำถาม	ดี : นำเสนอแนวทางการปฏิบัติตนภายใต้ความหลากหลายในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในฐานะของความเป็นพลเมืองโลกได้อย่างเหมาะสม พอใช้ : นำเสนอแนวทางการปฏิบัติตนภายใต้ความหลากหลายในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในฐานะของความเป็นพลเมืองโลกได้แต่ขาดเหตุผลบางประการ ปรับปรุง : ไม่สามารถนำเสนอแนวทางการปฏิบัติตนภายใต้ความหลากหลายในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในฐานะของความเป็นพลเมืองโลกได้

บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ ผู้สอน
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ความร่วมมือและการรวมกลุ่มของประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รายวิชา ประวัติศาสตร์			เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๒ ม.๑/๑ อธิบายพัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ สาระสำคัญ ความเปลี่ยนแปลงทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมของโลก ส่งผลให้เกิดการร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อส่งเสริม และสนับสนุนให้แต่ละประเทศสามารถดำเนินต่อไปได้ ขอบเขตเนื้อหา ประวัติการก่อตั้ง วัตถุประสงค์ บทบาทหน้าที่ และความสัมพันธ์ของประเทศสมาชิก เกี่ยวกับความร่วมมือและการรวมกลุ่มของประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. อธิบายประวัติการก่อตั้ง วัตถุประสงค์ บทบาทหน้าที่ ความสัมพันธ์ของประเทศสมาชิก ความร่วมมือ และการรวมกลุ่มของประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างถูกต้อง	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ๑. ครูให้นักเรียนชมวีดิทัศน์ เรื่อง Visit ASEAN ๕๐th โดยครูมีแนวคำถาม ดังนี้  ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=v3tdwRy86cl ๑.๑ “นักเรียนทราบหรือไม่ว่าปัจจุบันประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้รวมกลุ่มกัน และก่อตั้งขึ้นเป็นองค์กรใด” (ASEAN) ๑.๒ “การรวมกลุ่มดังกล่าวของประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ส่งผลเสียอย่างไร” (พิจารณาจากคำตอบของนักเรียน โดยอยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. หนังสือเรียน ประวัติศาสตร์ ม.๑ ๒. วีดิทัศน์ เรื่อง Visit ASEAN ๕๐th ๓. กระดาษ Flipchart ภาระงาน/ชิ้นงาน การวิเคราะห์ผลที่เกิดขึ้นจากการเข้าร่วมเป็นสมาชิกสมาคมชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ความร่วมมือและการรวมกลุ่มของประเทศไทยในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชา ประวัติศาสตร์ เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	๔.๒ “คำขวัญของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้คืออะไร” (หนึ่งวิสัยทัศน์ หนึ่งอัตลักษณ์ หนึ่งประชาคม) ๔.๓ “สมาคมประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีวัตถุประสงค์ในการก่อตั้งอะไรบ้าง” (เพื่อประสานความร่วมมือด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม) ๔.๔ “กิจกรรมใดบ้างที่ถือว่าเป็นบทบาทหน้าที่ของอาเซียน” (ความร่วมมือด้านเศรษฐกิจ/เสรีทางการค้า/พัฒนาคุณภาพชีวิต/อื่น ๆ) ๔.๕ “ประเทศไทยมีความสัมพันธ์กับอาเซียนด้านใดบ้าง” (พิจารณาจากคำตอบของนักเรียนโดยอยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน) ๕. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการเข้าร่วมเป็นสมาชิกอาเซียนในด้านของการเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ และสังคม ว่าส่งผลกระทบอย่างไรบ้าง จากนั้นให้ตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียนโดยครูตรวจสอบความถูกต้องและอธิบายเพิ่มเติมให้สมบูรณ์ ขั้นสรุป ๖. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับความร่วมมือ และการรวมกลุ่มของประเทศไทยในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยมีแนวคำถามสำคัญ ดังนี้ ๖.๑ “สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีวัตถุประสงค์ในการรวมกลุ่มเพื่ออะไร” (พิจารณาจากคำตอบของนักเรียนโดยอยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)
---	--

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ความร่วมมือและการรวมกลุ่มของประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รายวิชา ประวัติศาสตร์ เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	
	๖.๒ “นักเรียนคิดว่า จุดแข็ง – จุดอ่อนของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้คืออะไร” (พิจารณาจากคำตอบของนักเรียนโดยอยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน) ๖.๓ “จากสถานการณ์โลกในปัจจุบัน นักเรียนคิดว่าสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ควรดำเนินบทบาทขององค์กรอย่างไร” (พิจารณาจากคำตอบของนักเรียนโดยอยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายประวัติการก่อตั้ง วัตถุประสงค์ บทบาทหน้าที่ ความสัมพันธ์ของประเทศสมาชิก ความร่วมมือ และการรวมกลุ่ม ของประเทศในภูมิภาคเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้	- การถาม – ตอบ - การทำแผนผัง ความคิด	- คำถาม - แผนผังความคิด - หนังสือเรียน ประวัติ ศาสตร์ ม.๑ - วิดีทัศน์ เรื่อง Visit ASEAN ๕๐ th - กระดาษ Flipchart	ดี : นำเสนอ เชื่อมโยง ความสัมพันธ์ของประวัติ การก่อตั้ง วัตถุประสงค์ บทบาท หน้าที่ ความสัมพันธ์ของ ประเทศสมาชิก ความร่วมมือ และการรวมกลุ่มของประเทศ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างถูกต้อง พอใช้ : นำเสนอ เชื่อมโยง ความสัมพันธ์ของประวัติ การก่อตั้ง วัตถุประสงค์ บทบาท หน้าที่ ความสัมพันธ์ของ ประเทศสมาชิก ความร่วมมือ และการรวมกลุ่มของประเทศ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้แต่ขาดเหตุผล บางประการ ปรับปรุง : ไม่สามารถนำเสนอ เชื่อมโยงความสัมพันธ์ของ ประวัติการก่อตั้งวัตถุประสงค์ บทบาทหน้าที่ ความสัมพันธ์ ของประเทศสมาชิก ความ ร่วมมือ และการรวมกลุ่มของ ประเทศในภูมิภาคเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้ได้
ด้านทักษะ/กระบวนการ วิเคราะห์ผลหรือการเปลี่ยนแปลง ด้านต่าง ๆ จากการเข้าร่วมเป็น สมาชิกอาเซียนในด้านของ การเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ และสังคมได้อย่างมีเหตุผล	- การถาม – ตอบ - การทำแผนผัง ความคิด	- คำถาม - แผนผังความคิด - หนังสือเรียน ประวัติ ศาสตร์ ม.๑ - วิดีทัศน์ เรื่อง Visit ASEAN ๕๐th - กระดาษ Flipchart	ดี : จำแนก เปรียบ เทียบผลหรือการเปลี่ยนแปลง ด้านต่าง ๆ จากการเข้าร่วม เป็นสมาชิกอาเซียนในด้าน ของการเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ และสังคมได้อย่าง มีเหตุผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
			พอใช้ : จำแนก เปรียบเทียบผลหรือการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ จากการเข้าร่วมเป็นสมาชิกอาเซียนในด้านของการเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ และสังคมได้แต่ขาดเหตุผลบางประการ ปรับปรุง : ไม่สามารถจำแนก เปรียบเทียบผลหรือการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ จากการเข้าร่วมเป็นสมาชิกอาเซียนในด้านของการเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ และสังคมได้
ด้านคุณลักษณะ อธิบายผลที่เกิดขึ้นจากการเป็นสมาชิกการรวมกลุ่มของประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างเหมาะสม	- การถาม – ตอบ	- คำถาม	ดี : นำเสนอผลที่เกิดขึ้นจากการเป็นสมาชิกการรวมกลุ่มของประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างเหมาะสม พอใช้ : นำเสนอผลที่เกิดขึ้นจากการเป็นสมาชิกการรวมกลุ่มของประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้แต่ขาดเหตุผลบางประการ ปรับปรุง : ไม่สามารถนำเสนอผลที่เกิดขึ้นจากการเป็นสมาชิกการรวมกลุ่มของประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้

บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ ผู้สอน
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

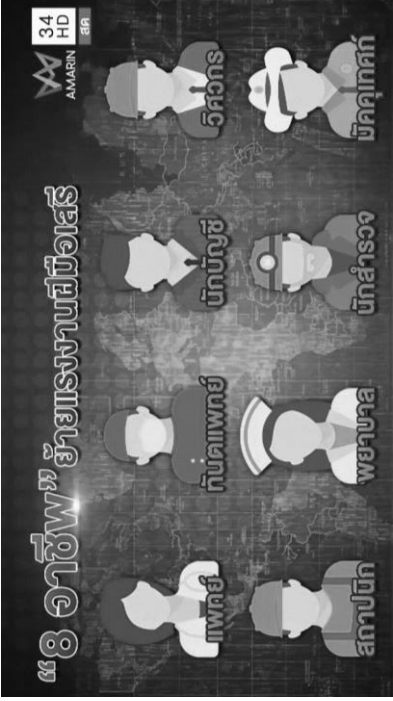
.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง ความร่วมมือสามเสาหลักของประชาคมอาเซียน เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รายวิชา ประวัติศาสตร์ เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๒ ม.๑/๑ อธิบายพัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ สาระสำคัญ ความร่วมมือระหว่างประเทศจำเป็นต้องมีหลักการทำงานกันเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ ขอบเขตเนื้อหา หลักการ และจุดมุ่งหมายรวมถึงนโยบายความร่วมมือ ๓ เสาหลักของประชาคมอาเซียน ประกอบด้วย ความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคง ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและวัฒนธรรม จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. อธิบายหลักการ และจุดมุ่งหมายความร่วมมือ ๓ เสาหลักของประชาคมอาเซียน ได้อย่างถูกต้อง ด้านทักษะและกระบวนการ ๒. วิเคราะห์โครงสร้างของความร่วมมือ ๓ เสาหลักของประชาคมอาเซียนได้อย่างมีเหตุผล	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ๑. ครูเปิดภาพแรงงานเสรี ๘ ประเภทที่สามารถเคลื่อนย้ายได้อย่างเสรี เมื่อรวมเป็นประชาคมอาเซียน จากนั้นและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเพื่อนำเข้าสู่บทเรียน โดยครูมีแนวคำถาม ดังนี้  ที่มา : https://i.ytimg.com/vi/0BZMjDhnZhs/maxresdefault.jpg ๑.๑ “นักเรียนทราบหรือไม่ว่าการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีดังกล่าวมีผลดี – ผลเสียอย่างไร” (พิจารณาจากคำตอบของนักเรียนโดยอยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน) ๑.๒ “นักเรียนคิดว่าในอนาคตจะมีการเปิดเสรีอาชีพอื่น ๆ อีกหรือไม่” (พิจารณาจากคำตอบของนักเรียนโดยอยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. หนังสือเรียน ประวัติศาสตร์ ม.๑ ๒. ภาพแรงงานเสรี ๘ ประเภทที่สามารถเคลื่อนย้ายได้อย่างเสรี ๓. วิดีโอเกี่ยวกับความร่วมมือ ๓ เสาหลักของประชาคมอาเซียน ๔. ใบความรู้ เรื่อง ความร่วมมือ ๓ เสาหลักของประชาคมอาเซียน ๕. กระดาษ Flipchart ภาระงาน/ชิ้นงาน การสร้างแผนผังความเคลื่อนไหวร่วมกัน ๓ เสาหลักของประชาคมอาเซียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง ความร่วมมือสามเสาหลักของประชาคมอาเซียน เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รายวิชา ประวัติศาสตร์	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ด้านคุณลักษณะ ๓. อภิปรายเกี่ยวกับการพัฒนาเพื่อการเป็นสมาชิกที่ดี และมีคุณภาพในประชาคมอาเซียนได้อย่างเหมาะสม	๒. ครูพูดเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนว่า “การเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีเป็นตัวอย่างหนึ่งของผลที่เกิดขึ้นเมื่อเรารวมเป็นประชาคมอาเซียน นอกจากนั้นแล้วประชาคมอาเซียนยังมีส่วนอื่น ๆ ที่เรารู้จัก ซึ่งนักเรียนจะได้เรียนรู้จากกิจกรรมการเรียนรู้การสอน เรื่อง ความร่วมมือสามเสาหลักของประชาคมอาเซียน” ขั้นตอน ๓. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ ๔ – ๕ คน แต่ละกลุ่มสามารถ และให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันดูวิดีโอเกี่ยวกับความร่วมมือ ๓ เสาหลักของประชาคมอาเซียน และร่วมกันศึกษาใบความรู้ เรื่อง ความร่วมมือ ๓ เสาหลักของประชาคมอาเซียน หรือสืบค้นจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย จากนั้นให้แต่ละกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์และเขียนแผนผังความคิด โดยมีหัวข้อ ดังนี้ ๓.๑ ความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคง ๓.๒ ความร่วมมือด้านเศรษฐกิจ ๓.๓ ความร่วมมือด้านสังคมและวัฒนธรรม ๔. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานของกลุ่มตนเองติดตามมุมมองต่าง ๆ ของห้องเรียน และให้นักเรียนกลุ่มอื่น ๆ มาศึกษา และแลกเปลี่ยนข้อมูล การศึกษาค้นคว้าระหว่างกัน	

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง ความร่วมมือสามเสาหลักของประชาคมอาเซียน เรื่อง พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รายวิชา ประวัติศาสตร์	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	
	ขั้นสรุป ๕. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับความร่วมมือ ๓ เสาหลักของประชาคมอาเซียน โดยครูมีแนวคำถาม ดังนี้ ๕.๑ “ความร่วมมือ ๓ เสาหลักของประชาคมอาเซียนส่งผลดี - เสียหรือไม่ อย่างไร” (พิจารณาจากคำตอบของนักเรียนโดยอยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน) ๕.๒ “ประเทศไทยมีบทบาทการส่งเสริม หรือสนับสนุนความร่วมมือ ๓ เสาหลักของประชาคมอาเซียนอย่างไรบ้าง” (พิจารณาจากคำตอบของนักเรียนโดยอยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน) ๕.๓ “นักเรียนจะมีวิธีการอย่างไรที่จะช่วยส่งเสริม หรือสนับสนุนความร่วมมือ ๓ เสาหลักของประชาคมอาเซียน” (พิจารณาจากคำตอบของนักเรียนโดยอยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน) ๕.๔ “หากความร่วมมือ ๓ เสาหลักของประชาคมอาเซียนประสบความสำเร็จตามเป้าหมายจะเกิดผลอย่างไร” (พิจารณาจากคำตอบของนักเรียนโดยอยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)		

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายหลักการ และจุดมุ่งหมาย ความร่วมมือ ๓ เสาหลักของ ประชาคมอาเซียน	- การถาม – ตอบ - การทำแผนผัง ความคิด	- คำถาม - หนังสือเรียน ประวัติศาสตร์ ม.๑ - ภาพแรงงานเสรี ๘ ประเภทที่สามารถ เคลื่อนย้ายได้อย่างเสรี - วิดีโอเกี่ยวกับความ ร่วมมือ ๓ เสาหลักของ ประชาคมอาเซียน - ใบความรู้ เรื่อง ความ ร่วมมือ ๓ เสาหลักของ ประชาคมอาเซียน - กระดาษ Flipchart	ดี : ระบุหลักการ และ จุดมุ่งหมายความร่วมมือ ๓ เสาหลักของประชาคม อาเซียนได้อย่างถูกต้อง พอใช้ : ระบุหลักการ และ จุดมุ่งหมายความร่วมมือ ๓ เสาหลักของประชาคม อาเซียนได้แต่ขาดเหตุผล บางประการ ปรับปรุง : ไม่สามารถระบุ หลักการ และจุดมุ่งหมาย ความร่วมมือ ๓ เสาหลัก ของประชาคมอาเซียนได้
ด้านทักษะ/กระบวนการ วิเคราะห์โครงสร้างของความ ร่วมมือ ๓ เสาหลักของประชาคม อาเซียน	- การถาม – ตอบ - การทำแผนผัง ความคิด	- คำถาม - หนังสือเรียน ประวัติศาสตร์ ม.๑ - วิดีโอเกี่ยวกับความ ร่วมมือ ๓ เสาหลักของ ประชาคมอาเซียน - ใบความรู้ เรื่อง ความ ร่วมมือ ๓ เสาหลักของ ประชาคมอาเซียน - กระดาษ Flipchart	ดี : จำแนก และอธิบาย โครงสร้างของความ ร่วมมือ ๓ เสาหลักของ ประชาคมอาเซียนได้อย่าง มีเหตุผล พอใช้ : จำแนก และ อธิบายโครงสร้างของ ความร่วมมือ ๓ เสาหลัก ของประชาคมอาเซียนได้ แต่ขาดเหตุผลบางประการ ปรับปรุง : ไม่สามารถ จำแนก และอธิบาย โครงสร้างของความ ร่วมมือ ๓ เสาหลักของ ประชาคมอาเซียนได้
ด้านคุณลักษณะ อธิบายเกี่ยวกับการพัฒนาตน เพื่อการเป็นสมาชิกที่ดี และมี คุณภาพในประชาคมอาเซียน	- การถาม – ตอบ	- คำถาม	ดี : นำเสนอแนวทางการ พัฒนาตนเพื่อการเป็น สมาชิกที่ดี และมีคุณภาพ

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
			ในประชาคมอาเซียนได้ อย่างเหมาะสม พอใช้ : นำเสนอแนวทาง การพัฒนาตนเพื่อการเป็น สมาชิกที่ดี และมีคุณภาพ ในประชาคมอาเซียนได้แต่ ขาดเหตุผลบางประการ ปรับปรุง : ไม่สามารถ แนวทางการพัฒนาตนเพื่อ การเป็นสมาชิกที่ดี และมี คุณภาพในประชาคม อาเซียนได้

บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อ ผู้สอน
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

ใบความรู้
เรื่อง ความร่วมมือ ๓ เสาหลักของประชาคมอาเซียน

ความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคง
ประชาคมการเมืองและความมั่นคง (ASEAN Political-Security Community: APSC)

ความมั่นคงและเสถียรภาพทางการเมืองเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาในด้านอื่น ๆ ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนจึงเป็นเสาหลักความร่วมมือหนึ่งในสามเสาหลักที่เน้นการรวมตัวของอาเซียน เพื่อสร้างความมั่นใจ เสถียรภาพ และสันติภาพ ในภูมิภาค เพื่อให้ประชาชนในอาเซียนอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข และปราศจากภัยคุกคามด้านการทหาร และภัยคุกคามในรูปแบบใหม่ เช่น ปัญหายาเสพติด และปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ ประชาคมการเมืองความมั่นคงอาเซียนมีเป้าหมาย ๓ ประการ ได้แก่

สร้างประชาคมให้มีความร่วมมือกันในเรื่องของการเคารพความหลากหลายของแนวคิด และส่งเสริมให้ประชาชนเป็นศูนย์กลางของนโยบายและกิจกรรมภายใต้เสาการเมือง และความมั่นคงให้อาเซียนสามารถเผชิญกับภัยคุกคามความมั่นคงในรูปแบบเดิมและรูปแบบใหม่และส่งเสริมความมั่นคงของมนุษย์ให้อาเซียนมีปฏิสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นและสร้างสรรค์กับประชาคมโลกโดยอาเซียนมีบทบาทเป็นผู้นำในภูมิภาค และจะช่วยส่งเสริมความมั่นคงของภูมิภาค นอกจากการมีเสถียรภาพทางการเมืองของภูมิภาคแล้ว ผลลัพธ์ประการสำคัญที่จะเกิดขึ้นจากการจัดตั้งประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน คือ การที่ประเทศสมาชิกอาเซียนจะมีกลไกและเครื่องมือที่ครอบคลุมและมีประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวกับความมั่นคงต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาความขัดแย้งด้านการเมืองระหว่างรัฐสมาชิกกับรัฐสมาชิกด้วยกันเอง ซึ่งจะต้องแก้ไขโดยสันติวิธี หรือปัญหาภัยคุกคามรูปแบบใหม่ๆ ซึ่งประเทศใดประเทศหนึ่งไม่สามารถแก้ไขได้โดยลำพัง เช่น การก่อการร้าย การลักลอบค้ายาเสพติด ปัญหาโจรสลัด และอาชญากรรมข้ามชาติ เป็นต้น

ในด้านการเมืองและความมั่นคง อาเซียนมีเป้าหมายสำคัญ คือ การส่งเสริมสันติภาพและเสถียรภาพในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เพื่อสร้างสถานะที่จะอำนวยความสะดวกการสร้างประชาคมอาเซียน ให้สำเร็จภายในปี ๒๕๕๘ ซึ่งจะทำให้ประชาคมอาเซียนในด้านการเมืองความมั่นคงมีความแข็งแกร่งและน่าเชื่อถือ ความร่วมมือด้านการเมืองความมั่นคงของอาเซียนที่สำคัญ ได้แก่

๑. สนธิสัญญาไมตรีและความร่วมมือในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Treaty of Amity and Cooperation หรือ TAC) สนธิสัญญาไมตรีและความร่วมมือในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จัดทำขึ้นโดยประเทศสมาชิกอาเซียน ๕ ประเทศ คือ อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย สิงคโปร์ และไทย เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๙ เพื่อกำหนดหลักการพื้นฐานของความร่วมมือ และการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างกันของประเทศสมาชิก หลักการสำคัญของสนธิสัญญาซึ่งประเทศสมาชิกอาเซียนยึดถือและยอมรับในการปฏิบัติตาม ได้แก่

๑.๑ เคารพในเอกราช การมีอำนาจอธิปไตย ความเท่าเทียมกัน ความมั่นคงทางดินแดนและเอกลักษณ์แห่งชาติของทุกประเทศ

๑.๒ ปราศจากการแทรกแซงจากภายนอก การโค่นล้มอธิปไตย หรือการบีบบังคับจากภายนอก

๑.๓ การไม่แทรกแซงกิจการภายในซึ่งกันและกัน

๑.๔ การแก้ไขปัญหาความขัดแย้งหรือข้อพิพาทโดยสันติวิธี

๑.๕ การยกเลิกการใช้การคุกคามและกองกำลัง

๑.๖ การมีความร่วมมือที่มีประสิทธิภาพระหว่างกัน

๒. สนธิสัญญาเขตปลอดอาวุธนิวเคลียร์แห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Treaty on the Southeast Asia Nuclear-Weapon-Free Zone : SEAN-FZ) ประเทศสมาชิกอาเซียนลงนามในการประชุมสนธิสัญญาในกรุงเทพฯ เมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๘ และมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๒๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๐ วัตถุประสงค์หลักของสนธิสัญญา คือ ให้ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นเขตปลอดอาวุธนิวเคลียร์ โดยประเทศที่เป็นภาคีจะไม่พัฒนา ไม่ผลิต ไม่จัดซื้อ ไม่ครอบครอง รวมทั้งไม่เป็นการผลิต ไม่ทดสอบ ไม่ใช้อาวุธนิวเคลียร์ในภูมิภาค และไม่ให้รัฐใดปล่อยหรือทิ้งวัสดุอุปกรณ์ที่เป็นกัมมันตภาพรังสีลงบนพื้นดิน ทะเล และอากาศ นอกจากนี้ ๕ ประเทศอาวุธนิวเคลียร์ได้แก่ จีน สหรัฐอเมริกา ฝรั่งเศส รัสเซีย และสหราชอาณาจักรได้ยอมรับและให้ความเคารพสนธิสัญญา โดยจะไม่ละเมิดและไม่แพร่กระจายอาวุธนิวเคลียร์ในภูมิภาคนี้

๓. ปฏิญญากำหนดให้ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นเขตแห่งสันติภาพ เสรีภาพ และความเป็นกลาง (Zone of Peace, Freedom and Neutrality หรือ ZOPFAN) เป็นการแสดงเจตนารมณ์ของอาเซียนให้ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นภูมิภาคที่ปลอดการแทรกแซงจากภายนอก เพื่อเป็นหลักประกันต่อสันติภาพและความมั่นคงของภูมิภาค และเสนอให้อาเซียนขยายความร่วมมือให้ครอบคลุมทุก ๆ ด้าน อันจะนำมาซึ่งความแข็งแกร่ง ความเป็นปึกแผ่นและความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดระหว่างประเทศสมาชิกได้ ประกาศลงนามโดยรัฐมนตรีต่างประเทศของรัฐบาลสมาชิกอาเซียน ซึ่งในขณะนั้นประกอบด้วย ประเทศอินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์และประเทศไทย เมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๑๔ ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย

๔. การประชุมอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก หรือ ASEAN Regional Forum (ARF) จัดขึ้นเพื่อเป็นเวทีสำหรับปรึกษาหารือ (Consultative forum) โดยมีวัตถุประสงค์ที่มุ่งส่งเสริมสันติภาพโดยการเสริมสร้างความไว้วางใจ ความร่วมมือ และความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน ประเทศอาเซียนกับคู่เจรจา และประเทศอื่น ๆ ในภูมิภาคเอเชีย - แปซิฟิก ในเรื่องเกี่ยวกับการเมืองและความมั่นคง โดยมีทั้งผู้แทนฝ่ายการทูตและการทหารเข้าร่วมการประชุม การหารือด้านการเมืองและความมั่นคงในกรอบ ARF ได้กำหนดพัฒนาการของกระบวนการ ARF เป็น ๓ ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นตอนที่ ๑ ส่งเสริมการสร้างควมไว้วางใจกัน (Confidence Building)

ขั้นตอนที่ ๒ การพัฒนาการทูตเชิงป้องกัน (Preventive Diplomacy)

ขั้นตอนที่ ๓ การแก้ไขความขัดแย้ง (Conflict Resolution)

๕. กลุ่มผู้ประสานงานเฉพาะกิจในระดับรัฐมนตรี (ASEAN Troika) ในการประชุมสุดยอดอาเซียนอย่างไม่เป็นทางการเมื่อวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๒ ณ กรุงมะนิลา ผู้นำของประเทศสมาชิกอาเซียนได้เห็นชอบ ในการจัดตั้งกลุ่มผู้ประสานงานเฉพาะกิจในระดับรัฐมนตรี (ASEAN Troika) ซึ่งประกอบด้วยรัฐมนตรีต่างประเทศของประเทศที่เป็นประธานอาเซียนในอดีต ปัจจุบัน และที่จะเป็นประธานอาเซียนต่อไป และจะหมุนเวียนกันไปตามการเป็นประธานการประชุม วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งกลุ่มผู้ประสานงานเฉพาะกิจ ASEAN Troika คือ

๕.๑ เป็นกลไกให้อาเซียนสามารถร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดในการหารือแก้ไขปัญหที่ส่งผลกระทบ ต่อสันติภาพและเสถียรภาพในภูมิภาค โดยไม่ก้าวก่ายกิจการภายในของประเทศสมาชิกเป็นการยกระดับความร่วมมือของอาเซียนให้สูงขึ้น และเสริมสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของอาเซียน รวมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพของการดำเนินงานโดยรวม

๕.๒ เพื่อรองรับสถานการณ์ และจะดำเนินการโดยสอดคล้องกับแนวทางปฏิบัติในสนธิสัญญาและข้อตกลงต่าง ๆ ของอาเซียน เช่น สนธิสัญญาไมตรีและความร่วมมือในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Treaty of Amity and Cooperation หรือ TAC)

๖. กรอบความร่วมมือทางทหาร (ASEAN Defense Ministerial Meeting -ADMM) เพื่อสร้างเครือข่ายและความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดระหว่างฝ่ายทหารของประเทศสมาชิก ความร่วมมือ ด้านการป้องกันยาเสพติด การต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติและก่อการร้าย โดยเฉพาะประเด็นหลังนี้อาเซียนได้ลงนามในอนุสัญญาอาเซียนว่าด้วยการต่อต้านการก่อการร้าย ในปี พ.ศ. ๒๕๕๐

๗. ความสัมพันธ์กับประเทศนอกภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เพื่อสร้างความร่วมมือด้านการเมืองความมั่นคงที่สมดุลและสร้างสรรค์ระหว่างกัน โดยผ่านเวทีหารือระหว่างอาเซียนกับประเทศ คู่เจรจาได้มีการประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออก (East Asia Summit – EAS) และกระบวนการอาเซียน + ๓

ความร่วมมือด้านเศรษฐกิจ ประชาคมเศรษฐกิจ (ASEAN Economic Community : AEC)

ความร่วมมือด้านเศรษฐกิจของอาเซียนเริ่มมีเป้าหมายชัดเจนที่จะนำไปสู่การรวมตัวทางเศรษฐกิจของประเทศในภูมิภาคอาเซียน นับตั้งแต่การประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๔ ณ ประเทศสิงคโปร์ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยมีการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA) ขึ้น และนับแต่นั้นมากิจกรรมของอาเซียนได้ขยายครอบคลุมไปสู่ทุกสาขาหลักทางเศรษฐกิจ รวมทั้งในด้านการค้าสินค้าและบริการการลงทุน มาตรฐานอุตสาหกรรมและการเกษตร ทรัพย์สินทางปัญญา การขนส่ง พลังงาน และการเงินการคลัง เป็นต้น ความร่วมมือทางเศรษฐกิจของอาเซียนที่สำคัญ มีดังนี้

๑. เขตการค้าเสรีอาเซียน (ASEAN Free Trade Area หรือ AFTA) ข้อตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน หรือ AFTA เป็นข้อตกลงทางการค้าสำหรับสินค้าที่ผลิตภายในประเทศสมาชิกอาเซียนทั้งหมด ทำขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๕ มีวัตถุประสงค์ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของอาเซียน ในฐานะที่เป็นฐานการผลิตที่สำคัญในการป้อนสินค้าสู่ตลาดโลก โดยอาศัยการเปิดเสรีด้านการค้า การลดภาษี และยกเลิกอุปสรรคข้อกีดขวางทางการค้าที่มีใช้อยู่ เช่น การจำกัดโควตานำเข้า รวมทั้งการปรับเปลี่ยนโครงสร้างภาษีศุลกากรเพื่อเอื้ออำนวยต่อการค้า

๒. เขตการลงทุนอาเซียน (ASEAN Investment Area หรือ AIA) ที่ประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๕ เมื่อเดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๘ ที่กรุงเทพฯ ได้เห็นชอบให้จัดตั้งเขตการลงทุนอาเซียนเพื่อเสริมสร้างอาเซียนให้เป็นเขตการลงทุนเสรีที่มีศักยภาพ โปร่งใส เพื่อดึงดูดนักลงทุนทั้งจากภายในและภายนอกภูมิภาค ความตกลงนี้ครอบคลุมการลงทุนในอุตสาหกรรม ๕ สาขา คือ สาขาอุตสาหกรรมการผลิต เกษตร ประมง ป่าไม้ และเหมืองแร่ และภาคบริการที่เกี่ยวข้องกับ ๕ สาขาการผลิตดังกล่าวยกเว้นการลงทุนด้านหลักทรัพย์ และการลงทุนในด้านซึ่งครอบคลุมโดยความตกลงอาเซียนอื่น

๓. ความริเริ่มเพื่อการรวมตัวของอาเซียน (Initiative for ASEAN Integration หรือ IAI) อาเซียนได้ดำเนินการเพื่อเร่งรัดการรวมตัวของประเทศสมาชิกอาเซียน โดยจัดทำ “ความริเริ่มเพื่อการรวมตัวของอาเซียน” (Initiative for ASEAN Integration) เพื่อลดช่องว่างด้านการพัฒนาระหว่างประเทศสมาชิกเก่า (ไทย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ บรูไน อินโดนีเซีย) กับสมาชิกใหม่ของอาเซียน (พม่า ลาว กัมพูชา และเวียดนาม CLMV)

๔. ความร่วมมือด้านอุตสาหกรรม (ASEAN Industrial Cooperation Scheme หรือ AICO) โครงการความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมของอาเซียน หรือ AICO มุ่งส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีเป็นฐานการผลิต โดยยึดหลักของการใช้ทรัพยากรร่วมกัน การแบ่งส่วนการผลิตตามความสามารถ

และความถนัด ตลอดจนส่งเสริมการลงทุนและการถ่ายทอดเทคโนโลยีจากทั้งประเทศสมาชิกและประเทศนอกกลุ่มโดยใช้มาตรการทางภาษี และสิทธิพิเศษอื่นๆ ที่มีใช้ภาษีเป็นสิ่งจูงใจ

๕. กรอบความตกลงด้านการค้าบริการ (ASEAN Framework Agreement on Services หรือ AFAS) ในที่ประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๕ เดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๘ ที่กรุงเทพฯ รัฐมนตรีเศรษฐกิจของประเทศสมาชิกอาเซียนได้ลงนามในกรอบความตกลงว่าด้วยการค้าบริการของอาเซียน (AFAS) ซึ่งกำหนดให้เจรจาเปิดเสรีการค้าบริการ โดยจัดทำข้อผูกพันในด้านการเปิดตลาด (market access) การให้การปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (National Treatment) และด้านอื่น ๆ (additional commitments) การเจรจาเสรีการค้าบริการในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๓๙-๒๕๔๔ มุ่งเน้นการเปิดเสรีใน ๗ สาขาบริการ คือ สาขาการเงิน การขนส่งทางทะเล การขนส่งทางอากาศ การสื่อสารโทรคมนาคม การท่องเที่ยว การก่อสร้าง และสาขาบริการ

๖. ความร่วมมือด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและอิเล็กทรอนิกส์ (e-ASEAN Framework Agreement) ในการประชุมสุดยอดอาเซียนอย่างไม่เป็นทางการ ครั้งที่ ๔ ระหว่างวันที่ ๒๔ - ๒๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๓ ที่ประเทศสิงคโปร์ ผู้นำของอาเซียนทั้ง ๑๐ ประเทศ ร่วมกันลงนามในกรอบความตกลงด้านอิเล็กทรอนิกส์ของอาเซียน (e-ASEAN Framework Agreement) ซึ่งเป็นข้อตกลงที่กำหนดแนวทางเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อสาร (Information Technology and Communication-ICT) เพื่อพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อสาร ในภูมิภาคให้สอดคล้องกันและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

๗. ความร่วมมือด้านการเงินการคลัง (Financial Cooperation)

๗.๑ อาเซียนได้จัดตั้งระบบระวังภัยอาเซียน (ASEAN Surveillance Process) ขึ้นเมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๑ เพื่อสอดส่องดูแลสถานะเศรษฐกิจและการเคลื่อนย้ายเงินทุนในภูมิภาค โดยให้มีการหารือและแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะเศรษฐกิจในประเทศสมาชิกในภูมิภาค และในโลก โดยธนาคารพัฒนาเอเชีย (ADB) ได้สนับสนุนและให้ความช่วยเหลือทางวิชาการและเงินทุนโดยการจัดการฝึกอบรมด้านเทคนิคแก่เจ้าหน้าที่ประเทศสมาชิก และในการจัดตั้ง ASEAN Surveillance Technical Support Unit ในสำนักงานเลขาธิการอาเซียนเพื่อสนับสนุนระบบดังกล่าว

๗.๒ การเสริมสร้างกลไกสนับสนุนและเกื้อกูลระหว่างกันในภูมิภาคเอเชียตะวันออก (Enhancing self-help and support mechanism in East Asia) โดยได้กำหนดแนวทางความร่วมมือกับ จีน ญี่ปุ่น และเกาหลีใต้ ที่สำคัญ ได้แก่ จัดทำความตกลงทวิภาคีด้านการแลกเปลี่ยนการค้า-ขายสินค้าเงินตราหรือหลักทรัพย์ต่างประเทศ หารือเกี่ยวกับการจัดตั้งระบบเตือนภัยในภูมิภาค และการแลกเปลี่ยนการหารือเกี่ยวกับภาวะเศรษฐกิจในภูมิภาค

๗.๓ ความริเริ่มเชียงใหม่ (Chiang Mai Initiative) ซึ่งได้จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ ๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๓ เป็นการปรับปรุงความตกลงแลกเปลี่ยนเงินตราอาเซียน (ASEAN Swap Arrangement – ASA)

ในด้านโครงสร้าง รูปแบบและวงเงิน และให้เสริมด้วยเครือข่ายความตกลงทวิภาคีระหว่างประเทศอาเซียนกับ จีน ญี่ปุ่นและสาธารณรัฐเกาหลี (Bilateral Swap Arrangement-BSA) โดยได้ขยายให้ ASA รวมประเทศอาเซียนทั้ง ๑๐ ประเทศแล้ว

๘. ความร่วมมือด้านการเกษตรและป่าไม้ของอาเซียน และอาเซียน + ๓ ครอบคลุมความร่วมมือในด้านประมง ป่าไม้ ปศุสัตว์ พืช และอาหาร เพื่อส่งเสริมความมั่นคงทางด้านอาหาร และความสามารถในการแข่งขันของอาเซียนในด้านอาหารการเกษตรและผลผลิตป่าไม้ โครงการความร่วมมือระหว่างอาเซียนและประเทศอาเซียน + ๓ (จีน ญี่ปุ่น และเกาหลีใต้)

๙. ความร่วมมือด้านการขนส่ง

๙.๑ โครงการพัฒนาทางหลวงอาเซียน (ASEAN Highway Network Project) ลักษณะของโครงข่ายทางหลวงอาเซียน คือ มีทางหลวงครอบคลุม ๒๓ สาย ทั่วทั้งภูมิภาคอาเซียน และจัดทำมาตรฐานทางหลวงอาเซียน (ป้ายจราจร สัญญาณ และระบบหมายเลข) ให้เป็นแบบเดียวกัน

๙.๒ กรอบความตกลงอาเซียนว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการขนส่งสินค้าผ่านแดน (ASEAN Framework Agreement on the Facilitation of Goods in Transit) มีวัตถุประสงค์ที่จะให้ประเทศสมาชิกอาเซียนอนุญาตให้รถยนต์ขนส่งที่จดทะเบียนในประเทศสมาชิกหนึ่งสามารถขนส่งสินค้าผ่านแดนไปยังอีกประเทศหนึ่งได้

๙.๓ ความตกลงหลายฝ่ายและพิธีสารว่าด้วยการเปิดเสรีบริการขนส่งเฉพาะสินค้าของอาเซียน (Multilateral Agreement on the Full Liberalization of All Cargo Air Services) มีวัตถุประสงค์ที่จะส่งเสริมการขนส่งสินค้าในอาเซียนด้วยกัน โดยเปิดเสรีเที่ยวบินขนส่งเฉพาะสินค้าระหว่างประเทศต่าง ๆ ในกลุ่มประเทศอาเซียน

๙.๔ ความตกลงหลายฝ่ายและพิธีสารว่าด้วยการเปิดเสรีบริการขนส่งผู้โดยสารทางอากาศของอาเซียน (Multilateral Agreement on the Liberalization of Passenger Air Services) การจัดทำความตกลงหลายฝ่ายว่าด้วยการเปิดเสรีการบินในส่วนของผู้โดยสาร

๑๐. ความร่วมมือด้านพลังงานในอาเซียน (ASEAN Energy Cooperation) มีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงและความยั่งยืนในการจัดหาพลังงาน การใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพในภูมิภาคอาเซียน และการจัดการด้านความต้องการพลังงานอย่างเหมาะสม โดยคำนึงถึงปัจจัยด้านสภาพสิ่งแวดล้อม และการช่วยเหลือกันในการแบ่งปันปิโตรเลียม

๑๑. ความตกลงด้านการท่องเที่ยวอาเซียน (ASEAN Tourism Agreement) ความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวในกรอบอาเซียนและอาเซียน + ๓ ที่ประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๘ ที่กรุงพนมเปญ ญ ประเทศ

กัมพูชา เมื่อวันที่ ๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๕ ได้ลงนามในความตกลงด้านการท่องเที่ยวอาเซียน (ASEAN Tourism Agreement) เพื่อส่งเสริมให้อาเซียนเป็นจุดหมายปลายทางการท่องเที่ยว

ความร่วมมือด้านสังคมและวัฒนธรรม ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community หรือ ASCC)

ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน มีเป้าหมายให้อาเซียนเป็นประชาคมที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง สังคมที่เอื้ออาทรและแบ่งปัน ประชากรอาเซียนมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีและมีการพัฒนาในทุกด้าน เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริมอัตลักษณ์ของอาเซียน โดยมีแผนปฏิบัติการด้านสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ระบุอยู่ในแผนปฏิบัติการเวียงจันทน์ ความร่วมมือของอาเซียนด้านสังคมและวัฒนธรรม หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า “ความร่วมมือเฉพาะด้าน” คือ ความร่วมมือด้านอื่น ๆ ที่มีใช้ด้านการเมืองและเศรษฐกิจ โดยมีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อแก้ไขปัญหาสังคมที่ส่งผลกระทบในระดับภูมิภาค พัฒนาและเสริมสร้างสภาพชีวิตความเป็นอยู่ของประชากรในภูมิภาคให้ดีขึ้น รวมถึงลดผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการรวมตัวกันทางเศรษฐกิจของอาเซียน ส่งเสริมและรักษาเอกลักษณ์ ประเพณีและวัฒนธรรมที่แตกต่างกันของแต่ละประเทศ ตลอดจนส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างประชาชนในแต่ละประเทศสมาชิก โดยมีวัตถุประสงค์หลัก ได้แก่

- แก้ไขผลกระทบต่อสังคมอันเนื่องมาจากการรวมตัวทางเศรษฐกิจ
- ส่งเสริมความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อมและการจัดการดูแลสิ่งแวดล้อมอย่างถูกต้อง
- ส่งเสริมความเข้าใจระหว่างประชาชนในระดับรากหญ้า การเรียนรู้ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม รวมทั้งรับรู้ข่าวสารเพื่อให้ประชาชนตระหนักถึงเอกลักษณ์อาเซียน (ASEAN Identity)

แผนงานการจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ประกอบด้วยความร่วมมือในด้านต่าง ๆ ๖ ด้าน ได้แก่

๑. การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (Human Development) ให้ความสำคัญกับการศึกษาการลงทุนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ส่งเสริมการจ้างงานที่เหมาะสม ส่งเสริมเทคโนโลยีสารสนเทศการอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเชิงประยุกต์ เสริมสร้างทักษะในการประกอบการสำหรับสตรี เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ พัฒนาสมรรถภาพของระบบราชการ

๒. การคุ้มครองและสวัสดิการสังคม (Social Welfare and Protection) ได้แก่ การขจัดความยากจน เครือข่ายความปลอดภัยทางสังคมและความคุ้มครองกันจากผลกระทบด้านลบจากการรวมตัวอาเซียนและโลกาภิวัตน์ ส่งเสริมความมั่นคงและความปลอดภัยด้านอาหาร การเข้าถึงการดูแลสุขภาพและส่งเสริมการดำรงชีวิตที่มีสุขภาพ การเพิ่มศักยภาพในการควบคุมโรคติดต่อ รับประทานอาเซียนที่ปลอดภัยเสพติด การสร้างรัฐที่พร้อมรับกับภัยพิบัติและประชาคมที่ปลอดภัยยิ่งขึ้น

๓. สิทธิและความยุติธรรมทางสังคม (Social Justice and Rights) ได้แก่ การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิและสวัสดิการสำหรับสตรี เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ การคุ้มครองและส่งเสริมแรงงานโยกย้ายถิ่นฐาน ส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรธุรกิจ

๔. ความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Sustainability) ได้แก่ การจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมของโลก การจัดการและการป้องกันปัญหามลพิษทางสิ่งแวดล้อมข้ามแดน ส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืนโดยการศึกษาด้านสิ่งแวดล้อมและการมีส่วนร่วมของประชาชน ส่งเสริมเทคโนโลยีด้านสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมคุณภาพมาตรฐานการดำรงชีวิตในเขตเมือง การประสานนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมและฐานข้อมูล ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรชายฝั่ง และทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืน ส่งเสริมการจัดการเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน ส่งเสริมความยั่งยืนของทรัพยากรน้ำ จัดการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและการจัดการต่อผลกระทบ ส่งเสริมการบริหารจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน

๕. การสร้างอัตลักษณ์อาเซียน (Building an ASEAN Identity) ส่งเสริมการตระหนักรู้เกี่ยวกับอาเซียนและความรู้สึกของการเป็นประชาคม การส่งเสริมและการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมของอาเซียน ส่งเสริมการสร้างสรรคด้านวัฒนธรรมและอุตสาหกรรม การมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องกับชุมชน

๖. การลดช่องว่างทางการพัฒนา (Narrowing the Development Gap) การดำเนินงานความร่วมมือเหล่านี้ อาเซียนได้ดำเนินการทั้งในรูปแบบของความตกลงในระดับต่าง ๆ (MOU/Agreement/Declaration) และโครงการความร่วมมือ ทั้งระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนด้วยกัน และระหว่างอาเซียนกับประเทศภายนอกภูมิภาค ซึ่งส่วนใหญ่เป็นประเทศคู่เจรจาทั้งในกรอบอาเซียน +๑ และอาเซียน +๓

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ แหล่งอารยธรรมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

รหัสวิชา ส ๒๑๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๒ เวลา ๔ ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส ๔.๒ เข้าใจพัฒนาการของมนุษย์ชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบันในด้านความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญและสามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น

ตัวชี้วัด

ม.๑/๒ ระบุความสำคัญของแหล่งอารยธรรมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

แหล่งอารยธรรมโบราณเป็นตัวบ่งชี้รากฐานความเจริญรุ่งเรืองและความเสื่อมถอยในอดีต ซึ่งเราสามารถนำมาเป็นบทเรียนในการศึกษาและพัฒนาปัจจุบันและอนาคตให้ดียิ่งขึ้น

๓. สาระการเรียนรู้

ความรู้

๑. บอกที่ตั้งของแหล่งอารยธรรมที่สำคัญในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างถูกต้อง
๒. อธิบายความสัมพันธ์ของแหล่งมรดกโลกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ภาคพื้นทวีปกับพัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ภาคพื้นทวีปได้อย่างถูกต้อง
๓. อธิบายความสัมพันธ์ของแหล่งมรดกโลกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้บนกลุ่มเกาะกับพัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้บนกลุ่มเกาะได้อย่างถูกต้อง
๔. อธิบายลักษณะของอารยธรรมโบราณที่มีผลต่อพัฒนาการของไทยได้ถูกต้อง

ทักษะ

๑. เปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างของแหล่งอารยธรรมที่สำคัญในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างสมเหตุสมผล
๒. นำเสนอวิธีการอนุรักษ์แหล่งมรดกโลกของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างสมเหตุสมผล
๓. วิเคราะห์อิทธิพลของอารยธรรมโบราณที่มีผลต่อพัฒนาการของไทย ทั้งทางด้านศาสนาและความเชื่อ สังคมและวัฒนธรรมได้อย่างสมเหตุสมผล

เจตคติ

๑. อภิปรายความสำคัญของแหล่งอารยธรรมที่สำคัญในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างมีเหตุผล
๒. วิเคราะห์ความสำคัญของแหล่งมรดกโลกในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างสมเหตุสมผล

๓. วิเคราะห์ความสำคัญของอารยธรรมโบราณที่มีผลต่อพัฒนาการของไทยได้อย่างสมเหตุสมผล

๔. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- ๔.๑ ความสามารถในการสื่อสาร
- ๔.๒ ความสามารถในการคิด
- ๔.๓ ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- ๕.๑ มีวินัย
- ๕.๒ ใฝ่เรียนรู้
- ๕.๓ มุ่งมั่นในการทำงาน

๖. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงาน/ภาระงาน

นำเสนอแหล่งอารยธรรมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่นักเรียนสนใจ โดยนักเรียนศึกษาและอธิบายความเป็นมา ลักษณะสำคัญ และวิเคราะห์อิทธิพลของแหล่งอารยธรรมที่นักเรียนสนใจต่อภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ แล้วนำเสนอลงในกระดาษขนาด A๔ ด้วยวิธีการสร้างสรรค์

เกณฑ์การประเมินผลชิ้นงาน/ภาระงาน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ				น้ำหนักคะแนน	คะแนน
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)		
๑. อธิบายความเป็นมาของแหล่งอารยธรรมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่นักเรียนสนใจ	เขียนรายละเอียดความเป็นมาของแหล่งอารยธรรมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่นักเรียนสนใจได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน และครบถ้วน	เขียนรายละเอียดความเป็นมาของแหล่งอารยธรรมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่นักเรียนสนใจได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน	เขียนรายละเอียดความเป็นมาของแหล่งอารยธรรมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่นักเรียนสนใจได้อย่างถูกต้อง	เขียนรายละเอียดความเป็นมาของแหล่งอารยธรรมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่นักเรียนสนใจได้ แต่ไม่ถูกต้อง	๐.๕	๒
๒. อธิบายลักษณะสำคัญของ	ศึกษาลักษณะสำคัญของ	ศึกษาลักษณะสำคัญของ	ศึกษาลักษณะสำคัญของ	ศึกษาลักษณะ	๐.๕	๒

ประเด็นการ ประเมิน	ระดับคุณภาพ				น้ำหนัก คะแนน	คะแนน
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)		
ของแหล่งอารย ธรรมในภูมิภาค เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่นักเรียน สนใจ	แหล่งอารย ธรรมใน ภูมิภาคเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้ที่ นักเรียนสนใจ แล้วเขียนสรุป ข้อมูลดังกล่าว ได้อย่าง ถูกต้อง ชัดเจน และ ครบถ้วน	แหล่งอารย ธรรมใน ภูมิภาคเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้ที่ นักเรียนสนใจ แล้วเขียนสรุป ข้อมูลดังกล่าว ได้อย่าง ถูกต้อง ชัดเจน	แหล่งอารย ธรรมใน ภูมิภาคเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้ที่ นักเรียนสนใจ แล้วเขียนสรุป ข้อมูลดังกล่าว ได้อย่าง ถูกต้อง	สำคัญของ แหล่งอารย ธรรมใน ภูมิภาคเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้ที่ นักเรียน สนใจ แล้ว เขียนสรุป ข้อมูล ดังกล่าวได้ แต่ไม่ถูกต้อง		
๓. วิเคราะห์ อิทธิพลของแหล่ง อารยธรรมที่ นักเรียนสนใจต่อ ภูมิภาคเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้	อภิปราย อิทธิพลของ แหล่งอารย ธรรมที่ นักเรียนสนใจ ต่อภูมิภาค เอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้ แล้ว เขียนสรุป ข้อมูลดังกล่าว ได้อย่าง สมเหตุสมผล ชัดเจน พร้อม ยกตัวอย่าง ประกอบ	อภิปราย อิทธิพลของ แหล่งอารย ธรรมที่ นักเรียนสนใจ ต่อภูมิภาค เอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้ แล้ว เขียนสรุป ข้อมูลดังกล่าว ได้อย่าง สมเหตุสมผล ชัดเจน	อภิปราย อิทธิพลของ แหล่งอารย ธรรมที่ นักเรียนสนใจ ต่อภูมิภาค เอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้ แล้ว เขียนสรุป ข้อมูลดังกล่าว ได้อย่าง สมเหตุสมผล	อภิปราย อิทธิพลของ แหล่งอารย ธรรมที่ นักเรียน สนใจต่อ ภูมิภาคเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้ แล้ว เขียนสรุป ข้อมูล ดังกล่าวได้ แต่ไม่ สมเหตุสมผล	๐.๗๕	๓
๔. นำเสนอ ผลงานด้วยวิธีการ สร้างสรรค์	ออกแบบ วิธีการสื่อสาร กับผู้รับสาร เกี่ยวกับข้อมูล ที่นักเรียน ศึกษา วิเคราะห์ และ สรุปแหล่ง	ออกแบบ วิธีการสื่อสาร กับผู้รับสาร เกี่ยวกับข้อมูล ที่นักเรียน ศึกษา วิเคราะห์ และ สรุปแหล่ง	ออกแบบ วิธีการสื่อสาร กับผู้รับสาร เกี่ยวกับข้อมูล ที่นักเรียน ศึกษา วิเคราะห์ และ สรุปแหล่ง	ออกแบบ วิธีการสื่อสาร กับผู้รับสาร เกี่ยวกับ ข้อมูลที่ นักเรียน ศึกษา วิเคราะห์	๐.๗๕	๓

ประเด็นการ ประเมิน	ระดับคุณภาพ				น้ำหนัก	คะแนน
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)	คะแนน	
	อารยธรรมใน ภูมิภาคเอเชีย ตะวันออก เฉียงใต้ที่ นักเรียนสนใจ ได้อย่างแปลก ใหม่ ชัดเจน และเป็นระบบ	อารยธรรมใน ภูมิภาคเอเชีย ตะวันออก เฉียงใต้ที่ นักเรียนสนใจ ได้อย่างแปลก ใหม่ ชัดเจน	อารยธรรมใน ภูมิภาคเอเชีย ตะวันออก เฉียงใต้ที่ นักเรียนสนใจ ได้อย่างแปลก ใหม่	และสรุป แหล่งอารย ธรรมใน ภูมิภาคเอเชีย ตะวันออก เฉียงใต้ที่ นักเรียน สนใจได้ แต่ ไม่แปลกใหม่		
รวม						๑๐

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๙ - ๑๐ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๗ - ๘ หมายถึง ดี

คะแนน ๕ - ๖ หมายถึง พอใช้

คะแนนต่ำกว่า ๕ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับดีขึ้นไป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง ที่ตั้งและความสำคัญของแหล่งอารยธรรมในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง แหล่งอารยธรรมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รายวิชา ประวัติศาสตร์ เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
มาตรฐานและตัวชี้วัด ส ๔.๒ ม.๑/๒ ระบุความสำคัญของแหล่งอารยธรรมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ สาระสำคัญ หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่ค้นพบในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้หลายชิ้นแสดงให้เห็นถึงอิทธิพลของวัฒนธรรมของชนและบ้านเชียงที่ส่งผลต่อพัฒนาการและความเจริญรุ่งเรืองของอารยธรรมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ขอบเขตเนื้อหา ที่ตั้งและความสำคัญของแหล่งอารยธรรม ๑) แหล่งวัฒนธรรมดอนซอน ๒) แหล่งวัฒนธรรมบ้านเชียง จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. บอกที่ตั้งของแหล่งอารยธรรมที่สำคัญในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างถูกต้อง ด้านทักษะและกระบวนการ ๒. เปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างของแหล่งอารยธรรมที่สำคัญในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างสมเหตุผล	กิจกรรมการเรียนรู้ ผู้นำ ๑. ครูนำรูปภาพพลาทอมโหระทีก หรือกลองทองซอน มาให้นักเรียนดู จากนั้นครูร่วมสนทนากับนักเรียน โดยให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย โดยใช้คำถามดังนี้  ที่มา : https://www.matichonweekly.com/column/article_17958 ๑.๑ “จากภาพนักเรียนคิดว่าสิ่งนี้คืออะไร นักเรียนรู้จักกลองในภาพหรือไม่ เคยเห็นกลองแบบนี้ที่ไหน” (ตอบตามความคิดเห็นของนักเรียน)	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. ภาพกลองโหระทีกหรือกลองทองซอน ๒. สื่อ Power point เรื่อง ที่ตั้งและความสำคัญของแหล่งอารยธรรมในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ๓. แผนที่แหล่งอารยธรรมฯ ภาระงาน/ชิ้นงาน นักเรียนอภิปรายความสำคัญของแหล่งอารยธรรมที่สำคัญในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และบันทึกลงสมุด

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ที่ตั้งและความสำคัญของแหล่งอารยธรรมในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง แหล่งอารยธรรมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชา ประวัติศาสตร์ เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
ด้านคุณลักษณะ ๓. อภิปรายความสำคัญของแหล่งอารยธรรมที่สำคัญในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างมีเหตุผล	๑.๒ “กลองในภาพถูกนำมาใช้โน้กาสีใด” (ประกอบพิธีกรรมตามความเชื่อ หรือ ตอบตามความคิดเห็นของนักเรียน) ๒. ครูพูดเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนดังนี้ “กลองมโหระทึกเป็นหลักฐานชิ้นสำคัญของการเกิดอารยธรรมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ สามารถเชื่อมโยงเรื่องราวต่าง ๆ ที่น่าสนใจมากมาย ซึ่งในวันนี้ นักเรียนจะได้เรียนรู้จากกิจกรรมการเรียนรู้การสอน เรื่อง ที่ตั้งและความสำคัญของแหล่งอารยธรรมในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้” ขั้นสอน ๓. ครูอธิบายถึงสภาพที่ตั้งและความสำคัญของแหล่งอารยธรรมในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยมีแหล่งวัฒนธรรมที่สำคัญ คือ แหล่งวัฒนธรรมดองซอน และแหล่งวัฒนธรรมบ้านเชียง โดยใช้สื่อ Power point เรื่องที่ตั้งและความสำคัญของแหล่งอารยธรรมในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ๔. ครูให้นักเรียนร่วมกันค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมและอภิปรายเกี่ยวกับแหล่งวัฒนธรรม ดองซอน แหล่งวัฒนธรรมบ้านเชียง ตามแนวคำถาม ดังนี้ ๔.๑ “วัฒนธรรมดองซอน ได้แพร่กระจายไปที่ใดบ้างในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้” (พม่า ไทย เวียดนาม ลาว อินโดนีเซีย เป็นต้น) ๔.๒ กลองมโหระทึก ผลิตขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์” (สันนิษฐานว่า กลองมโหระทึกมีการผลิตครั้งแรกในวัฒนธรรมดองซอน ประเทศเวียดนาม ตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์ โดยผลิตขึ้นเพื่อใช้ในการ	

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ที่ตั้งและความสำคัญของแหล่งอารยธรรมในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เรื่อง แหล่งอารยธรรมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รายวิชา ประวัติศาสตร์	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
	ประกอบพิธีกรรม เช่น พิธีกรรมขอฝน พิธีกรรมในการฝังศพ หรือ พิธีกรรมในการรักษาโรค เป็นต้น) ๔.๓ “เครื่องปั้นดินเผาของวัฒนธรรมบ้านเชียง มีความสำคัญอย่างไร” (แสดงให้เห็นถึงพัฒนาการด้านความเชื่อและชีวิตหลังความตายของคนในยุคก่อนประวัติศาสตร์) ๔.๔ “ชุมชนบ้านเชียงมีลักษณะความเป็นอยู่อย่างไร” (บ้านเชียงเป็นชุมชนขนาดใหญ่ มีการอยู่อาศัยอย่างต่อเนื่อง เป็นสังคมเกษตรกรรม) ๕. ครูแบ่งกระดานเป็นสองฝั่ง จากนั้นครูให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ความเหมือนและความแตกต่างของวัฒนธรรมทองซอน กับวัฒนธรรมบ้านเชียง พร้อมบันทึกผลลงในสมุดประจำวิชา ขั้นสรุป ๖. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปองค์ความรู้โดยใช้คำถามที่นำไปสู่ความคิดรวบยอดดังนี้ “แหล่งอารยธรรมโบราณในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีความสำคัญอย่างไร” (หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่ถูกต้องพบในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้หลายชิ้นแสดงให้เห็นถึงอิทธิพลของวัฒนธรรมทองซอนและบ้านเชียงที่ส่งผลต่อพัฒนาการและความเจริญรุ่งเรืองของอารยธรรมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้)	

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ บอกที่ตั้งของแหล่ง อารยธรรมที่สำคัญในภูมิภาค เอเชียตะวันออกเฉียงใต้	- การถาม – ตอบ	- คำถาม - ภาพกล่อง มโหระทึก - สื่อ Power Point - แผนที่แสดงแหล่ง อารยธรรมฯ	ดี: เชื่อมโยงองค์ความรู้เดิม และ นำเสนอที่ตั้งของแหล่งอารยธรรมที่ สำคัญได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน และ ครบถ้วน พอใช้ : เชื่อมโยงองค์ความรู้เดิม และนำเสนอที่ตั้งของแหล่ง อารยธรรมที่สำคัญได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน ปรับปรุง : ไม่สามารถเชื่อมโยง องค์ความรู้เดิม และนำเสนอที่ตั้ง ของแหล่งอารยธรรมที่สำคัญได้
ด้านทักษะ/กระบวนการ เปรียบเทียบความแตกต่างของ แหล่งอารยธรรมที่สำคัญใน ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	- การถาม – ตอบ	- คำถาม - ภาพกล่อง มโหระทึก - แผนที่แสดงแหล่ง อารยธรรมฯ	ดี : เชื่อมโยงองค์ความรู้จาก กิจกรรมการเรียนรู้และการสอน และ ร่วมกันสรุปความแตกต่างของ แหล่งอารยธรรมที่สำคัญใน ภูมิภาคได้อย่างสมเหตุสมผล ชัดเจน พร้อมยกตัวอย่าง ประกอบ พอใช้ : เชื่อมโยงองค์ความรู้จาก กิจกรรมการเรียนรู้และการสอน และ ร่วมกันสรุปความแตกต่างของ แหล่งอารยธรรมที่สำคัญใน ภูมิภาคได้อย่างสมเหตุสมผล ชัดเจน ปรับปรุง : ไม่สามารถเชื่อมโยง องค์ความรู้จากกิจกรรมการเรียนรู้ การสอน และร่วมกันสรุปความ ต่างของแหล่งอารยธรรมที่ สำคัญในภูมิภาคได้

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านคุณลักษณะ อภิปรายความสำคัญของแหล่ง อารยธรรมที่สำคัญในภูมิภาค เอเชียตะวันออกเฉียงใต้	- การถาม – ตอบ - การอภิปราย	- คำถาม - แบบสังเกต พฤติกรรม	ดี : เสนอความสำคัญของแหล่ง อารยธรรมที่สำคัญในภูมิภาค เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่าง สมเหตุสมผล ชัดเจน พร้อม ยกตัวอย่างประกอบ พอใช้ : เสนอความสำคัญของ แหล่งอารยธรรมที่สำคัญใน ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ได้อย่างสมเหตุสมผล ชัดเจน ปรับปรุง : ไม่สามารถเสนอ ความสำคัญของแหล่งอารยธรรม ที่สำคัญในภูมิภาคเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้ได้

บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

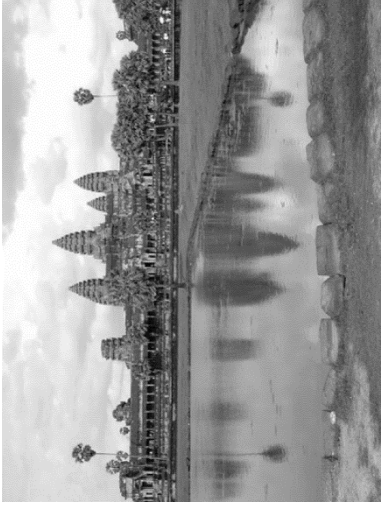
ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

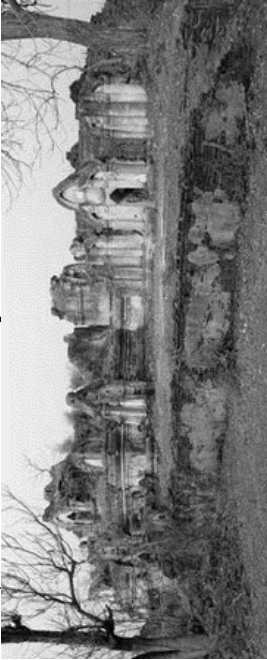
ลงชื่อผู้ตรวจ

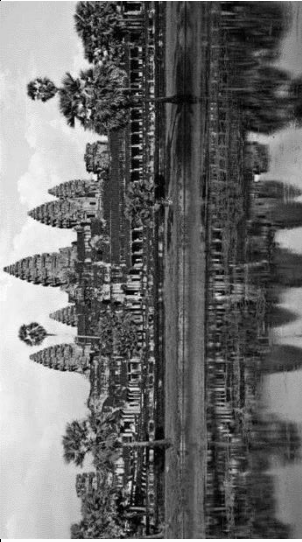
(.....)

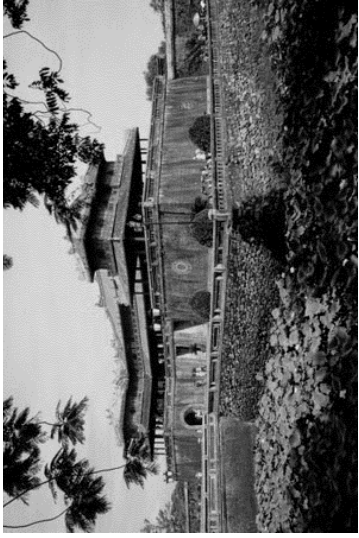
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง แหล่งมรดกโลกภาคพื้นทวีป ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง แหล่งอารยธรรมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
มาตรฐานและตัวชี้วัด ส ๔.๒ ม.๑/๒ ระบุความสำคัญของแหล่งอารยธรรมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ สาระสำคัญ แหล่งมรดกโลกของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นหลักฐานที่แสดงถึงพัฒนาการของภูมิภาคนี้ที่มีคุณค่าอย่างยิ่ง จึงเป็นหน้าที่ของพลเมืองทุกคนที่ต้องอนุรักษ์สืบไป ขอบเขตเนื้อหา แหล่งมรดกโลกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ภาคพื้นทวีป ๑) แหล่งมรดกโลกในประเทศไทย ๒) แหล่งมรดกโลกในประเทศเมียนมาร์ ๓) แหล่งมรดกโลกในประเทศลาว ๔) แหล่งมรดกโลกในประเทศเวียดนาม ๕) แหล่งมรดกโลกในประเทศกัมพูชา ๖) แหล่งมรดกโลกในประเทศมาเลเซีย จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. อธิบายความสัมพันธ์ของแหล่งมรดกโลกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ภาคพื้นทวีปกับ	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ๑. ครูนำภาพนครวัดมาให้นักเรียนพิจารณา พร้อมถามคำถามสำคัญดังนี้  ที่มา : http://www.sac.or.th/databases/searts/th/architecture/gmpu/tem/137-ปราสาทนครวัด.html ๑.๑ “ภาพดังกล่าวคือสถานที่ใด” (นครวัด ประเทศกัมพูชา) ๑.๒ “นครวัดมีความสำคัญอย่างไรต่อภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้” (เป็นมรดกโลกที่ตั้งอยู่ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งแสดงถึงความเจริญรุ่งเรืองของอาณาจักรขอมโบราณบนภูมิภาคนี้) ๒. จากคำตอบของนักเรียน ครูพูดเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนดังนี้ “แหล่งมรดกโลกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีอยู่หลายแหล่งทั้ง	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. ภาพอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ๒. ภาพเมืองหลวงพระบาง ๓. ภาพอาณาจักรพยู ๔. ภาพนครวัด ๕. ภาพเมืองมะละกาและจอร์จทาวน์ ๖. ภาพหมู่โบราณสถานเมืองเว้ ๗. สื่อ Power point แหล่งมรดกโลกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ภาคพื้นทวีป ภาระงาน/ชิ้นงาน กิจกรรม “มรดกโลก มรดกอาเซียน” โดยนักเรียนร่วมกันอธิบายความเป็นมา ความสำคัญ และความสัมพันธ์ของแหล่งมรดกโลกจากภาพที่ครูกำหนดให้กับพัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ขั้นเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง แหล่งมรดกโลกภาคพื้นทวีป ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง แหล่งอารยธรรมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รายวิชา ประวัติศาสตร์ เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	
พัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ภาคพื้นทวีปได้อย่างถูกต้อง ด้านทักษะและกระบวนการ ๒. นำเสนอวิธีการอนุรักษ์แหล่งมรดกโลกของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างสมเหตุสมผล ด้านคุณลักษณะ ๓. วิเคราะห์ความสำคัญของแหล่งมรดกโลกในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างสมเหตุสมผล	ภาคพื้นทวีปและหมู่เกาะ ซึ่งแต่ละแหล่งล้วนมีอิทธิพลต่อพัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในวันนี้ นักเรียนจะได้เรียนรู้จากกิจกรรมการเรียนรู้การสอน เรื่อง แหล่งมรดกโลกภาคพื้นทวีป ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้” ขั้นตอน ๓. นักเรียนทำกิจกรรม “มรดกโลก มรดกอาเซียน” โดยมีรายละเอียดกิจกรรม ดังนี้ ๓.๑ นักเรียนแบ่งกลุ่มจำนวน ๖ กลุ่ม ๓.๒ นักเรียนแต่ละกลุ่มรับผิดชอบศึกษาภาพแหล่งมรดกโลกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้กลุ่มละ ๑ แหล่ง ดังนี้ กลุ่มที่ ๑ ภาพอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย  ที่มา : https://th.wikipedia.org/wiki/ไฟล์:อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย_NO2.jpg

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง แหล่งมรดกโลกภาคพื้นทวีป ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เรื่อง แหล่งอารยธรรมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รายวิชา ประวัติศาสตร์ เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	กลุ่มที่ ๒ ภาพเมืองหลวงพระบาง  ที่มา : https://blog.bangkokair.com/5-อันดับสถานที่เที่ยวหล/ กลุ่มที่ ๓ ภาพอาณาจักรพยู  ที่มา : http://aseannotes.blogspot.com/2014/08 /blog-post_9.html	
---	---	--

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง แหล่งมรดกโลกภาคพื้นทวีป ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เรื่อง แหล่งอารยธรรมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รายวิชา ประวัติศาสตร์ เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		กลุ่มที่ ๔ ภาพนครวัด  ที่มา : https://www.tnews.co.th/contents/331981 กลุ่มที่ ๕ ภาพเมืองมะละกาและจอร์จทาวน์  ที่มา : https://www.premiumworldtour.com/content/13941 /รวม-5-หัวเมืองดังแห่งมาเลเซีย
---	--	---

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง แหล่งมรดกโลกภาคพื้นทวีป ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เรื่อง แหล่งอารยธรรมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รายวิชา ประวัติศาสตร์ เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	กลุ่มที่ ๖ ภาพหมู่โบราณสถานเมืองเว้  ที่มา : http://aseannotes.blogspot.com/2014/07/1.html ๓.๓ นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาความเป็นมา ความสำคัญ พร้อมร่วมกันอธิบายความสัมพันธ์ของแหล่งมรดกโลกจากภาพดังกล่าวกับพัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ๓.๔ นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาอธิบายความเป็นมา ความสำคัญ และความสัมพันธ์ของแหล่งมรดกโลกจากภาพดังกล่าวกับพัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้หน้าชั้นเรียน ๓.๕ ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปกิจกรรม “มรดกโลก มรดกอาเซียน” ๔. ครูและนักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ความสำคัญของแหล่งมรดกโลกในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ภาคพื้นทวีป จากคำถามสำคัญต่อไปนี้ ๔.๑ “แหล่งมรดกโลกในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ภาคพื้นทวีป ส่วนใหญ่ได้ถือพิธีพล หรือแนวคิดมาจากสิ่งใด” (อิทธิพลทางด้านความเชื่อและศาสนา หรือการรับเอาวัฒนธรรมความเชื่อจากจีนและอินเดีย)
---	--

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง แหล่งมรดกโลกภาคพื้นทวีป ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง แหล่งอารยธรรมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รายวิชา ประวัติศาสตร์ เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	๔.๒ “มีแหล่งมรดกโลกในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ภาคพื้นทวีปใต้บ้างที่ได้รับอิทธิพลมาจากชาติตะวันตก” (เมืองมะละกาและจอร์จทาวน์) ๔.๓ “แหล่งมรดกโลกในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ภาคพื้นทวีปมีความสำคัญอย่างไร” (แสดงให้เห็นถึงพัฒนาการที่มีมาอย่างยาวนานเห็นถึงคุณค่าของสิ่งที่มีมนุษยชาติสร้างขึ้น) ขั้นสรุป ๕. ครูให้นักเรียนร่วมกันนำเสนอวิธีการอนุรักษ์แหล่งมรดกโลกของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ภาคพื้นทวีป ดังนี้ ๕.๑ ครูถามคำถามสำคัญดังนี้ “เหตุใดนักเรียนต้องร่วมกันอนุรักษ์แหล่งมรดกโลกของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ภาคพื้นทวีป” (เพราะแหล่งมรดกโลกของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นหลักฐานที่แสดงถึงพัฒนาการของภูมิภาคนี้ที่มีคุณค่าอย่างยิ่ง จึงเป็นหน้าที่ของพลเมืองทุกคนที่ต้องอนุรักษ์สืบไป) ๕.๒ นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันนำเสนอวิธีการอนุรักษ์แหล่งมรดกโลกของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ภาคพื้นทวีปหน้าชั้นเรียน ๕.๓ ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปวิธีการอนุรักษ์แหล่งมรดกโลกของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ภาคพื้นทวีป
---	---

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายความสัมพันธ์ของแหล่งมรดกโลกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ภาคพื้นทวีปกับพัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ภาคพื้นทวีป	- การถาม – ตอบ	- คำถาม - สื่อ Power point แหล่งมรดกโลกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ภาคพื้นทวีป - กิจกรรม “มรดกโลก มรดกอาเซียน”	ดี : เชื่อมโยงองค์ความรู้จากกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกันอภิปรายเพื่อหาข้อสรุปเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของแหล่งมรดกโลกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ภาคพื้นทวีปกับพัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ภาคพื้นทวีปแล้วบอกรายละเอียดความสัมพันธ์ดังกล่าวได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน พร้อมยกตัวอย่างประกอบ พอใช้ : เชื่อมโยงองค์ความรู้จากกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกันอภิปรายเพื่อหาข้อสรุปเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของแหล่งมรดกโลกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ภาคพื้นทวีปกับพัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ภาคพื้นทวีปแล้วบอกรายละเอียดความสัมพันธ์ดังกล่าวได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน ปรับปรุง : ไม่สามารถเชื่อมโยงองค์ความรู้จากกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกันอภิปรายเพื่อหาข้อสรุปเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของแหล่งมรดกโลกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ภาคพื้นทวีปกับพัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ภาคพื้นทวีปแล้วบอกรายละเอียดความสัมพันธ์ดังกล่าวได้

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านทักษะ/กระบวนการ นำเสนอวิธีการอนุรักษ์แหล่งมรดกโลกของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	- การถาม – ตอบ - กระบวนการกลุ่ม - การนำเสนอ	- คำถาม	ดี : ร่วมกันอภิปรายสรุปวิธีการอนุรักษ์แหล่งมรดกโลกของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และนำเสนอวิธีการดังกล่าวหน้าชั้นเรียนได้อย่างสมเหตุสมผล ชัดเจน พร้อมยกตัวอย่างประกอบ พอใช้ : ร่วมกันอภิปรายสรุปวิธีการอนุรักษ์แหล่งมรดกโลกของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และนำเสนอวิธีการดังกล่าวหน้าชั้นเรียนได้อย่างสมเหตุสมผล ชัดเจน ปรับปรุง : ไม่สามารถร่วมกันอภิปรายสรุปวิธีการอนุรักษ์แหล่งมรดกโลกของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และนำเสนอวิธีการดังกล่าวหน้าชั้นเรียนได้
ด้านคุณลักษณะ วิเคราะห์ความสำคัญของแหล่งมรดกโลกในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	- การถาม – ตอบ	- คำถาม	ดี : อภิปรายความสำคัญของแหล่งมรดกโลกในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างสมเหตุสมผล ชัดเจน พร้อมยกตัวอย่างประกอบ พอใช้ : อภิปรายความสำคัญของแหล่งมรดกโลกในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างสมเหตุสมผล ชัดเจน ปรับปรุง : ไม่สามารถอภิปรายความสำคัญของแหล่งมรดกโลกในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้

บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

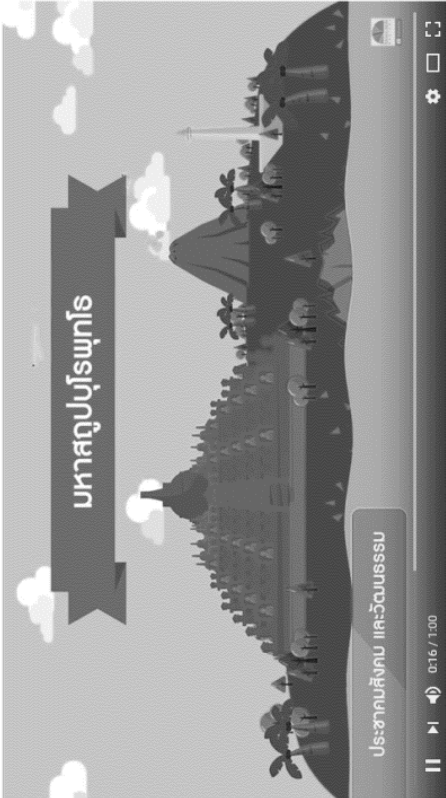
ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง แหล่งมรดกโลกบนกลุ่มเกาะ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง แหล่งอารยธรรมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รายวิชา ประวัติศาสตร์ เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
มาตรฐานและตัวชี้วัด ส ๔.๒ ม.๑/๒ ระบุความสำคัญของแหล่งอารยธรรมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ สาระสำคัญ แหล่งมรดกโลกของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นหลักฐานที่แสดงถึงพัฒนาการของภูมิภาคนี้ที่มีคุณค่าอย่างยิ่ง จึงเป็นหน้าที่ของพลเมืองทุกคนที่ต้องอนุรักษ์สืบไป ขอบเขตเนื้อหา แหล่งมรดกโลกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้บนกลุ่มเกาะ ๑) แหล่งมรดกโลกในฟิลิปปินส์ ๒) แหล่งมรดกโลกในประเทศอินโดนีเซีย จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. อธิบายความสัมพันธ์ของแหล่งมรดกโลกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้บนกลุ่มเกาะกับพัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้บนกลุ่มเกาะได้อย่างถูกต้อง	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ๑. ครูนำวิดีโอ เรื่อง รู้ไว้ช่วย...ประชาคมอาเซียน ทาง ช่องททบ.๕ Ep ๑๓๕ บูโรพุโธ จากนั้นครูถามคำถามสำคัญ ดังนี้  ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=RmO1LniEzy8 ๑.๑ “มหาสุปโปรพุโธ ตั้งอยู่ประเทศใด และประเทศดังกล่าวมีลักษณะประเทศเป็นแบบใด” (ประเทศอินโดนีเซีย มีลักษณะประเทศเป็นกลุ่มเกาะ) ๑.๒ “มหาสุปโปรพุโธมีความสำคัญอย่างไรต่อภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้” (เป็นมรดกโลกที่ตั้งอยู่ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งแสดงถึงความเจริญรุ่งเรืองของศาสนาพุทธในภูมิภาคนี้)	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. วิดีทัศน์ เรื่อง รู้ไว้ช่วย...ประชาคมอาเซียน ๒. สื่อ Power point แหล่งมรดกโลกบนกลุ่มเกาะ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ๓. สลากชื่อสถานที่มรดกโลกในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ๔. แผนที่รู้จักเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ภาระงาน/ชิ้นงาน ๑. กิจกรรม “ปักหมุด...รู้จักมรดกโลก” โดยให้นักเรียนร่วมกันระบุตำแหน่งที่ตั้งของแหล่งมรดกโลกบนกลุ่มเกาะ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ๒. การนำเสนอแนวทางการอนุรักษ์แหล่งมรดกโลกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง แหล่งมรดกโลกบนกลุ่มเกาะ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง แหล่งอารยธรรมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชา ประวัติศาสตร์ เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
ด้านทักษะและกระบวนการ ๒. นำเสนอวิธีการอนุรักษ์แหล่งมรดกโลกของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างสมเหตุสมผล ด้านคุณลักษณะ ๓. วิเคราะห์ความสำคัญของแหล่งมรดกโลกในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างสมเหตุสมผล	๒. จากคำตอบของนักเรียน ครูพูดเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนดังนี้ “นอกจากแหล่งมรดกโลกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ภาคพื้นทวีปที่นักเรียนได้เรียนรู้จากคาบที่แล้ว ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ยังมีแหล่งมรดกโลกบนกลุ่มเกาะอีกด้วย ซึ่งในวันนี้เราจะได้เรียนรู้จากกิจกรรมการเรียนรู้การสอนเรื่อง แหล่งมรดกโลกบนกลุ่มเกาะ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้” ขั้นตอน ๓. ครูบรรยายโดยใช้สื่อ Power point เรื่อง แหล่งมรดกโลกบนกลุ่มเกาะ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ได้แก่ ประเทศอินโดนีเซีย และฟิลิปปินส์ พร้อมถามคำถามสำคัญ ดังนี้ ๓.๑ “แหล่งมรดกโลกบนกลุ่มเกาะ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ส่วนใหญ่ได้ถือสิทธิ์พล หรือแนวคิดมาจากสิ่งใด” (อิทธิพลความเชื่อทางศาสนา) ๓.๒ “มีแหล่งมรดกโลกบนกลุ่มเกาะ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ใดบ้างที่ได้รับอิทธิพลมาจากชาติตะวันตก” (โยสลัฟโรกแห่งฟิลิปปินส์) ๓.๓ “ท่ามกลางการนับถือศาสนาอิสลาม เหตุใดจึงปรากฏศาสนสถานของพุทธขนาดใหญ่ ในประเทศอินโดนีเซีย” (ในอดีตมีการนับถือพระพุทธศาสนาแบบมหายาน โดยพระพุทธศาสนาได้รุ่งเรืองมาก ประมาณพุทธศตวรรษที่ ๑๒ ต่อมาเมื่ออิสลามได้ขยายอำนาจครอบงำอินโดนีเซีย ชาวอินโดนีเซียส่วนใหญ่จึงเปลี่ยนมานับถือศาสนาอิสลาม ทำให้พระพุทธศาสนาแทบจะหายไปจากอินโดนีเซียในปัจจุบัน)	

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง แหล่งมรดกโลกบนกลุ่มเกาะ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เรื่อง แหล่งอารยธรรมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รายวิชา ประวัติศาสตร์ เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	
๒) “แหล่งมรดกโลกในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ บนกลุ่มเกาะ มีความสำคัญอย่างไร” (แสดงให้เห็นถึงพัฒนาการที่มีมาอย่างยาวนาน เห็นถึงคุณค่าของสิ่งที่มีมนุษยชาติสร้างขึ้น) ขั้นสรุป ๕. ครูให้นักเรียนร่วมกันนำเสนอวิธีการอนุรักษ์แหล่งมรดกโลกของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้บนกลุ่มเกาะ ดังนี้ ๕.๑ ครูถามคำถามสำคัญดังนี้ “เหตุใดนักเรียนต้องร่วมกันอนุรักษ์แหล่งมรดกโลกของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้บนกลุ่มเกาะ” (เพราะแหล่งมรดกโลกของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นหลักฐานที่แสดงถึงพัฒนาการของภูมิภาคนี้ที่มีคุณค่าอย่างยิ่ง จึงเป็นหน้าที่ของพลเมืองทุกคนที่ต้องอนุรักษ์สืบไป) ๕.๒ นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันนำเสนอวิธีการอนุรักษ์แหล่งมรดกโลกของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้บนกลุ่มเกาะหน้าชั้นเรียน ๕.๓ ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปวิธีการอนุรักษ์แหล่งมรดกโลกของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้บนกลุ่มเกาะ	

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายความสัมพันธ์ของแหล่งมรดกโลกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้กับกลุ่มเกาะกับพัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้กับกลุ่มเกาะ	- การถาม – ตอบ	- คำถาม - สื่อ Power point แหล่งมรดกโลกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้กับกลุ่มเกาะ - กิจกรรม “ปักหมุด...รู้จุดมรดกโลก”	ดี : เชื่อมโยงองค์ความรู้จากกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกันอภิปรายเพื่อหาข้อสรุปเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของแหล่งมรดกโลกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้กับกลุ่มเกาะกับพัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้กับกลุ่มเกาะ และบอกรายละเอียดความสัมพันธ์ดังกล่าวได้อย่างถูกต้องชัดเจน พร้อมยกตัวอย่างประกอบ พอใช้ : เชื่อมโยงองค์ความรู้จากกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกันอภิปรายเพื่อหาข้อสรุปเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของแหล่งมรดกโลกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้กับกลุ่มเกาะกับพัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้กับกลุ่มเกาะ และบอกรายละเอียดความสัมพันธ์ดังกล่าวได้อย่างถูกต้องชัดเจน ปรับปรุง : ไม่สามารถเชื่อมโยงองค์ความรู้จากกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกันอภิปรายเพื่อหาข้อสรุปเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของแหล่งมรดกโลกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้กับกลุ่มเกาะกับพัฒนาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียง

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
			ได้บนกลุ่มเกาะ และบอก รายละเอียดความสัมพันธ์ ดังกล่าว ได้
ด้านทักษะ/กระบวนการ นำเสนอวิธีการอนุรักษ์แหล่งมรดกโลกของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	- การถาม – ตอบ - กระบวนการกลุ่ม - การนำเสนอ	- คำถาม	ดี : ร่วมกันอภิปรายสรุปวิธีการอนุรักษ์แหล่งมรดกโลกของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และนำเสนอวิธีการดังกล่าว หน้าชั้นเรียนได้อย่างสมเหตุสมผล ชัดเจน พร้อมยกตัวอย่างประกอบ พอใช้ : ร่วมกันอภิปรายสรุปวิธีการอนุรักษ์แหล่งมรดกโลกของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และนำเสนอวิธีการดังกล่าว หน้าชั้นเรียนได้อย่างสมเหตุสมผล ชัดเจน ปรับปรุง : ไม่สามารถร่วมกัน อภิปรายสรุปวิธีการอนุรักษ์แหล่งมรดกโลกของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และนำเสนอวิธีการดังกล่าวหน้าชั้นเรียนได้
ด้านคุณลักษณะ วิเคราะห์ความสำคัญของแหล่งมรดกโลกในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	- การถาม – ตอบ	- คำถาม	ดี : อภิปรายความสำคัญของแหล่งมรดกโลกในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างสมเหตุสมผล ชัดเจน พร้อมยกตัวอย่างประกอบ พอใช้ : อภิปรายความสำคัญของแหล่งมรดกโลกในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างสมเหตุสมผล ชัดเจน ปรับปรุง : ไม่สามารถ อภิปรายความสำคัญของแหล่งมรดกโลกในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้

บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

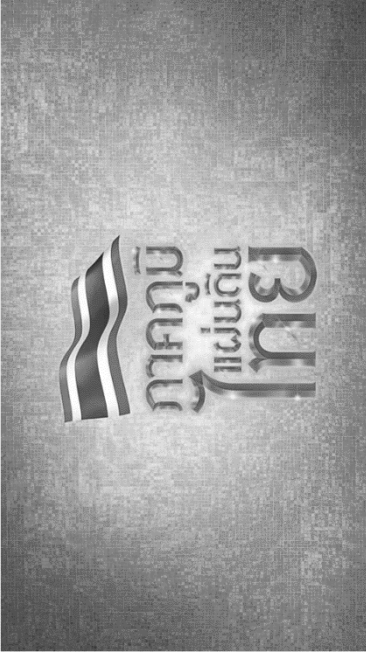
.....

ลงชื่อผู้สอน
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง อิทธิพลของอารยธรรมโบราณที่มีผลต่อพัฒนาการของไทย			เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	เรื่อง แหล่งอารยธรรมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รายวิชา ประวัติศาสตร์		
มาตรฐานและตัวชี้วัด ส ๔.๒ ม.๑/๒ ระบุความสำคัญของแหล่งอารยธรรมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ สาระสำคัญ แหล่งอารยธรรมโบราณคือตัวบ่งชี้รากฐานความเจริญรุ่งเรืองและความเสื่อมถอยในอดีต ซึ่งเราสามารถนำมาเป็นบทเรียนในการศึกษาและพัฒนาปัจจุบันและอนาคตให้ดียิ่งขึ้น ขอบเขตเนื้อหา อิทธิพลของอารยธรรมโบราณที่มีผลต่อพัฒนาการของไทย ๑) พัฒนาการด้านศาสนาและความเชื่อ ๒) พัฒนาการด้านเศรษฐกิจ ๓) พัฒนาการด้านสังคม และวัฒนธรรม จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านความรู้ ๑. อธิบายลักษณะของอารยธรรมโบราณที่มีผลต่อพัฒนาการของไทยได้ถูกต้อง	กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำ ๑. ครูนำเสนอวีดิทัศน์ เรื่อง ภาคภูมิแผ่นดินไทย : The Pride of Thailand (Official) จากนั้นครูตั้งประเด็นคำถามเพื่อให้นักเรียนร่วมกันตอบ ดังนี้  ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=QC1pujZM-og ๑.๑ “จากการรับชมวีดิทัศน์ ภาคภูมิแผ่นดินไทย นักเรียนมีความภาคภูมิใจในความเป็นไทยเรื่องใดบ้าง” (พิจารณาจากคำตอบของนักเรียนโดยอยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน) ๑.๒ “นักเรียนคิดว่าอารยธรรมโบราณมีอิทธิพลต่ออารยธรรมไทยหรือไม่ อย่างไร” (มี โดยอารยธรรมโบราณเป็นรากฐานในการสร้างสรรค์อารยธรรมไทย)	สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ๑. วีดิทัศน์ เรื่อง ภาคภูมิแผ่นดินไทย : The Pride of Thailand ๒. สื่อ Power point เรื่อง อิทธิพลของอารยธรรมโบราณที่มีผลต่อพัฒนาการของไทย ๓. กระดาษปฐพี ภาระงาน/ชิ้นงาน ๑. วิเคราะห์พัฒนาการของอารยธรรมโบราณที่มีผลต่อพัฒนาการของไทย ทั้งทางด้านศาสนาและความเชื่อ สังคม วัฒนธรรม และบันทึกลงในสมุดประจำวิชา ๒. กิจกรรม “สืบค้นที่มา...วิเคราะห์พัฒนาการไทย” โดยนักเรียนระดมสมองสืบค้น และวิเคราะห์อิทธิพลของอารยธรรมโบราณที่มีผลต่อพัฒนาการของไทย และเขียนลงในกระดาษปฐพี	

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง อิทธิพลของอารยธรรมโบราณที่มีผลต่อพัฒนาการของไทย เรื่อง แหล่งอารยธรรมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รายวิชา ประวัติศาสตร์ เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑		
ด้านทักษะและกระบวนการ ๒. วิเคราะห์อิทธิพลของอารยธรรมโบราณที่มีผลต่อพัฒนาการของไทย ทั้งทางด้านศาสนาและความเชื่อ สังคมและวัฒนธรรมได้อย่างสมเหตุสมผล ด้านคุณลักษณะ ๓. วิเคราะห์ความสำคัญของอารยธรรมโบราณที่มีผลต่อพัฒนาการของไทยได้อย่างสมเหตุสมผล	๒. จากคำตอบของนักเรียน ครูพูดเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนดังนี้ “อารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ล้วนเป็นรากฐานสำคัญในการสร้างสรรค์อารยธรรมไทย ซึ่งในวันนี้ก็เรียนจะได้เรียนรู้จากกิจกรรมการเรียนรู้การสอน เรื่อง อิทธิพลของอารยธรรมโบราณที่มีผลต่อพัฒนาการของไทย” ขั้นตอน ๓. ครูอธิบายอิทธิพลของอารยธรรมโบราณที่มีผลต่อพัฒนาการของไทย ประกอบการใช้สื่อ Power point พร้อมตั้งคำถามกระตุ้นความคิด ดังนี้ “เอกลักษณะในความเป็นไทย ส่วนใหญ่ได้รับอิทธิพลมาจากเรื่องใด” (ศาสนา ความเชื่อ วิถีชีวิต) ๔. นักเรียนทำกิจกรรม “สืบค้นที่มา...วิเคราะห์พัฒนาการไทย” โดยมีรายละเอียดกิจกรรมดังนี้ ๔.๑ ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น ๓ กลุ่ม ๔.๒ นักเรียนแต่ละกลุ่มใช้กระบวนการสืบค้น และวิเคราะห์ เรื่องอิทธิพลของอารยธรรมโบราณที่มีผลต่อพัฒนาการของไทย ในหัวข้อต่อไปนี้ กลุ่มที่ ๑ พัฒนาการด้านศาสนาและความเชื่อ กลุ่มที่ ๒ พัฒนาการด้านเศรษฐกิจ กลุ่มที่ ๓ พัฒนาการด้านสังคม และวัฒนธรรม	

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง อิทธิพลของอารยธรรมโบราณที่มีผลต่อพัฒนาการของไทย เรื่อง แหล่งอารยธรรมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รายวิชา ประวัติศาสตร์ เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	
	๔.๓ นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันระดมสมองสืบค้น และวิเคราะห์เรื่อง อิทธิพลของอารยธรรมโบราณที่มีผลต่อพัฒนาการของไทย และเขียนลงบนกระดานปฐพีที่ครูเตรียมไว้ โดยให้เวลาในการทำกิจกรรม ๒๐ นาที ๔.๔ นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอและร่วมกันสรุปความรู้ลงสมุดประจำวิชา ขั้นสรุป ๕. ครูและนักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ความสำคัญของแหล่งอารยธรรมโบราณที่มีผลต่อพัฒนาการของไทย โดยใช้คำถามวัดความเข้าใจดังนี้ “นักเรียนคิดว่าแหล่งอารยธรรมโบราณมีความสำคัญต่อพัฒนาการของประเทศไทยอย่างไร” (แหล่งอารยธรรมโบราณคือตัวบ่งชี้รากฐานความเจริญรุ่งเรืองและความเสื่อมถอยในอดีต ซึ่งเป็นบทเรียนที่ดีที่เรานำมาประยุกต์ใช้เพื่อทำให้ปัจจุบันและอนาคตดีขึ้น)

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายอิทธิพลของ อารยธรรมโบราณที่มีผลต่อ พัฒนาการของไทย	- การถาม – ตอบ	- คำถาม	ดี : บอกอิทธิพลของอารย ธรรมโบราณที่มีผลต่อ พัฒนาการของไทยได้อย่าง ถูกต้อง ชัดเจน และครบถ้วน พอใช้ : บอกอิทธิพลของ อารยธรรมโบราณที่มีผลต่อ พัฒนาการของไทยได้อย่าง ถูกต้อง ชัดเจน ปรับปรุง : ไม่สามารถบอก อิทธิพลของอารยธรรมโบราณ ที่มีผลต่อพัฒนาการของไทย ได้
ด้านทักษะ/กระบวนการ วิเคราะห์อิทธิพลของอารยธรรม โบราณที่มีผลต่อพัฒนาการของไทย ทั้งทางด้านศาสนาและความเชื่อ สังคมและวัฒนธรรม	- การถาม – ตอบ	- คำถาม - กิจกรรม “สืบค้นที่มา... วิเคราะห์ พัฒนาการไทย”	ดี : อภิปรายพัฒนาการของ อารยธรรมโบราณที่มีผลต่อ พัฒนาการของไทย ทั้ง ทางด้านศาสนาและความเชื่อ สังคมและวัฒนธรรมได้อย่าง สมเหตุสมผล ชัดเจน พร้อม ยกตัวอย่างประกอบ พอใช้ : อภิปรายพัฒนาการ ของอารยธรรมโบราณที่มีผล ต่อพัฒนาการของไทย ทั้ง ทางด้านศาสนาและความเชื่อ สังคมและวัฒนธรรมได้อย่าง สมเหตุสมผล ชัดเจน ปรับปรุง : ไม่สามารถ อภิปรายพัฒนาการของอารย ธรรมโบราณที่มีผลต่อ พัฒนาการของไทย ทั้ง ทางด้านศาสนาและความเชื่อ สังคมและวัฒนธรรมได้

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านคุณลักษณะ วิเคราะห์ความสำคัญของอารยธรรมโบราณที่มีผลต่อพัฒนาการของไทย	- การถาม – ตอบ ทักษะการอภิปราย	- คำถามแบบ สังเกตพฤติกรรม	ดี : อภิปรายความสำคัญของอารยธรรมโบราณที่มีผลต่อพัฒนาการของไทยได้อย่างสมเหตุสมผล ชัดเจน พร้อมยกตัวอย่างประกอบ พอใช้ : อภิปรายความสำคัญของอารยธรรมโบราณที่มีผลต่อพัฒนาการของไทยได้อย่างสมเหตุสมผล ชัดเจน ปรับปรุง : ไม่สามารถอภิปรายความสำคัญของอารยธรรมโบราณที่มีผลต่อพัฒนาการของไทยได้

บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายอิทธิพลของ อารยธรรมโบราณที่มีผลต่อ พัฒนาการของไทย	- การถาม – ตอบ	- คำถาม	ดี : บอกอิทธิพลของอารย ธรรมโบราณที่มีผลต่อ พัฒนาการของไทยได้อย่าง ถูกต้อง ชัดเจน และครบถ้วน พอใช้ : บอกอิทธิพลของ อารยธรรมโบราณที่มีผลต่อ พัฒนาการของไทยได้อย่าง ถูกต้อง ชัดเจน ปรับปรุง : ไม่สามารถบอก อิทธิพลของอารยธรรมโบราณ ที่มีผลต่อพัฒนาการของไทย ได้
ด้านทักษะ/กระบวนการ วิเคราะห์อิทธิพลของอารยธรรม โบราณที่มีผลต่อพัฒนาการของไทย ทั้งทางด้านศาสนาและความเชื่อ สังคมและวัฒนธรรม	- การถาม – ตอบ	- คำถาม - กิจกรรม “สืบค้นที่มา... วิเคราะห์ พัฒนาการไทย”	ดี : อภิปรายพัฒนาการของ อารยธรรมโบราณที่มีผลต่อ พัฒนาการของไทย ทั้ง ทางด้านศาสนาและความเชื่อ สังคมและวัฒนธรรมได้อย่าง สมเหตุสมผล ชัดเจน พร้อม ยกตัวอย่างประกอบ พอใช้ : อภิปรายพัฒนาการ ของอารยธรรมโบราณที่มีผล ต่อพัฒนาการของไทย ทั้ง ทางด้านศาสนาและความเชื่อ สังคมและวัฒนธรรมได้อย่าง สมเหตุสมผล ชัดเจน ปรับปรุง : ไม่สามารถ อภิปรายพัฒนาการของอารย ธรรมโบราณที่มีผลต่อ พัฒนาการของไทย ทั้ง ทางด้านศาสนาและความเชื่อ สังคมและวัฒนธรรมได้

บรรณานุกรม

- จันทร์ฉาย ภัคธิดา. ประวัติศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียงใหม่. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย
รามคำแหง, ๒๕๔๗.
- เจนจิรา เจริญชีพ. (๒๕๖๐). สุดอลังการ!! "นครวัด" เทวสถานมหัศจรรย์ สร้างด้วยก้อนหินจำนวนมหาศาล
...มากกว่าหินที่ใช้สร้างพีระมิดทั้งอียิปต์รวมกัน!! [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ ๙ กุมภาพันธ์
๒๕๖๒. เข้าถึงได้จาก <https://www.tnews.co.th/contents/331981>
- ทรูปลูกปัญญา. (๒๕๖๒). แผนที่แนวเทือกเขาและแม่น้ำสำคัญของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้.
[ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒. เข้าถึงได้จาก http://www.truelookpanya.com/data/product/uploads/other4.SO_M1_12_21.png
- ไทยรัฐออนไลน์. (๒๕๕๕). ขอพรเทพทั้ง ๗ ย่านราชประสงค์ รับเทศกาลสงกรานต์. [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ ๙
กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒. เข้าถึงได้จาก https://sites.google.com/site/rxbrureuxngkhnmtthy/_/rsrc/1472850304981/home/prawati-khnmtthy/70940_full.jpg
- ธัญพร จิตะกาญจน์. (๒๕๕๗). การประกาศอิสรภาพและยุทธหัตถี. [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ ๙ กุมภาพันธ์
๒๕๖๒. เข้าถึงได้จาก <https://sites.google.com/site/janenatporn/kar-prakas-xisr-phaph-elea-yuththhatthi>
- นันทนัช จันลาศรี. (๒๕๕๙). ประวัติสงครามโลกครั้งที่ ๑. [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒. เข้าถึง
ได้จาก http://nipawanwadfun.blogspot.com/2016/09/blog-post_19.html
- บางกอกแอร์เวย์. (๒๕๖๒). ๕ อันดับสถานที่เที่ยวหลวงพระบาง เมืองมรดกโลกของประเทศลาว.
[ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒. เข้าถึงได้จาก <https://blog.bangkokair.com/5-อันดับสถานที่เที่ยวหลวง/>
- บ้านจอมยุทธ. (๒๕๖๒). ภูมิศาสตร์ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้. [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ ๙ กุมภาพันธ์
๒๕๖๒. เข้าถึงได้จาก https://www.baanjommyut.com/library_2/southeast_asia/index.html
- บุษยพัชร ชิตพงษ์. (๒๕๕๗). วัดเจติยเจ็ดแถว จังหวัดสุโขทัย. [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒.
เข้าถึงได้จาก http://thai-history-art-tourism.blogspot.com/2014/03/blog-post_4.html
- พรีเมียม เวิลด์ ทัวร์. (๒๕๕๙). รวม ๕ หัวเมืองดั่งแห่งมาเลเซีย. [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒.
เข้าถึงได้จาก <https://www.premiumworldtour.com/content/13914/รวม-5-หัวเมืองดั่งแห่งมาเลเซีย>
- พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติเฉลิมพระเกียรติ. (๒๕๖๒). โบราณสถานบ้านเชียง. [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ ๙
กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒. เข้าถึงได้จาก <http://museum.socanth.tu.ac.th/>
- พุทธะ. (๒๕๖๒). ปรีณิพพาน ทรงประทานปัจฉิมโอวาท. [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒. เข้าถึง
ได้จาก <https://www.phuttha.com/พระพุทธเจ้า/ปรีณิพพาน/ทรงประทานปัจฉิมโอวาท>
- มดตัวน้อยตัวนิด [นามแฝง]. (๒๕๖๒). การเลิกทาสและไพร่ในประเทศไทย. [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ ๙
กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒. เข้าถึงได้จาก <https://board.postjung.com/995033>

มติชนออนไลน์. (๒๕๖๐). หน้า ๑ หนังสือพิมพ์มติชนรายวัน ฉบับวันจันทร์ที่ ๒๑ สิงหาคม พ.ศ.๒๕๖๐.

[ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒. เข้าถึงได้จาก https://www.matichon.co.th/newspaper-cover/news_635664

มิวเซียมไทยแลนด์. (๒๕๖๒). กฎหมายตราสามดวง. [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒. เข้าถึงได้จาก <http://www.museumthailand.com/th/562/storytelling/กฎหมายตราสามดวง/>

รัชฎา ดุ่มทอง. (๒๕๖๒). พ่อขุนรามคำแหง. [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒. เข้าถึงได้จาก <https://sites.google.com/site/keiywkabphxkhunramkhahaeng/home>

โรงแรมดุสิตธานี. (๒๕๕๙). อิ่มอร่อยในเทศกาลตรุษจีน ๒๕๕๙ ที่ ดุสิตธานี หัวหิน. [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒. เข้าถึงได้จาก https://www.dusit.com/dusitthani/huahin/wp-content/uploads/sites/32/2016/02/DTHH_Home_Happening_Chinese-Carvery-Buffer.jpg

ลำเจียก สองสีดา. (๒๕๖๒). มรดกโลกในเวียดนาม ๑ : หมู่โบราณสถานเมืองเว้. [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒. เข้าถึงได้จาก <http://aseannotes.blogspot.com/2104/07/1.html>

วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. (๒๕๖๒). อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย. [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒. เข้าถึงได้จาก https://th.wikipedia.org/wiki/ไฟล์:อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย_INO2.jpg

_____. (๒๕๖๒). Association of Southeast Asian Nations. [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒. เข้าถึงได้จาก https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/5/5e/Association_of_Southeast_Asian_Nations_%28orthographic_projection%29.svg/220px-ssociation_of_Southeast_Asian_Nations_%28orthographic_projection%29.svg.png

_____. (๒๕๖๒). Franco-Siamese War. [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒. เข้าถึงได้จาก https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/0/0d/The_French_Wolf_and_The_Siamese_Lamb.jpg

_____. (๒๕๖๒). History of Thailand. [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒. เข้าถึงได้จาก https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/9/91/Siamese_territorial_concessions_%281867-1909%29_with_flags.gif/220px-Siamese_territorial_concessions_%281867-1909%29_with_flags.gif

วิกิแวนด์. (๒๕๖๒). จารึกพ่อขุนรามคำแหง. [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒. เข้าถึงได้จาก <http://www.wikiwand.com/th/จารึกพ่อขุนรามคำแหง>

_____. (๒๕๖๒). เจ้าพระยาโกษาธิบดี (ปาน). [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒. เข้าถึงได้จาก [http://www.wikiwand.com/th/เจ้าพระยาโกษาธิบดี_\(ปาน\)](http://www.wikiwand.com/th/เจ้าพระยาโกษาธิบดี_(ปาน))

ศิริพจน์ เหล่ามานะเจริญ. (๒๕๖๐). พระเยซูคริสต์ ไม่ได้ประสูติในวันคริสต์มาส. [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒. เข้าถึงได้จาก <https://www.gqthailand.com/talk/article/jesus-History>

ศิวพร ชัยประสิทธิกุล. ประวัติศาสตร์ตะวันออกเฉียงใต้โดยสังเขป. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๔๙.

ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร. (๒๕๖๒). ปราสาทนครวัด. [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒. เข้าถึงได้จาก <http://www.sac.or.th/databases/seaarts/th/architectureth/กัมพูชา/item/๑๓๗-ปราสาทนครวัด.html>

สถานีโทรทัศน์นิว ๑๘. (๒๕๖๑). วันนี้มีอะไร. [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒. เข้าถึงได้จาก <http://www.newtv.co.th/news/14321>

สนุกดอทคอม. (๒๕๖๒). วันตรุษจีน ๒๕๖๒ ประวัติวันตรุษจีน หรือปีไหมจีน. [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒. เข้าถึงได้จาก <https://s.isanook.com/ca/0/ud/189/945871/๙๘๒๙๗๓.jpg>

_____. (๒๕๖๑). วันเสียวกรศรีอยุธยาครั้งที่สอง ใน “หนึ่งด้าวฟ้าเดียว”. [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒. เข้าถึงได้จาก <https://www.sanook.com/movie/๗๘๖๘๕/gallery/568921/>

สมัชชา ช่วยเกิด. (๒๕๖๒). เครื่องสังคโลก. [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒. เข้าถึงได้จาก <https://sites.google.com/site/samachayamala/1-kheruxng-sangkh-lok>

สมาน สุตโต. (๒๕๕๙). กรมศิลป์ อนุรักษ์เตาทุเรียง. [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒. เข้าถึงได้จาก <https://www.posttoday.com/life/life/449815>

สุจิตต์ วงษ์เทศ. (๒๕๕๙). ลายขวัญ บนหน้ากลองมโหระทึก. [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒. เข้าถึงได้จาก https://www.matichonweekly.com/column/article_17958

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. **ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, ๒๕๕๑.

เสถียรพงศ์ ใจเย็น. (๒๕๖๒). มรดกโลกในเมียนมาร์ ๑ : กลุ่มเมืองโบราณอาณาจักรพยู. [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒. เข้าถึงได้จาก http://aseannotes.blogspot.com/2014/08/blog-post_9.html

เสาวลักษณ์ นาแป้น. (๒๕๖๒). ศึกบางแก้ว. [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒. เข้าถึงได้จาก <https://taanijie.wordpress.com/บทที่2/>

หอสมุดแห่งชาติรัชชังคลาภิเชก จันทบุรี. (๒๕๖๒). พระราชพงศาวดารกรุงเก่า (ฉบับหลวงประเสริฐอักษรนิติ). [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒. เข้าถึงได้จาก <http://www.finearts.go.th/chantaburilibrary/component/smileybook/book/10.html?page=2>

Siam Paragon. (๒๕๕๙). **ภาคภูมิแผ่นดินไทย : The Pride of Thailand (Official)**. [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒. เข้าถึงได้จาก <https://www.youtube.com/watch?v=QC1pujZM-og>

Warunn [นามแฝง]. (๒๕๖๐). **ภาพจารลายเส้นบนแผ่นหินชนวนเล่าเรื่องโคขานียชาดก วัดศรีชุม**. [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒. เข้าถึงได้จาก http://418111-history-of-art-in-thailand.blogspot.com/2017/09/blog-post_65.html

**คณะจัดทำคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
เพื่อการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)
มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์**

ที่ปรึกษา

- | | |
|-------------------------------------|--|
| ๑. รองศาสตราจารย์ นราพร จันทร์โอชา | รองประธานกรรมการบริหาร
มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ |
| ๒. พลอากาศโท ภักดี แสง-ชูโต | เลขาธิการ
มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ |
| ๓. นายอนุสรณ์ พูเจริญ | ผู้ช่วยเลขาธิการ
มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ |
| ๔. รองศาสตราจารย์ เฉลียวศรี พิบูลชล | กรรมการบริหารมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์ |
| ๕. นายเชิดศักดิ์ ศรีศักดิ์วิชัย | หัวหน้าสำนักงาน
มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ |
| ๖. นายบุญรักษ์ ยอดเพชร | เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน |
| ๗. นางสาวนิจสุตา อภินันทาภรณ์ | ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา |
| ๘. นางสาวรัตนา แสงบัวเผื่อน | ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาหลักสูตรและมาตรฐานการเรียนรู้
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา |
| ๙. นางผาณิต ทวีศักดิ์ | ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนากระบวนการเรียนรู้
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา |

คณะจัดทำคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ภาคเรียนที่ ๑

- | | |
|-----------------------------------|--|
| ๑. นายชัยรัตน์ โตศิลา | อาจารย์ มหาวิทยาลัยศิลปากร |
| ๒. นายเฉลิมชัย พันธุ์เลิศ | สถาบันสังคม |
| ๓. ว่าที่ร้อยตรีหญิงจรงค์ แสนแอ่น | โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์ |
| ๔. นางพัทธนันท์ เปลี่ยนศรี | โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์ |
| ๕. นางสุจินต์ วัฒนมหาชัย | โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์ |
| ๖. นางสาวสุธิดา ขุนณรงค์ | โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์ |
| ๗. นายสรายุทธ ธาณา | โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์ |

๘. ว่าที่ร้อยตรีวิชิต ลี้อยศ	โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์
๙. นางยุพิน รื่นงษา	โรงเรียนสังคมวิทยา
๑๐. นางมณฑาทาน เหนียวองอาจ	โรงเรียนป้อมนาคราชสวาทยานนท์
๑๑. นายธนกฤต พุ่มมาศ	โรงเรียนมัธยมวัดสิงห์
๑๒. นายอลงกรณ์ อัสวโสรธรณ	โรงเรียนเบญจมราชาลัย ในพระบรมฯ
๑๓. นางสาวจรรุวรรณ ยิ่งยงค์	โรงเรียนมัธยมวัดสิงห์
๑๔. นางสาวนันทวรรณ บุญวัฒน์	โรงเรียนสุวรรณารามวิทยาคม
๑๕. นายพรพรรษ อัมพรพฤติ	โรงเรียนวัดนวลศรีดิษ
๑๖. นายพงศกร จิรยั้งยืนยง	โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยาพุทธมณฑล
๑๗. นางสาวปนัดดา ดีแจ่ม	โรงเรียนมัธยมวัดธาตุทอง
๑๘. นางสาวธัญญา ต่อชีพ	โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย
๑๙. นายธีรศานต์ ต้นเรือน	โรงเรียนจันทร์หุ่นบำเพ็ญ
๒๐. นางสาวสิริวรรณ มีรอด	โรงเรียนบางซ้ายวิทยา
๒๑. นางวารุณี วุฒินนท์ชัย	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
๒๒. นางสาวจิราวรรณ ศรีวิเวก	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
๒๓. นางสาวอัญชัญ ชูช่วย	สพป. จันทบุรี เขต ๑
๒๔. นางสาวสุภาพร พุฒิเปรมเดช	โรงเรียนบดินทรเดชา(สิงห์ สิงหเสนี) สมุทรปราการ
๒๕. นางสาวเมธิณี สมมิตร	โรงเรียนบดินทรเดชา(สิงห์ สิงหเสนี) สมุทรปราการ
๒๖. นางสาวลมูลเพชร มะณี	โรงเรียนบดินทรเดชา(สิงห์ สิงหเสนี) สมุทรปราการ
๒๗. นางสาวพัชรินทร์ เรือนสูง	โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์สมุทรสาคร
๒๘. นายธนัท อุ้ดน้อย	โรงเรียนวัดบวรมงคล
๒๙. นางสาวกษมา มาลาแฉจันทร์	โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางขุนเทียน
๓๐. นางสาววัลยา แซ่จิ้ว	โรงเรียนศรีวิชัยวิทยา
๓๑. นางสาวอรอนงค์ สุดสวาด	โรงเรียนวังหัวราษฎร์สามัคคี
๓๒. นางสาวเสาวลักษณ์ ศรีสว่าง	โรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย

คณะปรับปรุงคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ภาคเรียนที่ ๑

๑. ดร.ชัยรัตน์ โตศิลา	อาจารย์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
๒. ดร.ศศิพัชร จำปา	อาจารย์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
๓. นายอชิระ อุดมาน	อาจารย์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๔. ว่าที่ร้อยตรีหญิงจรงค์ แสนแอ่น	ครู โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์	
๕. นายพศวีร์ ศรีพิกุล	ครู โรงเรียนวัดช้างข้าม สพป. จันทบุรี เขต ๑	
๖. นายณัฐภัทร จินาสุย	ครู โรงเรียนวัดปัญญาภิบาล สพป. ปทุมธานี เขต ๒	
๗. นางสาวอารียา พักหอม	ครู โรงเรียนบ้านหนองไม้ไผ่ สพป. นครราชสีมา เขต ๒	
๘. นายกังวาล กล้าหาญ	ครู โรงเรียนบ้านบึงตะกาด สพป. ระยอง ๒	
๙. นายธนากร อ่อนสำลี	ครู โรงเรียนโยธินบูรณะ สพม. เขต ๑	
๑๐. นายธนสรณ์ สุ่มังคะกุล	ครู โรงเรียนโพธิสารพิทยากร สพม.เขต ๑	
๑๑. นายอัสนี สมิตธิชัยนันท์	ครู โรงเรียนวัดราชโอรส สพม.เขต ๑	
๑๒. นายปวีตร พุทธิรานนท์	ครู โรงเรียนฤทธิณรงค์รอน สพม.เขต ๑	
๑๓. นายศุภกฤตย์ อุ่นแอ	ครูโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตริวิทยา พุทธมณฑล สพม.เขต ๑	
๑๔. นายเหมวกร เจริญศรี	ครู โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี สพม.เขต ๒	
๑๕. นายศรันพงษ์ บุญเตปิณ	ครู โรงเรียนวัดสุทธิวาราม สพม.เขต ๒	
๑๖. นายศักดิ์รพี แสนสุข	ครู โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการนนทบุรี สพม.เขต ๓	
๑๗. นายพนธกร กันชิงแก้ว	ครู โรงเรียนเทพศิรินทร์ นนทบุรี สพม.เขต ๓	
๑๘. นายนำชัย ราตรีโชติ	ครู โรงเรียนเสนา “เสนาประสิทธิ์” สพม.เขต ๓	
๑๙. นางสาวจุฑามาศ กมล	ครู โรงเรียนธัญบุรี สพม.เขต ๔	
๒๐. นายอภิสิทธิ์ เครือสา	ครู โรงเรียนคณะราษฎรบำรุงปทุมธานี สพม.เขต ๔	
๒๑. นายพิรวัฒน์ แสงเงิน	ครู โรงเรียนโคกตูมวิทยา สพม.เขต ๕	
๒๒. นายชยานันต์ ปรางจโรจน์	ครู โรงเรียนพระแท่นดงรังวิทยาการ สพม.เขต ๘	
๒๓. นายสุทธิพงษ์ โชติรมย์	ครู โรงเรียนเทพศิรินทร์ลาดหญ้า กาญจนบุรี สพม.เขต ๘	
๒๔. นายดุสิต สว่างศรี	ครู โรงเรียนอู่ทอง สพม.เขต ๙	
๒๕. นางสาวอัจฉรา อยู่ทศศิริกุล	ครู โรงเรียนอ้อมน้อยโสภณชนูปถัมภ์	สพม.เขต ๑๐
๒๖. นางสาวหทัยา เพ็ชรอิน	ครู โรงเรียนสมุทรสาครวิทยาลัย	สพม.เขต ๑๐
๒๗. นายภูวดล วิริยะ	ครู โรงเรียนสะอาดเผดิมวิทยา	สพม.เขต ๑๑
๒๘. นางสาวณัฐกานต์ รักษา	ครู โรงเรียนคลองท่อมราษฎร์รังสรรค์	สพม.เขต ๑๓
๒๙. นายธนนต์ นิยมญาติ	ครู โรงเรียนพรหมานุสรณ์ จ. เพชรบุรี	สพม.เขต ๑๐

**คณะตรวจปฎิบัติและจัดทำรูปเล่มคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ภาคเรียนที่ ๑**

๑.	นายอนุสรณ์ พูเจริญ	ผู้ช่วยเลขาธิการ มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์	ประธานกรรมการ
๒.	นางราตรี ศรีไพรวรรณ	ผู้อำนวยการโรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์	กรรมการ
๓.	นายธีระพล แข่งขวา	รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ มัธยมศึกษา โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์	กรรมการ
๔.	นางวิภา ตันกุลพงษ์	รองหัวหน้าสำนักงาน มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์	กรรมการ
๕.	ดร.ชัยรัตน์ โตศิลา	อาจารย์ มหาวิทยาลัยศิลปากร	คณะทำงาน
๖.	นายกังวาน กล้าหาญ	ครู โรงเรียนบ้านบึงตะกาด	คณะทำงาน
๗.	นายณัฐภัทร จินาสุย	ครู โรงเรียนวัดปัญญทายิการาส สพป. ปทุมธานี เขต ๒	คณะทำงาน
๘.	นายธนวัฒน์ ทรงเขตร	ครู โรงเรียนบางแก้วประชาสรรค์ ๔๘	คณะทำงาน
๙.	นางสาวหทัยา เพ็ชรอิน	ครู โรงเรียนสมุทรสาครวิทยาลัย	สพม.เขต ๑๐ คณะทำงาน
๑๐.	นายภูวดล วิริยะ	ครู โรงเรียนสะอาดเผติมวิทยา	สพม.เขต ๑๑ คณะทำงาน
๑๑.	นางสาวกมลชนก ดวงคำ	นักวิชาการศึกษา มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์	เลขานุการ
๑๒.	นางสาววรรณวิษา ภูพานทอง	นักวิชาการศึกษา มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์	ผู้ช่วยเลขานุการ
๑๓.	นางสาวณัฐพร เผือกจันทิก	นักวิชาการศึกษา มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์	ผู้ช่วยเลขานุการ



การติดต่อรับข้อมูลข่าวสาร

๑. มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

เลขที่ ๒๑๔ ถนนนครสวรรค์ แขวงวัดโสมนัส เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร ๑๐๑๐๐

โทร. ๐ ๒๒๘๒ ๖๗๓๔

โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๖๗๓๕

๒. สถานีวิทยุโทรทัศน์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

ซอยหัวหิน ๓๕ ถนนเพชรเกษม ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ๗๗๑๑๐

โทร. ๐๓๒ ๕๑๕๔๕๗ - ๘

โทรสาร ๐๓๒ ๕๑๕๔๕๑

web@dltv.ac.th (ติดต่อเรื่องเว็บไซต์)

dltv@dltv.ac.th (ติดต่อเรื่องทั่วไป)

๓. โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์

อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ๗๗๑๑๐

โทร. ๐๓๒ ๕๒๒ ๓๔๗ , ๐๓๒ ๕๒๐ ๔๗๘ โทรสาร ๐๓๒ ๕๒๐ ๔๗๘

Facebook : โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์



Website : <http://www.kkws.ac.th>



๔. ช่องทางการติดตามข่าวสาร

Facebook : ครูตู้ DLTV



Website : <http://www.dltv.ac.th>

